

VERTROULIK

Hierdie agenda met bylaes is
vertroulik behalwe waar die
Kommissie van die Algemene
Kerkvergadering anders besluit.

AGENDA met BYLAES

VIR DIE

Agt en Vyftigste Algemene
Kerkvergadering

VAN DIE

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika

Vergadering te Pretoria op 18 Mei 1976 e.v.d.

NAAM VAN GEMEENTE

AFGEVAARDIGDE

A G E N D A

MET BYLAES

vir die

AGT EN VYFTIGSTE

ALGEMENE KERKVERGADERING

van die

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

in die

Dirk van der Hoffsaal
Jacob Maréstraat 224
PRETORIA

18 MEI 1976 OM 10h00 E.V.D.

INHOUDSOPGAWE

	<u>BLADSY</u>
<u>OPENING</u> -----	1
<u>SAMESTELLING EN KONSTITUERING</u> -----	1
<u>Geloofsbriewe</u> -----	1
Verslag van die skriba oor die geloofsbriewe -----	1
Wettige samestelling van die vergadering -----	1
Behandeling van besware teen geloofsbriewe -----	1
<u>Benoeming van stemopnemers en tellers</u> -----	1
<u>Verkiesing van die moderamen</u> -----	2
<u>Benoeming van notulehouers</u> -----	2
<u>ORDE VAN DIE VERGADERING</u> -----	2
Reglement van orde -----	2
Benoeming van 'n kommissie vir die orde -----	3
Behandeling van die notule -----	3
Bepaling van sittingsure -----	4
Afhandeling van die agenda -----	4
Benoeming van 'n kommissie vir formulering -----	4
Samestelling van die agenda -----	4
 <u>HOOFSTUK I DIE KERK</u> -----	 6
<u>Naam van die kerk</u> -----	6
Besluit van die 57ste Algemene Kerkvergadering --	6
<u>Verslag van die Kommissie van die Algemene Kerk-</u> <u>vergadering</u> -----	6
Rapport aan gemeentes -----	6
Reaksie uit gemeentes en ringsvergaderinge -----	7
Voorstelle tot geen verandering nie -----	7
Voorstelle tot verandering -----	9
Agtergrondgegewens -----	10
<u>Die kerk in Rhodesië</u> -----	13
Die samestelling van die ring -----	13
Registrasie van eiendomme -----	13
Kerkwet in Engels -----	13
<u>Die kerk in Suidwes-Afrika</u> -----	13
Naam van die kerk -----	13
Geskiedenis van die kerk -----	13

	ii
Ander Afrika-gebiede -----	13
<u>HOOFSTUK II DIE GEMEENTES</u> -----	14
Getal gemeentes -----	14
<u>Selfstandige afdelings en groepe</u> -----	14
De Aar -----	14
Botswana -----	14
Angola -----	14
Zambië/Malawië -----	15
Mosambiek -----	15
Swaziland -----	15
Lidmate in die buiteland -----	15
<u>Stigtings en grense</u> -----	15
Toestemming tot stigting -----	15
Lidmate en gemeentegrense -----	16
<u>Gemeentes en/of besondere standplase</u> -----	17
<u>Studentegemeentes</u> -----	17
Johannesburg -----	17
Fonteinedal Pretoria -----	17
Stellenbosch -----	17
Philadelphia Pretoria -----	18
Potchefstroom -----	18
Voortbestaan van suiwer studentegemeentes -----	20
Getuigskrifte aan studente deur studenteleraars -	21
<u>Hospitaalbearbeiding</u> -----	21
Huidige bearbeiding -----	21
Oosrand -----	22
<u>Gevangenesbearbeiding</u> -----	23
<u>Huidige situasie</u> -----	23
Raad vir arbeid onder gevangenes -----	23
Getal lidmate in gevangenesbearbeiding -----	24
Gevangenesbearbeiders -----	24
Studieprogram -----	25
<u>Toekomstige hantering</u> -----	26
Kapelaansraad -----	26
Nimro -----	26
<u>Bearbeiding van bejaardes</u> -----	26
Besluit 1973 Algemene Kerkvergadering -----	26
Ondersoek en aanbeveling -----	26
	iii/..

	iii
<u>Johannesburg-Middestad - evangelisasie standplaas</u>	26
Beskrywingspunt - Finansiering -----	27
Kerksentrum Johannesburg-Middestad -----	28
<u>Hulp aan gemeentes</u> -----	29
<u>Fonds vir Gemeente Opbou</u> -----	29
Stand en aanwending -----	29
Rentepatroon en inskakeling by kerkgeld-vir-kerk- werk -----	31
Aanbevelings -----	32
<u>Oprigting van geboue</u> -----	33
<u>Kensington</u> -----	33
Beraamde huurinkomste -----	33
Aanbeveling vir begroting -----	34
<u>Besondere geleenthede</u> -----	34
Nuwe kerke ingewy -----	34
Feesvierings -----	35
 <u>HOOFSTUK III DIE LIDMATE</u> -----	36
Getal lidmate -----	36
<u>Sensusopname</u> -----	36
Samestelling Raad Sensus en Statistiek -----	36
Samespreking met ander kerke -----	36
Doeltreffende opname -----	36
Aanbevelings -----	37
<u>Beweging van lidmate</u> -----	37
Reisende attestaat -----	37
Gemeente register -----	37
Administratiewe beampte -----	37
<u>Lidmaatskap</u> -----	37
Erkenning van lidmaatskap -----	37
Lidmaatskapbewyse -----	38
 <u>HOOFSTUK IV DIE ROEPING VAN DIE KERK</u> -----	39
(Geen sake vir bespreking nie) -----	39
 <u>HOOFSTUK V DIE AMPTE</u> -----	40
<u>Die pastoraat (Dienaars van die Woord)</u> -----	40
<u>Sterfgevalle</u> -----	40
P J J Venter -----	40
	iv/..

	iv
T F J Dreyer -----	40
E S Mulder -----	40
S P J J van Rensburg -----	40
A Ras -----	40
A J Nolte -----	40
C J Mans -----	40
J W Rhoda -----	40
P J Fouché -----	40
<u>Uittredes</u> -----	40
Losgemaak vir studieverlof -----	41
<u>Benoemings met behoud van status</u> -----	41
<u>Toetredes of hertoetredes</u> -----	41
<u>Voorheen uitgetree</u> -----	42
<u>Deeltydse predikante</u> -----	42
Besluit van 1973 -----	42
Voorskrifte vir deeltydse predikante -----	43
Deeltydse predikante beroep -----	44
<u>Verbreking verbintenis predikant/gemeente</u> -----	45
<u>Oorgaan na ander lewensstaat</u> -----	45
<u>Sielsorg van predikante</u> -----	45
<u>Predikantevergadering</u> -----	46
Voordragte gehou -----	46
<u>Ander sake afgehandel</u> -----	46
B A Kursus vir B D -----	46
Bywoning van vergadering -----	46
Opknappingskursus -----	46
Onafgehandelde program -----	46
<u>Beroepe van predikante</u> -----	47
<u>Herderlike Sorg</u> -----	47
Groeppastoraat (groep huisbesoek) -----	47
<u>Riglyne in verband met pastorale sielkunde</u> -----	49
<u>Pastorale verwysingsdiens</u> -----	51
Naam -----	51
Doel -----	51
Samestelling -----	52
Fisiese inrigting -----	52
<u>Traktement en emolumente</u> -----	52
<u>Reistoelae</u> -----	53
Verbeterde tabel -----	58
Finansiering vir aankoop van motorkarre -----	59

	v
Groepmedieseskema by N.B.C. -----	61
<u>Pensioenfonds</u> -----	61
Beskrywingspunte met kommentaar -----	61
<u>Verslag van Pensioenraad</u> -----	65
Samestelling -----	65
Verkiesing -----	65
Finansies -----	65
Aktuariële ondersoek -----	66
<u>Die Presbiteraat</u> -----	66
Statistiek -----	66
Herverkiesing en bevestiging van kerkraadslede -----	66
Raad vir Ouderlinge -----	68
Instituut -----	68
Studie oor die amp van ouderlinge -----	69
Preekbundel -----	69
Ampsdrag -----	69
<u>Die Diakonaat</u> -----	70
Statistiek -----	70
<u>Algemene diakonaat</u> -----	70
Besluit 1973 Algemene Kerkvergadering -----	70
Aanbeveling -----	70
<u>Die Diakonieë</u> -----	71
<u>Diakensvergaderings</u> -----	71
<u>Diakonale organe van bystand</u> -----	71
<u>Die Nederduitsch Hervormde Weeshuis</u> -----	71
Beskrywingspunte oor fondse en geboue -----	71
<u>Direksieverslag</u> -----	72
Samestelling -----	72
<u>Kinders</u> -----	72
Getalle -----	72
Godsdienstige en etiese vorming -----	72
Onderwys -----	72
Sorg en nasorg -----	73
<u>Finansies</u> -----	75
Ontvangste -----	75
Uitgawes aan kinderversorging -----	76
Koste per kind per maand -----	76
Weeshuis Versorgingsfonds -----	76
Bus -----	77
	vi/..

	vi
Verbetering van geboue -----	77
<u>N.H.W. Bouers</u> -----	78
<u>Drukkery - N.H.W. Pers</u> -----	81
Omset -----	81
Masjinerie aangekoop -----	81
Die Hervormer -----	81
Dankbetuigings -----	82
<u>Die Ondersteuningsraad</u> -----	82
Personeel -----	82
Werk van die Raad in syfers weergegee -----	82
Fondse -----	83
<u>Inrigtings</u> -----	84
Huis De la Rey -----	84
Samewerking met kerkrade -----	85
Finansiële state -----	85
<u>Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging</u> -----	86
Takke -----	86
Kongres -----	86
Werk in die kerk -----	86
Buite die kerk -----	86
Inrigtings vir bejaardesorg -----	86
Werkzaamhede in syfers - 1973 -----	86
Verband met kerk in breër verband -----	87
<u>Ons Tuis</u> -----	87
Bestuur -----	87
Inwoners -----	87
Personeel -----	87
Geboue en terreine -----	87
Geestelike versorging -----	88
Onthaal en ontspanning -----	88
Funksies -----	88
Fondse -----	88
 <u>HOOFSTUK VI</u> <u>DIE AMPTELIKE VERGADERINGE</u> -----	89
Gemeentevergaderinge -----	89
<u>Kerkraadsvergaderinge</u> -----	89
Funksionering -----	89
Notulering -----	89
<u>Ringsvergaderinge</u> -----	89

<u>Funksionering</u> -----	89
Vergaderings en verslag -----	89
Agendas -----	89
Ringsvisitaties -----	90
Ringskommissies -----	90
Arbeidsveld -----	91
<u>Ringsindelings</u> -----	91
Krugersdorp -----	91
Witwatersrand -----	91
<u>Algemene Kerkvergadering</u> -----	92
<u>Gewone byeenkoms</u> -----	92
<u>57ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	92
Notule, Wet en Bepalings, Onafgehandelde sake -----	93
<u>58ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	93
Oproep -----	93
Agenda -----	93
Lede van die vergadering (naamkaartjies) -----	93
Buitegewone byeenkoms 57ste Algemene Kerkvergadering -----	94
<u>Kommissie van die Algemene Kerkvergadering</u> -----	94
Samestelling -----	94
Vergaderings -----	94
Verslag -----	95
Verkiezing van lede met hulle sekundi -----	95
 <u>HOOFSTUK VII DIE ORGANE VAN BYSTAND</u> -----	 96
Samestelling -----	96
Werkswyse -----	96
 <u>HOOFSTUK VIII DIE BEDIENINGE</u> -----	 97
<u>Priesterskap van die gelowiges</u> -----	97
<u>Die 57ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	97
<u>Ringsverslae</u> -----	97
 <u>HOOFSTUK IX DIE APOSTOLAAT</u> -----	 99
<u>Bybelverspreiding en vertaling</u> -----	99
Bybelverspreiding -----	99
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering -----	99
<u>Verslag van sekretaris in kerkverband</u> -----	99
Finansiële verslag November 1972 - Desember 1975 --	99

Gestelde nikkpunt	7-7	100
Gesintheid teenoor Bybelverspreiding	9-9 - nnn enen nnn 7-7	100
Dank en waardering	Soares eataatetatatetatenatataetes	100
Raad vir Bybelverspreiding		101
Ringsverslae	9a - nnn enn nnn ern ennennene nn	101
Bybelgedenides	n= nnenn nnn	102
"Kinderbybels"		102
Bybelvertaling	n-ne nnene nn	102
Personel	nn - nnn rn rr nr ern nen ne nnnnnnnn nnn	102
Samestelling van vertalingskommissie		103
Publikasie	99-9 n-ne nnn nnennnn ene	103
Voortgang van die werk	n-ne enn en	103
Dankbetuiging	3-9 nn enn nneennnn nnn	103
Die Arbeid onder buidertelikes		103
Omvang van die probleem		103
Belangstelling vir die werk		104
Leesstof	wen nnnnnnn nen enn nn nnn ene nnn nnn	104
Omaggeneve in groot sentra	e9af ene ne	105
Kriiskamieniek	9-9 nn eneee nee nnnnnnee	105
Arbeid aan anderstaliges	<	105
Lekoprediking en buidertelikeid		106
Ringsverslae	g eon	107
Die Arbeid onder immigrante		109
Handleiding	< woen nnn ene nneH	109
Kontak	eee conn - nnnnnnnnn rr nncnn eeeoenenn	109
Gemeentelike optrede volgens ringsverslae		109
Die Arbeid onder Israel		110
Studie van die Raad vir arbeid onder Israel		110
Gemeentelike aktiviteit volgens ringsverslae		110
Werksmetodes		141
Vrae		111
Kommentaar	99enn nnennnnnn nnnnnee nen	111
Nederduitse Gereformeerde Kerk		111
Die Sektesse	9-2 en en nnn ne ene	112
Die Raad vir Sektesse	eennHerne	112
Sektes en opsig en tug	nre nnn nen eennnnnn	113
Die handhawing van ons Protestantse erfenis		118
Die Raad vir die Handhawing van ons Protestantse erfenis	enwennnnne ern nnennenn ee enn ene	118

Publikasies	118
Artikels	118
Immigrasie	118
Kommissie vir 'gesamentlike Protestante aksie	118
Die Protestantse Vereniging van Suid-Afrika	118
Artikels - Kerke in die Volksrepubliek	118
Superintendent	118
Bantoe Hervormde Kerk	119
Ringe	119
Evangeliedienaars	121
Jeugwerk	121
Sustersvereniging	121
Finansies	122
Die Nederduitse Hervormde Kerk van Afrika	122
Doopt	122
Verantwoordelike	122
Inkomste in ringe	122
Inkomste van Bantoe Hervormde Kerk	123
Heffing in ringe	123
Die Opvoeding	123
Besluit 1973 Algemene Kerkvergadering	123
Huidige moontlikhede	124
Opsomminge aanbevelings	127
Die naam van die kerk	128
Kontak tussen volke	128
Kontak tussen Swart kerke onderling	128
Kontak tussen Wit en Swart kerk	131
Ringsverslae	132
Offergawes	132
Kleinlinge	134
Besluit van 1973	134
Ondersoek en aanbeveling	134
Getuïenis teenoor owerheid en volk	136
Voorbidding en goeie wense	136
Staatspresident	136
Eerste Minister	136
Minister van Buitelandse Sake	136
Huwelik en gesinslewe	136
Departement vir gesinslewe	136

Gesinsverbodkeeling	137
Huweliksvoornligting en gesinslewe	137
Geslagsvoornligting	137
Egskedding	137
Hertnou van geskeide persone	137
Besluit 1973	137
Studie	138
Ringsverslae	138
Skofwerkers en egskedding	138
Alkoholisme en dwelmyerslawing	139
Kuns en vermaak	139
Popmusiek	139
Ondersook na psigiediese musiek	139
Wysingsversontwerp op publikasies en vermaaklik- hede	143
Memorandum voorgelê	143
Benoeming van onderkomitees	145
Sake verwys	145
Dankbetuiging	145
Godspell	145
Kennis van die aand	145
Ondersook van organisasies	146
Seiënologie	146
Kommunisme	147
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	147
Verslag verteenwoordiger by Antikom	147
Administrasie	147
Die blad Antikom	147
Films	148
Kursus	148
Skakeling met Universiteite	148
Voornligting in kerk en eldes	148
Finansies	148
Aanbevelings	148
Vrymessalery	149
Beskrywingspunt	149
Verige besluit	150
Publikasie	151
Strukturel	151

Staatsonderzoek	151
Gewapende oorlog	151
Partypolitiek	151
Vorige riglyne	152
Aptegrondstudie	152
Aanbevelings	161
Kerk en kultuurliggame	162
Federasie van Afrikaanse Kultuurvereniginge	162
Werksmetode	162
Streekwarte	162
Gediffieerde meewerkende liggame	162
Werkskomitees	162
Handhaaf	163
Jaarkongresse	163
Aanbevelings	163
Raad vir Volksang en Volkspre	163
Suid-Afrikaanse Noodhulp	163
Die Voortrekkersbeweging	163
Wapen en Verdediging	163
Herdenlike Skrywe	163
Fondse	164
Wet op verdediging	164
Vloedramp	166
Volkereverhoudings	166
Herdenlike Skrywe	166
Die buiteland	167
Suid-Afrikaanse Buru vir Rasse-aangeleenthede	167
Kerke in blanke gebiede	167
Beskrivingspunte	168
Kommunikasie	171
Publikasies	171
Gereelde kerklike publikasies	171
Die Hervormer	171
Inhoud	171
Eskatologie	172
Tyd- en gebeurtenisgebonde artikels	172
Buitelandlike	172
Artikels uit ander kerke	172
Jeugpubliek	172

Besluite van 1973 -----&t;-----	180
Uitvoering van besluite -----	181
Kompilator vir kerklike publikasies en -riggewing -----	181

HOOFSTUKK DIE GEESTELIKE FORMING VAN DIE JEUG -----	182
Die Belydende Jeug -----9-----	182
Die wese van die jeugwerk -----	182
Besluit 1973 -----3----- 332 enennee -----	182
Verslag Raad Belydende Jeug -----	182
Ringsverslae -----9 onan nnn enne nen nnnnn ennn -----	183
Jeugkampe en -terreine -----	183
Reederplaatdam -----Srame mmmc wa me -----	183
Rustenburg (Lindenhof) -----&t;-----	183
Rustenburg of nnn -err- rrr- nn- nnnnnnn aren -----	183
TZANCON wnnnn- nree- enn nnn- nnn- nnnnn nnn- nen -----	184
Veepos wre nr ren ne- nn nnnnnnnnn- nnnnn ee- nen- en nnnnn -----	184
Venteskoonon ----- nnn- nnn- nnn nnnnn enncan nen- enn- ae- mae -----	184
Ringsverslae -----â€"-----+4-----	184
Aanbeveling -03m-9&t;- nnn nnn- nnn nn nnnnn- nnn- nnn- nnn -----	184
Samtrekke wen- nnnn nen- nn- ern nn- wena nnn neem- -----	185
Matrskulturasatsekke -----&t;-&t;-0+-----	185
Jeugleierskursusse -----93 nnn- enn- nnn- nnnnn nen- ee- -----	185
Ander jeugsamtrekke -----&t;-n- enn nnn nnnnn -----	185
Samtrekke van laerskoolkinders -----	186
N.H.S.V.V. en kampe -----&t;-nnn nnn -----	186
Ringsjeugade -----netto- nee- wenn- ene- ne -----	186
Handleiding vir jeugleiers -----aladadalanatetetatatatat -----	186
Jeugpublik in &t;-Bervormed'uo;-----	186
Organiseerder vir jeugwerk -----	186
Besondere aandag vir 1974 -----&t;-+-----	187
Waardering -----3----- nena- n-ne- wane nee nena- n- -----	187
Jeugliste -----n- nner- nnn nnn nnn- nnn nn- nnn nnnene -----	187
Opvoeding en Onderwys -----99- enn- nnnnn- nnnn- nen- -----	188
Gewone onderwys -----mewmner- nnn monn- nnn- nnn ennnene -----	188
Onderwysbeleid -----&t;-&t;-&t;- nnnenvennnnenenn -----	188
Gewetenskondale -----	188
Herformulering -----&t;- enn- nn nnnnn- nnn een- nee- nnnene -----	188
Publikasie -----99a- nnnnen- nen- nnn nnnnn -----	188
Artikels -----99- nnn- nnnnnnnnn- nnn- nnnnn- ene- -----	188

Verbande en perspektiewe -----	189
Godsdienstonderrig op skool -----	189
Jugweensaamheid op skool -----	189
Onderwysers -----	190
Godsdienstige bedrywighede by hoërskole -----	190
Geslagsvoorneming -----	190
Protestantse kerk se aandeel -----	191
Buitengewone onderwys -----	191
HOOFSTUK XI DIE BELYDENIS -----	192
Die drie ekumeniese simbole -----	192
Hervertaling -----	192
Die drie formuliere van eenheid -----	192
Hervertaling -----	192
Vertaling in Engels -----	192
Die diensformuliere -----	193
Bestaande formuliere -----	193
Wissel- en ander nuwe formuliere -----	193
Wisselformulier vir die nagmaal -----	193
Wisselformulier vir bevestiging van diakens -----	193
Formulier vir openbare belydenis van geloof -----	193
Verkorte nagmaalsformulier -----	194
Ander wisselformuliere -----	194
Begraafnisformule -----	195
HOOFSTUK XII DIE PREDIKING EN EREDIENS -----	196
Prediking en erediens -----	196
Liturgiese besinning -----	196
Besluit 1973 -----	196
Verslag en aanbevelings -----	196
Lekprediking -----	198
Erediensroedes -----	199
Besluit 1973 -----	199
Verslag van Raad vir Prediking en Erediens -----	199
Tweede erediens op Sondag -----	199
Studiekommissie -----	199
Voorstel kommissie van die Algemene Kerkvergadering -----	200
Kommentaar Raad vir Prediking en Erediens -----	200
Kommentaar uit nage -----	202

Begraafdiens	205
Huisgebediens	205
Wet en Bepalings	295
Verhouding erediens en huisgebediens	205
Bybelse Dagboek	206
Verskyning	206
Behoeftes	206
Vorm en inhoud	206
Aanbevelings	206
Beskrywingspunt	206
Ringsverlae	207
Kerkmusiek en kerksang	207
Opleiding orkest	207
Spesiale orkestkursusse	208
Advies by orkest en verbou	208
Die hersiening van die Psalmboek	209
Gesanghershiening	209
Samstelling van die Diensboek	209
Voorbereding	209
Uitgee van diensboek	210
HOOFSTUK XIII DIE KERKBOEK	212
Memorandum oor Artikel XIII	212
Ontleding van Artikel XIII	212
Ontleding van vorige Algemene Kerkvergadering besluite	212
Ontleding van besluit van die Algemene Kerkvergadering 1975	212
Voorgestelde modus operandi	212
HOOFSTUK XIV DIE FEES EN GEDENKDAAG	217
Die dag van die Here	217
Studie	217
Sondagaber	217
Sakebedrywighede op Sondag	218
Sondagsport	218
Opmerkings van die Tussenkerklike Kommissie	220
Kerklike fees- en openbare vakansiedae	220
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	220
Vertoesam owerheid	221

Katagese toerusting	235
<u>Handboek</u>	235
Gelofsleer	235
Bybelgeskiedenis	237
Kerkgeskiedenis	238
Kerkboek	238
Een band	238
Kontrole oor katagese	238
Bybelkennisseksamen	238
Kontroleboekie	239
Ringsverslae	239
Diploma	239
Moderator	240
Vaktoedoe	240
Die kinders se Hervormer	240
Belangstelling van ouers	241
Erediens en katagese	241
Voortgesette katagese	241
Studieprogram	241
Kursus	242
(Kontroleboekie)	242

HOOFSTUK XVIII DIE OPENBAAR-BELYDENIS VAN DIE GELOOF

Teelating tot geloofsbelydenis	246
Doopseëls	246

HOOFSTUK XIX DIE HEILIGE NAGMAAL

Voorbereidingsdiens	247
Uitnodiging tot die nagmaal	247
Navraag	247
Studie	248
Opmerkinge en aanbevelings	249

HOOFSTUK XX DIE OPSIG

Reeds behandelde sake	250
Oor lidmate	250
Ringsverslae	250
Studie oor ban	250
Oor amptdraers en amptelike vergaderinge	250

HOOFSTUK XXI DIE HUWELIK	20	252
Huweliksgeboorte	252	252
Gereelde afkondiging	252	252
Opsig en huweliksbevestiging	252	252
Huweliksformulier	252	252
Registers	252	252
Statistiek	253	253
Huweliksbevestigers	253	253
Egskending	253	253

HOOFSTUK XXII DIE KERNLIKE GOEDERE	20	254
Samestelling Raad van Finansiëres	254	254
Finansiële state	254	254
Balansstaat en Inkomste- en uitgawerekening	254	254
Bates en laste	254	254
Toename oor drie jaar	254	254
Eienomme aankoop, opgeërf of geskenk	255	255
Eienomme verkoop of ontteien	256	256
Eienomme ten dienste van Bantoe Hervormde Kerk	256	256
Vergelykende saamgestelde staat van bates en laste van gemeentes	256	256
Heffings	259	259
Interne Oudit	260	260
Argief en Museum	260	260
Besoekers	260	260
Benutting van museum	260	260
Navorsing	261	261
Gemeentebiblioteek	261	261
Aanwinste	261	261
Grafperseel : Goddefroy	261	261
Assistent argivaris / loraator	262	262
Voorligtingstuk	262	262
Doktorsgraad argivaris / loraator	262	262
Versaak Ring van Bothaville	262	262
Boekery en publikasie	262	262
Uitsaai	262	262
H.A.U.M. Stelbootsch (Boekwinkel)	263	263
Boekhandel Pretoria	263	263
Skrifbas en kassiere	263	263

Predikante en kerkradikale	264
Die Konservatorium vir Musiek	264
Begroting	265
Verkieëing Raad van Finansiëres	265

HOOFSTUK XXIII DIE VERBAND MET ANDER KERKE

Raad vir Ekumeniese Sake	266
Studieprogram (Lidmaatskap Ekumeniese Organisasies)	266
Gereformeerde Ekumeniese Sinode	266
International Council of Christian Churches	267
Teologie van die Rewolusie	267
Landmanverslag	267
Ander kerke saamtrek	267
Huldeblyk aan wyle dr C J Mams	267
Aankommet buitelandse kerke, ekumeniese liggame, kerke en troude	268
Wêreldbond Hervormde Kerke	268
Finansiële bydraes	268
Algemene vergadering	268
Menseregte en teologie van die bevryding	268
Jaarverslag	268
Voorbidding en goeie wense	268
Studie oor ouderlinge	268
Federal Theological Seminary Alice	269
Lidmaatskap - Indian Reformed Church	269
Vrouewerk	269
Jugwerk	269
Nederlands Hervormde Kerk	269
Christelike Instituut	269
Gemeenskap Nederland Suid Afrika	269
Ds. G.H.J. Gijmink	270
Dr. en mev. W.A. Veenhoven	270
Dr. C.A. Tikker	270
Dr. Spilt	270
Prof. dr. H. Jonker	270
Reformed Church in America	270
Versaak tot korrespondensie	270
Dr. en mev. H.G. Hageman	271
Our Song of Hope	271

	xx
<u>Kanadese kontak</u>	271
<u>Besoekers</u>	271
<u>Besluit oor Christelike Instituut</u>	271
<u>Switsersse Hervormde Kerk</u>	271
<u>Dr Fritz Aelig</u>	271
<u>Duits Luthersse Kerk</u>	271
<u>Navnae</u>	271
<u>Besoek prof. H.H. Esser</u>	272
<u>Besoek prof. J.W. Wintenhager</u>	272
<u>Anglikaanse Kerk Australië</u>	272
<u>Besoek Biskop D.W.B. Robinson</u>	272
<u>Die Kruisbanier</u>	272
<u>International Congress of World Evangelization</u>	272
<u>Wêreldraad van Kerke</u>	272
<u>Toekomstige beleid</u>	272
<u>Bepaling van die Wet</u>	273
<u>Deelname aan ekumeniese arbeid</u>	273
<u>Amptelike kontak met Nederland</u>	273
<u>Voorstelle</u>	274
<u>Kontak met binne-landse ekumeniese liggame en kerke</u>	275
<u>Tussenkerklike Kommissie</u>	275
<u>Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering</u>	275
<u>Verslag verteenwoordigers</u>	275
<u>Ander tussenkerklike optrede</u>	276
<u>Wêreldbond Hervormde Kerke</u>	276
<u>The Christian League</u>	276
<u>Ringsverslae</u>	276
<u>Algemeen</u>	276
<u>Rhodesië</u>	277

HOOFSTUK XXIV DIE VERHOODING TOT DIE BURGERSKE OORHEID 278

(Verwys Hoofstuk IX Die Apostolaat)

HOOFSTUK XXV DIE WET EN BEPALINGS 279

<u>Raad & Regsadvies - (advies uitbrenging)</u>	279
<u>Deeltydse predikante</u>	279
<u>Naam van die kerk</u>	279
<u>Formulerings van wet en bepalinge</u>	279
<u>Kerkwet in Engels</u>	279

	xxi
Bewys van lidmaatskap	279
Die Kerkboek	279
Algemeen	280
Die Kerkwet	280
Voorskrif oor toetstandkoming en wysiging	280
Voorskrif tot wysiging	280
Artikel V Die Ampte	280
Artikel VIII Die Bedieninge	282
Artikel XI Die Belydenis	282
Artikel XIII Die Kerkboek	283
Artikel XIV Die Fees- en Gedenkdae	284
Artikel XVII Die Kategese	285
Artikel XVIII Die Openbare Belydenis van die Geloof	286
Artikel XXI Die Humelikk	286
Die Bepalings	286
Voorskrif oor toetstandkoming en wysiging	286
Voorskrif tot wysiging	286
Bepalings Opskrif by Hoofstuk I	287
Amptelike Vergaderinge	287
Bepaling 2.1(a) Arbeidsveld gemeentevergadering	287
Bepaling 2.1(A) Arbeidsveld gemeentevergadering	287
Bepaling 4.77 Samestelling kerkraad	287
Bepaling 5.1 (b) Arbeidsveld kerkraad	288
Bepaling 5.1 (i) Arbeidsveld kerkraad	288
Bepaling 5.1 (j) Arbeidsveld kerkraad	288
Bepaling 5.1 (s) Arbeidsveld kerkraad	288
Bepaling 5.1 (v)(ii) Arbeidsveld kerkraad	288
Bepaling 6.6 Werkswyse kerkraad	289
Bepaling 7.1 (c) en (d) Samestelling Ringsvergadering	289
Bepaling 8.1 (o) Arbeidsveld Ringsvergadering	289
Bepaling 9.5 Werkswyse Ringsvergadering	290
Bepaling 9.6 Werkswyse Ringsvergadering	290
Bepaling 11.1 (d) Arbeidsveld Algemene Kerkvergadering	290
Bepaling 12.9 Arbeidsveld Algemene Kerkvergadering	290
Bepaling 14.1(b) Arbeidsveld Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	290
Bepaling 15.6 (a), (b) en (c) Werkswyse Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	291

Bepaling 18.4 Vorming van 30 ³¹ uwe gemeente -----	291
Bepaling 19.2 Grensoversigting van gemeentes -----	291
Bepaling 22 Wyse verkiesing ouderlinge en diakens -----	291
Bepaling 23 Na verkiesing ouderlinge en diakens ---	292
Bepaling 32.11 Bekendmaking naam van beroepere -----	292
Bepaling 35.11 Beroep kandidaat tot heilige diens --	292
Bepaling 38 Bevestiging kandidaat tot heilige diens -----	293
Bepaling 42/11 Bring van evangelie buite kerk -----	293
Bepaling 43 Getuënis jense owerheid en volk -----	293
Bepaling 44.11 Verbreding evangelie onder verveem- GOS mmm ----- ee ----- eee -----	293
Bepaling 48.11 (a) en (c) Raad Kerke in eie Volkss- verband au -----	294
Bepaling 48.3 (d) Raad vir Kerke in eie Volkssverband	294
Bepaling 48.3 (e) Raad vir Kerke in eie Volkssverband	295
Bepaling 49.11 Raad vir Kerke in eie Volkssverband --	295
Bepaling 50 Raad vir Kerke in eie Volkssverband ---	296
Bepaling 50.11 (a) Raad vir Kerke in eie Volkssver- band ----- <&t; ono nnn nnn nnn -----	297
Bepaling 54 Raad vir Kerke in eie Volkssverband ---	297
Bepaling 55 Jongwerk - verantwoordelikeit van die kerk ----- n-ne en ennnnnnn ----- n ----- ern ----- een -----	305
Opskrif Hoofstuk VI Opleiding ----- 9r ----- orn n n n e -----	306
Bepaling 62 Konstituering Kuratorium ----- <t ----- 3 -----	306
Bepaling 70 en 71 Proponentseksamen ----- 7 ----- tom -----	306
Bepaling 72.22 (a) Toelating uit susterskerk -----	306
Bepaling 75.11 Besware met betrekking tot belydenis	307
Bepaling 77 en 79 Professore en dekaan in die teologie ----- sooo Sraiaiaenēetataiemneiniēnsēnēaiaiaane	307
Bepaling 83.22 Eredienstete van gemeentes -----	307
Bepaling 83.33 (d) Eredienstete van gemeentes -----	307
Bepaling 83.4 Eredienstete van gemeentes -----	308
Bepaling 84 Besondere eredienstete ----- 9 ----- 976 -----	308
Bepaling 90.4 Wat die kategeese omvat 7+ -----	308
Bepaling 90.55 Wat die kategeese omvat -----	309
Bepaling 96.11 Uitnodiging tot die nagmaal -----	309
Bepaling 98.11 Viering van die nagmaal -----	369
Bepaling 108.2 (a) Wat die kerklike tug is -----	310
Bepaling 124.11 Onderwerpning aan kerklike tug -----	310
Bepaling 132.4 Die ondersoek self -----	310

Bepaling 135 Raad vir Angief en Museum -----	311
Bepaling 144.11 (a) Pligte van Raad vir Regsadvies -	311
Bepaling 144.11 (b) Pligte van Raad vir Regsadvies -	311
Bepaling 150.22 en 157 Besondere werksaamhede en losmaking met behoud van status -----	312
Bepaling 162.22 (f) Bystand in pastorele werksaam- hede -----	314
Bepaling 184.22 (b) Raad van Finansiëres -----	314
Bepaling 201.33 Geldelike verpligtinge aangegaan --	314
Bepaling 204 Vervreemding, verhuuring of afbreuk eigendomme -----	314
Na aanleiding van wisselvoorwaardere word die volgende gewysig -----	315
Die Kerkwet -----	315
Artikel XVII.2 Openbare belydenis van geloof ---	315
Artikel XIX Die heilige nagmaal -----	315
Artikel XXI Die huwelik -----	315
Die Bepalings -----	316
Bepaling 24 Bevestiging kerkmag -----	316
Bepaling 36.11 Bevestiging predikante -----	316
Bepaling 88.11 Bediening die heilige doop -----	316
Bepaling 94.11 Openbare belydenis van geloof ---	317
Bepaling 98.11 Viering heilige nagmaal -----	317
Bepalings gewysig oor Angief en Museum -----	317
AFHANDELING VAN DIE AGENDA -----	318
Onafgehandelde agendapunte -----	318
Goedkeuring en beskikbaarstelling notule -----	318
Formulerings Wet en Bepalings -----	318
Publikasie Wet en Bepalings -----	318
RONDRAG -----	318
BEDANKING EN AFSLUITING -----	318

Wet en belydenis	B77
Skuldbelydenis en genadeverkondiging	B81
Skriflesing	B83
Prediking	B86
Gebed	B88
Afsluiting van die diens	B89
Offergawes	B90
Vasgestelde diensordes	B91
Besondere of buitengewone eredienste	B92
Doopdiens	B92
Geloofsbelydenis van ongedooptes	B93
Nagmaalsdiens	B93
Revestiging in die amp	B95
Aflegging van openbare belydenis van die geloof	B96
Huweliksbevestiging	B96
Begraafdiens	B97

BYLAE C

Balansstaat op 31.12.1975	C98-C152
Aantekeninge tot die finansiële jaarstaat 31.12.1975	C98
Vaste eiendom op 31.12.1975	C101
Geboue = Kerke in die Volksverband	C103
Meubels, toerusting en vervoermiddels 31.12.1975	C105
Inkomste- en uitgawerekening 31.12.1975	C106
Fonds vir Gemeente Opbou	C107
Balansstaat 31.12.1975	C109
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig 31.12.1975	C109
Teologiese Opleidingsfonds	C110
Balansstaat 31.12.1975	C111
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig 31.12.1975	C111
Generaal Prebiteriegebou	C112
Balansstaat 31.12.1975	C113
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig 31.12.1975	C113
Administratiewerkloer	C114
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig 31.12.1975	C115

	xxwi
<u>Raad vir Belydende Jeug</u>	C116
Balansstaat op 31:12:1975	C116
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C117
<u>Raad vir Katedrese</u>	C118
Balansstaat op 31:12:1975	C118
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C119
<u>Hospitaalbeoordeling</u>	C120
Balansstaat op 31:12:1975	C120
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C121
<u>Argief en Museum</u>	C122
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C122
<u>Sentrale Raad Kerklike Inisiatiewe Volksvereniging</u>	C123
Balansstaat op 31:12:1975	C123
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C124
<u>Afdeling Instandhouding</u>	C125
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C125
<u>Studente-beoordeling</u>	C126
Balansstaat op 31:12:1975	C126
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C127
<u>Johannesburg-Middestad bearbeiding</u>	C128
<u>Johannesburg-Middestad bearbeiding</u>	C128
Balansstaat op 31:12:1975	C128
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C129
<u>Hulpfonds Kensington</u>	C130
Balansstaat op 31:12:1975	C130
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C131
<u>Kompilasie - kerklike literatuur</u>	C132
Balansstaat op 31:12:1975	C132
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C133
<u>Barbton Kuppebou</u>	C134
Balansstaat op 31:12:1975	C134
Inkomste- en uitgawerekening drie jaar geëindig op 31:12:1975	C135

<u>Paarl Eendom</u> -----<-----	C136
Balansstaat op 31:12:1975 -----	C136
<u>Dirk van der Hoffsbou</u> -----	C137
Balansstaat op 31:12:1975 -----	C137
Inkomste- en uitgaver rekening drie jaar geëindig op 31:12:1975 ----- n-ne nnnn -----	C138
Staat van bron en aanwending van fondse oor die drie jaar geëindig op 31:12:1975 -----	C139
Pensioenraad -----	C140-C141
Ondersteuningsraad -----	C142-C143
Huis de la Rey ----- 202-22 -----	C144-C146
Weshuis --- 00 tenn --- nnn nnn nnnnnn --- eae ee -----	C147-C152

BYLAE D

Gesangheroering -----	D153-
(Onder aparte band)	

om

oS ee

7

wee

ot

a

Â«

fæk

Es

co

root

&

AQ#

e

re

iF

mo

coe

oO

AGENDA

vir die

AGGT EN VYFTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING

VAN DIE

NEDERDUTSE HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

WAT SITTING NEEM TE PRETORIA VANAF

18 MEI 1976 OM 10H00

OPENING

Die vergadering word om 10h00 geopen deur die aftredende voorsitter met sang, Skriflesing en gebed in die Dink van der Hoffsaal, Pretoria.

Die openingsrede word deur die voorsitter uitgespreek op 18 Mei om 19h30.

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

A. GELOOFSGEBIEWE

1. Die verslag van die skriba oor die geloofsbriewe word behandel.
2. Die vergadering word wettig saamgestel uit die afgevaardigdes teen wie se geloofsbriewe geen besware ingebring is nie, die diensdoende predikante van die kerk en die professore en ander dosente in die teologie van die kerk. Sitting as administrerende kate van die vergadering word geneem deur die emeriti-professore en predikante, diensdoende wat met behoud van predikantsstatus uit die diens van die kerk getree het, en die administrateur van die kerk.
3. Die besware teen geloofsbriewe word in behandeling geneem.

B. BENOEMING VAN STEMOPNEMERS EN TELLERS

Die vergadering benoem persone om stemme op te neem. Die Kommissie stel voor dat minstens vyf diensdoende of oudemitiese uit die vergadering benoem word en sal name aan die vergadering voorleë.

Die vorige vergadering het besluit dat die stemopnemers, stemme sal tel as daar gestem word deur die opsteek van hande maar dat die personeel van die administrateur stemmetries sal tel.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel dit weer voor.

C. VERKIESING VAN MODERAMEN

Die vergadering kies uit die aanwesige diensdoende predikante en professore 'voorsitter, skriba, visevoorsitter en viseskriba.

D. NOTULEERHOEKS

Die Kommissie het as notuleerders benoem: Die viseskriba, die administrateur en oudl. J.C. Oelofse.

ORDE VAN DIE VERGADERING

A. REGLEMENT VAN ORDE

Die aandaag van die orde van die vergadering word bepaal by die reglement van orde vir die Algemene Kerkvergadering.

1. Die moderamen stel na ontvangs van die ingekome stukke vir die Algemene Kerkvergadering die agenda saam, rangskik die sake vir behandeling in volgorde van belangrikheid en lê die agenda aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor.
2. Die moderamen bepaal die sluitingsdatum vir die inhandiging van die stukke wat op die vergadering behandeld sal word, die duur van die vergadering en die tyd beskikbaar vir die behandeling van elke punt op die agenda.
3. 'Duid van die vergadering wat 'spreekbeurt verlang oor 'n bepaalde saak onder bespreking, steek sy hand op, waarna die visevoorsitter sy naam op 's plaas. Die voorsitter kom die spreekbeurte toe in die volgorde van die lys. Die tydsduur van 'spreekbeurt is beperk tot vyf minute, maar mag met toestemming van die vergadering verleng word.
4. Geen lid van die vergadering is geregtig op meer as een spreekbeurt oor 'n bepaalde saak nie, behalwe wanneer al die sprekers op die lys hulle beurt gehad het en daar nog tyd vir bespreking toegestaan is vir die bepaalde saak. Die voorsitter sal dan besluit of die bespreking beëindig sal word en of daar 'n spreekbeurt toegestaan word.
5. Die voorsitter het die taak om sprekers by die punt onder behandeling te bepaal. Wanneer ' spreker afswaai sal die voorsitter sy aandag daarop vestig en as hy na twee waarskuwings daarin bly volhard, sal die voorsitter hom die woord ontnem en die volgende spreker aan die woord stel.
6. Tydens die bespreking van 'n saak het die vergadering die reg om voorstelle en amendemente op voorstelle in te dien by die skriba. Dit moet skriftelik geskied en behoorlik onderteken wees deur die voorsteller en die sekondant.
7. Die skriba en die viseskriba rangskik die voorstelle en as twee of meer voorstelle dieselfde strekking het, vestig hulle die aandag van die voorsitter daarop, wat dan die voorstellers en sekondante opdra om een voorstel voor die vergadering te lê.

8. Wanneer voorstelle wat handel oor rapporte nie ~~aanvaarding~~ of ~~aanvaarding~~ van die rapport inhoud nie, dog slegs bedoel is om die aanbevelings in die rapport vir uitvoering te verwys of om die rapport aan te vul, stel die voorsitter eers die rapport in sy geheel vir goedkeuring en daarna die voorstelle wat daarop betrekking het. Wanneer voorstelle veranderings in die rapport bevat, stel die voorsitter eers die voorstel en daarna die rapport soos gewysig.
9. Geen rapport of saak wat so afgehandel is, kam weer behandel word nie. Wanneer ~~at~~ lidd van die vergadering van mening is dat die besluit hersien moet word, kan hy tydens die sitting van die vergadering ~~skriftelike versoek~~, mede-onderteken deur ~~ander lidd~~ van die vergadering, om hersiening inhandig. Op ontvangs van so ~~versoek~~ 16 die voorsitter dit aan die vergadering voor. Die voorsitter ontvang die geleentheid om sy versoek toe te lig, en een spreker wat beswaar wens te maak sal ook ~~spekkanth~~ verkry. Die tydskied is in elk geval beperk tot vyf minute. Daarna stem die vergadering oor die versoek. Indien tweedendes van die vergadering hom ten gunste van die versoek verklaar, word die saak opnuut behandel.
10. Wanneer ~~lidd~~ van die vergadering ~~saak~~ op die agenda geplaas wil hê of as hy ~~aanvaarding~~ in die agenda wil aanbring ten opsigte van die werk wat nog afgehandel moet word, kan hy ~~in~~ mosie van omte intiden en sy versoek stel. Ditt moet skriftelik gedoen word en behoortlik onderteken word deur die voorsitter en die sekondant.

Enige lidd van die vergadering kam op 'n punt van omte die aandag van die voorsitter daarop vestig dat ~~speker~~ van die punt onder bespreking afwyk, die tyd aan hom toegestaan om te spreek oorskry, of dat die tyd vir verdraging van die vergadering aan gebreek het. Ditt mag wending geskied. In beide gevalle sal die voorsitter handel.

B. KOMMISSIE VIR DIE ORDE

Die Kommissie het as kommissie vir die orde henen: Di. G.J.J.J. Roos (sameroeper), C.G. Botha en oudl. J.P. van den Berg.

Die kommissie sal sorg dra vir die orde van die vergadering deur toe te sien dat alle betyde hulle sielike inteen, aansoek om verdoof van afwesigheid te behandel, afkondigings te keur en toelating tot die lokaal waar die vergadering plaasvind, te beheer.

C. DIE NOTULE VAN DIE VERGADERING

Die notule van die middag- en aandsittings van die vorige dag en van die oggendsitting daarna sal beskikbaar gestel word tydens die oggend teppouse van die volgende dag en sal vir goedkeuring gestel word nett na die eterspouse. Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. Alle lide van die vergadering is mede-verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.

Dd. SITTINGSURE

Die vergadering bepaal die sittingsure. Die Kommissie beveel aan dat die volgende sittingsure vasgestel word:

Oggendsitting	09h00 - 12h45	met tee-pouse	10h45 - 11h15
Middagsitting	14h30 - 17h50	met tee-pouse	15h45 - 16h15
Aandsitting	19h30 - 11h30		
Saterdag	09h00 - 12h45		

E. AFFHANDELING VAN DIE AGENDA

1. Studie- of voorligtingstukke wat in die agenda opgeneem is of as bylae tot die agenda gevoeg is, word as gelese beskou.
2. Beskrywingspunte en verslae is vooraf deur die onderskeie werkgroepe behandel, en die aanbevelings van die werkgroepe is opgeneem vir die leiding van die vergadering.
3. Die voorsitter besluit watter dele van die agenda voorgeles word en watter dele as gelese beskou word.
4. Oor die algemeen word besluite gevra van die onderstreepte gedeeltes van die agenda.

F. KOMMISSIE VIR FORMULERING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel voor dat die Kommissie vir Formulering sal bestaan uit: Drr. C.J. Viljoen (sameroeper), D.J.C.C. van Wyk en ds. G.C. Venter, om behulpzaam te wees met die formulering van voorstelle soos in punt 7 van die Reglement van Orde bepaal word.

G. SAAMSTELLING VAN DIE AGENDA

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

“Dat die toekoms alreë verslae in die agenda as sodanig opgeneem en verwerk word en nie meer as bylaes voelendig by die agenda gevoeg sal word nie.

As bylaes sal alreë noodsaaklike studie-stukke en finansiële state opgeneem word”

Aan die besluit is op die volgende wyse uitvoering gegee:

Die verslae is ontvang en sover as moontlik aan die ses werkgroepvergaderings voorgelê vir behandeling en aanbevelings.

Die ter sake gedeeltes van die verslae word in die agenda opgeneem uit die verslag van die werkgroepvergadering daarvoor. Sover as moontlik is die verslae verwerk tot op stadium waar van die Algemene Kerkvergadering besluit verwag word. Die betrokke gedeelte is onderstreep. Dit staan die vergadering natuurlik vry om meer of ander besluite in die verband te neem.

Die/.e.....

Die beskrywingspunte is ook na die werkgroepvergaderings en waar
nodig na die orgaan van bystand verwys om dit te voorsien van aan-
bevelings. As bylaes is studiestukke en finansiële state
opgeneem.

HOOFSTUK I - DIE KERK

A. NAAM VAN DIE KERK

1. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

PLEKBEPALING

BESKRYWINGS-PUNT

Die vergadering is van mening dat daar weer oor die naam van die kerk besin moet word, veral ten opsigte van die plekbepaling. Die vergadering wil egter geen voorstel oor 'n ander naam maak nie;
(Ring van Potchefstroom)

BESLUIT: 1. Die beskrywingspunt word aangeneem.

2. Dit word aan die Algemene Kommissie opgedra om na ooreenleg met die Raad vir Regsadvies 'n rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering voor te lê. Die rapport sal voertydig aan die gemeentes voorgelê word.

2. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

a. RAPPORT AAN GEMEENTES

Op 18 Maart 1975 is die volgende mededeling aan al die gemeentes van die kerk gemaak:

Na ooreenlegging met die Raad vir Regsadvies het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tot die volgende slotson gekom:

'n Verandering in die naam van die kerk maak hoegenaamd nie die wese van die kerk of die persoonlikheid van die kerk nie. Na sodanige verandering in die naam van die kerk sal dit steeds in alle opsigte dieselfde kerk en dieselfde persoonlikheid wees as wat dit voor die verandering in die naam was. 'n Verandering in die naam van die kerk kom neer bloot op 'n wysiging van die Kerkwet en die Bepalings waartoe die Algemene Kerkvergadering uitdruklik gemagtig is, onderworpe daaraan dat die voorgeskrewe prosedure gevolg word. So 'n verandering, behoorlik aangebring, sou dan ook vir die hele kerk bindend wees.

Hierdie prosedure is neerge lê in artikel XXV(2) van die Kerkwet wat soos volg lui:

'n Wet kom tot stand en wysigings daaraan word aangebring wanneer 'n skriftelike voorstel van 'n algemene vergadering, 'n kerkraadsvergadering of 'n organ

van bystand/.....

bystand minstens ses maande voor die sifting van die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien is vir bestudering, en opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering deur die Algemene Kerkvergadering met twee-derde meerderheid van stemme met of sonder wysiging aanvaar is, of wanneer 'offisiële voorstel van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering met twee-derde meerderheid van stemme met of sonder wysiging deur die Algemene Kerkvergadering aanvaar is';

Indien daar 'verandering in die naam van die kerk aangebring word sal sodanige verandering in alle aktes en ander dokumente by wyse van administratiewe handhawing aangeteken kan word.

Die aangeleentheid word ooreenkomstig die voormelde besluit van die Algemene Kerkvergadering aan u voorgelê vir besinning oor die naam van die kerk, veral ten opsigte van die plekbenaming en die indeling van beskrywingspunte (indien enige) by die eerste volgende Algemene Kerkvergadering.

b. REAKSIE UIT GEMEENTES EN RINGSVERGADERINGS

Dit word verbeel in twee groepe, t.w. die wat veranderings voorstel en die wat vra dat die naam onveranderd gelaat sal word.

1. VOORSTELLE TOT GEEN VERANDERING

BESKRYWINGSPUNT 11: 'Die naam van die kerk bly onveranderd nl. Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika' (Ring van Zeevast, Kerkraad van Potgietersrust, Elandsport, Vryheid, Johannesburg en Noord-sonder motivering.)

MOTIVERINGS

'Naamverandering sal onnodige kostes meebring sonder werklike voordeel vir die kerk. Die fondse kan beter bestee word' (Kerkraad Empangeni)

'Dit sal voortaan nog gemeentes buite die grense van die RSA wees en met die wysiging sal die administratiewe werk daaraan verbonde te omslagtig wees en te hoë kostes meebring' (Kerkraad Witbank)

'Die voorgestelde Algemene Kerkvergadering word versoek om die bestaande naam van ons Kerk, naamlik Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, wat in 1922 -

deur besluit van die Algemene Kerkvergadering op voorstel van wyle dr. H.C.M. Fourie - die amptelike naam van ons kerk geword het, ongewysig en onveranderd ten opsigte van spelling en plekbepaling te handhaaf.

Indien daar egter geldige en dringende redes bestaan waarom die kwessie van plekbepaling, nl. van Afrika, aandag moet kry, is hierdie gemeentevergadering geneigd om 'n vergadering of wysiging van die plekbepaling, van Afrika, te aanvaar, maar met die uitdruklike verstandhouding dat die res van die kerknaam, wat in 1824 in die Kaapkolonie in amptelike gebruik gekom het en tot in November 1842 as die amptelike kerknaam van ons Kaapse Nederduitse Hervormde moederkerk gehandhaaf is, ongewysig en onveranderd gehandhaaf word.

Sodoende will ons as lidmate van die Nederduitse Hervormde Kerk van Afrika getrou bly aan die plechtige besluit van die Algemene Kerkvergadering van De Nederduitse Hervormde Kerk in de Transvaal, wat op 5 November 1879 in die Hervormde kerkgebou op die Pretoriase Kerkplein met 44 teen 5 stemme - met ds. H.S. Bosman in die minderheid - die volgende kommissierapport bekragtig het: "Die Kommissie wensht dus met alle kraght de overtuiging uit te spreken, dat deze vergadering alle recht heeft om denouden wettigen naam te behouden en haar verlangen uit te spreken, dat die naam in de toekomst sal blijven bewaard als eene erfenis voor onze kinderen en kindskinderen." (Kerkraad Pretoria 1905)

Die huidige naam van die kerk is nie in een van sy samestellende vorms betekenisloos nie maar het so geword omdat daar 'n behoefte voor was. Dit dui eerstens aan 'n geskiedenis wat agter 'n nie sommeer afgesny kan word sonder om 'n onbare verlore prys te gee nie. Nederduitse: 'n onveranderde spelling word voorgestel omdat daarmee juis 'n onbare afkoms aangedui word - 'n naam word nie maklik veranderans nie.

Oor die woord 'n verandering wat inhoud bepaald is, word geen verandering voorgestel nie. Daarom word dit daar gelaat.

Wat die plekbepaling 'n Afrika betref het dit wel baie veranderinge ondergaan maar sedert die 20e jare handhaaf die huidige benaming hom reeds self. Ouderdom alleen waarborg nie noodwendig 'n naam waarom daar nie 'n verandering moet wees nie. Die huidige plekbepaling dui egter onder andere 'n oop en taak aan eerder as wat dit tans moontlik skyn te wees. Soos ons land en volk van Afrika is en geword het, dui die naam van die kerk ook sy huidige werkplek en roeping met die naam aan. Die huidige naam dra 'n betekenisvolle stuk verlede, hede en toekomst (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.)

ii. VOORSTELLE TOT VERANDERING MET MOTIVERING WAARVAN TOEPASSING VERANDERING

BESKRIVINGSPUNT 2= "Dit is die Kerk word verander. Na

- . Die Nederduitse Hervormde Kerk
(Ring Potchefstroom, Kerkraad
Kempson Park Oos, Ring van Bothaville =
sonder motivering.)

Die huidige spelling van Nederduitsch skep baie verwarring. Die naam word reeds deur baie lidmate en ook gemeentes as Nederduitse gespel. Die kerk het nêr meer veel lidmate buite die grense van die Republiek nêr, as behalwe Rhodesië wat reeds die naam verander het (Kerkraad Piet Retief)

Die spelling moet Afrikaans wees. Ditt is verkêrd dat die naam van die kerk aan 'Afrika' gekoppel is (Kerkraad Berdenport)

Daar bestaan geen regverdiging vir die Nederlandse spelling van die naam van die kerk in 'n land waarvan die amptelike taal Afrikaans is nêr. Die kerk moet 'n Afrikaanse naam hê. Ditts gee net aanleiding daartoe dat die naam veranderd bespel word.

Die huidige naam van die kerk wat eendydig met 'Afrika' skep die indruk dat die kerk 'n oëmer om homself wil trek en enige land buite die land wil uitsluit. Ditt is heeltemal voldoende as die kerk bepaal dat slegs Blankes lidmate van die kerk mag word. Die plek aanduiding in die naam van die kerk is hinderlik en oerbordig.

Die Nederlandse naam 'Afrika' is 'n oëmer om die afkoms van die kerk aan te dui (Kerkraad Estcourt)

- . Die Hervormde Kerk
(Ring van Waterberg, Kerkraad
Pienaar, Kerkraad Voortrekkerhoogte,
Kerkraad Warmbad, Kerkraad Rustder-
Winter = sonder motivering.)

Die Nederlandse naam op Nederlands en ditt is ons tog nêr meer nêr 'Afrika' word sterk gevoel want in die res van Afrika sal ons kerk wat die toekoms betref seker geen rol speel nêr (Kerkraad Klerksdorp)

Die plekspelling in die naam van die kerk het verouderd geraak (Kerkraad Pretoria-Suid)

- . Die Hervormde Kerk van Suid-Afrika
(Kerkraad Voortrekkerhoogte =
alternatiewe voorstel.)
- . Die Nederduitse Hervormde Kerk
(Kerkraad Van der Bijl Oos en
Nabeenspruit = sonder motivering.)

Die kerk staan oor die algemeen so bekend want 'Afrika' word nêr altyd geskryf nêr. Gemeentes verder in Afrika het weggeval (Kerkraad Swartkop).

Die Afrikaanse Hervormde Kerk
(Kerkraad Johannesburg-Noord)

(As daar wel tot verandering besluit word, moet dit Die Afrikaanse Hervormde Kerk wees, maar die kerkraad versoek dat die naam nie verander moet word nie.)

c. AGTERGRONDGEWENS

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het prof. dr. A.D. Pont die volgende stuk opgestel as agtergrondgewens:

Die naam van die kerk, soos dit vandag in gebruik is, dateer vanaf die twintigerjare en van daardie tyd af staan die kerk bekend as die Nederduitsech Hervormde Kerk van Afrika. Hoewel die naam van die kerk destyds so vasgestel is, is dit slegs die plekbenaming n.l. die van Afrika, wat verander is.

Hierdie plekbenaming in die naam van die kerk het, gedurende die lang geskiedenis van die kerk, voortdurend gewissel. So word in die 1824 Kerkwet van die kerk in die Kaap verwys na die Nederduitsech Hervormde Kerk in Zuid-Afrika. Gedurende die Groot Trek het Erasmus Smit, as plekbenaming in die naam van die onafhanklike Voortrekkerskerk, gestel: reisende in Z.O. Afrika.

Met die aanvaarding van die Kerkwet van 1862 was die kerk bekend as die Nederduitsech Hervormde Kerk in de Zuid-Afrikaansche Republiek. Die naam het die kerk gedra tot na die Engelse Oorlog van 1899-1902 waarna die kerk die plekbenaming in sy naam gewysig het na Nederduitsech Hervormde Kerk van Zuid-Afrika. In die twintigerjare is die naam weer gewysig na van Afrika soos dit vandag nog is. Op 2 Augustus 1922 is op voorstel van dr. H.C.M. Foubert besluit om die naam van die kerk te verander na Nederduitsech Hervormde Kerk van Afrika. Dit is dus duidelik dat die aanduiding van die plek waar die kerk leef en werk n.l. konstant was nie.

Die van Afrika is verklaarbaar want in die twintigerjare was daar Ned. Herv. gemeentes dwarsoor Afrika in Kenia, Tanganika, die destydse Noord- en Suid-Rhodesië, Angola, Suidwes-Afrika en in Suid-Afrika self. Veranderinge in Afrika het meegebring dat die kerk vandag nog net in Rhodesië (waar die kerk bekend staan as Die Rhodesiese Hervormde Kerk), Suidwes-Afrika en die Republiek leef en werk).

Die plekbenaming was vroeër noodsaaklik omdat die kerk in Nederland tot 1950 bekendgestaan het as Nederduitsech Hervormde Kerk maar toe is die naam gewysig na Nederlandsse Hervormde Kerk en het die geografiese begrip Nederlandsse die taalkundig beskrywende bywoeglike naamwoord Nederduitsech vervang. Die plekbenaming van Afrika,

as onderskeiding/.....

as onderskeiding ten opsigte van die Nederlandse
aanhoudende kerk, het dus tot in 1830te oorbordig geword.

Wat die plekbepaling self betref, kam die vraag gestel
word of die genitief van Afrika, d.w.s. wat van Afrika
is, wat aan Afrika behoort, presies omskrywe wat gesê
wil word. Die alternatief in Afrika, soos byvoorbeeld
in die naam van die Kaapse kerk, is skerp op die gees-
grafiese betrek. Kaapse

Die enigste ander kerk wat homself 66k as van Afrika
aandui, is die N.G. Kerk van Afrika, die selfstandige,
nietatke N.G. sendingkerk.

2. Die naam van die kerk, as mens dit so nagaan, is nogal
interessant. Dit bestaan uit twee byvoeglike naamwoorde
(Nederduitsch en Hervormde) en één selfstandige naam-
woord, nl. kerk. Die naam van die kerk is uiteindelik
niks meer as kerk nie en in die lig van die Nederlandse
Geloofsbelydenis art. 27 kam die kerk ook geen ander naam
dra nie. Daar word van hierdie organisasie gesê:

Wenig en bely enige kerklike of algemene kerk
wat enige vergadering is van die ware gelowiges in
Christus wat hulle helle saligheid in Jesus Christus
verwag...

3. Die byvoeglike naamwoord Hervormd, waarom in ons
geskiedenis al so veel stof opgeskop is, is aanduiding
dat die kerk ten opsigte van die positiese kerk hervorm
is, om-vorm is of, soos die ander twee Afrikaanse kerke
wil, ge-re-formeer is, met ander woorde gesuiver is van
die dwaalder en dwalings wat in die positiese kerk voorgekom
hett en voorkom. Basies is die naam van die kerk:
Hervormde Kerk.

Die kwaliteit en inhoud van die begrip Hervormd word
primêr bepaal deur die belydenisse van die kerk en
atrons vaderland dan ook nog deur die geskiedenis omdat
ons dieselfde belydenisse as die ander twee Afrikaanse
kerke het.

Dit kam dus weer gestel word dat die eenvoudigste vorm van
die naam van die kerk Hervormde Kerk sall wees. Daarmee
word dus in die naam van die kerk, daarop gewys dat die
kerk met die Hervorming van die 16 eeu gesuiver is van
die roomse dwaalder en dit dui dan ook op ons calvinis-
tiese herkoms. Aonrens is omdat die kerk wat deur die
teologiese arbeid van Martin Luther hervorm is, gewoonlik
die byvoeglike naamwoord evangelies of luthers gebruik.

Die noodsaaklikheid om onderskeiende byvoeglike naam-
woorde in die naam van die kerk op te neem, dateer eers
uit die 18e en 19 eeu wanneer die moontlikheid na vore
kom dat meerder organisasies wat kerk is en
will wees, lams mekaar danvaar word. Voordat die

gedagte van godsdienslike verdraagsaamheid baam breek, hett die owerheid nett een kerk in sy domein toegelaat wat dan, vanselfsprekend, slegs as die kerk bekendgestaan hett. Die oomblik wanneer meerdere kerke langs mekaar in dieselfde land of stad bestaan, kom die noodsaaklikheid van onderskeidende byvoeglike naamwoorde in die naam van die kerk na vore. byvoeglike

4. Ten opsigte van die byvoeglike naamwoord Nederduitsch, in sy Hollandse spelling, kam gestel word dat prof. dr. S.P. Engelbrecht hom altyd verset het teen die Afrikaanse spelling Nederduits of Nederduitse, soos die benaming al vroeër in ons kerknaam voorgelê het. Prof. S.P. Engelbrecht se argument was dat deur die behoud van die Hollandse spelling die kerk sy historiese afstamming beklemtoon omdat die kerk, van die begin van die bestaan van die kerk in Afrika, die woord so gespél het. Daarom is vanaf 1954 konsekwent teruggekeer na die Hollandse spelling van hierdie woord.

Die woord Nederduits is nie primêr 'n geografiese aanduiding nie maar 'n aanduiding dat hierdie Hervormte Kerk nederduits, in onderskeiding van hoogduits, as voertaal gebruik. Nederduits is 'n benaming vir die taal wat in die Nederlande gepraat is, 'n taal wat 'n wyer verspreiding in Europa gehad het as die spesifieke landsgrense van die Nederlandse staat.

Suiver op die inhoud van die woordjie afgaande, kam gestel word dat ons kerk met reg homself Nederduitsch genoem hett vanaf sy beginjare. Met die Afrikaanswending van die kerk, met ander woorde toe die kerk ongeveer in die dertigerjare, opgehou hett om die nederduitse taal, dit wil sê Hollands, as voertaal te gebruik, kom die kerk met reg sy naam verander hett na Afrikaanse of Afrikaansprekende Hervormte Kerk.

Op die oomblik, waar die kerk nie meer die nederduitse taal as voertaal gebruik nie, is die byvoeglike naamwoord Nederduitsch eerder 'n genealogiese en histories-besrywende begrip. Dit verwys na die taalkundige en daarom ook geografiese herkoms van die kerk.

Juis omdat hierdie byvoeglike naamwoord nog altyd gehandhaaf is, is dit strik gesproke noodsaaklik dat die kerk 'n nadere plekbenaming in sy naam sal dra want anders sou gedink kam word, as slegs op die inhoud van die woordjie gelet word, dat ons kerk nog steeds 'n Hollandsprekende kerk uit Nederland is.

So gesien is dit duidelik dat die naam van die kerk Nederduitsch Hervormte Kerk van Afrika 'n duidelike en beskrywende naam is wat in die naam van die kerk nie alleen 'n sekere historiese aksent vertoon nie maar wat ook 'n duidelike herkoms vertoon.

B. DIE KERK IN RHODESIË

1. DIE SAMESTELLING VAN DIE RING

In verband met die besluit van die Algemene Kerkvergadering om & te gee en in terme van die volmag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die verband gegee, het die Kommissie voldoen aan & te gee van die Rhodesiese Hervormde Kerk om die samestelling van die ringskommissie uit te brei sodat die vicesoos en vicesoos volle stengeregeerde lede van die ringskommissie sal wees met een ouderling uit elk van die drie kombinasies op die ringskommissie.

2. REGISTRASIE VAN EIENDOMME

In Augustus 1974 was die registrasie van die eiendomme in Rhodesië afgehandel en op die volgende naam geregistreer: Rhodesian Reformed Church Congregation.

3. KERK WET IN ENGEÏS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nog besig om die aangeleentheid in ooreenstemming met die Raad vir Regsadvies af te handel. & Daar bepalinge wat betrekking gehad het op die registrasie van eiendomme is reeds afgehandel.

C. DIE KERK IN SUIDWESAFRIKA

1. AAANVAAN DIE KERK

Die verslag van die Ring van Suidwes-Afrika meld dat aan die ringskommissie opgedra is om, met die oog op verwillkings in Suidwes-Afrika, te besin oor die naam van die kerk in Suidwes-Afrika en die ooreenkomstige & verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor te lê. & Daarre benig aan die Kommissie meld dat die ontwikkeling in Suidwes-Afrika afgewag word voordat & verslag voorgelê word.

2. GESKIEDENIS VAN DIE KERK

Die te boekstelling van die geskiedenis van die kerk in Suidwes-Afrika en ook in Angola geniet steeds die aandag van die Ring van Suidwes-Afrika.

D. ANDER AFRIKA-GEBIEDE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gee ook aandag aan die posisie van die toekomstige behandeling van lidmate in ander Afrika-gebiede soos Botswana, Zambië, Angola, Malawi, Swaziland en Mosambiek ook wat die kerke se posisie betref.

HOOFSTUK II - DIE GEMEENTES

A. GETAL GEMEENTES

By die 57ste Algemene Kerkvergadering is gerapporteer dat daar op 31 Desember 1972 254 gemeentes was.

Op 31 Desember 1975 was daar 262 gemeentes nadat die volgende 8 stigtings plaasgevind het:

1973	Potgietersrus-Wes
Nuanetsi
Tartaton
Laersburg
1975	Meyerspark
Poort
Rustenburg-Kroof
Vanderbijlpark-Suid

B. SELFSTANDIGE AFDELINGS EN GROEP

Na aanleiding van 'n versoek dat in gebiede waar gemeentes baie uitgestrek is, selfstandige afdelings gestig kan word, het die ses en vyftigste Algemene Kerkvergadering (1967) besluit dat dit aan kerke oorgelê word om na die eis van praktiese omstandighede reëlde te tree om probleme in uitgestrekte gebiede die hoof te bied.

So word bepaalde gebiede met beperkte selfstandigheid behandel.

1. DIE AAR

Vanuit Bloemfontein-Wes word die gebied as selfstandige wyk behandel. Daar is nog nie oorgegaan tot stigting van 'n gemeente nie.

2. BOTSWANA

Vanuit die volgende Transvaalse gemeentes word die gebied behandel: Gaberones en omgewing uit Zeerust, Francistown en omgewing vanuit Groot Marico (met 'n mate van selfstandige administrasie), Tuli-blok vanuit Koedoesnaad en Mahalapye en omgewing vanuit Ebenhaezer.

Daar word tans 'n oorspronklike opname gemaak van die liddmate van die kerk in die buurstaat, waarna oor toekomstige behandeling besin sal word.

3. ANGOLA

Die liddmate wat voorheen vanuit Tsumeb behandel is, het nou die gebied verlaat en woon hoofsaaklik in Suidwes-Afrika. Van die kinders uit die gebied het reeds voorheen, onder toezig

van die/.....

van die Ring van Suidwes-Afrika, hulle onderwys in Suidwes-Afrika ontvang.

4. ZAMBIE/MALAWI

Onder toesig van die Rhodesiese Hervormde Kerk word die gebiede nou bearbei. Volgens die nagsverslag is daar omtrent 20 belydende lidmate in Zambië. Hulle het hoë waardering vir die bearbeiding volgens die verslag.

5. MOZAMBIEK

Nadat daar voorheen vanuit Barberton besoeke gebly en eredienste gehou is, is alle kontak verbreek aangesien geen predikante toegelaat word en sover bekend geen Hervormde lidmate oorgebly het nie.

6. SWAZILAND

In 1971 was daar by Havelbakk en Bigs Peak 38 gesinne wat gereeld besoek is met eredienste en sakramentsbediening uit Barberton. Die meeste mense het vertrek en Barberton het tans met 4 gesinne in die gebied, 1 in Mbabane, 1 in Big Bend en 2 in Mhlumli kontak. Hulle word besoek en woon eredienste op die grens by.

Die verslag van die Ring van Trichardtsfontein meld dat daar nog 8-10 lidmate in Swaziland is en dat die predikante van Carolina en Piet Retief verantwoordelik is vir die bearbeiding van Swaziland.

7. LIDMATE IN DIE BUITELAND

Met wisselende sukses word kontak gehou met lidmate in die buiteland (Engeland en Europa) deur 8-10 lidmate met die Nederduitse Gereformeerde predikant wat vir die doel afgesonder is.

C. STIGTINGS EN GRENSEVAN GEMEENTES

1. TOESTERMINING TOT STIGTING

BESKRYWINGSAUN#II-1= Daar word besluit om by bepaling 2 te voeg:
g. om die kerkraad te magtig om 8-10 lidmate te vorm en bepaling 18 so te wysig dat punt 2 sal lees:
Hierdie versoek word, onderhewig aan die magtiging van die gemeentevergadering(s), geëg deur ..."ac

MOTIVERING

Wanneer 'n gemeente gevorm word is dit die gemeentelêde wat die verantwoordelijkheid moet neem om daardie gemeente te laat funksioneer.

funksioneeré.....

funksjoneer. Daar is sekere finansiële verpligtinge wat nagekom moet word en dit word die gemeente ten laste gelê. Indien dit van die gemeentelêde verwag word om die gemeente wat gevorm word in stand te hou is dit seker ook bliklik en reg dat die gemeentelêde geken sal word wanneer 'n nuwe gemeente gevorm word.

Indien die besluit alleen by die kerkraad berus, is hulle besluit afdwingbaar op die gemeente en dit kan tot gevolg hê dat daar swak gesindhede geskep word tussen kerkraad en gemeente wat die verhouding tussen kerkraad en gemeente ook kan vertroebel. Daardeur kan die gemeente en die kerk net skade ly.

Wanneer die gemeentelêde ook geken word in so 'n belangrike aangeleentheid soos die vorming van 'n nuwe gemeente kan dit die gemeente en die kerk net ten goede wees. (Kerkraad Potgietersruswes).

Die beskrywingspunt is verwys na:

- (a) Die Werkgroep Gemeente-Opbou wat aanbeveel dat die beskrywingspunt nie ondersteun sal word nie. Die beginsel in die ver-
keerde neigings moet geld uit die oortuiging dat die kerkraad die beste bevoeg is om oor die saak te oordeel;
- (b) Die Raad vir Regsadvies het bewind dat die voorstel 'n
grypende verandering in die kerkregting wil aanbring.
Die kerk word deur die ampte regter en nie deur die gemeente-
vergadering nie. Die beskrywingspunt word nie ondersteun
nie.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die voorstel.

2. LIDMAAT EN GEMEENTEGRENSE

BESKRYWINGSPUNT II-2 = "Wat, in uitsonderlike gevalle, met toestemming van die betrokke ring, 'n gemeente toegelaat kan word om lidmate wat buite die grense van die gemeente woonagtig is, aan te wend as kerkraads-
lede, hetsy as ouderling of diaken, in daardie gemeente." (Kerkraad Voortrekkerdorp)

Dit is verwys en die volgende aanbevelings is gemaak:

(a) Werkgroep Gemeente-Opbou

Aangesien die aanname van die beskrywingspunt tot allerlei wanpraktyke sal lei, word dit nie aanbeveel nie.

- (b) Die Raad vir Regsadvies wys daarop dat daar reeds sg. vergunnings gemaak is, byvoorbeeld by die gemeente Polisie-
kollege. Wetgewing is nie hieroor nodig nie. Dit
geskied na ooreenstemming met die kerkraad en ring se goedkeuring.

Die/Gees ..

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende resolusie getref wat geld as 'n algemene resolusie:

“Elke gemeente het sy grense wat binne die kerk vasgestel is. Tot 'n bepaalde gemeente behoort alle lede wat hulle vaste woonplek binne sy grense het. Hulle bly tot die gemeente behoort solank hulle nie deur verandering van woonplek in 'n ander gemeente opgeneem word nie.

ii. Dit staan 'n gemeente vry om 'n lidmaat uit 'n ander gemeente vir 'n bepaalde taak te benoem soos koster, erelias, kassier (let wel nie ouderling of diaken nie) en sê dat die verstrekte data die lidmaat steeds lid is van die gemeente waar hy of sy woon. Hulle geniet hulle gemeentelike voorregte in en staan onder die opsig van die gemeente waarvan hulle lidmate is.

Buitengewone gevalle soos by studentegemeentes en Polisiekollege is met toestemming geresolueer waar die gemeente veral bestaan uit jongmense en baie min volwassenes het wat aan die gemeente behoort en nie grense het in die gewone sin van die woord nie.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

D. GEMEENTES EN/OF BESONDERE STANDPLAAS

1. STUDENTEGEMEENTES

a. JOHANNESBURG

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit dat voorsiening gemaak moet word vir 'n voltydse studentepredikant in Johannesburg met die standplaas aan 'n bepaalde gemeente gekoppelde. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na wie die besluit vir uitvoering verwys is, het met die kerksaad van Johannesburg gesê dat hulle 'n deelernaar sal beroep. Die Raad van Finansies subsidieer een van die standplase.

Belyende lokaal 187 (studente + verpleegsters van die J.G. Strijdomhospitaal).

b. FOUNTAINEDAL - PRETORIA

Hierdie studentegemeente wat voorheen gekombineer was met die standplaas van die superintendant vir die arbeid vir kerke in die volkswaerand, het na die benoeming van 'n voltydse superintendant vir die werk in kombinasie getree met Pretoria-Suiden word gesubsidieer. (Die kombinasie is opgesê.)

Belyende lokaal 323.

c. STELLENBOSCH

Die predikantstandplaas word ten volle gesubsidieer en het ook tot sy verantwoordelikheid die behandeling van lidmate (nie

studente nê) binne die grense van die gemeente Stellenbosch.

Beiydende loutal 190.

d. PHILADELPHIA = PRETORIA

Die standplaas is 'idilike studentegemeente, ten volle gesubsidier.

Beiydende loutal 428.

e. STUDENTEGEMEENTE POTCHESSTROM

i. Ditt is 'idilike studentegemeente wat vir 'le standplaas subsidie ontvang.

ii. KERKGEBOU

Die vorige Algemene Kerkvergadering het hievoor besluit:

Witt, word aan die Raad van Finansiëes opgedra om by wyse van onderhandelng met die gemeente Potchesstrom word of langs ander weë, voor= siening te maak vir 'kerkgebou vir die studentegemeente van Potchesstrom; at

Die Raad van Finansiëes het oor 'nyg typerk onder= handel maar kom nê daarin slaag om die kerkgebou van Potchesstrom word vir die doell te bekom nê. Grond vir die oprigting van geboue vir die doell, is in 'proses van aanskaffing.

BESKRYWINGSBUNDEL 3= Waar word begoopt vir 'studente kerkgebou te Potchesstrom teen 10c per lidmaat dat die gebou ten volle betaal is.

MOTIVERING

- i. Studente lidmaatetal het gestyg van 260 (1967) by stigting tot meer as 700 in 1975.
- ii. Die Potchesstromse Universiteit groei die afgelope jare teen 14% per jaar. As ons werk op slegs 10%, sal ons binne 3 jaar ± 1 000 studente moet huisves.
- iii. Vanjaar (1975) het ons 'registrasie van 200 eerste= jaars gehad. Ditt beteken dat in 5 jaar hier 1 000 gegradueerdes of gediplomeerdes afstudeer. Hierdie kostbare leiersfigure moet vir die kerk behou word. Alleen wanneer ons vry van enige finansiële kommer is, kan volle aandag aan hierdie groot taak gegee word. Tans word die eerste vier maande gewy aan die voorbereiding van die ESW-toer wat meebning dat die studentetehaer in hierdie tyd nê sy volle aandag aan die geestelike beoerding kan gee nê.

- iv. Indien die studentegemeente self vir die koste van kerkgebou moet instaan sal hulle jaarliks 'n paaiement van R18.000 moet dra, terwyl die gemeente se bruto inkomste tans R10.000 per jaar is. (Die helfte hiervan kom van die HSV-toer wat enige oomblik gestak kan word.)
- v. Dit is onregverdig om te verwag dat die ouers van studente onregverdig die studentekerk moet bou terwyl hulle in hulle eie gemeentes help met boufonds en hierdie ouers 'n diskretele R1.000 per jaar moet voorsien om hulle kind op Universiteit te onderhou.
- vi. Ons jeug staan in Potchefstroom in 'n besondere brandpunt: Vreemde ideologieë en filosofieë, permissiwiteit, sektarisme, metodisme en veel meer bedreig die suiwer Bybels Reformatoriese leer waarmee ons kinders groot geword het. Die studentekerkraad se hande moet los wees om al hul tyd en aandag aan die bevestiging van die vreemde en die bevestiging van ons eie te gee.
- vii. Ons is van harte oortuig dat die studente van ons kerk, waar hulle ookal studeer, die verantwoordelikheid van die heile kerk is. Daarom vra ons hulp vir die grootste studentegemeente van ons kerk. "(Kerkraad Potchefstroom Studentegemeente)

Die beskrywingspunt is verwys na:

Die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat die beginsel van hulp in die verband gestaan word.

Die Raad van Finansiëres

Verteenwoordigers van die Raad van Finansiëres het op 26 September 1975 samesprekings gevoer met 'n komitee van die studentegemeente Potchefstroom. Die samesprekings het aan die lig gebring dat die voorsiening van kerkgebou vir die studentegemeente bemoeilik word deur die uitbreiding van die universiteitskampus en dat die eventuele bestaan van twee gemeentes, elk met 'n aantal studente onder sy lidmate, sake baie sal vergemaklik. Voorstelle is derhalwe aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Raad van Finansiëres en die betrokke gemeentes voorgeleë wat bevestig dat die gemeentes Potchefstroom-Noord en Potchefstroom-Suid in twee gemeentes verdeel word, met verdeling van die huidige subsidie en met hulp aan die stigende tweede gemeente om grond en geboue te bekom.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voorstelle goedgekeur en die Raad van Finansiëres opgedra om in ooreenstemming met die ningskommissie voort te gaan met die onderhandelinge met die twee gemeentes.

Eufecae.

A.E. VOORTBESTAAN VAN SUIVER STUDENTEGEMEENTES

Die Kommissie gee aan die Algemene Kerkvergadering ter oewering dat ook die studentegemeentes Philadelphia en Fonteinval se bestaan as afsonderlike studentegemeentes in heroverweging geneem word, en wel om die volgende redes:

- i. Die kerk het vanaff 1964 voldoende geleentheid gehad om hom te vergewis of die behandeling van studente die beste kan geskied langs die weg van afsonderlike studentegemeentes of langs die weg van bearbeiding binne gemeentes met vaste grense, met ook meesstudente as lede. Op die oomblik is die studente in Johannesburg en Stellenbosch lidmate van Normadalegemeentes, en bestaan die indruk dat die behandeling van studente daar volkome tot sy reg kom. Hoewel die behandeling van studente in Pretoria en Potchefstroom sekerlik ook tot sy reg gekom het, bestaan die probleem dat dit gemeentes is wat vir etlike maande in die jaar ophou om te funksioneer, en dat die studente juis weens die afsonderlikheid tog nie ten volle deel in dramaatiese gemeentelike lewe nie.
- ii. Die studentegemeentes ondervind in toenemende mate probleme met die voorsiening van fondse ter aanvulling van die subsidie wat ontvang word. Met die vermeerdering van studentegemeentes aëthet dit sover gekom dat daar jaarliks minstens vier toere met verskeidenheidskonserette is, met 'verminderde entoesiasme by gasheergemeentes.
- iii. Die feit dat die studentegemeentes eksklusief ten opsigte van lidmate is, veroorsaak dat talle lidmate by die naaste kerkgebou verby moet gaan om die een te bereik waar hulle ingedeel is.
- iv. **AANBEVELING**

Die Kommissie beveel aan dat die Algemene Kerkvergadering die Ringe van Pretoria en Potchefstroom versoek om in te gaan op die beste wyse waarop:

'daar binne die huidige grense van Potchefstroom-Noord twee gemeentes gevorm kan word soos oorgee:

- die gemeente Fonteinval opgeneem word in Pretoria-Suid, met oordrag van die studentepastorie aan die gemeente en met instandhouding van 'werke aan die plaas met subsidie vir studentebearbeiding,
- die gemeente Philadelphia vaste grense toegewys kan word met instelling van gedeeltes van Pretoria en Pretoria-Oos, met oordrag van die kerkgebou en studentepastorie aan die gemeente en met subsidie vir gemeentebearbeiding,

en na oordelg met die Kommissie van die Algemene Kerk-
vergadering en die Raad van Finansiële uitvoering te gee
aan die versoek.

Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt en die
voorstelle na aanleiding daarvan.

g. GETUIGSKRIFTE AAN STUDENTEDEUR STUDENTELEERAARS

BESKRYWINGS-PUNT 14 =

Affekante in die tuisgemeentes van
studente word versoek om nie getuig-
skrifte aan afstuderende studente te
gee tensy die studente 'getuigskrif
van die betrokke studenteleeraar hett
nie"(Ring van Potchefstroom)

Motivering

Onderwinding hett geleer dat dit soms gebeur dat studente
in die studentegemeente geen kenlike meelewing toon nie.
Aangesien sulke studente dan geen vrymoedigheid hett om na
hulle eie studenteleeraar te gaan vir 'getuigskrif nie,
word in die tuisgemeente aangevra vir 'getuigskrif. Die
nagsvergadering is van mening dat indien studente bewus
daarvan is dat hulle ook van die studenteleeraar 'getuig-
skrif moet hö, dit sal meehelp tot better nakoming van
kenlike verpligtinge.

Die Werkgroep Gemeente Opbou ondersteun die beskrywingspunt
en stel die vraag of die probleem nie wår is nie en of
dieselfde reßling nie moet geld ten aansien van ander oud-
lidmate van 'gemeente nie.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die voorstel in die
beskrywingspunt gestel.

2. HOSPITAALBEARBEIDING

a. HUIDIGE BEARBEIDING

Die twee hospitaalpredikante, een in Pretoria en een in
Johannesburg, se werk word gedoen onder toesig van die
twee betrokke nagsvergaderings. Wat getalle betref blyk
die volgende uit onlangse versake:

In Pretoria word gemiddeld 460 pasiänte per maand in 8
hospitale besoek. In Johannesburg word weekliks in 19
hospitale besoeke gebring met 'gemiddeld van 496 pasiänte
per maand.

In Pretoria word 'hospitaal met 350 beddens oßng.

Uit die 1974-verslag van die hospitaalpredikant in Johannes-
burg blyk dit dat 'hospitaal met 2 000 beddens

geopen/...+...

geopen sal word en die J.G. Strydomhospitaal word uitge-
brei tot 1 200 beddens. Strydomhospitaal

Dit het duidelik geword dat die werk te omvangryk geword
het vir die twee persone en vir beplande uitbreidings sal
daar verder voorsiening gemaak moet word. Die Kommissie
van die Algemene Kerkvergadering het periodiek aanpassings
gemaak waar dit nodig was deur die arbeidsveld nouer te
begrens.

b. OOSRAND

BESKRYWINGSKUNT-15-5=

Die Ringsvergadering het besluit dat
die Algemene Kerkvergadering versoek
sal word om die aanstelling van 'n
predikant vir hospitaalbeheerding
aan die Oosrand te oorweeg;
(Ring van Zuurfontein)

Motivering

Die volgende hospitale met die aantal beddens in hakies
toon die situasie voldoende:

PROVINSIAAL

1. Boksburg-Benoni Hospitaal	(290)
2. Germistoon	(262)
3. Verre Oosrand, Springs	(313)
4. Nigel	(70)
5. Kemptonpark	(325)
6. Dr. A.G. Visser	(55)

PRIVAAT

7. Isidella de Villiers, Kemptonpark	(38)
8. Bamhi Mediese Kinderhospitaal, Springs	(19)
9. Dalwiew Verpleegsinigting, Brakpan	(47)
10. Glynwood Nursing Home, Benoni	(69)
11. Kleinfontein Hospitaal, Benoni	(39)
12. Nigel Kraamverpleging	(16)
13. Parkrand Kliniek, Springs	(89)
14. Primrose Hill Maternity	(35)
15. Rosecross Clinic, Primrose	(74)
16. St. Mary's Maternity Home, Springs	(51)

Dit is dus ses provinsiale hospitale en tien privaat ver-
pleegsinigtings met 'n totaal van 1 797 pasiënte.

Hierby moet in gedagte gehou word dat iddaat ook opgeneem
word in talle hospitale in Johannesburg en dikeels in die
Garden City wat feitlik aan die Oosrand gekle is.

Hierdie hospitale wat genoem is, sluit die myn- en

industriële/.....

industriële hospitale soos die Rietfontein Hospitaal en die hospitaal te Middelfontein in nêe.

Hierdie hospitale bedien ook ' groot plattelandse areas. Die plaaslike predikant in wie se gemeentegense die hospitale geleë is, kam onmoontlik nêe elke week by al die verpleeg- inrigtings langs gaan om vas te stel of daar litmate van die Hervormde Kerk opgeneem is nêe.

Sektaries wat gedurig op die rondlopp is, lewer dikwels probleme.

Omdat die beginsel van ' Hospitaalpredikant in ons kerk al reeds aanvaar is, hou hierdie verslag slegs die behoefte voor wat nyns insiens dringend is. (Ring van Zuurfontein).

Die versoek is verwys na:

- i. Die Werkgroep Gemeente Opbou wat sê dat die beginsel van die benoeming van hospitaalpredikante reeds goedgekeur is maar beveel aan dat hierdie aangeleentheid eers na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys word vir ' behoorlike ondersoek voordat hieroor ' besluit geneem word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aandag aan die aangeleentheid gegee. Hy is nêe oortuig dat dit ' noodsaak is dat daar nou al so ' standplaas gevorm moet word nêe, die ander behoeftes in ag geneem, en beveel aan dat die volgende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die aangeleentheid verder moet ondersoek vir ' aanbeveling aan die volgende Algemene Kerkvergadering.

- ii. Die Raad van Finansiëres het besluit dat die Raad nêe oortuig is dat die behoefte ' voltydse hospitaalbeheider regverdig nie in die sin dat daar nêe in die eendde mate soos in die geval van Johannesburg en Pretoria pasiënte vir gespesialiseerde behandeling opgeneem word nêe. Ten einde die beskrywingspunt te motiveer word die Ring versoek om ' voltydige opname te maak vir ' gegewe tydperk van toelating van pasiënte by die betrokke hospitale.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

3. GEVANGENESBEARDEING

a. HUIDIGE SITUASIE

i. RAAD VIR DIE ARBEID

Nad die benoeming van ' Raad vir die Arbeid onder Gevangenes het hierdie werk nuwe belangstelling gekry en word dit op meer geordende wyse verrig.

lindeees..

ii. GETAL LIDMAAT IN GEVANGENISSE BEARBEI

Volgens die verslag van die Raad vir Arbeid onder Gevangenes is die situasie op die groter sentra soos volg:

Pretoria (Sentraal) .cvsccececececevecece...	40
Pretoria vccgcveccsccececececececececece...	6
Johannesburg ..cescecececececececececece...	15
Kroonstad ccvcccececececececececececece...	25
Kaapstad .ccgcs .ccccececececececececece...	15
Zonderwater (Cullinan) ...ccccececececece...	49
	141

iii. GEVANGENISBEARBEIDERS

Daar is tans 11 deeltydse gevangenisbeurbeiders deur die Departement van Gevangenesse benoem.

Die ondersoek is tans aan die gang om hierdie beurtbeiding op 'n meer gereelde en permanente grondslag te plaas, onder andere deur die vorming van 'n raad van raadslidmaats waarop ons kekk verantwoordig is. Dit het egter nog nie so ver gevorder dat hieroor 'n verslag kam kom nie.

BESKRYWINGSKUNTFI-6-

Dit is 'n ondersoek wat 'n bedink midde om 'n deeltydse predikantstand= plaas aan gevangenesbeurtbeiding te koppel. (Ring van Botswana)

Motivering

Aangesien die nuwe beurtbeiding van geestelike beurtbeiding in die Departement van Gevangenesse besig is om vorm te kry, maar nog in die beginstadium is en hierdie beurtbeiding nog nie final bepaal is en finale gestalte gekry het nie, moet ons tog nie die geleentheid van geestelike beurtbeiding in gevangenesse eers aan ander kerke oordaat en dan ons weg oopsien as kekk om op 'n laat stadium 'n predikant hieroor af te sonder nie.

Die beskrywingspunt is verwys na:

- Die Werkgroep Apostolaat wat die beginsel in die beskrywingspunt gestel, steun.
- Die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat die aangeleentheid verder ondersoek moet word, voordat tot 'n besluit gekom word. 'n probleem waarmee rekening gehou moet word is die verspreiding van die gevangenes wat dit haas onmoontlik maak dat een persoon 'n groot genoeg groep kam bereik om so 'n beurtbeiding te regverdig.

BESLUIT/..++s..

BESLUIT: Die versadering besluit oor die beskrywingspunt.
Die vergadering

iv. STUDIEPROGRAM

Die Raad is besig met 'studies wat in verband staan met hierdie werk:

- Riglyn vir die begrip: SIELSORG AAN DIE GEVANGENES
dr. LLM. de Roux

In die studie is behandel:

'historiese agtergrond
Prinsipiele funksies
Praktiek van sielsoorg aan die gevangenes
Inhoud van die gesprek

Hierdie riglyn is tot beskrywing van predikante gestel wat in deeltydse hoedanigheid onder gevangenes werk.

Aan gevangenes word nie 'ander evangelie verkondig as aan ander mense nie. Hierdie evangelie word aan gevangenes ook nie op 'ander metode verkondig as die waarvolgens die evangelie aan alle mense verkondig word nie. Gevangenes is egter ook besondere mense in besondere omstandighede. Prediking en sielsoorg wat nie prediking en sielsoorg aan besondere mense in besondere omstandighede is nie, is ook nie waarlik prediking en sielsoorg nie. Vanuit hierdie agtergrond het die Raad onlangs begin met 'studies oor prediking en sielsoorg aan die gevangenes.

- Ongevoegsame versorging van, en aandag aan gesinne van gevangenes

Waar die hoof van 'huis in die gevangenis beland, veroorsaak dit feitlik sonder uitsondering groot maatskaplike nood vir die gesin. Waar 'langdurige gevangenis uitgedien moet word deur die gesinschef, lei dit heel dikwels ook tot verbrokkeling van die huweliksband, en selfs die hele gesinsverband. Hierdie gesinne word te hulp gekom deur die betrokke staatsdepartemente, en groot vooruitgang is in hierdie verband gemaak in die jongste tyd. Dit is egter duidelik dat die kerk hier 'groot taak het.

- Bybelstudie

'Relelike groot aantal gevangenes is ywerige Bybelstudeerders. As gevolg van die invloed van seksgroep wat selfs binne die gevangenis klein is nie, word hierdie lidmate dikwels in verkeerde bane geleid.

Aandag word gegee aan die nodige om hierdie behoeftes in die regte rigting te lei.

• Toepassing/.....

- Toepassing van opsig en tug by en bediening van nagmaal aan gevangenes - ds. J.J.R.P. Muller

Hierdie stuk is nog nie afgehandel nie. Bepaalde probleme in die verband geniet nog die aandag van die Werkgroep Apostolaat.

Sodra dit uitgestryk is, word dit ook beskikbaar gestel.

b. TOEKOMSTIGE HANTERING

i. KAPELAANSRAAD

Op uitnodiging van die Departement van Gevangenes is verteenwoordigers van ons kerk op 'n Kapelaansraad bemoen wat die hele aangeleentheid van gevangenesbehandling vir die toekoms uitwerk.

ii. NIMRO (Nasionale Instituut vir Misdaadvoorkoming en Rehabilitasie)

Deur verteenwoordiging op en verslag oor die kongres van hierdie liggaam, dra ons kerk kennis van en het deel aan die beplanning van hierdie arbeid op nasionale vlak.

4. BEARBEIDING VAN BEJAARDES

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om in samewerking met die Ringskommissie van die Ring van Pretoria ondersoek in te stel na die moontlikheid om 'n predikant in buitengewone diens af te sonder vir die behandeling van lidmate in die ouerbetreue."

b. ONDERSOEKEN AANBEVEILING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die aangeleentheid ondersoek en bevind dat so 'n persoon voltyds bemoen sal word, sonder om dit te koppel aan ander opdragte. Die getalle in Pretoria verwag dit. Aangesien die volgende vergadering nie daarvoor begroet het nie, kom daar nie 'n bemoening gemaak word nie. Daar word denhoof aanbeveel dat daar nou vir die werk begroet sal word.

5. JOHANNESBURG MIDDESTAD - EVANGELISASIE STANDPLAAS

BESKRYWINGS PUNT 17-7

Die kerk aanvaar volle verantwoordelikheid vir al die geldelike implikasies met betrekking tot die instandhouding van 'n evangelisasie standplaas in die middestad van Johannesburg, sodat die gemeente wat uit die evangelisasiearbeid ontstaan, by bereiking van finansiële selfvervoersorgendheid kan instaan vir die skepping

en asuuee.

ae

en instandhouding van kerkgeboue, normale predikantstandplaas, terwyl die evangelisasiewerk onverminderd voortgaan. Sodanig is die kerk ook versekerd van doeltreffender benutting van die op te rigte kerk-sentrum (Kommissie van die Ring van Johannesburg)

a. DIE BESKRYWINGS-PUNT IS VERWYSNA:

i. Die Werkgroep Gemeente-Opbou wat die beginsel vervat in die beskrywingspunt steun.

ii. Die Raad van Finansies wat rapporteer:

Omdat dit die aanvanklike uitgangspunt was met die Middestadbeplanning, aanvaar die Raad die beginsel naamlik dat daar uit die evangelisasiewerk self-voorsorgende gemeente ontstaan en dat die werk ten opsigte van verdere evangelisasiewerk kan voortgaan omdat al die geldelike behoeftes ten opsigte van die evangelisasie-aktiwiteit deur die kerk as geheel voorsien word.

Die Raad wil egter die volgende opmerkings maak:

Aanvanklik was die standplaas ten volle deur die Raad van Finansies gesubsidieer. Gaandeweg het die werk sodanig gevorderd dat al meer en meer finansiële verpligtings van die Raad deur die selfstandigwordende gemeente oorgeneem is sodat die Raad later net die pastorie voorsien het. Teen die einde van 1974/begin 1975 het dit duidelik geword dat die aard van die middestadse gemeente wat hoofsaaklik uit die evangelisasie-aktiwiteit onder woonstede-eienskers ontwikkel het, bepaalde sensitiwiteite openbaar en veral in die finansiële stabiliteit van die gemeente sigbaar geword het en dit is naamlik dat daar 'n gedurige verhuising uit die woonstede na die buitewyke plaasvind. Verhuising vind in ander gemeentes ook plaas maar in die geval van middestadse woonstede-eienskers vind dit honderd maal meer plaas as in die huisbesitters-voorstedelike gemeentes. Op een stadium was daar byvoorbeeld volgens mededeling van die kerkraad, 9000 woonstede onbewoon. Die helfte van die kerkraad het byvoorbeeld gedurende een maand verhuis.

Voorgenoemde sensitiwiteite sal meening dat daar vir 'n bepaalde periode 'n selfvoorsorgende gemeente sal wees en skielik kam daartoe selfde gemeente weens voornemende reëls finansiële behoeftes word.

Die een ding sal gedoen moet word terwyl die ander nie nagelaat word nie. Terwyl die volle geldelike verpligting deur die kerk voorsien word, sal die Raad van Finansies en Ringskommissie die opdrag moet kry om noukeurig daarop te let dat subsidie nie oëvervullend bederf nie.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

befêrees.

b. KERKSENTRUM MIDDESTAD JOHANNESBURG

i. Tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering het die Raad van Finansiële goedkeuring gekry om ~~die~~ gebou met beraamde oprigtingskoste van R384.944 te laat oprig.

Die gebou sou voorsiening maak vir ~~die~~ ^{ander} verdieping vir hoofsaaklik parkeerruimte, ~~die~~ ^{kerk} gebou en 13 kantore. Die lopende uitgawe aan die gebou, kapitaal- en rentebelasting sou bestry word uit huurpale vir die kantore en parkeerruimte en ~~die~~ ^{verhuur} van 25c per eenheid.

ii. Omdat daar by so ~~die~~ ^{gebou} voorsiening gemaak moes word vir ~~die~~ ^{kerk} woonstel, is besluit om in die beplanning die verdiening waarop die koster/ontwerper woonstel sou kom volledig uit te brei na vier woonstelle, met die bedoeling dat die ander drie verhuur sou kon word. Verder is geoordeel dat die fondamente so steerk gebou moes word dat die volle potensiaal van sewe meer verdienings later opgeeng kan word.

Om seker te maak dat die bodem die swaar gebou sou kon dra is sekere boomwerk uitgevoer en daar is bevind dat die fondamente aansienlik meer versterk sou moes word as wat algemeen verwag is.

iii. Tenders is toe gevra vir die oprigting van die gebou soos in i. en ii. hieraan aangedui. Met die resultaat van die tenderprose voor hande en met inagneming van die bepaalde addisionele koste, het die Raad tot die gevolgtrekking gekom dat die koste van die voorgestelde gebou een miljoen rand sou kon oorskry. Die Raad het geoordeel dat so ~~die~~ ^{kerk} onderneming in die kerk finansiële nie geregtig was nie en gevolglik afgesien van die beplande gebou en oorgegaan met die beplanning van blotto ~~die~~ ^{kerk} gebou vir die middestad met die gelede wat toepaslik is.

iv. Die planne vir die in iii. voorgestelde gebou is voltooi. Die argitek en bestedekenners beraam die koste op R278.560A. Werkstekeninge en bestedekoste word tans voorberei met die oog op aanwaa van tenders. Indien die planne korrek is, sal die posisie soos volg wees:

Oprigtingskoste . . . 1.. 1 6 6 ee. ee. we. A@	R278.560
Grond : e e a. @ A° e e * . s L Z. A@ e . e A° e e	40e852
	R319.412
Kapitaal beskikbaar 31 Des. 1975	195.5847
	R123.865
Laat toe vir onvoorsiene uitgawes	6.1B35
	R130.000

Uitbetalings/.....

Uitbetalings per jaar

Kapitaal- en renteafslag (1111 per R100 per maand teen 10,5% oor 15 jaar)	R17.316
Onderhoud en instandhoudings	2.300
Assuransie . 2. ÂÂÂ ÂÂÂÂÂÂÂÂÂÂte ww	375
Munisipale koste en diensse	509
	<u>R20.500</u>

Om die R20.500 uitbetaling per jaar te bestry sal dit heffing van ± 17c beloop. Die heffing soos deur die 1973- Algemene Kerkvergadering voorgestel was 25c. Voornoemde heffing is vermeerder tot dat die lening van R130.000 oor 15 jaar terugbetaal word. Indien bereken word dat die lening oor 11 jaar terugbetaal word, sal die heffing 16,8c beloop en indien die bemaakte jaar=likse ander uitbetalings op R3.184 gestel word, sal die heffing hiervoor 2,7c beloop = Totaal 19,5c.

Die Raad wil derhalwe voorstel dat die heffing verminder word van 25c na 20c.

BESLUIT: Die vergadering besluit oor die aanbeveling.

E. HULP AAN GEMEENTES

1. DIE FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

Alhoewel die naam van die fonds die klem laat val op opbou, kom dit in die praktyk vir die Raad van Finansies eintlik op opbou en in stand hou neer. Steun uit die fonds word verleen hoofsaak=lik wanneer drie verskynsels sig voordoen:

- by ontwikkelende gebiede - waar daar oor bepaalde tydperk nog nie voldoende lidmate is om gemeente selfstandig te laat stig nie; of
- by ontwikkelende gebiede waar daar as gevolg van vooruit= sigte wel nodig is om gemeente te stig maar wat vir bepaalde tydperk steun moet ontvang tot dat sodanige gemeente tot selfstandigheid gegroei het en
- by gebiede waar, moontlik as gevolg van ontwikkeling elders of politieke komplikasies, ontwikkeling plaasvind en gemeentes oor bepaalde tydperk stadig kwyn.

a. STANDEN AANWENDING VAN DIE FONDS

Die Raad van Finansies rapporteer soos volg (verwys finansiële state - BYLAË C, 98-c(13)39).

te /.....

i. STAND

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering toe die fonds tot krediet van die kapitaalrekening R253.915 gehad het, het die fonds gegroei met R26.351 (kyk punt a.iii.i.) tot R280.267.

ii. OPBRINGS

Ontvangbare rente oor die drie jaar het R55.107 beloop. Daar was geen uitstaande rente ten opsigte van beleggings nie, maar ten opsigte van rente op die kapitaal wat gemeentes beloop het was daar R302 uitstaande op 31 Desember 1975. Tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering was die ooreenstemmende syfer R463.

Die 1973-Algemene Kerkvergadering het 23c per eenheid gehê vir aanwending, met dien verstande dat as daar oorskoot ontstaan, dié tot die kapitaal gevoeg word en indien daar tekort ontstaan, dié tekort afgeskryf word teen dié bedrag wat deur middel van heffing tot die fonds sedert 1970 gevoeg is.

Soos in vooruitsig gestel deur die vorige Algemene Kerkvergadering kom die Raad van Finansies hom tot die gemeentes en lidmate wend om op vrywillige basis tot verdere opbou van die fonds by te dra. Bydraes tot die opbou van die kerk se werk in die Noordwes-Kaap is ontvang ten bedrae van R8.500 en ander ontvangstes het R11.028 bedra.

Die Raad se besonderse dank aan die volgende gemeentes wat op so vrywillige basis bygedra het tot die ontwikkeling van die Noordwes-Kaap:

Bosmansrust . . . 2. 6	Â	Â	Â	Â	veewe.	R	50-000
Christiana . . . 1. 2	eee	.	ee.	wees.	.		50-000
Dongal-Malopo . . . 5 2.	Â	Â	Â	veeo.	.		400-000
Gerdau . . . 6 0 0	ew.	we.	we.	te.	tt.	te.	1.500-000
Goedeheop . . . 2 2 1	e	ee.	ewwe.	ee.	.	.	180-000
Groot Marico . . . 2. 1 2 1 1	we.	ee.	es.	.	.	.	205-000
Lichtenburg . . . 1 6 6 2	seew.	ee.	en.	.	.	.	720-000
Lichtenburg-Oos . . . 2. 1. 1	ee.	.	eeee.	.	.	.	200-000
Magaliessburg . . . 1. 6 2 6 6	ee.	we.	we.	.	.	.	220-000
Makwassie . . . 2 1. 6 6 8	ewwe.	ee.	ewee.	.	.	.	100-000
Sannieshof . . . 2. 1	ee.	weehewe.	.	.	.	.	1.800-000
Stellala . . . 2. . .	ee.	weee.	ew.	we.	ws.	.	25-000
Ventersdorp . . . 2. . 6 6	ee.	ee.	ee.	ee.	.	.	2.250-000
Vryburg . . . 2. . 2 6 6 8	ee.	ee.	weew.	.	.	.	800-000
							<u>R8.500-000</u>
							<u>=0</u>

iii. AANWENDING

Ontvangbare rente vir die afgelope drie jaar het R55.107 beloop. Hulp aan gemeentes verdere gedurende die drie jaar was soos volg:

GEWENT/.....

GEWENT	1973	1974	1975	TOTAAL
Port Elizabeth	2.5333	3.3400	2.4400	8.3133
Empangeni	2.6000	2.6000	1.9500	7.1500
Kuruman	=	=	3.6000	3.6000
Johannesburg				
Middeburg	=	=	6.3755	6.3755
Ring van Bloemfontein	4.8000	3.9000	780	9.4800
Ring van Rhodesia	3.0550	10.5100	5.0900	18.5550
Ladysmith/Estcourt	=	=	3.0000	3.0000
Bethlehem	6.6000	6.6000	6.6000	19.8000
Kimberley	4.316	3.9000	7.0220	15.2386
Windhoek	916	2.7500	2.7500	6.4166
Botswana	=	62	195	257
	24.8355	33.662	39.7100	98.1877
Administrasiekoste teen R1.500 per jaar				4.5000
TOTAAL BESTE 2... 0.6 0 0 8 ew. te. wewe.				102.6877
Rente ontvang en ontvangsaar		55.1077		
Uit heffing		78.3155		133.4222
Oorskot				30.7355
Bydraes teen opsigte van Noordwes-Kaap		8.5000		
Min reserve vir Noordwes-Kaap		4.9000		-3.6000
				34.3355
Bydraes ontvang				1.028
				35.3633
Min: Tekomte afgeskryf soos besluit tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering				9.0122
OORSKOT OORGEERNA KAPITAALFONDS SOOS BESLUIT TYDENS 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING				R26.3511

iv. AANBEVOELE RENTEPATROON EN INSKAKELING BY 'KERKELEK VERDWERK' FONDS

Op die voetspoor van die beleid dat gemeentes en organe van bystand onder die skema "Kerkelike verwerke" kapitaal aan die Raad van Finansies leen teen 7% rente het die 1973-Algemene Kerkvergadering bepaal dat die rente op die Fonds vir Gemeente-Opbou ook op 7% bereken sal word. Teen die waarskynlikheid in wat op die vorige Algemene Kerkvergadering uitgespreek is, naamlik dat gemeentes en organe van bystand, die vir die kerk sinodale wedloop na hoërrentekoerse moet vorm en die rentekoerse binne die kerk laag moet hou, het baie gemeentes hulde tog laat deur hoërrentekoerse buite die kerk. Ditt het tot

gevolg/.....

gevolg gehad dat die toevloei van kapitaal tot die "Kerkgeld-
virkerkwerkfondse" nie kom treed hou met die kapitaalbehoefte
van die kerk nie. Om te verhoed dat die ontwikkeling in die
kerk ernstig gestrem word, moes die Raa. van Finansiële neegee
en die rentekoers op ingeleende geld verhoog ten einde
kapitaal vir die kerk uit die kerk te verkry. Koerse is
toe soos volg verhoog:

Vir lenings =

Ommiddelklik oproepbaar . . . 1... . 1 2 ee. ewwe. ewee. .	8%
6-12 maande . . . 1. . ee. ee. te. te. ew. ee. ee. . we. .	8 1/2%
12-18 maande eee . ee. te. te. tt. eh. ee. ew. .	9%
18-24 maande . . . 2. 2 1 ew. ee. ee. ewwe. et. ewww. .	10%

AANBEVELING: Dat die kapitaal wat die Fonds opgebou het tot
op 31 Desember 1970 naamlik R228.632 oorgeplaas
word na die "Kerkgeld-virkerkwerk" fonds teen
langtermynleningsrentekoers, naamlik 10% p.j.

Dat die balans van die kapitaal, naamlik wat
sedert 31 Desember 1970 tot die fonds gevoeg is
(op 31 Desember 1975 R51.635), ook oorgeplaas
word na die "Kerkgeld-virkerkwerk" fonds.
Omdat die gedeelte van die kapitaal onderwerp
is aan die besluit van die 1973 Algemene Kerk-
vergadering soos nader omskryf in punt ii hieraan
en daarom skommelend van aard is, sal die rente-
koers teen die "Ommiddelklik oproepbare" koers
berekken word, naamlik 8%.

Indien voorgesende aanbeveling aanvaar word, sal die rente-
inkomste van die fonds soos volg wees:

Kapitaal	Rente per jaar	Rente vir drie jaar
R228.632 teen 10% =	R22.86320 per jaar of	R68.58960
51.635 teen 8% =	4.13080 per jaar of	12.39240
<u>R280.267</u>	<u>R26.99400</u>	<u>R80.98200</u>

Sou die heffing gelaat word op 23c per eenheid per jaar sal
die ontvangste uit hierdie bron R27.340 per jaar of R82.020
vir drie jaar beloop.

	Per jaar	Drie jaar
Totale ontvangste dus	R26.994 rente	R80.982
	27.340 heffing	82.020
	<u>R54.334</u>	<u>R163.002</u>

Vir die vorige drie jaar was die totale ontvangste R133.422.

AANBEVELING: Gesien die verhoging in renteverdienste van die
fonds, sal hier net 'n verhoging van 2c naamlik
25c heffing nodig wees om aan die verwagte
behoefte te voldoen.

Dus: Renteverdienste vir 3 jaar	R 80.982
Heffing teen 25c per jaar vir 3 jaar	89.153
	<u>R170.135</u>

Municipale/.....

(Die tekort ontstaan hoofsaaklik omdat die gemeente se ver-
soek om die saal te huur, gekanselleer staan te word.)

Kerkgeld - vier Kerkwerf		6.200	...	...	...	R34.876
Verhandeling = SANLAM		2...	...	...	...	+26.450
Onttrekking Administrateurskantoor		...	...	...	...	19.976
						R81.402

R11. 887

In teen die vergadering die aanbeveling goedkeur, sal die skulde oor tien jaar gedeel wees. Daarna kam die eienaam aan die gemeente vry van laste terug besorg word.

Deekergaville	Worsterboom
Witpoortjie	Warmbad
Stellenbosch	Ottowarango
Pretoria-Terine	ae-Bekke Pietersburg
Noordelike Pretoria	ae-Bekke Pietersburg
Ondelkeers	Edenvale
Worsterboom-Suid	Heilbron
Duncanville	Witriver
Pretoria-Oos	Salisbury
Sundra	Makwassie
Bergsig	Johannesburg-Suid
Remarc	Tygerberg

2. FEESWIERINGS

Rustenburg (125 jaar)
 Ring van Johannesburg (80 jaar)
 Kerk in Rhodesië (50 jaar)
 Groot Marico (50 jaar)
 Koedoesand (50 jaar)
 Lesburg (50 jaar)
 Parys (50 jaar)
 Schweizer Reneke (50 jaar)
 Brakpan (50 jaar)
 Pietermaritzburg (50 jaar)
 Brixton (30 jaar)
 Nabeemspuit (30 jaar)
 Marble Hall (30 jaar)
 Potchefstroom-Noord (25 jaar)
 Meyerton (25 jaar)
 Vanderbijlpark (25 jaar)
 Kimberley (25 jaar)
 Suidra (25 jaar)
 Hartebeespoort (25 jaar)
 Warmbad (21 jaar)
 Ogies (21 jaar)
 Wonderboompoort (21 jaar)
 Zuurfontein (21 jaar)
 Eikenhof (21 jaar)
 Bergsig (21 jaar)
 Barberton (10 jaar)
 Brakpan-Harmonie (10 jaar).

HOOFSTUK III - DIE LIDMATE

A. GETAL LIDMATE

Uit die gemeentelike statistiek vir Die Almanak word die volgende getalle gevind. Die volgende lidmate word in hakies aangedui:

1970	=	179 315	(107 778)
1971	=	178 362	(109 240)
1972	=	183 573	(103 498)
1973	=	183 209	(114 251)
1974	=	185 339	(117 266)
1975	=	188 901	(118 871)

As dit vergelyk word met die staatsensus van 1970 = die jongste beskikbare 224 400 = is daar nog 'n verskil van 35 499. Die feit van 'n verskil van 5 jaar van die datum van opname moet in berekening geneem word.

B. SENSUSOPNAME

1. SAMESTELLING VAN DIE RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK

Die toevoeging van die ningsuperintendente tot hierdie Raad het geelyk 'n groot sukses te wees. Daar is 'n baie beter wisselwerking.

2. SAMEWERKING MET ANDER KERKE

Aangesien die N.G. Kerk se sensusopname vir 1974 se groot evangelisasieveldtog reeds beplan en grootliks afgehandel was, het van 'n gesamentlike opname nie veel tereg gekom nie.

3. DOELTREFFENDE OPNAME

Hoewel daar geleidelik 'n verbetering intree wat sensusopname betref, benig die Raad vir Sensus en Statistiek dat hulle nog nie tevrede is met die toestand nie. 'n Aangename erkenning is dat daar nie die nodige erns aan die sensusopname gegee is nie.

Uit nagaanvrae kom die volgende opmerkings:

Zoutpansberg: Ditt het nie veel sin nie want dit het weinig werklike praktiese waarde.

Potchefstroom: Aandag word gegee aan die noodsaak en metodes van sensusopname.

Zeerust: Kerkraede word op hulle verantwoordelikhed in die verband gewys.

Suidwes-Afrika, Rhodesië en Pietermaritzburg: Die groot afstand maak 'n doeltreffende opname baie moeilik.

Bothaville: Ditt is moeilik om aan ander gemeentes te laat weet in verband met dienspligtes.

Johannesburg/.....

Johannesburg: anbeveel van lidmate uit die middestad bring ontvolking mee.

Magwasi en Waterberg: anbeveel van lidmate na die stad bring ontvolking mee.

4. AANBEVEELINGS

Die volgende aanbevelings, gesteen deur die Werkgroep Apostolaat, word deur die Raad voorgelê:

- Oudenlinge moet van die gesinne in sy wyk versoek om hom te help met die sensusopname.
- Woonsteleassiers en/of inwoners van woonstalle se samewerking moet gesoek word vir adunice kontrole.
- Die antwoordkassisteem moet meer dikwels in veral woonstei-gebiede toegepas word as indiel naas die gewone opname.
- Jaarlikse moet nsendbrief aan alle kerklade gestuur word om hulle te wys op die belangrikheid van die sensusopname.
- Ringsvergaderings moet meer nougeset hulle opsigtaak vervul met betrekking tot gereelde sensusopnames.

C. BEWEGING VAN LIDMATE

1. REISENDE ATTESTAAT

Die besluit van die vorige vergadering is uitgevoer maar raag bestaan of die reisaattestate gereeld uitgeleë word.

2. GEWENTREGISIER

Die registerwoms is beskikbaar gestel aan kerklade om eie registers saam te stel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering so uitgeleë dat dit beteken dat die instelling van gemeenteregistrars verpligting vir alle gemeentes is.

3. ADMINISTRATIEWE BEAMPTTE

Die Werkgroep Apostolaat stem saam met die Raad vir Sensus en Statistiek dat dit andernmal bekendword moet word dat gemeentes sover moontlik moet probeer om administratiewe beampte aam te stel wat die gemeentelike administrasie kam behartig en in orde hou en moontlik ook die werk van die koster, skriba, kassier en skriba van administrasie kam behartig.

D. LIDMAATSKAP

1. ERKENNING VAN LIDMAATSKAP

Die Tussenkerklike Kommissie gee weer aandag aan die onderlinge erkenning van lidmaatskap tussen die drie Afrikaanse suiderkerke.

Zefeneas.

2. LIDMAATSKAPSBEWYS

Na aanleiding van 'n#30vraag oor die betekenis van 'n#30bewys van lidmaatskap het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die volgende aanbeveling van die Raad vir Regsadvies aanvaar en dit word aan die vergadering as algemene riglyn voorgestel:

Die Raad vir Regsadvies het die opdrag om alle moontlike omstandighede waaronder 'n#30bewys van lidmaatskap aangewend en uitgereik kan word, baie noukeurig nagegaan. Dit blyk dat daar werklik 'n#30gevaar van omstandighede bestaan. Hierby het die Raad 'n#30aanbeveling om bruikbare dokumente, om in alle gevalle te gebruik ook baie noukeurig oorweeg.

Die Raad het tot die volgende bevinding gekom:

- (a) Die bestaande en gebruiklike dokument is geskik vir gebruik in alle gevalle. 'n#30gebruiklike dokument is geskik
- (b) Dat weerhouding van 'n#30bewys van lidmaatskap nie gebruik kan word as 'n#30aanbeveling van tug om 'n#30lidmaat van vermaak te weerhou nie.
- (c) Dat bewys van lidmaatskap nie as middel gebruik kan word om mededeelings oor die gehalte van die lidmaat te doen nie.
- (d) Opvraging van bewys van lidmaatskap beteken nie insoferre beëindiging van lidmaatskap nie.

HOOFSTUK IV - DIE ROEPING VAN DIE KERK

Aangesien hierdie hoofstuk 'n opsomming is van die besonderhede van die volgende hoofstukke, word hier geen sake vir bespreking gestel nie.

HOOFSTUK V - DIE AMPTE

A. DIE PASTORAAT- (DIENAARS VAN DIE WOORD)

1. STERFGEVALLE

Neges dienaars van die Woord is sedert die vorige vergadering oordede:

- a. P.J.J. Venter, georden 18 Junie 1921, Lichtenburg 1921, Delarey 1923, Zeemst 1927, Johannesburg 1929, Klerksdorp 1930, Makwassie 1944, Roodepoort 1949, Oos-Londen 1952, Parys cs. 1955, emeritus 1963, Vredestad 1969, Emeritaat 1972, oordede 1975.
- b. T.F.J. Breyer, georden 19 April 1924, Standerton 1924, Heidelberg 1941, Voortrekkerhoogte 1954, emeritus 1966 (Senator), oordede 1975.
- c. E.S. Mulder, georden 30 Mei 1930, Zwartkops 1930, Bronckhorstpruit 1931, Springs 1944, Pretoria 1949, Pretoria-Oos 1952, Hoogleraar 1956, emeritus 1970, oordede 1974.
- d. S.P.J.J. van Rensburg, georden 5 Augustus 1932, Eendracht 1933, Randpoort 1942, Potchefstroom 1947, Potchefstroom-Noord 1948, Pretoria 1950, Hoogleraar Februarie 1963, emeritus 1972, oordede 1974.
- e. A. Ras, georden 1 Oktober 1932, Dullstroom cs. 1932, Volksrust 1936, Vereniging 1938. Organiserende Sekretaris, Bybelgenootskap van S.A. 1963, Elkenhof 1966, Organiserende Sekretaris, Bybelgenootskap van S.A. 1967, uitgetree by die Bybelgenootskap 1973, oordede 1975.
- f. A.J. Nekte, georden 16 April 1938, Middelburg 1938, Johannesburg-Wes 1942, Lydenburg 1952, Witbank-Suid 1956, Melville 1966, emeritaat 1973, oordede 1974.
- g. C.J. Mars, georden 31 Januarie 1953, Primrose 1953, Rensburgrust 1955, Rustenburg-Suid 1959, Krugersdorp-Oos 1967, oordede 1974.
- h. J.W. Rheda, georden 11 Maart 1956, Vaalhartz cs. 1956, Eendracht 1961, Krugersdorp-Wes 1965, Kroonstad 1966, Bergsig 1968, Kroonstad 1970, oordede 1975.
- i. P.J. Fouché (pastorale hulp Johannesburg-Suid 1969, Newcastle 1970), georden 26 Junie 1971, Newcastle 1971, Alberton 1972, oordede 1975.

2. UITREDES

Die volgende dienaars van die Woord het uitgetree:

H.C. Coetzee (emeritaat - gesondheidsrede - hertoegesig);
S.J. de Beer (bedank - Volksraad), J. Steyn (bedank), P.D. Smit (bedank).

Beleegs.

3. LOSSEMAAKWIR STUDIEVERLOF

Die volgende predikante was weens studieverlof tydelik nie aan gemeentes verbind nie:

J.J. Steenkamp, T.F.J.J. Dreyer (j.r.), J. Steyn, F.H. v.d. Merwe,
JAA. Loader, propente J.H. Breytenbach en J.L.P. Wolmarans.
Loader Breytenbach Wolmarans

4. BENOEMINGS MET BEHOOD VAN STATUS AS PREDIKANT

C.J. van Schaikwyk (Sekretaris in kerkverband by die Bybel-
genootskap van Suid-Afrika).

J.A.P.P. van Tonder (Superintendent, Kerke in die Volksverband).

A.P.B. Breytenbach (Dossent in Bybelkunde by die Universiteit van
Pretoria).

J.J.J. Engelbrecht (j.r.) (Dossent in Bybelkunde by die Universiteit
van Pretoria).

5. TOETREDDES OF HERTOEGEDDES

1973

F. van Oosten (her- toegelaat)	M.M. Seymore
F. Houwert (Nederlands Hervormde Kerk)	J.G.M. Storm
H.J.J. Botess	L.M.P.P. Swanepoel
J.J.H. Engelbrecht	W.H. Swart
J.P.J.J. Fourie	P.J. van der Merwe
J.S. Naude	B.J. van Wyk
R.M. Naude	E.P. Vosloo
	VOS100

1974

J.A.A. Stoop (hertoege- laan)	J.D. Maloney
H.C. Coetzee (her- toegelaat)	L.J. Meyer
P.G. Geertsma (Geref. Kerk)	J.B. Schutte
A.P.J.J. Beukes	E.J. Smitt
J.A. Beukes	G.G.J. Wallis
T.H.J.J. van Nieuwenhuizen	A.G. van Aarde
P.B. Boshoff	G.J.W. van der Merwe
	H.C. van der Merwe
	J.C. van der Merwe
	I. van Immerzeel

1975

T.J.J. Botha	Z.L. Meyer
T.L. Botha	W.P. Prinsloo
J.J.G.G. Bredt	G.S.C. Scheepers
J.H. Breytenbach	DzS. Smitt
P.J. Cilliers	J.L.P.P. Wolmarans (besig met verdere studie).
H.P.F.F. Kern	

Uit/.....

Uit eie opleiding toegelaat 37
 Hentegelaat 3
 Uit susterkerke 2

Die kerk het tans 209 diensende predikante. 5 van hulle is nie voltyds verbonde aan gemeentes nie. 6 van hulle doen deeltydse werk of is beskikbaar daarvoor. 1 is besig met verdere studie. 9 is met doseerwerk besig na 'benoeming deur die kerk. (Laasgenoemde 10 is nie by die eerste getal getel nie.)

6. VOORHEENUITGETREE

Die volgende predikante wat voorheen met behoud van predikantstatus uitgegee het, is nog in lewe in ons midde:

D.F. Erasmus (1918)	G.C. Coetzee (1934)
S.P. Engelbrecht (1921)	A. Brandt (1936)
H.P. Wolmarans (1922)	W.H. van Bergen (1939)
C.H. Rautenbach (1927)	P.S. Dreyer (1944)
W.F.H. Huyzers (1931)	S.G. Prins (1952)
F.J.Z. Booyen (1932)	M.S. Grobler (1952)
	J.H. Stutterheim (1954)

Na die mate wat liggaamskrigte en tyd dit toelaat, is daar nog 'belangstellende deelname in die kerk se aktiwiteite, o.a. C.H. Rautenbach (lid van die Kuratorium, Raad vir Opvoeding en Onderwys, skrywer van 'belangrike reeks artikels in Die Hervormer oor die onderwys), W.F.H. Huyzers (pastorale hulp in Laeveld gemeente, kerklike verteenwoordiger by die F.A.KK. en Raad vir Volksang en Volkspale, direkteur van die Wesshuis), A. Brandt (pastorale hulp in Kaapstad), P.S. Dreyer (lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, voorsitter van die Raad vir Kerke in eie Volkverband, voorsitter van die Werkgroep Ambtsbediening en Kerkordening, voorsitter van die Propagandasakeerkskommissie, lid van die redaksie van Die Herenommer en Die Almanak, pastorale hulp in die gemeente Nagalsmoot), S.J. Prins (voorsitter van die Raad vir Herderlike Song, pastorale hulp in die gemeente Poort), M.S. Grobler (skriba van die gemeente Ficksburg), F.J.Z. Booyen, pastorale hulp Witpoortjie.

Van hierdie predikante help ook nog dikwels met eredienste in verskillende gemeentes.

7. DEELTYDSE PREDIKANTE

a. BESLUITE - ALGEMENE KERKVERGADERING 1973

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die volgende besluite in die verband geneem:

"(i) Daar is 'n verskuiwing in die amp is nie maar "(ii) alleen in werksopdrag, wat so uitgedruk word dat daar "alleen tydelik deeltydse predikante sal wees nie, maar wel deeltydse predikante wat permanent in die amp staan.

- (ii) Dat die kerk enige persoon wat die bevoegdheid besit om dienaar van die Woord in die kerk te wees, op 'n deeltydse basis kan gebruik. Aan se 'n persoon sal bevoegdheid van Woord- en sakramentsbediening verleen word.
- (iii) Dat ten opsigte van die deeltydse predikante die Raad vir Regsadvies opdrag kry om al die moontlike probleme wat bestaan en mag ontstaan ten opsigte van die verbondeerdheid van die predikant aan 'n bepaalde gemeente, onder oßtß sien en daarvoor reßls op te stel, voor te lê aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat dit, na bekrßgting, ter kennis bring van die verskßnde Ringskommissies.
- (iv) Dat die aanhef van artikel 149 van die Bepalings vervang word met die volgende:

Die volgende werksaamhßde word alderßn verrig in dißs van 'n gemeente onder opsig van 'n kßkerßad en omvat: ...
 (en wat verder in die artikel volg)'
- (v) Wanneer 'n predikant oßgaan tot ßn ander lewensßtßt, kan die Algemene Kommissie ßnßy ßn diskussie besluit of hy status sal behou of nßeß
- (vi) Wat teologiese professore betref, word die huidige reßling onveranderd gelaat.

b. VOORSKRIFTE VIR DEELTYDSE PREDIKANTE

Na aanleiding van punt (iii) hierbo is onderstaande in praktyk gestel:

- (i) 'n Deeltydse predikant is 'n dienaar van die Woord wat op 'n deeltydse basis al die werksaamhßde verbonde aan die dißnsßwerk soos omskryf in Bepaling 149 in 'n gemeente verrig. Die dißnsßwerk van 'n deeltydse predikant verskil alderßn kwantitatßtief van die dißnsßwerk van 'n gewone predikant en nße kwantitatßtief nße.
- (ii) 'n Deeltydse predikant, omdat hy reeds ßn leßfßog het waarmee hy in sy behoeftes voorsien, ontvang gßen traktement van die gemeente waar hy werkßsaam is nße, maar sodanige vergoßing van kostes as wat hom in staat sal stel om die dißnsßwerk waartoe hy verbind is, te verrig.
- (iii) Dießne wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op grond van Bepaling 69 en vervolg en Bepaling 160 tot die amp van deeltydse predikant toeßgelaat kan word, is lidßate van die kerk wat oor die nodige opleiding beskik soos omskryf in Bepaling 71.
- (iv) Die toetßde van 'n deeltydse predikant tot die amp geskied alßeßn langs die weg soos voorsien deur Bepalings 69 en vervolg en Bepaling 160.

- (v) Na beroepsaansoek word die kandidaat vir die amp van deeltydse predikant beroep deur die gemeente.

In die beroepshoof word die woorde "traktament en" in die sinne "... teen die traktament en emolument wat aan hierdie predikantstaatsplaas verbind is en vermeld is in die opgaaf wat hierby gevoeg is" weggelaat.

- (vi) Met inagneming van Bepaling 149 sal die kerkraad die dienswerk van die deeltydse predikant in sy gemeente bepaal en die kerkraad kan die ontvang van die dienswerk en die emolumente van die deeltydse predikant van tyd tot tyd vermeerder of verminder.

- (vii) Nadat die beroep aangeneem is, word die kandidaat normaalweg in die diens bevestig met gebruikmaking van die bestaande Formulier vir die Bevestiging van Diens van die Woord.

- (viii) Bepaling 2(g) is ook in hierdie geval van toepassing, dit wil sê skepping van deeltydse predikantstaatsplaas geskied alleen na voornaf magtiging deur die gemeente.

- (ix) Indien daar in die gemeente waar die deeltydse predikant deur beroep verbind is, sodanige verandering kom dat daar slegs beperkte behoeftes bestaan vir die dienswerk van deeltydse predikant, kan die deeltydse predikant van sy kerkraad verhoof ontvang om, soos Bepalings 162 tot 163 voorsien, pastorale hulp in ander gemeentes te verrig.

So lank die deeltydse predikant as pastorale hulp in 'n ander gemeente dienswerk verrig, sal hy in die gemeente waar hy beroep en bevestig is:

lid van die kerkraad bly en ook alle kerkraadsvergaderings daar bywoon;

dienswerk in die gemeente verrig soos die kerkraad mag bepaal.

- (x) Indien die verbondenheid van deeltydse predikant aan die gemeente deur welke omstandighede ookal nie langer kan voortduur nie en so predikant geen beroep van ander gemeente ontvang nie en die kerk hom ook nie as pastorale hulp te werk kan stel nie, sal die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nadat hy hom op hoogte gestel het van die omstandighede, aan hom 'n akte van onthefing afgee, en sal sy amp vervul.

c. DEELTYDSE PREDIKANTE BEROEP

Die volgende predikante is op boweremde wyse aan gemeentes verbind:

W.C. van Wyk (Pretoria), J.A. Loader (Villieria - Hoogemaak

wilde

met studieverlof en tans weer beskikbaar in 'gemeente'),
P.J. van der Merwe (Witfontein), J.A.A.A. Stoop (Oosmoet),
J.H. Breytenbach (Brakpan-Harmonie), P.J. de Beer (beskikbaar
vir deeltjese beroep).

8. VERBREKING VERBINTENIS PREDIKANT/GEMEENTE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het na aanleiding
van bovermdele in ooreenstemming met die Raad vir Regsadvies aandag
gegee aan die omstandighede van die verbrekking van die verbintenis
tussen 'n predikant en 'n gemeente en tot die volgende slotsom
gekom wat vir bekragtiging aan die vergadering voorgelê word:

Daar is instemming betuig met wat in 'n Memorandum in die
verband gestel word en in besonder dat artikel (x) van die
regulasies vir deeltjese predikante die situasie skep dat die
gemeente die verbintenis kan verbreek. Verder, aangesien 'n
predikant met behoud van status uit die amp kan tree, sou dit
ook moontlik wees dat die gemeente kragtens Artikel 158(2)(a),
die "dienskontrak" kan beëindig.

Dit hou gevare en probleme in wat betref die siening van die amp
soos die Belydenisskrifte dit leer. Eerder as om daarop voort
te hou, meen die Raad dat Artikel 158(2)(a) geskrap behoort te
word.

Daar word ook op gewys dat intiden die bedoeling is dat die
"verbrekking" van 'n verbintenis van 'n predikant met 'n gemeente,
van die gemeente se kant op ALLE predikante bedoel is, daar
ernstig daarteen gewaarsku word en, intiden die advies nie
aanvaar word nie, word versoek dat daar geleentheid vir besinning
sal wees.

9. OORGAAN NA ANDER LEWENSSTAAT

Na aanleiding van 'n versoek oor die betekenis van die woord
"voortreë" in Bepaling 158 by persone wat verkies wil word vir
die Volksraad of Provinsiale Raad, het die Kommissie van die
Algemene Kerkvergadering die Bepaling uitgesê dat dit die
volgende betekenis het:

"Dit word 'n voortreë" in Bepaling 158 ten opsigte van
die politiek word geïnterpreteer as betekende die dag
wat iemand deur nominasie amptelik as kandidaat aan-
gewys is, deur die nominasie".

10. SIELSORG VIR PREDIKANTE

Die vorige vergadering het besluit

"Dat 'n predikant se vergadering begin sal word
insake SIELSORG VIR DIE SIELSORGER".

Volgens verslag van die predikantevergadering het hierdie opdrag
nog nie die aandag van die vergadering geniet nie.

12. BEROEPE

Gedurende 1973-1975 is daar 531 beroepe op predikante uitgeroeping waarvan 110 aanvaar is.

13. HERDERLIKE SORG

a. GROEPPASTORAAT (Groephuishoofdek)

Die vorige vergadering het besluit:

"Oor die Algemene Kerkvergadering bevestig aan dat kerke kan besluit om die huishoofdek bykomstig ter wille van beter behandeling groepsgevoel te laat plaasvind."

Die Werkgroep Gemeente-Oppbou het besluit dat die volgende opsomming uit die verslag ter kommissie in die agenda opgeneem sal word, oor die inrigting van groepsaars:

"Met groepsaars word bedoel die gelyktydige - pastorale bediening van 'n groep huishoofde in teenstelling met die tradisionele huishoofdek wat van huis tot huis plaasvind. In die praktyk word so 'n groep deur 'n gemeentelike wyk gevorm."

Die inhoud van die groepsaars is die bediening van die Woord van God soos dit tot vergesatheid kom in Woordverkondiging, omdring, die opsig ens.

Met die oog op die implementering van groepsaars moet die kerke vooraf goed insig wees oor die aard daarvan en verder ook oortuig wees van die verdeenste daarvan. Slegs dan sal hulle voldoende gemotiveerd wees om dit aan lidmate in hulle wyke te vertoon en hulle aan te spoor tot deelname daaraan.

(i) Die praktiese toepassing van groepsaars behels die volgende:

- Die wykerkelede gee die lidmate in die wyk kennis van die datum, plek en tyd van die wyks byeenkoms;

• Die byeenkoms vind altyd by 'n ander huis in die wyk plaas;

- na die Skriflesing, gebed en samesang, lewer die predikant 'n kort, maar goed verantwoordende en prikkelende inleiding oor 'n aktuele onderwerp, waarna die lidmate uitgeroep en aangemoedig word tot bespreking daarvan;

- na die bespreking word vir 'n tyd op sosiale vlak verkeer en verryings (leefs net toe sonder kook) geniet voordat die lidmate huiswaarts keer.

(iii) Naas ander is daar enkele belangrike voordele van groeppastoraat wat verduidelik om spesiaal vermeld te word:

- . Lidmate gaan met bepaalde verwagting of instelling na die groepsbesoek. Dit bring struktuur en sinvolheid in die pastorale aktiwiteite en kerklike meelwing mee.
- . Nie alleen die onderlinge wisselwerking tussen lidmate word daartoe gestimuleer nie, maar dit bevorder ook die priesterskap van die geboorte in die sin dat wykslidmate mekaar leer ken en daartoe voortsprekend ook oor mekaar besorg raak ten opsigte van mekaar se materiële en geestelike welsyn.
- . Die onderlinge kommunikasie tydens die groeppastoraat spoor aan tot dink, praat en doen. Voordat iemand iets sê, dink hy eers en daarna is hy verplig om te doen wat hy gesê het. Sodoende word lidmate geïnspireer tot die kerklik-godsdienslike gesprek wat verder aanleiding gee tot steeds groeiende kerklik-godsdienslike belangstelling.
- . Dit kan voorts die volgende sport wees tot intensiewe hertelike sorg op individuele vlak in die sin dat die oplettende predikant tydens die groeppastoraat wel kan affeier wie individuele sorg nodig het. Andersyds kan iemand met probleme uit hoofde van die nadere kennismaking met die predikant tydens die groepsbesoek, besluit om hom privaat te gaan soek.
- . Die groeppastoraat open ook die deur vir positief gerigte kerklike opsig, aangesien lidmate se afwesigheid vir die predikant direkte opening verleen om met hom oor sy kerklike meelwing te praat.

(iii) Groeppastoraat het egter ook beperkings en gevare.

Meer intieme kennis van persoon en sy huisgesin spruit voort uit besoek aan daardie huis. Indien net groeppastoraat gedoen sou word, sal dit lei tot die verskraling van daardie kennis.

Indien daar nie nougeset teen gewaak word nie, kan die groeppastoraat ook baie maklik omtrent tot sosiale byeenkomste met geen pastorale inhoud en diepgang nie.

Die wanopvatting oor groeppastoraat kom daarop neer dat dit maklik is om te doen en verder dat dit tydbespaar sou wees. Dit verg egter kennis van groeppastoraat saam met die versigtige hanteling van

die groep. Tydenspand is dit ook nie, aangesien die predikant daardeur meer malle deur die gemeente gaan en predikant. aenduur hom baie en intensiewe studiewerk meebing ten einde die werklike en geantiseerde vroe te kan be- antwoord.

Groepspastoraat kan en mag nie die individuele huissboek vervang nie. Aangesien dit egter verkieslik is, kan dit ook nie sonder so oor die hoof gesien word nie. Derhalwe behoort dit gesien en benut te word as 'n nuttige en onmisbare aanvulling van die individuele huissboek. Dit sou egter geen sin hê om groepspastoraat direk na die individuele huissboek in 'n wyk te stel nie. Dit kan veeleer benut word as die gemeente bv. in twee dele ingedeel word en in die een deel groepspastoraat en in die ander individuele huissboek gedoen word.

Opsoommenderwys is slegs breëtoegeligte aangestip. Dit
Opsoommenderwys is slegs breëtoegeligte aangestip.
is voor die hand liggend dat die reëlings in elke
gemeente volgens die omstandighede aangepas sal word.

b. RIGLYNE IN VERBAND MET DIE BLEK VAN PASTORALE SIJELKUNDE

Naa #39 studie van & #39 subkomitee, benoem deur die Kommissie
van die Algemene Kerkvergadering, is hulle verslag deur die
Werkgroep Gemeente-Oppas behandel wat besluit het om dit
as raaijane aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê:

Daar word vandag baie geskryf en gepraat oor die studie in die sogenaamde pastoraal sielkunde. In a sondering oorsese lande is teologiese studente en predikante selfs besig met 'menswetenskaplike as deel van die praktiese studie van hierdie nuwe vakgebied. Oms verwys hier spesifiek na Nederland en 'Stude wat onlangs deur 'Suid-Afrike'ner daar gemaak is. Dit is dus goed datt die kerk oor hierdie aktuele saak sal besinn. Nikes meer as 'paar'nglyne word hier aangedui nibe.

(ii.) Oms sien geen enkele beswaar waarom die kerk in sy werk nie gebruik sal maak van die dienste van selfstandige wetenskappe wat nie teologies is nie. In die praktyk van die kerk word hierdie dienste lank reeds gebruik. | Met die oprigting van kerkegeboue is die argitek die boukundige en kosteboekhouer dadelik op die voorgrond. In die barmhertigheidsoordiens van die kerk word gebruik gemaak van sosiale werkers. Moet die Algemene Kommissie beslissings neem in verband met buitengewone uitroesbeslissings van bedienaars van die Woord, kam dit gebeur dat getuigenis van die mediese wetenskap van deurslaggewende belang sal wees. Word die kerk in ge-hoofsaak ingedwing, sal gebruik gemaak word van die dienste van die regswetenskap. Bestudering van die teologie is onmoontlik sonder taalwetenskap. Die kerk erken dat die wetenskap van die sielkunde, net

soos bogenoemde wetenskappe, selfstandig is. Ook van die sielkunde kan daar gebruik gemaak word, net soos van die ander wetenskappe.

(iii) Die kerk kan nooit toelaat dat die sosiale wetenskap invloed gaan uitoefen op die wese en inhoud van die barmhertighedsdiens van die kerk nie. Dierwylde geel die wetenskap van die argitektuur, reëseleerendheid ensovoorts, vanwaar die kerk in groot dankbaarheid voortrekklike diens kry. Dit spreek vanself dat die kerk dit ook nooit mag toelaat dat die wetenskap van die sielkunde invloed gaan uitoefen op die wese, inhoud en omvang van die verkondigingsstaak, die van God-gegewe roeping van die kerk nie. Wanneer die hulp van die sielkunde as selfstandige wetenskap, veral in die pastoraat benodig word, behoort die hulp van so ' te wees dat daar geen modifikasie van die inhoud van die pastoraat sal plaasvind nie. In hierdie sin en in geen ander sin nie is die sielkunde 'hulpwetenskap' vir die predikant.

(iii) | Dit is moontlik dat die pastoor in sy doell om die Woord na die mens te bring, nie kan slaag nie indien daar by hom nie voldoende kennis is van die psigiese gesteldheid van daardie mens met wie hy te doen het in sy pastorale gesprek nie. Hierdie psigiese gesteldheid ("mental make-up") kan soms gekompliseerd wees. Dit sal vir die pastoor uiters waardevol wees indien hy beskik oor kennis aangaande kennisie, emosies, motivering, strewings en verwagtings, aanleg, omgewingsbeïnvloeding, konflikte, frustrasies, verdedigingsmeasures, obsessies, kompulsies en geesteskrankhede in verskillende vorme. Ter wille van die mensgerigte pastoraat, maar dan ' pastoraat soos die Woord van God dit vereis, behoort die pastoor kennis te dra van hierdie psigiese gesteldhede.

(iv) Daar is ' verskeidensheid tussen die psigologiese toerusting van die predikant vir sy pastoraat en pastoraal-psigiese vorming as ' soort van sensiwiteitsopvoeding soos dit vandag in onder andere Nederland geskied. In laasgenoemde geval word die klein getal op die psigoterapeutiese komponent, wat uitloep op ' verpsigologisering van die pastoraat waarin die predikant nadenkend genoodsaak is om psigoterapeut te speel. Die pastorale psigologie in sy huidige konformasie kan eensydig swaar op die psigoterapie en in laasgenoemde lewensstapel staan die teologiese vorming nie meer voorop nie.

(v) Ons voorsien dat dit nuttig sal wees dat daar aandag gegee sal word aan die studie van die psigologie, in beide die voorstudie en die B.D. jare. Besonderhede hieromtrent behoort uitgewerk te word deur die Kuratorium en teologiese fakulteit.

(vi) Wanneer die pastoor hom 'vasloop' in gevalle waar daar werklike terapeutiese versorging deur 'n terapeut (psigiater) gedoen moet word, sien ons geen rede waarom die predikant na 'so 'n persoon na 'n terapeut sou verwys nie. Selfs is en bly die predikant selfs pastoor. In hierdie verband behoort die kerk die daartoe behorende verwysingsdiens te oorweeg. Die pastoor verwys die persoon na hierdie verwysingsdiens. Deur middel van hierdie diens kom die lidmaat, indien nodig, onder aandag van die terapeut. Dit moet duidelik gestel word dat hierdie verwysingsdiens geen kliniek is nie. Die diens is selfs 'n indigeandereel of organ van die kerk om in adviserende hoedanigheid so 'n persoon onder aandag en behandeling van 'n terapeut te bring. Sedanige verwysingsdiens kan dien as 'n adviesburo vir daardie predikante wat in hulle gemeentes van tyd tot tyd met afewerklik ingewikkelde psigiesversteurde lidmate te doen kry.

(vii) Ons beveel aan dat binne die raamwerk van bogenoemde opset, daar van tyd tot tyd kursusse gereël word vir diensdoende predikante om hulle langs hierdie weg te help om sulke gevalle uit te kom en te hanteer in die pastorale gesprek.

Ons vertrou dat hierdie paar riglyne moontlik vir die kerk tot nut mag wees in sy besinning oor die roeping ook ten opsigte van hierdie lidmate wat werklik gespesialiseerde hulp nodig het.

C0 PASTORALE VERWYSINGSDIENS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die aangeleentheid verwys vir verdere studie. Die volgende is voorgedra vir voorlegging aan die Algemene Kerkvergadering:

- i. NAAM Die naam sal wees Die Pastorale Verwysingsdiens.
- ii. DOEL
 - Om voorligting te gee en bystand te verleen aan persone met psigiese aanpassings en ander probleme wat deur predikante na sodanige diens verwys mag word.
 - Om predikante wat daarmee sou vra, met advies oor sodanige gevalle te bedien.
 - Om waar en wanneer daartoe uitgenooi, aan kerklike vergaderings en uitgenooi, saam te verskaf.

Dit spreek vanself dat so 'n diens in die kerk op hoogs vertroublike wyse hanteer moet word.

iii. /wgoces.

iii. SAMSTELLING Die diens sal gelewer word deur

- . !Kerklike voorligter in deeltydse hoedanigheid. Hy moet vakkundig gekwalifiseer en professioneel geregistreer wees.
- . Die voorligter word bygestaan deur 'n beheerraad, bestaande uit ongeveer vier vakkundige persone en wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word.
- . Op advies van die voorligtingsraad benoem die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n paneel van verskillende professionele persone soos 'n geneesheer, opvoedkundige, regsgeleerde, maatskaplike werker, psigiatr ens. na wie die voorligter persone kan verwys indien nodig.
- . Die diens moet beskou word as 'n diakonale of barmhertigheidsdiens van die kerk wat as 'n aanvulling van die normale pastorale versorging van die kerk moet fungeer.

iv. FISESE INRICHTING

Die diens behoort op 'n sentrale plek verrig te word, en liefst in 'n professionele klinikaat soos in 'n mediese gebou.

Daar word voorsien dat die kerk in die beginstadium die diens sal moet finansier. Die diens behoort egter selffinansierend te word op grond van die insameling van 'n nominale fooi van die persone wat van die diens gebruik maak. Dit is psigologies verantwoord en gesond om persone te laat betaal vir sodanige dienste.

Fynere besonderhede in verband met die funksionering van die diens sal deur die voorligtingsraad in samewerking met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering uitgewerk moet word.

14. TRAKTEMENTE EN EMOLUMENTE

- a. Die Administrateur het 'n opdrag van die Algemene Kerkvergadering om advies aan die vergadering uit te bring oor traktamente en vervoerkoste.

i. TRAKTEMENTE

Die Administrateur sal, omdat die sikkus van sy berekening oor drie jaar strek, dit wil sê tot 31 Maart 1976 en

op sekere/.....

op sekere gegewens aangewese is wat eers gedurende April 1976 beskikbaar kom, gedurende April 1976 sy berekening voltooi en skriftelik tydens die vergadering advies uitbring.

16. REISTOELATE

Die Algemene Kerkvergadering van 1973 het die opdrag wat van 1961 herhaal is aan die Administrateur gecontinueer, naamlik:

'Sporsuoveraandende toestande die berekening van die tabel beïnvloed, sal die Administrateur sekerheid van die tabel aan die kerke besorg'

Omdat daar 'n aansienlike styging in die werkkoste van motors was sedert die aanvaarding van die verbeterde tabel deur die 1973-Algemene Kerkvergadering, is daar gedurende September 1974 asook Desember 1975 verbeterde tabelle uitgestuur aan kerke. (Daar moet op gewys word dat afgesien van vermeerdering in die werkkoste, daar in die laaste tabel voorsiening gemaak is vir verlies aan rente teen 10% terwyl die Automobiel Assosiasie 7% bereken het.)

Die verbeterde tabel wat op 23 Desember 1975 uitgestuur is word aan die einde van hierdie agendapunt ii. gevoeg. Die Administrateur had wel magtiging van die Algemene Kerkvergadering om sodra veranderde toestande die berekening van die tabel beïnvloed, 'n verbeterde tabel aan die kerke te besorg. Maar die Administrateur had geen magtiging om die maksimum aankoopprys waarop reisvergoeding bereken mag word, te wysig nie. Met die vinnige stygings in die afgelope tyd in gedagte is die kontinuering van bogenoemde opdrag seker nodig. (Kyk aanbeveling onder ee.) Dit staan dus nog op R5.000.

Omdat vervoer in die gemeentelike werk 'n noodsaaklike en onvermydelike rol het en vervoerkoste 'n belangrike deel van die uitgaves in 'n gemeente is (oor die drie jaar 1972/74 R920.881 of nagenoeg 10% van die totale gemeentelike uitgaves) word dikwels navraag in die verband gedoen. Aan die een kant waarom uitbatalings aan vervoer so hoog is, aan die ander kant wys die navraag op die skerpheid van die toelae.

aa. Hier word vergelykende syfers gegee, geneem oor die basiese afstand van 16,667 kilometer en dwarsdeur is met dieselfde stel fakte gewerk:

Kolom van tabel	Februarie 1970	Februarie 1973	Desember 1975
A. Luukse motors	-	-	3.3444
Verg. A, nou B	R1.1122	R1.5773	2.1099
Verg. B, nou C	842	1.1866	1.6889
Verg. C, nou D	693	914	1.3557

- bb. Tydens gesprekke in verband met voorgenoemde navrae blyk dit feitlik altyd dat die besluite van die Algemene Kerkvergadering tot nadeel van die een of ander kant nie korrek uitgevoer word nie. Daar moet goed verstaan word dat die besluite in die verband van die Algemene Kerkvergadering dit duidelik stel dat die tabel as basis moet dien waarop risiko- en vergoeding in die Kerk bereken moet word.

Navrae oor hoe die vergoeding bereken moet word wanneer die motor duurder is as wat die tabel voorsien:

Aangesien die kerkraad die totale verveerkoste van hulle predikante betaal, het die Algemene Kerkvergadering van meet af aan toe die voorskrifte daar gestel is, reëlings getref wat kerkraad seker reg van oordeel gegee het sodat daar, binne perke, in die verband nie eensydige besluite geneem sou word nie. So byvoorbeeld is op die tabel wat deur die vorige Algemene Kerkvergadering as basis daargestel is, aangedui dat die maksimum aankooprys van R4.433; motor waarop verveervergoeding bereken moet word, R4.433 sou wees. maar, het die vergadering besluit dat waar daar deur die Kerkraad geoordeel word dat R4.433; motor nodig is, die maksimum aankooprys op R5.000 gestel kan word (bladsy 61 van die 1973-notule), met ander woorde die aankooprys waarop rente- en waardeverminderingvergoeding bereken kan word, was R5.000.

Dit het enige persoon natuurlik voorgestaan om R4.433; duurder motor te koop, maar hy het dit gedoen met die wete dat in die risikostruktuur van die Kerk daar net voorsiening gemaak word vir R4.433; en waardeverminderingverlies van R4.433. In Februarie 1973 tabel, R4.433; September 1974 tabel en R4.433; Desember 1975 tabel (aangedui onder kolom B, omdat daar R4.433; addisionele kolom ingesluit is wat die werkkoste ens. van lukse motors aandui onder A) behalwe waar daar deur die kerkraad geoordeel is dat die rente- en waardevermindering op R4.433; bedrag van R5.000 bereken sal word. (Oor die neenlê van die reël in verband met maksimum aankooprys lees notules: 1964, bladsy 54; 1967, bladsy 90; 1970, bladsy 63; 1973, bladsy 61.)

- cc. HOE WORD DIE TABEL GEBRUIK OM VERVOERKOSTE TE BEREKEN?

Die cm³ inhoud word gebruik om die lopende koste (punt 3) te bepaal. Die prys word gebruik om punt 1, naamlik die vasgestelde koste waarby renteverlies ingesluit is te bereken en om punt 2, naamlik waardevermindering, te bepaal.

Voorbeeld 1/.....

Voorbeeld 1

Gestel İmotor van 1800 cm³ masjien inhouid het R4.500 gekos.

Om 16,667 km per jaar met daardie motor te ry sal die lopende koste (punt 3, kolom C) oor 6 jaar R4.000-7044 beloop of R667-84 per jaar of 4,007 sentt per km.

Aan vasgestelde koste (punt 1) sal renteverlies vasgestelde R2.835 vir 6 jaar beloop, dus R472-500 per jaar of 2,835 sentt per km, plus lisensie, registrasie en versekering R992-19 vir 6 jaar, dus R165-377 per jaar.

Die waardevermindering oor 6 jaar beloop ongeveer 75% van die kosprys. Op R4.500 = R3.375 of R562-50 per jaar of 3,375 sentt per km.

Vergoeding vir die eerste 16,667 km per jaar dus:

Lopende koste	R667-84
Vasgestelde koste	472-500
Vasgestelde koste	165-377
Vasgestelde koste	562-500
Waardevermindering	
	<u>R1.868-21</u>
	Rac

en vir elke addisionele km na 16,667 km 4,007 sentt.

Voorbeeld 2

Nadat die tabel van Desember 1975 uitgestuur is, het persone soos volg reënneer (ons neem aan die R5.000 maksimum waarvoor die kekkend kom besluit, is vergeet).

Hy besit nou İmotor wat hom nou wel R4.900 gekos het maar vandag kos daardie selfde motor byvoorbeeld R7.800 en daarom moet hy R3.344 vir 16,667 km reïvergoeding kry want die motor reënneer in die prysklas van "dunder as R7.000". İnder het pas İverreënde motor gekoop vir sİR4.900 maar daardie motor kos vandag R7.800 en vir daardie reïe moet hy R3.344 vir 16,667 km ontvang.

Hier word twee İreënneerdegemaak, in die eerste plek kwalifiseer İmotor al het dit vandag R7.800 gekos İen vir R3.344 vir die eerste 16,667 km nie. Die R3344 is bereken op die basis datt die motor R9.571 gekos het. Indien İmotor vir R7.800 vandag gekoop word (en ons laat die beperking van R5.000 vir "omblik daar), sou die Vasgestelde Koste, vİal die reïe, op R7.800 bereken moes word en die waardevermindering ook op R7.800.

Vasgestelde/.....

<u>Vasgestelde koste rente</u>	= R 819-000 per jaar
<u>Vasgestelde koste res</u>	= 264-422
<u>Waardevermindering</u>	= 975-000
<u>Lopende koste (16,6667 km)</u>	= 819-15
	<u>R2.877.537</u>

(Die versekering is hier te hoog, naamlik op R9.571 motor bereken.)

In die tweede plek moet hier weer onthou word dat die vasgestelde koste punt 1 van die tabel vir rente=
verlies plus verlies vir lisensie, registrasie en
versekering voorsiening maak en hoe word dit
vergoed vir rente op kapitaal wat jy nie uitgee
het nie.

Waardevermindering kan nie bereken word op geskatte
toekomstige waarde van die motor nie. Die argument
dat mens nou voorsiening moet maak vir die
vervangingswaarde van die voertuig is nie in die
geval van die Kerk ter sake nie.

Die beginsel wat hier onthou moet word is dat as
hy persoon later motor moet koop en dit kos
dunder hy dan in die Kerk se vergoedingsmetode die
ooreenkomstige verhoogde vergoeding sal ontvang om
die dunder motor te gebruik en te betaal.

Onthou moet word dat die Kerk betaal, anders as in
die gevalle waar vir spesifieke rywerk per km betaal
word soos byvoorbeeld in die sakewêreld, al
die koste verbonde aan die vervoer, naamlik die
rente op die volle kapitaal wat vir die berekende
6 jaar vasgebind is, die volle waardevermindering
toepaslik vir die 6 jaar en die volle
lopende koste vir elke kilometer wat sy ampdraer
ry. Die Kerk se skema is nie daarop ingeset om
met die reëls van vandag se ooreenkomstige motor
te betaal nie. Die Kerk sorg juis in sy vergoedings=
metode dat die toekomstige motor, wanneer dit aan=
gekoop word, dan die ooreenkomstig die nuwe prys
betaal kan word en die koste aan die lopende uitgawe
vergoed word.

Byvoorbeeld - die huidige maksimum aankoopprys
wat die Kerk vir sê 'n nuwe motor toelaat is
R5.000. Die ampdraer leen die R5.000 en hy
betaal rente daarop. In die vergoedings tabel
(vasgestelde koste punt 1) word die rente aan hom
teruggee. Hy verkoop die motor na 6 jaar vir
R1.250 - hy het dus R3.750 verdor en dit is
reeds op daardie stadium (waardevermindering

punt 2)/.....

punt 2) aan hom terugbetaal.

Omdat die motor aan die loop te gehou het is hy vergoed (Lopende Koste punt 3). Hy moet 'n nuwe motor koop maar die kos sê R7.000. Hy betaal wat hy van die eerste motor oorgehou het, naamlik R1.250 daarop af. Die balans van R5.750 leen hy weer, maar ontvang die rente wat hy op die R5.750 moet betaal in die vergoedingsskema terug (tabel = vasgestelde koste punt 1). Hy word vergoed vir die lopende koste (tabel punt 3) van die nuwe motor. Na 6 jaar verkoop hy die motor vir sê 25% van die oorspronklike aankoopprys, naamlik R7.000 = 75% = R1.750 ... ens.

dd. VERBETERDE TABEL/.....

VERBETERDE TABEL EN WIS BASIS TE ZIEN HAAROP REISKOSTETOELAE IN DIE KERK BEREKEN WORD. (Hoewel nie volledig en onnauwkeurig.)

oortemming wil, as die produksie van 'n A. die berekenings maak, (geraadpleeg.)

VERAAMDE REISKOSTE - PRIVAAT MOTORS (SEWILLER MOTORS)

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Kerkweg 11, 1105 AB Amsterdam
 T 020 674 1111
 F 020 674 1112
 E info@kerkweg.nl
 W www.kerkweg.nl
 Kerkweg 11, 1105 AB Amsterdam
 T 020 674 1111
 F 020 674 1112
 E info@kerkweg.nl
 W www.kerkweg.nl

65

ee. VASSTELLING VAN BASIS VIR DIE BEREKENING VAN REISKOSTE

AGTERGROND

Omtrent 30 jaar na aanbeveling te kan kom wat die maksimum aankoopprys wat in 1973 op R5.000 gestel was, sal wees, waarop reiskostevergoeding bereken moet word, het ons verskeie reekse motors van fabrikante nagegaan:

Chevrolet reekse het met 45,31% gestyg sedert 1973.
Datsun reekse het met 41,86% gestyg sedert 1973.
Mercedes Benz het met 34% gestyg sedert 1973.
In 1979 Gemiddelde styging dus van ± 41%.

(Daar moet ook op gelet word dat die tabel bereken is op die basis dat 30 jaar na 6 jaar vir ± 25% van die oorspronklike aankoopprys verkoop word. Die foute vandag getoets aan die Mercedes Benz reekse is dat die inruilwaarde ± gestel word op 75% van die oorspronklike prys en herverkoopprys op 95% van die oorspronklike aankoopprys.)

AANBEVEELING

- . Dat die tabel soos onder punt 14.iii.dd. (bladsy 58) aanvaar word om as basis te dien waarop reiskostevergoeding in die Kerk bereken word.
- . Alhoewel die tabel gebaseer is op 30 maksimum aankoopprys van R4.951 (kolom B = ou A), word aanbeveel dat waar daar deur die Kerkraad geoordeel word dat 30 onder motor nodig is, die maksimum aankoopprys waarop rente- en waardevermindering bereken kan word op R7.200 gestel word.
- . Dat die opdrag aan die Administrateur (Algemene Kerkvergadering van 1961, notule bladsy 203 en soos later) gekontinueer word, met die toevoeging dat die maksimum aankoopprys waarop rente- en waardevermindering bereken kan word by die tabelle wat in die toekoms uitgestel word, ook aangedui sal word.

iii. FINANSIERING VIR DIE AANKOOP VAN MOTORKARE

aa. Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

¶ Dat die Raad van Finansiële ondersoek sal instel om die keuse tot s3 of 4 fabrikante uit te brei.

Zefwsees.

2. Dat die maksimum bedrag wat per aankoop deur die Raad van Finansies voorsien word nie R5.000 mag oorskry nie.
3. Voor die aankoop aangegaan word, moet finale reëlings in verband met die finansiering en terugbetaling getref word met die Raad van Finansies of sy verteenwoordiger - laasgenoemde geld vir nuwe sowel as tweedehandse motors.
4. Dat wanneer die volle bedrag voor die ooreenkomste tydens afbetaling, hy die ooreenkomste krediet vir rente ontvang.
5. Die motor wat deur die Raad van Finansies gefinansier word dien as sekuriteit vir die geleende bedrag - huurkoop ooreenkomste of ooreenkomste waar die so gekoopte motor direk of indirek as sekuriteit mag dien mag nie toegelaat word nie. Hiermee word ook bemaatnik dat voentrie wat as sekuriteit by die Raad van Finansies diem nie verveerd mag word nie alvorens die lening ten volle verdeen is.

Wat punt 1. van die besluit betref, het die Raad van Finansies tot die slotson gekom dat dit beter sal wees om die predikante en beamptes vry te laat wat die keuse van die voentrie betref en so besluit. Die besodening van die besluit van die Algemene Kerkvergadering was om tog nog in staat te wees om die afslag op die aankooprys van voentrie te beding. As gevolg van die zeit dat predikante en beamptes deur die skema in staat gestel word om kontant te koop, bekom hulle self of word hulle deur die personeel van die Raad bygestaan om rentelike afslag te verkry. Die afslag van die van 5% tot 12% op die prys voor belasting bygevoeg is.

As gevolg van die verswakete toevroei van finanse en die groter aantal aansoek om lenings en die steeds stygende prys van motorkarere andersyds, kom daar nie altyd daarin geslaag word om aan die aanvraag te voldoen nie.

Aan 193 predikante en beamptes kom egter lenings ter waarde van R445.328 oor die afgelede drie jaar tot 31 Desember 1975 toegestaan word. Rente ten bedrae van R52.602 is verdien. Hierdie rente sou anderszins die Kerk uitgevoer het tenwyl dit vir die aan wie lenings toegestaan is, groot besparings ingehou het as finansieringskoste in die privaat sektor met dit wat aan die Raad betaal is vergelyk word. Daar moet egter in gedagte gehou word dat op die kapitaal wat die Raad

vir die lewe...

vir die doel beskikbaar gestel het, ook rente betaal moet word deur die Raad. Bedrag verskuldig op 31.12.1975 aan die Raad het R229.943 betoop.

bb. AANBEVELING

at Datpunte 3, 4 en 5 soos aangehaal onder aa. hierbo herhaal word en dat die maksimum bedrag wat per aankoop deur die Raad van Finansiële Voorzien word, in gevalle van eerste aankope nie die bedrag van R4.951 sal oorskry nie en in die geval van verdere aankope nie die bedrag van R7.2000 min die inwylende (of soos ontvang) vir die vorige motor sal oorskry nie.

iv. GROEPMEDIESESKEMA BY N.B.C.C.

Op 31 Desember 1975 was daar 251 lede wat tot die fonds behoort het.

GETAL LEEDE	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Bydraes	25.2286	35.041	49.660	52.550	56.699	73.700
Min: Administrasie- koste	2.9009	4.0229	5.7111	6.0433	6.5200	9.2255
Inkomste vir die fonds	22 387	31.0122	43.949	46.507	50.179	64.475
Totale eise uitbetaal	37.910	45.636	58.619	63.152	64.283	80.000x
<u>VERLIES VIR N.B.C.C.</u>	15.523	14.624	14.670	16.645	14.104	15.525
Gemiddelde eis per lid	R210-61	R227-04	R266-45	R271-04	R267-84	R318-73

x Hierdie syfer is 'n benadering aangesien alle eise wat betrekking het op die jaar geëindig 31 Desember 1975 nog nie afgehandel is op die datum van die opstelling van die agenda nie.

c. PENSIOENFONDS

- Die beskrywingspunte in verband met die pensioene moet hier behandel word.

BESKRYWINGSPUNTE

aa. =V-1=

Dat, ons 'n pensioenskema in 1960 by een van groot gevestigde pensioenskermas.

Motivering

. Ons 'n pensioenskema 'n premie is

buitengewoon/.....

hoog in vergelyking met die dividendende.
As ons by 'sterk bestaande skema aansluit sal die premie verlaag en die voordele verhoog.

- Op die Algemene Kerkvergadering van 1973 is gespog dat ons skema die gesondste en snelgroeiendste ' van alle fondisse is en dat hy soos 'stoot 'opskiet.
Oms antwoord: Oms fondiss sal 'n 'adastool' bly, in die skaduwee van die magtige bome van die gevestigde pensioenskemas. 300 lede kam nooit 'fondiss opbou wat ooit naastenby kam vergelyk met 'skema wat honderddisende lede het nie'
(Kerkraad Potchefstroom Stads- = gemeente)

Die beskywingspunt is verwys na die volgende instansies met hulle kommentaar daaroor:

DIE WERKROPE AMFSEBEDIENINGEN EN KERKORDENING wat verwys na die kommentaar van die Pensioenraad as die bevoegde instansie om daaroor te handel.

DIE PENSIOENRAAD SE KOMMENTAAR LUI:

Met die beskywingspunt en die motivering word nie rekening gehou met die feit dat 'anoptoon gevestigde pensioenskemas' maar diesselde verpligting het teenoor sy lede as enige fondiss waartoe bygedra word en waaruit voordele reserveer moet word vir daardie lid.
'anoptoon gevestigde pensioenskemas' met 'anoptoonterd= duissende lede' maar aan diesselde wette van die ekonomiese gebied as fondisse met honderde lede. Fondisse 'anoptoonterd= honderde lede' net soos die fondisse met honderde lede, verplig om vir elkeen van sy 'anoptoonterd= duissende lede' welke lid se voordele te reserveer en in verhouding wat ten opsigte van elke lid bygedra word vir daardie lid voordele te verdien.

Verenwoordigde voorbeeld: As daar vir een lid 'R100 bygedra word en daar word 10% met die R100 verdien, dan is dit die lid se R10. As daar vir 100 000 lede elk 'R100 bygedra word, dan is dit '300 miljoen rand wat bygedra word; word daar op die 10 miljoen rand 10% verdien, word daar die indrukwekkende bedrag van een miljoen rand verdien, maar as elk van die 100 000 lede se aandeel aan die een miljoen rand uitgedeel word, kry elkeen van hulle ook maar net weer R10.

Die groete van 'om bepaal nie altyd die gehalte en hoeveelheid van sy vrugte nie. Dit is hoe jy die

dat ons wel as voorsieningsfonds geregistreer moet word nie. Teen die huidige bydrae van R600 per jaar dus na 40 jaar diens R24.000 moet ons dus inkomstebelasting betaal. As mens dit opweeg teen die kange pensioen van 'n eenmalige bedrag van R10.000 en 'n jaar-geld van R3.396, is dit beslis voordeliger om as pensioenfonds geregistreer te wees. (Kerkraad Potchefstroom Studentegaemeente)

Die volgende opmerking geld as by die vorige beskrywingspunt en die PENSIOENRAAD RAPPOORTEER:

Die rede waarom die pensioenfonds nie as 'n voorsieningsfonds by die Ontvanger van Inkomste geregistreer is nie, maar wel as 'n voorsieningsfonds is by die bepaling van die belasting wat afgetrek word van die enkel bedrag uitkering by berekening van aftree-ouderdom.

Die formule wat gebruik word vir die berekening van die vygestelde bedrag wat afgetrek moet word van die totale uitkering is die volgende:

$$X = \frac{10}{1} \times \frac{N}{15} \times S \times 1/3$$

Waar X die afrekening is, N die aantal voltooide jare diens (nie 50 te bowegaande nie) en S die hoogste gemiddelde jaarlikse verdienste (nie hoër as R20.000) in 5 agtereenvolgende jare.

X mag nie R40.000 te bowe gaan nie.

As die traktement gereken sou word op R6.000 per jaar vir 5 jaar en die diensjare op 40 gestel word, sou die vygestelde bedrag die volgende wees:

$$X = \frac{10}{1 \times 50} \times \frac{40}{50} \times \frac{1}{3} \times \frac{60000}{1}$$

$$= R16.0000$$

In die geval van 'n pensioenfonds is die vygestelde bedrag dus R16.000 + enige bydraes tot die pensioenfonds wat nie gereken is as afrekenings in die vorige jare nie.

In die geval van 'n voorsieningsfonds is die vygestelde bedrag R16.000 plus alle bydraes deur die jare tot die pensioenfonds. Met 40 jaar diens = $40 \times 600 + 16.000 = R40.000$.

Dit is dus duidelik dat, die vygestelde bedrag in die geval van 'n voorsieningsfonds heelwat hoër sal wees as in die geval van 'n pensioenfonds.

Vir die/..ss....

Vir die huidige maak dit geen verskil nie, aangesien die enkelbedrag uitkering van R10.000 in die geval van die Predikante Pensioenfonds minder is as die vygestelde bedrag van R16.000 volgens die formule.

Die posisie kan egter verander indien op grond van aktuariale waardes en/of besluit van die Kerk die enkelbedrag uitkering hoër as R16.000 gestel word. Die Raad se standpunt was nog altyd dat dit beter is om die belasting te betaal terwyl die belastingpligtige nog in die vermoë is om te verdien, as om op afgetree-oudedom 'n groot bedrag uit sy eenmalige uitkering te moet betaal.

ii. VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

Die finansiële state word hier aangeheg (Bylae C.140+141).

aa. DIE RAAD IS SOOS VOLG SAANGESTEL

Dr. T.F. Dreyer (voorsitter), C.J.S. van Niekerk (vicevoorsitter), A.J. van Staden, prof. A.J.G. Oosthuizen en mnr. A.B. van N. Herbst (sekretaris en Quæstor).

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering het ds. A. Ras wat jarelang lid van die Raad was, ons deur die dood ontvaal. Die Raad reep sy getroue diens en meewerking in belang van die Pensioenfonds in dankbare herinnering.

bb. BEPALING 5.A. BEPAAL SOOS VOLG

Die Pensioenraad bestaan uit ses lede.

Die Algemene Kerkvergadering benoem tydens die een sitting drie lede en in die daaropvolgende sitting twee lede.

Die Administrateur van die Kerk is ampshalwe lid van die Raad.

Ds. C.J.S. van Niekerk en die lid wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem staan te word in die vakature wat ontstaan het met die aftrede van ds. A. Ras (Bepaling 5.B.) tree volgens rooster af tydens die 1976 Algemene Kerkvergadering. Die twee here is weer herkiesbaar.

cca FINANSIES

Uit meegaande finansiële state (Bylae C.140+141) sal u opmerk dat die Kapitaalfonds gegroei het vanaf R104.276 soos op 31 Desember 1960 tot R2.102.532 op 31 Desember 1975. 'n Groei van R1.998.257 oor

die/.....

die betrokke vyftien jaar. Sedert die verslag wat voor die 1973-Adgewone Kerkvergadering gedien het, het die kapitaalfonds van R1.040.294 toegeneem tot R2.102.523. Dit wil sê dat die toename van R1.062.229 oor die drie jaar. Genoemde R2.102.523 kapitaal-fonds is dan ook die verdienkapitaal van die Fonds. Die dekkingkapitaal is egter hoër as gevolg van die feit dat al die polisse van kerk wat op 31 Oktober 1961 44½ jaar en ouer was, in stand gehou is, enersyds om die risiko vir die Fonds teen oorsigte van daardie ouderdomsgroep te verminder en andersyds omdat dit 'kapitaalverdiensle vir die Fonds beteken wanneer die betrokkeses uitdree of afsterf.

Dit is dan ook 'om te kam rapporteer dat nie te verstaan die feit dat die Fonds gedurende die onderhawige drie jaar R104.248 aan eenmalige bedrae en R223.755 aan jaargelde, totaal R328.003 uitdree het teenoor R182.039 vir die vorige drie jaar, daar nektas 'boek tot van R207.519 vir die drie jaar tot die Opgeschopte Fonds gevoeg is. Daarby is die totale bedrag wat kerk, gemeentes en organe van by-stand wat R744.796 beoep het, tot die Fonds by-gevoeg.

ee. AKTUARIELE ONDERSOEK

Omdat die ware invloed van die hoër verdienste van die Fonds eintlik gedurende die jaar geëndig 31 Desember 1975 merkbaar was, is die Aktuaris versoek om 'meting te doen van die stand van die Fonds op 31 Desember 1975.

Met die verslag en aanbevelings van die Aktuaris tot beskikking sal die Raad aanbevelings kan maak en die aanbevelings ook rekening kan hou met die punte wat die vorige Algemene Kerkvergadering aan die Raad ter oeweging gegee het.

B. DIE PRESIDENTIAAT

1. STATISTIEK

Daar is tans 4 894 diensdoende ouerlinge in die kerk teenoor 4 476 in 1973.

2. HERWERKINGS EN BEVESTIGING VAN KERKRAADSELE

Die vorige vergadering het 'studiekommissie (prof. dr. B.J. Engelbrecht en A.D. Pont) opgedra om verder op die saak in te gaan en die resultaat van die studie aan die kerkraade beskikbaar te stel.

Dit is gedoen en die studieresultaat is gepubliseer in Die Hervormer van Augustus tot November 1975.

Die/woesee.

Die volgende subsonom is gestel:

Quous kerk word, ondanks besware wat miskien daarteen inge-
bring word, die derde van die hierbo genoemde moontlikhede,
gehandhaaf. Dit beteken in die praktyk dat die volgende sake
altyd goed in gedagte gehou moet word:

1. Die ouderling en diaken word spesifiek gekies vir 'n
termyn van twee jaar en nie langer nie. Met ander woorde die
opdrag tot diens is vir 'n bepaalde tydperk en nie
onbepaald nie en ook nie lewenslang nie.

2. Dit beteken dat na voltooiing van die ampstermyn van twee
jaar die ampdraer die opdrag-roeping wat hy ontvang het en
waarvoor hy bevestig is, voltooi en afgehandel het. Nadie
voltooiing van die termyn van twee jaar vervul die opdrag-roeping
dus.

Nou moet daar tog opgepas word dat Bepaling 4(7) nie
skeefgetrek word nie. Die Bepaling stel: 'n
ouderling of diaken bly in diens totdat sy opvolger bevestig
is, tensy hy verkies om dadelik van die amp onthief te word, en
die Kerkraad die versoek toestaan 'n;

Hierdie Bepaling is 'n gewone oorgangsreëling. Indien dit nie
daar was nie, sou dit beteken dat elke gemeente jaarliks 'n
verleentheid belêe wanneer hulle van die kerkraadslede aftree.
As hulle almal onmiddellik ook sou uittree, sou dit beteken dat
vir 'n of drie weke, totdat die nuwe of herkose kerkraads-
lede bevestig is, daar net 'n kerkraad is. Sou daar
dan nog 'n vakatures ook wees, beteken dit dat die kerkraad
vir daardie periode glad nie funksioneer nie.

Die oorgangsreëling beteken egter nie dat die kerkraadslede wat
nie herkose is nie sommerso gekontinueer word in hulle amp totdat
eendag of anderdag 'n opvolger vir hulle gekies en bevestig is nie.
Na ons mening is 'n ouderling of diaken wat sy termyn uitgedien
het nie herkose is nie slegs genoodsaak om onder Bepaling 4(7)
in die amp te bly totdat die nuwe of herkose kerkraadslede in
hulle ampte bevestig is al sou sy spesifieke opvolger nie aange-
neem het nie. Die ampdraer wat nie herkose is nie moet mos
uittree omdat in die eerste plek sy termyn definitief verstryk het
wanneer die nuut verkose en herkose kerkraadslede bevestig is.
In die tweede plek, al sou hy dan nie self 'n spesifieke opvolger
hê nie, is die kerkraad dan weer volhantig genoeg sodat die werk
van die kerkraad kan aangaan.

Verder, omdat ons nie die beginsel van die kontinuering in die
amp aanvaar nie, behoort ons nie Bepaling 4(7) so uit te lê dat
ons daarmee die kontinuering gedagte by die agterlaer weer laat
inglip nie. Die reël wat voorep staan en wat die meeste gewig
moet dra is die Bepaling dat die ouderling en diaken vir twee
jaar en nie langer nie tot sy amp verkies en bevestig is.

'n. By die herverkiesing word dus formeel en materieel 'n
nuwe of 'n heraanvaaring van die opdrag en roeping aanvaar

meegedeel wat hy, geleidelik deur Gods Gees, kam aanvaar of verwerp.

4. By aanvaarding van die roepingordag, al is dit ook vir die soveelste duidelik omskrewe termyn, volg vanselfsprekend die bevestiging van die roepingordag. Daar kam geen oeswaar teen die herhaalde bevestiging wees nie as die opdrag, wat vir die duidelik omskrewe termyn geld, voortdurend herhaal word nie.

Uit die voorgaande is dit dus duidelik dat die reëling, soos ons dit tans in die kerk het, 'n ander praktiese reëling is. Dit kan, intussen nodig, verander word, omdat hier geen besondere Skriftuurlike beginsel op die spel is nie. Tog sal enige verandering beslissend 'n verbetering moet wees om die diensverrigting van die ouderling en diaken beter, meer deelsgewys, meer positief te maak. Of dit bereik sal word deur die amptstermyn te verleng of te verkort, is problematies. Daarom het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geoordeel om die gebruik, soos dit tans in die kerk funksioneer, onveranderd te handhaaf.

3. RAAD VIR OUDERLINGE

Die verslag van die Raad meld dat hy sy nuwe taak sien in die reëling van studiekursusse wat saamhang met die instelling van 'n teologiese instituut wat tans onder oewerweging is.

Die Raad spreek verder ouderlingvergaderings toe oor 'n verskeidenheid van onderwerpe.

4. INSTITUUT

Die Werkgroep Ambtsbediening en Kerkordening het in een van sy jaarverslae aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sy mening uitgespreek dat dit noodsaaklik is dat geleentheid geskep moet word dat die amp van die ouderling prinsipieel gefundeer kam word en hy toegesien kam word vir sy taak.

Daaruit het die gedagte van die instelling van 'n instituut vir navorsing en toerusting 'n verdere stoot gekry.

Dit word gestel dat so 'n instituut 'n behoefte in die kerk is. Die instituut word benodig vir dokumentasie en studie op 'n menigte terreine soos byvoorbeeld die politiek, sosiale sake, teologie ens. So 'n instituut word verder benodig vir die opleiding van persone wat nie predikante is nie maar ander roepings in die kerk vervul. Dit is ook nodig vir opfrissingskursusse vir predikante. Verder sal by so 'n instituut ook voorligting gegee kam word oor administrasie, pastoraal sielkunde ens.

Die gedagte is ook uitgespreek dat by so 'n instituut die toerusting van kerkratende byvoorbeeld kam plaasvind.

Dit word voorsien dat die oprigting van so 'n instituut heelwat salkos omdat die instituut sy eie biblioteek, personeel en selfs 'n direkteur sal moet hê.

!omitte!e is benoem om !aanbeveling in die verband te maak en hulle bevel aan:

Dit word voorsien dat as daar nou vir die wye veld wat die voorgestelde instituu!t moet bestryk begroot word, soos vir geboue vir die huisvesting van !biblioteek, direkteur en ander ondersteunende personeel, di!t !groot som geld sal! beloop en daarom word voorgestel:

Die Algemene Kerkvergadering bevestig dat daar 'n behoefte aan so 'n instituu!t bestaan.

Die Algemene Kerkvergadering dra di!t op aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansi!es om 'n afdeling in een van die bestaande afdelings van die administrasie of ekonomiese onderneemings van die kerk daar te stel om 'n! begin te maak met die noodsaaklikste werk en om te!n studie te maak met die oog op verdere ontwikkeling.

Indien die ontwikkeling en uitvoering van die werk gedra kan word deur die bepaalde afdeling(s) kan die werk voortgaan.

5. STUDIE OOR AMP VAN DIE OUDERING

!Studie oor die oudering word nog voortgesit wat handel oor:

Opleiding en onder!ig.
Ver!istes van die amp en persoon.
Noodsaaklik!heid van die amp;
Praktiese uit!wing en
Vas!telling van p!igte.

6. PREK!BUNDEL

Die vorige vergadering het !opdrag aan die komp!lator vir kerklike publikasies en beno!g!wing gegee om met behulp van ander predikante !prek!bundel saam te stel vir die gebruik van ouderinge by eredienste waar hulle voorgaan.

Aan die begin van 1975 was die opdrag afgehandel. Die bundel het verskyn, getiteld: !O!od!aan die gemeentes. Di!t bevat 129 geden!ngs vir die hele kerklike jaar en kerklike geden!ke. 127 predikante het hieraan meegedoen.

Van die op!lag van 400 is reeds 240 verkoop.

7. AMPS!DRAG

In 1970 het die Algemene Kerkvergadering die Bepaling oor amps!drag in die kerkwet geskrap na!r het besluit:

!Di!t vergadering bepaal dat amps!draers ter wille van die netheid en die waardig!heid van die vergaderinge geklee sal gaan in donkerkleurige pakke met wit str!ke!subt;

BESKRYWINGSKUNTV-3=

Wierdie kerkraad is van mening dat die kerk se amptelike drag, spesifiek die witt stikkie, uitgedien is. Oms versoeke vriendelik dat 'stikkie' vervang sal word met 'bypassende das'." (Kerkrad Klerksdorp)

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkondening het sy steun toege' aan die voorstel. Geeneen het egter hulle voorstel gemotiveer nie.

BESLUIT: Die vergadering moet besluit oor die voorstel.

Na aanleiding van navrae oor 'ampsdrag vir vrouedakens het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geadviseer dat vrouedakens gewone sober kerkdrag sal dra.

C. DIE DIAKONAAAT

1. STATISTIEK

Volgens opgawes vir die Almanak is daar tans 4 863 diensdende diakens teenoor 4 404 in 1973. Daar is nie gegewens om te bepaal hoeveel van die getal vrouedakens is nie. 'Stike aantal ge= meentes het vrouedakens bevestig.

2. ALGEMENE DIAKONAAAT

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

'Dart; Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na kennisname van die gevoel van die vergadering die aangeleentheid van die sogenaande Algemene Diaakonaat ondersoek en aan die volgende Algemene Kerkvergadering leiding gee in die voorbehoud;

b. AANBEVELING AAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkondening het in ooreleg met die Raad vir Diens van Barmhartigheid aanbeveel dat hy nie die sijn van 'Algemene diaakonaat kan insien met die inhoud wat aan die Algemene Kerkvergadering voorgestel is nie. Die Fonds vir Gemeente-Opbou bied al die fasiliteite wat in die aanbeveling ten opsigte van die algemene diaakonaat voor= gestel word.

By die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is voorgestel dat 'Algemene Diaakonale fonds gestig sal word, waartoe gemeentes soos voorgestel kan bydra. Die fonds kan aangewend word vir omstandighede wat kam ontstaan waar barmhartigheds= pleging nodig word en waarin die kerk weens gebrek aan fondse nie kam 'bybemoedig'.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voor= stel gestaan en so 'Algemene Diaakonale fonds in die lewe geroep om onder toesig van die Raad vir Diens van Barmhartig= heid te fungeer, hangende 'Besluit van die Algemene Kerk=

vergadering./.....

vergadering. Die gedagte is dat diakoniese aan die einde van elke jaar uit hulle surplusfondse aan hierdie fonds 'n bydrae sal maak.

Die Algemene Kerkvergadering besluit hieroor.

3. DIE DIAKONIE

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad vir die Diens van Barmhartigheid ' Handleiding vir die werk van die diakonie opgestel en dit is aan diakonie gegee.

Die handleiding is onder die volgende hoofde opgestel:

- a. Motivering vir die opstel van ' Handleiding.
- b. Bybelse agtergrond van die kerk se barmhartighedsdiens.
- c. Praktiese handleiding - Bepaling van die kerktet.
- d. Die diakonievergadering.
- e. Funksionering van die dagbestuur.
- f. Optrede van die diaken.
- g. Opmerkings oor die praktiese uitvoering van die diakonale werk.
- h. Instansies wat voortdurend onder aandag van die diakonie moet bly.

4. DIAKONISVERGADERINGS

Die Werkgroep Ambsediening en Kerkordening beveel aan dat daar meer aandag gegee sal word aan saamtredke van diakens om verdere voorligting te gee oor die diens van barmhartigheid in die kerk.

5. DIAKONALE ORGANE VAN BYSTAND

a. DIE NEDERDUTSCH-HERVORMDE WEESHUIS

BESKRYWINGS-PUNT

=V-4=

Die Algemene Kerkvergadering doen 'n spesiale beroep op gemeentes en lidmate om byvoorbeeld in die jaar 1977 in besonder aen die weeshuise van die kerk te dink met die oog op die verbetering van geboue en geriewe by die weeshuise. (Ring van Triakarsstein)

Die Werkgroep Ambsediening en Kerkordening steun die beskrywingspunt.

=V-5=

Die Algemene Kerkvergadering doen 'n spesiale opdrag van die weeshuise van die kerk besin word en die gemeentes van die kerk dienooreenkomstig aangeslaan word. (Ring van Bronkhorstspuit).

Die Werkgroep/.....

Die Werkgroep Aanspieding en Kerkordening steun die gedagte van fondsvoorsiening om die Weeshuisgeboue diensbaar te maak maar oor die metode en werk self word die Weeshuisdireksie se aanbeveling gevra.

Die Direksie het reeds oor die aangeleentheid besin en inderdaad met die werk gevorder, soos onder punt 5.bii. ff. en gg. van hierdie agendapunt aangedui. Die Direksie steun die beskrywingspunte van ganser harte en doen aan die hand dat die Direksie die toestemming kry om Ey wyse van omsendbriewe aan gemeentes die behoefte en bedoele aan te dui en, indien nodig, persone versoek om sodanige oproepe op te volg - soos enigiets aangedui in ff. en gg.

b. DE HESKORING VAN DIE WEEHUIS SAE VERSLAG VAN DIE DIREKSIE

Die Direksie is saamgestel uit:

Dr. A.J.G.G. Oosthuizen (voorsitter), di. W.F. Huyzers (onder-voorsitter), J.G.M. Dreyer, C.S. van H. Steenkamp (sec. mev. J. Oberholzer), J.H. van Staden, H.R. Visser (sec. prof. F.J. van Zyl), mmr. A.B. van N. Herbst (uitvoerende) (sec. ds. L.A. Pretorius).

i. KINDERS

Gedurende die afgelope drie jaar was daar gemiddeld per jaar 256 kinders in die inrigtings: gemiddeld

Jac. van Beekunthuis	186
Andries Hendrik Potgieter-huis	70
Potgieter-huis	256

aa. GOOSDIENSTIGE EN ETILSE FORMING

Afgesien van wat met groot opoffering en toewyding deur die onderskeie prinsipale, bygestaan deur die personeel gedoen word, wil die Direksie graag met waardering melding maak van die bystand van die gemeentes van Krugersdorp-Oos en Vanderboompoort.

Belydenis van geloof gedoen:

1973	22
1974	14
1975	20

bb. ONDERWYS

Die kinders besoek die gewone dagskole. As die ernstige ontwyking wat die kinders te beurt val voor hulle in die tuis opgeneem word - kinders is al byvoorbeeld by die Weeshuis opgeneem in St. 6 en het dit geblyk dat hulle voor hulle opname tot 12 skole besoek het in aanmerking geneem word, is die voorsiening meer es bereikbaar.

LAERSKOOE

ANDRIES HENDRIK POTGIETER-HUIS. A.A.			
AAN DIE EINDE VAN	1973	1974	1975
Slaag	54	40	39
Drupp	3	3	7
	57	52	46
Babas en in die Kleuterskool	13	9	26
TOTAAL	70	61	72

JAC. VAN BELKUM-HUIS			
	1973	1974	1975
<u>LAERSKOOE</u>			
Slaag	82	88	91
Drupp	4	2	1
	86	90	92
<u>HOÛRSKOOE</u>			
Slaag	68	66	77
Drupp	13	9	8
	167	165	177
<u>SPEZIALE ONDERWYS</u>	28	26	21
TOTAAL	195	191	198

DIE KLEUTERSKOOE

Die kleuterskool (wat vir gemiddeld 60 kinders voorsien) word nog steeds as van die mees geslaagdes in sy gelede beskou. Omdat die ou kleintjies van kinders af normale omgang met kinders van die publiek te gee, word so gereël dat gemiddeld 1/3 kleuters uit die kindershuis die kleuterskool besoek.

Die direkte toesig oor die kleuterskool word gehou deur 'n Komitee deur die Direksie benoem en bestaan uit die predikants/professore vroue van Pretoria - as bene Komitee wat hulle eie daaglikse bestuur kies.

cc. SORGEN NASORG

Op versoek van die Werkgroep Amptbediening en Kerk-ordening word oor die opname van kinders in die kindershuis, hulle versorging binne die tehuis en die sorg nadat hulle die huis verlaat het, een en ander komiks gerapporteer.

Die/.....

Die Werkgroep het in die verband versoek dat die referaat "Die Diakonale versorging van die Ontwikkelende kind" wat mmr. A.B. van N. Herbst voor die September 1975 predikantevergadering gehou het, in Die Hervormer gepubliseer moet word. Dit is in die Hervormer Teologiese Studies gepubliseer.

Kort samevatting van die verslag wat voor die Werkgroep gedien het:

Dit is lamsbeleid om so min as moontlik kinders uit die kring waar liefde natuurlik behoort te bestaan (die ouerhuis) te verwyder. Die toepassing van die beleid blyk dan ook uit die volgende:

1958 (so ongeveer)	4 600	getref deur egskedings
1966 was	8 183	kinders getref
1972 was	11 940	kinders getref.

In 1950 was daar 12 000 kinders in 125 kindershuise
In 1974 was daar 7 100 kinders in 100 kindershuise
(25 kindershuise het ondertussen gesluit).

Daar kam afgelei word dat alderien die gevalle openeem word waarmee daar wat versorging betref, geen ander raad geweet word nie en hulle wat so deur die voorspel tot ontwikkelte huwelike geknou is, asook hulle wie se ouerhuis deur die kindertrof as onbevoeg geag word om die kinders verder te versorg of op te voed - ook in laasgenoemde gevalle is die vorming ernstig verhou.

Veral die laaste twee verskynsels dui baie duidelik daarop dat rehabilitasiewerk in alre hede en tye kindershuise van veel meer belang is as wat alre besef word. Hier bykomend moet daaraan gedink word dat meer as 30% van die kinders in ons land se kindershuise verstandelik vertraag is.

Uit die aard van die saak moet die rehabilitasieproses danavankuit die weeshuis reg aangevoer en gader word.

Menslik gesproke kam die helle vormingsproseses alderien slaag as almal wataby die kind betrokke is se samewerking verkry word. Die streef is om die naaste blouderwante soos vader en/of moeder te steun te ontwikkel. Die steun en liefde van die ouer is nog steeds die magtigste stuwende in die hande van die natuur om te ontwikkel. Die ervaring het geleer dat die samewerking van die ouer - hoe swak ookal - nie net die kind help nie maar byna sonder uitsondering gele tot die rehabilitasie van die ouer. Die kind moet tog een of ander tyd by die kindershuise verswak - sonder te verstaan dat die ouerhuis word so te dikwels te swak en die groei van die magte wat veraal nebring. Daarom is

dit van/.....

dit van die uiterste belang dat die kind en ouerhuis ook nadat die kind die weeshuis verlaat het, onderskrag en die opvoedingsproses voortgesit word. As daar aan die direkte werk gedoen word wat byna menslike geduld, ewewig en lydsaamheid verg, dan is dit in die kinderhuis. Ons moet onthou dat die werklike werk nie deur bestuur gedoen word nie - die inrigting slaag of faal by sy personeel = hulle lewer die slag, in die tuis en nadat die adolessent die weeshuis verlaat het moet dit voortgesit word. Die werk kam nie aan die uitlasing van die kind gestak word nie, maar moet vanuit die Weeshuis voortgesit word.

Daarom het die Direksie besluit en die Werkgroep dit gestaan dat daar 'n afdeling tot stand sal kom wat wisselverkeer tussen die Weeshuis en ouerhuis en koördinerend met die Ondersteuningsraad se personeel en ander dergelyke instellings moet werk.

Ons moet daardie kinders versorg, vorm en voorberei om terug te gaan na 'n familie, na 'n familiekring, hy/sy moet by hulle kam inval en sy plek volstaan. Ons moet waak dat ons nie deur eenbeskeerming en toegroep van abnormale aandrang en geskenke hom of haar bederf nie. Ons moet nie visse op draad grond skop nie. Ons moet hulle in die geleef soos die deurbelaste dit aan ouers voorhou, grootmaak. Ons moet hulle so normaal moontlik grootmaak, sodat hulle die kuns en plegtig van die alledaagse burgerlike lewe kam lewe.

ii. FINANSIES

(FINANSIELE STATE - BYLAE C, 147152)

aa. ONTVANGSTE (soos op 30 Junie)

	1973	1974	1975
Lesiesbrades	85.1700	99.4183	113.3003
Kollekteboekies	20.4900	23.7833	29.9221
Vrygafte	7.9483	11.5800	16.4206
Straatkollekte	1.9483	2.4624	26.664
N.H.S.V. Donasies	4.7788	5.6967	5.6821
Rente	6.7488	15.9228	22.23237
Sondagskoolbrades	741	766	2008
Diskonto - ontvang	579	14526	13.7878
Huur - ontvang	2.570	2.710	2.7000
Bemakings	1.1000	4.388	13.7722
Boubedryf	0.374	-	=
Donasies - gemeentes	18.276	19.974	23.069
Donasies - jeugverenigings	20074	140	191
Weeshuisversorgingsfonds	4447111	59.766	72.7922
Diverse	2.281	465	755

Surplus / +

Surplus - Winkelhalek = eiendom	6.1113	2.7557	703
Wins - verkoop van erwe te Potchefstroom	230.113	45.6676	3.4880
Rente - Potchefstroomerwe	2.180180	14.1557	7.4086
	445.274	311.1099	318.7466

bb. UITGAWES AAN KINDERVERSORGING

	Boekjaar 1973	Boekjaar 1974	Boekjaar 1975
Kinderversorging	155.3653	207.4004	245.972
<u>Ander uitgaves</u>			
Rente	30.2283	38.3886	69.4622
Eiendomme nie in gebruik	2.044	2.1114	2.8222
N.H.S.V. administrasie = heffing	620	546	731
Pres. M.W. Pretorius = eiendom	1.9839	49	-
Oninwordbare skulde	1.0223	430	301
	35.8699	41.5225	73.3166

cc. KOSTE PER KIND PER MAAND

Onderstaande tabel (boekjaar 30 Junie 1975) toon aan hoe die koste naas gedung toeneem:

	1972	1973	1974	1975	Des. 1975
		1973		1975	1975
Voeding	14-67	16-82	21-111	26-60	38-20
Kleding	10-27	10-03	13-91	16-60	17-80
Behuising	9-111	11-00	15-25	15-65	16-55
Opvoeding	10-55	10-99	14-62	17-19	17-80
Hospitalisasie	1-22	1-54	2-11	2-66	2-23
	45-82	50-38	67-00	78-30	84-28

dd. WESBULSVERSORGINGFONDS

Die Direksie wil sy groot waardering by herhaling uitspreek tenoor die Algemene Kerkvergadering wat die Fonds in die lewe geroep het. Dit is die fonds waartoe elke gemeente bydra afgesien van die normale bydrae soos byvoorbeeld kollektoriese edinn. Daar is kleineres gemeentes wat nie ten volle tot die fonds kan bydra nie, gelukkig was daar weer ander gemeentes wat byvoorbeeld vir twee kinders se onderhoud bygedra het.

Met groot dank word aangedui hoe die fonds gegroei het:

1970/eees.

1970	=	R37.6199
1971	=	R39.6722
1972	=	R48.9288
1973	=	R44.47111
1974	=	R59.7866
1975	=	R72.7922

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit om by gemeentes aan te bevestig om R36 per gemeente per maand by te dra. Soos onder cc. aangedui, beloop die koste per kind per maand (Desember 1975) R84-28 per maand. Die Staat dra R39-50 per kind per maand by (Februarie 1976) = verskil dus R44-78 wat die Kerk se aandeel verteenwoordig.

ee. BUS

Die Doelmatige bus is aangekoop vir die som van R22.3000. Die Direksie roep die werk van wyle dr. C.J. Mams wat die inisiatief met die inwerking van die Busfonds geneem het, in dankbare herinnering.

Aan die gemeente Krugersdorp, Os, ander gemeentes, instansies en persone wat hiervoor bygedra het, die Direksie se dank.

Die bedrag wat ingevorder is het R30.048226 beloop. Die balans is en word aangewend vir die oprigting van 8 skool vir die bus, verskeiening en instandhoudingskoste.

ff. BEVERBERG VAN GEROE

JAC. VAN BELKUMHUIS

Alle slaapkamers is feitlik heraanbly en netjies verbeter. Op versoek van die Direksie het dr. Daan van Wyk vir die doel 8 skole wat die mooi bedrag van R10.219-64 opgelewer het. Hartlike dank aan dr. van Wyk en veral teenoor die gemeentes en persone wat so mooi bygedra het.

Begin 1976 is die pragtige bedrag van R3.657 uit die Ring van Makwassie vir hernuwingswerk aan die kombuis ontvang.

gg. ANDRIES HENDRIK POTGIETER-HUIJS

Die kombuis is feitlik totaal hernu (teen 8 skole van R3.500) en opnuut toegerus (R1.800). Tans is verskeie aangeleenthede in verband met die slaapkamers, eetzaal e.d.m.

Vir uitblyfs van die slaapkamers, eetzaal e.d.m. asook vir die aanbou van 8 skole, kantore en studeer-ruimte word tans planne opgestel.

Dr. J.J.P. Muller/.....

Dr. J.J.P.P. Muller van Bronckhorstspuit se aanbod om met die insameling van fondse vir verbeterings aan die A.H.F.P.-huise te help, word met dank genoem.

Twee eibedomme met woonhuise daarop wat aan die Westekant van die gronde grens is aangekoop vir R36.500 en R24.700 onderskeidelik. Eersgenoemde is opgeknap as prinsipale woning, aanbouings soos vir steenmuur, omhoring van ander personeelwoning, hennoring van vloere in die eetzaal en gange is gedoen - koste R23.140.

iii. N.H.W. BOUERS

Na sorgvulige oewerleging en na rapport in die verband aan en met instemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Direksie met 'n baie aantal reëls tot aanbeveling waarvan die vermaanses hierna genoem, besluit om die onderverrekening N.H.W. Bouers te sluit:

. GEWYSIGDE WETSKAPPEWET

Waar daar in die verorde, in geval van artikel 21- maatskappye, bloot verwys is na 'n maatskappy geregistreer in terme van artikel 21 van die Maatskappiewet van 1926 soos gewysig, moet die omskrywing voortaan wees: "in Ingelyde Vereniging sonder winsoogmerk".

Voortaan kan die Registrateur van Maatskappye nie bloot knaagters registrasie in terme van artikel 21 belasting- versending aan 'n organisasie soos die Weeshuis verleen nie, maar moet die Kommissaris van Binnelandse Inkomste (Ontvanger van Inkomste) van jaar tot jaar belasting- pligtheid bepaal aan die hand van die finansiële state (opgawes) aan hom verskeek.

In die lig van die voorgaande fakte sal 'n organisasie soos byvoorbeeld die N.H.W. Bouers wat 'n direkte besit van De Hervormde Weeshuis is (dus nie deur aandeelhouding nie) en wat afgesien van die opleidingsfasiliteite wat dit vir die Weeshuiskinders gebied het en diens wat dit aan die Kerk gelewer het, ook gesien kan word as 'n organisasie met 'n winsoogmerk en dus uitgesluit word dat De Hervormde Weeshuis 'n organisasie is met 'n winsoogmerk en daarom belastingpligtig verklaar word.

Die hoofrede waarom die N.H.W. Bouers gedurende 1949 in die lewe geroep is, was om vakopleiding aan seuns uit die Weeshuis te bied. Gelukkig het dit dan gedien as 'n opleidingsorganisasie vir die Kerk. Die ervaring gedurende die afgelope jare is dat seuns nie meer belang- stel om as vakmanne in die bedryf opgelei te word nie. Quod dat so baie ander rigtings is waaruit hulle kan kies en dit teen veel hoër loon as die vakleerlingloon, is daar al vir die laaste jare geen seun in die organisasie as vakleerling werkbaar nie. Die

hoofmotivering;

hoofdmotivering vir die bestaan van N.H.W. Bouers het dus verval.

By voorgaende kom dat die finansiële risiko as gevolg van die geweldige styging in boukoste en die afname in die prestasie van die vakman die aangaan van boukontrakte te riskant maak. Verliese is al gely en op die stadium toe die besluit geneem is was daar nog $ aantal kontrakte wat afgehandel moes word.

Verliese ontstaan as gevolg van die volgende faktore:

- Tot op $ stadium, onlangs, totat dit deur die wet vernig is, kom N.H.W. Bouers nie kontrakte met $ "escalasie-klausule" afsluit nie (dit wil sê soos die arbeid- en materiaal koste styg, so styg die kontrakprys) en moes die N.H.W. Bouers verliese dra gedurende die verloop van $ kontrak. $ paar voorbeelde:
 - Vakansies$ (per week per vakman) het gedurende die laaste 2 jaar gestyg vanaf R15-68 tot R38-81.
 - Lone het in dieselfde periode soos volg gestyg: Minimumloon van R1-42 tot R2-07 per uur. Maar slegs by ho$ uitroeiing werk vaklui vir die voorgeskrewe loon en was die heersende loon toe die besluit geneem is tussen R2-30 en R2-60 per uur. Die prestasie (produktiwiteit) van die vaklui het egter afgeneem.
 - Materiaal, byvoorbeeld sement, het vanaf die middel van 1972 vanaf 72¹/₂¢ per sakke gestyg tot die huidige prys van R1-31$ dreig om verder te styg. Loodgietersmateriaal het met ± 60% gestyg. Gewone ruwe boustene vanaf R18-15 per 1 000 na R34-09 per 1 000.
- As gevolg van $ aanbod van werk gedurende die onderhawige kontrakperiodes was die volgende verskynsels uiters remmend:

Beskikbaarheid van vaklui

Voldoende en doeltreffende vaklui kom nie verkry word nie, gevolglik stadige vordering met die werk en swak werk wat eergegee moes word.

Skaarsste aan materiaal

Die wag op materiaal agter die onvermo$ van subkontra$kurs om, wat hulle onderneem het, uit te voer, het vertraging en gevolglike verliese in die hand gewerk.

- Met die remmende faktore geneem in ag geneem, kom die flikker optree en bestuur van die kant van

Senior/ese...

senior personeel seker sekere verliese verhoed
hett en daarom kam hulle aandeel in die ly van
verliese nie weg geredeneer word nie.

RETENSIE EN ONDERHOUD

In verband met die toedoms iss soos volg besluit na
ooreleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering=
naag:

Dat met die groot aantal geboue wat sinodale eiendom
is, iss dit nodig dat daar 'n Tegiese- of onderhoude=
afdeling moet wees. Tot dusver iss instandhoudingswerk
hoofsaaklik deur die personeel van die N.H.W. Bouers
gedoen met gebruikmaking van N.H.W. bouerstoring.
Die bedoeling iss dat 'n Tegiese kern van die vaklui wat
nou in diens van N.H.W. Bouers is, oorgeplaas word
na 'n afdeling Tegiese- of Instandhouding. Bestaande
masjiene, gereedskap, toerusting, voertuie en materiaal
op hande word op oorskakelingsdatum gewaardeer en
oorgeplaas na die Tegiese Afdeling. Omdat dit nie
doenlik geag word om die Weeshuis met die tegiese-
instandhouding te belas nie, sall dit wenslik wees dat
die afdeling onder die verantwoordelijkheid van die
Raad van Finansiëres kom. Koste daaraan verbondee sall
gedebiteer word teen die oormaatpys van die masjiene,
gereedskap ens. en die teruggehoue retensiegeelde (lg.
om die instandhoudingsafdeling in staat te stel om
retensiewerk aan boukontrakte wat die N.H.W. Bouers
voltooi het, af te handel).

Tot op datum was boukontrakte wat aangegaan was well
afgehandel maar kom afrekening van die kontrakpysse
weens onder andere ophoping van werk van die onderskeie
bestekopnemers nog nie finaleer word nie en kom die
waardasie van toerusting en materiaal vir oordrag=
doelindes nie afgehandel word nie.

Om die kontrakte wat in uitvoering was en om die
omskakeling na 'n Tegiese- of Instandhoudingsafdeling
te bewerkstellig iss die finansiële state van die
N.H.W. Bouers uitgehaal uit die Weeshuis se state en
op 'n "programrekening" geplaas sodat genoemde af=
wikkeling- en oorskakelingsprogram uitgevoer
Die bedoeling iss nie om die Weeshuis se fondse te betrek
nie en ook om die Weeshuis nie straks geoordeel te kry
as 'n onhabbare organisasie nie.

Uit die boubedryf se fondse iss die bedrag afgesewwe
teen verliese tot van R86.2133 plus die opbrengs van
masjiene, toerusting, voertuie en materiaal oorgeplaas
op die Programrekening.

iv. DRUKKERY- N.H.W. PERS

aa. OMSAET

Boekjaar geëindig 30 Junie 1973	Omsaet	Wins	Verlieses
Boekjaar geëindig 30 Junie 1974	94.441	4.811	=
Boekjaar geëindig 30 Junie 1975	119.347	=	13.261
Boekjaar geëindig 30 Junie 1975	141.542	=	4.850
6 maande geëindig 31 Desember 1975	109.040	6.919	

bb. MASJINERIE AANGEKOP

1974/1975 boekjaar	R 56.455
1975/1976 boekjaar	38.329
	R 94.784

As gevolg van die aankope van nuwe toerusting en gevolglike hoër produksie, kon 'aanvang gemaak word met die druk van die boeke van ons eie uitgewery (H.A.U.M.) Hierdie belid sal in die toekomst nog verder uitgebrei word sodat algaande meer van die uitgewery se boekdrukwerk deur die N.H.W. Pers onderneem sal word.

cc. DIE HERVOORMER

	1972	1973	1974	1975
INKOMSTE				
= Intekenars	32.027	33.729	41.061	58.714
= Advertisies	4.708	4.922	4.676	3.173
	36.735	38.651	45.737	61.887
UITGAWES				
= Drukkoste	25.453	30.696	37.474	49.589
= Salariese	3.769	2.830	3.151	4.090
= Versending	1.102	1.152	1.262	1.339
	30.324	34.678	41.887	55.018
NETTO WINS	6.411	3.973	3.850	6.869
	36.735	38.651	45.737	61.887

Verbe... .

v. DANKBETUIGINGS

Die Direksie wil sy opregte dank betuig aan:

- . Die gemeentes van ons Kerk vir hulle getroue ondersteuning.
- . Die sustervereniging vir hulle pragtige bydrae.
- . Departement van Volkswelstand wat saam met die Kerk die sekuriteit en beskerming verleen.
- . Die skole waar ons kinders met die grootste begrip onderrig word en waar hulle in die skoolaktiwiteite 'n besondere plek mag inneem.
- . Die hospitale, klinieke en geneeshere. Hulle diensete moet nie onderskat word nie.
- . Die talke gesinne wat maar te gretig is om al ons kinders met vakansies in hulle gesinne op te neem.
- . Die Opvoedkundige Komitee wat die toesig hett oor die Tinkinkinkie Klusterskool.
- . Die personeel - dit is hoërstaande hulle liefde en toewyding wat sal bepaal of daar sukses op die werk rus.
- . Die Ondersteuningsraad vir pragtige samewerking en begrip.

b. DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

i. PERSONEEL

Die verslag van die Ondersteuningsraad (O.R.) lui dat op 1 April 1975 al die poste gevul was en met uitsondering van een is al die poste ook gesubsidieer. Daar word tans voorsiening gemaak vir die benoeming van 'n Onderdirekteur.

ii. WERK VAN DIE RAAD IN SYFERS WERREKKE

Vakkundige diensete in een jaar:

Gesinsorg	* 564
Rekonstruksie	206
Toesig	340
Toelae	20

Verslae in verband met zesinge

Gewone verslae	1973	2 069
	1974	5 801
	1975	9 901

Presesverslaes

<u>Prosesvestad</u>	1973	11 599
	1974	10 569
	1975	12 512
<u>Verslae vir howe</u>	1973	165
	1974	182
	1975	212

Aannemings

Hierdie is 'n proses vestadiseer die diens en versis inderiewe vakkundige ondersoek. Die Raad besluit oor 'n lang waglys vir aansoek om babas aan te neem. Sedert Huis De la Rey tot stand gekom het is daar meer babas beskikbaar. Tot en met 31 Maart 1975 is 6 babas afkomstig van die tuis vir aanneming beskikbaar gestel.

Uit ander bronne vir die betrokke jaar is 10 geplaas.

Vervoer

Die Raad besluit oor 16 voertuie waarvan 3 gedurende 1975 aangekoop is. Met die voertuie is die volgende myle gered:

1973	106 912
1974	112 850
1975	115 385

As gevolg van verhoogde vervoerkoste is reise ingekort en word meer gebruik gemaak van telefoonoprope en kantooronderhoude waar moontlik.

<u>Besoeke afgeleë</u>	1973	9 844
	1974	9 924
	1975	8 484

Kantooronderhoude het gevolglik soos volg vermeerder:

1973	7 265
1974	9 933
1975	11 712

iii. FONDS

. Staatsubsidies

Deur een of ander vorm het die Ondersteuningsraad 'n subsidie ontvang van die Departement van Volkswelsyn en Pensioene. Dit dek onttrek die helfte van die koste van die Ondersteuningsraad.

. Transvaler Kersfeesfonds

Hierdie fonds is die tweede grootste bron van inkomste van die Ondersteuningsraad.

Die/.....

Die toename hier kam uit die volgende syfers gesien word:

	1973	1974	1975
Gemeentes	35.4855	43.0100	46.0109
Niekkatlik	7.8226	9.2296	10.0155
TOTAAL	43.5111	52.3024	56.0344

Die gemiddelde hydrae per lidmaat het oor die drie jaar gestyg van 31c na 38c.

Ten spyte van die toenames het die uitgawes meer gestyg sodat daar reeds 'n tekort is.

Die Algemene Kerkvergadering word gevra om die kerk te versoek om hulle offertes vir hierdie werk te verhoog sodat dit minstens 50c per lidmaat sal wees.

iv. INRICHTINGS

HUIS DE LA REY

Die verslag van die Ondersteuningsraad lui:

Wet: Die jongste Algemene Kerkvergadering is die volgende beskrivingspunt V-13 van die Ondersteuningsraad behandel: Die Ondersteuningsraad het na deeglike ondersoek tot die slotsom gekom dat geskikte huisvesting vir ongeskiede moeders wat lidmate is van die Kerk 'n belangrike vereiste is en dat die keegsterwende Algemene Kerkvergadering erosek woid om magtiging te verleen vir die daerstelling van so 'n huis;

Die besluit wat die vergadering geneem het lui soos volg: Die vergadering neem die aanbeveling van die Ondersteuningsraad in beginsel aan en verwys dit na die Ondersteuningsraad om dit in samewerking met die Raad van Finansiëres tot uitvoering te bring tot die beste voordeel van die Ondersteuningsraad se lidmate;

Hierdie besluit is verwys na die Raad van Finansiëres en die Ondersteuningsraad.

In samewerking met die Raad van Finansiëres is 'n perseel bekend as Plot A, Waterval, Delarey Roodepoort vir R45.000 op 8 Oktober 1973 aangekoop. Die nodige aanbouing en ander maatreëls is geneem en die tuis wat nou bekend is as Huis De la Rey is sedert September 1974 geskik vir opname. Die eerste ongeskiede moeder is op 1 Oktober 1974 opgeneem.

BESKRIVINGS PUNT.....

ea6KATWINGSPPUNTV-5=

Quet: Die. Algemene Kerkvergadering
aktiveer gemeentes om minstens
R100=00 per gemeente by te dra tot
die onderhoud en instandhouding van
Huis De la Rey;
 (Raad van Beheer, Huis De la Rey)

vv. SAAMWERKING MET DIE KERKRADE

Die Ondersteuningsraad as orgaan van bystand beywer hom steeds daarvoor om ~~en~~ ^{some} samewerking met ander organe van bystand, kerkrade ens. op te bou.

Die Ondersteuningsraad se verslag lui:

~~Quet: Dit~~ ^{is} ook noodsaaklik dat maatskaplike werkers en diakens mekaar vind op die werksaak. Hoe beter die samewerking onderling, hoe voordeliger vir die persoon of gesin wat betrokke is. Wetenskaplike ontleding van probleme is nie die begin en einde van probleemoplossing nie. Daar moet ook geestelike opwekking wees en daarom is samewerking tussen kerk en welsynsorganisasies noodsaaklik.

Hierdie samewerking verbeter elke jaar tot dat daar nou ~~en~~ ⁿ stadium bereik is dat die kerk die Ondersteuningsraad sien as ~~en~~ ^{integrale} deel van die diens van barmhertigheid wat deur middel van sy eie ampte verrig word.

~~en~~ ^{as} bewys van hierdie goeie gesindheid en waardering vir diens is die steeds toeneemende bedrae wat gemeentes deur Die Transvaal se Kersfondis tot die Raad se beskikking stel;

STREEKSRADE

Quet: Hierdie bepalinge word nie deur alle ringe nagekom nie.

Blykbaar is die probleem dat die afstande in sommige ringsgebiede baie uitgestrek is en dit byeenkomste bemoeilik. ~~en~~ ^{ander} reë is blykbaar dat die doel en waarde nie bereik word nie.

Die name van die ringsgebiede waar daar volgens kennis van die Ondersteuningsraad nie Streeksrade funksioneer nie is reeds aan die Skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verskaf wat ~~en~~ ^{skryf} aan die skribas van die betrokke ringskommissies gerig het;

vi. FINANSIELE STATE

Die ~~Finansiële~~ ^{state} van die Ondersteuningsraad word aamgeheg as BYLAE C.142 en 143 tot die agenda en die van Huis De la Rey as BYLAE C.144+146.

Cofcecece.

c. N.A.S. DEUTSCH-BULVOTADESUTERSVERENIGING

i. TAKKE

Die Kerkwet bepaal dat die Sustersvereniging as diakonale orgaan van bystand die taak het om alle voorrediate te betrek by sy diens van barmhertigheid. Daar is tans 244 takke verbond aan 262 gemeentes van die kerk.

ii. KONGRESSE

Al om die ander jaar vergader die landswye kongres van die N.H.SVV. met streekkongresse vir Rhodesië en Suidwes-Afrika. Met behulp van 10 sub-komitees bestuur die Hoofbestuur die sake van die N.H.SVV. tussen die kongresse.

iii. WERK IN DIE KERK

Saam met gemeentelike diakonale dra die N.H.SVV. groot verantwoordelijkheid ten opsigte van plaaslike barmhertigheidsdiens. wee

Aan ander gemeentelike aktiwiteite het die N.H.SVV. takke 'bywente aandeel, veral ten opsigte van die oprigting en onderhoud van eie domeine.

In breër verband is die Hoofbestuur nou verbonde aan die kerk se werk deur verteenwoordiging op verskillende rade en verleen groot steun aan die Wesshuus en ander barmhertigheidsinstellings.

iv. BUITE DIE KERK

Die Hoofbestuur het kontak met die werk van 30 nasionale rade en ander welsyns- en kulturele liggame, benevens liggame van die Departement van Volkswelsyn en Pensioene.

v. INRICHTINGS VIR BEJAARDERS

Die N.H.SVV. aanvaar volle verantwoordelijkheid vir die oprigting, bestuur en onderhoud van vier tehuse vir die versorging van bejaardes met 'kwonertal van 261.

vi. WERKSAMHEDE IN SWERS- 1973

Gemeentelike ontvangstes	205.230034
Barmhertigheidsdiens in kerkverband	84.530-69
Nasionale rade	14.097200
Hulpdiens te 'verder	11.233022

Versesee.

vii. VERBAAND MET KERK IN BREDER VERBAND

Deur & #39;jaarlikse verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en onderlinge omliggende is daar & #39;verband tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die orgaan van bystand opgebou.

Daar is steeds noue kontak in verband met die opstel en wysiging van die konstitusie. Die Kommissie ontvang van verskeie kante groot aanwysing vir die werk van die N.H.S.V.V.

d. OMS TUIS

i. BESTUUR

In hierdie onderneem vir die versorging van bejaardes hett die kerk die behorende aandeel maar die bestuur word uitgeoefen deur & #39;Raad van Direkteure wat deur onderkomitees en & #39;personeel die werk doen.

ii. INWONERS

	Riviera	Machteld Postmus-huis	Johannesburg	Totaal
Tussen 60-80 jaar	79	13	79	171
Tussen 80-90 jaar	172	23	43	288
Oor 90 jaar	21	7	0	28
TOTAAL	272	42	122	437

iii. PERSONEEL

Die volgende getal personele was indiens van die drie afdelings van Oms Tuis:

	Blankes	Bantoe	Totaal
Riviera	38	58	98
Machteld Postmushuis	13	21	34
Johannesburg	8	28	36
TOTAAL	59	107	166

iv. GEBOUE EN TERREIN

Die geboue word, soms teen & #39;besteding van fondse in & #39;geboe onde gehou veral aangesien die gebou in Riviera nie meer nuut is nie wat voortdurend herstelwerk

tena...o....

ten gevolge het. Daar word nie voortgegaan met die beplanning van 'n aparte gebou by Riviera vir die versorging van verswakke bejaardes nie. Die terrein word nou omkep in 'n ontspanningssterrein. By Mached Postmushuis is 'n aangrensende eiendom aangekoopt teen R56.500,00.

Daar word nou noodsaaklike uitbreidings beplan om die getal inwoners na 'n meer ekonomiese grootte te verhoog en dan sal die tuis hoofsaaklik ingelig word as 'n eenheid vir verswakke bejaardes in diens van die hele Oms Tuis-kompleks.

v. GEESTELIKE VERSORING

In al drie die afdelings sorg predikante van verskillende kerke vir gereelde kerklike bediening.

vi. ONTHAAL EN ONTSPANNING

Onder toesig van personele, bestuurslede en ander instansies word ook in hierdie behoefte voorsien.

Daar word uitstappies, ontkele, rolprentvertonings en konserte gereël. Fasiliteite vir sport en ander ontspanning is daar gestel. Die burgemeester se vrou van Pretoria het albei tuisse in Pretoria besoek. Die voorsiening van boeke voorsien in 'n groot behoefte.

vii. FUNKSIES

Die huisbestuure reël gereeld fondsaanwingsverkope met die heilhartige steun van inwoners, personeel en publiek.

viii. FONDSE

Deur Staatsubsidies, losses van inwoners, funksies, donasies en nalatenskappe kom hierdie werk nog gedoen word. Die situasie is egter vinnig besig om te verander weens hoër lewenskoste, veroudering van inwoners, vermindering van donasies omdat daar meer tuisse vir die versorging van bejaardes is.

Die bestuur vra daarom dringend hulp uit die kerk. Tot hier toe het die bestuur hom nie gewend tot die kerk, wies se verantwoordelikhed hierdie werk eintlik is nie.

Byvoorbeeld vir die jaar geëindig 31 Maart 1975 is van net drie gemeentes R398-00 en van een N.H.SVV-tak R100-00 ontvang.

HOOFSTUK VI - DIE AMPTELIJKE VERGADERINGE

A. GEMEENTEVERGADERINGE

Uit die ningsverslae blyk dit dat die vergaderings van die gemeentes gereeld gehou word om die werk wat aan 'n gemeentevergadering opgedra is te verrig. Dit blyk ook dat die bywoning van gemeente-vergaderings nie altyd na wense is nie.

B. KERKRAADSVERGADERINGE

1. FUNKTIONERING

Volgens ningsverslae word 'n baie verantwoordelike taak deur kerkraadsvergaderings verrig. Uit ningsverslae blyk dit dat gemeentelike boeke, onder andere notuleboeke en registers, in 'n baie goeie en geordende toestand is.

2. NOTULEERING

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

Wat; Daar 'n voorligtingstuk oor die korrekte skryf van kerkraadsnotules opgestel word as handleiding vir die kerk"

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die stuk opgestel en nadat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit goedgekeur het, is dit aan die einde van 1973 as 'n handleiding aan kerkraade en ningskommissies gestuur.

C. RINGSVERGADERINGE

1. FUNKTIONERING

a. VERGADERINGSEEN VERSLAG

Jaarliks word minstens een vergadering van elke ring gehou.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel hulle jaarverslae en handel bepaalde sake wat aandag nodig het met die ringskommissies af.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besoek jaarliks ningsvergaderings van verskeie ringe. Waardering is daarvoor uitgespreek.

Die driemaandse verslag aan die Algemene Kerkvergadering is ontvang en word waar nodig behandel by die onderhawige agenda-punt.

b. AGENDA'S

Volgens die verslae voorsien die meeste ringskommissies 'n voorbereide agenda, ingevolg volgens die agenda van die

Algemene/.....

Kerkvergadering:

BESKRYWINGS-PUNT #VI-11=

Wat: Bepaling 9:6 van die kerkwet en bepaling 5(j) en verder alle verslae wat betrekking op die Ringsvergadering het, kommissies te benoem om bogenoemde stukke en verslae na te gaan en verslae op te stel voor die Ringsvergadering sodat alle verslae, gebind in die agenda vir die Ringsvergadering, die afgevaardigdes minstens twee weke voor die vergadering sal bereik ten einde die vergadering meer sinvol te laat verloop. Die kommissies doen aan die vergadering skriftelik verslag ..'

Die Kommissie van die Ring kry die reg om vir die stukke, genoem in bepaling 5(j) en verder alle verslae wat betrekking op die Ringsvergadering het, kommissies te benoem om bogenoemde stukke en verslae na te gaan en verslae op te stel voor die Ringsvergadering sodat alle verslae, gebind in die agenda vir die Ringsvergadering, die afgevaardigdes minstens twee weke voor die vergadering sal bereik ten einde die vergadering meer sinvol te laat verloop. Die kommissies doen aan die vergadering skriftelik verslag ..'

(Die res van die paragraaf bly onveranderd)"
(Ring van Waterberg)

Hierdie beskrywingspunt is verwys na die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat dit aanvaar sal word.

Die vergadering besluit daarvoor.

c. RINGSWISITASIES

Die bepaling van die Kerkwet word baie meer nageset nagekom om gereelde ringsvisitasies by gemeentes te hou in plaas van net besoeke te bring as daar probleme in 'gemeente bestaan.

d. RINGSKOMMISSIES

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende advies na navraag uit ringsvergaderings gegee:

- (i) Ouderlinge kan waar dit noodsaaklik is as sekonduslid vir meer as een lidd van die Ringskommissie dien. Die Kommissie was egter van oordeel dat 'Stikkeen nbe as 'Sekonduslid van 'Ouderling gekies kan word nbe.
- (ii) Daar bestaan nbe beswaar teen die verkiesing van 'n ringskassier nbe maar dit bring nbe mee dat hy 'n addisionele stemgeregtigde lidd van 'Ringskommissie kan wees nbe. In adviserende hoedanigheid kan hy wel toegelaat word om Ringskommissievergaderings by te woon of anders kan 'Wettig verkose lidd van die Ringskommissie as ringskassier benoem word.

e. ARBEIDSVELD

Die gewysigde bepalinge het aan Ringskommissies groter verantwoordelike op die skouers geleë wat sy vrye in meer as een opsig afwerp al hulle Ringskommissies soms om dit ten volle deur te voer. Aan die ander kant is Ringsvergaderings soms geneig om sake aan te pak buite hulle bepaalde arbeidsveld.

2. RINGSINDELINGS

Op die oomblik is die gemeentes in 26 ninge verdeel. Die vergadering moet besluit oor die volgende voorstelle in verband met nuwe indelings:

a. KRUGERSDORP

BESKRYWINGS PUN#VI-22=

Die Algemene Kerkvergadering word gevra om die toestemming te gee dat die Ring van Krugersdorp sal verdeel in die Ringe van Krugersdorp en Roodepoort.

Die Ring van Krugersdorp sal bestaan uit die gemeentes Krugersdorp, Krugersdorp Wes, Krugersdorp Oos, Krugersdorp Noord, Noord Rand, Magaliesburg en Taitum.

Die Ring van Roodepoort sal bestaan uit die gemeentes Newlands, Florida, Honiton, Ontdekkers, Witpoortjie en Roodepoort.

Met die beplande afstigting in die Witpoortjie gebied en voorhande uitbreiding ten noorde van die Roodekranseberg sal die Ring na die 1976 Ringsvergadering te groot wees om behoorlik opsig uit te oefen (Ring van Krugersdorp.)

Die Werkgroep Gemeente Opbou staan die voorstel.

b. WITWATERSRAND

BESKRYWINGS PUN#VI-33=

Die vergadering besluit tot heraanstelling van die ringsense oor onderstaande gedeeltes van die Witwatersrand waarvoor daar nuwe Ring van Brakpan gevorm sal word.

Johannesburg

Johannesburg
Johannesburg Middestad
Brixton/.....

af fs Se

Brixton
 Crosby
 Johannesburg Wes
 Melville
 Kensington
 Nederlandsprekende gemeente
 Johannesburg Noord
 Randburg

Germiston

Germiston
 Elsburg
 Parkrand
 Alberton
 Alberton Wes
 Johannesburg Suid
 Turfloop
 Eikenhof

Zuurfontein

Zuurfontein
 Kemptonpark Oos
 Kempton
 Edenvale
 Primrose
 Primrose Oos
 Witfield
 Boksburg

Brakpan

Brakpan
 Sunda
 Springs Oos
 Polladpark
 Springs
 Brakpan Harmonie
 Benoni
 Zesfontein

(By laasgenoemde ring moet die naam
 Polladpark vervang word met Springs-
 Noord.)
 (Ring van Zuurfontein).

Die Werkgroep Gemeente Opbou steun die voorstel.

D. ALGEMENE KERKVERGADERING

1. GEWONTBYEENKOMS

a. 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Notule, Wet en Bepalings, Agenda

Dit/Geen ..

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

Om die gedeele van die notule wat nie goedgekeur is nie, na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te verwys vir goedkeuring.

Om die besluite wat wysings in die Wet en Bepalings tot gevolg het, na die Raad vir Regsadvies te verwys vir formulering en deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bekragtig te word.

Om aan elke gemeente eksemplare van die notule, volgens die aantal afgevaardigdes, op koste van die gemeente te stuur.

Om enige onafgehandelde sake van die agenda na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te verwys vir afhandeling.

Om een eksemplaar van die gewysigde Wet en Bepalings op koste van die gemeente aan elke gemeente te stuur.

Hierdie besluite is so uitgevoer.

b. 58ste ALGEMENE KERKVERGADERING

i. OPROEP

Op 17 Maart 1975 is 'n kennisgewing uitgestuur om die datum bekend te stel en die wyse van verslaggewing te verduidelik.

Op 9 Desember 1975 is die amptelike oproep gepos, ook gepubliseer in Die Hervormer van Januarie en Februarie 1976 (in laasgenoemde met 'n byvoeging oor sekondus-lede). Dit was vergesel van geloesbriewe en besonderhede oor plekbespreking vir verhoof. Op 8 Januarie 1976 het 'n kennisgewing aan al die kerke gegaan in verband met die posisie van sekonduslede.

ii. AGENDA

Die vorige Algemene Kerkvergadering se besluite in die verband is uitgevoer soos reeds vroeër in hierdie agenda uiteengesit is en die agenda is gepos nie later as 1 April 1976 nie.

iii. LEDE VAN DIE VERGADERING

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

Dit word by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanbeveel ter oeweging vir die volgende Algemene Kerkvergadering dat elke afgevaardigde 'n naamkaartjie op sy lapel sal dra.

Die naamkaartjies sal by die opening van die vergadering beskikbaar gestel word, sodat elke lid van die vergadering sy naam en sy gemeente se naam daarop kan aanbring sodat dit op die lafel van die handjie gedra kan word.

2. BUITENGEWOON BYEENKOMMS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het op 13 Maart 1975 vir die buitengewone sitting byeengekom om te handel oor die hersiening van die Gesange. Die besluite in die verband word behandel by HOOFSTUKKXII - PREDIKING EN EREDIENS en voorstelle tot wysiging van die Wet en Bepalings by HOOFSTUKKXIII - DIE KERKBOKKE en XXV - DIE WETEN DIE BEPALINGS.

3. KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

a. SAAMSTELLING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie soos volg saamgestel:

Prof. dr. J.P. Cloenbldzer (voorsitter)
 Ds. P.M. Smith (skriba)
 Prof. dr. F.J. van Zyl (viserouweritter)
 Dr. C.J. Mams (viseskrriba) - na sy oorlye in 1974 is prof. dr. B.J. Engelbrecht - verkose predikantslid - verkies tot viseskrriba,
 Dr. P.J.T. Koekemoer en
 Prof. dr. B.J. Engelbrecht (tot predikantslede).
 Prof. dr. A.D. Pont het as sekundus van wyle dr. Mams sitting geneem en dien as predikantslid.

Oudenlinge Proff. dr. P.S. Dreyer
 A.P. Grové
 S.L. Gouws
 D.P.J. van Schalkwyk
 J.C. Oelofse
 J.H. Lotz
 M. Pretorius en
 R. Cronjé.

Die volgende sekundusse het sitting geneem by afwesigheid van lede:

Di. T.F. Dreyer (vir P.J.T. Koekemoer)
 H.J. Geyser (vir A.D. Pont)
 J.D.H. Smit (vir B.J. Engelbrecht)
 Prof. dr. A.D. Pont (vir C.J. Mams)
 Oudl. M. Hough (vir A.P. Grové)
 P.A. Bentum (vir S.L.L. Gouws)
 D.J. Fouché (vir R. Cronjé)
 A.J.J. Prinsloo (vir A.P. Grové - nadat M. Hough tydelik nie ouderling was nie is J.J. Prinsloo tot sekundus van A.P. Grové verkies).

b. VERGADERINGS

Die Kommissie het gereed volgens die bestaande voorskrifte

vergader./.....

vergader om sy werk af te handel.

c. VERSLAG

Die hele agenda dien as verslag van die Kommissie oor sy werk wat hy in samewerking met die verskeide organe van bystand = verlies en benoem = afgehandel het.

d. VERKIESING

Die vergadering kies twee predikantslede en negge ouderlingsslede om saam met die moderamen te dien as Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Sekundielede word gekies vir die lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. ae" Kommissie

HOOFSTUK VII - DIE ORGANE VAN BYSTAND

A. SAMSTELLING

Na afloop van die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die taak van die verskillende organe van bystand benoem waar die Algemene Kerkvergadering hulle nie verkies het nie. Ses werkgroepe is saamgestel uit lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die voorsitters van die verskillende organe van bystand.

B. WERKSWYSE

Sover as moontlik het die organe van bystand jaarliks byeenkomst, hulle werk beplan en deurgaaf en verslag daarop aan die werkgroep gedoen. Die werkgroepvergaderings het die verslae behandel en aanbevelings daarop aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gemaak.

Diezelfde prosedure is ook gevolg met betrekking tot verslaggewing aan die Algemene Kerkvergadering.

Op hierdie wyse het 8 300000 getal lidmate van die kerk deelgeneem aan hierdie arbeid van die kerk op die verskillende terreine.

HOOFSTUK VIII - DIE BEDIEENINGE

PRIESTERSKAP VAN DIE GELOWIGES

A. Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

Die vergadering beklemtoon dat amptdraers in die gemeente verkies word vir besondere take. Dit word ook beklemtoon dat almal nie amptdraers hoef te wees om sinvol mee te werk aan die taakvervulling van die kerk nie. Dit word beklemtoon dat die lidmate in eie huis en omgewing (katechesis en aanmoediging van ander) doelbewus deur die kerkkanale ingetrek moet word.

Die vergadering neem kennis van die ernstige bemoeiing van hierdie Raad (Raad vir die Arbeid onder Buitelandlikes - PMS) met die probleem van die aktiewe uitwysing van die priesterskap van elke gelowige. "ae"

Die vergadering gee opdrag dat hierdie besinning van die Raad voortgaan en dat aanbevelings gedoen sal word oor die praktiese implementering van hierdie belangrike roeping van die gelowiges.

Op 12 Junie 1973 is die besluit na die Raad vir Arbeid onder Buitelandlikes verwys.

Die Raad meld in hulle verslag aan die Algemene Kerkvergadering dat die Raad die aandag opnuut weer gevestig het op die priesterskap van die gelowiges:

Die Raad het besluit om tydens Ringsaamtrekke veral aan die priesterskap van die gelowiges aandag te skenk. Enkele lede van die Raad het in samewerking met die Superintendent van die betrokke ring sulke saamtrekke toegesprek.

Ongelukkig is die program gestaak as gevolg van die energiekrisis. Die bestuur van die Predikantevergadering is versoek om, indien hulle moontlik kan, by een van hulle vergaderings aandag te gee aan so 'n onderwerp. Tot op datum kom hulle dit nie inges as kry nie.

B. RINGSVERSLAE

Die jaarverslagvorm (ABC) het deur 8/30 van hieroor die aangeleentheid opnuut weer onder die aandag van kerkkanale gebring met maksimale uitrigerslae:

POTCHESTROOM

Kerknade is nie tevrede met die aandeel van lidmate in die vervulling van die apostolaat in die gemeente of ook in die jeugwerk nie.

RHODESIA

Mense dink nog dat aldes in die gemeente die werk van die predikant is.

SUIDWES-AFRIKA

Kerkraade benadruk die verantwoordelikheid van elke lidmaat ten opsigte van -

die arbeid onder buidelenlikes en vreemdelinge,
die taak teenoor nuwe intrekkers,
die geestelike vorming van die jeug,
die kategetiese onderwys en
die diens van barmhertigheid.

NOORDELIKE PRETORIA

Hierdie roeping word gedurig by lidmate ingeskerp.

BOTHAVILLE

Lidmate begin oral hulp verleen in die werk van die kerkraad.

GERMISTON

Daar begin by verbetering intree met betrekking tot die arbeid onder buidelenlikes, maar lidmate moet nog beter toegerus word vir hulle taak.

HOOFSTUK IX - DIE APOSTOLAAT

A. BYBELVERSPREIDINGEN VERTALING

1. BYBELVERSPREIDING

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING (0aa.)

- (i) Die vergadering bekragtig die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om by gemeentes aan te beveel dat 'minimum van 40c per lidmaat bygedra word.
- (ii) Afgevaardigdes word versoek om sover moontlik elke gemeentelid (behoelende- en doopkind) te aktiveer om groter offers te bring ter vervulling van die kerk se roeping ten opsigte van hierdie taak.
- (iii) Dat die metode van insameling 66k vir Bybelverspreiding in die gemeentes op die normale gekontroleerde wyse sal geskied, naamlik verantwoord op die diakenstaat.
- (iv) Dat die finansiële verslag van die Sekretaris van Bybelverspreiding met die oog op nagsavengaderinge soos al die nagsavenslae sal handel oor die tydperk 1 Januarie tot 31 Desember.
- (v) Die vergadering doen 'beroep op lidmate van die kerk om, indien enigiens moontlik, 'Bybel per lidmaat vir Bybelverspreiding te offer;

b. VERSLAG VAN DIE SEKRETARIS IN KERNVERBAND BY DIE BYBEL-GENOOTSKAP

(4) FINANSIËLE VERSLAG VANAF 1 NOVEMBER 1972 TOT 31 DESEMBER 1975

	1.11.72- 31.10.73	1.11.73- 31.12.73	1.11.74- 31.12.74	1.1.75- 31.12.75	TOTAAL
Gemeentes	40.748559	118.481-685	530195-96	72.686-17	1189.218490
N.H.SVV.	2.675-431	=	3.469344	4.623577	10.768384
N.H.J.V.	420-000	154-500	443-388	1.187566	2.205544
Katogese	1.403911	899-355	1.087400	1.259228	460545994
Aetlidatse	4.1184077	976-533	7.448455	8.276400	20.8855435
Ander	43-086	=	=	217-177	260-223
	49.475506	220.512-066	639.700-533	188.250215	227.937-800

In kolom 2 vind u die offers slegs vir twee maande sodat 'omskakeling kom plaasvind na die kerk se finansiële jaar.

(i)A)/.....

(ii) GESTELDE MIKPUNT

Die offerers uit die kerk (alle groepe ingesluit) het 'n mooi en bestaande styging getoon sedert ons vorige vergadering. Die besluit (of aanbeveling) van minstens 40 sent per lidmaat per jaar is, wat die offerers van die kerk in sy geheel aanbetref, reeds eersy (in 1974 was die gemiddelde per lidmaat 59 sent). Ook dit steem tot dankbaarheid. Dit kom ook alderer bereik word deurdat sommige gemeentes besonder goed offerers gebring het - tog is daar nog steeds gemeentes wat minder offer as die gestelde minimum.

Die gestelde doelwit soos vervat in punt y van die besluit in 1973: "Die vergadering doen 'n beroep op lidmate van die kerk om, indien enigiens moontlik, 'n Bybel per lidmaat (per jaar) vir Bybelverspreiding te offer" (d.i. R1-00) is amper deur die kerk bereik.

Persoonlik dink ek dat die kerk ernstig maak met hierdie baie belangrike taak. Want hulle en steeds probeer om soveel moontlik te doen om die Bybelgenootskap in staat te stel om die Bybel beskikbaar te stel. (Die koste van 'n gesubsidieerde Bybel het intussen gestyg vanaf R1-00 tot R1-50.)

(iii) GESINDHEID TEN OOR BYBELVERSPREIDING

Die belangrikheid van Bybelverspreiding kan nie genoeg beklemtoon word nie. Indien die Bybelgenootskap van Suid-Afrika as die organisasie nie deur die kerke in staat gestel word om die Bybel te versprei nie, is die Bybelgenootskap se hande afgesny. As die Bybelgenootskap van Suid-Afrika moet ophou bestaan, om een of ander rede sal die kerke, gesamentlik of individueel, onmiddellik stappe moet neem om 'n soortgelyke organisasie daar te stel - sonder die kennis en onder-
vinding van meer as 150 jaar! En sekerlik ook met 'n baie hoër geelike verpligting.

Mag ek vra dat aanspraak van ons kerk met betrekking tot die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, in nulle optrede ten alle tye positief sal wees. Negatiewe optrede hou vir die kerk en die Bybelgenootskap geen voordeel in nie.

(iv) DANK EN WAAR? ENIG

Die goeie gesindheid van die kerk en die besef van die verantwoordelikheid van die kerk tenoor die Bybelgenootskap en sy werk, blyk elke keer baie duidelik uit die besluite van die nagsvergaderinge en kerke. Al die instansies van die kerk word hartlik bedank vir hulle samewerking en ondersteuning. 'n aantal nags het in 1975 besluit om die nagsvergaderings

dringend te versoek om nie minder as R1-00 per lidmaat per jaar te offer nie en '99;ar het selfgeevra vir R1-50 (die prys tans van een gesubsidieerde Bybel).

Dit was vir my '99;reg om hierdie opdrag van die kerk uit te voer sedert 1 September 1973. Graag betuig ek my dank aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir belangstelling, aanmoediging en bystand. Ook '99;oord van besondere dank aan die administrateur en sy personeel vir hulp deur hulle verleen.

Im die besonder is ek dankbaar teenoor die kerk datt ek volle geleentheid kry om in die gemeentes te preek en hulle toe te spreek. Sodoende bly die kontak met die kerk behoue (teen spyte van die vier mure van '99; kantoor) en kan ek nog verkragiger van die evangelie wees.

Met dankbaarheid en waardering word gedink aan die baanbrekerswerk van ds. Abr. Ras.. Oor sy heengaan is reeds gehandel onder AMPTIE.

e. RAAD VIR BYBELVERSPREIDING

Uit die Raad se verslag die volgende:

"By ons eerste vergadering is die sekretaris welkom gehet in sy nuwe amp, en mettertyd is hy ook bedank vir sy ywer en toewyding, veral deur sy persoonlike kontak met ringsvergaderings, gemeentes, skole en ander instansies.

Sy verslae is bespreek en met hom is oorleg gepleeg oor metodes en middele waartoe die verdienstelike saam met Bybelverspreiding nog meer bevorder kan word ten einde met die prysstyging en toenemende aanvraag te probeer tred hou.

Omsendbriewe is gestuur aan kerke, N.H.S.V.'s, N.H.J.V.'s en kategeesklasse.

Gemeentes wat ruim en die wat matlik offers gegee het, is bedank en die wat weinig of niks gegee het nie is opgeroep om ook hulle deel te doem.

Die koewertstelsel vir insameling is afgeskaf en die diakens se offergareboek word gebruik;"

d. RINGSVERSLAE

Uit die verslae is dit duidelik datt daar meer belangstelling vir die werk kom.

Van verskillende kante word waardering betuig vir die werk van ds. C.J. van Schalkwyk as sekretaris in kontakband by die Bybelgenootskap.

ey/.....

e. BYBELGEDEELTES

BESKRYWINGS-PUNT #12-1-

Die Ring van Rustenburg verneem dat die Bybelgenootskap in Suid-Afrika besog om 'n Bybeldeur vertaling bestaande uit die vier Evangelies, Handellinge en die eerste seslig Psalms uit te gee. Die Ring maak beswaar teen die praklyk om die Bybel in gedeeltes te versprei. Verder kom die fomsse wat vir die doel gebruik word na die mening van die Ring baie meer simvol bestee word, aangesien hierdie gedeeltes bloot as versamelsukke eindig. (Ring van Rustenburg).

Die Werkgroep Prediking en Erediens het die beskrywingspunt behandel en lever die volgende kommentaar:

Ons aanvaar die beginsel dat gedeeltes van die Bybel nie selfstandig uitgegee word nie.

Die geval waaroor die beskrywingspunt handel is egter heeltemal eiesoortig. Hier handel dit oor die uitgawe van reeds vertaalde boeke as deelname aan die taak. Heel waarskynlik sal die uitgawe selfstandig wees.

f. "KINDERBOEKE"

Na aanleiding van 'n aanwae van die Ring van Rustenburg oor die behoefte aan die beskikbaarstelling van 'n "kinderbybel" het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om die Raad vir Kategese te versoek om die behoefte te bepaal en, indien gewens, 'n publikasie die lig te laat sien. Die Bybel vir kinders vertel. Die ondersoek duur nog voort.

2. BYBELVERTAALING

Die Werkgroep Prediking en Erediens stel die volgende ter kennisname uit die verslag van die Kommissie vir Bybelvertaling:

a. PERSONNEEL

Na die afsterwe van prof. dr. E.S. Mulder is prof. dr. W.C. van Wyk in sy plek as hallydse vertaling benoem. Prof. S. du Toit het uitgegee en prof. dr. J.L. Heiberg is in sy plek benoem deur die Gereformeerde Kerk. As baie vande breë Kommissie is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem prof. dr. F.J. van der Zyl en B.J. Engelbrecht.

b. Die Vertalingskommissie is tans soos volg saangestel:

EINDREDAKTIE

EINDREDAKSIE

E.P. Groenewald, voorsitter
J.P. Oberholzer, visepre-sitter
A.H. van Zyl, sekretaris
T. van der Walt
W. Kempen, taaldidaktieseur

OU TESTAMENTIESE
VERTALERS-PERSONEEL

J.P. Oberholzer, voorsitter
A.H. van Zyl, sekretaris
F.C. Fensham
P. Verhoef
J.L. Helberg
W.C. van Wyk

NUWE TESTAMENTIESE
VERTALERS-PERSONEEL

E.P. Groenewald, voorsitter
G.M.M. Pelser, sekretaris
T. van der Walt
F.H. Botha
J. Postma

KOORDINATORS

E.P. Groenewald en W. Kempen

e. PUBLIKASIE

As deel van die taalfesjaar is die vier Evangelies, Handeling en 50 Psalms vir publikasie gereed gemaak, met die beoogde verskyningsdatum eind November 1975.

d. VOORTGANG VAN WERK

Goeie vordering is gemaak, en die volgende boeke is ook reeds in 'n gevorderde stadium van afhandelings: Eksodus, II Samuel, Psalms, Nahum, I en II Korintiërs, III Johannes, en die Pastoraal Briewe. Die verwagting is dat dit nog minstens tien jaar sal duur voor die volgende nuwe vertaling beskikbaar sal wees.

e. DANKBEJUIGING

Dit bly vir die vertalers steeds 'n groot voorreg om met die werk besig te wees, en die onderlinge samewerking is uitstekend.

B. ARBEID ONDER BUITEKERKLIKES

a. c

IX. OMWANG VAN DIE PROBLEEM VAN BUITEKERKLIKHEID

6e Uit die jaarverslae van die Raad vir Arbeid onder Buitkerklikes blyk dit dat 7% van die lidmate nie meer die erediens van die kerk bywoon nie.

b. 45% van die ouers hou hulle kinders ten doop sonder om ander erediens te by te woon.

c. 4,8% van die kerk se lidmate is slegs nagmaalgangers.

d. Gedurende 1973 het 464 lidmate totaal van die kerk verwaes.

Die/sags ..

Die statistiek is nie volledig nie weens ontbrekende verslae.

2. BELANGSTELLING VIR DIE WERK

Uit die jaarverslae wat ontvang is, blyk dit dat daar nog veel meer op gemeentelike vlak gedoen kan word ten opsigte van die bearbeiding van die buitelandelikes.

Dit het geblyk dat die kommissies nie behoorlik funksioneer in die kerk nie. Daar word veral probleme ondervind in die verhouding tussen die kerksake en die kommissie. Kerkratte beskou dit so dat daar oorvleueling is. Die Raad beveel aan dat die kommissies kan vervaal.

In die plek hiervan wil die Raad graag sien dat 'n Ringsraad vir die arbeid onder die Buitelandelikes daargestel moet word. Die Ringsraad word saamgestel uit 'n Ringsuperintendent, aangewys deur die ringsvergadering en een lid uit elke gemeente, aangewys deur die plaaslike kerksake.

Die taak van die Ringsaad sal onder andere moet behels dat daar behoorlik toezig gehou word sodat die werk gedoen kan word, die werk te koördineer en om ook leiding te gee aan die gemeentes van die ring.

Die aanname van die voorstel sal 'n toewysing aan Bepaling 44, punt 4 tot die Kerkwet meebring. Die Werkgroep Apostolaat het sy steun aan die voorstel toegesê.

3. LEESSTOF

a. ALGEMEEN

Die Raad is van mening dat daar veel meer gedoen behoort te word ten opsigte van literatuurverspreiding. Hier word veral gedink aan geskikte literatuur wat tydens hospitale- besoek gebruik kan word en aan sielkess gegee kan word. Sulke stoffe is gereedlik beskikbaar. Daar is byvoorbeeld in die Bybelse Dagboek talle stukke wat met groot vrag gedruk en versprei kan word. Die Raad is van mening dat 'n kort oordelking en gebed op 'n klein pamflet gedruk kan word. Predikante en ander lidmate van die kerk moet toegang hê tot die stukke vir verspreiding.

Die Raad het ook aandag gegee aan moontlike stukke vir die lidmate van die kerk. Hierdie stukke moet opgestel word met die oog op die toewysing van die gelowiges in hulle dienswerk. Die werk is nog nie afgehandel nie.

b. VOLKSKERK

Op versoek van die Raad vir Arbeid onder Buitelandelikes het ds. A.J. Botha in 1974 'n boek geskryf oor Die Volkskerk. Dit is met groot waardering ontvang.

4. OMKOSTINGE EN GROOT-SENTRA

Dit het onder die Raad se aandag gekom dat daar 'nlike behoefte is aan oornaggeniewe in groter stede, veral in Johannesburg. Harelose mense soos boemelaars word gevind, maar daadwerklike hulp kan nie altyd verleen word nie want geen geriewe is beskikbaar nie. Behandling van diegene wat dan dakloos gelaat moet word, loop op niks uit nie.

5. KRISISKLINIEK

Dieselfde geld vir diegene wat in een of ander krisis behandel. Daar is 'n behoefte aan sulke klinieke, ook veral in Johannesburg. Daar bestaan wel klinieke vir diesulkes, maar die kerk het daar geen aandeel aan nie. Die behandeling en veral die voorgestelde behandeling of nasorg bly agterwa. In baie gevalle is dit juis die buitereklike wat in 'n krisis beland, en die noodsaaklikheid van die behandeling van die mense is vanselfsprekend. Die Raad versoek dus dat daar ernstige aandag gegee sal word aan die daarstelling van die geriewe.

Die Kerkgroep Apostolaat wat die voorstel behandel het, is van oortuiging dat hierdie soort aktiwiteit gekoppel moet word aan die voorgestelde Pastoraal Verwysingsdiens.

6. ARBEID AAN ANDERSTALIGES

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Kerkleierheid betreffende die behandeling van die anderstaliges word verwys na die Raad vir die Arbeid onder Buitereklikes vir verdere studie en rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering;

b. VERSLAG VAN DIE RAAD

Die Raad het baie aandag aan die saak gegee. Uiteindelik is tot die volgende slotsom gekom:

In die Republiek van Suid-Afrika is daar net een blanke volk. Hier kan nie sprake wees van 'n Engelse volk, Portugees volk of wat ookal nie. Anderstaliges maak deel uit van die Suid-Afrikaanse volk. Dit bring derhalwe mee dat daar ook nie sprake kan wees van byvoorbeeld 'n Portugees of Duitse volkskerk nie. Teen die agtergrond van die volkskerkgedagte sien die Raad dit derhalwe so dat die behandeling van die andersstaliges dus op gemeentelike vlak sal moet plaasvind. Elke plaaslike gemeente moet aanvaar dat die buitereklikes onder die anderstaliges dus ook 'n besondere aandagveld is.

Die Raad wil sy kommer uitdruk oor die feit dat daar nie veel aandag aan die anderstaliges gegee word nie. - Dat blyk trouens uit die jaarverslae wat behandel is. Die Raad wil dus 'n beroep doen op die H.E. Algemene Kerkvergadering om 'n ernstige beroep te doen op die gemeentes van die kerk om aan die werk besonderse aandag te gee.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit dat hy hom met die gedagte van die Raad vereenselwig maar wys hulle tog daarop dat hy van oordeel is dat indien daar 'n hele aantal van 'n bepaalde groep anderstaliges opgeneem is, die kerk tog die evangelie aan hulle in hulle eie taal moet verkondig.

7. LEKEPREDIKING EN BUITEKERKLIKHEID

Na aanleiding van 'n versoek van die Werkgroep Apostolaat is daar 'n studie deur die Raad vir Prediking en Ere-dienss gemaak oor die aandeel van lekeprediking aan buitekerklikheid.

Die studie in uitgebreide vorm is gemaak en die Raad het tot die volgende konklusie gekom: gemaak

Soos blyk uit die Nuwe Testamentiese gegewens, die aard van die prediking en die eise wat daar gestel word vir die korrekte uitleg van die Bybel, is dit baie duidelik dat die prediking nie anders kan en mag geskied as amptelik nie, want Christus wil hê dat die evangelie voortgang sal hê en dat sy gemeente opgehou sal word om tot volle rykheid te groei. Daarom het Hy die verkondiging van die Woord toevertrou aan bepaalde mense binne die kerk wat Hy deur middel van die gemeente tot daardie taak geroep het.

Vir die bevestiging in die amp is daar nie duidelike gegewens in die Nuwe Testament nie maar dit is tog duidelik dat daar 'n doel is agter die bevestiging van die dienaars van die Woord. Dit is die waardigheid van die bediening, en nie van die dienaar nie, daaraan uitgedruk sal word en dat hy daaraan hennimmer sal word dat hy daar gestel is tot diens aan God en die gemeente.

Die gewone lidmaat het geen aktiewe Woordverkondigingstaak nie, maar kan 'n passief in die gemeente wees nie. Hulle moet gedurig voorbiede doem dat die evangelie voortgang sal hê in die hele wêreld, deur hulle alledaagse lewens moet hulle getuies wees vir Jesus Christus en waar sy Naam ookal oneer aangedoen word, moet hulle nie skaam wees om ten koste waarvan ookal te sorg dat dit in ere herstel word nie. Alles wat Christen doen moet strek tot eer en verheerliking van God, die Vader van Jesus Christus.

Die verkondiging van die Woord kan nie anders as amptelik geskied nie, lekeprediking kan nie toegelaat word nie, en 'n gelowige kan nie anders as om 'n bewende getuie te wees vir Jesus Christus nie.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende aanvullende opmerkings oor die studiestuk gemaak: opmerkings

Met die algemene strekking van die bevinding stem ons saam, naamlik die afwysing van die lekeprediking. Daarby

mag die /.../....

mag die kerk egter nie die bybelse moontlikheid en noodsaaklikheid van die gesproke getuigenis van die gewone lidmate afkeer nie. Kragsake die algemene priesterskap van die gelowige laëdaar in verantwoordelijkheid op elke lidmaat om op 'sonderlinge, dit wil sê kerkliedende wyse, deel te hê aan die woordbediening in die wêreld. Dit moet egter nie as 'persoonlike emosionele getuigenis gesien word nie, maar as gekontroleerde handeling in die sin dat dit aanbidding is van die dinge wat deur die kerk vir die doeleindes van die kerkgesse aanvaar word en in sy prediking gestalte kry. Naas die amptelike onderlig deur die kerk, is daar ook plek vir die kerkgesse deur die lidmate, en persoonlike kam ook beskou word as verdediging en komplementêre bediening van laëgesonde.

Dat die evangelie ook uitgeleef moet word en dat hierdie uitlating van die evangelie deur lidmate 'belangrike stuk getuigenis in die wêreld is, kan nie ontken word nie. Dit kan egter nooit 'sonderlinge getuigenis wees nie. Hoewel die blote mededeling van die opekbare gegewens van die geloof en die getuigenis dat iemand dit glo op sigself nog geen verkondiging is nie, is sulke mededeling tog nie onbelangrik nie. Dit is immers 'bybelse opdrag aan gelowiges om aan hulle 'skulpe te vertel van die groot dinge wat God aan hulle gedoen het. Die gevaar van subkultuuremoesioneel belaaide getuigenisse mag egter nie daartoe lei om die heile saak van persoonlike getuigenis ontkend te gooi nie. In die regte bame gele, dit wil sê gevoed vanuit die regte amptelike bediening van die gevoed Woord, is en bly hierdie woordgetuigenis 'magtige middel in diens van die evangelie.

Naas die amptelike prediking van die kerk, moet daar ruimte gehat word vir die getuigenis van die lidmate as kerkgesse en getuigende diens van die Woord, anders word die verkondiging in die ampte opgesluit en leer die Roomse kerklikeisme om die draai te draai;

8. RINGSMERSALAE

Die volgende word uit Ringsmersalae weergegee ten einde die premie oor die probleem en die werk ter oplossing daarvan in breë verband te stel:

POKHEESKODOM

Kerkverreemding neem jaarliks toe. Die persentasie lidmate wat nooit erediens bywoon nie, is onrusbaard. Die kommissies in die verband benoem, funksioneer nie na wense nie en ondersoek word in die verband ingestel.

ZOUTHANSBERG

600 persone is opgespoor wat aan geen kerk behoort nie. Aan net 36 is aandaag gegee, waarvan weinig by die kerk betrek is. 100 lidmate is totaal verveend van die kerk.

PRETORIA

Die werk in die verband is ondooitreffend. Dit word nie met veel ywer aangepak nie.

MIDDELBURG

Kerkraade gee met sensusopname nie genoeg aandag aan die buitekerklikes nie.

HEIDELBERG

In die verband word daar nie behoorlik gewerk nie. Dit word net so aan die predikant oorgelaat. Enkele geringe getal gaan oor na sektes.

JOHANNESBURG

Daar word 'n beter kontrole uitgeoefen deur 'n opnamevorm in wyke beskikbaar te stel om op die wyse beter gegewens te bekom.

GERMISTON

By kerkraade word daar 'n omvattende bewustheid met betrekking tot die werk bespreek.

RHODESIA

Ringsoude en vergaderings gee aandag aan die saak. Daar was geen heilsovergang tot die kerk nie.

SUIDWESAFRIKA

Kerkraade gee veel aandag aan kerkverreendes en nie soseer aan buitekerklikes nie.

PIETERMARITZBURG

8,8% van die lidmate woon nooit eredienste by nie. 204 hett in een jaar nooit nagmaal gebruik nie.

WES-KAAPLAND

Daar het 9 jaarlange kerkverreendes in een jaar geloofsbelydenis gedoen.

MAQUASSIEN LOSING

Die kommissies in die verband benoem funksionêre nie na behore nie.

VEREENIGING

Die gemeentes staan in werklikheid nog verreë met die taak.

WATERBERG

In al die gemeentes is daar 'n onusbaare verwagting van die Woord en sakrament.

ZUURFONTEIN

Die hantering van die kwessie van buidelikheid wêreldwye kommer.

HEILBRON

Daar word nie veel aandag gegee aan kerkbesoes en sektasies nie maar alderom aan diegene wat nie as 'n aktiewe lidmaat kan word nie. Twee gemeentes het egter 20 na kerkisasie ingeskakel.

PRETORIA-NOORD

Resultate is onbevredigend in die stryd van die kerk teen afvaligheid en kerkverreemding.

BOTHAVILLE

Die getal lidmate wat nooit gebruik maak van die sakrament van die nagmaal nie is onusbaarend hoog.

Die Algemene Kerkvergadering se aandag word dringend by die aangeleentheid bepaal!!

C. DIE ARBEID ONDER IMMIGRANTE

1. HANDLEIDING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het versoek dat 'n Handleiding oor die werk ter beskikking van ouderlinge en predikante gestel word. Van die hand van di. L.M. le Roux het 'n Brochure verskyn: "Herberg vir die vreemdeling - Handleiding en riglyn vir die arbeid onder immigrante". Dit is aan kerklike gestuur.

2. KONTAK

Deur die Maatskappy vir Europese Immigrasie (M.E.I.) ontvang kerklike die name en adresse van intekende immigrante. Volgens die verslag van die Raad vir Arbeid onder Immigrante is daar gedurende 1973 64 immigrante geskied by verskillende gemeentes ingeskakel.

3. GEMENNELIKE OPTREDENISVOLGENSRINGSVERSLAG

Die volgende opmerkings word gevind:

Daar is weinig of niks gedoen nie.
Ywer en entoesiasme by die meeste gemeentes ontbreek.
Die nood van die vreemdeling in ons poorte word blykbaar dikwels as die bedreiging van ons eie beskou.
Weinig aandag word gegee (by 5 nage herhaal).
Weinig is benut (by 3 nage herhaal).

Een/.....

Een positiewe klank: Die kongresse oor immigrasie het groot belangstelling uitgelok (Germiston).

Die Raad, gesteen deur die Werkgroep Apostolat, stel voor dat elke gemeente 'n ouderling vir die werk sal afsonder. Hierdie ouderlinge kom gereeld saam onder leiding van die ningsuperintendent om die werk te kan koördineer.

By verskillende geleenthede het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aandag gegee aan versoeke dat die kerk moet medoen aan die werwing van beter aanvaarbare immigrante. Aangesien werwing van immigrante in ander lande nie toegelaat word nie, kan aan die versoeke nie voldoen word nie. Daar word egter aandag gegee aan die moontlikheid om periodiek persone oorsae te stuur met die oog op voornagting aan voornamende immigrante en vroeë kontak met die oog op inskaking. Die verslag van die Raad lui in die verband:

"Hoewel die taak van die kerk bestaan uit bearbeiding en nie uit werwing van immigrante nie, verdien dit aanbeveling dat bettere voornagting in die stamlande gegee word. Gedink word byvoorbeeld aan 'n voor= diging (mans en vrouens) wat oorsae gaan met die doel. Uitendelik sal die opvang en inskaking dan beter kan geskied."

D. DIE ARBEID ONDER ISRAEL

1. STUDIE VAN DIE RAAD VIR DIE ARBEID ONDER ISRAEL

Lede van die Raad het op individuele grondslag studie van afsonderlike probleme rondom die arbeid onder Israel gedoen en in studiegroepe byeengekom. In die lig van die besluite van die vorige Algemene Kerkvergadering het die Raad hom veral toegesig op wat prakties in Suid-Afrika gedoen is en gedoen kan word op hierdie terrein. Kontak is gesoek met die suster= kerke se predikante wat oor hierdie problemaveld nadink en prakties op hierdie terrein beweeg. Kontak is ook gemaak met die Suid-Afrika Vereniging vir die verkondiging van die evangelie onder die Jode, ook bekend as die Suid-Afrika Joodse Vereniging (S.A.J.V.), en die voorsitter van die Raad se naam is op die versameling van hulle organ, die "Joodse Sendings= basin" (Jewish Missionary Herald) (J.M.H.). Vir die prinsipiele sy, ten opsigte van die uitsonderingsposisie van Israel, is heelwat Duitse en Nederlandse materiaal uit die jongste tyd bestudeer.

Die studie word voortgesit.

2. GENEENTELKEAKTIWITEIT VOLGENS RINGSVERSAAR

Volgens die verslae is daar haas geen direkte poging van kerke= raade om die evangelie van Jesus Christus aan Israel te bring nie.

3. WERKSMETODE

Die Raad stel die volgende vrae in verband met die attitude:

a. VRAE

- i. Wat is die plek van die attitude onder Israel in ons kerklike opset? Kan en wil ons iemand daarmee voor afsonder? Doen die kerk iets aan hierdie attitude (kyk nagsverslae) of word daar verwag dat die Raad die werk moet doen? mernee.
- ii. Beklee Israel vir die kerk 'n uitsonderingsposisie in sy apostolaat? Is die Jood wat besig is om te konvertiseer (en daarom makliker deur die kerk aanvaar kan word) nog Israel? Is die behandeling van so 'n persoon nog die nakoming van die kerk se verantwoordelijkheid jense Israel?

b. KOMMENTAAR

Die Werkgroep Apostolaat wat die verslag behandel het, stel die volgende as aanleiding van die verslag en die vrae:

- i. Dit is die Raad se oortuiging dat daar geen vaste grondslag is vir die kerk se hantering van die probleem nie.
- ii. Verder word die oortuiging geuit dat hierdie werk die effensiefste op gemeentelike vlak gedoen kan word.
- iii. Die Raad is besig met 'n handleiding vir gebruik deur lidmate oor praktiese en prinsipiele probleme oor die aangesleentheid. Voordig word die volgende werk aanbeveel:

J.A. Vorster: "QuotChristus vir ons Joodse Buurman"quot;

c. NEDERDUTSE GEREFORMEERDE KERK

Uit 'n studie van ds. J.J. Engelbrecht (j.j.) word die volgende samevatting en beoornadiging van die metode van die N.G. Kerk gestel:

Om prinsipiele en praktiese redes beweeg die N.G. Kerk (Algemene Sinode en Sinode van Noord-Tansvaal) in die rigting dat die Jode as voorwerp van evangelisasie en nie van sending nie, gesien word.

Op die/.....

Op die oomblik is daar in Noord-Transvaal 'n predikant afgesonderd vir die werk onder die Jode en anderstalige blankes. Die projek word geheel en al deur die Sinode gefinansier.

Die betrokke predikant en ook die predikant wat in die Kaapse N.G. Kerk spesifiek onder die Jode werk, pleit daarvoor dat die werk onder die Jode en blankes andersstaliges nie aan 'n predikant opgedra moet word nie, omdat die werk onder die Jode dan in die slag bly.

Elke Kerkraad behoort die Jode binne sy grense daadwerklik te behandel.

Ons insiens kan daar seker nie veel fout gevind word met genoemde standpunte van hierdie susterskerk nie. Of ons kerk oor die nodige finansiële middels 'n mannekrag beskik om 'n voltydse predikant vir arbeid onder die Jode af te sonder, is natuurlik 'n ander vraag.

In verband met die kerklike inskakeling van die andersstalige Jood sal seker ook na die onderskeid tussen die Hervormde kerkbegrip enersyds en die N.G. en Gereformeerde kerkbegrip andersyds, gekyk moet word.

Wat die verantwoordelikheid van plaaslike kerke betref, stuit ons ook hier voor dieselfde probleem as in verband met evangelisasie oor die algemeen:

Ons mense moet toegesien word vir die werk, maar die gesond, beskikbare werknagte en lektuur vir die deel, is nog groot knelpunte.

Bogenoemde probleme kan egter seker nie as verskoning aangevoer word om net af te bly teenoor ander mense se pogings te wees en intussen self op die terrein geestelike leëlers te wees nie.

E. DIE SEKTIEWESE

1. DIE RAAD VIR SEKTIEWESE

- Die verslag van die Raad word ten volle gestel:

Geen/Geen/...

Die Raad het ook kennis geneem van die volgende stukke wat verskyn het uit die pen van enkele predikante oor sektes: aangeleentheid: Herdruk van ds. John. Dreyer se stuk: 'n Dwaaling van ons tyd en 'n boek van ds. A.J. van Staden oor die Jehova se getuienes.

2. SEKTES EN OPSIG EN TUG

BESKRYWINGS-PUNT 22=

Die Algemene Kerkvergadering het tydens sy vergaderings van 1970 en 1973 besluite geneem ten opsigte van optrede van opsigboudende lidmate van die kerk wat na die sektes afval. Hierdie besluite hou wat die praktyk betref, bepaalde leentoes in. Die probleem is dat daar nie afdoende prosedure neemende is waarvolgens so-danige lidmate se lidmaatskap van die kerk amptelik beëindig kan word nie in gevalle waar die opsigboudende lidmate nie die ban in toepassing wil bring nie. Daarom is die Ring van Trichardsfontein oortuig dat nog eens oor hierdie aangeleentheid besinn word en oorweging geskenk word aan die invoeging van 'n tussenrap tussen die Rappe 2 en 3, waarvolgens lidmaatskap van die kerk beëindig kan word. Ons wil gereedlik toegee dat daar geen skriftuurlike gronde vir so 'n stap is nie. Tog is dit ons oortuiging dat dit die enigste uitweg is om allerlei uitdrukkende en inkonsekwente optredes van opsigboudende lidmate te beëindig.

(Ring van Trichardsfontein)

NOTISERING

MEMORANDUM SAKE DIE KERK SE HOUDING TEN OORDE OOR OPTREDENET
LIDMATE WAT NA DIE SEKTES OORGAAN DIE Mer

INLEIDING

Aanleiding tot hierdie opdrag is die Ring van Trichardsfontein se onrus oor die klamptjiese uitdrukkende en inkonsekwente optrede van opsigboudende lidmate ten opsigte van lidmate van die

kerk/.....

kerk wat na die sektes oorgaan. Hierdie toestand het ontstaan omdat daar nie duidelike riglyne neergeleë is waarvolgens opsighoudende liggame moet handel nie en veral verder as gevolg van die besluit van die jongste Algemene Kerkvergadering dat finale optrede aan die diskussie van elke kerkrad oorgelaat word. Die gevolg is dat kerkrade besluite neem en optredes het wat mekaar weersprek en gevolglik vir mekaar net veront= heid skep. Hierdie toedrag van sake kam net tot gevolg hê dat willekeur heers by lidmate wat onder die invloed van sektes kom, en opsighoudende liggame in hulle optrede lam gela word.

A. STANDPUNT VAN DIE KERK IN HIERDIE VERBAND

1. Die Wet

Die wet, artikel xx paragraaf 1 bepaal dat "die eensgesindheid en eenheid van die geloof in die kerk bewaar en bevorder moet word. Paragraaf 2 bepaal dat "wille van die opbou van die kerk die orde en dissipline gehandhaaf moet word". Daarboven ook die afsondering of die ban en altes wat daarmee saamhang, toegepas volgens die Woord van God, deel van die handhawing van die orde en dissipline van die kerk #39;. Hiervolgens kom dus in die handeling met lidmate wat na die sektes wil gaan, die hele register van die kerklike opsig en tug aan die orde.

2. Die bepalinge van die opsig, tug en toetsing

a. Die opsig van die kerk het ten doel om die ware godsdiens volgens die Woord van God te onderhou en te sorg dat die ware leer van die kerk sy loop het. (Bepaling 99(a)) en verder om die dissipline en goeie orde in die kerk te handhaaf (Bepaling 99(b)).

b. Bepaling 109(a), (b) en (c) beoog om die leer en lewensvandel suwer te hou, te voorkom dat die sakrament ont= heilig word en die dissipline, en goeie orde en vrede te handhaaf.

c. Bepaling 110 skryf die verskeidende tappe van die tug voor, naamlik:

- i. Vermaning en bestraffing.
- ii. Ontseggings van sakramentsgebruik.
- iii. Afsondering by die verhanding in sonde.

d. Bepaling 112 stel baie duidelik dat die aanhang van 'n dwalder en die verhanding daarin 'n sondelike sonde is, dit wil sê sodanige lidmate sal sonder voorafgaande opsig aan kerklike tug onderwerp word.

B. WAT IS 'N SEKTE?

i. In sy kerkgeskiedenis, afdeling algemene kerkgeskiedenis vertel die prof. Pont op bladsy 27 in 'n boek dat die woord sekte betreklik vroeg in die kerk gebruik is omdat die kerk aanvaar het dat die kerk die beskermer van die Bybelse

waarde is,....

waarheid is, is alre andersdenkende groepe buite die kerk wat hulleself ook as Christene aandien, as sektes beskou. Daarmee word dan gesê dat die sektes nê werklik die Bybelse waarheid besit of verkondig nê. Die woord sektes word vandag gebruik om te dui wat buite die kerk staan en waar bepaalde kerklike leestukke afgewys word of waar bepaalde geboefweringssellings omdrahtoon word sodat die ewangeliê skeef getrek word.

iii. Volgens besluite van die Algemene Kerkvergadering (1970 en 1973) beskou die kerk dit dat alre sektes een of ander punt het waarin hulre natktaal verskil van die Bybelse geboefsinahoud en leer van die werk. Die sektes beskou elkeen van hulre standpunte as van sodanige kardinale belang en volhard so daarin dat hulre daaroor wegbrek van die kerk. Omdat hulre standpunt te agtergevoertspunt of punt van die kerklees, daarom beskou die kerk die aanhang van sodanige standpunte as kettery.

C. VOORGESKREWETREDETEEN LIDMATE WAT NA DIE SEKTES OORGAAN

1. Die kerk is oortuig dat indien te lidmaat te sekse maak in woord en daad ten gunste van kettery, dan moet die verskiende trappe van die kerklike tughandeling gevolg word. Hierdie kerklike tughandeling sal die helre register van die kerklike pastoraat insluit. Dit sal baie gesprekke en voorligting met eendelre geduld insluit, maar in ekstreme gevalle waar die persoon welbewus die alregeesamheid van die heilswark van Christus aantass of loen, sal die uiterste middel naamlik die kerklike ban moet kom.

2. Graag wil ons dit op hierdie stadium bekantoon dat hoewel die kerk hom natktaal afgrens tevoor elke vorm van kettery en in sy optrede daarteevoor tot die uiterse komsekwenste van die tug wil oergaan, die primêre bedoeling van die kerklike tug alre positief is naamlik om in ooreensstemming met byvoorbeeld die formulier vir die bevestiging van eudeninge diesskkes te beweeg tot boetvaardigheid en hulre daarna weer op te neem in die gemeenskap van die kerk. Die verskiende trappe van die tug is die negatiewe kant van die opsig van dwaalder en kettery - en dat by volharding daarin ter wilre van die eer van God en die geele orde en dissipline van die kerk die afwyding of ban nê ontwry kam of mag word nê.

3. Waar daar nou voorgeskryf word hoe gehandel moet word met iemand wat van die sektes na die kerk wil terugkom wat (i) slegs onder die tweete stap van sensuur is of (ii) onder die ban is, daar verstaan ons punt (i) hierbo genoem, so dat dit alderre kam geld van te persoon wat na te sekse oergaan het of wil oergaan, en met wie die kerk na die toepassing van die tweete trap van die tug, nog onder die opsig met hom of haar besig is en wat dan eendelik tog boetvaardigheid betoon het. Ons wil dit dus beslis stel dat waar sodanige persoon volhard in afwyding, komsekwent met die toepassing van die tug voortgeaan word.

D. ALLERLEI KWELVRAE

Tydens die jongste Algemene Kerkvergadering het die kerk besluit dat die ban alderien in ekstern gevalle in toepassing bring sal word en dat dit aan die diskresie van elke kerksaad oorge-
laat word om te beoordeel of dit so 'n ekstern geval is.
Verder dat daar in gevalle waar dit sou blyk dat die kerkleer-
van 'n sekte nie die algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus aantas of loën nie, daar slegs oorgegaan sal word tot die tweede stap van die tug. Hieruit ontstaan nou allerlei kwelvrae wat betrekking het op die uiteenlopende optredes van kerksaade in die indidende paragraaf genoem.

1. Is daar in wese 'n graderingskil tussen die sektes, bv. A.G.S.S. aan die een kant en die Getuies van Jehova aan die ander kant, veral in ag genome die standpunt van die kerk dat alle sektes een of ander punt het waarin hulle radikaal verskil van die Bybelse gebofskap en leer van die kerk en daarom deur die kerk as ketterers beskou word?

2. Beskik die kerksaad werklik oor al die gegewens en insig om te beoordeel of 'n sekte lewende algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus aantas of loën? Is die kerk-
rade altyd op hoogte van wat die verskillende sektegroepe leer en voorstaan? Is dit nie so dat by die oeweging van optrede teen sedanige persone dikwels allerlei sekondêre en sentriertele oewegings voorrang geniet by die oeweging of die algenoege-
saamheid van die heilswerk van Christus aantas of geloen word nie? Is die standpunt waar eie menslike verdienste rondom begrippe soos byvoorbeeld geloof, bekering, wedergeboorte, diep ensoworts oorbekantoon of selfs sentraal gestel word, dan nie 'n aantasting of verdoening van die algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus nie?

3. Indien 'n lidmaat van die kerk byvoorbeeld na die A.G.S.S. afswaai en daar deur die kerksaad slegs volstaan word met die tweede trap van die tug omdat die kerksaad van mening is dat die betrokke sekte nie die algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus aantas of verdoën nie en die persoon prakties uitbeweeg het onder die opsig van die kerksaad en so 'n persoon na 'n aantal jare weer na die kerk wil terugkom, hoe moet die kerksaad weet of sodanige persoon hom in leer en lewenswandel nie ondertussen skuldig gemaak het aan allerlei ergernisse en alreeds oorgegaan het wat die algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus aantas of geloen het nie?

4. Betreft dit nou dat waar 'n lidmaat afswaai na 'n sekte wat nie die algenoegeaamheid van die heilswerk van Christus aantas of loën nie, so 'n lidmaat teoreties nog lidmaat van die kerk bly - 'n lidmaat dus wat maar net onder sensuur is. Word sy lidmaatskap van die kerk dus nooit beëindig nie?

5. Uit bogenoemde kwelvrae is dit na ons mening heel duidelik dat dit dringend noodsaaklik geword het dat die

Algemene Kerkvergadering deur middel van die Raad vir Sekte=
wese onomwonde leiding sal gee ten opsigte van ons houding
en optrede teenoor elke afsonderlike sekte. Alleen so kan
wildevuur en verdeenheid uitgeskakel word.

F. ONS BESEF dat daar moontlik te onderskeid gemaak kan word
tussen sektes wat die algenoeësaamheid van die heilswerk
van Christus aantass of loën en die wat dit nie doen nie.
Tag is ons oortuig dat lidmate wat na te sekte afswaai wat nie
die algenoeësaamheid van die heilswerk van Christus aantass of
loën nie, sodanige lidmate se lidmaatskap van die kerk wel op=
gehef moet word. Indien in so te geval die ban nie in
toepassing gebring word nie, dan moet iets anders bedink word.
Hier wil ons aan die hand doen dat 'n tussentrap tusseen tug=
trappe 2 en 3 ingevoeg word op grond waarvan sodanige lidmaat
se lidmaatskap van die kerk amptelik opgehef kan word.
Ons is bewus daarvan dat daar nie skriftuurlike gronde vir so
te stap is nie. Tag sien ons dit as die enigste uitweg.
Dit is ons oortuiging dat alle lidmate wat na welke sekte
ookal afswaai, se lidmaatskap van die kerk amptelik opgehef
moet word. Nadat die kerkrad so besluit het, word die
nodige aantekening in die lidmaatregister aangebring en word
die gemeente dienoreenkomstig ingelig."

KOMMENTAAR

Hierdie beskrywingspunt is verwys na met hulle kommentaar
 telkens daarna:

Werkgroep Aansbediening en Kerkoordening

Hulle verwys na en vereenselwig hulle met die kommentaar
 van die

Werkgroep Apostolaat

Die vergadering kan nie aan die Ring gelyk gee dat daar
 te tussentrap by die tug ingevoeg kom word nie.

Die vergadering is egter van oordeel dat die kerk sy
 standpunt betreffende die diskussie wat aan kerkradalede
 oorgeleat word in die bepaling van die aantasting of
 verdoening van die algenoeësaamheid van die heil in
 Christus, moet herhaal;

Die Raad vir Regsadvies

Hulle kommentaar is dat die beskrywingspunt onhoudbaar
 is want dit wil die gesprek met en diskussie van die
 kerkrad wegneem en is dus nie Bybels gefundeer nie
 en stydig met die Wet en Bepalings van die kerk. Die
 aanname word nie aanbeveel nie.

Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

By /.....

F. DIE HANDAWING VAN ONS PROTESTANTSE ERFENIS

1. DIE RAAD VIR DIE HANDAWING VAN ONS PROTESTANTSE ERFENIS

a. PUBLIKASIES

Die Raad is nog besig daarmee om 'n tweede publikasie in die verband die lig te laat sien na die verskyning van

. Kerk en Reformasie. Ons Protestantse Erfenis.

b. ARTIKELS

Die publikasie van die volgende artikels word in voornemens gestel:

1. Die Roomse Kerk se invloed op die opvoeding en onderwys - dr. C.d. Joubert.

2. Die Roomse Kerk se invloed op die opvoeding en onderwys - wetenskaplike navorsingsgebied - dr. P.C.J. Jordaan.

3. 'n Prinsipiële-dogmatiese ondersoek na die Roomse leer - dr. B.J. Engelbrecht.

4. Die Roomse invloed op die barmhertigheidsdiens - mmr. P.S. Oelrich.

5. Die Roomse invloed op die hospitalisasie - ds. H.M.J. Kramer.

c. IMMIGRASIE

'n Lid van die Raad is benoem op die Raad vir Arbeid onder Immigrante met die oog op nouer kontak.

2. KOMMISSIE VIR ONS SAMTYDIGE PROTESTANTSE AKSIE

Die aksie het tydelik tot stilstand gekom. Pogings om dit voort te sit is deur ons kerkse verteenwoordiger in werking gestel.

3. DIE PROTESTANTSE VERENIGING VAN SUID-AFRIKA

Ons kerk se verteenwoordiger kom geen samewerking kry by hierdie liggaam nie ten spyte van pogings wat aangewend is. Voortgesette samewerking word ondersoek.

G. ARBEID - KERKE IN 'N VOLKSVERBAND

1. SUPERINTENDENT

In 1973 het die Algemene Kerkvergadering besluit om die aanstelling van 'n voltydse superintendent goed te keur. Ds. J.A.P. van Tonder is benoem as predikant in besondere diens/.....

diens om hierdie taak te vervul. Na oorlegging tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad vir Kerke in eie Volkseenhed is sy opdrag duidelik bepaal.

Die volgende verslag van ds. van Tonder, die superintendent vir Kerke in eie Volkseenhed as skriba van die Raad vir Kerke in eie Volkseenhed word op versoek van die Werkgroep Apostolaat volledig in die agenda opgeneem sodat die vergadering ten volle op hoogte kan kom met die werksaamhede.

2. BANTOE HERVORMDE KERK

Hierdie kerk, wat onder voogdskap van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika staan, is versprei oor Transvaal, O.V.S.S., Natal en die Transkei. Dit bestaan as 'n selfstandige en onafhanklike kerk met sy eie sinode, ringsvergaderinge en organe van blystand. Die Nederduitsch Hervormde Kerk wil hierdie kerk graag help op die pad na totale onafhanklikheid.

Die Raad vir Kerke in eie Volkseenhed bestuur en bekostig die opleiding van predikante van die Bantoe Hervormde Kerk aan die Stoffberg Teologiese Skool by die Universiteit van die Noorde.

Die sinode van die kerk help om die traktemente van die predikante van die Bantoe kerk te betaal en is behulpsaam met die voorsiening van pastoree en kerkgeboue.

Op dié wyse wil die Nederduitsch Hervormde Kerk 'n selfstandige kerk vir elke volksgroep van die Bantoe in ons land help vestig, en so gehoorsaam wees aan die opdrag van die Heer van die kerk - dat ons sal uitgaan en die evangelie aan alle nasies en talle sal verkondig.

Die kerk is so gevestig in die verskeide provinsies:

a. <u>RINGE</u>	Transvaal	3 ringe
	Natal	2 ringe
	O.V.S.S.	1 ring

i. RING VAN TRANSKEI

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
S.M. Mabesa	Bizana - Lukalo Ndumo
Mgekoso	Mount Fraser
Mncam	Gungwini Matatiele
E. Dlamini	Harding Entabeni
Moutsi	Kokstad

ii. RING VAN NATAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
S.P. Mpanza	Khethekhumlele ens.
C. Dlamini	Zamakuhle
J.N.R. Sithole	Zamafuti
Z.M. Sithole	Pietermaritzburg.

In die twee ringe is daar ± 2 833 lidmate.

Die kerk beskik oor 8 kerkegeboue, tww. Ndududu, Zamafuti, Betane, Gungwini, Kanyoyo, Ndumo, Mount Frere en Lukko. Op Pietermaritzburg en Jabulani word elk 'kerkegebou beplan.

Uit die twee ringe is daar drie studente aan die op= leidingsskool en vier skoolkinders sal binnekort verder gaan studeer in die teologie.

Die ringe van Rustenburg, Middelburg en Tricharstfontein staan die Ring van Pietermaritzburg finansieel by om die groot aantal gemeentes te versorg. Verskillende ringe stuur jaarliks donasies vir die bestryding van koste.

Hierdie twee ringe bestaan uit Ngunisprekende mense, en sluit Zeeloe, Pondo en Baikastame in.

iii. RING VAN O.V.S.S.

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
M. Moremane	Bloemfontein en 'gemeente van 50 klein ringe in Edenburg
D. Mokone	Parys en Kroomstad
Ntete	Heilbron

Hier is twee kerkegeboue in die ring, tww. Bloemfontein, Parys en in Heilbron word 'gebou beplan.

Die ring bestaan oorwegend uit Suid Sothosprekende mense en daar is 1 400 lidmate.

iv. RING VAN NOORD-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
M.M. Magagane	Madlala
C. Letsakalo	Mamelodi
Magashoa	Saulsville
F. Motlaba	Garakwana
J. Mameetsa	Mabopani
W. Semetane	Arabic en Leeufontein
G. Rikombo	Khobani
Bokaba	Geelboksvallei.

Daar is 8 kerkegeboue in die ring, tww. Madlala, twee geboue/.....

geboue in Mamelodi, Saulsville, Garankuwa, Arabie, Khobani, Geelboksmei en in Mabopani word gebou beplan. Daar is 5 744 lidmate in die ring.

v. RING VAN OOS-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
Vilakazi	Witbank
M.N. Madonsela	Balfour en Grootmei
A. Kupa	Tsakane
Makutla	Johannesburg
A.H. Mathoa	Sharpeville
P. Silas	Sebokeng en Resitensia
A.I. Dlamini	Tembisa

Daar is vyf kerkegeboue in die ring, t.w. Balfour, Tsakane, Sharpeville, Johannesburg en Resitensia. Die ring bestaan uit 2 306 lidmate.

vi. RING VAN WES-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
Matsoso	Dobsonville en Doornbosch
Mamaholo	Knutsong
A. Mathoa	Potchefstroom
C.D. Maleko	Klerksdorp
Zebediela	Mefeking en Itsoeng

Daar is drie kerkegeboue in die ring, t.w. Doornbosch, Dobsonville en Potchefstroom. Op Mefeking en Itsoeng word geboue beplan. Daar is 1 987 lidmate in die ring.

b. EVANGELIEDIENSTERS

Daar is tans 31 predikante, as leraars en evangeliste werkzaam in die Bantoe Kerk. Aan die teologiese opleiding studeer tans 12 studente waarvan 4 aan die einde van die jaar (1975) afstudeer.

Op skool is daar 30 skoliere waarvan kennis gemaak word en hulle sal in die volgende paar jaar, sodra hulle die matrieksksamen met welslae afgele het, begin met teologiese studie.

c. JEUGWERK

In Natal word jaarliks 3 daagsaantrek gehou onder leiding van Umf. J. Sibbele en word deur baie jongmense van die kerk, sowel ook van ander kerke, bygewoon.

In al die ringe is daar superintendente vir jeugwerk gekies en hulle is besig om die eerste tree te gee in georganiseerde kerklike jeugwerk...

d. SUSTERSVERENIGING

In meeste gemeentes bestaan reeds organisasies van susters van die/ee...

van die gemeentes. Hulde het die kerkdrag van swart romp, wit blos en swart flunke bed.

Die susters vervul 'n prominente plek in die gemeentes - baie tree op as kerkelede en as lede van die koor.

Hulde saml gelde in en versorg die armes. Hulde vergader ge= maal in die gemeentes en die twee groepe (Natal en Transvaal en O.V.S.G.) kom elk een keer per jaar bymekaar in 'n kongres.

e. FINANSIES

Die kerk wil altyd graag weet hoe dit met die Bantoe Kerk finansiële gaan en of daar 'n verhoging van die offertebedrag in die kerk gekom het. In 1973 is daar rapporteer dat die Bantoe Kerk R1.500 byeenbring het. Dit blyk dat in 1974 die inkomste van die Bantoe Kerk R9.324 was.

Opsommend kan gesê word dat die werk vorder. Die evangelie word verkondig, nagmaal en doop gereeld bedien. Die uitbreiding in lidmattal het nie uitgebly nie en die kerk vertoon duidelike tekens van begin van sy werk onder sy eie mense. Daar het verantwoordelikhed en diens in sy werk gekom.

3. DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

a. As dosent van die Nederduitsch Hervormde Kerk staan prof. D.J. Beeyse sy plek met groot bekwaamheid vol.

beb. Die Nederduitsch Hervormde Kerk aanvaar sy verantwoordelikhed met groter wordende erns. Dit word duidelik in sy vergaderinge waar die kersteningswerk bespreek word. Die besprekings is positief en die saak word gelowig en gehoorsaam benader.

Dit blyk ook uit die verhoogde heffings wat die ringsvergaderinge gewillig aanvaar. Dit is verhoog van R3 gemiddeld van 35 sent per lidmaat na 80 sent en R1 per lidmaat. Dit bewys van 'n huldevolle en onwillige aksie na 'n wens= knagtige en gewillige poging om hierdie groot en belangrike taak uit te voer. Ek weet, R1 per lidmaat lyk misken min teenoor wat ander kerke vir hierdie werk offer. Tog wil ek in dankbaarheid getuig dat die vordering van die kerk op hierdie pad van die sending 'n genadige daad van God was. Vanaf totale onwilligheid enkele jare gelede tot waar ons vandag staan, is 'n lang pad. Ons dank die Heer van die kerk daarvoor.

Ek heg 'n geregelde finansiële staat aan om die vordering aan te toon.

c. INKOMSTE VAN DIE RINGE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

1968	R22.9709
1971	R29.6655
1973	R54.0000
1974	R63.5000

et/.....

d. INKOMSTE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

1958	R1.5000
1971	R5.3555
1974	R0.324

Met die 1974-sensus was daar 14.220 lidmate in die Bantoe Hervormde Kerk.

e. HEFFING SOOSWAT DIE RINGE VIR 1975 BEGRUOT HET

	<u>1974</u>	<u>1975</u>
Potchefstroom	50	50
Rustenburg	40	60
Zoutpansberg	60	70
Pretoria	50	85
Middelburg	25	60
Heidelberg	60	60
Zeerust	50	50
Krugersdorp	50	R1
Johannesburg	50	R1
Germiston	65	70
Suidwes-Afrika	50	50
Bloemfontein	50	R1
Pietermaritzburg	50	R1-20
Vas-Kaap	50	50
Marquass	50	50
Lesburg	60	60
Vereeniging	80	80
Noordelike Pretoria	50	R1
Bronkhorstfontein	60	R1-20
Trikkersfontein	25	60
Waterberg	35	R1
Zuurfontein	50	50
Heilbron	50	50
Pretoria-Noord	50	50
Bothaville	35	60.25

4. DIE OPLEIDING

Die volgende is 'n uittreksel uit 'n memorandum van prof. dr. P.S. Dreyer (voorsitter, Raad vir Kerke in die Volksregering - RKIEV) aan die RKIEV wat op versoek van die Werkgroep Apostolaat in sy geheel aan die vergadering voorgeleë word:

Die Algemene Kerkvergadering van 1973 het besluit dat ons ons eie opleiding moet oprig. Geld is hiervoor gestem.

Die RKIEV het deur middel van die dagbestuur en die superintendant dadelik hieraan werk gemaak. Grond is gemaak en verkry, hoewel daar nog steeds geen diens is nie en daar dus nie gebou kan word nie.

Die vergadering het egter ingetree deurdát ons bewus geword het van die moontlikheid dat 'n nuwe volwaardige universiteit

in die/.....

in die Bantoe-dorp noord van Pretoria opgerig kom word. As dit gebeur het, was daar moontlikheid dat ons by die universiteit kon instapel as teologiese fakulteit op die model van ons blanke opleiding aan die Universiteit van Pretoria. Na lang verdragings het die besissing geval: wat hier by Pretoria kom, is teologiese opleiding (medies, tandheelkunde en verpleegkunde); en verder uitbreiding van die Universiteit van die Noorde (UN). Laasgenoemde uitbreiding is net ten opsigte van departemente waarvoor groot aanvraag is - waarvan teologie nie een is nie. Die moontlikheid waarvoor ons gewag het, het dus nie gerealiseer nie.

As gevolg van hierdie situasie het prof. J.P. Oberholzer en P.S. Dreyer onderhoude by die UN gaan voer met prof. Boshoff, rektor van UN saam met prof. Scheepers, dekaan van die teologiese fakulteit, en ook met prof. Attie van Niekerk, rektor van die Stofberg Teologiese Skool. Op grond van hierdie onderhoude asook onderhoude wat ek met hoërampsterre gevoer het, is daar verskillende moontlikhede vir ons oop. Dit is die taak van die RKIEV om uit die moontlikhede (met wysings as die Raad wil) te kies en aanbevelings by die Algemene Kommissie te doen sodat daar nou in 1980 'n rigting gewerk kan word.

b. Die moontlikhede is die volgende:

i. Aan die een uiterste is daar die moontlikheid om verder te gaan in samewerking met die N.G. Kerk. Die rektor van die Stofberg Teologiese Skool het die opmerking gemaak dat as ons voel dat ons 'n groter aandeel in die opleiding wil hê, ons daarvoor kan onderhandel. Persoonlik is my opinie dat ons hieraan nie ernstige aandag hoef te gee nie. Dit hou wel vir ons groot voordele in in die vorm van geboue en so meer, maar die meerdere aandeel sal nie 'n besenlike verskil maak nie en ons sal eintlik nog wees waar ons nou is. Dit is ook in stryd met die besluit van die Algemene Kerkvergadering.

ii. Aan die ander uiterste is daar die moontlikheid dat ons heggend geen aansluiting by een van die Swart universiteite soek nie maar heeltemal op ons eie werk. Aan die huidige geestelike klimaat onder die Swartes sal ons reëlings moet tref dat hulde grade kan verwerf. Hiervoor kan daar 'n ooreenkoms met die Universiteit van Suid-Afrika getref word. Ek het samespraking met prof. A.S. Roux, dekaan van Lettere en Wysgeerte, gevoer en alhoewel ons nie op besonderhede ingegaan het nie, lyk dit baie moontlik. Die implikasie hiervan is dat ons alle basieseite - koshuise, lesingsale, kantore, biblioteek, ontspanningsfasiliteite ens. met gepaardgaande personeel - sal moet verskaf.

Dit kan egter geen beswaar wees nie omdat ons in al die moontlikhede behalwe b.i. tot op groot hoogte dieselfde sal moet doen.

iii. Samewerking met een van die Swart universiteite lyk die aangewese weg omdat dit strook met ons aamvande gedagtegang tot sover. Hier moet ons eger goed begryp wat die implikasies van so 'n samewerking is:

. Die voordele van so 'n samewerking is:

- .. Ons studente kan grade en diplomas van 'n Swart universiteit ontvang.
- .. Omdat ons studente ingeskrewe studente van die universiteit is, sal ons van die biblioteek, koshuise en ontspanningsgeriewe van die universiteit gebruik kan maak. Vanselfsprekend geld dit net as ons opleiding geheel en al of gedeeltelik by of op die kampus van die universiteit gevestig is.
- .. Ons kan een van ons dosente as 'n kerklike universiteitsdosent aangestel kry. Die helfte van die salaris ens. van die dosent word deur die universiteit bygedra, wat 'n aansienlike besparing vir die kerk meebring.
- .. By die UN kan ons gronde bekom (so is prof. J.P. Oberholzer en my meegedeel deur prof. Boshoff, die rektor), wat beteken dat ons geen probleem met grond of diensute sal ondervind nie. By die Universiteit van Zoelaland (UZ) sal ons dit met groter moeite bekom, omdat die universiteit die probleem het dat sy kampus te klein is. By die UZ sal ons skool waarskynlik heelwat verder van die universiteitsgeboue wees as by UN.

. Die nadele van so 'n samewerking is die volgende:

- .. Ons sal moet sorg vir die nodige geboue. Hoewel ons van die koshuise en lesingsale van die universiteit gebruik kan maak vir ons ingeskrewe studente, is dit myns insiens net 'n uitdons in noodgevale. In die geval van Swart studente is opvoeding van die uiterste belang en daarom is dit gewens dat die teologiese studente byeenkom onder die toesig van die kerk woon. Verder het beide universiteite 'n groot gebrek aan fisiese akkommodasie. En laastens moet ons in elk geval voorsiening maak vir die evangeliste-studente, omdat hulle nie by die universiteit kan inskryf nie en glad nie daar geakkommodeer kan word nie. Ek noem die voorsiening hier as 'n nadeel, maar ons moet begryp dat 'n die op-leiding noodwendig meebring dat ons ons eie geboue moet oprig, hoe en waar ons die opleiding ookal aan die gang sit.

• A» Samewerking met een van die universiteite impliseer dat 'deel van die opleiding deur die teologiese fakulteit van die universiteit gedoen moet word. Ons sal dit moet aanvaar. Die mens wat hierdie opleiding doen, is nie aan ons kerk verbonde nie en ons het niks oor hulde te sê nie. Ons kan wel by die universiteit teen 'beswaar maak en in 'n uiters geval ons studente onttrek. Ons sal ook wel oor leerplane geraadpleeg word, hoewel dit myns insiens onwaarskynlik is dat daar besondere voorsiening vir die Hervormde studente gemaak sal word. Hoe gunstig ons dit ookal mag tref, bly dit 'feit dat ons opleiding nie heeltemal selfstandig is nie en dit is in stryd met die besluit van die Algemene Kerkvergadering. As ons dus besluit om saam met een van die Swart universiteite te werk, sal dit deur die Algemene Kerkvergadering van 1976 bevestig moet word - so lyk dit my.

- B» Die belangrike aspek van hierdie probleem wat ek apart wil noem is die mate en die aard van die deelname van die teologiese fakulteit in die dooerwerk van ons ingeligting. In hierdie opsig verskil die UN en UZ aansienlik van mekaar.

Die UN stel dit as 'absolute voorwaarde (volgens die rektor en prof. Scheepers) dat die fakulteit 'n aansienlike aandeel aan die dooerwerk moet hê - soos dit vir my lyk minstens 30%. Die UZ is in hierdie opsig baie meer teemoetkomend en as ons 'n Witziesbreek-tipe ingeligting oprig, kan ons ons studente vir die B.A.-vakke na die UZ stuur en die teologiese deel van die opleiding self behartig.

Hierby moet ek egter opmerk dat onderhoude met amptenare van die Departement Bantoe-Administrasie en -Onderwys my optimisties stem dat ons 'n gunstige bedeling met die UN kan verkry.

- Die plek waar ons die ingeligting gaan oprig is baie belangrik:

.. As ons 'n ingeligting in Pretoria se omgewing inrig, hou dit vir ons baie voordele in:

Ons kan gebruik maak van professore van UP en UNISA in deelydse hoedanigheid.

Ons kan by UN of UZ inskakeel (op die Witziesbreek-model), welke universiteit ons die beste voorwaarde gee.

Die uitbreiding van UN na Pretoria sal in die toekomst op 'n selfstandige universiteit uitloop waarby ons kan inskakeel.

Die enigste nadeel myns insiens wat hieraan verbonde is, is die feit dat ons nie weet wanneer ons diensette op die toegesende grond gaan kry nie en ook nie of ons ander grond kan kry nie. Ons kan miskien baie lank wag.

«A» As ons met die UN saamwerk, sal ons op Turfloop moet bou (soos sake nou staan), omdat die tegnologiese fakulteit daarop aandring om deel van die dooerwerk te behartig en hulle dit nie in Pretoria kan doen nie.

Die UZ is vir ons baie beter as die UN ten opsigte van die opsig oor studente en teenoërkoning wat die dooerwerk betref. Om daar te bou is egter baie probleme op: ons sal verreweg van die universiteitscampus wees; ons blanke kerk is swak in Zoelotland en ons doen daar geen sending nie, sodat die studente geen gemeentelike aansluiting het nie en daar geen of baie weinig predikante is om deel te neem met dooerwerk te help; as ons op Turfloop bou, sal dit beteken dat ons Zoelotstudente daarteen moet neem en as ons by die UZ bou, sal ons Sotthotstudente daarteen moet neem, maar UN is baie meer internasionaal as UZ.

iv. OPSOMMING VAN BEVEELING

Na alles lyk dit my die beste:

- Ons onderhandel met UN om 'n stuk geskikte grond te bekom.
- Ons onderhandel met die universiteit en die tegnologiese fakulteit oor die aandeel wat die fakulteit in die dooerwerk sal kry. Hierdie onderhandeling moet gaan in die rigting:

• Al die B.A. vake (byvoorbeeld Grieks, Hebreeus, Bybelkunde, Wysbegeerte, Sosiologie, Psigologie ens.) aan die universiteit oorgelaat word. In die praktyk beteken dit dat in die geval van B.D. studente die hele B.A. en in die geval van B.T. studente die eerste jaar aan die universiteit oorgelaat word.

Wat die tegnologiese vake betref, probeer ons om die absolute minimum in die hande van die fakulteit te laat.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het steeds deelgeneem aan die onderhandelinge en is op hoogte gehou en hy het besluit om bogenoemde voorstel by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel ter wysiging van sy besluit in 1973 omdat dit nie uitgesaai kom word nie.

5. NAAM VAN DIE KERK

Op versoek van die Bantoe Hervormde Kerk - soos dié kerk tot hier toe bekend was - word aandag gegee aan die naam van die kerk.

Die aangeleentheid is nog nie afgehandel nie. Die volgende voorstelle is eweneer maar geen finaliteit kom nog bereik word nie:

- . Hervormde Kerk in Suidelike Afrika
- . Tswana Hervormde Kerk
- . Zedoe Hervormde Kerk ens.

BESKRYWINGS-PUNT IX-3-

Alhoewel die Bantoe Hervormde Kerk nie ter sprake is nie wil hierdie kerksaad tog vra dat daar nie langer van die Bantoe Hervormde Kerk gepraat word nie maar dat elke volksdeel sy eie naam dra, soos bw. die Zoeloe Hervormde Kerk, Venda Hervormde Kerk, Tswana Hervormde Kerk ens. (Kerksaad Estcourt)

Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

6. KONTAK TUSSEN VOLKSKERKE

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

“Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad vir Kerke in eie Volksverband word versoek om deeglik te besin oor die kontak tussen die verskillende volkskerke, nagmale neer te lê en die kerk hieroor voor te lê”

Die volgende stuk van die Sentrale Raad vir Kerke in eie Volksverband word as resultaat van die besinning tot nagmale gestel:

“Die probleem van kontak tussen volkskerke val basies uiteen in twee dele, naamlik die kontak tussen Swart kerke onderling en die kontak tussen Swart en Wit kerke.

a. DIE KONTAK TUSSEN SWARTKERKE ONDERLING

Hierdie saak behoort geen probleem op te lewer nie. Ons indruk is dat die verskillende etniese groepe oor die algemeen binne die kerk goed met mekaar klaar kom en dat verskillende dele van die Bantoe Hervormde Kerk graag kontak met mekaar wil maak.

Dit is ons oortuiging dat die kontak ook aangemoedig moet word en dat ons bereid moet wees om die koste van verteenwoordigers van die Sotho- en Zoeloe kerke na mekaar se nagmale vergaderinge te betaal. Hierdie kerke is albei deur die Nederduitse

Hervormde/.ee....

Hervormde Kerk tot stand gebring, hulle staan nog steeds onder ons leiding en word hoofsaaklik deur ons gefinansier. Kontak tussen hulle kan net goed wees.

Daar is egter 'n fundamentele probleem wat ons onder oë moet sien:

Tot dusver was die beleid van die Nederduitsch Hervormde Kerk gebaseer op die gedagte van kerke in 'n volkverband.

Die eie volkverband was nog altyd en is nog steeds vir die Nederduitsch Hervormde Kerk belangrik omdat die evangelie en die kerk nie 'n abstrakte entiteit is wat in die lug hang nie, maar konkrete gestalte in die lewe van individuele mense en gemeenskappe moet vind. Omdat mense sonder is, is daar ontsaglik baie en belangrike aspekte van die lewe van individu en gemeenskap wat verander en selfs uitgewis moet word. Maar daar is ook ontsaglik baie wat behou en uitgebou moet word. Die evangelie moet in 'n kultuur ingaan en die kerk moet wortel skiet binne 'n bepaalde volk. Daarom is faktore soos taal, sedes en gewoontes, tradisies ens. van die allernagtigste belang. As die kerk nie 'n gemeenskap is, die sendingwetenskaplike literatuur graag sê) kan word nie, het die kerk weinig kans op sukses in die verkondiging van die evangelie.

Die vraag is egter wat in die praktiese, konkrete Suid-Afrikaanse situasie met 'n volkverband bedoel word? Ons moet hierdie vraag nie net teoreties probeer beantwoord nie, maar dit beantwoord met die oog op die beleid en die praktyk van die Nederduitsch Hervormde Kerk ten opsigte van sending.

Dit is moontlik om Tswanas, Bapedis, Zoeloes, Pondos ens. as aparte volke te beskou en geëie gronde vir die beskouing aan te voer. Dit is ook moontlik om al die Swartes in Suid-Afrika as een volk uit 'n groot aantal etniese groepe te beskou. Dis ook moontlik om die probleem te ontduik en aan te sluit by die tuislandbeleid van die regering en die tuisland as aparte volk te beskou.

Dit is vir ons kerk van groot belang om tot 'n antwoord op die vraag te kom. Die beleid van die kerk is gegroep op die gedagte van kerke in 'n volkverband, maar die geskiedenis en die praktyk het meegeding dat daar in werklikheid bloot 'n geografiese skeiding is wat ons rofweg kan aandui as oos en wes van die Drakensberge. Ons het nog altyd van hierdie kerke as twee aparte kerke gepraat en hulle so behandel. Ons het in 'n bepaalde opsig nog verder gegaan en sendingwerkers (evangeliste en predikante) volgens hulle etniese klassifikasie geplaas - 'n Tswana-predikant in 'n Tswana-gebied ens. Meesal onder die druk van omstandighede was ons egter nie altyd konsistent nie. Ons het ook toegelaat dat Tswanas, Sothos ens. in een gemeente lidmaat word. Ons het ook verskeie Zoeloesprekende gemeentes wes van die Drakensberge wat by die historiese kerk skakel.

Die situasie kom tot sover sonder groot probleem voortduur. Die kerke onder die Bantoe het egter so 'n omvang aangeneem

en is besig om in so 'n mate uit te brei dat die logiese konsekwensie van die opbou van 'n selfstandige kerk nou deurgetrek moet word, naamlik die toetsterking van 'n sinode as die hoogste gesag in die organisasie van die kerk. Hier staan ons voor die vraag: moet ons die Swart gemeentes lei in die rigting van die stigting van een, twee of meer sinodes, wat inhoud dat daar een, twee of meer onafhanklike kerke is?

Na ons mening moet die volgende weg gevolg word:

- i. Die getalle regverdig nie die stigting van onafhanklike kerke vir elke etniese groep nie. Daarbenewens sal so 'n stigting baie ontwrigtend op die huidige gemeentes werk; die gemeentes sal die verandering nie begryp nie en dit sal chaos en ontevredeheid skep.
 - ii. Aan die ander kant kan ons die werklikheid van kulturele differensiasie nie oor die hoof sien nie.
 - iii. Ons moet voortgaan met die huidige beleid om predikante en evangeliste te plaas volgens etniese indelings en hierdie beleid konsekwent toepas.
 - iv. Ons moet die historiese gewone situasie aanvaar en verder uitbou: ons moet die Sotho-kerk wes van die Drakensberge ontwikkel tot 'n selfstandige kerk met eie sinode. So moet ons ook maak met die kerk oos van die Drakensberge, maar liefst van die Nguni-kerk as van die Zoeloe-kerk praat.
- So 'n indeling sou nie net die historiese wending as grondslag hê nie. Eerder is die historiese wending 'n gelukkige samekoppeling van omstandighede. Dit is dit dat die Nguni etniese groepe baie nader aan mekaar verwant is as wat Nguni en Sotho aca wekaar verwant is. Die indeling berus dus nie op etniese verskille nie maar wel deeglik op baie verskille wat ons tussen die twee hoofgroepe in ons Swart bevolking aantref.
- Organisasies behoort so 'n indeling goed uit te werk. Die enigste punt wat moontlik moeilikheid kan oplewer, is die twee of drie Zoeloe-gemeentes wat wes van die Drakensberge bestaan. Hulle is tans deel van die Sotho-kerk en behoort volgens bestaande indeling deel te word van die Nguni-kerk.
- v. Ons moet die mate van eenheid tussen die verskillende dele van die Swart bevolking asook die twee Swart kerke erken, bevestig en uitbou deur die skepping van 'n samekoppelende raad wat deur die verskillende kerke saamgestel word. Dit moet egter net adviserende magte hê.
 - vi. Ons moet erns maak met ons gedagte dat die Swart kerke selfstandige kerke behoort te wees. Dit is vanselfsprekend dat al die gesag in die begin by die Nederduitsch Hervormde Kerk berus, omdat daar in die begin geen georganiseerde

Swartkerk is om besluite te neem en so meer nêe. Na mate die Swart kerk in aantal lidmate en gemeentes groei, daar meer en meer goed opgeleide predikante kom en daar al meer lidmate en kerksake kom wat die begrip van kerklike heit, moet die Wit kerk bereid wees om al meer gesag aan die Swart kerk af te staan. Oor die waarheid van die evangelie, die betekenis van die belydenis van die kerk, die regte verkondiging van die Woord, die bediening van die sakramente volgens die instelling van Christus, die ware Christelike lewenswandel en die beoefening van die Bybelse teologie mag die Wit kerk nooit swyg nêe en ons moet dit as 'n ewige roeping deur God sien om hierdie getuienis teenoor die Swart kerk wat deur ons toekom (sover dit die mens betref) tot stand gekom het, te lewer. Maar ons moet die sinode van die Swart kerk die volle verantwoordelikheid en status gee wat 'n sinode toekom. As die Swart kerk dan in die toekoms besluit om te verdeel volgens etniese groepering of om hulleself binne die nasionale grense van die tuisland te organiseer en op die wyse te verdeel, of saam te smelt tot 'n groot Bantoe Hervormde Kerk van Suidelike Afrika, of om te verenig met die N.G. Kerk in Afrika (Bantoe) of iets dergelyks, dan moet ons dit nêe onmoontlik teenstaan omdat ons daarmee 'n invloedsoorname sien verlore gaan of omdat ons voel ons word in die steek gelate of so iets nêe. Ons moet hulle eventuele selfstandigheid respekteer.

'n Laaste punt wat ter wille van 'n oormaat van duidelikheid bygevoeg word, betref die posisie van die Raad vir Kerke in die Volksverband en die superintendent. Die raad en die superintendent is funksionaries van die Nederduitse Hervormde Kerk en behoort aan en in laasgenoemde kerk. Onder geen omstandighede 'n hulle lede van die Swart kerk word of enige kerklike werke daar ontvang nêe.

b. KONTAKT TUSSEN WIT EN SWARTKERK

Hoe minder reëls en regulasies oor hierdie problematiese saak neersaai word en hoe meer ons ons deur beginsels en die nood van 'n bepaalde situasie laat lei, hoe beter.

As breë kadrade wil ons die volgende stel:

- i. As ons die sendingsdag van die Skrif wil gehoorsaam, sal daar kontak tussen die Wit en Swart kerke plaasvind. Hierdie kontak moet onder die volgende voorwaardes geskied:
 - . Die geskiedenis van die Wit en Swart kerke geld as van selfsprekend en hiernaan moenie getoë word nêe.
 - . Die amptelike kontak moet deur amptelike verteenwoordigers van hierdie kerke gemaak word.
- ii. Die beginsel van die geskiedenis van die kerke word geleë in Artikel III van ons Kerkwet. Die betekenis van

Artikel III lê daarin dat dit integrasie tussen Wit en Swart verbied, met ander woorde dat daar geen gemengde lidmaatskap, geen kerklike voorregte oor en weer ens. sal wees nie.

iii. Artikel III sluit egter nie alle vorme van kontak uit nie. Dit laat toe:

Amptelike kontak:

- Besoeke van die superintendant en in besondere gevalle die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksoverband of selfs die raad as geheel aan die Swart kerke in uitvoering van die plicte wat op die superintendant en die raad gelê is.
- Amptelike besoeke deur amptelike verteenwoordigers vir besondere kerklike doeleindes in alle noodsaaklike gevalle soos deur die Raad vir Kerke in eie Volksoverband bepaal.
- Die ontvangs van 'Bantustan' deur 'Der vorste pre-dikant moet geskied volgens die reëls van Christelike welwillendheid.
- Die nete, korrekte kontak moet egter deur geeneen van die partye as 'ing van integrasie geïnterpreteer word nie.

7. RINGSVERSLAE

Daar word 'it positiewe geluid uit die ringsverslae met betrekking tot die werk verneem. Enkele opmerkings word ter kennisname gestel:

a. PONCHESTROM

'it bedrag geld is aan offergawes deur die Swart lidmate self byeenbring.

b. RUSTENBURG

Pogings word aangewend om met werk in hulle eie gebied te begin en dan sal hulp aan die Ring van Pietermaritzburg nie meer verleen kan word nie.

c. ZOUTHANSBERG

'it Moruti uit die gebied het na Nederland vertrek vir verdere studie.

8. OFFERGAWES

a. BESKRYWINGSKUNTE

=IX-4=

Daar word voorgestel dat die kerk as geheel die finansiering van Kerke in

ele/s.....

eie Volksverband behartig om sodanige
die onderskeie ninge eweredig te belase;
(Ring van Pietermaritzburg)

MOTIVERING

Wanneer het jong gemeentes wat nie groot in getalle is nie,
en ons moet hard werk om vorende te kom vanweë ons finansiële
posisie, wat nie sterk is nie - 2 gemeentes moet subsidies
ontvang - kan ons nie die saak ten volle dra nie. Indien
die kerk as geheel vir die saak insaam en begroot - kan die
werk goed gedoen word en sal elke nigg eweredig bydra. Dan
sal die saak ook eweredig versprei wees.

Die beskrywingspunt is verwys na met hulle kommentaar tekens
daarna genoem:

- i. Die Werkgroep Apostolaat wat die beskrywingspunt nie kan
staan nie 'omdat hulle die weg die saak van sending
slegs 'as finansiële saak word.

Daar word gevoel dat daar langs ander weë in die behoefte
van ninge voorsiening gemaak moet word.

- ii. Die Raad van Finansiëres wat hom nie oor hierdie bepaalde
beskrywingspunt uitgespreek het nie, maar steeds op elke
geleentheid verenselwig het met 'stand soortgelyk
aan die Werkgroep Apostolaat.

Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt en die Werk=
groepaanbeveling.

b. VERSOEK

Die volgende versoek gëng aan die Raad vir Kerke in eie
Volksverband word ter oeweging voorgelê:

Wanneer hierdie Ringsaad versoek ek u om ernstige
oeweging te skenk daaraan om 'versoek tot die Algemene
Kerkvergadering te rig dat Kersteningsskaffings sinodaal
gehef word op 'sinodale bedrag van R1-00 per lidmaat
per jaar.

As motivering:

- (a) Alde gemeentes sal dan ewe veel bydra.
- (b) Die beskikbare fondse sal baie meer wees.
- (c) Alde gemeentes sal dan bydra.

Moontlike implementering:

- (i) 'n Sentrale fonds kan gestig word waaruit die
'sinodale traktemente en emolumente ontvang.
- (ii) Ringskule kan gekonsolideer word, wat baie
administrasie kan uitkakel.

(iii) / . 0000.

(iii) Die Sentrale Raad kan effektiewe beheer oor ewe= redige besteding uitoefen.

(iv) In Geskikte persoon kan aangestel word om die superintendent, ds. van Tender, by te staan.

(v) Ringsrade kan meer effektief funksioneer om werklike toelig te hou in plaas van om administratiewe aangeleenthede te hanteer.

(Ringsraad - Kerke in eie Volksoverband - Ring van Gemisaten.)

Die verseskrif het te laat gekom om dit na #300 werkgroep te verwys en word voorgelê vir #300 besluit van die vergadering.

9. KLEURLINGE

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Wet: Die oog op die groter wordende Kleurlingbevolking, veral ook in die noordelike provinsies, word die Raad vir Kerke in eie Volksoverband versoek om ondersoek in te stel na die moontlikheid van bearbeiding van die Kleurlinge deur "ons kerk."

bd. ONDERSOEK EN AANBEVELING

Die volgende memorandum van die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksoverband is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar en ook die Ring van Wes-Kaapland vereenselwig hom daarmee:

(i) Die dagbestuur neem met groot waardering daarvan kennis dat daar so #300 belangstelling in die kerkstrategiese werk onder Kleurlinge by die Ring van Wes-Kaapland bestaan. Die simpatieke besluit van die Algemene Kerkvergadering is ook #300 bewys van die goeie gesindheid van die vergadering teenoor hierdie hoogs belangrike saak. Daarvoor is die dagbestuur baie dankbaar.

(ii) Die dagbestuur voel baie simpatiek teenoor die gedagte van die bearbeiding van die Kleurlinge. As die Nederduitse Hervormde Kerk so #300 bearbeiding sou kon loods, sou die dagbestuur dit van harte verwelkom en bereid wees om die leiding van die werk en alle ander nodige arbeid op hom te neem.

(iii) Die dagbestuur is egter van mening dat daar bepaalde praktiese struikelblokke in die weg is wat dit gerade maak om nêr die bearbeiding van die Kleurlinge aan te pak nêr. Die belangrikste van hierdie struikelblokke is die volgende:

. In terme van Artikel #III van ons Kerkwet en die beleid wat ons kerk tot so ver gevolg het,

Kan/eeves.

kam ons dit nie as beleid aanvaar om die Kleurlinge in die Bantoe Hervormde Kerk op te neem of om Kleurlingspredikante in dieselfde opleiding as Bantoe predikante op te lei nie. Die uitvreesel hiervan is dat 'aparte Kleurlingskerk en 'aparte opleiding van Kleurlingspredikante in die lewe gercep sall moet word.

Omdit te kam doem sall dit die Nederduitsch Hervormde Kerk baie geld kos, omdat dit die instandhouding van 'aparte teologiese opleiding naas die opleiding van Bantoe predikante sall veres. Verder sall die finansiering van standplase vir Kleurlingspredikante geweldig baie kos, omdat die Kleurlingspredikante naas net soveel of net soveel as blanke predikante sall kos.

Wat die opleiding betref, is die voorstel van die Ring van Wes-Kaapland, naamlik dat die predikante daar die opleiding sall behartig, nie aanvaarbaar nie. Ons kerk het dit in Pretoria probeer met die opleiding van Bantoe predikante en dit werk nie uit nie, terwyl die opleiding self nooit meer as 'aparte klas opleiding kan wees wat net deur ons eie kerk erken word nie.

Wat die onderhoud van standplase betref, het ons tot so ver op niggelasis gewerk. Dit beteken dat die Ring van Wes-Kaapland die standplase in Wes-Kaapland moet onderhou.

Daarby moet tog gereken word dat die Kleurlingskerk sall uitbrei, sodat dit nie by een standplase sall bly nie. Die dagbestuur betwyfel dit of die Ring van Wes-Kaapland hierdie groot en groeiende uitgawe sal kan bekostig. Indien nie, sall dit beteken dat die Hervormde Kerk as geheel vir hierdie koste sall moet instaan, terwyl daar reeds hulp venders moet word aan die werk in Natal. As die Ring van Wes-Kaapland sy hulp aan die Ring van Bloemfontein staak, 'aparte, sall daar ook vir hierdie werk ander bronne gevind moet word. By die owerweging hiervan moet in gedagte gehou word dat die Hervormde Kerk se sendingwerk nog al die jare en nog steeds gebuk gaan onder 'aparte te kort aan geld.

Daar bestaan reeds 'aparte volksterk onder die Kleurlinge. Indertyd toe die Gereformeerde Kerk met Kleurlingsending in Wes-Kaapland begin het, het dit baie onmin tussen die Gereff. en N.G. kerke veroorsaak. As dit onvermydelik is, moet ons ons nie deur die gedagte van die

missies van die N.G. Kerk laat afskrik nie.
Die vraag is egter of die behandeling van
die kleinlinge deur ons kerk so dringend
en noodsaaklike saak is dat ons die verhouding
met die N.G. Kerk daarvoor moet verbeter.

Die vergadering besluit of hy met hierdie ondersoek wil
volstaan.

H. GETUIGENIS TEENOOORVOLK EN OORVERHEID

1. VOORBEREIDINGEN GOEDE WENSE

a. STAATSPRESIDENT

Aan die versoek van die inhuldigingskomitee is voldoen dat
kerkklokke gelui sal word op 19 April 1975 en dat in gebed
aan die nuwe Staatspresident en sy gade gedink sal word.
Die skrywe is aan die Staatspresident gerig.

b. EERSTE MINISTER

Aan die Eerste Minister is in Desember 1975 geskryf om
hom te versoek van die kerk se voorbeelding in verband met
belangrike besluite, veral op internasionale gebied wat
die kabinet moet neem.

c. MINISTER VAN BUITELANDSE SAKKE

Tydens vergadering van die V.V.O.O. deur die minister by-
gewoon is die telegram ter ondersteuning gestuur.

2. HUWELIK EN GESINSLEWE

a. DEPARTEMENT VIR GESINSLEWE

i. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Dat, dat aan die owerheid ter owerweging gegee
word om die Departement vir gesinslewe in te
stel met die oog op die formulering en uit-
voering van die bevolkingsbeleid.

Die Raad vir Vermyding insake Maatskaplike Vraagstukke,
van wie die voorstel gekom het na aanleiding van die
bevolkingsaanwas, is gevra om die gemotiveerde voorstel
in die verband gereed te maak. Na die gesprek met die
Nasionale Wetsynsraad waaruit genoegsame bewys gelewer
is dat die Departement van Volksgeesteslewe al die
sake in verband met die bevolkingsaanwas behartig, is
besluit om aan die Algemene Kerkvergadering voor te
stel dat nie voortgegaan sal word met sy vorige besluit
en die uitvoering daarvan nie.

Defwoce..

b. GESINSVERBROEKELING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat die Predikantevergadering gevra sal word om by een van hulle vergaderings te handel oor gesinsverbrekking. Dit het in 1975 gebeur en die drie voordragte is gepubliseer in Hervormde Teologiese Studies, Jaargang 31, aflevering 3 en 4.

c. HUWELIJSVOORLICHTING EN GESINSLEWE

Gedurende die afgelope tyd het dr. A.J.G.G. Drayer die kerk verteenwoordig op FANBA - Nasionale Raad vir Huweliks- en Gesinslewe (S.A.). Daar is twyfel deur hom uitgespreek oor hulle grondslag en daarom ons deelname daaraan. Na #39;n studie van die liggaam, sy werk en streef, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om ten spyte van sy eie besware teen die grondslag, ons verbaard te behou met die liggaam om ons standpunt oor die huwelik en die gesin te bly stel.

Die Werkgroep Gemeente-Oppbou na wie die verslag verwys is, steun die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se standpunt in die verband.

d. GESLAGSVOORLICHTING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

“Dit is die Raad se taak om te spreek hom ten gunste daarvan uit dat geslagsvoortplanting deur ouers aan hulle kinders gegee sal word en dat dit nie aan die skool of onderwysers opgedra sal word nie. Die Raad vir Opvoeding en Onderwys word opgedra om so gou as moontlik #39;n voorligtingstuk aan ouers in die verband gereed te maak.”

Die Raad het in die verband #39;n stuk voltooi (van die hand van dr. L.M. le Roux) oor die prinsipiele agtergrond. Praktiese wenke (dr. S.J. Prins) aan ouers geniet nog die aandag. Sodra dit gereed is, kan dit beskikbaar gestel word. (Lees ook HOOFSTUK - DIE GEESTELIKE FORMING VAN DIE JEUG - hieroor.)

e. EGSKENDING

- i. #39;n voorligting in verband met die huwelik en egskending deur die S.A. Regskommissie is beantwoord en aan hulle deurgestuur.

ii. HERTROU VAN GESKEIDE PERSONE

. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

“Hierop word gegee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om andermaal toe te sien dat daar in teologiese studie onderneem word insake die huweliksverbintenis van geskeide persone.”

STUDIE

Die Raad vir Voornagting insake Maatskaplike Vraagstukke het die opdrag ontvang, alle vorige saakmateriaal is aan hulle voorsien. In hulle verslag meld die Raad dat die opdrag nog nie afgehandel is nie.

Â RINGSVERSLAE

Oor die gedragstipe wat gevolg word met betrekking tot die hennou van geskeide persone kom die volgende uit ringsverslae:

Â MIDDELBURG

Die eglike huwelikskategorie met vermaning word gehou voor hennou.

Â GERMISTON

Pastorale gesprekke word gehou.

Â LOSBERG

Besondere pastorale sorg word in sulke gevalle bestee.

iii. BESKRYWINGS PUNT IX-55

Die vergadering spreek sy besorgtheid uit oor die omtrent= lende toename van geskeidings en kinderwerkloosheid in sekere nywerheidsgebiede as gevolg van skotwerk van vrouens en moeders in sommige nywerhede.

Die vergadering versoek die regering ernstig om dringende heroorweging te gee aan die toewysing aan sommige nywerhede om vroue as skotwerkers in diens te neem.

Die vergadering is oortuig dat op die wyse te veel op die altaris van kort= termyn ekonomiese voordeel geplaas word en dat die skade onherstelbaar en in die toekoms onberekenbaar is (Ds. C.J. Botha)

Hierdie beskrywingspunt is ongelukkig nie betyds ontvang om aan 30 werkgroep voor te lê nie.

Die vergadering besluit daarop.

3. ALKOHOLISME EN DWELMVERSLAWING

Die Internasionale konferensie oor alkoholisme en dwelmmisbruik is bygewoon en 'n memorandum oor die konferensie is saamgestel. Sekere inligting is in die Nuusbrief (nr. 93) van 13 Januarie 1975 gepubliseer.

In Die Hervormer van April 1975 is 'n verslag van ds. J.C. de Lange, ons kerk se verteenwoordiger by die kongres, gepubliseer.

Na aanleiding van die verslag het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n studie laat maak (ouderling M. Pretorius) van die invloed van die adverteensiewese met betrekking tot alkoholisme. Artikels vir publikasie word opgestel oor die aangeleentheid.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende besluit oor die aangeleentheid geneem en laai dit aan die Algemene Kerkvergadering voor:

Die kerk aanvaar sy verantwoordelijkheid om doelgerig mee te werk aan die rehabilitasie van drank- en dwelmverslaafdes. Ons kan nie net ander instansies vra om iets te doen en self weinig aan te pak nie. Die kerk se taak is baie groot omdat verslaafdes gewoonlik in afstamming leef met die kerk en met God. Verslaafdes is 'n homogene groep in die gemeente soos die kranke of bejaardes. Waar daar 'n kliniek vir verslaafdes is in 'n gemeente, moet die kliniek hanteer word soos 'n hospitaal, ouerhuis of veshuis. Verder is besluit om meewerkende lid te wees op SANRAA.

4. KUNSE EN VERMAAK

a. PORMOSIEK

i. DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING HET BESLUIT

Die Raad vir Voorliging insake Maatskaplike Vraagstukke in samewerking met die Raad vir die Belydende Jeug 'n simposium sal reël waaroor psigedeliese musiek gehandel sal word en veral ter voorliging aan die belydende jeug van die kerk.

ii. VERSLAG VAN DIE RAAD

'n Simposium oor psigedeliese musiek is in samewerking met die Raad vir die Belydende Jeug gereël op 27 April 1974. Die volgende voordragte is gehou:

Die skatlike uitwerking van bepaalde vorme van hedendaagse ligte musiek - prof. dr. B. Kok, rektor van die Universiteit van die Oranje-Vrystaat.

Kritiese/.....

ritiese ontleding van bestaande wanebegrippe oor popmusiek = mmr. Gert van Tonder, vryskut sanger.

Weerbaarheid teen skadelike musiekinvloed = dr. Anton Hartman, Hoof Musiek SAUK.

Die Werkgroep Gemeente-Oppou het versoek dat die bevin=dinge van die kongres in geheel aan die vergadering voorgelê sal word met die oog op bekragting of nie:

"MUSIEK is magtige faktor met gewelddige greep op die gees van die mens. Hierdie is die blote konstatering van dit wat algemeen aanvaar word maar nie altyd grondig genoeg begryp word nie. Soos met die ander groot= hede wat deur die eeue heen die mens betower het, is dit ook met die musiek. Sy mag kan negatief, vernederend aangewend, misbruik word, of dit kan positief, veredelend gebruik word.

II. Om tot begins verhelderende visie op hier= die saak te kom, moet daar eers duidelike begripsoepaling wees. Op die simposium het telkens geblyk dat hier groot begripverwarring heers. Dit lyk of die volgende duidelare terminologie kan wees wat veel misverstand kan uitkakel:

(a) Psigedeliese musiek

Soos die naam aandui is dit musiek wat die gees wil vernietig. Hier word die mag van die musiek skadelik aangewend. Dit is revolusionêre musiek (underground).

(b) Alle ander musiek vanaf klassieke, tot moderne, populêre musiek. (Popmusiek).

(c) Enige vorm van musiek onder (b) bedoel, kam so misbruik word dat dit tot psigedeliese musiek (a) word.

III. Hieruit blyk dat deur misbruik te maak van die mag van musiek skade aan die gees gedoen kan word. In die twintigste eeu se wêreld is die skade gedoen. Wat is die kenmerke van psigedeliese musiek??

(a) Die onverhulde en medelose ritmiese polsing.

(b) Overwelgende klankvolume, brutal uit= taterend en allesvernietigend.

(c) Hierdie vorm van musiek word dan verbind met woorde wat verwys na sieklike erotiek,

geslagtelike/.....

geslasterlike verkeer en propagering van
geslasterlike verkeer en propagering van
dwellmities.

- (d) Deur musiek en inhoud word die revolusie-
gedagte bekendtoon.

Dieskadelike van hierdie musiek lê daarin dat
dit mense opswiep, grense van volk en kultuur
uitwis, die krag van godsdiens, sedes en
tradisie ondermyn, en wanpraktieke soos dood-
middelbruik, gesagshoofding en geslasterlike
permissiwiteit bevorder. Deur elektriese ver-
sterking word musiek tot kankerkruur vervorm.
Dit versterk of verlaag die emosionele of
estetiese sensiwiteit van die mens.

Dit is nodig om goed te onderskei. Ligte,
ritmiese musiek moet nie met bestaande verwar
word nie.

- IV. As aanvaar word dat hier eintotese skade gedoen
kan word en reeds gedoen is, vlou daarnit voort
dat ons as kerk en volk hier af maak hett. Dit
hou in 'verandering van gesindheid ten opsigte
van musiekwaardering. Ons word geroep tot
positiewe werkwyses. Met slegs 'negatiewe
afkeuring van psigediese musiek word niks
bereik nie.

A. VOORKOMEND

- (a) Die kerk moet veel meer as in die verlede
deur middel van prediking en katechese
dit tuisbring dat God onder andere ook
deur afteel musiek verheerlik en geprys
word. (7-0 A°)

1. Die Raad vir die Belovende Jong spesifiek
kan byvoorbeeld deur middel van kompe-
tieses die jong lidmate aanspoor om
meer belang te stel deur self gesie,
ligte, ontspannende, Afrikaanse musiek
te komponeer. Veel meer kan ook ge-
doen word om dit wat ons hett te leer
waardeer.

2. Die Raad vir Voorligting insake Maat-
skaplike Vraagstukke kan voortgaan met
studies oor die kenmerke van psigediese
musiek. Verder moet ondersoek ingestel
word na die moontlikheid van die in-
stelling van 'n verpligte registrasie
van alle nuwe plate.

3. Die kerk behoort deur middel van 'n
herdenlike skrywe die vraag van hierdie
simposium in die kerk bekend te stel.

(b) woeee.

(b) Die ouerhuis

Quers kan nie net wil klaa as die kinders wat uit hulle huise kom. In die wêreld nie kan onderskei tussen goed en kwaad nie. In ons ouerhuise moet die grootste poging begin om vir ons volk beter musiekmaak te leer.

(c) Die skool

Groot waardering behoort aan die Onderwysowerhede betuig te word vir wat op hierdie terrein op skool gedoen word. Verder het die Raad vir Opvoeding en Onderwys tot taak om hieraan verder aandag te gee.

(d) S.A.U.K.K.

Kerk en volk is die S.A.U.K.K. groot dank verschuldig vir sy standpunt en optrede in die verlede. Hiermee seam word aan die S.A.U.K.K. omringende oproep gegig om die positiewe mag van musiek, veral soos uitgedruk in ons volksliedere, te gebruik in diens van kerk en volk.

(e) Kunstenaars

Daar moet veel meer geleentheid geskep word vir dialoog tussen die kerk en die kunstenaars. Ons kunstenaars word dikwels beheers deur die meed van agterdog en vooroordeel, helbaas nie altyd geheel sonder aanleiding vanuit kerklike kringe nie.

B. GENESEMING

Die wat reeds beskuldig langs die pad bly 16 het, mag nie maar aan hulle lot oorgelaat word nie. Hierdie heile verskynsel is ook 'n aanwag aan die kerk. As aanvaar word dat kuns 'n weerspieëling is van die gees van die tyd en die beskawingseil van 'n volk, dan is psigiese musik & n vingerwysing na 'n sterk kultuur en 'n dekadente beskawing.

Die voordragte is volledig beskikbaar by die kantoor van die administrateur.

beëdig.

b. WYSIGINGSWETSONTWERP OP PUBLIKASIES EN VERMAAKLIKHEDE

i. MEMORANDUM

Die wysigingswetsonwerp is deur die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagsukke bestudeer, ' memorandum is in hierdie verband opgestel en aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê.

Die volgende is namens die kerk aan die Minister van Binnelandse Sake op 9 Augustus 1973 gestuur:

INLEIDING

Die Nederduitse Hervormde Kerk van Afrika het die afgelope aantal jare besorg geraak oor die onsedelike en anti-Christelike strekking van ' openbare persentasie publikasies, rolprente en openbare vermaaklikhede.

Hierdie besorgtheid is uitgespreek teenoor die owerheid en die lidmate van die kerk is in hertelike skrywes gewys op die gevare daaraan verbonde.

Op interkerklike vlak het die kerk saam met ander kerke samesprekings hieroor gehou en is verskillende onderhoude met ministers en beherdende gevoer.

Die voorgestelde wysigingswetsonwerp op publikasies en vermaaklikhede word gesien as ' oplossing van die noodsituasie waarin die volk en kerk op hierdie gebied gekom het. Die Minister van Binnelandse Sake en die regering word bedank vir die intensse belangstelling en vir die daartelling van wetgewing om die volk te beskerm teen die morele aanslag en die kerk te steun in sy poging om sy lidmate ' hoogsstande sedelike lewenswyse te laat handhaaf.

BEGINSELS IN BEOOGDE WETGEWING WAT ONDERSTEUNEN WAARDEER WORD

Die wysigingswetsonwerp bepaal die samestelling en werksaamhede van die Raad van Beheer. Instemming word betuig met ' raad van 6 lede deur die minister aangestel uit hoofde van hul opvoedkundige kwalifikasies, kundigheid en ervaring.

Die wysigingswetsonwerp bepaal die aanstelling, samestelling en werksaamhede van komitees. Dat die raad hierdie komitees aanstel uit ' paneel van persone deur die minister aangewys, nadat die minister belanghebbende persone en verenigings se voorleggings ontvang het, word waardeur.

Langs hierdie weg word die minister versoek om, indien die wetgewing so aanvaar word, die Nederduitse Hervormde

Kerk van/ceese.

Kerk van Afrika ook te beskou as belanghebbende vereniging, in terme van die wet. Sedoende sal die kerk in die algemeen sy standpunt kan stel oor publis- kassies en vermaaklikhede en ook geraadsaeg kan word oor besondere sake wat die Christelike godsdiens raak. Hierdie versoek roep ons billik te wees veral gesien in die lig van publisasies, rolprente en vermaaklikhede met godsdienslike tema of strekking.

Die kerk onderskryf die standpunt in die wet vervat dat beheer oor openbare vermaaklikhede en rolprente wat nie kraagrens die wet goedgekeur is nie, ook sal geld op plekke waartoe toegang verkry word op grond van lidmaatskap van die vereniging.

Ons is van mening dat die beoogde wetgewing:

Reg laat geskied tenoor en verantwoordelikeid is op die individu en volk. Dit kom veral na vore in die beginsel dat die Raad op versoek van enige persoon enige publikasie of voorwerp aan 'n komitee moet voorleë en dat daardie komitee moet beslis of daardie publikasie of voorwerp engewens is al dan nie en moet daardie persoon van die beslissing van die komitee verwagting word.

Reg laat geskied tenoor en verantwoordelikeid is op die invoerder, eienaar, kunstenaar of enigeen wat regstreekse geleidelike belang by publikasies of ver- maaklikhede het. Verwysend byvoorbeeld na die voorgestelde artikels 8A, 8B en 8C wat aan sodanige persoon reg van vertoë verderen en na bladsy 5 reël 55 tot bladsy 7 reël 10, wat 'n billike geleentheid gee vir 'n voorbeslissing.

Reg laat geskied in die geheel deur die heile opset van beoordeling, vertoë-nig van die minister om beslissings te hersien en na verloop van 5 jaar 'n mondelike hersiening. Gesien die feit dat slegs ook morele standaarde vinnig wissel, gee ons ter oeweging om in plaas van 5 jaar te dink aan 3 jaar.

Die kerk stem in dat hierdie regverdigde opset van die wetgewing nie die noodigheid van 'n appél na 'n ge- hof laat nie. Artikels soos 12(3) bladsy 29 en 16 bladsy 39 word verveelkom.

ALGEMENE OPMERKINGS

Die vraag het by ons ontstaan of die Raad uit eie beweging nie ook 'n beslissing kan hersien as die Raad na 'n beslissing tog vasstel dat 'n hersiening nodig is.

Die kerk is voortse bekommerd oor die dikwels onsmaklike publisiteit wat gegee word aan beslissings van die Raad. Onder die besef van die feit dat dit 'n baie delikate

aangeleentheid/.....

aangeleentheid is, stel ons ter oeweging dat die raad
dieselfde beskerming sal geniet as wat geregtelike
beampies geniet.

Instemming word hiermee betuig met die invoeings deur
die minister by indiening voorgestel en met die skappings
deur hom voorgestel."

ii. ONDERKOMITEES

Die Raad het dit wenslik geag dat die Kommissie van die
Algemene Kerkvergadering aan die Minister van Binnelandse
Sake name van persone sal voorle wat namens die
Nederduitse Hervormde Kerk op onderkomitees insake
Publikasies en Uitvoerende Kunste kan dien.

Dit is gedoen en persone van ons kerk dien tans op die
komitees.

iii. SAKKE VERWYS

Aangeleentheid wat na die Kommissie van die Algemene
Kerkvergadering verwys is, is tans onder die aandelag
gebring vir behandeling deur die komitees, soos verhoeg-
opvoerings en films waarin Christus bespreek word, die hou van ontleentheid en publikasies met in
immorele en onkuisse inhoud. publikasies met 'n

Die Raad wil dit graag weer onder die aandelag bring dat
die onderskeie kerke self, asook individuele lidmate
die verantwoordelikheid het om, indien daar iets ongewens
in hulle dorp of stad of omgewing sou plaasvind, of
indien daar 'n ongewenste publikasie sou verskyn, dit
onder die aandelag van die Publikasieraad te bring.

iv. DANKBETUIGING

Die Werkgroep Gemeente Opbou stel voor dat die Algemene
Kerkvergadering sy erkenning van die waarde van die
Publikasieraad sal boeke en sy dank teenoor die
owerheid sal betuig.

Ge GODESPEEL

Die Raad het 'n verslag oor die rolprent en toneelopvoering
GODESPEEL aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
voorgelê. Die rolprent is deur die adjunkminister van
Binnelandse Sake verhoed om in die RSA vertoon te word.

d. KENNIS VAN DIE AAND

Op 30 Januarie 1974 is die volgende verklaring deur die
Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgestel in verband
met die bovermelde Algemene Kerkvergadering voorgestel
met die bovermelde

Afgesien/...+

“Afgesien van į woorde wat vir die Christen skokkend is, word die inhoud van die boek in sy geheel gekennik deur į duidelike verwerping van die godsdiens en die aanvaarde norme van sedelike gedrag. Daarby word die tema van die verhouding tussen blanke en gekleurde inwoners van die land op so į gehanteer dat dit die spanning wat reeds bestaan verder sal verskerp.

Die kerk vertrou dat die betrokke owerheid die Publikasieraad ten volle sal oteen in hierdie saak en dat die standaard wat hier van toepassing was onverminderd gehandhaaf sal word.”

(Nuusbrief, Februarie 1974)

5. ONDERSOEK NA ORGANISASIES

Die vorige Algemene Kerkvergadering het reeds kennis geneem van die memorandum wat die kerk aan die ondersoekkommissie voorgelê het en het sy dank teenoor die owerheid uitgespreek vir die ondersoek en die optrede op grond van die bevindinge. Die voorsitter van die ondersoekkommissie het op 24 Julie 1974 geskryf om te laat weet dat die memorandum van groot hulp was en dat daar sterk op gestaan word.

6. SCIËNTOLOGIE

Na aanleiding van die getuienis wat namens die kerk oor die aangeleentheid gelewer is (deur wyle dr. C.J. Mams) en skewe benigte in die verbaad is į regstelling gemaak:

“Die Regeringskommissie het die vorige jaar ondersoek ingestel na die werk en optrede van die sciëntologie. Aan ons kerk is die geleentheid gegee om į memorandum in die verbaad in te handig en om getuienis voor die kommissie af te lê. Dr. C.J. Mams het namens die kerk die memo opgestel en getuienis gelewer.

Nou word van die kant van die sciëntologie beweer dat dr. Mams se optrede nie namens die kerk was nie maar in persoonlike hoedanigheid.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om daardie bewering basisis te ontken want dr. Mams het namens die kerk opgetree en met sy memorandum is ingestem voor voorlegging aan die kommissie van ondersoek.”

(Nuusbrief, April 1974)

Aan die Minister van Gesondheid is geskrywe om instemming te betuig met die wetgewing en om die skewe benigte reeds genoem te weerlê. Die Komitee is benoem om voort te gaan met į studie oor die sciëntologie en die kerk in die verbaad voor te lig.

7. KOMMUNISME

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Die besluit word volledig weergegee ten einde die aandelas te vestig op die aktualiteit toe en nou:

- (i) Die vergadering, bewus van die kommunistiese gevaar wat probeer om deur terrorisme, insynping, sabotasie en geweld die bestaande Christelike orde alhier omver te werp, gerugsteun deur 'n 30-jarige onderdrukking van geestelike waardes, kulturele erfenis en geleefdes, roep die gemeentes op tot standvastigheid in die geloof, tot bewaking van heilige en goeie en bestyding van elke liberale rigting waardeur die volkskarakter en sedes afgetaakel en kraakloos gemaak word.
- (ii) Die vergadering betuig sy dank aan die owerheid wat nougeset waak teen die dreiging van die kommunistiese gevaar.
- (iii) Die vergadering roep die kerk op om ook voorbeelding te doen vir die stryd wat gevoer word en ook vir hulle wat hulle lewens wag om die volk op die grense en ellenders te bewaak teen die kommunistiese aanslag.
- (iv) Dat elke kerkraad wat dit nog nie gedoen het nie, gevra word om in te teken op die nuusbrief ANTIKOM en dit te versprei.
- (v) Die vergadering doen 'n beroep op gemeentes en lidmate om die saak van ANTIKOM miltidlik te steun.
- (vi) Die vergadering neem met koudesse kennis van vele geleesnote wat onder druk van die kommunisme moet lê, en betuig dat morele en daadwerklike steun hulle toekom. Daarom word lidmate versoek om waar moontlik die Wumbrandorganisasie te steun met die oog op toespriking op die nie-blanke volke van Afrika wat tans bedreig word deur die kommunisme.

b. VERSLAG

Die volgende kom uit die verslag van die kerk se verteenwoordiger by Antikom (dr. C.J. Vrijbergen):

i. ADMINISTRASIE

Deur 'n 30-jarige aan fondse kom nie 'n 30-jarige sekretaris bemoen word nie maar wel deelyds. Ons kerk se bydrae is R600 per jaar.

ii. DIE BLAD ANTIKOM

Met die blad is 'n 30-jarige van 75 000 beneik, waarvan ons kerk 8 805 eksplare neem. Dit verteenwoordig

name in die sirkulasie van bykans 60%. Op 'n omsendbrief aan gemeentes het 52 gemeentes reageer, en donasies van ongeveer R1.000 gegee. Vermeldenswaardig is die feit dat enkele maandelikse effektekers ten gunste van Antikrom gedoen het.

iii. FILMS

Daar bestaan steeds filmtoteek maar die films is verouderd. Die voorraad word tans aangevul met nuwes, maar materiaal is baie skaars. Films bly in aanvraag en daar is weer in Die Hervormer kenninging geplaas.

iv. KURSES

Daar word tans gewerk aan kursus oor kommunisme wat aangebied sal word, ten einde kennis oor hierdie saak op wetenskaplike basis te gee. Gepaardgaande hiermee is daar ondersoek aan die gang oor hoe ander bevolkingsgroepe bereik kan word en watter rol Antikrom in so verband kan vervul.

v. SKAKELING MET UNIVERSITEITE

Antikrom beywer hom daarvoor dat die toepaslike kurssusse op universiteite ook die nodige aandag sal gee aan studie van die kommunisme met die oog op die bestyding daarvan.

vi. VOORLICHTING IN DIE NEDERDUTSCH-HERVORMD KERK EN ELDERS

Benedens die verspreiding van die lysgaan van Antikrom, is daar verskikende artikels in Die Hervormer en die Almanak geskryf oor die betrokke onderwerp. Op uitnodiging is enkele kerke en gemeentes ook toegeesprek. By verskikende skole is daar ook lesings gehou tesame met rolprentvertonings.

vii. FINANSIES

Uit die verslag het die finansiële posisie duidelik geblyk. Die kerk se R600 per jaar word totaal oorskadu deur die bydraes van die ander twee kerke. Die teenwoordiger was genoodsaak om deel by te dra by wyse van donasies van gemeentes, wat moeisam verkry is deur omsendbriewe en gesprekke. Hierdie poging het besluite uitwerking in die administratiewe sake van Antikrom getoon.

viii. AANBEVELINGS

Die volgende word aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê vir oeweging en besluit:

- Die vergadering verklaar dat die swaard van die Gees die absolute wapen is teen die dreiging van die

nagte/.....

magte van die Antichristis. Waar ons die ewigheid het
wat sorg vir die nodige op sy termien, sal die
kerk in alle opsigte sy taak moet verrig en sy deel
moet doem om die vyand skadeloos te stel. Die
swaard van die Gees bly die Woord van God, wat ook
moet indring in die geleedere van die vyande, om daan
sy radikale verandering te bewerkstellig.

Afrika is die brandpunt. Hier vind tens 8#39#s=
sende stryd plaas. Ons neem reeds aan hierdie stryd
deell. Die kerk van Christus moet weerbaar bly, en
sall oral in Afrika die steun van al die gelowiges
moet ontvang. Ons moet ons steeds die enigste
vraag afvra, in wie se hande die groot massas onge=
kondertes gaan vall - in die kloue van die kommunisme,
of in die skoot van die kerk?? In die uitdaging sall
die kerk in ons land 8#39#s=
hierdie reise kam dit nie anders as dat die Neder=
duitsch Hervormde Kerk 8#39#s=
leentende waar die evangelie uitgedra word aan heidene
en kommuniste tesame nie.

- Die vergadering roep die kerk op om die owerheid te steun by wyse van daadkrag en voorbeelding in sy taak om die Christelike beskawing te bewaar ook met die oog op die groot werk van die kerk in die toekoms onder miljoene ongelowiges.

Daar word ook offers geva. Die vergadering doem
knipsaap op gemeentes en lidmate om die werk van
Antidrom te steun, ook by wyse van donasies. Die
vergadering beval 'n bedrag van minstens R10-00 per
gemeente per jaar aan.

- Die Werkgroep Apostolaat het aanbeveel dat die kerk die oproep om hulp sal steun met 'n positiewe aanpak van R10-000 per gemeente maar nie as verpligte heffing nie.
- Verder word aanbeveel dat alle beskikbare inligting oor die kommunisme ook aan die Bantoe Hervormde Kerk gestuur word.

8. VRMISSELAIRY

a. ~~BESKRYWINGSPUNTE~~

=IX-5=

Die vergadering word versiek om hom uit te spreek ten opsigte van die lidmate wat verbonde is aan die Vrymesselary en word demarshere gevra om duidelike riglyne daar te stel in soverre hulle lidmaatskap aan die Vrymesselary ter sprake kom rondom hulle lidmaatskap aan die kerk, gebruik van die sakramente en die verkiesing tot ampstrake.

=IX-66=

Aangesien die kerk heelkens opnuut Christus as die hooft van die kerk en as Heer van die wêreld hely (kerkwet artikel XI) en 30ste kerkwet artikel 110 en 112, 1(a) en 2(c)). Sedert die Algemene Kerkvergadering hom in 1964 teen hierdie beweging uitgespreek het, is daar nog steeds lidmate wat aan hierdie beweging behoort of intussen daarby aangesluit het. Na 12 jaar kam die optrede van sulke lidmate alleen gesien word as weiering en verset teen die bepalinge van die kerkwet. (Ring van Krugersdorp)

AANBEVELING

Die Werkgroep Gemeente Opbou het die beswyingspunte behandel en beveel aan dat die Algemene Kerkvergadering sy vorige besluite in die verband herbevestig en dat kerklidmate gemaak word om te handel in ooreenstemming met vorige besluite.

Die Raad vir Bessadities wat ook hieroor gehandel het, stel:

Die Raad vir Bessadities is van oordeel dat slegs optrede teen hierdie nie vir die kerk goed genoeg is nie. Daar behoort meer positief te werk gegaan te word ten opsigte van voorkoming van lidmaatskap van ons lidmate aan dergelike kerk- en volksverreemde ideologiese bewegings. Terselfdertyd behoort meer positiewe voorligting verskaf te word ten opsigte van kulturele en sosiale verenigings wat vir die kerk aanneemlik is. Die Raad oordeel dat katechesis en jeugwerk in hierdie geleentheid bied vir hierdie voorligting.

b. VORIGE BESLUIT

Die Algemene Kerkvergadering het in 1964 besluit:

Die Algemene Kerkvergadering, tans in sitting te Pretoria, aanvaar met dank en instemming die rapport van prof. F.J. van Zyl oor Vrymessalery en verklaar hiermee dat genoemde beweging die eenigste God, Vader, Seun en Heilige Gees, soos God Hom in sy Woord aan ons geopenbaar het, loën, en die belofte van die kerk ondermy en kragteloos maak. Met die grootste erns wil die Nederduitsech Hervormde Kerk alle gelowiges, maar insonderheid sy lidmate waarsku teen die Vrymessalery.

Die kerk is bewus dat baie lidmate van die kerk wat nie van die Vrymessalery is, nie bewus is van die

ware karakter van die beweging nê. Die kerk dra daaron aan alle opsigters op om met groot geduld en lydsaamheid met sulke lidmate te handel volgens die voorskrifte van Gods Woord in verband met die kerklike opsigte;

ec. PUBLIKASIE

In opvolging van die eerste uitgawe oor die Vynnessalary van prof. F.d. van Zyl het daar onlangs 'n tweede uitgawe van die hand van prof. van Zyl verskyn wat baie sterk by kerke en lidmate aanbeveel word.

9. STRAFSTELSEL

a. STAATSONDERSOEK

In 1975 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deur die voltooiing van 'n analis getuigis gelewer oor die strafstelsel in die Republiek aan 'n Kommissie van ondersoek deur die landsoverheid.

b. GEWAPENDE ROOF

BESKRYWINGS-PUNT IX-77=

Wanneer die Kerkraad spreek sy kommer uit oor die geweldige toename in gevalle van gewapende roof. Oms versoek die Kerkvergadering om hierdie saak onder die aandag van die Staat te bring met die versoek dat gewapende roof as halsmisdaad verklaar sal word;

(Kerkraad Klerks. r.p.)

Die Werkgroep Apostolaat wat die beskrywingspunt behandel het, steun die eerste gedeelte van die beskrywingspunt maar het hom volgens hulle verslag nê uitgespreek oor die slot-gedeelte daarvan met betrekking tot 'n halsmisdaad;

10. PARTYPOLITIEK

Die kerk het voorheen nê neergele in verband met deelname van ampdragers in die partypolitiek.

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit om 'n ingevolge finale beroep te doen op sy ampdragers en lidmate om nê in hulle optredes deur woord en geskrif die kerk in partykery te betrek nê.

Aangesien daar tans nog besware geopper word oor die optrede van ampdragers in die verband (laes onder andere die Nuusbrief van Oktober 1974), het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n memorandum hieroor laat opstel vir voorlegging aan die Algemene Kerkvergadering met die oog op 'n besluit.

Afslus.

- a. DIE AGTERGRONDSTUDIE in die verband volg hierna onder die opskrif:

ACTIONWERKE EN SY AMPSDRAERS EN DIE POLITIEK

A. KERK EN POLITIEK

1. God se politiek

God self beoefen politiek (Van Niftrik). Hy nóg kominkryk op en delg hulle uit. En in die proses nóg Hy sy kominkryk op en delg Hy die ryk van die duisternis uit in die hante van mense en op sy regte tyd op die ganse aarde. Dit doem Hy deur sy Woord en Gees. Daarvoor gebruik Hy die kerk. Sy politiek beoog dat alle mense gered word en tot kennis van die waarheid kom (1 Tim. 2:4). Dit wil sê dit gaan om die voortgang van die evangelie (1 Tim. 2:4). Aan die uitstroom van die aarde (1 Tim. 2:4). Hierby, dit wil sê by God se politiek, is die kerk in die eerste en laaste instansie betrokke, en hieraan moet vir die kerk alle ander oorwegings wyk. Die kerk mag en moet ook van sy ampsdraers en lidmate verwag dat hievoor alle ander oorwegings vir hulle sal wyk.

2. Aardse politiek

Vir die voortgang van sy politiek gebruik God ook die aardse politiek. Aardse politiek, ook die politiek van die wêreld, is teen wil en dank diensbaar aan God se politiek (Matt. 22:21, 28:18; Rom. 13:1-4; Ef. 1:20-23; 1 Tim. 2:1-4). Vergelyk brennende Teologiese Studies, Jaargang 16, bladsy 201.) Aardse politiek vervul sy diens aan God se politiek nie deur belydenisse te formuleer of sy onderdane te kersten nie. Hy beskik slegs oor een wapen, naamlik die van die swaard (Rom. 13). En die is aktiewe onbruikbaar. Belydenis van God se naam en verspreiding van die lig van kennis van Hom geskied alderien deur die Gees en die Woord van God. En die is alderien aan die kerk gegee.

Aardse politiek vervul sy diens aan God deur, met die swaard as dit moet (Rom. 13:4), te sorg vir 'n rustige en still lewe (dít wil sê wet en orde, 1 Tim. 2:2) en die gods-vrug en waardigheid (dít wil sê gepaard met die hoogste mate van reg en vryheid vir alle mense). Goede aardse politiek is politiek wat vreesloos instaan vir die handhawing van die delikate balans tussen wet en orde ener syds en reg en vryheid andersyds. Oorbeklemtoning van die een lei tot slawery, van die ander tot anargie. Albei is vir die voortgang van God se politiek ewe ongewens. En 1 Tim. 2:2 owerheid wat hom op een van hierdie paaie bevind, se ondergang is wiss en seker. En dít moet dan deur die kerk vreesloos aan hom betuyg word.

3. Kerk en aardse politiek

Daarom is die kerk bevel om aan die 'keisers' dít, is die staatkundige owerheid, te gee wat hom toekom (Matt. 22:21 e.aa.;

Rom. 13:11 volg.) Dit sluit onderwerping, gehoorsaamheid, belasting, opoffering, loyaliteit in. Maar ook briesslike interde voor God en die mense. Die kerk is bevel om, met die oog op die heil van al die mense, vir sulke politiek te sreek, te bidd (en nog voorbidding te doen ook) teampendank (1 Tim. 2:1 en 2). Want by die verkryging en behoud van sulke politiek het die voortgang van die kerk se werk interse belang.

Belowige bidd is egter alderes sodanige bidd wat uitmond in gelowigeversekerde werk ter verwesenliking van waarvoor ge= bidd is. Daarom sal die kerk ook vir goeie politiek in bestaande sin voortdurend moet bidd aanwerk. Maar werk op die manier wat die kerk gebode is, dit wil sê deur middel van die swaard van die Gees, dit is die Woord van God, met ander woorde verkondigend, getuigend, belydend teen= oor owerheid en volk, nooit organiserend, agiterend, werwend nibe. Die kerk het grinnige verantwoordelikeid met betrekking tot die aartse politiek en mag hom nooit en nárens daaraan onttrek of vir die risiko aan die nakoming daarvan verbode teengedins nibe. Hy kom sy verantwor= delikeid egter na, nibe deur aan die aartse politiek deel te neem nibe (want so ontwikkel hy dit eintlik op 'n sulke se manier), maar deur die aartse politiek te doen en te berispe, te lei en te troos met en vanuit die lig van God se politiek. Die kerk praat nibe uit die aartse politiek uit nibe maar daarin. Die kerk is 'n volgeling van geen politieke persoon of party nibe, en 'n aanhanger van geen politieke program of beleid nibe. Hy spreek hulle almal geelyk aam met die gesag - en juis so doen hy hulle almal geelyk met die lig - van God se eenmalige ewige politiek.

4. Ons kerk en die Suid-Afrikaanse politiek in die verlede

Teen bestaande agtergrond het ons kerk gister en eergister (konlank van gister al: in 1866 in soveel woorde, en nog voor dit, deur sy betrokkeheid by die Groot Trek, metbetrekking) in die wisselende Suid-Afrikaanse politiek in, teenoor eie en vreemde, vriendelike en vyandige regerings, kamt gekies en getuig vir - en aangedring op - politiek wat voorsiening maak vir die eenheidsing en behoud van die identiteit van volke van verskillende rasse. Sulke politiek het sedert die helfte van hie die eeu verklaarde regeringsbeleid in Suid-Afrika geword en as sodanig die politieke toneel oorheers. Gedurende hie die jare het ons kerk nibe gehuier om teenoor volk en owerheid, vriend en vyand, kerk en wêreld te getuig vir die goeie reg van hie die politiek nibe.

Hie die politiek was - en is - vir die kerk die enigste politiek wat onder die bewarende hand van God die moontlik= heid bied van die handhawing van die balans (in hie die land delikter as waar ookal anders) tussen wet en onte enersys en reg en vryheid andersys. Die kerk het ook

voor die 'wesp' van die wêreldkerk uitgespel hoe hieëdie politiek lei na 'Gelyke geleenthede' vir almal, sodat niemand minder reg en vyheid sal hê as enige ander nê. Alleen langs hieëdie weg, het die kerk getug kam, tot geluk en heil van alle mense in Suid-Afrika, albei die gevare van anargie enersyds en slawery andersyds, afgeweer word.

En die kerk het, teen die prys van verguising in binne- en buiteland, die verantwoordelijkheid aanvaar om in die innig-ting van sy eie lewe rondom Woord en sakramente, voor alle mense uit die geluk en heil van alle mense teenoë te loop op hieëdie pad, soos hy trouens van sy vroegste dae af doem. Dit is wat in Artikel III van die Kerkwet staan.

5. Ons kerk en die Suid-Afrikaanse politiek vandag

In die lig van sy eerste landeiteit as Reformatoriese kerk aan God se politiek, mag die kerk ook geen uitspraak van homself van die verlate in die politiek in, sondermeer kanoniseer nê. Die kerk mag en moet alleen sê wat hy hoor, nê wat hy sê. Want dan is hy Rooms. Die kerk het nooit klaar gehoor nê. Die oomblik wanneer hy klaar gehoor het, en net nog maar praat sonder om verder te luister, praat hy, op hieëdie terrein, nê meer uit God se politiek uit, in die aanse politiek in nê, maar andersom. En dan dra sy woord net so min gewig as enige ander woord uit die politiek uit.

Wat die kerk van oomblik tot oomblik te home sal kay, en dan nê bepaal God alleen in sy soewereine vyheid, en sê hy van oomblik tot oomblik deur sy Woord en Gees aan die kerk wat bereid is om van oomblik tot oomblik biddend na Hom te luister, en dan ook bereid is om enige en alle uit-sprake van gister en eergister onderseik te stel aan wat hy nou hier te home kay. Anders was die Kerkhervorming tevergeefs.

As die kerk dus in Suid-Afrika in 1976 nog getug viir - en aandring op deurvening van - die politiek wat as 'afsonderlike ontwikkelings' aangedui word, mag dit nê wees omdat hy in 1961 of in 1888 al so getug het nê, maar mag en moet dit alleen wees omdat en as die kerk in 1976 en in die situasie van 1976 in die lig van Gods Woord deur sy Gees oortugig word datt hieëdie politiek nê die enigste of beste moontlikheid bidd vir die bewaring van die balans (en is dit nou minder delikaat as ooit tevore?) tussen wet en omte enersyds en reg en vyheid andersyds; want dit is immers goed en aangenaam voor God ons Verlosser ...

Maar luisterende na Gods Woord op hieëdie wyse en wel met die verantwoordelijkheid om voor volk en owerheid te moet sê wat hy hoor, sal die kerk nê anders kam nê as om ook die vraag aan die omte te stel: Wat het nou sedert 1961 geword van die verwagtings wat, met die deur toeloen van die kerk, van

hieëdie/.....

hierdie politiek gewek is? Enersyds: het hy wet en orde gehandhaaf? Andersyds: het hy reg en vyfheid versker, dit wil sê in die taal van die kerk self, het hy gelyke geleenthede bewonder? Was daar inderdaad ontwikkeling? Indien die antwoord op een van hierdie vrae nee moet wees, sal die kerk moet getuig dat hierdie politiek gedurende 15 jaar geen blyke gegee het van aan die verwagtinge te voldoen nie, en ernstig moet oorweeg om op te roep tot die viind van ander, better politiek.

Is die antwoord op albei hierdie vrae eger ja, kan die kerk ook nie volstaan met die herhaling van wat hy 15 jaar gelede getuig het nie. As daar ontwikkeling was, het daar iets verander. Dan moet die vraag aan die orde kom: is daar vir hierdie verandering voorsiening gemaak? Is hierdie verandering so hamteer dat die balans tussen wet en orde enersyds en reg en vyfheid andersyds in die proses verstywig is? Het daar iets werklikheid geword van die heilige geleentheid waarvan en waarvoor die kerk getuig het? Het hierdie politiek woord gehou, sowel wat wet en orde, asook wat reg en vyfheid aanbetref?

In die lig van die beantwoording van hierdie vrae sal die kerk sy getuigis in 1996 moet hoonbaar maak. Bin in hierdie verband dra die Hervormde Kerk huiveringwekkende verantwoordelijkheid.

Die kerk sal in 1976, vreesloos en sonder aansien des persoons, soos in 1961, moet getuig dat wie reg en vyfheid eiss wat 'bedreiging vir wet en orde inhou, afstuur op anargie. Dit is nie 'goed en aangenaam voor God ons Verlosser' nie. Maar in 1976 sal die kerk, met die oog op die 'ontwikkeling' in afsonderlike ontwikkeling gedurende die afgelope 15 jaar met veel meer klem as wat dit in 1961 ontvang het, net so vreesloos en sonder aansien des persoons, ook moet getuig dat wie aandringing om maatstels van wet en orde wat 'n bedreiging vir reg en vyfheid inhou, aandring op slawery. En in die lig van die huidige Afrika- en wêreldsituasie is dit sinoniem met anargie, oorlog, bloedvergieting, namelose en onafseibare ellende vir alle mense. Maar afgesien van laasgenoemde oorweging is dit in elk geval net so nadruklik nie 'goed en aangenaam voor God ons Verlosser' nie.

En dit sal die kerk op so 'wyse moet doen dat blyk uit die toon van sy stem elke toehoorteler die oproep hoor deurklink: 'Laat die wat ore het, hoor wat die Gees aan die gemeente sê' 'Met ander woorde dit moet hoonbaar wees dat hier gepraat word vanuit God se politiek uit, in die aartse politiek in en nie andersom nie. Laat die kerk een van bogenoemde aksente weg, of skep hy een van hulle af, stel hy hom blyk aan die verdereking dat hier vanuit die aartse politiek uit, in God se politiek in, dit wil sê in die kerk in, gepraat word. En dan moet die kerk hom afvra of hy nie God se politiek, en dit is die heil van alle mense, better kam dien deur te swyg nie. By al die politiek geïmponeerde klank op die Suid-Afrikaanse toneel hoef daar nie nog bygevoeg te word nie, altemins in die kerk.

Maar bo alles moet die kerk eens maak met die vermaning in 1 Tim. 2:1 en 2, naamlik biddings, gebede, voorbedes, danksegginge gedoen moet word vir alle mense, vir konings en almal wat hooggeplaas is ...' Want hierby is die heil van alle mense op die spel.

B. AMPSDRAERS EN DIE POLITIEK

1. Die teorie

Wat vir die kerk geld, geld ook vir sy lidmate en ampsdraers. Uiteraard, want wie is die kerk anders as sy lidmate en ampsdraers? Die stem van die kerk, die verheffende en veredende, verskerende en verheldende, vermanende en vertroostende klank van God se politiek, kom in die woelinge van die aardse politiek, wat daaraan voorwaar bestendig behoefte het, aldeen bestendiglik hoorbaar wees van die lippe van lidmate en ampsdraers van die kerk af. Die kerk kom en moet van elke lidmaat en ampsdraer eis dat, waar hy hom ook al in die politiek bevind, die stem van die kerk op hierdie wyse daar van sy lippe af sal klink.

As dit so is, moet die kerk selfs wens om op hierdie wyse deur sy lidmate en ampsdraers in alle bestaande partye teenwoordig te wees. Want daardeur kom die heile teorie van die aardse politiek binne die bereik van die kerk se stem, en word dus God se politiek op elke plek in die aardse politiek die belangrikste oorweging. So kom daar koers deur een en dieselfde geloofsbegrip, eenheid, kom hy te lande in die een magtige stroom van God se politiek. Dan is daar nog verskille, selfs diepgaande, selfs heftig. Niemand kan so hardnekkig verskil soos gelowiges nie. Vir hulle gaan dit immers om laaste en hoogste dinge. Maar dan kan daar nie meer deurslaggewende misverstand wees nie of verdagmakery, of bitterheid nie. Want dan is daar 'gemeenskaplike instansie om aan te appeller, om gemeenskaplike loyaliteit aan te betuig, te wete God se oormagtige, ewige politiek.

En dan maak dit ook nie meer so vreeslik saak watter party toevallig op 'bepaalde stadium 'die kussings ' is nie. Aardse politiek word dan in elk geval bepaal deur God se politiek en wel deur die deelnemers daaraan se betrokkenheid by albei. Jets hiervan was werklik in die politiek van die ou Zuid-Afrikaansche Republiek in die verhouding tussen lade van die sogenaamde Kruger- en Joubertpartye.

Maar dit word moeiliker. Die kerk is 'volgeling van geen politieke party en 'aanhanger van geen beleid nie. Lidmate en ampsdraers is dit wel. Die kerk praat in die politiek in, nooit daarmit nie. Lidmate en ampsdraers, in hulle verantwoordelikhede as lade - en dikwels stembare - van 'bepaalde party praat wel - rederend, werwend, organiserend, ooreedend, dikwels agitierend - uit die politiek uit. En hier lê die probleem. Hier kom woord teenoor woord, oortuiging teenoor oortuiging, oegmerk teenoor oegmerk, lidmaat teenoor lidmaat, ampsdraer teenoor ampsdraer

te staan. Hier word die saam aansit aan die nagmaal 'n
kweiling. Hier word die gemeenskaplike loyaliteit aan
God se politiek deur emosie vertroebel, werklik onsigbaar
of opsetlik althans nie misgelyk, oor en weer betwyfel en
ontken. En dit word nie glansiger deur die feit dat hierdie
'n stryd nie besleg word deur die aanhaling van die meeste
Bybeltekste nie, maar alleen deur insig in - en begrip van -
sowel die konkrete realiteite van die politiek as sy hoë
verantwoordelikeheid.

En tog mag die kerk of sy aansprake en lidmate hiervoor nie terugwys nie. Die kerk moet by elke lidmaat aandring op aanvaarding van medeverantwoordelikheid vir die regte beslissings in die sfeer van die aarbe politiek. As gelowiges hulle hievan onttrek, is dit prysgawe aan die duivel van die aarbe bekwagende wat vir die heil van alle mense beslissende betekenis het. As Paulus gelowiges in sy tyd kom oproep om vir 'n outokratiese heidense owerheid te bid, en as Bybelse bid altyd bid en werk beteken, hoewel meer geld dit dan in 'n demokratiese Christelike staatsbestel waar elke landsburger se bydrae medebepalend is vir die gehalte van die landspolitiek.

Alleen mag en moet die kerk daarby van elke aanspraak en lidmaat eis dat God se politiek vir hom swaarder sal wees as sy eie of sy party se politiek. ~~As betrek aan die keiser wat aan die keiser toekom en aan God wat God toekom~~ #39;. Sy politieke bedrywighede, en, met die deur middel van sy deelname daaraan, sy heile landpolitiek moet die voortgang van die evangelie (d.w.s. die mens gered word) #39; bevorder, en, nie dwarsstaan nie. Sy deelname moet daartoe meewerk dat daar ruimte, visie, perspektief, begrip vir die ewighedsdimensies van God se politiek, en daarom verdraagsaamheid, eerbarmheid, waarheidslede, verantwoordelikeheid die bertoen sal voer in die aardsse politiek. En dan kam daar onder volwasse, verantwoordelike lidmate en aanspraak ook nie sprake wees van vernedering, bitterheid, vyandskap as gevolg van politieke verskille nie. Dan geld, ook en veral van politiek andersdenkendes, ~~hoe goed en hoe lieflik is dit dat broers ook saamwoon~~ #39;. (S. 133).

2. Die praktijk

As iets van die geskilderde prentjie van kiliaanse politieke bemoeiens vir die kerk moet materialiseer, sal dit grote bedagzaamheid van alle betrokkes verg.

In die verband moet die oorweging van die getalleverhoudings geld. Daar is in 8/399 gemeente sã 400 lidmate. As 8/399 maat aanstoort gee en 8/399 struktuur blok in die weg van iemand anders 1ã of word, is 1/400ste van die lewe van die gemeente in gedrang. 399 vierhonderdstes van die pad is nog oop. In diessulde gemeente is daar sã 50 ouderlinge en diakens. As een van hulle hom besondig, word die verhouding 1/50 en 49/50. Maar daar is maar een predikant. Raak hy die kluus kwyt, is die helpe pad geblokkeer. En of hy 1 of die

helpte of draakwagt van die lidmate van sy gemeente laat strukkel het, is nie ter sake nie. Feit is dat op daardie plek hy aandadig was daaraan (of minstens mede-aandadig) dat aartse politiek God se politiek verding het.

Op dieselfde wyse is daar in die kerk as geheel ± 200 000 lidmate, ± 10 000 ouderlinge en diakens en ± 200 predikante. Na gelang van die getalverhouding vermeerder of verminder die potensiele skade aan die werk van die kerk waartoe elkeen van hulle in staat is, maar dan ook die mate van bedagsaamheid wat die kerk van elkeen van hulle moet eis in die bepaling van sy optrede op hierdie terrein.

Belukkig kan dit darem verwag word dat, na die mate waarin die verantwoordelikheid vir die beoefening van bedagsaamheid op hierdie wyse styg, ook die vermoë daartoe, verstandelik en emosioneel, sal toeneem.

Daar moet nog bygevoeg word: die helpe kerk het maar 6 teologiese professore. As een van hulle verward raak tussen God se politiek en sy eie party se politiek, is die helpe sesde van die kerk se teologiese werksaamhede in gevaar. En as die een uit realiteit teen die eerste een se optrede, sy toevlug tot dieselfde of soortgelyke optrede neem, is een-deurde van ons teologiese arbeid onder verdenking.

Kerklike ampte geniet nou óf onhoofagtig, wat in stand gehou word - dikwels ons die draers daarvan, ten spyte - deur lidmate van die kerk en nie deur politieke partye nie. En ampdraers moet hulle self baie grondig rekenskap gee van die wyses waarop en die doelwitte waarvoor, die agting vir die ampte wat hulle beklee, deur hulle self en ander belanghebbendes aangewend en benutt word.

Predikant wat lidmaat opponeer as kandidaat vir Staderraad, stoot teen daardie lidmaat se gewig in die veld wat daardie lidmaat hom help besorg het en hom help in stand hou, met totaal ander oogmerke as waarvoor hy dit nou aanwend. Professor of predikant wat in verkiesingsveldtog lidmate van die kerk van huis tot huis met werwingspropaganda opponeer, doen presies dieselfde ding. Daar kan beswaarlik van sulke lidmate verwag word om die volgende dag weer dieselfde agting vir die amp en sy draer te koester as vantevore. Veral as hierby in gedagte gehou word hoe groot rol onwaarhede, halwe waarhede, skewe waarhede, verdraaiing en blattate beswadding dikwels in hierdie sake speel, asook hoe maklik daar op hierdie terrein veralgemeen word, sodat so 'n ampdraer, hoewel self miskien volkome onskuldig, somer medeskuldig word aan al die sondes van sy partygenote.

Die vraag is: wat word in die proses van die vertroue wat die volgende dag weer tussen die lidmaat en die ampdraer onontbeerlik is vir die voortgang van die diens van die Woord? God se politiek het die onderspit gedelf voor die belange van aartse politiek.

Die Kerklike amp word nou eenmaal nie saam met die swartak uitgetrek, om die volgende dag weer netjies, asof niks of nimmer of iets dergelyks aangekeer te word nie. Hy setel in die integriteit van die persoon wat hom dra, en as die, mede deur eie toedoen, onder verdinking gebing is, hou dit besliste implikasies in vir sy afgelede onderneeming om te werk met die godvrugte lewe te versier.

Die belangrikste vraag wat die ampsdraer in hierdie verband vir homself moet beantwoord, is waarskynlik: Waarom moet juis ek dit doen? Waarom is my party so begierig om juis my daar te haal? Kan iemand anders dit nie net so goed doen nie? Of dalk beter? In elk geval met veel minder skade vir die kerk en die evangelie, wat vir die party waaraan ek my weg oopstaan om te behoort, tog ook die byvoeging moet wees? Dit moet voorwaar die party wees wat niemand anders hett wat hiervoor in aanmerking kom nie.

Miskien is die gedagte nie te vergees nie datt minstens deel van die motief geleë is in die besef van die skadeloosheid van die amp. Maar die party wat daarop aandring om ten koste van die kerk vir homself voordeel te haal uit die reklame-waarde van die kerk wat die kerk toegereken het en dra en in stand hou, parasiteer op die kerk. En die verantwoordelike vergoeding sal moet uitmaak of die ampsdraer wat homself en sy amp herhaaldelik hiervoor beskikbaar stel, nie in aanmerking kom vir aanklag van amptsmisbruik nie.

En tog behoort dit moontlik te wees en, met al die slag-gate, waarvan maar sommige aangedui is, die aandrag van die kerk op deelname van sy lidmate en ampsdraers aan die politiek, en aanvaarding van die verantwoordelike vir die vel van die besitting op die gebied, staande te hou.

Miskien moet ten slotte die byvoeging aangewend word om positief te stel: Politiek is die hoogs verantwoordelike aangeleentheid waarby niemand met meer vaardigheid en insig beslissings kan vell as wat gelowiges dit teoreties behoort te kan doen nie. Daarom mag geen gelowige en veral geen ampsdraer hom aan hierdie verantwoordelike onttrek nie. En juis omdat dit hier gaan om so die hoogs verantwoordelike aangeleentheid moet ook die praktyk van die heilighede en verdoesing, kwansuis om nie aanstoot te gee nie, afgekeer word. Geen verantwoordelike word in die geheim te antwoord, aldermins deur gelowiges. In Geheime antwoord is nie die antwoord nie. Sou dit as voorbeeldig aangemerkt kom word om hierdie so deurslaggewende terrein van die lewe van die mens te onttrek aan die vermaning: die heilige die Here God in julle harte en wees altyd bereid om verantwoording te doen aan elkeen wat van julle rekening eis omtrent die hoop wat in julle is... (1 Pet. 3:15).

Maar die byvoeging van Petrus: die met sagmoedigheid en vrees die byvoeging word nie, en moet hier waarskynlik vertolk word as: met die nodige voorsiening daarvoor datt aan die politiek mensewerk is, wat daarom feibbaar is, en

níe vermitsledeer mag word níe waar juis die geleefsbeginsing van die een die moontlikheid sal ophou vir 'ander beslissing met net soveel reg van die volgende een. En waar lidmaatskap van die kerk níe versoenbaar is met een of ander politieke verhouding níe, is dit die taak van die kerk om op die regte manier by monde van sy Algemene Kerkvergadering so te sê. Ook vir hierdie verantwoordelijkheid mag die kerk níe terugdraai níe. Maar díe sekere níe die bevoegdheid van een of ander ampsdraer of 'n groepie van hulle om op eie houtjie so te besluit en daarop te hangig te begin 'ordenlik uit te voer' níe.

Waar so 'n besluit deur die kerk níe geneem is níe, behoort lidmate van die kerk bo alle twyfel te weet dat hulle verhouding aan 'n bepaalde party geen invloed hoegenaamd hett op die beoordeling van die waarde van hulle lidmaatskap van die kerk deur die kerk of deur enige ampsdraer van die kerk níe. Lidmate wat Sappe is, moet kam weet: ons dominee is 'n Matte en hy weet ons is Sappe en ons lidmaatskap van die gemeente en ons dienswerk as gelowiges is vir hom en vir die kerk net so waardevol en net so kosbaar en net so heilig as dié van enige Natta, en andersom. En hulle moet ook die vermoedigheid hê om, as hulle dit nodig ag, vir hom te vra: "Maanhoe kom jy dit met hierdie of daardie aspek van jou bevelenis?" En daarop behoort hulle 'n sagmoedigheid en vrees te antwoord te word. Maar hulle moet dan ook onder dieselfde voorwaardes bereid wees om met dieselfde vraag gekonfronteer te word.

Die kerk se deelname aan die politiek vir die politiek - en vir land en volk - en vir die geluk van alle mense - waarde. En wie hiermee níe akkoord gaan níe, moet met homself te rade gaan oor sy eie volwassenheid en oor sy beoordeling van die volwassenheid van sy broeders en susters.

Politieke affiliasies mag geen rol hoegenaamd in die kerk speel níe.

Indien dit min of meer korrek is, spreek dit van self dat daar geen sprake mag wees van byeenkomste (gewoonlik sonder wêreldse bedoel om geheim te wees) van lidmate van dieselfde kerk wat ook almal lede is van dieselfde party níe. As dit níe politiek geïnspireerd is níe, sou mede-kerklidmate van ander politieke gesindtes ook belang daanby hê. En as dit níe kerklidake aksie beoog níe, sou partygene van ander kerke ook belang daanby hê. Juis die dubbele eksklusiwiteit ontmasker hulle as 'n aanslag van aardse politiek op God se politiek.

As God (selfs van lidmate en ampsdraers van die kerk) níe kan wat hom toekom níe, kan die keiser uitdruidelik ook (van die kant van die kerk) minder as wat hom toekom;

b. AANBEVELING

Die volgende voorstel is in die Nuusbrief van Januarie 1976 aan dienaars van die Woord bekendgestel met die oog op vooraf studie. Dit word aan die vergadering vir besluit voorgelê:

- i. Die vergadering beklemtoon dat die kerk hom nie kan onttrek aan die verantwoordelijkheid om op gebied van die landspolitiek openlike en duidelike getuienis te lewer nie.

Hierdie getuienis moet gegee word op die wyse wat vir die kerk gebode is, naamlik vanuit die Woord van God.

Die kerk is 'nigeling van geen politieke persoon of party nie, en 'aanhanger van geen politieke program of beleid nie. Hy mag sy vermoedelike onsonder aamsien des persoons teenoor alle mense te getuig, nooit prysgee nie.

Die Waar lidmate en ampsdraers van die kerk deur lidmaatskap of andersins aan politieke partye verbonde is, eiss die kerk van hulle dat hulle getuienis en optrede daar so sal wees dat eerbaarheid en waarheid, reg en liefde bevorder word en dit vir alle mense duidelik dat hierdie lidmate en ampsdraers van die kerk in gehoor=saamheid aan die Woord van God lewe. Terwyl die kerk aan sy lidmate en ampsdraers die volste vryheid wil gun en bowendien hulle verantwoordelijkheid wil benadruk om betroulike te wees in die landspolitiek, ag hierdie verga=dering dit noodsaaklik dat die volgende reëlings gemaak moet word ten opsigte van dienaars van die Woord:

Geen dienaar van die Woord sal op welke wyse ookal deel=neem aan die organisasie van 'n politieke party of die werwing van lede vir 'n party of die werwing van stemme vir enige kandidaat van 'n party nie.

Geen dienaar van die Woord sal homself beskikbaar stel as kandidaat vir verkiesing tot lid van 'n plaaslike bestuur, provinsiale raad of parlement nie.

Geen dienaar van die Woord sal sitting neem op 'n party=bestuur of toedat dat sy naam gebruik word vir reklame ten gunste van 'n bepaalde party nie.

Die vergadering maak hierdie reëlning onder die bewustheid van sy verantwoordelijkheid om toe te sien

- dat die amp van dienaar van die Woord ongeskonde sal bly,
- dat die amp en status van die dienaar van die Woord nie misbruik sal word vir ander doelendes as waarvoor dit ingestel is nie,
- dat die dienswerk van die dienaar van die Woord sowel in die pastoraat as die hoogsensamp wv sal wees van enige belaneming,

= dat/...:....

- dat die mense van die Woord al hulle tyd en krag sal
wy aan die dinge van die evangelie.

11. KERK EN KULTUURLEGGING

Die Nederduitse Hervormde Kerk het hom steeds nou betrokke
gevoel by die kultuur van die Afrikanervolk om daar mee te werk
om dit uit te dra.

a. FEDERASIE VAN AFRIKAANSE KULTUURVERENIGINGE (F.A.K.K.)

Kerkrade is steeds aangemoedig om as meewerkende liggame deel
te neem aan die F.A.K.K. kongresse of ander bedrywighede.

Die kerk as sodanig is ook verteenwoordig as meewerkende l.d.d.
verteenwoordig

Die verslag van die kerk se verteenwoordiger stip onder
andere aan: verteenwoordiger

i. WERKSMODE

Die jaarvergadering beplan en stip beleidsrigtings aan.
Die Hooftbestuur voer besluite van die jaarvergadering
uit. Koördineer en orden die kulturele tette van
die plaaslike kultuurorganisasies.

ii. STREKSVERTEENWOORDIGERS

Die Hooftbestuur het deur die twee jaar na buite gewerk
deur streekverteenwoordigers, wat verdienstelike werk
gelewer het. Hulle hoofopdrag was samevoering van
plaaslike Afrikaanse kultuurkragte met die oog op be-
vordering van plaaslike Afrikaanse kultuurebelange.
Hierdeur is ordening geskep in die kulturele werksaamhede
van die gemeenskap. geskep.

iii. GEAFFILIEERDE EN MEEWERKENDE LIGGAME

As gevolg van bogenoemde werksaamhede het die aantal van
geaffilieerde en meewerkende liggame gegroei van 850 in
1965 tot 3 327 in 1975.

iv. WERKSKOMITEES WERKSKOMITEES

Die Hooftbestuur het sy werksaamhede deur die volgende
komitees voortgesit:

Taalkommissie
Geskiedenskommisiesie
Musiekkommissie
Ekonomiese kommissie
Jugraad
Teater, Televisie en Rolprentkommissie
Angienkommissie
Federasie van Rapporteurskorpsse
Afrikaanse Studentebond

v. HANDMAAF

Die tydskrif van die F2A.K. verskyn maandeliks en verskaf insiggewende lesstof oor ons land, oor ons volkswaagstukke en volksoverlevings.

vi. JAARKONGRESSE

In 1973-1974 het die soeklig geval op Afrikaneridentiteit, massakommunikasie en Langenhoven as volkman en taalbouwer.

In 1974-1975 is gehandel oor die Afrikaner se kultuur in veranderende omstandighede en die Afrikaanse taal (taalfeeste en taalkonferensie).

(In verband met die taalfeeste kam gemeld word dat ons kerk deel gehad het aan die taalfeeste. Sommige lidmate het 'n aandeel gehad in reëlingskomitees in verband met die taalfeeste.)

vi. AANBEVELINGS - gestel deur die Werkgroep Apostolaat

. HANDMAAF

Daar word aanbeveel dat die kerk ernstig daarop sal aandring dat die blad 'n waardige plek in ons Afrikaanse kultuurlêwe inneem.

. Deelname: Ons wil aanbeveel dat die gemeentes van ons kerk wat nog nie ingeskrewe is nie, die noodsaaklikheid van inskrywing ernstig sal oorweeg.

b. RAAD VIR VOLKSANGEN VOLKSPLEE

Ons kerk is ook op hierdie liggaam as meewerkende lid verantwoordig.

c. S.A. NOODHULPELIGA

Na aanleiding van 'n skrywe van die liggaam in 1964 is toestemming verleen dat die S.A. Noodhulpeliga by lidmate van die kerk aansoek kan doen vir donasies.

d. DIE VOORTREKKERBEWEGING

Die jeugbeweging het ook op hulle versoek toestemming verkry om by lidmate om donasies aan te klomp.

12. WERNAGEN VERDEDIGING

a. HERDRIKKE SKRYWE

Na aanleiding van 'n besluit van die 57ste Algemene Kerkvergadering is daar 'n herdrikke skrywe op 31 Oktober 1973 gestuur aan lede van die S.A. Wernag en S.A. Polisie wat diens gedoen het aan die grens.

b. FONDSSE

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat hy die onderskeie gemeentes van die kerk aanbeveel word dat daar maandeliks in gemeentes vir die Suidenkruidfonds, die Polisie-Geniewetfonds en Brandwagfonds gekollekteer sal word.

Dat alle hydraes uit ons kerk vir hierdie fondse na die kantoor van die administrateur gestuur sal word wat dit op gesette tye sal oombetal.

Dit is na gemeentes verwyf en die volgende bedrae is tot aan die einde van 1975 hiervoor ontvang en oorgedra:

Portuguese winegrainfunds (September 1974)	RS. 307-483
S.A.W. Brandwagfunds (January 1970 - December 1974)	590-599
Swedish Kristofunds (February 1970)	2 478 365 9
Polskiegeniewfunds (December 1975)	287-600

R8.65993-11

C. WET OP VERDEDIGING

Op 4 September 1973 is van die Sekretaris van die Parlement
#300 gelede. Verder Wysingswetsontwerp op Verdediging
ontvang met die oog op kommentaar oor die wetsontwerp waar-
volgens dit #315 sal wees indien #320 persoon & enige
wyse heegenaam & ander persoon of kategorie van persone of
persone in die algemeen aanvaar, aanmoedig, hulp verleen,
aanspoor of aanstig; of enige woortbesig of enige
handeling vernig of enigiets doen wat bereken is om #325
persoon ... aan te spoor ... om te weier of te versuim om
enige diens te doen waartoe bedaalde ander persoon ... in
die algemeen ingevolge hierdie Wet vernig is of vernig kan
word & duot;

#3-De motiverende memorandum is in die verband opgesteld en
voorgesteld wat behandel het oor:

Inleidende opmerkingen
Omstandigheden (van die wysiging)
Historische argumente en met die
Bevolgterechting:

i. EERSTE GEVOLGTEKENING

Uit die voorgaande kan die afleiding gemaak word dat Bybels-reformatories gesien, die burgerlike owerheid die volle reg het om te verdedigende oorlog te voer en daarmee die algemene welsyn van die burgers, die Christelike godsdiens en die bestaande orde te beskerm en terselfertyd die onregmatige geweld te verby en die vyand te handhaaf. Dit is duidelik dat die oortrewe passifisme, asof g     oorlog toelaatbaar is nie, Bybels-reformatories gesproke, g     bestaan-neg het nie.

Waar in die huidige situasie die R.S.A.A. daadwerklik militêr aangeval word deur kommunistiese, godlose terrorisme, daar het die owerheid na ons oordeel nie alleen die reg nie maar óók die plig om die defensiewe oorlog te voer. Hierdie defensiewe oorlog word óók gevoer ter beskerming van die Christelike godsdiens en beskawingsnorme, ter wille van óók hoër vyfde wat die sosialisme kam of wil bied en daarom is dit ter verdediging van die algemene welsyn van die burgers. As die owerheid uit die gebot hieëdie oorlog voer met die doel om die vrede te herstel, kam daar óók twiëfel wees dat die owerheid óók geregtigde oorlog voer nie.

Die argument dat hier óók geregtigde oorlog gevoer word slegs om óók onderdrukke staatsorde te bestendig is na ons oordeel in die lig van ons Herderlike Skrywe van 1973 oor volkeverhoudings in die R.S.A.A., óók onhoudbare argument ook gesien in die lig van bestaande werklikheid.

In die lig van die voorgaande moet nou, slegs kontliks, die verhouding owerheid onderdaan nagegaan word.

ii. OWERHEIDEN ONDERDAAN

In die Bybelsereformatoriese teologie word telkens die beginsel bekantoon, soos gestel in Hand. 5:29 dat die gelowige God meer gehoorsaam moet wees as die mense. Hierdie woord, wat dikwels aangehaal word om die willekeurige ongehoorsaamheid te regverdig, moet in hierdie verband óók gesien word in die lig van Rom. 13:1-7, waar die gehoorsaamheid aan die owerheid geleer word.

In die verhouding van die onderdaan tot die owerheid stel Jon. Polvander (Synopsis, Cap. II, 28) dat die gelowige ten opsigte van die uitwendige staat of omte van die menslike samelewing vernig is om die owerheid te gehoorsaam om sodanig saam te werk om die vrede óók die burgerlike rus te bestendig. Slegs in die sake wat tot die gewete behoort óók waar die owerheidsbevels direk in botsing met Gods Woord is, kam die rebel van Hand. 5:29 funksioneer.

Heinrich Bullinger stel dat in tyd van oorlog die gelowige onderdaan vernig is om sy liggaam óók sy lewe in Dei nomine in die stryd te werp omdat dit in die regverdigde oorlog uitdrukelik gaan om die Salus publica, die algemene welsyn.

Ten slotte wys prof. dr. Th. L. Haitjema, De Heidelbergse Catechismus, Wageningen 1962, bl. 265 op die mening van prof. Karl Barth in hierdie verband. Barth stel in sy Kirchliche Dogmatik III 4, 28531-537 dat in die geval van oorlog die individuele Christelike gewete toegelaat moet word om te besluit tot deelname aan die oorlog al dan nie. Daarop stel Haitjema dan:

„Alles/Als...“

"Alst, aan 'n mensaansienlik geweten' al niet
 een onvoorselbare abstraktie is, zal m.i. deze
 redereetoeel van een individueel christen-
 staatsburger voldoende incompetent moeten
 heten voor de beslissende eind uitspraak";

Die gevolgtrekking wat gemaak kan word, is dat die
 beslissing om oorlog te voer s'nof 'n oorlog geregtig
 is al dan nie, in die hande van die owerheid lê. In
 sy beslissing sal die Christelike owerheid geleë word
 deur die uitsprake van die Woord van God met volle inag-
 neming van die verantwoordelijkheid van die owerheid soos
 dit gestel word in artikel 36 van die Nederlandse Gelofs-
 beylens.

As die owerheid aan hierdie eise voldoen het, is dit
 duidelik dat die individuele burger nie die reg het om
 hom, ter wille van sy gewete, dit is ter wille van sy
 verstaan van Gods Woord, aan die oorlog of oorlogsvaang
 te onttrek nie. Intendeel, juis in s'n of 'n geregtigde
 oorlog is die gelowige onderdaan verplig om aan die oor-
 log deel te neem, veral in die lig van Rom. 13:5:

"Daarom is dit noodsaaklik om jou te onderwerp,
 nie alleen ter wille van die straf nie, maar
 ter wille van die gewete."

iii. KONKLUSIE

In die lig van die voorgaande en met inagneming van die
 bestaande situasie is die voorgestelde Wetswysiging, soos
 aangehaal, nie in stryd met die beginsels van Gods Woord
 nie. Dit lê volledig binne die kompetensie van die
 owerheid om hier te voorkom dat hy nie gedwarsboem word
 in sy taak om die algemene welyn, die Christelike gods-
 diens en die bestaande orde te beskerm, die onregmatige
 geweld te verdryf en die vyand te handhaaf nie.

13. VLOEDRAMP

Na die vloed van Februarie 1974 is die gemeentes en lidmate ver-
 soek om offertes te gee vir noodlanning in die verband.
 'n Bedrag van R31.923990 is vir die doël byeengebring.

14. VOLKERVERBODINGS

a. HERDERLIKE SKRYWE

In 1973 het die Algemene Kerkvergadering die herderlike skrywe
 goedgekeur en dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkver-
 gadering oorgelaat om dit in 'n finale vorm te giet en ook
 in ander tale te laat verskyn.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die opdrag
 uitgevoer. Aanvanklik is 40 000 eksemplare gedruk en ver-
 spreë met 'n latere toevoeging van nog 10 000.

Oor die/.....

Oor die verdere bekendstelling is daar artikels van persone in Die Hervormer gepubliseer wat handel oor die inhoud van die herderlike skrywe.

By gemeentes is navraag gedoen in verband met die verspreiding en behandeling van die stuk met 'soek aan Ringsvergaderinge om kontrole daaroor uit te oefen.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ernste aandag gegee aan die besluit oor veranligings van die Herderlike Skrywe maar het tot die oortuiging gekom dat dit wat vorm en gerigtheid betref nie geskik is vir verspreiding in die buiteland in vertaalde vorm nie. Die Kommissie was van oordeel dat ons standpunt met betrekking tot volkeresverhoudings beter op 'ander wyse aan die buiteland gestel kan word.

b. DIE BUITELAND

Op die volgende wyse is ons kerk se standpunt takers onomwonde gestel:

i. GESPREKKE

Onder hoofstuk XXIII word weergegee watter geleenthede benutt is vir gesprekke met persone uit die buiteland. Byna sonder enige uitsondering het die gesprek of 'n gedeelte daarvan oor die volkeresverhoudings in Suid-Afrika gegaan.

ii. MEMORANDUM

Deur die Departement van Inligting het 'soek aan ons kerk gekom om 'stuk op te stel wat onder andere sal handel oor ons kerk se standpunt met betrekking tot volkeresverhoudings, vir gebruik deur die Lutherse Kerk in Wes-Duitsland. Die stuk is opgestel, in Duits vertaal en deurgestuur.

c. S.A. BURO VIR RASSE-ANGELEENTHED (SABRA)

Ons kerk is sedert die stigting van die liggaam as meewerkende lid verteenwoordig by SABRA. Wyle ds. T.F.J. Dreyer was afdienende tot met sy eentye in 1975 die kerk se verteenwoordiger, waarna 'opvolger benoem is. Die opvolger, ds. C.L. v.d. Berg, se verslag lui dat sedert sy benoeming net een gesprek gevoer is oor sekere aspekte van die beleid van afsonderlike ontwikkeling maar dat dit nog in die beginsium is.

d. KERKE IN BLANKE GEBIEDE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in 1974 'studie gemaak van kerke nuwe aan Bantoe in Blanke gebiede. 'Memorandum is in die verband opgestel en goedgekeur en na aanleiding van 'besluit om dit bekend te stel, het die

volgende/.....

volgende in die Noudbrief van Oktober 1974 verskyn:

Die Aanbeveling van navraag oor die kerk se standpunt met betrekking tot die voorsiening van plekke vir eredienste vir Bantoeswerkers in Blanke gebiede het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se studie van die aangeleentheid gemaak en besluit om die volgende as sy standpunt te formuleer:

Eerstens moet elkeen bereid wees en ook die middels voorsien dat elke Bantoe die geleentheid sal kry om eredienste in sy eie kerkgebied Sondae te kam bywoon en dit in sy woongebied. Persone in wie se diens sulke Bantoeswerkers is, het die grootste verantwoordelijkheid om dit moontlik te maak.

As dit onmoontlik blyk te wees en dat 'n groot getal Bantoeswerkers, Sondae nie in eie gebiede eredienste kam bywoon nie moet as oorgangsmaatreël tydelik fasiliteite in Blanke gebiede geskep word. Daar word gedink aan die oprigting van kerkgeboue wat deur die verskillende Bantoeleenskappe op verskillende tye gebruik kam word.

Tans word daar tydelike fasiliteite vir ander sake vir die Bantoe in blanke gebiede voorsien. Hierdie aanbeveling is in ooreensetting daarmee.

f. BESKRYWINGS-PUNTE

Die volgende beskrywingspunte is deur die Werkgroep Apostolaat behandel en dit is vir aanname by die Algemene Kerkvergadering aanbeveel en die vergadering besluit daarmee:

=IX-88=

Die kerk

- i. betuig dank vir die ferme instandhouding van die staatsgesag en die ewewigtige handhawing van wet en orde in ons vaderland deur die owerheid, met besondere verwysing na die beskerming en uitbouing van die reg en vryheid van alle onderdane langs die weg van die doelgerigte deurvoering van die beleid van Afsonderlike Ontwikkeling, asook na die bemoeienis van die owerheid ter verwesenliking van vrede en outelike vooruitgang ook buite ons landsgrense;

die versoek die owerheid om besondere en volgehoue aandag te gee aan - en nie te huiwer nie - om hoëceisse aan alle onderdane te stel ter kragtadige verwesenliking op alle lewensreëls

van die/... ..

van die grondpatroon van die beleid van Afsonderlike Ontwikkeling, met besondere verwysing na die noodsaak van

- . die bewerkstelliging van ~~Ĭ~~=nemende uitstraling van lede van die onderskeie ander volksgroepe uit Blanke Suid-Afrika na hulle eie tuislande, met inagneming van al die implikasies hiervan;
- . die bewerkstelliging van ~~Ĭ~~=nemende uitvoerel van oorblywende lede van ander volksgroepe binne die grense van Blank Suid-Afrika, uit Blanke woongebiede na afsonderlike, verkslik etnias gegroepeerde woon=gebiede, met voorsiening van woon- en alle ander nodige en moontlike ge=riewe vir hulle aldaar, en met inagneming van al die implikasies hiervan;

iii. betug aan alle belanghebbendes dat alleen deur die doelgerigte imple=mentering en volgehoe deurvoering van sodanige maatre&ls verseker kan word dat die geleidelike verandering van die tradisionele samelewings=patroon in ons vaderland die logiese uitv&sel van die ontlooiing van die beleid van Afsonderlike Ontwikke=ling sal aees, en nie die uiteindelelike oegmerke van die beleid sal ventoebebel en/of hulle verwesenliking bemoeilik nie;

iv. verseker die owerheid van sy ondubbeldinge steun en volgehoe voorbliding in die vervulling van die owerheid se ho&roeping ter bewerk=stelliging van ~~Ĭ~~gelukkige toekoms vir alle mense in ons vaderland;

v. roep alle mense, maar insondereid alle gelowiges, in Suid-Afrika op tot die bereidwillige bring van al die offers aan gewin, genot, gemak, genief en selfs persoonlike geluk, wat ter verskering van so ~~Ĭ~~gelukkige toekoms vir alle mense in Suid-Afrika deur die owerheid van hulle gevra mag word&

(Ring van Johannesburg)

=IX-99=

Christelike verantwoordelike
menseverhoudings in Suid-Afrika

Die kerk

i. Neem met dankbaarheid kennis van die vermindering in die gaping wat in die verhouding op geboortis-, opvoedkundige, ekonomiese en ander terreine tussen lede van die onderskeie rassegroepe in ons vaderland bestaan het, en roep alle gelowiges op om in Christelike verantwoordelikeheid mee te werk tot die voortsetting van hierdie proses langs die weg van afsonderlike ontwikkeling.

ii. Wys alle mense, maar insonderheid alle gelowiges, op die geleentheid vir die beoefening van Christelike verantwoordelikeheid vir die toekoms van alle mense, wat opgesluit lê in die benutting van hierdie veranderende situasie ter uitbouing van gekerstende menseverhoudings tussen lede van die onderskeie rassegroepe.

iii. Verwerp as onversoenbaar met Christelike verantwoordelikeheid enige krenkende, beleedigende of vernederende houding of optrede tussen mense en mense op welke terrein ook al, sowel as enige oortuiging van die waarheid, eer of bevrediging ten koste van die geluk en heil van ander mense.

iv. Herbevestig sy oortuiging dat die behoud van die onderskeidende identiteit van die verskillende rassegroepe in die beste belang van die voortgang van die evangelie, sowel as die handhawing van die Christelike beskawing in hierdie land, en daarom ook in die beste belang van die menswaardigheid en geluk van alle mense in die hede en die toekoms is, en dat die bewaking van hierdie identiteit op kulturele, maatskaplike en biologiese terrein derhalwe uitdrukking is van die hoogste Christelike verantwoordelikeheid vir die toekoms van alle mense.

v. Roep alle mense, maar insonderheid alle gelowiges op, by alle kontak, assosiasie en Christelike toemaeding

tussen/.....

tussen beide van verskeide rasse-
groepe, tot bewanig van die afstand
waarsunder eerheding van mekaar
se eiensentheid en gesamentlike
aanvaarding van Christelike verant-
woordelikeheid vir die toekoms van alle
mense onmoontlik is.

- vii. Verwerp as onversoenbaar met Christe-
like verantwoordelikeheid enige reëling
of optrede op welke terrein ookal waar
die samevyn van beide van verskeide
rassegroepe geen ander doel dien nie as
die blote beoefening van vermenging
of die blote demonstrasie van
familiariteit, waardeur die eer-
bieding van mekaar se eiensentheid
afgetakel, en sodanige ongunstige
klimaat vir kulturele, sosiale en
uitdrukkelike bloeivermenging geskep
word.

(Kerkraad van Melville)

I. KOMMUNIKASIE

Vir die verberiging van die evangelie benutt die kerk bestaande
kommunikasie-inisiaties om so die blye boodskap in woord en geskrif uit-
te dra.

1. PUBLIKASIES

Die Kommissie vir Literatuurvoorsiening en die kompilator vir kerk-
like publikasies en berigging het nou kontak in die verband.

Laasgenoemde as sekretaris van die Kommissie vir Literatuurvoor-
siening vorm die skakel tussen die Kommissie en die verskeide
instansies wat met publikasies vir die kerk en ander kommunikasie-
media te doen het. Benewens verslag oor die publikasies as
sodanig is die volgende ook verslag oor die werk van die Kommissie
vir Literatuurvoorsiening en die kompilator vir kerklike publikasies
en berigging:

a. GEREEDEKERKLIKE PUBLIKASIES

i. DIE HERVORBER

Die breë beplanning word gedoen deur die redaksie terwyl
die besondere deurvoering in die hande van die redakteur
en kompilator vir kerklike publikasies borus, laasgenoemde
vir die versameling van kopieë, gedrukte proefreëse, uit-
leg van blad, intekening deur gemeentes en sekretaris van
redaksie.

INHOUD

Benewens die gewone artikels wat verskyn, het die volgende

in die/.....

in die besonder aandag gekry, met 'verslag oor die
vordering in die verband te lärens daarna genoem:

.. Eskatologie

'Bees artikels oor die eskatologie word beplan.

.. Tyd en gebeurtenis-gebonde artikels

Na 'gesprek met die ad hoc komitee in verband met
massakommunikasie is besluit dat artikels onder die
opskrif "Beoordeel die geestes" sal verskyn as voorloper
kommentaar op gebeure in die openbare- en kerklike lewe
wat vir die lidmate van wesenlike belang kan wees.
Beplanning is in werking gestel om vir so 'artikel
ruimte op te hou so lank as wat dit prakties moontlik
is.

.. Buiterekenlikes

Aandag is gegee aan die suggestie van die Raad vir
Arbeid onder Buiterekenlikes dat aan buiterekenlikes 'n
blad as volg gebied sal word:

"'Antrekklike buiteblad, gekleur en met die prys,
naam, wapen en kort opskrifte van artikels in die
voorblad, sodat sy belangstelling gewek word om
die blad te koop."

Die redaksie het daarvoor gehandel maar was eerstens
van oordeel dat Die Hervormer primär genäg is op die
lidmate van die kerk en dat die saak van die behandeling
van buiterekenlikes beter gedien kan word deur 'die
blad spesiaal genäg op die buiterekenlikes. Tweedens
is die redaksie van oordeel dat die opdeling in en die
toespreking op besondere groepe in die blad nie oor-
beklemtoon moet word nie. Derdens was die pers op die
betrokke stadium nie in staat om te voorsien in so 'n
versook nie weens gebrek aan die nodige masjinerie en
personeel.

Die Raad vir Arbeid onder Buiterekenlikes is egter ver-
soek om artikels gereed te voorsien vir publikasie in
Die Hervormer oor hierdie deel van die werk.

.. Artikels uit ander kerke

Die redaksie het goedgekeur dat daar gereed artikels
uit die ander twee Afrikaanse susterkerke kan verskyn
en van ons kerk se kant artikels in die ander twee
kerke se blaaie. Na 'gesprek tussen die ver-
teenwoordelike instansies met die verskände kerke
is 'gedraglyn vir die toekomst neergelä.

.. Jugrubriek

Aan die Raad vir die Belände Jeug is 'versook

genig om in die jeugrubriek vree, waarmee die jeug te doem het, te beantwoord - vree deur die jeug self gestel of vree deur die Raad as aktyeel beoordeel. Daaraan sal aandag gegee word as d.2: huidige reaks oor Bybelse begrippe afgehandel is.

.. Kategese

Met die verskyning van die katekisasieboek "Ged. Gids" is die rubriek die lesuitersetting as opvolger van "Weding" verdwyn. Nou word die "Ged. Gids" as "Ged. Gids" die rubriek bekendgestel en sal opgevolg word deur verdere artikels oor die kategese.

.. Die Kinders se Hervormer

Die Raad vir Kategese het besluit dat die lesuitersetting nêr meer nodig is nêr en is self bereid om die taak te onderneem om in die behoefte van die kinders deur Die Hervormer te voorsien in samewerking met ander raie. Suggesties in Die Hervormer self oor die toekoms van die rubriek het weinig reaksie uitgelok. Die reaksie gee aandag aan die toekoms van die rubriek, in voortgesette samewerking met die Raad vir Kategese.

.. Foto's en foto-artikels

Die gereelde verskyning van foto-artikels en interessante foto's, uit die lewe van die kerk is deur die reaksie versiek. Dit verskyn volgens die kommentaar van lidmate, onder besondere byval.

.. Persoonlike hange

Begins om lidmate te beweeg om van die advertensie-kolonne gebruik te maak vir verlonings-, huweliks- en geboorteaankondigings het geen reaksie uitgelok nêr.

.. GETAL VERSKYNNINGS

Die reaksie het, na aanleiding van 'n verslag van ds. P.M. Smith en mr. A.B. van N. Herbert, eerste aandaag gegee aan Die Hervormer as 'n weekblad met Die Hervormer se Nuusbrief as eerste stap in die rigting met sy verskyning op die 15de van elke maand en Die Hervormer op die 1ste van elke maand.

In die verband is oewering gegee aan:

at Personeel van 1 ses om in die behoefte te voorsien;

verspreidingsmiddels = bestuursers en voertuie en te lewerend;

die vorm (tydskrif of koerant) wat die drukstete en dus interkonek bepaal;

ii. DIE ALMANAK

Die kompilarator vir kerklike publikasies en berigting is verantwoordelik vir die versameling van die kopie, opstel van statistieke en kalenders, uitleg en inleëring van die blad.

. SAAMESTELLING

Daar het gedurende die drie jaar nie kerklike versameling gekom wat die saamstelling betref nie - artikels, kalenders, statistiese gegewens en die Bybelse Dagboek. Wat laasgenoemde betref word gemeld dat besluit is om uitroeping te gee aan versoeke om van 'n groter lettertype vanaf die 1976 uitgawe, gebruik te maak. Dit vergroot die dikte van die blad.

. OPLAAG

'n Gedeeltelike styging vind nog plaas. Die oplaag van 28 000 vir 1975 was nie toereikend nie. Vir die volgende uitgawe word vir 30 000 voorsiening gemaak.

. PRYS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die prysaansetting aan die redaksie oorgeleë. Verhoogde kostes bring ook onvermydelik weer 'n styging mee. 1974 = 80c, 1975 = R1-00 en die prys vir 1976 bly R1.

. VERSKYNINGEN VERSPREIDING

Dit was moontlik om die blad in Desember te voorsien aan gemeentes sodat lidmate dit aan die begin van die jaar beskikbaar kom hê met die oog op die Bybelse Dagboek.

. REDAKTEUR

Dr. T.E.J.J. Dreyer (sr.) was sedert 1965 hoofredakteur van die blad. Toe die uitgawe van 1976 beplan is, was hy nog in die voorsittersstoel maar met die verskyning was hy reeds oorlede.

Die vergadering betug sy waardering vir jaarlange toegewyde diens.

Prof. dr. P.S. Dreyer is benoem tot hoofredakteur in die vakature.

iii. HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Die kompilarator vir kerklike publikasies is hier verantwoordelik vir gedeeltelike proeflesing en uitleg van die blad.

Die blad/.....

Die blad se opdrag is tans 550 en die interkompleid
R4.00 per jaar.

b. BESONDERE PUBLIKASIES

i. AFGEHANDELT

Sektekenners = handleiding
Geloofsleer (handruk) = vir die kategetiese onderwys
Rondom die gewetenskousule = oor onderwysake
Opsig en Tug. = 'aet handleiding
Herberg vir die vreemdeeling = handleiding
Waarom is ek lidmaat van die kerk (handruk) = handleiding
Gadit aan die gemeente = prekbundel vir ouderlinge
Herderlike skrywe = voorligting
Reisattestaat = vir gemeentes
Jaarverslae (ABC)(handruk)
Sensusvorme (handruk)

ii. OMAFGEHANDELT

Dienstboek vir eredienste
Tweede deel van Ken jy die Bybel?
Tweede deel van Ons protestantse erfenis
Tweede deel oor sektes: Afsonderlike sektes
Atergrond en inhoud van ons belydenis.
Voorligting aan ouderlinge
Herderlike song
Sinopsis oor publikasies

iii. EIE PUBLIKASIE

Daar word steeds gewerk aan 'n eie publikasie van die
Kommissie vir Literatuurversorging onder leiding van
Werkgroepe oor die volgende onderwerpe met die werkgroep-
voorsitters se name ook genoem =

Rondom die Bybel	= ds. A.P.B. Breytenbach
Die belydenis	= dr. P.J.T. Koekemoer
Die verkondiging	= dr. J.H. de Wet
Rondom die kerk	= dr. F.J. van Zyl
Bybelse begrippe	= dr. D.J.C. van Wyk

2. BERIGTING

Die kompilarator vir kerklike publikasies en berigting het in
besonder hier 'n boek met berigting.

a. AAN DIE KERK

Deur middel van die kerk se eie kommunikasie-media en ander
media (veral radio) asook onskrywes word deur artikels
aanvullende, lidmate op hoogte gehou met gebeurte in en om
die kerk, voorligting word gegee oor sake rakende die
gemeentes.

b. OOR DIE KERK

In die kerk se blaaie, dagblywende, radio word gereeld benigte oor die doen en late in die kerk, asook standpunte van die kerk bekend gestel. In die verband kan verwys word na:

- i. Die medewerking met die ad hoc komitee benoem om navorsing te doen oor en aanbevelings te maak in verband met 'betere benutting van die massakommunikasie media deur die kerk.
- ii. 'Daankousus wat gevolg is by RAW oor massakommunikasie en wat moontlik gemaak is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en Raad van Finansies.
- iii. Verkenning wat gedoen word in verband met beter voorligting aan die lidmate oor gebeure in die kerk van Christus ook buite ons eie kerkverband.

3. RADIO EN TELEVISIE

a. KERKUITSAANDIENSTE

i. VERTEENWOORDIGER OP DIE ADVIESKOMITEE INSAKE KERK- UITSAANDIENSTE

Nadat ds. T.F.J.J. Dreyer (sr.) vir meer as 30 jaar die kerk in die verband verteenwoordig het, het daar in 1975 deur sy dood 'verandering gekom en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit dat sy skriba voortaan die verteenwoordiger sal wees. Hy het by een vergadering in Julie 1975 in die verband sitting geneem.

* AANBEVEELING

Die kerk boeke staaf sy waarderung vir die werk wat wyle ds. Dreyer oor 'kerk van baie jare gedoen het toe hy met opnuutering die belange van die kerk daar bewonder het.

ii. GEREFORMEERDE UITSENDINGS

Sedert die vorige vergadering het die volgende wysiging in die uitsendings gekom veral met die oog op meer hoortbare uitsendings deur nie meer gebruik te maak van kortgolfsendings nie. Daar is besluit dat alle diensete voortaan op FM-senders uitgesaai sal word maar dat hulle ook hoortbaar op kortgolfsenders sal wees. Om te verseker dat die kerk van elke kerkgenootskap minstens een keer per Sondag deur die lidmate van sy kerk gehoor kan word, is Ontwaak my Siel op die ereprogramster ingeskakel. Dit bring ongelukkig mee dat ons kerk en die Gereformeerde Kerk elkeen een keer elke agt weke nê 'uitsending sal hê. Dit is as gevolg daarvan dat die A.G.S.S. nog een keer per maand 'n Ontwaak my Siel uitsending moet kry.

iii./.....

iii. OGGENDSTUNDINGS

Begroende neding het dit noodsaaklik gemaak dat alle eradienstede diende tyd uitgesaai sal word. Vir die oggendiens is daar op 9h00 besluit maar dit het geblyk vir veelal Wes-Kaapland baie vroeg te wees. Eers is daar 8#30 totde toegepas waar Wes- en Oos-Kaaplandse uitsendings se trefwyte baie beperk was deur hulle anders as die res van die land te behandel. In die verband is met die laaste vergadering 8#30 verandering gemaak.

Die veranderinge bring mee dat waar Wes- en Oos-Kaapland van die res van die land afgeskei het vir die oggenddiensuitending, Wes- en Oos-Kaapland, Vrystaat en Natal nou gekoppel word en Noord- en Suid-Transvaal gekoppel bly.

Verder dat die Gereformeerde en Hervormde Kerk om die beurt Sondagoggende uit Transvaal uitsaai waar die grootste persentasie van hulle lidmate woonagtig is.

Die aanddiens wat landwyd uitgesaai word bly onveranderd. Die verandering bring mee: dat Kaapland soggens 8 landwyd uitsendings het en 7 wat na die res van die land, dit wil sê Kaapland, Vrystaat en Natal, uitgesaai word.

Geen streek het meer as een eradiensuitending per Sondag nie.

Daar waar die Nederduitsech Hervormde Kerk vir 1975 7 diensate en die Gereformeerde Kerk 6 diensate net in Wes- en Oos-Kaapland uitgesaai het, sal vanaf 1976 hierdie diensate nou ook in die Vrystaat en Natal gehoor word.

b. RADIOPREDIKERS

Daar word voortgegaan met opleidingsgeleenthede vir predikante wat radiouitsendings doen.

AANBEVELING

8#30 word op alle predikante, wat aan uitsendings deelneem gedoen om hierdie geleentheid te benut aangesien dit oorweg word om hoofsaaklik van sulke persone gebruik te maak vir radiouitsendings.

c. TELEVISIE

Van die S.A.W.K.K. se kant word programme voorberei vir ateljee-uitsendings waar predikante in die televisietechnieke geskool word. Daar is nog nie sprake van die uitsending van gewone eradienstede deur televisie nie. Predikante ontvang opleiding om te voldoen aan die besondere eise wat gestel word vir televisieuitsendings.

Die/woese..

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het persone benoem om 'n studie te maak oor die kerk en televisie. Nadat 'n paar voorlopige verslae daarvoor ontvang is, is hulle voorsiel aanvaar om 'n ad hoc komitee te benoem om die ondersoek voort te sit. Daarvoor word onder punt 4 volgende verder verslag gedoen.

d. ANDER PROGRAMME

Daar is besondere pogings aangewend om aan die werksaamhede van ons kerk ook in ander radioprogramme aandag te gee. Dit kom ook meer dikwels voor dat dit gebeur in Sondagmiddagprogramme of by die program "Woorde Sondag". Kerklike liggame word andermaal gevra om bepaalde aktiwiteite onder die aandag te bring met die oog op uitbreidings.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het in die verband besluit:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om die professor in Kerkgeskiedenis, met medewerkers indien nodig, te vra om programmaties die geskiedenis van die ouer gemeentes van ons kerk op te stel vir die gebruik van die S.A.U.K.K. se godsdienstige programme.

Die werksaamhede van die kerk ten opsigte van jeugkampe, werk onder bepaalde edinn. moet sistematies aan die S.A.U.K.K. vir dieselfde program, aangebied word.

Die besluit is verwys na die professor in Kerkgeskiedenis, Raad vir die Belovende Jeug, N.H.S.V.V. Hoofbestuur en Wesshuis-direksie vir hulle voortdurende aandag.

Die program "Wort die Bybel" waaraan verteenwoordigers van ons kerk gereeld meedoen bly een van die gewildste uitsendings van godsdienstige aard.

e. DANKBEFUORING

Dit word aanbeveel dat die kerk sy hoërwaardering sal boekstaaf teenoor die S.A.U.K.K. vir die tyd wat aan godsdienstige uitsendings afgestaan word en vir die geleentheid aan die kerk gegee om in die verband mee te doen.

4. BETER BENUTTING VAN DIE MASSAKOMMUNIKASIE MEDIA

Na aanleiding van die ondersoek oor die kerk en televisie het die ondersoek uitgebrei sodat dit die benutting van die hebe massakommunikasie deur die kerk insluit. 'n Komitee is op ad hoe-basis vir die doel benoem wat reeds aandag gegee het aan die volgende:

a. DAGPREEN TYDSKRIFTE

Die komitee het as eerste taak aangepak om die beeld van die kerk na buite te stel. 'n Paneel van medewerkers is benoem.

Hulle taak is om elke 'studie te maak van bepaalde onderwerpe, wat die Skrif daarvoor sê, wat die kerk daarvoor gesê het, sodat by navraag na so 'persoon verwys kan word om 'antwoorde op die betrokke onderwerp uit te spreek. Dit sal nie noodwendig die standpunt van die kerk hoef te wees nie maar minstens verantwoord.

Verder is dit hulle taak om self na aanleiding van persblywinge te reageer of om hengite oor gebeure in die kerk te formuleer en beskikbaar te stel met die oog op persblywinge. Tot 'late het hierdie stelsel vrugte afgewerp.

b. DIE KERK SE EIE KOMMUNIKASIE MEDIA

Lede van die panel is versoek om stukke gereed te maak oor bepaalde aktuele onderwerpe vir die kerklike publikasies.

'Aantal het verskyn in die rubriek: Bepoel die geeste.

Die komitee gee ook aandag aan die doeltreffende hantering van beskikbare artikels deur die pers wat aanblywing en tyd betref. Hulle steun die voorstelle oor die verskynning van Die Hervormer en Nuusbrief en 'volgende redakteur van hante.

c. RADIO EN ROLPRENT

Die komitee gee nog aandag aan beter benutting van die radio, televisie en die rolprent.

5. LITERATUURVERSPREIDING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

a. Dat H.A.U.M. meer aandag moet gee aan bekendstelling op wetenskaplike wyse.

b. Dat die uitgewers meer moet let op 'aanrekklike voorkoms van die publikasies met 'lees- en verstaanbare inhoud.

c. Dat oorweging gegee moet word aan die moontlikheid om van die publikasies beskikbaar te stel aan 'voorbeeld jeugverenigings of suistewerigings om die verspreiding op 'n kommissiebasis waar te neem.

d. Dat kerke, gekontroleer deur die Kerkvergadering, met huisbesoek en ander geleenthede die publikasies beskikbaar moet hê om dit vir die lidmate aan te bied en die waarde daarvan bekend te stel.

e. Dat -

i. aan elke kerkraad van ons gemeentes 'eksplanaat van die kerklike publikasies (= boeke) gestuur sal word;

ii. aan elke kerklike kolporteur opdrag gegee word om elke sodanige publikasie na ontvangs aan die kerkraad voor te lê vir bespreking, behandeling en bestelling;

iii./.....

- iii. die oplaag van boeke nie te groot sal wees nie.
- d. Dat kerklike publikasies nie op kerklike afdeling word nie maar dat meer propaganda gemaak word in DIE HERVORMER en NUUSBRIEF om dit onder die aandag te bring.
- e. Dat eksemplare van alle nuwe en beskikbare kerkhistoriese publikasies van ons kerk geskenk word aan alle staatsargiewe en groot stadsbiblioteke.
- f. Die personeel van die pers moet versoek word om by die versending van publikasies (veral DIE ALMANAK en DIE HERVORMER) per spoor van beter verpakingsmetodes gebruik te maak.

Die Kommissie vir Literatuurvoorsiening het dringende aandag aan die aangeleentheid gegee, benewens wat verwys is na die Raad van Finansas oor sake wat die N.H.W. Pers en H.A.U.M. raak, aangeleentheid en nagsvergaderinge.

Deur die dagpers, radio, Die Hervormer, die Nuusbrief word die verspreiding van publikasies aangekondig - in die dagpers sonder sukses. Soms reageer die dagpers op artikels en berigte in Die Hervormer, Nuusbrief en kerknuus. Van die publikasies word een eksemplaar aan gemeentes gestuur met 'n begeleidend brief en bestelvorm. Vandat hierdie metode gevolg word, was die reaksie baie gunstiger byvoorbeeld van een eksemplaar is 2 700 gedruk en binne 3 dae was 2 300 verkoop.

Simopsis van alle publikasies word gereed gemaak om beskikbaar gestel te word aan kerklike sodat hulle kan weet wat voorhande is en wat die inhoud daarvan is.

Alles in vermoë word tans gedoen om gewone kerklike publikasies betyds by gemeentes te laat kom. Teenoor die situasie in die verlede, het die posisie tans baie verbeter. Aandag word gegee aan verdere verbetering.

6. KOMPIETOR VIR KERKLIKE PUBLIKASIES EN BERIGGEWING

Die Werkgroep Gemeente-Onderrig het besluit dat die omvattende werk van die kompietor in die agenda van die Algemene Kerkvergadering gestel word. Die funksie van dank betyig sal word teenoor die kompietor vir die reusse werk.

HOOFSTUK X - DIE GEESTELIKE FORMING VAN DIE JEUG

A. DIE BELYDENDE JEUG

1. DIE WISSE VAN JEUGWERK

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Beskrywingspunt van die Ring van Heilbron is aanvaar wat onder andere vra:

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om die arbeid van die kerk, tens, aan die belydende jeug te toets aan die norme van die Heilige Skrif, en of die aangehegte studiestuk nie dalk nóg meer mag wees nie;

Memorandum van die nóg is ook aan die vergadering voorgeleë.

b. UITVOERING

Dit is verwys na die Raad vir die Belydende Jeug om so 'n studie te maak nadat die Ring van Heilbron die knelpunte geformuleer en beskikbaar gestel het.

Die Raad het hom daartoe bereid verklaar as nuwe gesigspunte na voor geblyk word deur die nóg want voorheen het 'n gesprek met die nóg van Heilbron en Bloemfontein plaasgevind en oor die uitdaging was genoteer:

Die Raad van die gesprek wat daarop gevolg het was: dat daar nie 'n oënsiklike verskil is tussen die Raad se opdrag en bevel en die studiestuk nie en dat die moontlike verskil van siening van die jeugwerk net 'n geval van gebrekkige kommunikasie is;

Die nóg het nie met verdere knelpunte voorlêers gekom nie.

Die Ring van Potchefstroom het ook aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om 'n spesiale rapport opgestel sal word oor die aard, funksionering en sin van die bestaande organisasie van jeugwerk in die kerk.

Die nóg is verwys na die vorige ondersoek en gevra om 'n memorandum op te stel wat al die punte sal dek wat hulle ondersoek wil hê. Die vorige stukke is aan die nóg gestuur.

'n Komitee van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is later benoem om in gesprek te tree met die nóg se verteenwoordigers. Die Ringsvergadering het hierop besluit:

- i. Die Ringsvergadering het hom na sorgvulde oorweging teweë gestel dat die kerk se prinsipiele beskouing en benadering van jeugwerk kerngesond is.

- ii. Die vergadering is egter besorg oor die klaarblyklike slakte en apatie wat daar vandag in die kerk ingetree het of van lankal af reeds bestaan.
- iii. Die vergadering is van mening dat daar nuwe besinning en ondersoek moet kom na die implementering van die kerk se beleid ten einde metodes te vind waarmee bestaande metodes vervang, verbeter of aangevul kan word.
- iv. Aangesien die vergadering tans by gebrek aan voldoende gegewens en insig geen sodanige voorstel kan maak nie, spreek die vergadering sy voorneme uit om meerdere kennis oor die saak in te win en in die verband met die Raad vir die Belydende Jeug te skakel.

c. RINGSVERSLAE

Twee ringsverslae wat oor hierdie aspek van die jeug handel (Zeerust en Rhodesia) meld dat die kerk die hele kerklike jeug by hulle aktiwiteite betrek en nie net baie van die N.H.d.V. nie.

2. JEUGKAMP EN TERREIN

Die Raad vir die Belydende Jeug doen daarvoor verslag:

a. ROODEPLAATDAM

Hierdie terrein word nou ten volle benut want die vergaderplek is aan drie kante met voldoende toegemaak. Aan die vierde kant is 'n nagaan gebou met 'n in die middel vir kampure.

Daar is 'n swembad gebou vir gebruik van kampeers en 'n enkele hek verleen toegang tot die terrein.

In 1974 is vir water gebore en met 'n pomp daarop is daar nou suiwer water op die terrein. Dit is 'n gesogte terrein nie net vir kerklike instansies nie, maar ook vir ander kultuurorganisasies.

Die terrein word by die Provinsiale Administrasie gehuur teen R2-00 per jaar.

"by RUSTENBURG (LINDERHOF)

Die grond is geskenk deur mnr. B.J. van der Linde. Die landmeter is tans besig om die grond op te meet. Sodra die nodige stukke ontvang is, sal die transporter op die naam van die kerk plaasvind.

Ee

c. RUSTENBURG

Die grond is geskenk deur mnr. Combrink. Die landmeter is ook nog hiermee besig.

d. ~~TZANEEN~~

Die dam is nog nie klaar nie en ds. du Toit van Tzameen hou
in wakende oog oor ons belange daar. Sodra die toekennings
gemaak word deur die staatsraad, sal hy aandag daaraan gee.

e. ~~VEEPOSS~~

Die planne vir die oprigting van 'n 3000-enkeltrekeenhed is gereed en party materiaal is reeds aangekoop. Die meeste Venterskroon bied nou hulle kerktreke aan vir die gebruik van die jeug.

f. VENTERSKROON

Op hierdie terrein is 'n kerk, saal met 800 verskeie en kleed-
kamer.

aan die terrein behoorlik te kan aansoek sal slaag en
kombuis gebou moet word, asook as- en toelae teenheid.
Aangesien die terrein meer sentraal geleë is as Veepos sal
die ontwikkeling eers hier moet geskied.

Die terrein is binne bereik van die gemeentes van die ninge Potchefstroom, Heilbron en Vereeniging.

g. RINGSVERSSIAE

15 ningsverslae praat met groot waardering van die werk wat
by jeugkampe en saamtrekke gedoen word om die jeug beter toe
te rus vir hulle taak in die kerk.

h. AANBEVELING

Die Werkgroep Geneesende Opbou stel voor dat die Algemene Kerkvergadering weer dieselfde vergoeding sal verleen met betrekking tot die finansies vir kapitale uitgawe, verboude aan die ontwikkeling van kampterreine.

Die Raad rapporteer daaroor:

Die Raad hett die vergoeding van die Algemene Kerkvergadering verkry om van die gemeentes R5-00 per 100 lidmate te vra vir die kapitale uitgaves van nuwe terreine... Baie gemeentes hett gunstig gereageer op die versoek en kan die Raad die daartoe stelling van nuwe terreine beplan. Die stand van die rekening word weerspieël in die finansiële state van die Raad van Finansies.

Die onderboudsoste van die Rooieplantdakterrein word gedra deur die ringe van Pretoria, Noordelike Pretoria en Pretoria-Noord. Vir hierdie diens het hulle die gratis gebruik van die terrein. Ander instansies wat van die terrein gebruik maak, moet huurgeld betaal.

3. SAAMTREKKE

a. MATRIKULANTSAAMTREKKE

Die Werkgroep Gemeente Opbou stel:

Die matrikulantessaamtrekke wat deur die Raad geseël word sal weer onder die aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring word. Ds. C.L. v.d. Berg sal vir die inleidende tot die gesprek wat op die Algemene Kerkvergadering gevoer moet word, verantwoordelik wees.

Die Raad rapporteer:

Op die patroon van die vorige termyn is voortgehou en in sommige ninge is sulke saamtrekke nou al aangebring. Uit die verslae van die matrikulante self is dit duidelik dat die saamtrekke noodsaaklik is en van groot waarde in die bewapening van die jeug.

b. JEUGLEIERSKURSUSSE

Die Raad se verslag lui:

Elke jaar is daar 'n jeugleierskursus gehou onder leiding van die voorsitter op die Rooieplaantjanterrin. Elke gemeente kom twee kandidate stuur en die Raad het by die gemeentes aanbeveel dat hulle op koste van die betrokke kerkrade gestuur word.

Die bywoning was goed en verteenwoordigend uit Natal en uit Transvaal. Van die ander provinsies het niemand ingeskryf nie.

Om hett die vermoedigheid om te konstateer dat die kursusse baie suksesvol was en reeds vroeë afwerp.

c. ANDER JEUGSAAMTREKKE

Die verslag lui:

Gedurende die betrokke termyn is twee saamtrekke geseël, te wete:

i. Simposium - Psigedeliese musiek. Hierdie saamtrek is geseël in samewerking met die Raad vir Voorneming insake Maatskaplike Vraagstukke. Skrif van die bevindinge van die simposium word by die Apostolaat gevind.

ii. Jeugsaamtrek waarvan elke kerkraad twee jong mense kom stuur. Hierdie saamtrek was groot sukses en daar is besluit om soortgelyke saamtrekke op streekbasis te hou sodat gemeentes wat ver van Pretoria geleë is ook geleentheid kry om so saamtrek by te woon.

d. SAAMTREKKE VIR LAERSKOOIKINDERES

Die vorige Algemene Kerkvergadering het met betrekking tot sulke saamtrekke besluit:

"Die Raad vir Kategese word gevra om meer aandag te gee aan laerskoolkinders sodat hulle reeds gemotiveerd ten opsigte van die werk van die kerk aan die jeug sal wees as hulle by die hoërskool aanhankeloot;

Die aangeleentheid geniet nog die aandag van die Raad vir Kategese.

e. N.H.S.V. EN KAMPE

Die Werkgroep Ambediens en Kerkondiening bring onder die aandag van die vergadering dat die N.H.S.V. sy begeerte uitgespreek het om ook behulpsaam te wees met die reëling van kampe, kursusse en saamtrekke.

4. RINGSJEUGRADE

Waar dit geografies moontlik was, het ringsjeugrade goeie werk gedoen en verskeie ringsaamtrekke is gehou. Die programme van die saamtrekke was deurgaans van hoë gehalte en het goeie balans bewaar tussen inspanning en ontspanning.

5. HANDEIDING VIR JEUGLIERS

Deel I van hierdie uitgawe is weer deeglik onder die aandag van gemeentes gebring en aanbeveel dat die boekies as studiemateriaal gebruik moet word by jeugverenigings.

Deel III is byna gereed en sal eersdaags gedruk word en teen volgende jaar beskikbaar wees.

6. JEUGROBBE IN "OLIE, BIER, WINK"

Gedurende die periode het die rubriek bestaan onder leiding van di. P.A. Geyser en N.H. Buitenvoeg. Soos in die verlede is die hoë standaard deurgaans gehandhaaf.

7. ORGANISERDER VIR JEUGWERK

Mnr. H. Coertze is nog verantwoordelik vir die administrasie van die Raad se werksaamhede.

Hy is ook verantwoordelik vir alle saamtrekke wat deur die Raad self beplan word en tree in raadgevende hoedanigheid op waar sy hulp ook al benodig mag word. Noodsaaklike kontak is opgebou en uitgebrei deur besoeke aan ringsjeugrade en gemeentes. Die besoeke het baie daartoe bygedra dat die program van ons jeugverenigings sinvol beplan word en meer en meer deel vorm van die bewapening van ons jeug.

Die/sees...

Die Organiseerder het 'n hêre aantal ringe en gemeentes op uitnodiging besoek. By die besoeke is voorligting gegee in verband met beplanning en die opstel van 'n gebalanseerde jaar-programm. Volgens verslae hêre die besoeke goeie vrugte afgewerp.

8. 1974 - BESONDERE AANDAG

Op 28 Maart 1974 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n versendbrief aan ringskommissies gestuur met die volgende inhoud:

JEUGARBEID

In die toesegging van samewerking op eie wyse wat die evangelisasieaksie gedurende 1974 betref, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om alle kerke te versoek om besondere aandag te gee aan die jeugarbeid in gemeentes. In plaas daarvan om net krities te staan teenoor die metodes van ander kerke, wat vroeë by ons eie jeug laat ontstaan, word kerke opgeroep om positiewe voorligting aan die kerklike jeug te gee. Ons eie standpunt oor bekering en wedergeboorte behoort onverminderd en duidelik aan ons jeug verduidelik te word as by hulle verwagting heers.

Ringsvergaderinge word gevra om by hulle vergaderings hieroor te handel maar om ook toe te sien dat geen kerkraad of gemeente onverskillig daarteenoor sal staan nie.

Die voorsitter van die Raad vir die Belydende Jeug deel mee dat daar by jeugsaamtrekke hieraan aandag gegee is.

9. WAARDEERENDE OPMERKING VAN DIE RAAD

Met dank en waardering neem die Raad kennis van die aandag en belangstelling wat die jeugwerk in die kerk geniet. Dit openbaar niks anders nie as 'n ernstige roepingsbesef in die harte van die ampdraers en lidmate teenoor die arbeid van die kerk in die wêreld.

Waar die Raad hom voortdurend besig hou met die praktiese implementering van die riglyne wat die kerk in sy wet en bepalings vasgelê het, ook tot groot mate praktiese onderwinding opgedoen het in sy arbeid met die jeug, metodes al getoets het, wil die Raad verduidelik dog dringend versoek dat sou persone of liggaame nuwe gesigsvaele voor hulle sien, better werkmetodes aan die hand kam doen, of tot heel nuwe insigte kom, met betrekking tot die jeugwerk in die kerk, om dan met die Raad te skakel, en die Raad te kem. Hierdie Raad was nog altyd bereid tot samewerking en verveelkom enige vorm van opbouwende kritiek, gedagteswisseling en wenke.

B. JEUGLUSTE

Die oprigting van 'n jeugluse in Pretoria en/of ander stedelike gebiede geniet al baie lank die aandag van die kerk sonder om daarvoor 'n formale uitsitselsel te kry. Sedert 1975 het die

Raad/.....

Raad vir die Belydende Jeug spruut weer aandag aan die saak gegee, veral om die behoeftes te bepaal, toe die gemeente Pretoria &3stuk grond in Ristondale vir die doel beskikbaar gestel het.

&3voorstel van die Raad vir die Belydende Jeug dat die grond bekom moet word en dat die kerk dit op sy eie uit eie fondse moet aanpak geniet tans die aandag van die Raad van Finansiëres.

Cc. OPVOEDING EN ONDERWYS

1. GEWONE ONDERWYS

a. ONDERWYSBELEID

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys se verslag maak alleen op indirekte wyse melding van die aangeleentheid.

i. GEWETENSKOUSULE

. HERFORMERING

In navolging van &3besluit van die Algemene Kerkvergadering is bogenoemde aangeleentheid na &39;n studiekommissie, te wete prof. J.P. Oberholzer en ds. C.L. van den Berg verwys. Die verslag word nog afgewag. Die Raad is egter van mening dat die kerk nie oorhaastig tot enige wysigings moet oorgaan nie, en indien die verslag nie betyds vir die agenda van die Algemene Kerkvergadering gereed sal wees nie, meer tyd vir deeglike besinning aan hulle gegun moet word.

. PUBLIKASIE

Die drie voordrage wat by &3simposium gehou is oor

- Die Gewetenskousule
- Christelike Wetenskap
- Groepskele

is in 1975 in een band gepubliseer onder die titel &3Rondom die Gewetenskousule. Dit is aan gemeentes gestuur en langs die gewone kanale bekend gestel.

. ARTIKELS

Verder word verwys na artikels van prof. dr. C.H. Rautenbach wat helder die lig laat val op hierdie en aanverwante sake:

Die Almanak 1973 - Gewetenskousule bly twisappel in Nasionale Onderwys.

Die Almanak 1974 - Die Bybel op Universiteit.

Die Almanak 1975 - &3Dietydse nasionale kultuurproestasie.

Van der Hoffjaarblad 1974 - Vyftig jaar byderwese Bybelwetenskap.

ii. VERBANDE EN PERSPEKTIEWE

AF VERBANDE EN PERSPEKTIEWE

3

Daar word verwys aan die volgende artikels van prof. dr. C.H. Rautenbach oor die voorgeskiedenis van ons huidige nasionale onderwysbeleid met besondere verwysing na die aandeel van die drie Afrikaanse susterkerke. Lees Die Hervormer van Maart 1975 en die volgendes (Maart 1976 die 12de). Hierdie artikels moet gefinaliseer word want vir ons kerk en die geskiedenis van die onderwys in Suid-Afrika is dit van onskatbare waarde.

b. GOESBIDINGSOMMERS OP SKOOL

Daar die drie susterkerke reeds positiewe samewerking by die daargestelling van sekere handleidingboeke in die verband betref, beveel die Raad aan dat met verdere samewerking op die vlak voortgegaan sal word.

Dit is onder die aandag van die Raad gebring deur die Raad vir Katedrese dat sommige skole met verbygaan van die bestaande gesamentlike handboek oor kerkgeskiedenis, die van Dr. A.B. Louw, wat nie reg aan die kerkhistoriese feite laat geskied nie, gebruik. Hierdie aangeleentheid is aan die Interkerklike Kommissie vir Onderwys gerapporteer.

c. JEUGVEERBAARHEID OP SKOOL

Die Raad het sy kommer uitgespreek oor die wyse van implementering van die jeugveerbaarheidsprogram, daar dit aan die bestaande skoolpersoneel oorgelaat word, sonder dat hulle aan die universiteit in die verband opgelei is. Daarbenewens is dit verontrustend dat elke provinsie die jeugveerbaarheidsprogram op sy eie wyse implementeer. Samesprekings is reeds met die betrokke minister gevoer, maar die minister het te kenne gegee dat hy hom nie in die verband kan uitspreek nie, daar hy slegs beheerende gesag uitoefen.

In die lig van bogenoemde feite, het die Raad die volgende standpunt ingeneem:

Ons onderskryf die gedagte van die wet, naamlik dat die gees waarin en die wyse waarop dit moed geskied, Christelik-nasionaal moet wees, en betyig tegelyk sy dank aan die onderwysingsinstellings.

Ons vereenselwig ons met die grondbeginsels van die onderskeie studiesake, soos deur prof. Joubert en sy medewerkers aan die Raad ter beskikking gestel, as die korrekte benadering.

Daarooklike samewerking in die verband gesoek moet word, word die Algemene Kommissie versoek om by die Interkerklike Kommissie vir Onderwys, skriftelik navraag oor die volgende aktuele aspek te doen: "Waar die jeugveerbaarheidsprogram ten opsigte van a. die vorming van onderwys op sekondêre vlak en b. die opvoedende onderwys op sekondêre skole, uitgevoer

word. In die lig van die antwoord op hierdie vraag sal die Raad op verdere optrede, al dan nie, besluit.

d. ONDERWYSEERS

Die Werkgroep Gemeente Opbou het aandag gegee aan die kritieke situasie van personeelsaanwysing en veral ten opsigte van manspersoneel en in besonder in vakke soos Wiskunde, Natuur- en Skeikunde, Biologie. Ds. C.L. v.d. Berg is gevra om 'soortel gereed te maak vir voorlegging aan die vergadering.

e. GOEDSDINSTIGE BEDRYWAGHEIT BY HOÛRSKOLE

Na aanleiding van verskillende versoeke oor die posisie van ons kinders en die A.C.S.V.V. asook die sogenaamde "viskvis" wens die Raad vir Opvoeding en Onderwys soos volg te rapporteer:

In die lig van die bepalinge van wet 39 van 1967, asook die daaropvolgende beleidsverklaring van die minister, het die Interkerklike Kommissie vir Onderwys dan ook besluit dat daar in die kerk-skoolverhouding duidelik tussen 'algemene en partikuliere taak onderskei moet word. Daar mag dus van kerklike kant aldaar op die vlak van algemene godsdiens-onderrig aanknopings met die skool gesoek word, maar beslis nie op partikuliere vlak nie.

Hierdie Raad wens die feit te beklemtoon dat indien wederom reguleerlik van die reeds bestaande onderwysordonnansie in die verband afgewyk word, dit enige persoon of instansie krystaan om langs die regte kanale, beswaar te maak en regstelling te eis. Dit moet dus nie uitdruklik op die weg van die kerk gele word om amptelik beswaar aan te teken nie.

Die bestaande onderwysordonnansie, en die praktiese implikasies daarvan, sal ter geleentheid deur hierdie Raad as inligtingstuk, heersy in brosjurevorm of in "Diet Hervormer" gepubliseer word.

'Direkte gespreksgemeenheid met die Interkerklike Kommissie vir Onderwys oor die A.C.S.V.V. en "viskvis" op skool, het hom nog nie voorgedaan nie, maar die verteenwoordigers van hierdie Raad sal die regte geleentheid benutt - ook ten opsigte van die onderwysowerhede.

f. GESLAGVOORLEGTING- VOORLEGTINGSTUK

In opdrag van die Algemene Kerkvergadering dat 'voortlegtingstuk in die verband aan ouers beskikbaar gestel word, het dr. L.M. le Roux reeds sodanige stuk gefinaliseer wat ook deur die Algemene Kommissie goedgekeur is. In aanvullende gedeelte wat deur dr. S.J. Prins behartig word, word nog afgewag en sal bes moontlik binne afsekbare tyd gereed wees.

Die eersgenoemde stuk handel versal oor die prinsipiële grondslae terwyl laasgenoemde oor praktiese wenke sal handel.

g. PROFESSORIEF- KERK SE AANDEEL IN ONDERWYS

BESKRYWINGS-PUNT = X-1= Daar sal 'soort in die kerk aan 'vakkundige werk oor die aandeel van die Nederduitse Hervormde Kerk in die onderwys - historiesies toegelig. Die wenslikheid om dit as tema vir 'n professor aam 'n magtadise student in die kerkgeskiedenis op te dra, word uitgespreek. (Raad vir Opvoeding en Onderwys)

Die Werkgroep Gemeente Opbou het die beskrywingspunt behandel en ondersteun dit van harte en voel dat die Algemene Kerkvergadering so 'n besoek sal nêg tot die professor in Kerkgeskiedenis.

2. BUITENGEWONE ONDERWYS (TRANSORANSE INSTITUUT)

Die Raad wens in die verbaard die volgende aanbevelings aan die Algemene Kerkvergadering vir bespreking en besluit voor te lê:

Dat die jaarlikse verpligte sinodale bydraes van die kerk tot 'n minimum van 7 (sewe) sent per lidmaat per jaar met ingang 1 Julie 1976 verhoog word. Die kerke se verpligte bydraes was laas in 1959 verhoog, en afgesien van die stygende indeks-syfer, het die verantwoordelike van die Transoransi-Instituut teenoewer, versal met die hywering van die Martie du Plessis-skool vir seremonieel-gesins te Bloemfontein. Daar ressorteer nou vyf skole vir buitengewone onderwys onder beheer van die Instituut.

Dat kerke die hulle deure in 'n oopmaak vir die Instituut se doeltreffende skakelbeplantes om die gemeentes met die 'n op 'n huis tot huis insameling te besoek.

Dat die sustervereniging van die kerk ook in toevallende mate met die jaarlikse straatkollekte wat die Instituut op verskillende sentra nêg, behuissam sal wees.

HOOFSTUK XII - DIE BELYDENISS

A. DIE DRIE EKUMENIESE SIMBOLE

(HERVERTALING)

Reeds voor 1970 het die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte gewerk aan ~~8#30~~ hervertaling en dit aan die 57ste Algemene Kerkvergadering (1970) voorgelê (BYLAE XIII, bladsy 52 tot hierdie agenda). Vandaar is dit terug verwys om dit in ooreenstemming met die susterkerke te voltooi.

Die voltooië werksstuk word nou voorgelê vir goedkeuring sodat dit in die Lidsboek opgeneem kan word. Dit kan gelees word in BYLAE A tot die agenda, bladsye 22-25.

B. DIE DRIE FORMULIERE VAN ENIGHEID

1. HERVERTALINGUIT DIE OORSPRONKE

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte is ook reeds voor 1970 in samewerking met die ander twee susterkerke besig om aandag te gee aan ~~8#30~~ hervertaling van die belydenisse maar rapporteer dat daar weinig vordering met die werk gemaak is.

Die Raad is van oordeel dat hy self die opdrag moet ontvang om die werk te voltooi. (Dit is tans aan verteenwoordigers op Intersienkerke kommissie in die verband opgedra.)

2. VERTALING IN ENIGHEID

Sedert 1970 gee die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte aan die vertaling van die belydenisskrifte in Engels aandag nadat so 'n versoek van die Ring van Rhodesië ontvang is.

Die verslag van die Raad lui:

Die Raad is van oordeel dat ~~8#30~~ vertaling van die formuliere en belydenisskrifte in Engels nie noodsaaklik is nie. Waar dit wel in uitsonderingsgevalle noodsaaklik is om van die formuliere en belydenisskrifte in Engels gebruik te maak, beveel die Raad aan dat die "Psalmody" van die "Reformed Church of America" en die "Hosanna" van die "Reformed Church of America" en die "Hosanna" van die "Reformed Church of America" van die Andrew Murray-gemeente van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, gebruik sal word.

Die Werkgroep Prediking en Ereliens vereenselwig hom met hierdie aanbeveling. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het hom ook ten gunste daarvan uitgespreek, maar het versoek dat die formuliere van die Presbyterian Church of Canada ook oorweeg moet word.

C. DIE DIENSFORMULIERE

1. BESTAANDE FORMULIERE

In 1970 is die vertalings aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê (BYLAE XII.a tot daardie agenda, bladsy 15.) Die Algemene Kerkvergadering het dit na die kerktale verwys om binne 'n bepaalde tyd voorstelle by die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte in te dien vir voltooiing van die werksaak, in samewerking met die susterkerke.

Die formuliere in finale vorm word nou voorgelê vir finale goedkeuring en kan beïens word as BYLAE A tot die agenda, bladsy 30.

2. WISSEL- EN ANDERNUWE FORMULIERE

a. WISSELFORMULIER VIR DIE GEBRUIK VAN DIE NAGMAAL

Die 56ste Algemene Kerkvergadering (1970) het besluit dat artikel 35 van die Nederlandse Belofsbelydenis gebruik kan word vir die bediening van die nagmaal waar dit in die aand bedien word.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het 'n gewysigde artikel 35 van die Nederlandse Belofsbelydenis as wissel-formulier vir die bediening van die nagmaal goedgekeur (lees BYLAE H.I tot daardie agenda).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het by die gereedmaak van stukkke met die oog op die publikasie in die Dienstboek nog aandag aan die formulier gegee en lê dit nou voor vir finale goedkeuring (lees BYLAE A tot hierdie agenda, bladsy 65).

b. WISSELFORMULIER VIR BEVESTIGING VAN DIAKENS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering (1973) het besluit dat ten opsigte van die bevestiging van diakens en diakonesse, 'n wissel-formulier langs die bestaande diakens-formulier, noodsaaklik is.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte het dit opgestel. Die Raad van Professore het dit nagesien (soos tevens al die stukkke wat met die kerk se belydenis te doen het) en dit word vir goedkeuring voorgelê (lees BYLAE A tot die agenda, bladsy 67).

c. FORMULIER VIR OPENBAAR BELYDENIS VAN DIE GELOOF

Die 57ste Algemene Kerkvergadering (1970) het 'n konsep-formulier in die verband behandel. Die vergadering het dit verwys na kerktale om voor 'n bepaalde tyd kommentaar te lewer. In 1973 is gerapporteer dat dit nog nie gereed is vir finale goedkeuring nie.

Die/lees...

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het weer aandrang aan die formulier gegee en laai dit voor vir finale goedkeuring (lees BYLAWE A tot die agenda, bladsy 70).

d. VERKORTE NAGMAALFORMULIER

In 1967 het die Algemene Kerkvergadering 'n verkorte nagmaalsformulier goedgekeur vir gebruik by spesiale geleenthede soos sabbate.

Dit word in die notule aldus aangedui:

"BEDIENING ELDERS AS GEWONE EREDIENSPLEK"

Die Algemene Kerkvergadering het met instemming kennis geneem van die aanbevole orde vir en aanbevelings oor nagmaalsbediening elders as op die gewone plek van erediens. Die orde en aanbevelings is die volgende:

- i. Votum en geën
- ii. Skriflesing
- iii. Verkorte formulier (ten minste die instellings= begrip I Kor. 11:23-29 en die Sursum Corda: Dat ons dan nou met waaragtige hemelse brood Christus gesproke mag word ...'
- iv. Bediening
- v. Psalm 103 as danklied
- vi. Slotsang Ps. 146:11
- vii. Seën.

Die Raad wil verder sterk aanbeveel:

1. Dat nagsvergaderings noulettend opsig sal hou oor die uitvoering van die besluit van die Algemene Kerkvergadering in verband met tuisnagmaal.
2. Dat tuisnagmaal alderens na 'n persoonlike aansoek, deur die betrokke lidmaat, op 'n amptelike kerk= raadsvergadering oorweeg sal word.
3. Dat so 'n aansoek alderens toegestaan sal word in gevolge van 'n amptelike en/of baie ernstige sieltoestand.

Toe oor die inhoud van die Diensboek behandel is, het hierdie formulier ook ter sprake gekom. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel dat dit nie opgeneem sal word nie.

e. ANDERWISSELFORMULIERE

1. ALGEMENE BELEID

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte stel voor:

Met die/.....

Met die aanvaarding van die wissel nagmaalformulier
het die kerk in beginsel die gebruik van wissel-
formuliere goedgekeur. Die raad kry opdrag om ten
opsigte van al die formuliere wisselformuliere op te
stel.

ii. ANDER KERKE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het met
die Raad vir Belydens en Liturgiese Geskrifte saamgestem
dat dit nie nodig is om nuwe formuliere of wissel-
formuliere eers aan ander kerke voor te lê voordat dit
by ons eie kerk in gebruik gestel word nie.

f. BEGRAFFISFORMULE

Die vertaalde begrafnisformule vir opname in die Dinsboek
kam gelees word in BYLAE A tot die agenda, bladsy 25.

HOOFSTUK XII -- DIE PREDIKING EN EREDIENS

A. PREDIKING, EREDIENS EN KERKBOU.

1. LITURGIESE BESINNING

ae BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

~~Wat die vergadering aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was om in te gaan op die vraag: "Hoe kan die liturgiese besinning in ons kerk gestimuleer word?"~~ ~~besinning~~ ~~gestimuleer~~

b. VERSLAGEN AANBEVELINGS

Die Raad vir Prediking en Erediens en Kerkbou is gevra om die studie te maak en die Werkgroep Prediking en Erediens wat oor die verslag van die Raad gehandel het, stel die volgende ter kennisname en besluit aan die Algemene Kerkvergadering: kennisname

- i. Vir die bevordering van en stimulering in die liturgiese besinning in die kerk, beveel die Raad aan dat 'n populêre rubriek in die Hervormer sal verskyn wat alle elemente in die erediens en aanverwante sake deurlopend en in volgende sal behandel. Dit wil die Raad gekoppel sien aan die versoek dat kerkrade die lidmate sal lei en stimuleer om hulke eie kerk se publikasies nie alleen te lees nie, maar te bestudeer.
- ii. Naas die bestaande handboeke, t.w. Gelofsdeur, Bybelse geskiedenis en Kerkgeschiedenis sal 'n populêre boekie uitgegee word waarin die Kerkboek met die oog op katechesis en postkatechesis behandel word. Dit kan deur die Raad vir Katechesis geïmplementeer word in samewerking met hierdie Raad.
- iii. Dat daar uitreikings (verklarend) gemaak kan word op aankondigingspreke in die erediens ter wille van die verduideliking van die betekenis van die betrokke element, byvoorbeeld:

- By die Skriflesing:

~~Wanda~~ Omdat die Heilige Skrif van Jesus Christus getuig, en ons in hom die lewe het, lees ons saam uit ...

- By die voorsang:

~~Daar~~ Daar die Here ons saamgebring het om ons deur sy woord en Gees in die geloof te versterk, sodat ons Hom kan dien en eer, laat ons sy naam nou verheerlikk eie!

- By die wet:

~~Wanda~~ Omdat slegs uit die wet van God ons sonde en

eldersde/.....

elkende ken, danksier ons nou na die wet van die Here. ea!"

. By die skuldebelydenis:

In plaas van slegs die gebruiklike aanhef van die gesang kondig ons aan: "Wet, wat berou, bely ons nou saam ons skuld, deur te sing uit..."

Terselfdertyd wil die Raad egter hiermee nie die pad oopgooi vir willekeur nie; hierdie spreuke moet bybels verantwoord wees betreffende elke element van die erediens.

- iv. Met die oog op die Opsig, Toesig en Tug, wet in elk geval deur die meerderheid te negatief benader word, word onder andere deur die Kerkwet in Bepaling 101.3(b) bepaal "datt die ouderlinge gereed in hulle wyke en minstens voor elke nagmaalsviering die gemeentelide by hulle huise ... sal besoek". Daar moet egter verslag gedoen word hieraan op die kerkraadsvergadering voorafgaande aan die nagmaalsviering.

Wat die diep aanbaterf, bepaal die kerkwet dat die ouers wat die bediening van die Heilige Deep aan hulle kinders begeer, vroegetydig hieraan aan die kerkraad kennis moet gee. Hierdie bepaling is baie belangrik sodat daar voor die bediening van die deep, insesal van ongewynde, opgetree kan word.

Om hogenoemde twee reëls bevestig die die Raad aan dat daar op die agenda van elke kerkraad vergadering die agendapunt sal voorkom: "Liturgie, Opsig en Tug", sodat aanspraak hieroor in die gemeenskap gestel word om

- . te rapporteer oor die lidmate van hulle wyke; en/of
- . die kerkraad opvolgerslae kan kry oor byvoorbeeld tughandelinge wat in bepaalde wyke toepas is.

- v. Die gebruik in sommige gemeentes, om na die nagmaalsviering wat in die oggend plaasgevind het, tydens die aanddiens nog tafels te bedien, soos "Appendix op die oggendbediening, moet nie aangemoedig word nie. Liewers moet daar meer geleentheid gegee word aan lidmate om deel te he aan die sakrament van die heilige nagmaal, deur meer volledige nagmaalsvierings (soen Kerkwet "minstens" hou.

- vi. Met betrekking tot die Diakonsformulier is die Raad dankbaar dat reeds hieraan aandag gegee is, en dat daar verbeterde formulier in die vooruitsig gestel word.

- vii. Daar word sterk aanbeveel dat "Bybelsverantwoorde

Huweliksformulier/.....

Huidelike formulier die huidige vervang. Die klassieke formulier sal egter nog in die Dinsboek gedruk word.

- viii. Gemeentesang en Kategese Handboek: lewens van die feit dat daar niks meer gedoen kan word met betrekking tot die nuwe Psalmelidre nie, beveel die Raad aan, dat geleentheid gemaak moet word vir die lidmate om die liedere (hetsy gesange of psalms) te leer deur eers die woorde daarvan te memoriseer. Dit is bewys dat die melodie dan makliker baasgemaak kan word.

Dit was vroeër die gebruik om by elke Sondag se rooster die woorde van 'n psalm of gesang te laat leer, en dat in die verlede die leerboek tydens die oggenddiens aan die hand van die kategeserooster baie geslaagd was.

Daarom wil die Raad sterk aanbeveel dat die nuwe kategesehandboek so opgestel word dat die oudste stof vir AL die jaargroepe op die betrokke Sondag behandel sal word. Dat daar weer gesange en psalms bygevoeg sal word vir die kategeset en die kerksteunte klein en groot om te leer.

(OPMERKING: Verwys hoofstuk XVII oor die kategese waar aan die eerste verslaek reeds voldaan is.)

- ix. Oor die kolporteur: Die nierverslaan van die erediens en altes wat saamhang met die gemeentelike lewe rondom die woord van God, kam grotendeels daaraan toegeskrif word, dat lidmate nie die kerk se eie publikasies en boeke lees nie. Daar is 'n groot leemte in hierdie verband en daarom beveel die Raad aan dat daar aandag gegee word aan die aanstelling van kolporteurs in die gemeente. Daar moet

+ toegesien word dat 'n persoon aangestel word wat werklik geïnteresseerd is in hierdie tipe werk, in leesstof, in publikasies wat van tyd tot tyd versprei word.

• 'n kursus in brosjurevorm aangebied word, waarin die verantwoordelikheid van die kolporteur uiteengesit word; die metode van bekendstelling van boeke en geskifte behandel word; en wyses van die uitstalling van boeke bespreek word; ook moet daar leiding gegee word ten opsigte van die ruimtevoorsiening by reeds bestaande kerkgeboue of aan boukommissies waar kerkgeboue opgerig moet word.

00

2. LEKEREKODING

By hoofstuk IX van die agenda by die arbeid onder buiterekonies is reeds oor die werksaak van die Raad vir Prediking, Erudiens en Kerkbou gehandel.

toy

Beleggees.

3. EREDIENSDIENSTE

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Die kerk aanvaar die prinsipiele besinning oor die eredienste asook oor die besondere eredienste soos voorgestel deur die Raad. Hierdie besinning dien na redaksionele aanwysings as die eerste deel van die voorgestelde Diensboek. Binne die ruimte en raamwerk van die voorgestelde diensordes sal elke gemeente sy liturgie opstel onderworpe daaraan dat die Raad verdere ondersoek moet instel na die prinsipiele elemente wat tydens huweliksbevestiging en begrafnisgebruik moet word, siende dat nie al die elemente noodwendig gebruik hoef te word nie.

b. DIE RAAD VIR BELYDENIS EN LITURGIESE GESKRIFTE se verslag Lui:

i. GENOOME EREDIENSTE

Redaksionele veranderinge is aangebring en toegestuur na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir ingebruikstelling in die kerk.

ii. BUITENGENOOME EREDIENSTE

Die Raad is van oordeel dat wet en belydenis tydens begrafnis- en huweliksdienste nie noodwendig as selfstandige elemente van die eredienste hoef voor te kom nie, maar net sowel in die sang en die gebed van genoemde eredienste tot uitdrukking kan kom. Vir die doel kam enige van die diensordes soos aanbeveel vir die gewone eredienste gebruik word of enige een sonder wet en belydenis as selfstandige elemente.

iii. Die diensordes in finale vorm, ook die buitengewone eredienste, kan as BYLAE B tot die agenda gelees word en dit word vir finale goedkeuring voorgelê voordat dit as deel van die Diensboek gedruk word.

4. TWEEDE EREDIENS OP SONDAG

a. STUDEKOMMISSIE

Na aanbidding van gegewens uit die jaarlikse verslae waaruit dit gebyk het dat 8/30ste eredienste op Sondag (meer bepaald aandienste) al minder gehou word, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om 8/30ste van die aangeleentheid te maak vir advies aan die kerk. Dmr. D.J.CC. van Wyk (stad) en H.G. van der Westhuizen (platteland) is as studiekommissie benoem.

Vraaieste is aan kerkraade gestuur om meer gegewens te bekom, waarna die benoemde kommissie twee verslae ingediën het.

Defavacee.

**b. VOORSTEL VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING
VERWYS**

Na aanleiding van die verslae het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 16 Junie 1975 ~~en~~ ⁱⁿ 'n brief aan al die niggasbas gestuur, saam met die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanleiding van die verslae sodat dit onder andere deur die niggasbas-kerkevergaderings behandel kan word en verslag daarvoor uitgebring kan word. Dit is ook na die Raad vir Prediking en Erediens verwys vir hulle kommentaar.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kennis geneem:

- i. Dat dr. v.d. Westhuizen die moontlikheid ooplaat dat op die platteland ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens uit praktiese oorwegings nie strik noodsaaklik is nie maar prinsipieel tog wenslik.
- ii. Dat dr. van Wyk stel dat, wat die stede betref, dit nie net wenslik is nie maar ook baie noodsaaklik dat ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens gehou sal word. Laksheid in verband met die hou van ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens hang baie nou saam met swak dissipline in die gemeente.

en besluit

- iii. Die standpunt word onderskryf en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit verder eerstens: die uitgangspunt is dat ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens noodsaaklik is. Slegs dwingende omstandighede kan so ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens nie laat plaasvind nie; die Raad vir Prediking en Erediens sal van sy besluit hierbo en van die memorandum voorsien word om ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens daarvoor te maak, veral in die lig daarvan dat in ons kerk die egedienste oorwegend ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens (katechesis na aanleiding van die rooster) geword het.
- iv. Benewens genoemde tipe erediens kan daar ook ander tipes erediens soos byvoorbeeld na aanleiding van die kerke-likke jaar gehou word en moet as ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens bekendtoon word.
- v. Verderens dat bepaling 5(b) na die Raad vir Prediking en Erediens verwys word sodat die saak van die noodsaak-likheid van twee erediens tipes daar ingeskrif word.

**c. KOMMENTAAR VAN DIE RAAD VIR PREDIKING EN EREDIENS behandel
deur die Werkgroep Prediking en Erediens:**

Die Raad onderskryf die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, naamlik dat ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens nood- saaklik is, en dat slegs dwingende omstandighede so ~~en~~ ⁱⁿ 'n tweede erediens nie kan laat plaasvind nie.

OORDIE OGGENDIENS

Dat die oggenddiens in hoofsaak die beredens is, met die oog op die toerusting van die jong doopkandidate.

Hier dien melding gemaak te word dat die vorige lesrooster, soos getoets, wat verskillende lesse vir die verskillende ouderdomsgroepe vir elke Sondag voorgeskryf het, gewysig gaan word, sodat alle ouderdomsgroepe dieselfde Skrifgedeelte sal voorberei. Hierdie verandering wil die Raad met akklamasie onderskryf. Die heile gesin kan dan weer deel in die verklaaring en behandeling van die penikoop tydens die erediens.

OORDIE AANDDIENS

Daar is baie variante moontlikhede van hierdie diens wat reeds deur die Kerkwet (Artikel XII) geïmplementeer word. Hier gaan dit om die kerklike jaar en die behandeling van die Heidelbergse Kategismus.

Daar is dan ook nog die aktuele prediking, wat soms as situasieprediking genoem word. Maar ons moet wys daarop dat die situasieprediking soos dit in sy breër verband toegesien is in Europa, 'n geweldige gevaarlike onderneming is. Daarom stel die Raad, dat sou die prediking as tema 'n aktuele aangelegenheid bevat, dat dan die konkrete situasie van elke dag, 'n doelmatige uitleg van die Skrif in 'n konteks ter sake toepassing van die Skrif in die preek verwerk moet word.

Daar moet ook gedink word aan die REKSPREDIKING, soos byvoorbeeld dat 'n volgreks preek oor 'n bepaalde boek in die Bybel gemaak word, of oor die gebed. ad.

Aanvullend kan ook gedink word aan DIALOGIESE PREDIKING, waar na die gewone verkondiging van die Woord, gespreksgeleentheid vir die gemeente gegee sal word oor die prediking.

ADWIES

Die Raad het gedink dat dit miskien goed sal wees om die volgende advies aan kerke te gee wat in die nuwe Diensboek van die kerk opgeneem kan word. Dit raak artikel XIV na aanleiding van die prediking volgens die kerklike jaar:

ADVANT (4 Sondae) Versal prediking uit die Ou Testament
Kersfees
Besnydenis van Jesus
Wyse manne
Kindheidsgebeurtenis
Lewe en werk (wonders en gelykenisse)

LYDING (7 Lydensweke)
Goede Vrydag
Paassondag

Verskyning/.....

Verskyning van Jesus (5 Sondag)

Hemelvaart

Pinkster

Die Driëeenheid

Uitbreiding van die kerk (Handelinge, Briewe,
Ou Testament, profete)

Eskatologie (Openbaring)

Laasgenoemde is weer die inleiding op die Advent. Die Bid-
en Dankdag vir die Oes moet volgens die gebruik en opdrag
van die kerk gehou word.)

WETSWYSIGING (met betrekking tot die twee eredienste)

Die Raad beveel aan dat die wetswysiging volgens die aanbe-
veling van die Raad vir Regsadvies sal geskied naamlik dat
bepaling 5(b) so uitgebrei word dat

i. "Sondagavonds word met 'elloe Sondag'";

ii. "Ondanks verstande dat minstens twee eredienste, een
in die oggend en een in die middag of aand in elke
predikantsekerk sal word";

dat Bepaling 83.2 so gewysig word met 'aandwysing:

die inagneming van Bepaling 5.1.b (soos gewysig)";

Hierdie voorstelle van die Raad word ondersteun deur die
Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Werkgroep
Prediking en Erediens. Kerkvergadering Werkgroep

d. KOMMENTAAR UIT RINGE

Van die volgende ringe is kommentaar ontvang:

i. ZURFONTEIN.

- Aanddiens in ons gebied is noodsaaklik, veral met
die oog op skofwerkers.
- KEMPTEN het 'n groot deel van hul kategetiese werk
na die aanddiens verskuif: kategetiese
kategetiese prediking,
volwasse kategeese,
die bykomstige onderrig wat anderssins in die week
sou moes geskied word ook Sondagand gedoen.

ii. GERMISTON

Die volgende praktiese aanbevelings is deur
die Ringsoudekningsvergadering aan die Ringskommissie
deurgegee:

- Dat in al die gemeentes van die Ring van Garmiston,
dwarsdeur die jaar, deurlopend oggend- en aanddiens
sal plaasvind.

dat/rssoc..

- . Dat die Ringskommissie die samewerking van al die predikante van die nigg sal verkry om kort trekkende studiestukke, vir maandelikse gebruik deur ouderlinge by huisbesoek, voor te berei oor onderwerpe wat 'n wye spektrum van die gemeentelike lewe sal dek. In hierdie studiestukke sal aan die bywoning van eerste en tweede eger prominensie verleen word.
- . Dat die gemeentelike kommissies vir die bearbeiding van buitekerklikes deur die predikante van die nigg deskundig toegerus sal word om die probleme rondom die swak bywoning van eredienste, die hoof te help bied.
- . Dat die aanbeveling van die Algemene Kerkvergadering van 1970, naamlik dat persone wat gedurende 'n tydperk van ses maande nooit 'n erediens bygewoon het nie, na die kerkraadvergadering vir 'n pastorale gesprek opgeroep moet word, versigtig maar stelsmatig in die gemeente van die nigg toegepas sal word.
- . Dat in hardnekkige gevalle, die kerklike tug, volgens voorskrif, toegepas sal word.
- . Dat kerkraadskontrole 'n punt op die agenda van kerkraadvergaderings van die nigg sal wees.

iii. POTCHESTROOM

- . Dank en opregte waardering is uitgespreek teenoor die twee doktors vir die studies wat gemaak is. Die studiestuk in die hand van elke ouderling van die nigg sal daardie bydrae dat die saak ook op kerkraadvergaderings aandag sal geniet.
 - . Daar is met verwondering kennis geneem van sekere bevindinge van die twee ondersoekers terwyl instemming betref met die prinsipiele beskouing wat uit die studiestukke na vore kom. Dit was die eenparige besluit van die vergadering dat daar nooit oewerleging aan geskenk kam word om die tweede erediens op die Sondag af te skaaf nie. Waar prakties moontlik moet 'n tweede erediens gehou word. Die vergadering het toe verder besin oor positiewe stappe wat kam help tot verbetering van die bywoning van die eredienste.
 - . Die volgende stappe of optredes kan, volgens die vergadering, tot beter kerkbesoek lei:
- ... Aansdraers is die persone wat nie net die tyd en plek van die erediens moet vasstel nie, maar wat ook en veral die voorbeeld moet stel in die bywoning van daardie vasgestelde eredienste. Ouderlinge en diakens sal daarom moet let op hulke self in hierdie verband en ook mekaar moet aanmoedig en vermaan om albei die eredienste getrou by te woon. Dit is daarom van wesenlike belang om by die verkiesing van

kerkraadde deeglik te let op die voorbeeld wat die persoon wat verkies word alreeds gestel het ten aanzien van getroue kerkbesoek. Met kerk= raadskaatse moet hierdie aspek van die ampstaak ook deeglik na vore gebring word.

- ... Ouderlinge moet gereeld wysheidse besoek en waar ontrooubeld in bywoning van eredienstete voorkom moet geva word na die reiss. Daar moet aandag gegee word aan die reiss sodat beswante uit die weg geruim kan word indien daar enige is.
- ... Die betekenis van die eredienst moet met huisbesoek aan die lidmate gestel word. Lidmate is soms van mening dat daar kerk toe gegaan word om net na die preek te gaan luister. Die gemeenskap van die heiliges, die lewering ens. wat alreeds by die eredienst behoort het vir baie geen betekenis meer nie. Daarom dat geredeneer word dat net so goed na 'n radioreek geluister kan word. (Dit doen gereeld te word dat die predikante van hierdie nigg 'n artikels geskryf het wat in pamfletvorm aan kerk= raadskaatde beskikbaar gestel word vir behandeling met huisbesoek. Een van die artikels handel oor 'n, waarom moet ek gereeld kerk toe gaan?".)
- ... Op die volhardende ontroou in die bywoning van die eredienstete moet die kerk antwoord met die tug. Die vergadering is van oordeel dat daar 'n vormige optrede moet wees in die helpe kerk in verband met hierdie saak. Dit sal nie help dat een gemeente die saak met erns bejaen terwyl 'n ander gemeente nie doen nie.
- ... Huisbesoek deur die predikant is ook wat die bywoning van eredienstete betref 'n faktor wat nie genoeg beklemtoon kan word nie. Sodra gemeentes te groot word ly huisbesoek skade en daarom moet daar betyds planne gemaak word vir meerdere bediening.

iv. ZIEKST

- . Ons stem saam met dr. v.d. Westhuizen dat die aandienas as tweede diens soms wenslik is. Ons wil egter daarop wys dat die praktyk getoon het dat veral plattelandse lidmate tradisioneel een diens per Sondag bywoon.
- . Ons stem saam met dr. van Wyk dat in stede die aandienas as tweede diens wenslik of noodsaaklik is maar dat ons beswaar maak teen die bewenig en ook nie saamstem nie dat die swak bywoning van aandienstete aan 'n heid van predikante en gebrek aan dissipline" te wyte is.
- . Ons beskou dit selfs as wenslik dat predikante, waar die bywoning van die tweede diens baie swak is, laer

hulle diens te beskikbaar stel vir vakante gemeentes waar die aandieners dan die enigste diens kan wees.

5. BEGRAFFISDIENSTE

BESKRYWINGS PUNT XII-1=

Wat vergadering besluit

(a) en versoek belanghebbendes om kennis te neem dat, by geleentheid van begrafisdienste in enige gemeente van die Nederduitse Hervormde Kerk

(i) die stoflike oorskot van die oordele nie in die gebou waar die begrafisdienste gehou word, geblyg sal word nie en

(ii) geen vertoning van lyke op of by enige kerkperseel toegelaat sal word nie en

(b) dra aan kerke op om te sorg dat hieraan spirituele uitroeping gegee word;

(Kerkraad van Melville)

Die Werkgroep Prediking en Eredienste se kommentaar is dat hulle die saak nie so skerp wil stel nie en beveel aan dat die praktyk onder (a) hierbo genoem ontmoedig sal word.

Daar word besluit oor die beskrywingspunt.

B. HUISGODDIENSTE

1. WETEN BEPALINGS

BEPALING 85 TOT DIE KERKE LUI:

WAT HUISGODDIENSTE

Predikante en ouderlinge sal by die huisbezoek en andersins die gemeentelike opwek om elke dag getrou die Heilige Skrif saam met die huisgezin te lees en om gereeld huisgodsdiens te hou.

2. VERHOUDING EREDIENS EN HUISGODDIENSTE

Die Raad vir Prediking en Eredienste, gestaan deur die Werkgroep stel die volgende:

Die huisgodsdiens staan nie op sigself nie, maar gaan uit van die eredienste wat op Sondag plaasgevind het, en roep ook weer die huisgezinte verlanend op na die volgende eredienste waar God sy hele gemeente saamroep.

Eredienste en huisgodsdiens will beide diens aan God wees, het dieselfde doel maar wees nie ewe swaar nie, sodat byvoorbeeld

laasgenoemde/.....

laasgenoemde maar eensgenoemde kan vervang nie.

Daarom moet die huisgodsdiens hierdie elemente bevat:

Die huisgesin word deur God saamgeroep.

Skryflesing.

Prediking en verklaring uit die dagboek.

Gebod met die volgende elemente: Lof aan God, skuldberydens,
smeking, dank.

Sang.

3. BYBELSE DAGBOEK

Die redaksie rapporteer:

a. VERSKYNING

Die dagboek verskyn nog gereeld as 'deelte van die Almanak en die medewerking van predikante kom steeds verkry word om die oordenkings te skrywe.

b. BEHOEFTE

Die kerk het steeds hierdie dagboek as 'voorsiening in 'n groot behoefte beskou. By die laaste Algemene Kerkvergadering is die noodsaaklikheid hiervan veral by huissessiek sterk beklemtoon. Deur 'kontroleerende vraag in die jaarverslag (ABC) is ook vasgestel dat die dagboek by 'amptelike getal persone gereeld gebruik word. Buitenendien as dit nie genoegsaam gebruik word nie, moet die fout minder nie by die dagboek gesoek word nie maar by die lidmate self.

c. VORMEN INHOUD

Aan die versoek dat 'groter lettertype gebruik sal word, word uitvoering gegee - uitgawe 1976. Ook word aandag gegee aan die lengte en verstaanbaarheid van die lesse of sodat daardie klag ook kan verdwyn.

d. AANBEVELINGS

i. Dat predikante en ouderlinge aldes in hulle vermoë moet doen om die dagboek aan te moedig as 'middel om huisgodsdiens te bevorder.

ii. Opstellers word gevra om oordenkings eenvoudig, Skrif= getrou en kort op te stel.

e. BESKRYWINGSPLINT

BESKRYWINGSPLINT IX-22= 'Diet. Ring van Rustenburg beveel aan by die Algemene Kerkvergadering dat die druk van die Bybelse Dagboek agter in die Almanak gestaar word'

Motivering/.....

Motivering

- i. Die letterdruk is te klein.
- ii. Dit word aan te min mense versprei sodat dit die koste daaraan verbonde nie regverdig nie.
- iii. Baie lidmate wat die Almanak kay lees nie die Bybelse Dagboek nie aangesien die oordenkings te moeilik is.

Intdien daar in die kerk wel 'n behoefte is vir 'n Bybelse Dagboek moet genoeg sake reggestel word en kan die Bybelse Dagboek as 'n skriftelike boek gedruk word wat nie jaarliks hoef te verskyn nie.

Die Werkgroep Prediking en Ereliens wat hierdie voorstel behandel het, onderskryf dit nie en beweer dit ook nie aan nie omdat die besware van die Ring van Rustenburg op 'n ander wyse opgelos kan word:

- i. Die lettertype is vanaf die 1976 uitgawe groter.
- ii. Die verspreiding van 30 000 eksemplare word nie as te min beskou nie. As 30 000 huisgodsdiens (+ 90 000+ lidmate) dit ontvang, kan dit tot 'n baie groot seën in die kerk word as dit gebruik word.
- iii. As die oordenkings te moeilik is, moet dit eerder makliker gemaak word tenoor 'n voorstel om dit heeltemal af te skaff.

Die vergadering besluit oor die beskrywingspunt.

f. RINGSVERSLAE

Deur die kontroleerende vraag in die ABC-verslag, begin ringsvergaderinge aandag gee aan die huisgodsdiens met die dagboek as handleiding. Die volgende opmerkings oor huisgodsdiens kom uit ringsverslae:

- i. Dit geniet aandag want dit is nie na wense nie.
- ii. Die aandag aan huisgodsdiens is swak (2 ringe).
- iii. Huisgodsdiens gaan agteruit.
- iv. Meer en meer maak van die dagboek gebruik.

C. KERKMUSIEK EN KERKSANG

Die Werkgroep Prediking en Ereliens rapporteer die volgende oor die werksaamhede van die Raad vir Kerkmusiek na aanleiding van laasge-noemde se verslag:

1. OPLEIDING VAN ORRELISIE

Elke jaar is gedurende Junie en Desember eksamens afgeneem waaraan daar in totaal 65 kandidate deelgeneem het. Aan 9 kandidate is die diploma van die Raad uitgereik.

Defacsere.

2. SPEZIALE ORRELISTENKURSE

De Gedurende 1973/74 is 'n spesiale orrelistekursus deur die Raad vir Kerkmusiek te Pretoria georganiseer ter voorbereiding van die ingebruikname van die nuwe psalmbundel. Die kursus het uit tien lesings bestaan oor die verskillende aspekte van die begeleiding van die psalms. Agt lesings is waargeneem deur die sekretaris van die Raad, terwyl twee lesings oor liturgie waargeneem is deur prof. J.I. de Wet.

40 orreliste het aan die kursus deelgeneem en by 'n spesiale plegtigheid is daar op 6 Maart 1975, 25 sertifikate aan suksesvolle deelnemers uitgereik. By daardie geleentheid wat gelei is deur die voorsitter van die Raad (dr. D.J.CC. van Wyk), het prof. L.F. Schulze (Gereformeerde Kerk) met Skriflesing en gebed geopen, terwyl dr. H.D.A. du Toit (Nederduitse Gereformeerde Kerk) 'n toespraak gelewer en die sertifikate oorhandig het.

- b. Op versoek van die Ring van Bothaville is op 16 Augustus 1974 'n kort kursus van hierdie aard gereël waaraan deelgeneem het:

dr. D.J.CC. van Wyk, ds. D.F. Erasmus, mnr. S. Hofmeyer van der Merwe en mnr. J.S. du Preez Potgieter.

- c. Die Raad vir Kerkmusiek onderneem tans pogings om die tien lesings wat by die kursus aangebied is, in boekvorm uit te gee.

- d. Die nuwe silabus, waarin meer aandag gegee is aan koraalvoorspele oor Afrikaanse psalms en gesange, het in 1973 van krag geword. Deur die Raad is ten dienste hieraan drie bundels koraalvoorspele uitgegee wat tans by die boekhandel verkoop word.

3. ADVIES BY ORRELEBOUEN -VERBOU

a. NUWEGEREELS

Nuwe orrels is deur die Raad ontwerp vir die volgende gemeentes:

Bellast	Oosmoet
Bergsig	Pieterse
Delmas	Pieterse-Oos
Edenvale	Pretoria-Oos
Heilbron	Pretoria-Noord
Makwassie	Rustenburg-Oos
Noordrand	Wonderboom-Suid
Ogies	

b. VERBOUDE ORREELS

Advies by oorneming en/of uitruiming van bestaande orrels is gegee aan die volgende gemeentes:

Duncanville/le/.....

Duncanville
Hartebeespoort
Krugersdorp-Wes

№39: Noordelike Pretoria
№39: Vanderbijlpark
Vanderbijlpark-Oos

4. DIE HERSTELLING VAN DIE PSALMBOEK

Die slotvergadering van die Interkerklike Psalmkommissie het op 29 Augustus 1974 te Pretoria plaasgevind.

Die harmonisasies van die 150 psalms, wat in opdrag van die Interkerklike kommissie versorg is deur die here H.L. Coetzee (Gereformeerde Kerk), H.P. van der Westhuizen (Nederduitse Gereformeerde Kerk) en Willem Mathlener (Nederduitsch Hervormde Kerk) is nie deur die Interkerklike Kommissie aanvaar nie. Aan die drie kerke word versoek om self die verantwoording daartoe te neem of om dit oor te dra aan die N.G. Kerk-Uitgewers.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy wens en versoek aan die ander twee kerke uitgespreek dat daar tog 'n gesamenlike konsultasie beskikbaar gestel moet word. Die aanleentheid is nog nie afgehandel nie.

Onder tussentyd word met die Gereformeerde Kerk onderhandel om die psalmboek te gebruik by 'n konsultasie as elke kerk vir sy eie moet sorg.

5. GESANGHERSTELLING

Terwyl die tydperk 1970/1973 vir die Raad vir Kerkmusiek vir die grootste deel gewy is aan die totstandkoming van die herstelling van die psalmboek, is die werk van die Raad gedurende die tydperk 1973-1975/76 hoofsaaklik gekenmerk deur die werk ten dienste van die uitbreiding van die gesangbundel.

In 'n aparte memorandum sal oor die uitbreiding van die gesangboek verslag gedoen word.

BYLAE D tot die agenda bevat die nuwe gesangberoeings met 'n memorandum wat oor die hele aangeleentheid handel, in aparte band uitgestuur.

Oor die goedkeuring van die gesange word verwys na hoofstuk XIII van die agenda waar gehandel word oor die samestelling van en verandering aan die Kerkboek.

D. SAMESTELLING VAN DIE DIENSBOEK

1. VOORBEREIDING

Die 53ste Algemene Kerkvergadering (1981) het besluit:

Ten einde die goeie ontwikkeling in ons eredienste te bevorder en on-geoorloofde wikekeur te bekamp, stel hierdie vergadering 'n geoutersaarde Diensboek vir gebruik in die Nederduitsch Hervormde Kerk.

Sedertdien/.....

Sedertdien werk veral die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskifte en ook ander ad hoc benoemde kommissies aan die opdrag. By hierdie vergadering kan die stukke wat daarin opgeneem moet word finaal goedgekeur word.

2. UITGEE VAN DIE DIENSBOEK

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel voor met betrekking tot die uitgee van die Diensboek:

a. Die Diensboek sal bestaan uit die diensordes, formuliere, die gebede en siketnoos asook die drie ekumeniese simbole en begrafnisformule. Dit word verder besluit om die stukke siketnoos en gebede, ook taalkundig na te sien en veral aan die simbool aandag te gee sodat dit makliker leesbaar sal wees.

Verder word voorgestel dat daar historiese aantekeninge opgeneem sal word oor die geloofsbelydenisse en biografiese besonderhede oor belangrike persone waarna verwys word.

Die vergadering gee ook aandag aan die voorstel van die Raad vir Prediking, Erediens en Kerkbou oor verklarende uitlegginge op aankondigingspreuke by die erediens (Verwys XIII.A.blwb.iii.) en die vervanging van die huweliksformulier, terwyl die klassieke formulier nog in die Diensboek afgedruk word (verwys XIII.A.blwb.vii.) en prediking volgens die kerklike jaar.

Die samestellende elemente van die Diensboek kan gelees word:

- i. Diensordes = BYLAE B tot die agenda.
- ii. Formuliere = BYLAE A tot die agenda.
- iii. Gebede en siketnoos = BYLAE A tot die agenda.
- iv. Ekumeniese simbole = BYLAE A tot die agenda.
- v. Historiese en biografiese aantekeninge = BYLAE A tot die agenda.

b. VOORWOORD

Die voorwoord sal geskryf word deur die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering.

c. VOLGORDE

Die volgende volgorde sal gebruik word:

Voorwoord

Prinsipiele besinning oor die diensordes

Formuliere

in die volgende soos wat dit nou verskyn met die verstatende dat die formulier vir die bevestiging van nuwe lidmate

sal/.....

sall gevoeg word tussen die doop van volwassenes en die
nagmaalformulier.

Ekumeniese belydenisse, gebede en sielkennos.

d. FORMAAT

Daar word voorkeur gegee aan die Almanakgrootte met
stewige omslag.

e. TITEL VAN DIE BOEK

"DIENSBOEK VIR GEBRUIK IN DIE NEDERDUTSCH-HERVORMDE KERK
VAN AFRIKA"

f. VERSPREIDING

Dit sall geskied volgens bestelling nadat een eksemplaar aan
elke gemeente versend is volgens besluit van die Algemene
Kerkvergadering.

HOOFSTUK XIII - DIE KERKBOEK

Hierdie artikel handel oor die samestelling en wysiging van die Kerkboek (L.V.W. nie Diensboek nie).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aandaag gegee aan 'n memorandum oor die wettigheid of nie van die besluite van die buitengewone byeenkoms van die 57ste Algemene Kerkvergadering op 13 Maart 1975 en ook vorige besluite met betrekking tot sake in artikel XIII van die Kerkwet genoem.

Na 'n deeglike studie van die advies, die vorige optrede van die Algemene Kerkvergadering in verband met die Kerkboek, die ingekome memorandum, die besluite van die buitengewone byeenkoms van die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie besluit om voor te stel dat die Wet in die verband gewysig sal word, tenaantoeënd 'n meer werkbare werkswyse daar te stel. Die voorgestelde wysigings word gevind by Hoofstuk XXV Die Wet en Bepalings bladsy 283 van die agenda.

Vervolg op bladsy 211

HOOFSTUK XIV - DIE KERKLIKE FEES EN GEDENKDAE

A. DAG VAN DIE HERE

1. STUDIE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy instemming betuig met ~~die~~ ^{die} ~~studie~~ ^{studie} ~~stuk~~ ^{stuk} van die Tussenkerklike Kommissie van die drie Afrikaanse kerke (T.K.K.K.) wat lui:

Die onbevredigende stand van sake wat die Suid-Afrikaanse regs-
reëling insake Sondagheiliging betref, is deur die Federasie
van Afrikaanse Kultuurverenigings by die Interkerklike
Kommissie van die drie Afrikaanse kerke aanhangig gemaak.
Die Interkerklike Kommissie het ~~die~~ ^{die} ~~kommissie~~ ^{kommissie} ~~bestaan~~ ^{bestaan}, bestaande
uit ds. D.P.M. Beukes (wat as sameroeper opgetree en deur die
kommissie as sy voorsitter aangewys is), proff. F.J. van Zyl,
P.W. Buys en J.D. van der Vyver. Die kommissie het op 13 Mei
1974 in Johannesburg vergader.

Die kommissie was van oomblik af dat dit nie op sy weg lê om die
besonderhede van die voorgestelde wetswysings uit te werk nie
maar dat hy die breë beginsel insake staatklike wetgewing wat op
die Sondag betrekking het, moet stel, welke beginsel deur die
wetgewer voor oë gehou behoort te word by die heroorweging van
die bedoeide wetgewing.

Die kommissie het ~~die~~ ^{die} ~~skriftelike~~ ^{skriftelike} uiteensetting van die bestaande
wetgewing en ander regsvoorskrifte insake die Sondag voor hom
gehad. Aanvullend daarby kan gewys word op die soortgelyke
samevatting van Sondagwetgewing in J.D. van der Vyver: Die
Juridiese Funksie van Staatskerk, 1972, bl. 163-6.

Dit blyk dat Sondagwetgewing op drie terreine oorweeg moet
word:

a. Sondagarbeid

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg, soos weer-
spieël in byvoorbeeld artikels 19(1)(d) en 20(2) van die
Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk 1941 (Wet 22 van 1941),
artikel 9 van die Wet op Myne en Bedrywe 1956 (Wet 27 van
1956) en artikel 5 van die Wet op Winkelis en Kantore 1964
(Wet 75 van 1964), ontmoedig Sondagarbeid deurdat die voor-
waardes waaronder werkgewers van hulle werknemers kan vorder
om op (onder meer) Sondag te werk en die (hoër as gewone)
besoldiging vir Sondagarbeid voorgeskryf word.

Twee beginsels kom hierby in die spel: eersstens dat nood-
saaklike dienste, ook op Sondag, voorsien moet word en dat
dit van werknemers wat vir die verskaffing van sulke dienste
werk verrig, verwag kan word om op Sondag te werk; en twee-
dens dat werkgewers ontmoedig moet word om van hulle werk-
nemers te eis om op Sondag te werk deurdat werkgewers verplig

word om hulle werknemers teen 'n hoër tarief as dié wat vir weekdae geld, te vergoed vir Sondagwerk.

Die tweede gemelde beginsel het egter twee kante. Hoewel die ekstra vergoeding vir Sondagwerk werkgewers ontmoedig om hulle werknemers op Sondag te laat werk, moedig dit werknemers aan om hulle vir Sondagwerk beskikbaar te stel. Die kommissie meen nêrmin dat, altes in ag genome, die beginsel van ekstra betaling vir Sondagwerk behou moet word.

Samenvattend meen die kommissie dat die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg in beginsel behou moet bly.

b. Sakebedrywighede op Sondag

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg met betrekking tot handelspraktike op Sondag word weerspieël eerstens in ou wetgewing van vóór onwettigheid wat nog van krag is, naamlik artikel 2, saamgelees met artikels 3 en 4, van Ordonnansie 1 van 1838 (K), artikel 1, saamgelees met artikel 2, van Wet 24 van 1878, Wet 28 van 1896 (T), welke wetgewing in die breë die sluiting van sekere koopkontrakte en die aanbod vir verkope van sekere handelware op Sondag verbied. Tweedens is daar die onderskeie Winkelwettigheids- en Ordonnansies van die verskillende provinsies waarin die kompetensie van handelaars om (onder meer) op Sondag besigheid te doen, voorgeskryf en beperk word, by name Ordonnansie 14 van 1930 (K), Ordonnansie 9 van 1939 (N), Ordonnansie 19 van 1952 (O) en Ordonnansie 24 van 1959 (T). Derdens is daar verskeidenheid kasuïetiese wetbepalings wat betrekking het, byvoorbeeld artikel 48(4)(a) van die Wet op Mynegrawe 1967 (Wet 20 van 1967) wat die afgraving van myne op Sondag verbied en artikel 91 van die Wet Edelhede 1964 (Wet 73 van 1964) wat sekere handelinge met edelgesteentes, te wete diamante op Sondag verbied.

In beginsel behoort geen handelsprakties, buite vir die verkope van noodsaaklike lewensmiddels, op Sondag toegelaat word nie. Die kommissie wil wys op die wyse waarop die Suid-Afrikaanse bevolking hom aangepas het by die verbod op verkope van brandstof gedurende naweke en meen dat dergelyke aanpassing noodtlik is ten opsigte van die verkope van handelsware wat nie as noodsaaklike lewensmiddels kwalifiseer nie. Wat bestaande praktike betref, hinder veral die verkoop van aanbieding vir verkope op Sondag van woonpersonele en skoolleë langs ons hoofweë.

Samenvattend beveel die kommissie aan dat die beginsels met betrekking tot handelsprakties op Sondag stewiger vastgevat moet word.

c. Sondagsport en -vermaaklikheid

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg ten opsigte van Sondagsport en -vermaaklikheid kan beskryf word as een van uitersse kasuïetiek. Die bedoelde kasuïetiek word

weerspreel in provinsiale wetgewing, soos artikel 6 van Ordonnansie 1 van 1838 (K), artikel 21 van Ordonnansie 21 van 1902 (O), artikel 2 van Ordonnansie 12 van 1957 (O), artikel 6(6) van Ordonnansie 8 van 1969 (O), artikels 1, 7 en 8 van Wet 28 van 1896 (T) en artikel 4(3) van Ordonnansie 28 van 1957 (N), asook ~~by 30 verskeide ander~~ ^{by 30 verskeide ander} ~~munisipale~~ ^{munisipale} ~~ver-~~ ^{ver-} ~~ordeninge.~~ ^{ordeninge.}

In hierdie verband behoort die volgende beginsel as leidend te geld: Die staat (insluitende die sentrale, provinsiale en munisipale owerheid) behoort self nie mee te doen aan Sondagsport en -vermaaklikheid nie en behoort daarom sport en vermaaklikheidsfasiliteite onder sy beheer op Sondag gesluit te hou; die staat behoort egter nie in te meng met die private sport- en vermaaklikheidsbedrywighede van staatsondernemings nie, behalwe vir sover sulke bedrywighede staatsmag inwerk op die godsdienslike handeinge van diegene wat verlies om op Sondag mee te doen aan die verkondiging van God se Woord of andersins op die Sondag vir ander persone tot oordas is.

Die kommissie besef dat die praktiese toepassing van hierdie beginsel in die Suid-Afrikaanse tydseggig anders problematies is, byvoorbeeld omdat veel Bantoesverkopers in baie gevalle deur werksomstandighede geen ander dag as Sondag vir sport en ontspanning gegun word nie. Die kommissie glo ook dat die Wetsontwerp op Sondagsport en -vermaaklikheid van 1963 op die lange baan behoud het omdat geen bevredigende kritetium vir geoorloofde en ongeoorloofde Sondagvermaak gevind kon word nie.

Die kommissie doen daarom aan die hand dat onderskei moet word tussen Sondagsport en ander vermaaklikheidsvorme wat op Sondag bedryf word. ^{ander.} ~~vermaaklikheidsvorme~~

i. Sondagsport

Die kommissie doen aan die hand dat alle openbare sport- byeenkomste wat georganiseerd en sekommersialiseerd aangebied word op Sondag verbied word.

Die Sondagvermaaklikheid

Wet ander vorme van vermaak betref, glo die kommissie dat alderens daardie vermaaklikheidsvorme wat, as dit op by 30 Sondag plaasvind, die publieke orde ondermyn of vir die publieke geveel aanstootlik is, verbied behoort te word. Maar in die besef dat hierdie kritetium te vaag is vir sinvolle regsreëling in die onderhavige verband, dring hy nie op wetgewing ten opsigte van Sondagvermaak aan nie.

Twee verdere aangeleenthede is deur die kommissie oorweeg:

Eerstens die vraag of die verbeterings wat aanbeveel word op provinsiale vlak, dan wel landswyd deur die sentrale regering, verorden moet word. Die kommissie wil hieroor

geen/.....

geen aanbeveling doen nie maar moet dat die aangeleentheid met die Minister van Justisie uitgepraat moet word.

Tweedens het die kommissie kennis geneem van enskeidenheid antiesse wetsbepalings wat op die Sondag betrekking het en wat nog in ons reg van krag is, byvoorbeeld die verordeninge in artikel 2 van Ordonnansie 1 van 1838 (K) en artikel 1 van Wet 28 van 1896 (T) op die kap en vervoer van brandhout, tuinwerk, die afvoer van uwwapen en die binnekom van omsgelied deur transporters op ondag. Die kommissie doen aan die hand dat hierdie en dergelyke bepalinge afgeskaf word.

Die kommissie vertrou dat hy hiermee sy taak tot bevrediging van die Interkerklike Kommissie volbring het.

2. OPMERKINGS VAN DIE T.K.K.K.

a. SONDAGARBEID

Die huidige reëling in die verband is genoegsaam.

b. SAKEBEDRYWINGHEDE OP SONDAG

Die standpunt in die rapport word onderskryf.

c. SONDAGSPORT

Dit moet duidelik gestel word dat dit openbare (nie persoonlike) georganiseerdheid is. Verder word dit goedgekeur.

d. Ook die laaste aangeleentheid word onderskryf. Die gesprek tussen die owerheid en die kerk sal gesamentlik gedoen word.

B. KERKLIKE FEESDAG EN OPENBARE VAKANSIEDAG

Die volgende is in die verband ter sake:

1. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENNE KERKVERGADERING

a. Die vergadering neem met spyt kennis van die afskaffing van Van Riebeeckdag as openbare vakansiedag.

b. Die vergadering besluit eenparig dat by die betrokke owerheid aangedring moet word om Van Riebeeckdag as openbare vakansiedag vir almal in die Republiek van Suid-Afrika herin te stel omdat dit die geboortedag is van die volk, staat en kerk in Suid-Afrika.

c. Die vergadering dra dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om in ooreenstemming met ander instansies hierdie standpunt van die kerk aan die betrokke owerheidsinstansie oor te dra.

2. VERTOES AAN OORWERELD

Met die ander twee kerke is in verbanding getree om hulle same-
werking in die verband te kay. Die Gereformeerde Kerk het
laas weet dat hulle in die verband nie in opdrag het en daarom
nie kan handel nie.

Op 25 Oktober 1973 is die standpunt van die twee kerke aan die
Minister van Binnelandse Sake gestel:

Waarom die Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid-Afrika
en die Nederduitse Hervormde Kerk van Afrika het ons die
vooreg om die volgende aan u vir dringende oorweging voor
te lê:

Vir 'n geruime tyd al word daar aandag gegee aan die onge-
wense en ongemotiveerde situasie dat bepaalde publieke
vakansiedae aan besondere kerklike feesdae verbind word.
Hier word in besonder gedink aan Paasmaandag wat verbind
is aan Paassondag wat volg op die voorafgaande Goete
Vrydag en tweedens in 'n minder mate aan Tweede Kersdag
wat verbind is aan Kersfees.

Die betrokke kerke het besluit om die owerheid beërfd
maar dringend te versoek om 'n einde te maak aan hierdie
ongewenste toestand deur die betrokke publieke vakansiedae
of af te skaaf of om dit aan nie-kerklike feesdae te verbind.
Die kerke motiveer hulle versoek soos volg:

- a. Nie een van die twee publieke vakansiedae het vir die
kerke enige godsdienstige betekenis nie en geen rede
word gesien waarom die betrokke dae ingestel en aan die
kerklike feesdae verbind is nie.
- b. Deurdat dit verbind is aan die bepaalde kerklike feesdae,
het dit 'n nadelige uitwerking op die viering van die
feeste wat vir die kerke groot waarde het. Die ver-
bindenis van byvoorbeeld Paassondag aan die naweek wat
begin met Goete Vrydag en eindig met Paassondag het die
karakter van die besondere kerklike feestyd so verander
dat sy betekenis van kerklike herdenkingsfees met 'n
beweging na die kerk en erediens toe verander het na 'n
gewone vakansie met 'n beweging weg van die kerk en erediens.

In ons Christelike land kan en word met vrymoedigheid op-
gesien na die owerheid om alles binne sy vermoë te doen
om die Christelike godsdiens te bevorder.

- c. Deur die toevoeging van 'n openbare vakansiedag aan 'n
kerklike feesteweek wat geensins bedoel was as 'n tyd
van ontspanning en uitrusing, word burgers van
die land in 'n groot versoeking gestel om van die
onderhawige tydperk 'n vakansietydperk te maak. Dit
bring mee dat duisende mense hulle op die paas-
fees

en in/G.e....

en in die versoeking kom om meer aan te pak as waarvoor daar tyd is. Die slagting op ons paaië gedurende die tydperke is getuie daarvan dat iets meer aangepak word as wat moontlik was.

Sonder om bykomstigheid by te bring en daarmee die saak te vertroebel, verklaar die kerke dat hulle nie beswaar het dat daar minder vakansiedae sal wees nie maar as hulle bykomstige gebied word, sal hulle verkieses dat Van Riebeeckdag behou sal word en dat Paasmaandag sal verdwyn.

Die vertroue is dat u aan hierdie versoek ernstige oewerweging sal gee en dat dit vir die regering moontlik sal wees om aan die versoek te voldoen;

Die minister het dit erken en laat weet dat dit sy persoonlike aandag geniet. Lams ander kamale is verneem dat optrede in die verband kom. Dit word afgewag.

3. BESKRYWINGS-PUNTE

BESKRYWINGS-PUNT XIV-1=

Die Regering word versoek dat Paasmaandag as vakansiedag sal wegvall en dat Van Riebeeckdag as gedenkdaag in ere herstel sal word;

(Ring van Krugersdorp)

BESKRYWINGS-PUNT XIV-2=

Die Regering word versoek dat daar weer eens vertoe genig sal word, om die Maandag wat volg op Goete Vrydag, as vakansiedag af te skaf, asook Tweede Kersdag en dat Van Riebeeckdag daer weer as vakansiedag gestel word;

(Ring van Zuurbrede)

Motivering

Die huidige toedrag van sake veroorsaak bykans groter verkeers- en brandstofverbruik. Gevolglik is daar nog altyd die groot doodelike as gevolg van haastigheid en onverskilligheid wat spruit uit die kortvakansiedae.

Belangriker nog, het dit ook effek op eredienste.

Die herinstelling van Van Riebeeckdag het seker geen aanbeveling nodig by die ware Suid-Afrikaneer nie.

Die beskrywingspunte is na die Werkgroep verwys wat die volgende voorstel:

Gemeente-Ondag: Die beginsels gestel word gesteen maar daar word verwys na wat reeds gedoen is.

Brediking en Eredienste: Die voorstelle word gesteen want Paasmaandag en Tweede Kersdag is geen besondere kerklike feestdae nie.

Los/lees.

Los van genoemde sake word die regering versoek om Van Riebeeck=
dag weer as openbare vakansiedag in te stel omdat dit van soveel
nasionale belang is.

4. RINGSLAF

a. BYWONING

Twee ringslafs meld dat erediens te vervaagende die
paasaweek (weens die feit dat dit 'ring naweek is) en op
Hemelvaartdag (omdat dit gedeeltelik 'wensdag is) swak by=
gewoon word.

b. GESAMENTLIKE DIENS - KERKHERVORMING

Die Ring van Waterberg stel 'vraag oor Hervormingsdienste
saam met ander kerke of dit korrek is as paragraaf 3 van
artikel XIV van die Kerkwet gelees word wat lui:

“Hieroor hienk op die Sondag naaste aan 31 Oktober die
seëninge van die Kerkhervorming en in die prediking word met
dankbaarheid getuig dat die Here God die Kerk bewaar het by
die suwer evangelie en verlos het van die dwaalder van die
Roomse Kerk.”

C. BIDDAG VIR DIE GESWIDES EN DANKDAGVIR DIE OES

BESKRYWINGSPUNT - XIV-33=

Die Algemene Kerkvergadering sal besin
oor die korrektheid en wenslikheid van
die biddag en dankdag vir die oes '“
(Ring van Krugersdorp)

Die Werkgroep Prediking en Erediens het besluit om die beskrywings=
punt vir besinning aan te beveel.

Die Werkgroep Gemeente Opbou verwys na wat voorheen reeds gedoen
is.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het 'beskrywingspunt van die
Ring van Krugersdorp dat hien die twee dae as gedenkdae afgeskaf
word, verwerp.

D. DAE VAN GEBED EN VEROOCHTOEDING

1. SAMESPREKING

Na 'samespreking op 28 Mei 1973 tussen verteenwoordigers van
die drie Afrikaanse kerke is die volgende met mekaar ooreengekom
in verband met die bepaling van bepaalde dae van veroochtoeding
en gebed. Dit word vir bekragting voorgelê:

2. OOREENKOMS

- Oms aanvaar en erken die goeie reg en die roeping van die
kerke om in tye van sware onheil oor volk en/of kerk dae
van veroochtoeding en gebed uit te roep.

b. Die uitroep van dae van verontmoediging en gebed met die oog op die besondere nood in een bepaalde kerkverband is vanselfsprekend van interkerklike oorlegpleging uitgesluit.

c. As meerdere kerkgroepe en die owerheid betrokke is by die uitroep van dae van verontmoediging en gebed, word dit soos volg gedoen:

i. Die kerke neem die insiatief na oorleg met die owerheid by die uitroep van sulke dae.

ii. Waar die kerke nie losstaan van die volk waarin hulle geplant is, moet hulle soos altyd, so ook hinnenin - hulle kerkverband sover moontlik laat uitgaan tot die helle volk om hulle onder Gods hand in die volkskamp te verootmoedig.

iii. Sou die breëre volksgeheel of sekere dele daarvan egter weier om gehoor te gee, gaan die meewerkende kerke deur om hulle te verontmoedig onder Gods drukkende hand op die volk.

iv. Dit is die taak van die kerke om die owerheid te nader met die oog op 'n Volksdag van verontmoediging.

v. Dit is die taak van die Christelike owerheid om die opening en die geleentheid te skep vir 'n algemene Volksdag van verontmoediging.

vi. Daarom behoort die owerheid op aandrang van die kerke of individuele gelowiges, of as hy self die druk van Gods hand voel, van sy kant soos hieronder nader omskryf te bepaal: op so en so 'n tyd kom die volkshouding tot stilstand as geleentheid vir verontmoediging.

vii. Sodoende skep die owerheid die geleentheid vir die kerke om 'n tyd of dag van verontmoediging uit te skryf.

viii. In die huidige situasie van die gedeeltheit van die kerke, is die staat geroepe om die gelykheid tussen die kerke en die outonomie van elke kerk te erken en te eerbiedig. Die owerheid behoort die weg te volg van 'n algemene oproep op die kerke om langs eie weë leiding te neem in die uitroep van so 'n dag.

ix. Wanneer die samewerking van die owerheid nie verkry kan word nie, bly dit die roeping van die kerke om deur te gaan met sy (hulle) verontmoediging op sulke tyd en wyse as wat in die omstandighede moontlik en die wenslikste is.

d. Samewerking tussen verskiënde Christelike kerke in die algemeen

i. Die hoogs moontlike samewerking en eenheidsake tussen die Christene is noodsaaklik by sulke dae.

ii./ees....

- ii. Die samewerking van alle Christelike kerke in die land moet sover moontlik gesoek word.

e. Samewerking tussen die drie Afrikaanse kerke in die besonder

- i. Wanneer een van die kerke die oproep van so 8/30 dag wenslik ag, ongeag of dit op eie inisiatief of op versoek van die owerheid of enige ander instansie geskied, sal die betrokke kerk hoegenaamd niks van sy voorneme publiseer, in watter vorm ook al, voordat die oormeding met die instansies van die ander twee kerke afgehandel is nie.
- ii. Dit is wenslik dat die oproep van 8/30 algemene dag van verootmoediging en gebed deur 8/30 samevatlike verklaring van die betrokke instansies, elk tot sy eie kerkverband, gedoen sal word.
- iii. Die een kerk sal die ander nie verootmoedig wanneer eenstemmigheid oor die uitroep van so 8/30 dag nie bereik kan word nie.

- f. Die volgende procedure soos hierbo word gevolg vir die uitroep van dankdae.

3. VERDERE BESLUITE WAT GENHEMIS

- a. Die verteenwoordigers van die onderskeie kerke sal by hulle onderskeie sinodes die volgende voorleë:

- i. Die procedure soos in punt 2. ooreengekom.
- ii. Die Tussenkerklike Kommissie moet die saak van die oproep van dae van verootmoediging en gebed behartig.

- b. Die volgende reëlings word ondertussen getref tota dat die sinodes die procedure goedgekeur het:

- i. Daar word volgens die procedure gewerk.
- ii. Die volgende instansies word geneem as adress vir die aanvang van onderhandelinge om dae van verootmoediging en gebed uit te roep:

Ned. Gereff. Kerk - Skrifba van die Sinode

Ned. Herv. Kerk - Skrifba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Gereff. Kerk - Sekretaris/Penningmeester van die Administratiewe Buro.

- c. Die procedure word ondertussen onder die aandag van die Eerste Minister gebring. (Dit is gedoen).

4. GELEENTHEDE BEPAAL

- a. Op 7 Januarie 1976 is so 'n dag bepaal. Die volgende oproep van die Tussenkerklike Kommissie is op 19 Desember 1975 per omsendbrief aan al die kerke en predikante gestuur:

Op die afgelope tyd het daar talke versoeke van kerklike instansies (ook sinodes), van openbare liggame en van individuele gelowiges tot die Tussenkerklike Kommissie gekom om weer soos in die droogtejaar 1966 en 1973 'n landswye dag van verontwaardiging en gebed in ooreenstemming met ons burgerlike owerheid te bepaal.

Die grondtoon van al hierdie versoeke is dat ons in Suid-Afrika ons voor God moet verontwaardig gesien die ideologiese en fisiese gevare wat ons land van buite (ook op ons landsgrense) bedreig en ook van binne met die toenemende morele en sedelike verval.

Nadat met sy edele, die Eerste Minister ooreenstemming is en die toestemming van die betrokke kerke daartoe verkry is, wil die Tussenkerklike Kommissie van die drie Afrikaanse kerke, al ons predikante, kerke en lidmate oproep om aan hierdie dag van verontwaardiging en gebed deel te neem.

Ons kommissie het so ver as wat moontlik was ook met al die ander Christelike kerke in Suid-Afrika oor hierdie saak geskakel en alhoewel ons kommissie slegs namens die drie Afrikaanse kerke hierdie oproep kan laat uitgaan, nodi ons hiermee alle ander kerke en gelowiges in ons land uit om op hulle eie wyse in hulle eie kerke aan hierdie geleentheid van gebed en verontwaardiging deel te neem.

- b. By verskillende ander geleentheid is daar versoeke gestel dat dae van gebed en verontwaardiging uitgeroep moet word soos by die taarbes, Aksie vir Morele Standarde, desentepogings, maar die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was nie geneë om op nasionale vlak daaraan te voldoen nie.

HOOFSTUK XV - DIE OPLEIDING EN FORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD

A. PROFESSORE EN LEKTORE

1. VOLTIDS

Daar is ses professore voltids besig met die opleiding.

2. DEELTIDS

Ten einde prof. dr. J.P. Oberholzer = Ou Testament = halftyds
les te maak vir Bybelvertaling, is prof. dr. W.C. van Wyk en
ds. A.P.B. Breytenbach verantwoordelik vir een lesing elk per
week.

Die Kuratorium het bevind dat daar by studente 'n gebrek is aan
kennis van die historiese agtergrond van die huidige ekumeniese
beweging. Gevolglik is ds. J.J. Steenkamp op aanbeveling van
die Kuratorium, op 'n tydelike basis aangestel om gedurende 1975
'n aantal lesings oor die onderwerp aan finalejaar studente voor
te dra.

3. BYBELKUNDE

Op 1 Januarie 1974 het ds. A.P.B. Breytenbach vir Ou Testament
en op 1 Januarie 1976 het ds. J.J. Engelbrecht (jnr.) vir Nuwe
Testament benoemings tot lektore by die Universiteit van Pretoria
vir Bybelkunde aanvaar. Kragtens ooreenkoms met die Universiteit
word hulle aangestel op aanbeveling van die kerk soos ander
professore en lektore in die teologiese fakulteit.

4. KONTRAKWYSIGING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om toe
te stem tot die wysiging van twee notariese ooreenskote tussen
die kerk en die Universiteit as gevolg van die feit dat die
Universiteitsraad, na aanleiding van begrotingsaanvoere ingedien,
een addisionele senior lektoraat vanaf 1976, vir elk van die
departemente in die Fakulteit Teologie (Nederduitse Gereformeerde
Kerk, Afdeling B) goedgekeur het. Daarbenewens is ook een
addisionele lektoraat aan die Departement Praktiese Teologie van
daardie fakulteit goedgekeur.

Die wysiging bepaal:

- dat elke kerk 'n bydrae gelyk aan 30% van die bedrag van die
maksimumkef van die salarisskaal van toepassing op senior
lektore in die onderskeie afdelings; wanneer sodanige poste
ingestel sou word, maak; die bydrae sal telkens aangepas
word wanneer salarisskaal hersien word;
- dat 'n addisionele lektoraat tot die ooreenkoms met albei kerke
toegevoeg word; ten effekte dat die Raad van die Universiteit
wat die 30% bydrae van die kerke ten opsigte van professore

en senior/.....

en senior lektore betref, mag besluit dat hierdie persentasie wat die kerke bydra, na ooreenkomst met die kerke, mag verminder;

c. dat elke kerk ten volle verantwoordelik vir die besoldiging van dosente anders as professore en senior lektore in die onderskeie afdelings sal wees; en

d. dat die Universiteit se bydrae ten opsigte van senior lektore tot een senior lektor per departement beperk sal wees.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook ingestem tot die wysiging van die leerswing in die Fakulteit Teologie (Afdeling B) wat meeblyf dat die Universiteitsraad die akademiese instellings van die propontsjaar by die B.D.-graadkursus van die Fakulteit Teologie (Afdeling B) in die vorm van 'n aggraderse diplomakursus, goedgekeur het. Saamhangend hiermee is ook goedgekeur dat Latyn I as vereiste vir toelating tot die B.D.-graadkursus (Afdeling B) vervul, as gevolg hiervan het die voorgaande diplomakursus in teologie nie meer bestaan en vervul dit ook.

BESKRYWINGS-PUNT X-1=

Die kerk besluit dat vanweë die wye omvang van elke teologiese wetenskap en die betrekkenheid van ons professore by die werk van die kerk in die algemeen, dit noodsaaklik geag moet word dat voorlopig deeltydse hulp professor oorweeg moet word. (Aanvaar Voorgesette Kategese)

(Hierdie beskrywingspunt was verskui in die Raad se verslag en is te laat ontdek om dit te verwys na 'n Warkeroep.) Die vergadering besluit daarvoor.

5. PROF. DR. B.J. ENGELBRECHT 25 JAAR DIENS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kennis geneem van die feit dat prof. dr. B.J. Engelbrecht in 1977 25 jaar hoogleraar van die kerk sal wees - die langste wat iemand in ons kerk net een afdeling aan die fakulteit behartig het.

Aan die Raad van Professore en die redaksie van Hervormde Teologiese Studies is aan die hand gegee dat onder andere 'n jubileumsgesprek bundel uitgegee sal word, waarin prof. Engelbrecht self aan die woord kom met die talke teologiese referate wat deur die jare uit sy pen gekom het.

B. STUDENTE

1. TOELATING

Die Kuratorium het besluit om voortaan 'n 30-minutige gesprek met die voornemende studente te voertoen einde op hoogte te kom met die gesindheid, agtergrond en motivering van die studente. Hiermee is in 1975 'n begin gemaak.

Hierdie/.....

Hierdie gesprek is gevoer aan die hand van voltooide vaalyste
aanvane en die studente ontvang is. Verder is 39; n
naweeksaantrek vir alle teologiese studente gehou. Die doel was
dat die studente, professore en lede van die Kuratorium mekaar
beter ken en terselfdertyd is 39; n aantal praktiese en
interessante onderwerpe behandel.

Beide die gesprek met studente en die saamtrek het suksesvol
verloop en die Kuratorium het besluit dat dit 39; n jaarlikse in-
stelling sal wees.

2. TOESIG OOR ONDERREIGEN VORDERING VAN STUDENTE

Die Kuratorium het toesig gehou oor die teologiese onderrig
deur die professore en ander dosente en ook oor die vordering en
algemene gedrag van die studente. Gereelde verslae is van die
Universiteit ontvang en behandel.

Daar is aan die begin van 1975, 47 nuwe studente toegelaat waar-
van 6 ongelukkig weens verskeie redes weer moes staak en 1 oor-
lede is.

3e GETALLE

Ten tye van hierdie verslag het die getalle soos volg daar
uitgesien:

B.A.	I	56
B.A.	II	18
B.A.	III	18
B.D.	I	12
B.D.	II	17
B.D.	III	11
TOTAAL		182

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

„Wat predikante en kerke hulle voortdurend sal beywer
om studente voor te lig en aan te spoor om hulle as
predikante te laat bekwaam.“

Die uitvoering van die besluit is seker medeverantwoordelik
daarvoor dat daar 39; n bestendige toename van eerstejaarsstudente
is. As die gunstiger posisie gehandhaaf wil word, sal hierin
geen verslapping moet intree nie.

4. BEURSE EN LENINGS

a. DIE VERSLAG VAN DIE KURATORIUM LUI

Die Kuratorium stel steeds vir 6 jaar 'n beurslening aan
teologiese studente beskikbaar. Weens die voortdurende
kostesverhoging moes die bedrag van die beurslening verhoog
word tot R450 per jaar. Dit is nagenoeg 61% van die

jaarlikse/.....

jaarlikse klas- en losiesgelde wat tans R740 per jaar bedra.

Verder is daar verskeie privaat en ander kerklike fondse soos byvoorbeeld N.H.S.V. lenings en rings eurse waaruit studente hulp ontvang.

Die Kuratorium het by die toekennings van beurse en lenings aan studente, uitvoering gegee aan die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Daar is tans 14 studente wat aan ander universiteite met die B.A.-studie besig is.

Verder is die besluit in verband met die Ringsbeursfonds onder die aandag van ningsbasas gebring.

(By hoofstuk XXII - KERKLIKE GOEDERRE kan meer besonderhede bekom word oor beurse.)

b. BESKRYWINGSPUNTE

BESKRYWINGSPUNT XV-2= Die Ring van Rustenburg is van mening dat die beurslening wat aan toegelaste studente beskikbaar gestel word, verhoog moet word en in R#39;n suiwer beurs omskep word, onderworpe aan die voorwaarde soos deur die kerk bepaal mag word. Die kerk onderneem om alles in sy vermoë te doen om bykomstige fondse daarvoor te vind. (In R#39;volgende skrywe is gevra datt vir die bykomstige fondse begroep moet word.)
(Ring van Rustenburg)

Motivering

Studente wat al hulle tyd en kragte reeds in hulle studentjare aan die kerk gee, met die oog op lewenslange amptbediening in die kerk, moet behoorlik versorg word deur die kerk tydens hulle studie.

§8. JEUGTUISTE

In die ondersoek na R#39;jeugtuiste is verslag van die Kuratorium gevra oor die aangeleentheid van woonplek vir studente.

Sy verslag ontvang van R#39;studiekomitee lui:

Die Komitee was eenparig in sy bevinding dat nie teruggegaan moet word na R#39;die kerkkissuisis volgens die voorbeeld van Voortrekkerhuis nie, nie net om finansieële, maar ook om ander redes nie. Die komitee is in ooreenstemming met die huidige posisie, ten gunste van R#39;meer verspreide inwoning in die verskillende universiteitskissisehuise wat R#39;meer kontak in die universiteitslewe tot gevolg kan hê.

Die/.....

Die komitee is bewus daarvan dat nie slegs die voorafkeuse studiefasiliteite in die koshuise, die studieomstandighede soms veel te wense oorlaai en reken dat dit 'n aansienlike is wat by die betrokke owerhede aanhangig gemaak moet word;

C. KURSUS

1. B.A.-KURSUS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het die voorstelle wat voor hom gelê is na die Predikantevergadering verwys en sy verslag na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Die resultaat is dat die universiteit die volgende kursusse goedgekeur het.

Grieks I, Hebreeus I, Wysbegeerte I, Bybelkunde I, Latyn of Latyn B.I.

Grieks II, Hebreeus II, Wysbegeerte II, Bybelkunde II.

2 van Grieks III of Hebreeus III of Bybelkunde III of Wysbegeerte III met dien verstande dat Grieks III of Hebreeus III geneem word.

Beskrivingspunt =XV-1=

Aangesien die Universiteit van Pretoria slegs 10 kursusse vir die B.A.-graad voorskryf en dit dus daarop neerkom dat die kerk se studente volgens die vorige besluit nog elf kursusse moet neem, besluit die vergadering dat die verpligte kursusse vir die B.A.-graad met die oog op B.D. sal wees:

Eerste jaar: Grieks I
Hebreeus I
Wysbegeerte I
Latyn I of B
Bybelkunde I

Tweede jaar: Grieks II
Hebreeus II
Wysbegeerte II
Bybelkunde II

Derde jaar: Enige 2 van bogenoemde tweedejaars kursusse met dien verstande dat een van die twee Grieks III of Hebreeus III moet wees.

(Kumulatorium vir die teologiese opleiding)

Aangesien hierdie beskrivingspunt laat ontvang is, kom dit nie verder verwys word nie en word dit aan die vergadering vir besluit gestel.

2. B.D.-KURSUS

a. KURSUS IN KERKMISTIEK

i. Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat die vergadering hom uitdruklik ten gunste van die in-

stelling van/...+...+...

stelling van 'n eenjarige kursus in die kerkdied en sy geskiedenis wat al die teologiese studente by Aforette van die Konservatorium vir Musiek moet volg, en dat die Kuratorium opdrag kry om ondersoek in te stel na die instelling van so 'n kursus;

ii. Nadat die Kuratorium die aangeleentheid ondersoek het is die volgende besluit geneem:

- . dat die Kuratorium nie die instelling van die voorgestelde eenjarige kursus in Kerkmusiek vir teologiese studente aanbeveel nie omdat dit 'n trap van musiekontwikkeling inhou waarvoor die teologiese studente nie beskik nie;
- . dit met die reeds omlaande studieprogram van teologiese studente nie ingepas kan word nie; en
- . wat met die kursus beoog word naamlik geskiedenis en betekenis van die kerkdied, reeds voldoende deur die professor in Praktiese Teologie behandel word.

b. TELEVISIE

Die Kuratorium het ondersoek ingestel na die moontlikheid om van geslote baam televisie gebruik te maak by die opleiding en bevind

- . dat dit alleen vir beperkte supplementêre onderwys gebruik kan word; en
- . dit derhalwe nie die hoë koste regverdig nie.

ce SPRAAKPROBLEME EN SEKTIEWESE

Die Eksamenkommissie het gerapporteer dat daar tydens die proponentseksamen gevalle voorgekom het van studente wat swaar of onduidelik praat asook dat daar gebruik is aan kennis van praktiese aangeleenthede waaronder sektiewese.

In verband met die spraakprobleme het die Kuratorium 'n reëling getref om die probleem met hulp en leiding van die professor in Praktiese Teologie te oopruig. In verband met die praktiese aangeleenthede is die Kuratorium nog besig met 'n ondersoek en sal ter geleentheid daaroor gerapporteer word.

D. VERKIESING VAN DIE KURATORIUM

BEPALING 10.10.b lui:

Op 'n gewone sitting kies die Algemene Kerkvergadering 'n Kuratorium vir die Teologiese Opleiding van die Kerk van sewe lede waarvan minstens vyf predikante is. In sy keuse is die vergadering nie beperk tot sy lede nie;

BEPALING 12.111

Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nie verkiesbaar op die Raad van Finansies, Kuratorium, Pensioenraad en Raad vir Regsadvies nie. Geen persoon mag tegelyk lid van die Raad van Finansies en die Kuratorium wees nie.

BEPALING 60.33

Die professore en ander dosente in die teologie het sitting op die vergadering van die Kuratorium met adviserende stem.

DIE VERGADERING VERKIES SEWEELEDE OP DIE KURATORIUM VIR DIE
DIE VERGADERING
TEOLOGIESE OPLEIDING.

E. H.C.M. FOURIE-EREPENNING

Die Kuratorium het besluit om weer ~~by~~ ^{toekennings} ~~toekennings~~ in die verband te maak. Dit sal tydens die Algemene Kerkvergadering gedoen word by ~~by~~ ^{geleentheid} ~~geleentheid~~ wat die vergadering geskik ag.

HOOFSTUK XVII - DIE HEILIGE DOOP

A. BEDIENTING VAN DIE DOOPBY DIE HUIS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het Bepaling 88.2 geskrap wat gehandel het oor die prosedure van doopsbediening by die huis. Die Bepalings is in die verbaard gewysig.

B. RINGSWERSAAR

Volgens die verslae word die doop in die gemeentes, met voornaf doopkategorie, volgens die kerklike voorskrifte bedien.

HOOFSTUK XVII - DIE KATEGESE

A. GEWOONKATEGESE

1. STUDIE OOR KATEGESE

Die Raad vir Kategese is nog besig met die volgende studieprojekte:

- a. Publikasie wat die verskillende voordragte oor kategese in een band sal saamvat.
- b. Missionêre kategese en die motivering van laerskoolkinders, laerskoollede na aanleiding van besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering.
- c. Intimidasie van kategeseopligting in hoërskole. (Hier word verwys na die verslag van die Raad vir die Belangende Jeug wat reeds behandel is.)
- d. Die Raad het met groot dankbaarheid kennis geneem van die proefschrift van dr. M.J. du P. Beukes wat oor die kategese gehandel het.
- e. Die Raad vir Kategese versoek dat duidelike riglyn deur die Raad van Finansiële neergelê sal word betrefende outeursgeld aan skrywers vir alle boeke ten dienste van die kerk en in opdrag van die kerk geskryf.
Dit word administratief afgehandel.

2. KATEGETE TOERUSING

Die kategete diplomakursus het ten doel die beter toerusting vir hulle taak. Die belangstelling is baie swak want gedurende die verslagtyd het slegs vier kandidate die diploma verwerf.

Volgens vier ningsverslae is die belangstelling hierin baie swak.

Die Ring van Pretoria vra dat daar besinn moet word of die diplomakursus wel in sy doel beantwoord.

Die Ring van Bloemfontein (saam met Bothaville) en Noordelike Pretoria bied op ningsvlak kursus aan ter toerusting van kategete. (Dit word nie gesê of die kategetediplomakursus as handeling by die kursusse dien nie.)

3. HANDBOEKE

a. GELOOFSLEER

Nadat die nodige afromingswerk aan die goedgekeurde geloofsboek gedoen is, het dit verskyn en is dit deur die kerk in gebruik geneem.

Die/.....

Die Raad het ruimsceemheid gebied aan alle instansies en individue in die kerk om kommentaar te lever oor die inhoud van die nuwe geloofsleerboek. 'Samesprek ng tussen die Raad vir Kategese en superintendente van al die ninge is gehou. Alle kommentaar is verwerk deur die opsteller, dr. H.G. van der Westhuizen, en word tans stuksgewys in Die Hervormer gepubliseer onder die rubriek "KATEGESE". >

Die geloofsleerboek is herstien aan die hand van kommentaar wat die Raad ontvang het, en gewysig ooreenkomstig dit wat die Raad bruikbaar geag het.

By die indeling van die kategesiese stof het die Raad besluit om te kies vir kronologie van die geloofsleer en om die Bybelgeskiedenis met hierdie indeling te laat sinkroniseer, sodat al die groepe elke Sondag dieselfde stof wat geloofsleer en die Bybelgeskiedenis aambetref, kan behandel. Daar word met die implementering hiervan voortgegaan.

Aan die begin van 1976 is 'nuwe indeling aan alle kerke beskikbaar gestel ter vervanging van die vorige. By 'derde druk sal dit ingevog word.

BESKRYWINGS PUNT XVII-1- "Hierdie Kerkvergadering word versoek dat ons vir die kategesiese sal terugkeer na die Heidelbergse Kategismus vir beide die voorbereidende asook die finale kategetekles" (Kerkraad Potchefstroom Studentegemeente)

Motivering

- i. Die Heidelbergse Kategismus is die belydenisskrifte van die Reformatoriese kerk wat die geloofsleer die vollegste en duidelikste uitersit.
- ii. Ditt het reeds die tans van vier eeue deurstaan. Alle behoudende tande stem saam dat daareenog nooit weer so 'duidelike kompakte samevatting van Gods Woord verskyn het nie.
- iii. Wat die Nederduitsech Hervormde Kerk vandag is en leer, is toe teskryf aan die genade van God in Christus Jesus deur die Heilige Gees. Die belangrikste hulpmiddel wat ons in die verlede gehad het om Gods Woord te verduidelik was die Kort Begrip wat 'kortste bewerking is van die Heidelbergse Kategismus. (Woord voornaf: By die eerste druk = ds. Banger.)
- iv. Lidmate het reeds deur die jare nie altyd goed verstaan waarom daar aan die hand van die Heidelbergse Kategismus gepreek moet word nie. Maar as kinders reeds in die kindersjare met die Kategismus kennis maak, is daar nooit probleme in die verband nie. Die 'Gedagtes" hierdie verhouding tussen kategese en lidmaat verder in die hand werk.

v. Die 'Geloofsleer' boekie wat besprekingsaak is, het reeds aanleiding daartoe geword dat kinders nou op Sondagoggend gou die voorgeskrywe gedeelte paar keer deundeles, en dan 'kenne' hulle taks. Oms helte kategesesistena is immers daarop gemik om ons kinders die Woord van God interessant en in die diepte te leer en nie net oppervlakkige kennisneming nie.

vi. Indien die Oefenboek soveel uitersander is as die Heidelbergse Kategismus waarom dan nie dit ook aanvaar en in die plek stel van die Heidelbergse Kategismus nie?

Die beskrywingspunt is behandel deur die Werkgroep Kategeses. Die Werkgroep is van oordeel dat hy nou nader aan die Heidelbergse Kategismus in ons kategetiese onderwys is as wat dit voorheen die geval was. Die Oefenboek is gegrond op die Heidelbergse Kategismus. Na sy oordeel is die Heidelbergse Kategismus baie moeilik om te leer in onverveekte vorm. Die Oefenboek is 'n baie eenvoudige uiteensetting van die stof wat algaande voer tot diepgaande kennis. Hy wil die voorstel beslis nie aanbeveel nie.

Die vergadering besluit oor die voorstel.

Ringsverslae oordeel verskikend oor die "Geloofsleer" By sommige word hy gunstig ontvang of dit vind al meer inslag. By ander skep hy verwarring.

b. BYBELGESKIEDENIS

By 'n samespreking met die opstellers van die boek, word besluit om aan die opstellers opdrag te gee om by hersiening aandag te skenk aan die moontlikheid om die metode van die Ou Testamentiese gedeelte en die metode van die Nuwe Testamentiese gedeelte asook die vraagreanvraagmetode, te probeer inwerk oor die hele linie van die boek se inhoud. Die bedoeling is dus dat by elke Bybelboek sal verskyn:

- i. Kort inleiding op die boek.
- ii. Kort samevatting van die feite.
- iii. Die boodskap (preiking) van die boek.
- iv. Uitendelike dekking van al drie afdelings met kort vroe.

Die boek word nou hersien met die oog op 'n nuut.

BESKRYWINGS-PUNT EXVII-2 Dit boek bekantoon dat enige handboek hoogstens aanvullend tot die Bybel self dienbaar kan wees by die onderwys van die Bybelse geskiedenis, en dink daarom aan op duidelike skriftuur-aanduidings in die kategesesboek vir hierdie deel van die onderwys (Ring van Johannesburg)

Die/.....

Die Werkgroep Kategese stem saam met die voorstel en is van oordeel dat dit reeds gedoen word by die penikoopaanduidings maar die voorstel moet aan die opsteller deurgegee word om daarmee rekening te hou.

c. KERKGESKIEDENIS

Met inagneming van kommentaar oor die Kerkgeskiedenis wat ontvang is, is die helpe aangeleentheid van herstelling met prof. dr. A.M. Pont bespreek. Die hersiene manuskrip is reeds ontvang en word gereed gemaak vir die pers.

As gevolg van verskillende versoeke om afdeling oor sektewese by die Kerkgeskiedenisboek in te sluit, het die Raad besluit om dit nie te oorweeg nie:

i. Aangesien daar Raad bestaan wat hom met die studie in hierdie verband besig hou.

ii. Die Raad die bymizTM van die regte kennis van die kenmerke van die bymizTM as genoegsame antwoord beskou op die dwalings van die sektes.

d. Daar word verwys na die voorstel van die Raad vir Prediking en Ereliens dat 'n populêre boekie uitgegee sal word waarin die Kerkboek met die oog op kategese en post-kategese behandel word. Dit kan deur die Raad vir Kategese in samewerking met die Raad vir Prediking en Ereliens geïmplementeer word.

e. EEN BAND

Die Raad het besluit om af te sien van die moontlikheid om al drie handboeke in een band te laat bind as gevolg van die voortdurende herstelling wat nodig is, asook vele praktiese faktore.

Aangesien die Algemene Kerkvergadering voorheen ingestem het met die gedagte van die uitgee van al drie handboeke in een band word die besluit vir bekragtiging voorgelê. Die Werkgroep Kategese stem saam met die bekragtiging.

4. KONTROLE...

a. BYBELKENNISKAMEN

i. VOORIGE BESLUTE

Die Raad wys op die besluite van 1973:

1. Bybelkenniskamen sal bly in die kerk tot tyd en wyl die kerk wat opsig betref oor die kategese, seker is dat dit eenhoofdig geword het.

2. Dit word aanbeveel dat elke plaaslike kerkrad van die superintendent vir kategese na die

eksamen//...+....

eksamen verslag sal ontvang en dat elke kerk=
raad weer aan die ningsvergadering sal
rapporteer oor die stand van die kategorie
sodat die betrokke opsighoudende vergaderings
in hierdie verband hulle opsig beter kan
behanlig.

- . Dat daar nie meer diplomas ten opsigte van die
Bybelkenniseksamen uitgereik sal word nie.

ii. KONTROLEBOEKIE

Die Raad het besluit om die moontlikheid te ondersoek
na die instelling van 'n kontroleboekie waarin rekord
gehou word van bywoning en vordering ten opsigte van
die kategorie, wat dalk ook kombineer kan word met die
reiserende attestaat.

\$ BESKRYWINGS PUNT - XVII - 3 =

Die vergadering word versoek om een
of ander kategorie vordering verslag
te ontwerp waarop elke kategorie se
vordering vanaf sy sewende jaar tot sy
sestiende jaar aangedui word - sy hee
kategorie typerk dus. Op hierdie
wyse kan 'n beter kontrole uitgereik word
oor die volgende kategorie van 'n
kategorie oor 'n lang tydperk, veral
in gevalle waar kategorie gedurende
hierdie tydperk in verskillende gemeentes
kategorie; (Ring van Zeerust)

In verband met die besrywingspunt wys die Werkgroep
Kategorie op die voorgaande mededeling van die Raad
aan 'n aanbeveling dat die suggestie na die Raad verwys
word vir oorweging by sy beplanning in verband met die
kontroleboekie. (Meer besonderhede word aan die einde van
hierdie hoofstuk gegee.)

iii. RYMSVERSLAE

Volgens twee rymverslae was daar 'n groot afname in
die getal inskrywings vir die Bybelkenniseksamen.

iv. DIPLOMA

BESKRYWINGS PUNT XVII - 4 =

Die vergadering word versoek om dit te
oorweeg om weer diplomas/sertifikate
uit te reik ten opsigte van die Bybel=
kenniseksamen; (Ring van Zeerust)

Die hulle verslag oor die N.H.S.V.V. ook die aangeleentheid
aan en versoek om stig dat die besluit tot afskaffing van
die diplomas heroorweeg word.

Die/.....

Die Werkgroep Kategorese wil die voorstel nie toestaan
nie maar bewys tog aam dat die kontroleboekie eers
verder ondersoek word voordat tenygekeer word na die
diploma vir Bybelkennisaksamen.

v. MODERATOR

BESKRYVINGSPUNT #XVII59=

Daar word versoek dat die opgestelde
vrae vir die Bybelkenniseksamen
gemodereer word; dat die eksaminator
sowel as die moderator se name ver-
meld word; "
(Ring van Noordelike Provinsie)

Die Werkgroep Katedrese stem saam met die Raad vir
Katedrese dat daar tans 'n goeie kontrole is en daarom
is die benoeming van 'n moderator nie nodig nie. Die
katedrese probeer juis wegbewys van 'n "skoc-in-floors"

b. VAKTHEOLÖÄ©

BESKRIVNINGSPUNKT #XVIIIG-6=

Waarom die kategorie is dit noodsaaklik
datt vakketologie en vakkundige onder-
wysers in die kerk voortdurend
saamwerk vir die beste diens aan die
kerk (in die verband), en is die
daarstelling van 'n advieskomitee
gewens."quot;
(Raad vir Opvoeding en Onderwys)

Die Werkgroep Gemeente Oribou wat die beskrywingspunt behandel het, kam nie die daarselwing van 8/32 verskormde ondersaun nie. By die benoeming van die lete van die Raad vir kategese kan rekening gehou word met die bekwame diestate van vakten. As gewone lete van die Raad.

~~Die Werkgroep Kategese vereenselvig hom met voorafgaande
kommentaar.~~

5. DIE KINDERS SE HIERWORTER

Daar word verwys na die hoofstuk oor APOSTOLAT IX, punt I -
KOMMUNIKASIE.

Die Raad vir Katedrese rapporteer dat die Raad alre verant-
woordelikeid aanvaar ten opsigte van die rubriek vir katedrese
maar onderneem ook om hulp te verleen in die rubriek vir die
kinderes. Omdat hierdie rubriek nie spesifiek besondere
katedrese is nie, suggereer die Raad dat met hierdie rubriek
ook ander rante wat hulle besig hou met die gesin en aanverwante
sake, die raadsvle van Die Hervormer behulpsaam kan wees.

6. BELANGSTELLING VAN OUIERS

Uit nagsavenslae kom die volgende negatiwe opmerkings:

a. POTCHEFSTROOM, LOSBERG, BRONKHORSTSPRUIT EN WATERBERG

Hulle is verontus oor die groot getal kategesonligtes in elke gemeente wat nie kategetiese onderig ontvang nie.

Wat aching onderwird venaal probleme met koshuisouders wat naweke na ouerhuise gaan waar hulle ook nie kategeseklasse bywoon nie.

b. WISS-KAARLAND

Die verslag lui dat talele ouers hulle kinders die kategeseklasse van susterkerke laat bywoon.

7. EREDIENS EN KATEGESE

Die Ring van Heidelberg deel mee dat al die gemeentes se kategetiese onderig gekombineer is met die erediens.

B. VOORTGESETTE KATEGESE

1. STUDIEPROGRAM

Die Raad vir Voortgesette Kategeese deel mee dat hy besig is met die volgende studiestukke:

- a. Dr. M.J. du P. Beukes om "Stuk uit te werk oor die "Dienswerk van die gelowiges" ".
- bb. Dr. J.H. Koekemoer oor "Kerksaatskategeese" ".
- c. Ds. L.A. Pretorius oor "Jeugwerk" ".
- d. Die stuk oor die "Dienswerk van die gelowiges" is gefinaliseer en word deurgestuur aan die Kommissie vir Literatuurvoorsiening.
- e. Handleidings oor huwelikskategeese, doopkategeese en gemeente-aande hett nog nie aandag ontvang nie.

Die Raad spreek sy verontusting uit oor die feit dat sulke publikasies gereed gemaak word en dan tog nie deur die kerk gebruik word nie, soms deur onbekendheid.

Vir elke publikasie word nou "30 eksemplaar aan gemeentes gestuur met "30 setelbarm en verder word dit bekend gestel deur die kommunikasie media. Is die "60 bekendheid nie aan die deur van die kopierers te lae nie?)

2. KURSUS

Die Raad rapporteer dat hy dit noodsaaklik ag dat toerusting vir ons lidmate op die basis van Bybelkor se metode gegee moet word. Daar kan selfs met die N.G. Kerk onderhandel word om van die kursus gebruik te maak.

Die Ring van Krugersdorp waarin sy verslag dat '30ms vir voortgesette kategeese soos deur die N.G. Kerk beskikbaar gestel sal word.

Cc. KONTROLEBOEK

Die volgende voorbeeld van '30mtroleboek is van die hand van dr. H.G. van der Westhuizen, op versoek van die Raad vir Kategeese, ontvang:

'30mtroleboek

Baie pogings word deur die kerk aangewend om lidmate op die beste wyse te versorg. Veral onder andere probleme bemoelilik hierdie taak. Eerstens is dit moeilik om al die lidmate kerkgebonde te hou. Tweedens vind '30ms groot onkunde by baie aangaande kerklike sake wat '30maktiwiteit en kerklike loofheid tot gevolg het.

Ten opsigte van hierdie probleme het die kerk al hulpmiddele ingestel soos doopregister, lidmaatregister, gemeenteregister, kerkkasregister, Bybelkenniseksamen, Bybelkennisdiploma, attestaat, reisende attestaat, bewys van lidmaatskap, doopsêl, doopboekie, belydenisboekie ens. Sommige van hierdie dinge is soms 21weer oorsaak van verdere kerklike ongehoorzaamheid en gebrek aan belangstelling. Ons moet waarderings hê vir elke poging van die kerk om sy lidmate lewend te hou. Ons moet egter ook waak teen nadelige metodes.

So is daar mense wat om begryplike redes fout vind met Bybelkennis= eksamens en die gepaardgaande diploma. Die gevaar bestaan dat by kerkasante die hele saak '30m die van die farsiese en woorde verdraaiheid en verdraaiing sal plant. Aan die een kant moet ons darem erken dat '30m skriftelike eksamen of toets vir kerkasante goed is. '30m die hele opset watoos gelukkig deesdae in die kerkasante het, behoort '30m eendekamen in skriftelike vorm oorhoofdig te wees en daarom ook aan die einde van elke jaar vir elke ouderdom. Asaanwaking deur die loop van die jaar, doen '30m skriftelike toets niemand kwaad nie. Dan kan kategeet en kerkasant werklik sien wat die kerkasant ken. Tog behoort so '30m skriftelike toets ook oorhoofdig te word indien die kerkasant vanaf sewejarige ouderdom die kategeese getrou bywoon. Die aard van die kategeese-rooster is nou so dat elke kerkasant wat getrou die klasse bywoon menslik normaal sy werk sal ken aan die einde. Die outwese Bybelkenniseksamen kan nou bruikbaar onvorm word en uitgerei word na '30m lankse kategeesekursus wat die oog hoofsaaklik het op die evangelisasie van buiterkerklikes. Die kerk sal moet dink om mense te bereik wat alkeen bruikbaar is in hulle posus. Sedert tien jaar gelede bepleit ek iets in hierdie rigting. Dit kan sonder onder die Raad vir Arbeid onder

Buitekerklikes. Tog wil ams die aanmoedigingsfaktor wat geleë was in die outyde Bybelkennisrekenen en diploma op een of ander wyse behou. Ek dink ams kam dit en nog veel meer verky met ittmaatboek. En ek is oortuig dat elke welmenende by nadenke met my sal saamstem. Waar ek so ittmaatboek saamgestel het, is dit as kooteks hoofsaaklik die idee wat ek voorstel. Ek wil dus nie praat op die spesifieke inrigting daarvan nie. Myne is slegs ortbeeld.

Op die voorblad staan: Litteratuurboek. Dan volg mooi kleur-wapen van ons kerk en sy naam. Die grootste van die boekie kam min of meer die grootste wees van Waarom is Ek Litteratuur van die Kerk? S6 yftig bladsy boekie, mooi en sterk, kam Lewenslaan vir gebruik by ons Bybel en Psalmboek gebore word. Die inhoud daarvan bevat die volgende: nleiding van een bladsy wat die verband l6tussen die huwelikskatgesse en doopkatgesse. Om eersgenoemde saak het ons sonderlike boekie, opgestel deur ds. Joh. Dreyer: Wat God saamgevoeg het. Dit behou ons net s6 omdat die huwelik, waarvan in hierdie boekie melding gemaak word, nlike en selfstandige gebeurtenis is. Maar uit hierdie huwelik kom daar nou kinders voort. Vir elke kind se doop word daar doopkatgesse gehou. En hier begin ons Litteratuurboek vir elke kind. Die bestaande boekie waarin vermelding kom van die doop, deur ds. Joh. Dreyer, word nou net so opgeneem in die Litteratuurboek. Na hierdie Doop en Verbond, volg bladsy vir elke ouderdom van sewe jaar tot sesien jaar. Elke katgessepligte ouderdom het op sy bladsy sonder teks, orto en plek vir handtekeninge van leeraar, katgeet ens. en die datum. Die foto kan maar in die boekie gedruk word byvoorbeeld van dr. H.M.C. Founie, M. Luther, Calvin, ds. v.d. Hoff, ds. Goddefroy, oudl. M.J. Prinsloo, oudl. C.J. Joubert, Gelofekerkie, Potchefstroom se kerk, en titelblad van die eerste Kerkwet. Aan die einde van elke jaar word daardie ouderdom se bladsy onderteken. Dit is aanmoedigingsfaktor soos min as die leerling op die wyse aangespreek word om sy Litteratuurboek volledig te kry. Mens kam die foto ook los druk en op hulle plek inplek, maar dit is wensliker om dit af te druk in die boekie. Die kind se geaardheid is om iets te ontvang vir die jaar wat verby is. Nou ontvang hy in esondere sin daardie bladsy van sy ouderdom waar allerlei op verskyn. Wanneer die ontbrekende ingevul is soos die handtekeninge, datum, naam van gemeente, word hierdie Litteratuurboek met yeerkoms aan die kind oerhandig. Daarna kam dit vir veilige bewaring ingeneem word tot die volgende geleentheid. As ortome leerling nie opdaag nie, s6nou maar in volgende jaar, dan dien die Litteratuurboek tot omindwewe aansporing vir die katgeet en kerklaad om daardie katgessepligte te gaan aanmoedig. Met die Litteratuurboek staan die kerklaad dan met onkrete argument in sy hand. En ouers sal ook nie wil sien dat hulle kind, s6maar eers op twaalf jaar, die eerste handtekening in hulle Litteratuurboek sall h6n. Diegene wat jaar of so in die verlate dam nie die katgesse (kon) bygewoon het nie, ontbeer daardie handtekening en datum wat die feit dam konstateer soos dit inderdaad is. Die laaste bladsy van hierdie groepie bladsye is dan die eerste bladsy van die huidige Waarom is Ek Litteratuur van die Kerk?, opgestel deur prof. F.J. van Zyl, P.S. Dreyer en ds. P.M. Smith. Hier kom dus weer die nodige soos datum, plek en handtekening by die afligging van geleentheid. Na die

sonnige lidmate dat hulle nog nie lidmaat van 'n gemeente is nie omdat sy attestaat nie daar is nie. Met hierdie Lidmaatboek weet hy wat sy verpligting is. Die onverantwoordelikes wat 'n mens altyd sal kry, sal tog nie sy attestaat kan verloor nie en so die kerk heeltemal vanweë die Lidmaatboek ontkom nie. Want sien, hierdie Lidmaatboek is in daardie opsig niks meer as die outydse lidmaatskap nie. Dit wil sê hierdie Lidmaatboek is hoofsaaklik 'n duplikaat in my besit van die doopregister, die katekisesregister en die Lidmaatregister wat nog altyd onder opsig van die kerkraad bestaan. My Lidmaatboek sal 'n hulpmiddel vir skatting wees deurdat die draer daarvan aangespreek word om gouer en definitief hom aan te meld.

Kortom: ons het niks om te verloor met 'n Lidmaatboek nie; baie om te wen. Dink net hoeveel lidmate is deur kerke in hulle gemeentes opgeneem op grond van die ou lidmaatskap nadat hulle bewyse nie opgespoor kom word nie. Nou sal ons in die Lidmaatboek nog meer hê as in die lidmaatskap. Die voorheen off huidige sake soos sondagsskool, diploma, doopboek, belydenisboek en reisende attestaat se somtotaal is nog minder as die waarde van so 'n Lidmaatboek as ons dit reg aanpak.

HOOFSTUK XVIII - DIE OPENBARE BELYDENIS VAN DIE GELOOF

A. TOELATING TOT GELOOFSBELYDENIS

Die vorige vergadering het bepaal dat ouderroute nie die maatskaf tot toelating tot die geloofsbelydenis sal wees nie maar bekwaamheid en gereedheid. Met betrekking tot bekwaamheid en gereedheid is gestel dat die onderwysing in die openbaar sal geskied en dat nie alleen op die feitekennis gelet sal word nie maar ook op die lewensvoering en gesindheid van die voornemende belydende lidmate.

In die verband het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met betrekking tot 'vraag oor die toelating van verstandelik verlaagdes - 'Kinders wat nie in staat is om te begryp waarom dit gaan nie" geantwoord dat so in aangeseentheid nie 'n probleem moet wees nie. Daar kam nie 'ante w'd neergel' word nie. Die kerkrade moet sy eie diskussie gebruik en hom laat lei deur bestaande riglyne maar dat die gesindheid van ouer en kind ook in aanmerking geneem moet word.

Met betrekking tot die bepaling dat die onderwysing in die openbaar sal geskied is daar minstens een riglyne wat meld dat dit nie oral in 'kerkradevergadering geskied nie.

B. DOOPS'LS

Op 'vraag of daar nie 'stemmige optrede kam wees met betrekking tot die voorlegging van doopsertifikate by geloofsbelydenis soos 'oorse predikante en kerkrade" dit vereis nie, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geoordeel dat dit nie nodig is om hieroor 'w'd neer te lê nie. Kerkrade moet self bepaal op welke wyse hulle kam vasstel of die persoon gedoopt is of nie.

HOOFSTUK XIX - DIE HEILIGE NAGMAAL

A. VOORBEREIDINGSDIENS

BESKRYWINGS-PUNT XIX-1- "en"

Dit Bepaling 98(2) van die kerkwet
aankende die voorbereidings- en
dankseggingdiens tot die nagmaal
geskrap word.

Dat die Algemene Kerkvergadering
egeter by kerkmade aambevael dat die
gebruik in die kerk gehandhaaf word,
waar dit prakties moontlik is"

Motivering

Die kerkmade is die mening toegedaan dat die elemente van voor-
beredding en danksegging voldoende en na hantwe in die nagmaals-
formulier vervaat is. (Kerkraad Vanderbijlpark-Oos)

Bepaling 98.2 lui:

"Dit Voorberedding tot en die danksegging na die heilige
nagmaal geskied in die erediens, voor en na die nagmaals-
diens, op die tyd en plek deur die kerkmade daarvoor
bepaal"

Die beskrywingspunt is verwys na die Werkgroep Prediking en
Erediens en die Werkgroep het besluit om dit na die Algemene
Kerkvergadering te verwys sonder kommentaar.

In die handleiding vir die diensdiens (BYLAE B tot hierdie agenda)
word die volgende oor die voorbereidingsdiens gesê:

"Dit Oorspronklike bedoeling van die voorbereidingsdiens
was kategeties van aard. Dit het gedien om die Roomse
dwaallider af te wys en om die regte betekenis van die
nagmaal in te skerp. Daarmee het dit plaasgevind ter
wille van die regte opsig oor die gemeente. Bogenoemde
tandens naamlik: 'regte ontvangse' van die nagmaal is vandag
nog gebiedend noodsaaklik. Hierdie voorbereiding met die
oog op 'regte ontvangse' hoef nie noodwendig die Saterdag-
and voor die nagmaal plaas te vind nie. Dit kan die
Sondag van te vore geskied en kan selfs plaasvind tydens
die prediking van die nagmaalsdiens. Die dankseggingdiens
hoef ook nie direk na die nagmaal plaas te vind nie. Dit
kan die volgende Sondag eers geskied"

B. UITNODIGING TOT DIE NAGMAAL

1. NAVRAAG

By die 56ste Algemene Kerkvergadering was die volgende navraag
van die Kerkraad van Zwartkop:

"Die/ Die/s...

Die grootste aandag en nougesetheid word gegee aan die sakrament by die bediening van die heilige doop naamlik indien iemand van 'n ander gemeente wens te doop by 'n ou gemeente word daar 'n dokument of brief veris om te toon dat die betrokke lidmate in goeie gesindheid en verhouding staan by hulle eie gemeente. Maar by die gebruik van die sakrament van die heilige nagmaal word daar vyelik uitgevoer almal van ons susterkerke wat nie by hulle eie gemeentes onder die tug staan nie, maar watter sekerheid het die ewaarde kerkraad en die dienaar van die Woord dat die besoekende gaste van elters wat gaan aansit aan die tafel van die nuwe verbond wel in goeie gesindheid by hulle eie gemeentes staan?

2. VERSLAG

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskifte het 'n studie-opdrag in die verband ontvang. By die 57ste Algemene Kerkvergadering is die opdrag gekontinueer.

Die Raad het die volgende as verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en ook aan die Algemene Kerkvergadering gestuur:

'n Volgende studiestuk oor die betrokke saak is deur prof. B.J. Engelbrecht opgestel. Na besinning besluit die vergadering om die studiestuk deur te stuur na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Die volgende aanbevelings word deur die raad gemaak:

a. Die feit dat hierdie vraag deur die kerkraad van Swartkops gevra word, laat die vraag opnuut opkom en die kerk se kategetiese en opsig na behore bedien en uitgevoer word. Die kerkraad van elke gemeente word opnuut deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeroep om toe te sien dat die kategetiese en opsig in elke gemeente na behore bedien en uitgevoer word met die oog op bediening van die nagmaal.

b. Ekumeniese avonmaalviering en "intertalige viering" word deur die raad afgekeur.

c. Ten opsigte van viering waar lidmate van ander gemeentes van ons kerk en lidmate van susterkerke teenwoordig is, beveel die raad aan dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die volgende gebruik by gemeentes sal aanbeveel:

i. Die uitnodiging bly dieselfde as in die verorde.

ii. Besoekende lidmate van ander gemeentes van ons kerk of van ons susterkerke sal persoonlik of deur middel van hulle familie of vriende met die plaaslike kerkraad skakel om te verneem of aldis in orde is met die oog op ontvangs van die nagmaal.

Die Raad bevestigende as gevolg van praktiese omstandighede

nie/.teece.

niet uitvoerbaar is nie, die besoekers na die bediening met die plaaslike kerkraad in gesprek sal tree.

- iv. Na die bediening sal die besoekendes se kerkraad in kennis gestel word dat hulle hier ter plaas se nagmaal gebruik het.

3. OPMERKINGS EN AANBEVELINGS OOR DIE STUDIE

- a. Die stuk van prof. dr. B.J. Engelbrecht waarna verwys word is gepubliseer in die Jaarblad Van der Hoff Teologiese Vereniging, 1973, onder die titel: Die probleem van wie aan die avondmaalstafel mag aansit?
- b. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om die advies van die Raad te aanvaar wat a, b en c.ii betref, maar nie c.iii en c.iv nie.
- c. Die Werkgroep Prediking en Ereëiens wat die verslag behandel het, beveel die aanname van die hele verslag aan.

Die vergadering besluit hieroor.

HOOFSTUK XX-- DIE OPSIG

A. REEDS BEHANDELEDE SAKKE

Onder verskillende hoofde by ander hoofstukke van die agenda is gehandel oor aangeleenthede wat ook onder die opsig en tug tuis=hoort, soos:

Hoofstuk II - Getuigskrifte aan studente.
- Opsig en tug by gevangenes.

Hoofstuk IX < Opsig en tug by sektes.
= - Opsig en tug by egskedings.
= Opsig en tug by drank- en dwelmskandale.
= Opsig en tug by Vrymesselaars.
- Aansprake en partypolitiek.

adDiss by die betrokke hoofstukke behandel waar oor die verwante aangeleenthede gehandel is.

B. OOR LIDMATE

1. RINGSVERSLAE

Volgens die verslae word daar nie onoplosbare probleme onder=viind nie en word die verantwoordelikhede getrou nagekom. Eitlike gevalle van tugtoetsings (sensuur en afwyking) word genoem.

Daar word by een verslag genoem dat nie genoeg emms aan die opsig gegee word nie.

Die opmerking van die Ring van Waterberg van die aandaag van die vergadering. Nieteenstaande die onrusbarend hoër syfer ten opsigte van verwreemding van Woord en sakrament, word die tug bykans nooit (daaroor) toegepas nie.

2. STUDIE OOR BAN

Na aanleiding van navraag oor die betekenis en treë van die ban het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onder andere 8/3 studie daarvoor laat maak.

Die studie van die hand van prof. dr. A.D. Pont is gepubliseer onder die titel Opsig en Tug en aan kerke beskikbaar gestel. By ringsbyeenkomste is ook daaroor gehandel.

C. OOR AMPSDRAERS EN AMPTELIKE VERGADERINGE

Nie een van die opsighoudende vergaderings het onopgeloste probleme in verband met opsig en tug onder die aandaag gebring nie.

Ver al deur gereelde ringsvisitasies en jaarverslae (ABC) bou ringskommissies en vergaderings noue kontak met gemeentes en tree

hulle/.....

hulle korrigerend op waar dit nodig blyk te wees. Die huisbesoek deur predikante, ouderlinge en diakens kry dan ook aandag. Te groot getalle lidmate per predikant of uitgestrektheid van gemeentes belemmer behoorlike jaarlikse besoeke.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry jaarliks deur ningsverslae en besoeke aan veraf ningsvergaderings geleentheid om ook sy taak in die verband behoorlik uit te voer.

HOOFSTUK XXII = DIE HUWELIK

A. HUWELIKSGEBODDE

1. GEREELDE AFKONDIGING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat huweliksgeboorte eenmaal afkondigend sal word.

In die konsistentieboek is voorsiening gemaak vir ruimte om voorgedrae huwelike in te skryf.

Uit nagsverslae blyk dit dat hierdie besluit van die kerk nie oral nagekom word nie.

2. OPSIG EN HUWELIKSBEVESTIGING

BESKRYWINGSKUN=XXI-1-

Wien daarvan die Woord sal van 'n lidmaat van 'n ander gemeente 'n skriftelike aanbeveling in die verband deur die kerkrad van die betrokke lidmaat se tuisgemeente verlang alvorens so 'n lidmaat in die huwelik bevestig word" (Ring van Johannesburg)

Die Werkgroep Gemeente Opbou is nie bereid om die aanname van die beskrywingspunt aan te beveel nie. Dit word aanbeveel dat van 'n kerkrad van afkondiging, afgesee deur die betrokke kerkrad, soos dit altyd die geval was, gebruik gemaak word.

Die vergadering besluit oor die voorstelle.

B. HUWELIKSFOMULIER

In 1973 het die Sekretaris van Binnelandse Sake die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om by ons huweliksformulier die vereistes van owerheidswet gestel in verband met 'n huweliks sluiting te voeg.

Dit is gedoen en 'n voorbeeld daarvan is aan alle huweliksbevestigers gestuur.

Daar word verder verwys na die suggestie van die Werkgroep Prediking en Ere diens dat 'n ander huweliksformulier opgestel sal word (reeds behandel).

C. REGISTERS

Na 'n aanbeveling deur die Sekretaris van Binnelandse Sake is alle kerkrade versoek om ou huweliksregisters na die argief te stuur vir bewaring en ook vir owerheidsverslae. 'n Aantal kerkrade het nie daarop gereageer nie en 'n ander versoek is gestuur.

D. STATISTIEK

Sedert die bepaling gemaak is dat huweliksregisters nie meer onder beheer van kerkrade nie maar huweliksbevestigers geplaas is, kan nie meer ^{kerkrade} statistiek van kerklik bevestigde huwelike bekom word nie. Dit word toegeskryf aan verhuising van predikante wat ook ^{verhuising} van die register meening.

Voortaan word gevra dat kerkrade by die voltooiing van die jaar=
verslae alle huwelike van ^{bevestigde} ~~bevestigde~~ jaar volgens hulle predikant
se register moet tel, afgesien van die plek waar die huwelik
bevestig is. ^{afgesien} ~~afgesien~~ ^{waar} ~~waar~~ ^{huwelik} ~~huwelik~~

E. HUWELIKSBEVESTIGERS

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is verantwoordelik vir aansoek om tot huweliksbevestigers benoem te word en om kennis te gee van adresveranderinge.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering moet voortdurend aandag gee aan klages van die Sekretaris van Binnelandse Sake oor nalatigheid in verband met die invul van registers en die gebrek aan reaksie van bevestigers op navrae in die verband.

F. EGSKENDING

Daaroor is reeds gehandel by hoofstuk IX onder die huisgesin.

HOOFSTUK XXII

DIE KERKLIKE GOEDERRE

Die Raad van Finansiëres het die eer om die volgende op die agenda te plaas:

Finansiële State (Bylae C.98-EC139 tot die agenda).

A. SAMESTELLING VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Di. G.P.J. Grobler (Voorsitter), H.J. Geyser (Visevoorsitter), prof. dr. J.P. Oberholzer, di. P.M. Smith, J.N. Wolmarans, prof. P.W. Hoek en mree. P.A. Buntum, B. Pickard en A.J. Marais. Die Administrateur is ampshalwe Skriba.

Die Raad roep die diens as lste van die Raad van ds. A. Ras (36 jaar) en ds. A.J. Nolte (9 jaar) in dankbare herinnering en eer hulle nagedagtenis.

B. FINANSIËLE STATE

1. As BYLAE C tot die agenda het u:

- a. die Balansstaat soos op 31 Desember 1975;
- b. Balansstate wat die stand van afsonderlike bates en finansieringsbronne aantoon soos op 31 Desember 1975 en
- c. Inkomste en uitgawerekeninge vir die drie jaar geëindig 31 Desember 1975.

2. BATES EN LASTE

- a. Die bates het toegeneem met R1.710.086 en staan op 31 Desember 1975 op R5.364.052.

Die laste het toegeneem met R1.386.715 en staan op 31 Desember 1975 op R3.889.008.

Die totaal van die opgehoopde fondse beloop dus R1.475.044 op 31 Desember 1975 teenoor R1.151.673 op 1 Januarie 1973, wat 8/30 name beteken van R323.371.

Die toename het soos volg plaasgevind:

Toename/..cccc..

	<u>Toename</u>	<u>Afname</u>
Algemene Kerkfonds		21.8119
Fonds vir Gemeente-Opbou	40.324	ae"
Teologiese Opleidingsfonds	112.377	
Generaal Pretoriusgebou	56.686	7
Angela-fonds		403
Administratiewerkswaartoor	10.315	
Sentrale Fonds vir Publikasies	3.114	
Raad vir die Belydende Jeug	10.269	
Raad vir Katedrese	2.500	
Versekeringsfonds	9.404	
Hospitaalbehandling	953	
Angief en Museum	6.307	
Van der Hoff-studiefonds	2.680	
Afdeling Instandhouding	2.782	
N.H.S.V. Hooftstudiefonds	00.	
leningsfonds	2.851	
Studentebehandeling	13.683	
Raad vir Kerke in die Volksverband	21.886	
Johannesburg Middestadbehandling	1.192	
Hulpfonds Kensington	15.558	
Kompilatie Kerklike Literatuur	751	
Barton Kerkgebou		11.690
Dirk van der Hoffgebou		11.192
Kapitaalvoorsieningsfonds	48.300	
Paarl eiendom		5.563
	374.038	50.667
	50.667	
<u>TOENAMIE VOOR DIE DRIE JAAR</u>	<u>50.667</u>	<u>50.667</u>

b. EIENDOMME AANGEKOP, OPGEGEG OF GESKENK

Erff 1154, Paarl (Aankoopprys plus gekapitaliseerde koste)	R32.611	200
Gedeelte 139 (ged. van ged. 102) van die plaas Waterval no. 211 (uitgesonder die gedeelte wat benutt word deur Huys De la Rey ten bedrae van R30.445384)	15.622	1922
Rest. gedeelte van ged. 11 (ged. van ged. 3) van die plaas De Onderstepoort nr. 300 (Erffling van wyle P.C. van Nickerk) (Ged. betaal aan 5de erfgenaam) Sde erfgenaam)	29.889	444
Ged. 1 van erff 506, Emmarentia Uitbreiding 1, Johannesburg	48.472	4000
Erff 544, Auckland Park, Johannesburg met woonhuis (Erffling van wyle E.C. van der Linde) Linde)	26.875	000

Erffgoeds...

Erff 1123, Rossmore, Johannesburg

60.000000

Verkoop Skool, distrik Marico (4 klas=
kamer skoolgebou, saal, onderwysses=
woning op 1 2 morg. Grondbrief
moet nog geregistreer word)

9.200000

c. EIENDOMME VERKOOP OF ONTEIEN

Erff 548, Groenkloof (onteien deur die Staatsraad van Pretoria): R1.700.

Erff 167, Greenside, Johannesburg (verkoop): R30.000.

Erff 411, Clewer (verkoop): R7.848.

Erff 121, Hillcrest, Pretoria met kerkgebou (verkoop aan die
gemeente Philadelphia): R75.195.

d. EIENDOMMETEN DIENSTE VAN DIE BANTO-HERVOORND KERK
DAARSTELDEUR RINGRADE

Die aandaag van die vergadering word gevestig op BYLAE C.105
waar bouvermoele eiendomme aangehoi word ter waarde van R187.500
maar wat op die Raad van Finansië se balansstaat verskyn teen
die nominale waarde van R1. Vanweë die bepalinge van die
handwet kan hierdie eiendomme nie op naam van die Raad ge=
registreer word nie.

e. i. VERGELYKENDE SAMGESTELD STAAT VAN BATES EN LASTE VAN DIE
GEMEENTE VAN DIE KERK (EIENDOMME TEEN KOSSY'S)

	31.12.1968	31.12.1971	31.12.1974
BATES			
<u>Vaste eiendom</u>	10.1752.166	12.688.349	17.404.397
- Kerkgeboue	6.507.711	7.381.098	10.348.657
- Sale	723.983	891.601	1.088.997
- Pastorieë	2.093.797	2.834.866	4.250.065
- Ander eiendom	849.983	1.580.784	1.717.218
<u>Motorvoertuie</u>	33.365	17.266	36.715
<u>Meubels en uitrusting</u>	685.182	701.989	1.215.237
<u>Publisasie - voorrade</u>	34.702	33.397	52.202
<u>Debiteure</u>	212.004	705.708	356.577
<u>Kontant op lopende rekenings, spaarrekenings en vaste deposities</u>	1.110.812	2.051.400	2.766.647
<u>Aandele</u>	-	-	15.421
<u>Trustfondse</u>	-	714	3.229
TOTAAL BATE . . .	12.251.341	16.198.331	21.850.965

Mins/leëges.

<u>OORSGEERING</u>	12.251.341	16.198.831	21.850.985
<u>Mm: LASTE</u>	1.923.071	2.190.188	3.037.458
- Verhandelings	1.244.943	1.024.280	2.082.971
- Trustfondse	104.237	163.876	218.040
- Diverse kredietreure	573.891	1.002.032	736.447
<u>BATES OORSGEERING LASTE MET</u>	10.328.270	14.008.643	18.813.507
- Ongehoorte fonds	9.557.696	13.246.275	17.880.255
- Spesifieke fondse	751.306	762.368	933.252

ii. STAAT VAN INKOMSTE EN UITGAWES VAN AL DIE GEMEENHEDS
VAN DIE KERK

(aa) INKOMSTE

	<u>1966/1968</u>	<u>1969/1971</u>	<u>1972/1974</u>
Offergawe	4.035.864	5.672.179	8.495.780
Vrywillige bydraes	339.179	660.184	705.501
Basaars en funksies	614.812	752.501	1.061.283
Spesiale bydraes	132.316	330.448	458.523
Registrasiebelde	40.189	27.651	4.669
Sertifikate	4.218	3.443	537
Deurkollekties	485.404	603.972	797.542
Inkomste uit beleggings	85.129	177.988	422.127
Skenkings en donasies ontvang	305.288	353.927	600.743
Algemene inkomste	257.484	455.484	658.242
Subsidie ontvang	552.747	50.337	110.718
<u>TOTALE INKOMSTE</u>	<u>6.355.107</u>	<u>9.087.421</u>	<u>13.315.665</u>
<u>Mm: Uitgawe</u>	<u>4.543.345</u>	<u>6.486.170</u>	<u>9.483.984</u>
<u>OORSKOOT INKOMSTE</u>	<u>1.811.762</u>	<u>2.601.251</u>	<u>3.831.681</u>

<u>SPESIEKE FONDS</u>	<u>415.064</u>	<u>589.144</u>	<u>1.010.454</u>
<u>Publikasie rekening</u>			
- Uitgawe	190.253	206.293	332.029
<u>Mm: Inkomste</u>	<u>126.942</u>	<u>124.182</u>	<u>181.277</u>

<u>TEKORT</u>	<u>63.311</u>	<u>82.111</u>	<u>150.752</u>
---------------	---------------	---------------	----------------

<u>TOTALE INKOMSTE TEN OPSIGTE</u> <u>VAN TRUSTFONDSE</u>	<u>381.923</u>	<u>+</u>	<u>621.109</u>	<u>848.809</u>
--	----------------	----------	----------------	----------------

<u>TOTALE INKOMSTE UIT GEMEENHEDS</u> <u>BRONNE</u>	<u>6.769.850</u>	<u>9.582.771</u>	<u>13.978.635</u>
--	------------------	------------------	-------------------

(Uitsluit registrasie, sertifikate, inkomste uit beleggings, subsidies en algemene inkomste.)

<u>INKOMSTE PER LIDMAAT OOR DIE DRIE JAAR (115 005 gem.)</u>	69,64	89,25	121,54
<u>INKOMSTE PER LIDMAAT PER JAAR</u>	23,21	29,75	40,51

(bb) UITGAWES

	<u>1966/1968</u>	<u>1969/1971</u>	<u>1972/1974</u>
<u>Predikantstandplaaskoste</u>	1.999.258	2.754.008	4.117.487
- <u>Traktement</u>	1.501.038	2.008.684	2.906.880
- <u>Vervoetotlae</u>	417.292	591.055	897.558
- <u>Pensioenassuransie</u>	80.928	112.625	261.662
- <u>Mediese fondshydraes</u>	-	41.684	81.637
<u>Konsulent en ander predikante</u>	79.689	111.107	190.976
<u>Salariesse en honoaria</u>	465.248	626.573	956.797
<u>Skryfbehoeftes, drukwerk en seels</u>	47.988	70.689	110.909
<u>Telefoon en telegramme</u>	50.583	74.323	123.763
<u>Reisings aan Administrateur</u>	523.118	771.543	1.191.763
<u>Ringsfofie</u>	13.445	22.487	24.417
<u>Fonds vir Gemeente-Ophou</u>	12.788	10.712	2.827
<u>Reis- en verhuiskoste</u>	48.985	61.628	80.789
<u>Herstellings en onderhoud</u>	265.307	353.930	522.590
<u>Motorvoerkoste</u>	23.614	18.689	23.322
<u>Ouditeur</u>	23.176	29.070	39.049
<u>Versekering</u>	39.892	69.723	92.614
<u>Huur betaal</u>	36.576	54.460	84.688
<u>Rente betaal</u>	374.985	394.967	578.959
<u>Saniteit en belastinge</u>	54.930	67.308	131.527
<u>Water en elektrisiteit</u>	138.755	188.497	286.574
<u>Nagmaalonkoste</u>	3.017	3.370	4.440
<u>Afskied en ontvangs van lewars</u>	7.408	6.787	-
<u>Donasies en geskenke</u>	179.522	363.487	588.365
<u>Algemene uitgawes</u>	155.811	432.912	252.128
<u>TOTALE UITGAWES</u>	<u>4.543.345</u>	<u>6.486.170</u>	<u>9.483.984</u>

3. HEFFINGS

ad. Die Begroting op die 57ste Algemene Kerkvergadering was gebaseer op 113 500 eenhede (motuele bladsye 227-228).

Die vergadering is versoek om die heffing op R3-90 per eenheid vas te stel vir die jare 1973, 1974 en 1975 mits dat die voorsiening teenoor die verskillende hoofde op basis aangewend kan word, indien nodig.

As eenheid het die syfer wat in die 1973 Almanak gepubliseer was om die bedrag van elke gemeente aan te dui, gedien. Die bedrag van gemeente of beweging van lidmate of hulle vermoë is dus nie ter sake nie. Die vermelde syfer dien dus bloot as basis van aanslag.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het soos volg besluit:

- . Dat die heffing bepaal word op R4-00 per eenheid per jaar soos uiteengesit en dat die ekstra bedrag van R11.350 as surplusfonds in die Fonds vir Gemeente-Opbou gestort word en dat onder andere studente en/of skoliere nie uitgesluit is vir die doeleindes van die berekening nie.
 - . Dat die gemeentes opdrag ontvang en die ringskommissies toesien dat heffingsgelde gereeld kwartaaliks voornit betaal word en dat die Raad van Finansië die nodige stappe sal doen om agterstallige heffingsgelde te voer.
 - . Dat die getalle wat by afsigting deur die Ringskommissie aan die Administrateur verskaf word, die enigste basis sal wees waarop afgesigte gemeente en die gemeente waarvan afgesig is, vir die doeleindes van heffing aangegane word en dat sodanige basis voortduur tot en met die aanvaarding van die Begroting tydens die 1976-Algemene Kerkvergadering - dus tot 31 Desember 1975.
- b. Na aanleiding van die besluit is daar bepaal dat die ontvangs-bare heffing te staan sou kom op:

$$113\ 500 \times R4 \times 3 \text{ jaar} = R1.362\ 000$$

In die praktiese toepassing van die besluite en deur die vermindering van die eenheidssyfer as gevolg van foutiewe opgawes in die 1973-Almanak, was die inkomste R1.360.759, vermindering van R1.221.

- c. Die Raad betuig sy waardering vir die mooi samewerking van al die gemeentes waar die organisasie, administrasie en gesindheid op so en is dat hulle verpligtings getrou nagekom is. Die Ringskommissies word in die besonder bedank vir hulle toewig en medewerking.

Op 31 Desember 1975 was daar maar enkele gemeentes wie se heffing nie betaal was nie (R12.761). Meeste van die bedrae is sedert die afsigting van die boekjaar betaal.

4. INTERNE OUDIT (BEPALING 193(2))

- a. Die besonderse waarde en voordele van hierdie diens word meer en meer beseff. Mens kan jou moeilik die Kerk se finansiële administrasie voorstel sonder hierdie sentrale koördinerende diens. Van die grootste voordeel is die instandhouding van eenvormige boekhouding en verslaggewing en dat dit die rekenkundige administrasie op meer wetenskaplike peil gebring het en nie-standaard wisseling van kassiers op wetenskaplike peil sal hou. Die finansiële spesialisering in gemeentelike finansiële administrasie bring mee dat 'udit met meer insig uitgevoer kan word as byvoorbeeld 'udit-endeur wat af en toe met kerklike administrasie en besluite kennis maak.
- b. Die volgende is 'weergawe van die aantal stalle boeke wat geouditeer is:

	Gem.	N.H.SVV.	Ander	Totaal	Outitgele
1973 tot v. 1972	252	231	60	543	R20.338
1974 tot v. 1973	256	235	62	553	R21.474
1975 tot v. 1974	258	240	64	562	R25.269

Enige instansie wat van outitering kennis dra sal beseff dat hierdie diens aan die Kerk gelewer word teen ' vergoeding wat skaars die helfte van die koste van die afdeling dek en dit is daarom noodsaaklik dat die outitgele periodiek hersien word.

5. ARGIEF EN MUSEUM

a. BESOEKERS

496 besoekers het die besoekersboek gedurende die onderhawige drie jaar geteken. Die aantal besoekers was egter veel meer - sommige besoekers laat na om die boek te teken. Die vorige drie jaar (1970/72) het 535 die boek geteken.

b. BEUITTING VAN DIE MUSEUM ~~KATEGORIESE EN ALGEMENE ONDERRIG~~

Van die aanbod van die argivaris/kurator, naamlik om groepe kerklede en kategorie, lede van jeugverenigings en kerklede op weksaande en Saterdagoggende deur die museum te begelei en inligting te gee oor die geskiedenis van ons Kerk teen die agtergrond van ons volkswet, word ruim gebruik gemaak.

Die Raad vir die Argief en Museum versoek die Algemene Kerkvergadering om dergelike besoeke aan te moedig en wil graag sy dank aan die organiseerders van die besoeke en aan die argivaris betuig.

Cofecvnee.

ce NAVORSING

'Groot aantal navorsers = teologiese studente, predikante, professore en lidmate van ons Kerk en susterkerke het die afgelope drie jaar ruim gebruik gemaak van die waardewolte en unieke geriewe wat die Argiefbewaarplek en die museum bied vir kerkhistoriese, kultuurhistoriese, historiese en genealogiese navorsing.

Enige bona fide navorsers wat hom deur 'skriftelike onder-
neming onderwerp aan die regulasies van die Argiefbewaarplek en
museum word toegelaat, maar die Raad behou hom nogtans die reg
voor of 'persoon toegelaat sal word of nie.

d. GEWENTHELIJKE

Ofskoon 'die aantal kerkrade voortgaan om gereeld na
publikasie maand- of kwartaal aan die Argiefbewaarplek
te stuur, word hierdie belangrike saak, waarvoor omsendbriewe
in die verleden aan elke kerkrade gestuur is, deur 'groot
aantal kerkrade nog steeds nie in 'omstige lig beskou nie.
Die ideaal is dat die gemeenteblaai en ander publikasies van
gemeentes direk na publikasie aan die Argiefbewaarplek gestuur
word.

ee AANWINSSE

- i. 'Aantal skripsies, verhandelings en proefskrifte wat die
resultaat was van navorsing wat in die Argiefbewaarplek
van ons Kerk gedoen is, is aan die Argiefbewaarplekboekery
geskenk.
- ii. Die Argiefbewaarplekboekery is verder aangevul met 'n
aantal boeke van kerk-, kultuur-, historiese- en genealogiese
aard wat aangekoop is, afgesien van boekskenkings wat af-
gaande deur lidmate en ampdraers van ons Kerk en van
susterkerke ontvang is.
- iii. Die museum het 'groot verskeidenheid van items deur
skenkings ryker geword, terwyl die fotoversameling deur
skenkings van 'verskeidenheid van foto's aangevul is.
- iv. Stukke van die Algemene Kerkvergadering, Kommissie van
die Algemene Kerkvergadering, kerk-, gemeentes, kantoor
van die Administrateur, N.H.S.V.V. Hoofbestuur en van die
verskeide organe van bestaan, kommissies, raate en
verenigings van ons Kerk, wat in die afgelope tyd na die
Argiefbewaarplek oorgeplaas is, is ontvangs geneem en
van die ontvangs verslag gedoen aan die Kommissie van
die Algemene Kerkvergadering, so ook van alle stukke van
kultuur- en kerkhistoriese belang wat van 'verskeiden-
heid van persone 'instansies vir bewaring en benutting
ontvang is.

AE. GRATIESSEL DS. M.J. SODDIFROY

Die opknapping van die perseel geniet nog steeds die aandag.
perseel

g. ASSISTENT ARGIVARIS/KURATOR

Op versoek van die Raad oorweeg die Raad van Finansiële sake die aanstelling van 'n assistent argivaris/kurator.

h. VOORLIJSTINGSTUK

Die 1973-Argivaris Kerkvergadering het besluit dat daar 'n voorlijstingstuk oor die korrekte skryf van kerknaamstukke opgestel moet word as handleiding in die Kerk.

Die saak geniet nog aandag.

i. DOKTOERSRAAD ARGIVARIS/KURATOR

Dr. H.M. Rex word gelukgewens met die verowering van die D.Phil. graad in die Afrikaanse- en Nederlandse Kultuur- en Geskiedenis aan die Universiteit van Pretoria.

j. VERSOEK VAN DIE RING VAN BOTHAVILLE

Die Raad vir Argief en Museum word versoek om die versagting in te lig wat onder argiefstukke verskyn word in soverre dit die invul van die inventaris op die jaarverslagvorm raak.

6. BOEKVERSPREIDING EN PUBLIKASIE

a. UITGEWERF

Sedert die Raad van Finansiële sake die Hollandsch Afrikaanse Uitgewersmaatschappij oorgeneem het is daar 611 boeke uitgegee vanuit die Kaapstadse hoofkantoor. Die voorbeeld wat steeds gemaak word en die goeie ontvangs wat die publikasies geniet kan hier terag opgemerk word dat met die 611 boeke wat op ons land se lesersmark geplaas is, 'n goeie indruk op die positiewe bevordering van die "goeie boek" uitgegee is.

'n Groot aantal van die H.A.U.M. se uitgaves word as handboeke gebruik aan universiteite en word deur Provinsiale departemente van onderwys en die departement van Nasionale Opvoeding voorgeskryf.

Verkope van gepubliseerde werke word hoofsaaklik aan boekwinkels oor die hele land gedoen en wel op 'n groothandelsbasis.

Die totale omset vir die periode 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1975 het R599.025 beloop.

Die netto wins was R36.279 nadat rente ten bedrae van R60.736 aan die Raad van Finansiële sake gereken is.

Gedurende die drie jare (1973, 1974 en 1975) het 214 publikasies verskyn:

Godsdienstig/.....

Godsdienstig	33
Akadies	33
Voorgeskrewe werke	24
Kinder- en jeugboeke (fiksie)	53
Kinder- en jeugboeke (feite)	27
Drama en gedigte	7
Nie-fiksie	24
Romans	13
	<u>214</u>

b. H.A.U.M. STELLENBOSCH (BOEKWINKEL)

Soos op die 1973-Algemene Kerkvergadering in vooruitsig gestel het die verskuiving na 'n groter winkel 'n gunstige uitwerking gehad en die boekwinkel se goeie diens en sy reeds hoë aansien op Stellenbosch bevestig.

Die totale omset vir die tydperk 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1973 was R638.481.

Die netto wins was R25.880.

AC. BOEKHANDELS- PRETORIA

Soos in vooruitsig gestel op die vorige Algemene Kerkvergadering het hierdie boekwinkels se prestasie steeds toegeneem. Nadat die tak wat daarop gerig is om die studente te bedien na 'n beter geleë lokaal oorgeplaas is, het die resultate aansienlik verbeter.

Die totale omset vir die periode 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1975 was R802.487.

Die netto wins was R35.492 nadat rente ten bedrae van R25.639 aan die Raad van Finansiëls gereken is.

OPSOMMENING

OMSET	RENTE VERDIEN	NETTO WINS
R2.039.893	R 86.375	R 97.651

VORIGE DRIE JAAR

		VERLIES (R 49.032)
R1.400.560 R1.400.560	R 84.468	

7. SKRIBAS EN KASSIERE

Die Raad van Finansiëls vermeld graag sy hoë waardering en dank teenoor die skribas en kassiere vir hulle onbaatsugtige diens.

by die...

by die hanttering van die gemeentelike dokumente en rekenkundige administrasie.

8. PREDIKANTE EN KERKRAADSLEDE

Teenoor die talle broeders predikante, ouderlinge en diakens wat dikwels teen negatiewe houdings van andere in positief met daad en woord die afgelope drie jaar hulle beywer het vir die geëie administrasie en organisasie ook teen opsigte van die sterflike, wil die Raad van Finansiëres sy hoogste waardering betuig. So werk almal saam sodat alles in die Kerk ordelik en Christelik geskied.

9. DIE KONSERVATORIUM VIR MUSIEK

Toe die Konservatorium vir Musiek gedurende 1960 in die lewe geroep is, was daar wat Pretoria betref, behalwe vir die individuele musiekonderwysers, geen instelling vir die opleiding van musici nie. Die leentoe is aangevoer deur die Raad vir Kerkmusiek omdat daar uitgegaan word van die standpunt dat 'n breë musiekopleiding van jongs af die basis vorm vir die begrip van geëie kerkmusiek en vir die vorming van die kerkleiers(te).

Die hoofdeel van die Konservatorium was die opleiding van die praktiese musikuss. (Die musiekgeleerde word anders gevorm, hoewel met die hulp van enige praktiese kennis en vaardigheid word sy vorming van die begin af aan anders en meer akademiesse genig as die praktiese musikuss. Die praktyk van musiek maak is weer anders genig. Ook hy het 'n mate van akademiesse kennis nodig, net soos die musiekgeleerde 'n mate van praktiese kennis nodig het, maar die praktiese musikuss se opleiding moet genig wees op die praktyk van musiek maak en musiek verstaan in sy basiese betekenis.)

Ondermug is aan die Konservatorium gegee aan:

- Musiekleringe, dit wil sê voor matikulasie en
- Voltydse studente na matikulasie.

Vir laagsonende studente is daar 'n subsidie van die Staat ontvang.

Gesiedelik het ander instansies ook die vroeë leentoe begin vull soos byvoorbeeld die Universiteit van Pretoria en die Pretoriaanse Tegiese Kollege (naas die Pretoriaanse Kollege vir Gevorderde Tegiese Onderwys).

Daar het groot waardering ontstaan vir die baanbrekerswerk wat die Konservatorium gedoen het en tot die einde van 1971 had die Konservatorium die volgende status as Onderwysinstelling, naamlik:

Erkennig as 'n instelling vir die opleiding, eksaminering en diplomering van musiekonderwysers (instrumentaal en vokaal) en is die diplomas as volg gevalueer:

B diploma = matulek + 2 = Kategorie B
 A diploma = Matulek + 3 = Kategorie C
 H.K.D./eces..

H.K.D. (Hoër Konservatorium Diploma) = Matrekk + 4 =
Kategorie D.

Die uitvoering van Wet no. 39 van 1967 (Onderwyswet) kom daarop neer dat die opleiding van persone as onderwysers vir sekondêre skole kraagrens die wet slegs aan Universiteite kan plaasvind. Dit kom prakties daarop neer dat die Konservatorium wel onderwysers vir preparatêre, primêre en tersiêre onderwys kan oplei, maar nie vir sekondêre onderwys nie.

Die vraag wat die Raad van Finansiëres se aandaag geniet het was of die Konservatorium vir Musiek met subsidie van die Staat van R250 per student per jaar en bydrae van R1.000 per jaar van die Raad vir Kerkmusiek (inverband met opleiding van orreliste) plus lesende wat deur ouers self betaal moet word staande kan bly in kompetisie met die staatsubsidieënde instellings, terwyl die invloed wat die nuwe wetgewing op die toetsoei van studente het al hoe meer strekment word.

Hoe jammer ookal en steeds met die gevoel dat die beleid van die Konservatorium die korrekte is, moes die Raad besluit dat dit so gestuur moet word dat die Konservatorium as sodanig moet sluit en met behoud van die geskikte personeel as kerkmusiekskool voort sal bestaan.

Omdat afrigting nie eensklaps kan gebeur nie - verantwoordelikheid teenoor ingeskrewe studente moet nagekom word - word nog na metodes van oordrag of kontinuiteit sonder dat die Kerk verdere finansiële verpligtinge moet dra, ondersoek ingestel.

Die regering het onlangs 'n kommissie aangestel om ondersoek te doen oor die opleiding van professionele musici in verband met attributionerende kuns.

Afwandig van die Konservatorium het getuënis aan die Kommissie voorgeleë asook mondelinge getuënis gelever. Die indruk bestaan of daar tog begin ontwikkel (soos reeds lankal in Europa) dat professionele musici aan Konservatoriums opgelei behoort te word en nie slegs aan akademiese instellings nie. Indien die begin inslag vind sal dit straks wenslik wees om die Konservatorium oor te dra na 'n ander verantwoordelike liggaam wat moontlik kan ontstaan na aanleiding van die Kommissie van Oondersoek se aanbevelings.

10. BEGROTING

11. VERKIESING VAN DIE RAAD VAN FINANSIËS

Die vergadering kies vyf persone om te dien op die Raad. Die voorsitter en skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is ampshalwe lede van die Raad.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bemoen na afloop van die Algemene Kerkvergadering nog twee lede.

HOOFSTUK XXIII - DIE VERBAND KET ANDER KERKE

A. RAAD VIR EKUMENIESE SAKE

1. STUDIEPROGRAM

(LIDMAATSAP EKUMENIESE ORGANISASIES)

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Wat voortgegaan sal word met studie oor die wenslikheid van lidmaatskap van ekumeniese organisasies, met klemlegging op die prinsipiele gronde en alle kerkregtelike en praktiese implikasies.

b. UITVOERING VAN DIE BESLUIT

i. GEREFORMEERDE EKUMENIESE SINODE (G.E.S.)

Die vorige Algemene Kerkvergadering het hieroor die volgende besluit:

Wat: Sonder om ons tot enige standpunt ten gunste van of teen aansluiting by die G.E.S. te kompromiteer (of enige ander oortuigende ekumeniese organisasie), stuur die Nederduitse Hervormde Kerk waarnemers na die eerstvolgende vergadering van die G.E.S. Hierdie waarnemers sal 'n verslag voorleë sodat die kerk daarna 'n besluit kan neem ten opsigte van lidmaatskap van oortuigende ekumeniese organisasies.

Die Raad vir Ekumeniese Sake het 'n uitgebreide studie oor die liggaam voltooi. Nadat die studie voltooi is, beveel die Raad, gesteen deur die Werkgroep Ekumene die volgende aan:

Wat: Die kerk nie op hierdie stadium lid word van die Gereformeerde Ekumeniese Sinode nie maar blyf met waarnemerstatus sal deel aan die eerstvolgende vergadering van die Gereformeerde Ekumeniese Sinode wat in die Republiek van Suid-Afrika gehou sal word.

MOTIVERING

Waarneemerstatus bied 'n platform om aan die besprekings deel te neem en verdere onderhandelings te neem van die gees en houding van die kerk van die vergadering.

Hierdie aanbeveling is dieselfde as wat die vorige Algemene Kerkvergadering besluit het.

Die G.E.S. vergader in 1976 in Suid-Afrika.

afge-
blyhoue.

ii. ICCC.C.C. (INTERNATIONAL COUNCIL OF CHRISTIAN CHURCHES)
COUNCIL CEEISTEN

Die Raad is nog besig met 'n studie van die liggaam.

iii. TEOLOGIE VAN DIE REVOLUSIE

Die Raad is besig met 'n studie oor die onderwerp, maar die studie is grootliks onderbreek deur die oorlog van dr. C.J. Mams wat dit begin het.

Prof. dr. A.D. Pont is tans besig met die voltooiing van die manuskrip waarna dit waarskynlik gepubliseer sal word.

iv. LANDMAN/ESLAG

Die Raad gee nou ook aandag aan die verslag wat voor die laaste Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk geleë is.

v. ANDER WERKSAMHEDE

Die Raad het tussentydlik afgewyk van sy studieprogram oor die Wêreldraad van Kerke. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook gedurende die drie jaar uit 'n verslag kennis geneem van 'n voorgestelde studieprogram, wat die volgende bevat:

- . Die Ekumene en Sending
- . Die Ekumene en Sosiaalisme

Die Raad rapporteer ook dat hy besig is om soveel as moontlik te weet te kom van die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke en van die Evangelies Luthere Kerk in Suid- en Suidwes-Afrika.

2. HULDEBLYK= WYLT DR. C.J. MAMS

Na aanleiding van die verslag van die Raad stel die Werkgroep die volgende oor die dood van dr. Mams:

Die dood van dr. C.J. Mams het die Raad vir Ekumeniese Sake 'n Werkgroep Ekumene se werksaamhede in 'n groot mate gestrem omdat beide hierdie liggame afhankelijk was van sy leiding en beplanning. Juus hier het dit ook baie duidelik geword hoe 'n omvattende en belangrike rol dr. Mams in die lewe en werk van die kerk gespeel het. Lams hierdie weg will die Werkgroep Ekumene ook hulde bring aan die nagedagtenis van 'n kollega, medewerker en vriend wat geweldig baie op hierdie werksaamheid verrig en beteken het.

B. KONTAK MET BUITELANDSE EKUMENIESE LIGGAM, KERKE EN TEOLÓG

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
het in hoofsaak die korrespondensie met buitelandse kerke gevoer.

1. WĒREDBOND VAN HERVOORDE KERKE

WĒrtdurende korrespondensie word met hierdie liggaam in stand
gehou soos blyk uit onderstaande gegewens:

a. FINANSIĒLE BYDRAES

Daaroor word gereeld blyk gegee. Toe blyk
groot finansiële nood ontstaan het, is die bydraes van R200
met 25% verhoog.

b. ALGEMENE VERGADERING

i. PROGRAM 1 JUNIE 1973

Op 13 Januarie 1973 is blyk gegee in boweremde brief het ons geantwoord
dat ons aanbeveel dat as tema gekies word Sola Scriptura
waarop hulle geantwoord het dat dit oorweeg sal word.

ii. UITSTEL EN WYSE VAN VERGADERING

Op 13 Januarie 1975 is blyk gegee beantwoord oor die
hou van en wyse van samestelling van die vergadering.
Op 6 Maart 1975 is blyk gegee verklaring uitgereik om dit in
kleiner omvang te hou.

c. MENSRECHTE EN TEOLOGIE VAN BEVRYDING

Ons kommentaar is op 1 Junie 1973 oor twee stukke wat in
die verband opgestel is, gelewer.

blyk gegee antwoord is opgestel en aan die Bond gestuur met hulle
kommentaar op 27 Mei 1974 dat dit van groot waarde was.

d. JAARVERSLAE

Die jaarverslae en finansiële verslae word gereeld gestuur
en bestudeer.

e. VOORBEREIDINGEN GOEIE WINSSE

Kennisgewings in die verband word gereeld ontvang.

Af. STUDIE OOR OUDERLINGE

Op 13 Maart 1974 is blyk gegee memorandum gestuur
vir blyk gegee kommissie oor die posisie van die ouderlinge
in ons kerk. Op 16 Mei 1974 is dit met groot dank erken.
Die studieresultaat het in boekvorm verskyn en blyk gegee
daarvan is in ons besit.

g. FEDERAL THEOLOGICAL SEMINARY ALICE
THEOLOGICAL

Na aanleiding van die sluiting van die Seminarie ter wille van die uitbreiding van die Fort Hare Kollege is ons op 17 Desember 1974 gevra om by die regering protes aan te teken. Na #3 navraag by die owerheid op 26 Junie 1975 geantwoord dat ons oortuig is, na ondersoek, dat die stap in die beste belang van alle betrokkenes geneem is.

h. LIDMAATSKAP - INDIAN REFORMED CHURCH OF S.A.
LIDMAATSKAP

Op #3 navraag het ons geantwoord dat ons die lidmaatskap aanbeveel.

i. VROUWERK

afceop

Ook van die kant van die N.H.SVV. is kontak met die Vrouedebond van Hervormde Kerke deur middel van die sekretaresse (mev. C.J. van Zyl) onderhou, veral oor die aansienlikheid van vrouewerk in die kerk en die gemeenskap.

Die kontak word veral gele deur publikasies wat gestuur word en waaruit meer verneem word oor die werk van die vrou in die "prospere" kerkfamilie uit baie lande en volke.

j. JEUGWERK

Die afgelope drie jaar was daar geen kontak oor jeugwerk nie.

2. NEDERLANDS HERVORMDE KERK

Die kontak met die Nederlands Hervormde Kerk is nie heeltemal afgebreek nie, al is dit nie meer so gereeld as #3 aantal jare gelede nie.

a. Na die optrede van die regering met betrekking tot die direkteur van die Christelike Instituut het daar korrespondensie plaasgevind met die Nederlands Hervormde Kerk, op hulle versoek tot optrede teen die besluit van die regering.

Die uitloop daarvan was dat ons laat weet het dat ons tot beskikking is vir #3 ontmoeting, waarop nie gereed is nie.

b. GENOOTSKAP NEDERLANDSUID-AFRIKA
GENOOTSKAP

Hulle skryf op 22 April 1974 en spreek die vertroue uit dat bande met Nederland uitgebrei sal word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om daarop in te gaan en is besig om oorweging daaraan te skenk om iemand aanstaande jaar na Nederland te stuur om die situasie te bestudeer en moontlike beter kontakte te lê.

ec. G.H.J. GLJINK

Korrespondensie met hom kom nog voor oor ons verhoudinge tot die Nederlands kerk.

d. DR. EN MEW. W.A. VEENHOVEN

Op 4 Oktober 1974 ontvang ons die twee besoekers uit Nederland - R.K.K. Hulle speel 'n belangrike rol in die N.Z.A.A.W. Hulle pleit op steun uit Suid-Afrika vir die behoud van die Christelike Westerse beskawing in Nederland.

Die beste wyse van kontak in bogenemde verband word nog oorweeg.

e. DR. C.A. TIKKER

Sedert 24 Februarie 1975 het korrespondensie begin met bogenemde oor 'n besoek en gesprek met die moderamen wat op 18 Junie 1975 plaasgevind het en wat ook oor toekomstige kontak gegaan het, veral met die Gereformeerde Bond.

f. DR. SPILIT

Op 16 Junie 1975 is 'n skryf gerig aan die nuwe praeses van die Generaal Sinode van die Nederlands Hervormde Kerk om hom geluk en seëntoe te wens met sy verkiesing. Hy is meegedeel dat die deure steeds oopstaan vir 'n gesprek met die Nederlands Hervormde Kerk.

'n Antwoord is ontvang waarin hy die begeerte uitspreek "voor de breedste en beste contacten waartoe wij in staat zijn".

Daar word tans gewerk aan 'n wyse van kontak.

Prof. dr. B.J. Engelbrecht wat Nederland eulangs besoek het op uitnodiging van die N.Z.A.A.W. het ook kontak gemaak met die Nederlands Hervormde Kerk. Ook wat hy gerapporteer het, word in gedagte gehou met verdere kontak.

g. PROF. H. JONKER

Prof. Jonker van Utrecht wat Suid-Afrika besoek sal waarskynlik die opening van die Algemene Kerkvergadering bywoon.

3. REFORMED CHURCH IN AMERICA

a. VERSOEK TOT KORRESPONDENSIE

Op 14 Mei 1973 skryf hulle en vra of ons met hulle in korrespondensie wil tree oor veral teologiese aspekte.

Op 12 November 1973 het ons geantwoord dat ons graag wil en hulle memorandum afwag.

Op 21 November 1974 antwoord hulle om hulle ingesamenheid met ons antwoord uit te spreek en verwys dit na Rev. H. Harmelink om ons suggesties op te volg.

Beveelse.

b. DR. EN MEV. H.G. HAGEMAN

Dr. Hageman is moderator van die Algemene Sinode van die kerk en rektor van die New Brunswick Teologiese Kollege. Kontak is gemaak deur bemiddeling van die Departement van Inligting.

Daar is met die moderamen gevoer en daar word aandag gegee aan suggesties in verband met uitruil van studente en dosente.

e. OUR SONG OF HOPE

Op 23 Januarie 1975 word die bogenoemde belydenisstuk vir ons kommentaar aangestuur. Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskiedenis gee nog aandag daaraan.

4. KANADSE KONTAK

a. BESOEKERS

Deur bemiddeling van die Departement van Inligting is daar gesprekke gevoer met twee groepe Kanadese predikante oor veral bevolkingsoorgangstukke en teologiese aksie.

b. BESLUITE OOR CHRISTELIKE INSTITUUT

Via die Departement van Inligting is besluite van die kerk oor die Christelike Instituut en ons verhouding tot Suid-Afrikaanse Raad van Kerke vir gebruik in Kanada beskikbaar gestel.

5. SWITSERS HERVORMDE KERK

Deur bemiddeling van die Wêreldbond van Hervormde Kerke (21 Desember 1973) is 'n gesprek met dr. Fritz Aelig van Zurich op 29 April 1974 gevoer wat oor wedersydse inligting gegaan het.

6. DUITS LUTHERSE KERK

Deur gesprekke en korrespondensie is verskillende male kontak gemaak met die Duits Lutherse Kerk en ook die Evangelische Kirche in Duitsland.

a. NAVRAE

Op 3 Februarie 1974 skryf die liggaam om navraag te doen oor:

- . Die bestaan van drie Afrikaanse susterkerke.
- . Ons verhouding tot die Wêreldraad van Kerke.
- . Ons beoordeel van gebiedskering en sogenaamde "klein apartering".

Die/cees..

Die stuk wat in Duits vertaal is, het sy bestemming bereik en het onder andere verskyn in *Ermauerung und Abwehr*.

b. BESOK PROF. H.H. ESSER

Deur bemiddeling van ds. J.J. Steenkamp is 'n gesprek gevoer met dr. Esser, hoof van die seminar gereformeerde teologie in Münster, Wes-Duitsland. Hy het ook 'n aantal lesings gegee.

c. BESOK PROF. J.W. WINTERHAGER

Nadat kontak gemaak is met prof. dr. J.W. Winterhager, Direkteur van die Ekumeniese Instituut te Berlyn, wat as gas van die Nederduitse Hervormde Kerk se Historiese Genootskap na Suid-Afrika gekom het, is hy en sy eggenote in 'n besef van 17 teologiese studente uit Berlyn, deur ons kerk ontvang. Waardevolle kontak is op hierdie wyse gemaak wat in die toekoms nog vrugte sal kan afwerp.

7. BISKOP D.W.B. ROBINSON - AUSTRALIË

Op 8 Augustus 1975 het 'n gesprek plaasgevind met hierdie besoeker van die Anglikaanse Kerk in Australië. Die gesprek het gegaan oor die geskiedenis en bestaan van drie Afrikaanse susterkerke; die teologie in ons kerk en by ons opleiding en oor ons sendingbeleid en sendingwerk.

8. DIE KRUISBANIER

Korrespondensie word sporadies gevoer met die instansie, veral oor gereelde bydraes wat gegee word.

9. INTERNATIONAL CONGRESS OF WORDDEVANGELIZATION

Op 9 Mei 1973 is 'n skrywe ontvang oor die kongres in Lausanne, Switserland vanaf 16 tot 25 Julie 1974 om ons belangstelling te wek. Daar is gevra oor wie ons van oordeel is van ons kerk die kongres moet bywoon. Prof. J.P. Oberholzer en F.J. van Zyl is aambeeld en die nodige stukke is voltooi en deurgesuur. Daar is niks weer van die organiseerders gehoor nie, behalwe dat die kongres wel gehou is.

10. WĖRELDRAAD VAN KERKE

Na die uitroep van ons kerk in 1961 het ons op die volgende wyse met die liggaam kontak gehou:

a. Deur hulle publikasies wat gereeld ontvang word. (Dit is egter 'n vraag of daar 'n gereelde en deurtastende studie daartoe gemaak word om die kerk in die verband voor te lig.)

b. Deur artikels veral in Die Hervormer oor die Wêreldraad van Kerke en ook wat ander van hom sê.

11. TOEKOMSTIGE BELEID

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende as toekomstige plan opgestel met betrekking tot ons ekumeniese verband buitelandse:

a. Die kerk het 'n uitgesproke ekumeniese bedoeling, vasgelê in die Wet en Bepalings:

i. Ditt beheis (Artikel XXIII):

- Deelname aan die ekumeniese arbeid, in Suid-Afrika en in die wêreld.
- Handhawing en versterking van die band en die goeie betrekkinge met die Nederlands Hervormde Kerk.
- Onderhouding van goeie betrekkinge met die susterkerke in ons land.

ii. Hierdie uitdruklike aanwysing vind in die Bepalings slegs neerslag in die omskrywing van die arbeidsveld van die Algemene Kerkvergadering (Bepaling 11.1(e)):

om gehoor te gee aan die roeping van die kerk insake die eenheid van die kerk in Jesus Christus.

b. Die deelname aan die ekumeniese arbeid in wyer sin het deur omstandighede verskaal tot 'n formele lidmaatskap van die Bond van Hervormde Kerke en die sporadiese gesprek met kerklike besoekers aan ons land.

i. Ditt was hoofsaaklik besoekende predikante en teoloe wat ons aandag daarop gevestig het dat daar dwarsdeur die wêreld bedenkinge ontstaan het oor die rigting en optrede van die hoofstroom in die ekumeniese beweging, en dat ons kerk nie geïsoleerd staan in sy teologie en geestesklimate nie.

Die volgende praktiese moontlikhede het in hierdie gesprekke na vore gekom:

- Besoek van ons kant aan kerke en teologiese instellings in ander lande.
- Uittuiging van teologiese dosente en studente met gekende instellings.

ec. Ons amptelike kontak met die Nederlands Hervormde Kerk het sedert ons uittrede uit die Wêreldraad van Kerke tot stilstand gekom, afgesien van enkele skrywes.

i. Ook in hierdie opsig egter het besoekers uit Nederland en besoeke van predikante van ons kerk in Nederland daartoe bygedra om dit by ons tuis te

bring/.....

bring dat ons kerk nog steeds teologiese bande met die Nederlands Hervormde Kerk het, en dat daar binne daardie kerk steeds geregtigheid bestaan om kontak met ons te hê.

Die gedagte is bowendien uitgespreek dat ons kerk ook in ekumeniese verband te lewer het omdat ons kerk vry gebly het van invloede wat die belydenis en teologie elders aangelas het.

d. Die volgende word ter oewerleging gegee om die ekumeniese arbeid van die kerk groter dryfkrag te gee:

- i. Vanvanklike besoek aan die Nederlands Hervormde Kerk deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met die oog op deeglike kennismaking met die klimaat van daardie kerk. So 'n besoek moet lank genoeg wees om aan sy doel te beantwoord.
 - . Uit hierdie besoek sal dit hooplik duidelik word wat die aard van toekomstige betrekkinge met die Nederlands Hervormde Kerk sal wees, en kam daar verdere handelinge volg.
- ii. Besoeke aan kerke in ander lande kam van tyd tot tyd gemaak word, vanselfsprekend eerste binne die Reformatoriese familie.
- iii. Onderhandelinge word aangeknop met teologiese innigtings van kerke wat dieselfde belydenis met ons deel, met die oog op uitruiling van dosente van tyd tot tyd. So 'n uitruiling moet vir hoogstens een semester geskied en hoef nie meer as drie jaar te duur nie. Uitruiling behoort net in een departement op 'n keer te geskied, en departemente behoort af te wissel.
- iv. Teologiese studente word van tyd tot tyd in staat gestel om oor en weer kursusse te volg, veral om saam te val met die uitruiling van dosente.
- v. Om hierdie handelinge moontlik te maak, word die volgende finansiële maatreëls getref:
 - . 'n Ruffing van 5 sent per lidmaat vir die ekumeniese arbeid van die kerk.
 - . 'n Beursfonds vir studie van buitelandse studente aan ons teologiese fakulteit en vir studente van ons aan buitelandse innigtings word in die lewe geroep. Die fonds word opgebou uit vyfwilke skenkings.

C. KONTAK MET BINNELANDSE EKUMENIESE LIGGAMME EN KERKE

1. DIE DRIE AFRIKAANSE SUSTERKERKE

a. TUSSENKERKLIKE KOMMISSIE (T.K.K.)

i. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat hierdie baie belangrike gesprek tussen die drie susterkerke voorgesit word"

ii. VERSLAG VAN VERTEENWOORDIGERS

Die basiese gesprekke het gehandel oor die eenheid van die kerk. In ons rapport aan die vorige Algemene Kerkvergadering het ons redelik volledig oor die punte van ooreenkomste en die punte van verskil in opvatting tussen die standpunte van die drie susterkerke gewys. Die standpunte het intussen ongewysig gebly en daarom rapporteer ons nie weer daaroor nie. Daar is deur die T.K.K. besluit om al die memoranda van die drie susterkerke oor die basiese aangeleenthede wat in hierdie verband (Kerkbegrip en eenheid van kerk) gedien het, in 'n boek saam te vat. Dit sal eersdaags verskyn en daaruit sal ons afgevaardigdes en kerk se standpunt duidelik blyk. 'n Tweede aspek is dat ons kerk hooplik nog in 1975 'n gesprek met die Gereformeerde Kerk aldaar sal voer oor die kerkbegrip wat agter ons onderskeie kerke se kerkgemeenskappe teen L.A.C. Rapport van die vordering van sodanige gesprekke sal egter aan die T.K.K. gerapporteer en daar verder behandel word.

. Sake oor die navor skakeling van die onderskeie kerke op verskillende terreine is ook deur die T.K.K. bespreek en na die bevoegde kerklike instansies verwys. So het die volgende sake in hierdie verband gedien:

- .. Uittuning van dosente in die teologie aan die verskillende teologiese fakulteite of dan minstens uittuning oor en weer om kort kursusse oor die betrokke vakgebied te lewer. Die fakulteite gee hieraan aandag.
- .. Uittuning van artikels deur die verskillende kerklike organe en/of die skryf van artikels in die ander twee kerke se kerkblaaie en rubrieke deur persone uit 'n spesifieke kerk. Prof. B.D. Engelbrecht het verskeie artikels vir Bybelker geskryf, terwyl die hele saak deur die onderskeie redaksies van naderby bekyk word.
- .. Nieuwe studie van die saak van Sondagshelliging is gemaak. Die resultaat was 'n studieboek wat na die onderskeie kerke se bevoegde bestuurs vir verder behandeling en handeling verwys is.

... ~~Modus operandi~~ in verband met die bepaling van gesamentlike en afsonderlike biddae is tot almal se bevreemding gevind. Tallie aansoek by die T.K.K.K. vir die bepaling van gesamentlike nasionale biddae is behandel en in die lig van die kerke se standpunt oor gedunjige dankbaarheid en verootmoediging, is hulle afgewys.

.. Aan verskillende ander sake soos geparafraseerde Bybels, word nog aandag gegee.

b. ANDER TUSSENKERKLIKE OPTREDSE

Daar bestaan ook amptelike tussenkerklike kontak deur:

Die Tussenkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys (ook buitengewone onderwys).

Die Tussenkerklike Kommissie vir Psalm- en Gesange-hersiening (laasgenoemde net met die Nederduitse Gereformeerde Kerk).

Die Tussenkerklike Kommissie vir vertaling van die Bybel, belydenisskrifte en formuliere.

Die Tussenkerklike Kommissie in verband met Protestantse Aksie.

2. VERBODEN VAN HERVOORMDE KERKE

Ons kerk het kontak met ~~die Suid-Afrikaanse~~ Suid-Afrikaanse streekligaam van die Bond waar gehandel word oor sake rakende die Suid-Afrikaanse lidkerke.

3. DIE "CHRISTIAN LEAGUE"

Daar is deur ons kerk kontak gemaak met die Christian League, ~~Engelsstalige en behoudende kerklike organisasie.~~ Die ~~moderen~~ moderen het ons kerk versoek om op ~~19 en 20 September 1975 te Doksburg gereël~~ 19 en 20 September 1975 te Doksburg gereël is deur die Christian League.

Die kerk is nie lid van die liggaam nie maar hou kontak met hom en bestudeer sy studiestukke. Op 24 November 1974 is in ~~ons~~ ons omsendbrief aan die predikante van ons kerk ~~ons~~ ons om finansiële steun aan die liggaam te gee. Intekening op hulle blad Protestant is aanbeveel.

4. RINGSVERSAE

a. ALGEMEEN

Volgens ringsverslae bestaan daar ~~gode~~ gode verhouding tussen die kerke onderling op plaaslike vlak, al is daar nie baie geleenthede vir aktiewe samewerking nie. Die Ring van Bothaville betreur die feit dat daar soms ~~gebreklike~~ gebreklike erkenning van ons kerk is, ten spyte van die feit dat ons op dieselfde belydenisgrondslag staan.

Dit/ee....

Dit gebeur reuklik dikwels dat predikante van ander kerke
erendienste in Hervormde gemeentes lei.

b. RHODES EA©

Daar bestaan 8/30 kerke
per jaar vergader.

HOOFSTUK XXIV = DIE VERHOUDING TOT DIE BURGERLIKE
OVERHEID

Daar het geen prinsipiele sake in die verband voorgekom wat die
aandag van die vergadering vereis nie.

Praktiese aangeleenthede is reeds behandel by die agendapunt onder
hoofstuk IX = APOSTOLAAAT onder die onderafdeling: Getuies teenoor
owerheid en volk.

HOOFSTUK XXV - DIE WET EN BEPALINGS

A. RAAD VIR RESSANDVIES

Gedurende die afgelope drie jaar het die Raad by wyse van advies aan die volgende sake aandag gegee:

1. DEELTYDSE PREDIKANTE

Voorskrifte is opgestel wat later in 'n samevatting met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gefinaliseer is. Advies is verder uitgereik in verband met die moontlikheid van die verhoging van die verhoudings van die kant van die gemeente.

2. NAAM VAN DIE KERK

Die Raad het sy advies oor die juridiese aspekte in verband met 'n naamsverandering van die kerk aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê.

3. WET EN BEPALINGS

Die Raad het na afloop van die Algemene Kerkvergadering (1978) die nodige wysigings volgens besluite van die Algemene Kerkvergadering, aangebring en waar nodig opnuut geformuleer en die Wet en Bepalings gepubliseer en aan gemeentes beskikbaar gestel.

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad sekere aanbevelings gemaak met die oog op voorstel tot wysiging aan die eerstkomende Algemene Kerkvergadering wat onder punt B. ter sake kom.

4. KERKWET IN ENGEES

Tydens die opstel van hierdie verslag was die Raad nog besig met die nagaan van 'n vertaling wat met die oog op finale keuring vir die Raad voorberei is.

5. BEWYS VAN LIDMAATSKAP

Die Raad het 'n versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang om 'n vorm van bewys van lidmaatskap op te stel vir alle omstandighede waaronder sodanige bewys deur lidmate benodig mag word.

6. DIE KERKBOK

Onder die Raad se aandag was 'n versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanleiding van beswaar wat geopper is oor die prosedure wat gevolg is tydens die buitengewone byeenkoms van die Algemene Kerkvergadering in verband met die Gesangboek. Artikel XIII van die Kerkwet kom onder andere hierby ter sprake.

7. ALGEMENE ADVIES

Die Raad het ook van ander instansies versoeke om advies ontvang, byvoorbeeld kerkraade, ninge ens. Die volgende onderwerpe was ter sake:

- a. Lidmaatskap van predikante van provinsiale kate en die Volksraad.
- b. Doop van kinders van ongehuide moeders.
- c. Reglement van Orde - kerkraadsvergaderings.
- d. Woonplek van predikante.
- e. Werkzaamhede: Ringsvergadering/ringskommissie.

B. DIE KERKWET

I. VOORSKRIF OOR TOTSTANDKOMING OF WYSIGING

Die Kerkwet stel in artikel XXV:

Wet kom tot stand en wysigings daaraan word aangebring wanneer 'n skriftelike voorstel van 'n Ringsvergadering, 'n kerkraadsvergadering of 'n Orde aan van bystand minstens ses maande voor die sitting van die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien is vir bestudering, en opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering met of sonder aanbeveling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deur die Algemene Kerkvergadering met tweedede meerderheid van stemme met of sonder wysiging aanvaar is, of wanneer 'n skriftelike voorstel van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering met tweedede meerderheid van stemme met of sonder wysiging deur die Algemene Kerkvergadering aanvaar is.

2. VOORSIELE TOT WYSIGING

Die volgende voorstelle tot wysiging is deur die Raad vir Regsadvies meer as ses maande voor die sitting van die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien. Die Kommissie het dit bestudeer en beveel dit vir aanname aan. Waar wysigings voorgestel is, is daar onderstrepinge.

a. ARTIKEL V

i. VOORSIELE

Onderafdelings 3, 4 en 5 word geskrap.

Dit lui:

Quoqvega

3. Aan die dienaars van die Woord is toevertrou:

- (a) die verkondiging van die Woord van God;
- (b) die bediening van die sakramente;
- (c) die diens van die gebede;
- (d) die voorgaan by die openbare eredienste;
- (e) die herdenklike sorg;
- (f) die kategetiese onderwys;
- (g) die leiding van die amptelike vergaderinge van die Kerk;
- (h) die bevestiging van die ampsdraers;
- (i) die bevestiging van lidmate na openbare belofenis van die geloof;
- (j) die bevestiging van die huwelik;
- (k) die bearbeiding van hulle wat van die evangelie verrewend is;
- (l) die leiding van die diens by die begrafnis;
- (m) die opsig oor die gemeente saam met die ouderlinge.

4. Aan die ouderlinge is toevertrou:

- (a) die opsig oor die versorging van die gemeente;
- (b) die sorg vir die goeie orde in die gemeente; om die wat hulle onstotelik gedra te vermaan en om teen die onhoofsaardiges volgens die Christelike tug te handel en om die hoofsaardiges weer in die skoot van die Kerk te ontvang;
- (c) die opsig oor die leer en lewe van die dienaars van die Woord;
- (d) die mede-verantwoordelikheid met die houer en leeraar vir die bediening van die Woord en vir die kategetiese onderwys;
- (e) om te verhoed dat die sakramente onheilig word;
- (f) om amptelik by die erediens en die bediening van die sakramente teenwoordig te wees;
- (g) die leiding van lesdiens in opdrag van die Kerkraad en begrafisdienste wanneer diit nodig is;
- (h) die diens van die gebede.

5. Aan die diakens is toevertrou:

- (a) die diens van die barmhertigheid aan alle mense, die meeste aan die huisgenote van die geloof;
- (b) die amptelike teenwoordigheid by die erediens, die insameling van die liefdegawes en die diens aan die tafel van die Heer;

(c)/.....

(c) die beheer van die diakenale gelde en goedere;

(d) die insameling van die offergaves van die gemeentesledes;

ii. VOORSTEL

Onderafdeling 6: Verander "Sy Kerk" na "sy kerk".

Dit lui:

"Die verkiesing en roeping van die amptnare vind plaas volgens die opdrag van Christus aan sy kerk, plaaslik deur die gemeente en verder deur die vergaderinge van meerdere gesag";

b. ARTIKEL VIII

i. VOORSTEL

Die opskrif verander na "DIENSTENS VAN DIE KERK".

Dit lui: "DIE DIENINGE".

ii. VOORSTEL

Skrap vanaf "naas hulle ..." die diakenie".

Dit lui:

Na vervulling van die roeping van die priesterskap van die gelowiges word die lidmate van die kerk geroep om die amptnare by te staan in die diens van die kerk, en naas hulle werksaam te wees in:

die apostolaat;
die geestelike vorming van die jeug;
die katechese en
die diakenie;

ec. ARTIKEL XI

i. VOORSTEL

Onderafdeling 1, 3e - te wettig, skrap "met die belydenis ..."

Dit lui:

"In dankbare gehoorsaamheid aan die Woord van God wat deur die werking van die Heilige Gees broen en inwoon van die prediking en geloof is, bely die heile kerk in gemeenskap met die belydenis van die vader, in die besef van sy verantwoordelikeheid vir die hede en in die verwagting van die koms van die Here Jesus Christus, sy geloof in die Onseënige God";

defaccens.

d. ARTIKEL XIII

i. VOORSTEL

Onderafdeling 1, tweede paragraaf, skrap "die Kort Begrip ... van die Kerk";

Dit lui:

Die Kerkboek van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika bestaan uit:

Die Belydenisskrifte, die Kort Begrip en die Kattisatie=
boek oor die leër van die Kerk;

Die liturgiese geskrifte;

Die Psalm- en Gesangeboek;

ii. VOORSTEL

Onderafdeling 2, voeg in by die tweede reël na Algemene Kerkvergadering die woorde "of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in opdrag van die Algemene Kerkvergadering";

Dit lui:

"Wysigings in die Kerkboek kam slegs deur die Algemene Kerkvergadering/aanbring word";

iii. VOORSTEL

Onderafdeling 4, skrap die eerste sin: "Die Algemene Kerkvergadering ... in kam dien";

Dit lui:

"Die Algemene Kerkvergadering neem so 'n voorstel in behandeling en indien hy van oordeel is dat die voorstel oorwegig verdien, verwys hy dit met opmerkinge in geskrif na die gemeentes sodat hulle by die eerstvolgende Algemene Kerkvergadering hulle advies daaroor in kam dien. Geen wysiging sal in die Belydenisskrifte aangebring word alvorens die susterkerke in die binn- en buiteland, wat dieselfde belydenisskrifte het, geraadpleeg is nie; geen wysigings in die dienstordnende voorskrifte van die susterkerke in Suid-Afrika geraadpleeg is nie";

NOTOEWYSDING IAR DIE VOORGESTELDE WYSIGING.

Soos artikel XIII tans lui, gee die interpretasie daarvan probleme. Die Kommissie van die Algemene

Kerkvergadering/.....

Kerkvergadering, wat krachtens Bepaling 14(f) die taak het om die Wet en Bepalings uit te lê, het in die verlede artikel XIII.4.4 so uitgeleë dat die Algemene Kerkvergadering tot wysiging van die kerkboek, opdrag aan die Orgaan om die wysigings te formuleer, gereelde verslag aan die Algemene Kerkvergadering deur die Orgaan, en die eventuele opname van die finale rapport van die Orgaan in die agenda van die Algemene Kerkvergadering, bekragtiging van die rapport deur die Algemene Kerkvergadering met verwysing daarvan na die einde of onder Orgaan.

die vereistes van die artikel voldoen. Hierdie uitleg is deur agtereenvolgende Algemene Kerkvergaderings aanvaar, en op dié wyse het daar wysigings aan die kerkboek tot stand gekom ten opsigte van die kerkboek, wisselvalligere en die psalmelodieë.

Op die buitengewone Algemene Kerkvergadering van 13 Maart 1975 is daar teenstemme aangeleë teen die besluit van die vergadering oor die afhandeling van die Gesangeboek. Hierdie teenstemme is later gesubstansieer deur die Orgaan se memorandum, ondersteun deur die advokaatsopinie, wat te kenne gegee het dat besluite van opeenvolgende Algemene Kerkvergaderings ultra vires was omdat daar nie voldoen is aan die vereistes van artikel XIII soos geïnterpreteer deur die beswaardes nie. Dié interpretasie kom blykbaar daarop neer dat die voorgestelde wysiging eers finaal geformuleer en redaksioneel versorg moet wees voordat dit deur die Algemene Kerkvergadering in behandeling geneem en na gemeentes verwys kan word vir advies op die volgende Algemene Kerkvergadering.

Hierdie laaste interpretasie sou, indien dit aanvaar word, telkens groot vertraging meebring en kan in die praktyk byna nie uitgevoer word nie, veral waar gehandel word in samewerking met ander kerke.

Ten einde verdere interpretasieverskil te vermy, word bostaande wysiging nou voorgestel. Dit hou in dat slegs die fundamentele geskifte vir beleydens en erediens verskans word, en dat die insidertief tot wysiging steeds by die Algemene Kerkvergadering berus.

Onder "wysiging" word in artikel XIII verstaan sodanige verandering, uitbreiding of inkorting van die Kerkboek wat betrekking het op die inhoudelike uitdruke, en nie verandering van die bewoording deur nuwe vertaling uit die ooreenstemmende taal of deur redaksionele hersiening ten einde die inhoud duidelik te laat spreek nie.

e. ARTIKEL XIV

i. VOORSTEL

Onderafdeling 1 verander "Hemelvaartdag" na "Hemelvaartsdag";

Dit lii:

"Die Kerk vier die dag van die Here en onderhou as besondere dae:

Kersfees,
Goede Vrydag,
Paasfees,
Hemelvaartdag en
Pinksterfees;

f. ARTIKEL XVII

i. VOORSTEL

Onderafdeling 1 skrap in geheel en vervang met:

"Die katekese is die onderrig aan die kinders van die gelowiges op grond van hulle doop, met die oog op die openbare belydenis van die geloof, die deelname aan die Sakrament van die Heilige Nagmaal en die verantwoordelike lidmaatskap van die Kerk."

Dit lii:

"Die katekese is die onderrig aan die kinders van die gelowiges wat op grond van hulle inlywing in die gemeente deur Christus, gedoop is, met die oog op die openbare belydenis van die geloof in geslachtsaamheid aan die Woord van God ooreenkomstig Matteus 10 vers 3, Romeine 10 vers 9 en 10 en 1 Timothëus 6 vers 12, tot deelname aan die Sakrament van die Heilige Nagmaal en tot verantwoordelike lidmaatskap van die Kerk."

ii. VOORSTEL,

Onderafdeling 3 skrap in geheel en vervang met:

"Die onderrig betref:

Kennis van die Bybel;
Kennis van die Belydenis van die Kerk;
Kennis van die geskiedenis van die Kerk"

Dit lii:

"Die onderrig betref:

Die/.....

die Bybelse geskiedenis;
die leer van die Kerk;
die kerkgeskiedenis.

g. ARTIKEL XVIII

i. VOORSTEL

Onderafdeling 2 skaap: "bevestiging as lidmaat ... is]
Vervang met: "aflaering van die openbare belydenis van
die geloof".

Dit lui:

"Die bevestiging as lidmaat en die opneming onder die
belydende lede vind plaas met gebruikmaking van die
formulier in die Kerkboek".

h. ARTIKEL XXI

i. VOORSTEL

Tweede reël word gewysig sodat dit lees: "Dit sal in
die midde van die gemeente met ..."

Dit lui:
Dit lui:

"Dit is welk, as instelling van God, sal in die gemeente
van die Heer heilig gehou word. Dit sal na voorafgaande
afkondiging ooreenkomstig die landsreg, in die midde
van die gemeente met gebruikmaking van die aangewese
formulier uit die Kerkboek bevestig word".

B. DIE BEPALINGS

1. VOORSKRIF OOR DIE TOT STANDKOMING OF WYSIGING

Die Kerkwet steel in Artikel XXV:

"En bepaling kom tot stand en wysigings daaraan word aangebring
wanneer 'n skriftelike voorstel deur die Kommissie van die
Algemene Kerkvergadering, 'n Algemene Kerkvergadering, 'n Kerklaas=
vergadering of 'n Orgaan van bystand ingedien by wyse van 'n
beskrywingspunt en opgelees in die agenda van die Algemene
Kerkvergadering, deur die Algemene Kerkvergadering met meerder=
heid van stemme met of sonder wysiging aanvaar is, of deur 'n
besluit van die Algemene Kerkvergadering self".

2. VOORSTELLE TOT WYSIGING

BESKRYWINGSPUNT XXV-1-

"Die Kommissie van die Algemene Kerk=
vergadering en die Raad vir Regsadvies
steel voor dat die volgende wysigings aan
die Bepalings tot die Kerkwet oorweeg
en aangebring sal word:

HOOFSTUK II/1-1-...

HOOFSTUK 1

a. HOOFSTUK I - OPSKRIF

i. VOORSTEL

Verander 'SAINT PATRICK VERGADERING' na 'SAINT PATRICK VERGADERINGE'"

Ditt Anzi:

'&H00F,ST00F\$TUK

BEPALINGS VIR DIE GEMEENTEVERGADERING EN VIR DIE
AMPTELIKE VERGADERING""

b. ~~BE~~ **RE** ~~PA~~ **LI** ~~NG~~ **2.1(a)(a)**

VOORSPEL

Skrap en vervang met: "Op grond van de geestelijke en stofelijke belangen van die gemeente te handelen";

Dit Dini:

"Bij de Gemeentevergadering het insonderheid die taak:

(a) om oor die geestelike belange van die gemeente te handel."

c. BEPALING 2.1 (A₁)

VOORSTEL

Skrap im geheel!

Dit lui:

2. Die Gemeentevergadering het insonderheid die taak:

(f) ~~om oor die stoflike belange van die gemeente te handel;~~

d. BEPAILING 4.77

VOORSTEL

Skrap en vervang met:

"noAftersinde euderling of diaken by in diens tot dat sy
of haar opvolger bevestig is, tensy hy of sy verkies om
dadelik uit die amp onttref te word, en die Kerkraad die ver-
soek toestaan";

Ditt Lur:

27. "En na die afrekening van die onderling van diens by in diens tot dat sy opvolger bevestig is, tersy hy verkies om dadelik van sy amp onthief te word, en die Kerkraad die versoek te staam";

e. BEPALING 5.14(b)

VORSTEL

Voeg by: Aan die versetende dat minstens twee eredienste, één in die oggend en één in die middag of aand in elke predikantstandplaas gehou sal word;

Ditt hvi:

"Ons sorg toe dra dat die wet van die Here en die Apostoliese Belofsedienis of die Belofsedienis van Nicôa of die van Athanasius Sondaar in die erediens gelees word en om die aantal erediensle, die tyd en plek daarvan in ooreleg met die predikant te wêl."#39;

f. BEPALING 5.14(i)

~~VOORSTEL~~
~~aan de VOORSTEL~~

```
Verander "Sy kek&" na "&sy kek&";
```

Ditt Ruci :

(1) om die apostoliese opdrag van Christus aan sy kerk uit te
leef; "

g. BEPALING 5.1(i)

VOORSTEL

Schap in geheel en vervang met: Hetzorg te dra dat huwelijke
~~Schap in geheel~~ ~~van Iddate van die gemeente in die konsistentieboek aangedeken~~
 word."

Dit lui:

Dit huis

"en sorg te dra vir die kerklike afkondiging van huweliks=
-#39;geboorte en die bevestiging van die huwelik."

h. BEP/ALING 5.17(s)

VOORSTEL

Verwand **"scotus"us** & **"septimus"us**;

i. REPAIRING GLASS (ii)

VOORSTEL

3e reëel vervang "outlets" met "outletsbe">

Dist Amt: /.....

Dit lui:

„(a) aan die Ringsvergadering die geloofsbriewe van die afgevaardigdes, die doop- en huweliksregisters, die notuleboek van die Kerkraad, Gemeentevergadering en Finansiële en Advieskommissies asook enige ander notule, soos veris deur die Ringsvergadering, die jaarverslag en finansiële verslag, welke verslae jaarverslag in kennis moet word volgens die vorm deur die Kerk bepaal, die finansiële state en die inventaris van die Angliëse

j. BEPALING 6.6

VOORSTEL

Voeg by: „Besluite oor dringende sake wat nie uitgestel kan word nie, mag geneem word waar die lede van die Kerkraad, voor of na 30 dae byeen is, mits daan 30 dae van die kerkmaatskappede aanwesig is en sulke besluite eenparig geneem word deur alle aanwesige lede van die Kerkraad. Sulke konsistoriese besluite moet in die konsistieboek aangeteken en op die eerste volgende kerkraadsvergadering vir bekragting voorgelê word“;

Dit lui:

„Een derde van die lede van die Kerkraad maak 30 dae uit, maar in tussake sall die helfte plus een van die lede van die Kerkraad 30 dae wees“;

k. BEPALING 7.1(c) en (d)

VOORSTEL

Word geskrap in geheel.

Dit lui:

„Die Ringsvergadering word gevorm deur:

(c) die professore en dosente in die godgeleerdheid van die Kerk, indien daartoe opgeroep, met adviserende stem;

(d) die emeriti-professore en die emeriti en eervol ontsane predikante van die Ring met adviserende stem“;

l. BEPALING 8.1(p)

VOORSTEL

Eerste reël skrap „Kerstening en die“;

Dit lui:

Wet, om ooreenkomstig die Bepalings 8/3 Ringsaad vir die Kerstening en die bystand aan Kerke in die Volksraad te benoem;

m. BEPALING 9.5

VOORSTEEL

Vervang "sekondus" met "tertius" drie maal.

n. BEPALING 9.6

VOORSTEEL

Skrap eerste reël en vervang met: "Dit betref die Kommissie van die Ringsvergadering benoem uit die Ringspredikante en afgevaardigdes na die Ringsvergadering kommissies om die stukke ..."

Dit lui:

"Die Ringsvergadering benoem uit sy midde kommissies om die stukke genoem in bepaling 5 na te gaan. Die kommissies doen aan die vergadering skriftelik verslag, en in die geval van onsekerhede in hierdie stukke tree die Ring komitee op. Indien die Administrateur nie op die vergadering aanwesig is nie, sal die Ringskriba aan hom alle inligting verskaf wat deur hom verlang word ten opsigte van boekhouding en administrasie."

o. BEPALING 11.1(d)

VOORSTEEL

Vervang "Evangelie" met "evangelie" a, c.

p. BEPALING 12.99

VOORSTEEL

Vervang "sekondus" met "tertius" drie maal.

q. BEPALING 14.1(b)

VOORSTEEL

Voeg by: "en inligting van die bepalinge in Hoofstuk VI".
Dit lui:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het insonderheid die taak:

Wet, om kandidate tot die Heilige Diens toe te laat;

r. BEPALING 14.1(c)

VOORSTEEL

Voeg by/.....

Voeg by: "Met instemming van die bepalinge in Hoofstuk VI"

Dit lui:

"(c) om die aansoek van predikante en proponente van ander kerke wat aansluiting by die Kerk soek, te oorweeg, asook geskiktheid vir die evangelisering te beoordeel en hulle desgewens toe te laat;"

s. BEPALING 15.6(a), (b) en (c)

VOORSTEL

Vervang "secundus" met "sekundus".

HOOFSTUK II

a. BEPALING 18.4

VOORSTEL

Eerste reël lees: "Die Kommissie(s) ..."

Dit lui:

"4. Die Kommissie van die Ringsvergadering(e) sal na ondersoek en raadpleging van alle betrokke partye en met inagneming van Bepaling 19(3) aanbevelings maak by die betrokke ringsvergadering(e) wat dan oor die vorming van 'n nuwe gemeente besluit. ens."

b. BEPALING 19.2

VOORSTEL

Derde reël, voeg in na "die Kerkraad": "of op eie inisiatief".

Dit lui:

"2. Die Kommissie van die Ringsvergadering is bevoeg om wysigings aan hierdie grens op versoek van die Ringsvergadering of van die Kerkraad/en na raadpleging van die kerkrade van die betrokke gemeentes aan te bring. As die gemeentes waarvan die grense gewysig word in verskillende ringe is, dan geskied hierdie wysiging deur die kommissies van die betrokke ringsvergaderinge in gesamentlike sitting."

HOOFSTUK III

a. BEPALING 22

VOORSTEL

Eerste reël, lees "Die Kerkraad ..." in plaas van "Die kerkraad ..."

Dit lui:/.....

Dit lui:

"Die kerkraad dra hoogstens twee persone in elke vakature voor vir verkiesing tot die amp. Die gemeentevergadering het die bevoegdheid om by die reeds gestelde persone nog een by te voeg en kies daarna een uit die voorgestelde persone."

b. BEPALING 23

i. VOORSTEL

Eerste reël - lees "Iemand wat ..." in plaas van "Hy wat ..."

ii. VOORSTEL

Sewende reël, lees "by die Kerkraad ..." in plaas van "by die kerkraad..."

Dit lui:

"Hy wat tot die amp van ouderling of diaken gekies is, ontvang van die Kerkraad daarvan berig."

Na die verkiesing word die name van die verkose lede op twee Sondae in die openbare erediens afgekondig.

Besware teen die belydenis of wandel van die verkose lede moet nie later nie as op die derde dag na die laaste afkondiging skriftelik by die kerkraad ingedien word, wat daarmee handel volgens die Bepalings vir die Opsig.

c. BEPALING 32.1

VOORSTEL

Tweede reël, lees "afkondig" in plaas van "verkondig".

Dit lui:

"1. Nadat die beroep uitgebring is, word die naam van die beroepene op drie Sondae in die openbare erediens verkondig."

d. BEPALING 35.1

VOORSTEL

Eerste reël, lees "Ingeval ..." in plaas van "In geval ..."

Dit lui:

"1. In geval 'n kandidaat tot die heilige diens beroep word, moet hy by die aanvaarding van die beroep die volgende stukke aan die Kommissie van die Ringsvergadering voorlê:"

e. BEPALING 38

VOORSTEL

Eerste reël, skrap "ook".

Dit lui

"Die bevestiging van 'n kandidaat tot die heilige diens geskied ook met oplegging van hande waaraan die aanwesige dienaars van die Woord sal deelneem."

HOOFSTUK IV

a. BEPALING 42.1

VOORSTEL

Eerste reël, skrap "hom ..."

Dit lui:

"1. Die Kerk is hom bewus van die besondere verantwoordelik=heid teenoor die volk en teenoor alle volke en mense wat vreemd staan teenoor die evangelie van Jesus Christus. Daarom ag die Kerk dit sy dure plig om die evangelie te bring aan"

b. BEPALING 43

VOORSTEL

Vierde reël en verder verander dat dit lees:
"orde in staat en maatskappy doen dit deur middel van verkondiging van die Woord, kanselboodskappe en herderlike briewe en deur ..."

Dit lui:

"Die Kerk, bewus van sy opdrag om voor owerheid en volk te getuig van die evangelie van Jesus Christus, en van sy taak om te ywer vir die bewaring en voortdurende hervorming van die Christelike lewensorde in staat en maatskappy, doen dit deur middel van kanselboodskappe, herderlike briewe en deur hom regstreeks te rig tot owerheid en volk."

c. BEPALING 44.1

VOORSTEL

Sesde reël, lees "sy gemeente ..." in plaas van "Sy ge=meente".

Dit lui:

"1./....."

"1. Die gemeente, sowel as elke lidmaat in die besonder, is geroepe tot verbreiding van die evangelie in die omgewing. Die arbeid van die predikant, ouderlinge en diakens moet steeds daarop gerig wees om die gemeente in sy geheel en die belydende lidmate in die besonder toe te rus vir hulle dienswerk, naamlik om die apostoliese opdrag van Christus aan Sy gemeente in die wêreld uit te voer."

d. BEPALING 48.1.(a), (b), (c) en (d)

VOORSTEL

Deur toevoeging wysig om te lees:

"1. Die Raad vir Kerke in eie Volksverband word na elke Algemene Kerkvergadering saamgestel uit:

- (a) 'n voorsitter en vise-voorsitter aangewys deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op voordrag van die aftredende Raad op die laaste vergadering van die Raad voor elke Algemene Kerkvergadering en die benoeming geld totdat 'n benoeming opnuut gemaak is. Die Administrateur of sy verteenwoordiger is ampshalwe skriba van die Raad.
- (b) die Ringsuperintendente vir Kerke in eie Volksverband of hulle sekundi, aangewys deur die Ringsvergaderinge;
- (c) die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband, met adviserende stem;
- (d) (toevoeging)
die voorsitter van die vergadering van dosente vir die opleiding van dienaars van die Woord vir kerstening en vir Kerke in eie Volksverband, met adviserende stem."

Dit lui:

"1. Die Raad vir Kerke in eie Volksverband word saamgestel uit:

- (a) 'n voorsitter en vise-voorsitter aangewys deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op voordrag van die Raad;
- (b) die Ringsuperintendente vir bystand aan Kerke in eie Volksverband of hulle secundi, aangewys deur die Ringsvergaderinge;
- (c) die Superintendent vir bystand aan Kerke in eie Volksverband."

e. BEPALING 48.3(d)

VOORSTEL

Deur toevoeging wysig om te lees:

"(d) advies aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die benoeming, traktement en emolumente van dienaars

van die/.....

van die Woord wat deur die Kerk afgesonder word of oor die benoeming van dienaars van die Woord uit die eie volkskerke vir die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir Kerke in eie Volksverband;"

Dit lui:

"(d) advies aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die benoeming, traktement en emolumente van dienaars van die Woord wat deur die Kerk afgesonder word vir die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir Kerke in eie Volksverband;"

f. BEPALING 48.3(e) en (g)

i. VOORSTEL

Deur toevoeging wysig:

"(e) die sorg vir en toesig oor die opleiding van dienaars van die Woord vir Kerke in eie Volksverband in welke taak die Raad hom bedien van 'n Kommissie van Toesig oor die Dosering en 'n Kuratorium;"

"(g) die reëling, toelating en ordening tot die diens van die Woord in die Kerke in eie Volksverband;"

Dit lui:

"(e) die sorg vir en toesig oor die opleiding van dienaars van die Woord vir die Kerke in eie Volksverband, in welke taak die Raad hom bedien van 'n Kommissie van Toesig oor die Opleiding;"

"(g) die toelating en ordening tot die diens van die Woord in die Kerke in eie Volksverband;"

ii. VOORSTEL

Skrap die woord "bystand aan" ook in ander artikels waar dit na Superintendent staan.

g. BEPALING 49.1

VOORSTEL

Voeg in na (c):

"(d) sorg dra vir die organisasie en konsolidasie van die bestaande gemeentes van die Kerke in eie Volksverband ten einde dié kerke tot volle selfstandigheid te lei;

(e) die beplanning van verdere uitbreiding van die Kerke in eie Volksverband onderneem en leiding gee by die vorming van nuwe gemeentes;

(f) die missionêre verantwoordelikheid van die bestaande en toekomstige gemeentes van die Kerke in eie Volksverband bestendig en bevorder;

(g) mede verantwoordelik wees vir die beplanning en instandhouding van die opleiding van leraars vir Kerke in eie Volksverband, onder andere deur die werwing van studente, praktiese voorligting aan studente oor die administrasie en organisasie van gemeentes, in diens

opleiding/.....

opleiding van leraars en ander hulp waar moontlik en gepas;

- (h) gereeld besoek bring aan alle gemeentes van die kerke in eie volksverband ten einde leiding te gee aan en opsig te hou oor die werk van die leraars, kerkrade en gemeentes;
- (i) noue skakeling onderhou met die Ringsrade vir bystand aan kerke in eie volksverband om langs hierdie weg die kersteningsarbeid van die hele Kerk te koördineer;
- (j) verantwoordelikheid aanvaar vir die voorsiening van die nodige literatuur aan die kerke in eie volksverband, onder andere die Belydenisskrifte, Formuliere en Gebede, die Wet en Bepalings, 'n gereelde blad, katkisasieboeke en enige ander literatuur wat nodig mag blyk;
- (k) sorg dra vir die inligting aan die Kerk oor die lewe en werk van die kerke in eie volksverband."

Dit lui:

"DIE SUPERINTENDENT VIR BYSTAND AAN KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

1. Die Superintendent vir bystand aan Kerke in eie Volksverband, wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word, sal:

- (a) sorg dra vir die uitvoering van die besluite van die Raad vir Kerke in eie Volksverband;
- (b) as mondstuk van die Kerk optree teenoor die vergaderinge, ampsdraers en lede van die kerk of kerke wat deur die kersteningswerk van die Kerk ontstaan;
- (c) toesien dat die Raad op hoogte bly van alles wat nodig is vir die behoorlike uitvoering van sy pligte."

h. BEPALING 50

VOORSTEL

Skrap in die opskrif "DIE ARBEID ONDER" en vervang met:
"BYSTAND AAN ..."

Dit lui:

"DIE RINGSRAAD VIR DIE ARBEID ONDER KERKE IN EIE VOLKSVERBAND".

i./.....

i. BEPALING 50.1(a)

VOORSTEL

Vierde reël, voeg in na "... benoem" die woord "verkieslik".

Dit lui:

"(a) Die Ringsuperintendent vir die bystand aan Kerke in eie Volksverband en sy plaasvervanger as superintendent wanneer nodig albei telkens deur die Ringsvergadering vir 'n tydperk van drie jaar benoem/uit die predikante van die Ring, wat respektiewelik as voorsitter en skriba van die ringsraad optree. Tussentydse vakatures word gevul deur benoemings gemaak vir die onverstreke tydperk deur die Kommissie van die Ringsvergadering."

j. BEPALING 54

(Onderstreepte gedeelte is byvoegings - woorde of sinne tussen hakies verval.)

VOORSTEL

Dié bepaling word gewysig om te lees:

"DIE OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD VIR DIE KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

1. Die opleiding tot die diens van die Woord vir die kerstening en Kerke in eie Volksverband geskied aan die inrigting of inrigtings wat deur die Kerk vasgestel is.
2. Die sorg vir die opleiding en vorming van die dienaars van die Woord word deur die Kerk toevertrou aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband, wat vir die uitvoering van hierdie taak 'n Kommissie van Toesig oor die Dosering, 'n Kuratorium en 'n Kommissie van Eksaminatore benoem.
3. Die Raad vir Kerke in eie Volksverband het in hierdie opsig tot taak:
 - (a) om na magtiging daartoe deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanbevelings by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te maak oor die benoeming, traktement en emolumente van dienaars van die Woord wat deur die Kerk afgesonder word of dienaars van die Woord uit die eie volkskerke as (hoog= leraars) dosente vir die opleiding van die dienaars van die Woord vir die kerstening en Kerke in eie Volksverband;
 - (b) om die vereistes van toelating tot die opleiding, die vereistes vir toelating tot die proponentseksamen

en die/.....

en die vereistes vir toelating as kandidaat tot die heilige diens vas te stel;

- (c) om die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van advies te bedien oor die inrigting of inrigtings waar die opleiding gevestig is of moet word.

4. Die Kommissie van Toesig oor die (Opleiding het tot taak) Dosering bestaan uit drie dienaars van die Woord van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, telkens vir drie jaar benoem en waarvan die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband ampshalwe lid is, en het tot taak:

- (a) die toesig oor die onderwys van die dosente (hoogleraars en oor die vordering en gedrag van die studente);
- (b) (die toelating van studente tot die opleiding;) om die verslae en voorleggings van die vergadering van dosente te behandel en aanbevelings te maak aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband aangaande dosente en doseerwerk;
- (c) (die aanbeveling van studente wat aan die vereistes voldoen vir die proponentseksamen;) die uitvoering van opdragte van die Raad vir Kerke in eie Volksverband;
- (d) gereelde verslag aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband van sy werksaamhede. (asook die uitvoering van die opdragte van die Raad vir Kerke in eie Volksverband in alle sake wat die opleiding raak.)

5. (NUWE INVOEGING)

Die Kuratorium bestaan uit sewe dienaars van die Woord telkens vir drie jaar benoem, drie lede uit die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, die superintendent vir Kerke in eie Volksverband en drie lede uit die Bantoe Hervormde Kerk. Die dosente in die teologie het sitting in die vergadering van die Kuratorium met adviserende stem en hulle kan voorstelle indien.

Die Kuratorium het tot taak:

- (a) Die toesig oor die vordering en gedrag van die studente;
- (b) Die toelating van studente tot die opleiding en om toe te sien dat voor 'n student toegelaat word tot die teologiese opleiding, hy aan die vereistes van toelating soos die Raad vir Kerke in eie Volksverband bepaal, voldoen;

(c)/.....

(c) om van die kandidate die volgende stukke wat nodig is vir toelating tot die proponentseksamen in ontvangs te neem:

- (i) Bewys dat hy 'n belydende lidmaat van die Bantoe Hervormde Kerk is.
- (ii) Bewys afgegee deur die voorsitter van die vergadering van dosente dat hy die finale eksamen van sy teologiese opleiding geslaag het.
- (iii) Bewys van goeie sedelike gedrag deur die student se gemeente uitgereik.
- (iv) Bewys van goeie sedelike gedrag deur die voorsitter van die vergadering van dosente uitgereik.
- (v) Minstens twee eksemplare van sy proefpreek.

(d) om die vereiste stukke van die studente benodig by die aflegging van die proponentseksamen na te gaan en, indien in orde bevind dienoreenkomstig aan die Kommissie van Eksaminatore te rapporteer, met vermelding van die name van die studente wat hulle vir die afneem van die proponentseksamen aanmeld;

(e) om aanbevelings te maak by die Raad vir Kerke in eie Volksverband oor geldelike steun aan studente in die teologie;

(f) om aanbevelings te maak by die Raad vir Kerke in eie Volksverband aangaande behoeftes van studente en die opleiding;

(g) om gereeld verslag te doen aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband van sy werksaamhede.

6. (VERVANG OU NO. 5 OP BLADSY 40 VAN DIE KERKWET WAT LUI:

(5. Die Kommissie van Eksaminatore het tot taak:

- (a) die afneem van die proponentseksamen op 'n tyd of tye soos deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband vasgestel;
- (b) die aanbeveling van studente wat die proponentseksamen suksesvol afgelê het vir toelating tot die heilige diens;
- (c) die ondersoek na die kennis en bevoegdheid van persone wat die status van dienaar van die Woord in 'n ander kerk besit het, en hulself aanbied vir toelating tot die diens van die Woord vir die kerstening en die Kerke in eie Volksverband;
- (d) die aanbeveling van persone wat na sodanige ondersoek bevoeg bevind is vir toelating tot die heilige diens.))

Die Kommissie van Eksaminatore bestaan uit die voorsitter van die Raad vir Kerke in eie Volksverband of sy verteenwoordiger wat ook as voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore optree, twee lede van die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksverband, die voorsitter van die vergadering van dosente, die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband, twee lede van die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk en het tot taak:

(a) om jaarliks die proponentseksamen af te neem op 'n tyd of tye soos deur die voorsitter bepaal:

Die eerste deel van die proponentseksamen bestaan uit 'n proefpreek wat deur elke student afgelê moet

word/.....

word. Namens die Kommissie van Eksaminatore word die proefpreek bygewoon deur die twee lede van die Kommissie van Eksaminatore vanweë die Bantoe Hervormde Kerk. Genoemde lede moet oor die proefpreek skriftelik verslag doen aan die voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore. Indien die proefpreek onbevredigend bevind word, word die kandidaat nie toegelaat tot die tweede deel van die proponentseksamen nie. 'n Tweede proefpreek moet dan gehou word nie eerder as die vierde Sondag na die eerste proefpreek nie.

Die tweede deel van die proponentseksamen bestaan uit 'n gesprek van die Kommissie van Eksaminatore met elke kandidaat afsonderlik oor die amp van die dienaar van die Woord in die geheel van die lewe en werk van die kerk om tot 'n oordeel te kom of die kandidaat as dienaar van die Woord in die Bantoe Hervormde Kerk suksesvol kan wees. Om tot hierdie oordeel te kom, gaan die gesprek oor:

- (i) die proefpreek van die kandidaat;
 - (ii) die kandidaat se kennis van die Heilige Skrif met die oog op die ampspraktyk;
 - (iii) die kandidaat se kennis van die Belydenisskrifte, Formuliere, Kerkwet en Bepalings met die oog op die ampspraktyk;
 - (iv) die kandidaat se kennis van die praktyk van die kerk met die oog op vergadering-prosedure, verkiesing van ampsdraers en afgevaardigdes, hou van gemeentelike boeke, registers, die opstel van verslae en korrespondensievoering;
 - (v) die kandidaat se gesindheid teenoor die kerklike roeping;
 - (vi) die kandidaat se kennis aangaande buitekerklikes, sektes en heidene.
- (b) Om predikante en proponente uit ander kerke wat hulle vir die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk aanmeld te ondersoek en aanbevelings oor hulle te maak by die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk.
- (c) Na suksesvolle aflegging van die proponentseksamen gee die voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore 'n sertifikaat te dien effekte aan die verteenwoordigers van die Bantoe Hervormde Kerk af.
- (d) (i) Nadat die proponentseksamen of die ondersoek met goeie gevolg afgelê is en die formule wat aan hierdie bepaling toegevoeg is deur die suksesvolle kandidaat onderteken is, laat die Sinodale

Kommissie/.....

Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk hom toe tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk, verklaar hom plegtig as kandidaat tot die heilige diens en stel hom daarna beroepbaar in die Bantoe Hervormde Kerk. Van die Sinodale Kommissie ontvang die proponent 'n Akte van Toelating tot die evangeliebediening, ingerig soos volg:

AKTE VAN TOELATING TOT DIE EVANGELIEBEDIENING
AS LERAAR

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk het besluit om proponent..... toe te laat tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk.

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk hoop van harte dat die eerwaarde proponent gou in die geleentheid gestel sal word om gereeld die evangelie van Jesus Christus te verkondig en dat sy arbeid geseënd en vrugbaar sal wees.

GETEKEN TE OP DIE
DAG VAN 19

VOORSITTER EN SKRIBA VAN DIE BANTOE HERVORMDE
KERK

.....
.....

AS GETUIE

.....
SUPERINTENDENT VIR KERKE
IN EIE VOLKSVERBAND

ii. MEDEDEDELING VAN ORDENING OF BEVESTIGING DEUR
DIE KERKRAAD

Van die ordening van 'n beroepe proponent of die bevestiging van 'n evangelis in die evangeliebediening ontvang die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband en die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk berig. Die Superintendent sal by ontvangs van sodanige berig 'n Akte van Ordening aan die betrokke predikant of 'n akte van bevestiging aan die betrokke evangelis afgee, onderteken deur die voorsitter en skriba van die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk en mede-onderteken deur die Superintendent namens en in opdrag van die Raad vir Kerke in eie Volksverband.

'n Evangelis ontvang nie 'n Akte van Ordening nie.

(e)/.....

- (e) Die Kommissie van Eksaminatore neem van evangeliste-kandidate 'n eksamen af oor dieselfde onderwerpe as dié vir die proponentseksamen, en die evangelis ontvang na suksesvolle aflegging van die eksamen 'n Akte van Toelating soos volg ingerig:

AKTE VAN TOELATING TOT DIE EVANGELIEBEDIENING AS EVANGELIS

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk het besluit om evangelis toe te laat tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk.

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk hoop van harte dat die eerwaarde evangelis gou in staat gestel sal word om gereeld die evangelie van Jesus Christus te verkondig en dat sy arbeid geseënd en vrugbaar sal wees.

GETEKEN TE OP DIE
DAG VAN19

VOORSITTER EN SKRIBA VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

AS GETUIE

.....
.....
.....
SUPERINTENDENT VIR KERKE
IN DIE VOLKSVERBAND

7. (VERVANG OU NO. 6 OP BLADSY 40 VAN DIE KERKWET WAT LUI:

- (6. Die hoogleraars vir die opleiding tot die diens van die Woord vir die kerstening en Kerke in eie Volksverband het tot taak:

- (a) die opleiding van die studente;
- (b) die toesig oor die studievordering en gedrag van die studente;
- (c) die bevordering van die teologiese arbeid van die Kerk op die besondere gebied van die Apostolaat van die Kerk ten opsigte van die Kerke in eie Volksverband.))

Die dosente vir die opleiding tot diens van die Woord vir kerstening en Kerke in eie Volksverband

- (a) Benoeming van dosente in die Teologie geskied kragtens bepaling 54(3) en word van krag deur middel van 'n kontrak aangegaan met die Raad vir Kerke in eie Volksverband.

(b)/.....

- (b) Dosente in die Teologie is lede van en dienaars van die Woord in hulle onderskeie kerke.
- (c) Dosente in die Teologie het sitting in hulle onderskeie kerke op die Algemene Kerkvergadering met gewone stem en op die Ringsvergadering met adviserende stem indien daartoe opgeroep. Op die Kuratorium het die dosente in die Teologie sitting met adviserende stem, waar hulle voorstelle kan indien.
- (d) Die dosente in die Teologie het insonderheid die taak:
- (i) om die teologiese arbeid in hulle onderskeie kerke te bevorder deur mondelinge en geskrewe voordragte voor kerklike vergaderinge, organe van bystand en in die openbaar, en deur publikasies;
 - (ii) om die studente wat aan hulle sorg toevertrou is op te lei en te vorm vir hulle toekomstige dienswerk as dienaars van die Woord in die Bantoe Hervormde Kerk;
 - (iii) om toesig te hou oor die studievordering en gedrag van die studente;
 - (iv) om hulle onderskeie kerke en volke met advies en leiding te dien sodat die voortgang van die evangelie daardeur bevorder sal word;
 - (v) om vir sover die ander ampspligte dit toelaat, Woord en Sakrament in hulle onderskeie kerke te bedien.
- (e) Die dosente in die Teologie vorm die vergadering van dosente. Die voorsitter van die vergadering van dosente word deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband vir 'n periode soos deur die Raad bepaal aangewys.

Die vergadering van dosente het tot taak om:

- (i) die sekretariële pligte uit te voer wat deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband aan hulle opgedra word.
- (ii) Verslae aan die Kuratorium te lewer oor die vordering en gedrag van die studente.
- (iii) Voorleggings aan die Kuratorium te maak aangaande die behoeftes van studente en die opleiding.
- (iv) Verslag te lewer en voorleggings te maak aan die Kommissie van Toesig oor Dosering aangaande dosente en doseerwerk.
- (v) Sertifikate deur die voorsitter te laat uitreik

aan/.....

aan studente wat die finale eksamen van die teologiese opleiding geslaag het.

- (e) Oor alle sake wat die belydenis en die liturgie in die Bantoe Hervormde Kerk betref, moet die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinodale vergaderings eers die advies van die vergadering van dosente inwin.
- (f) Die Raad vir Kerke in eie Volksverband bepaal welke dosente die rang van professor sal beklee en welke dosente die rang van lektore sal beklee.

AKTE VAN ORDENING VAN 'N PREDIKANT

Aangesien die ondergetekendes, offisiële kennisgewing ontvang het van die kerkraad van die gemeente dat die weleerwaarde heeras herder en leraar op diegeorden is, word hiermee deur die ondergetekendes namens die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode van die Bantoe Hervormde Kerk aan die weleerwaarde heerhierdie Akte van Ordening verleen.

Die roeping van die bevestigde predikant is die evangeliebediening in al sy onderdele van preek, katekiseer, bediening van die Doop en van die Nagmaal en wat verder daarby behoort, ooreenkomstig die heilige Woord van God en die verordeninge van die Kerk soos dit 'n getroue herder en leraar betaam, en die opbou van die Kerk deur woord en wandel, sodat die salige uitwerking van die evangelie onder die seën van die Here bevorder sal word.

Die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode van die Bantoe Hervormde Kerk verwag dat aan hom die eer en liefde en die vertroue betoon sal word wat hom kragtens sy amp toekom en wens aan albei die seën van God toe.

GEGEE TE DIE DA G VAN

NAMENS DIE SINODE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

SUPERINTENDENT VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND
.....

AKTE VAN BEVESTIGING VAN 'N EVANGELIS

Aangesien die ondergetekendes offisiële kennisgewing ontvang het van die kerkraad van die gemeente

dat die/.....

dat die weleerwaarde heer
as evangelis van daardie gemeente op die
bevestig is, word hiermee deur die ondergetekendes namens
die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode
van die Bantoe Hervormde Kerk aan die weleerwaarde heer
.....hierdie Akte van Bevestiging ver=
leen.

Die roeping van die bevestigde evangelis is die evangelie=
bediening deur preek en katekisasie, ooreenkomstig die
heilige Woord van God en die verordeninge van die Kerk
soos dit 'n getroue evangelis betaam, en die opbou van
die Kerk deur woord en wandel, sodat die salige uit=
werking van die evangelie onder die seën van die Here
bevorder sal word.

Die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die Sinode van
die Bantoe Hervormde Kerk verwag dat aan hom al die eer
en liefde en vertroue betoon sal word wat hom kragtens
sy amp toekom, en wens aan hom die seën van God toe.

GEGEE TEDIE
DAG VAN

NAMENS DIE SINODE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

SUPERINTENDENT VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND
.....

HOOFSTUK V

a. BEPALING 55

VOORSTEL

Vervang die bestaande en lees: "Die Kerk is naas die ouers verantwoordelik vir die geestelike vorming van die jeug van Kerk en volk."

Dit lui:

"DIE VERANTWOORDELIKHEID VAN DIE KERK

Die Kerk is naas die ouers medeverantwoordelik vir die gees=
telike lewe van Kerk en volk."

HOOFSTUK VI/.....

HOOFSTUK VI

a. OPSKRIF

VOORSTEL

Voeg na "WOORD" in "EN".

Dit lui:

"BEPALINGS VIR DIE OPLEIDING EN VORMING VAN DIE DIENAARS VAN
DIE WOORD/VIR DIE TEOLOGIESE ARBEID VAN DIE KERK"

b. BEPALING 62

VOORSTEL

Vyfde reël: Skrap "minstens een keer in vier maande" en ver-
vang met "minstens twee keer per jaar".

Dit lui:

"Die Kuratorium kies uit sy midde 'n voorsitter en vise-
voorsitter terwyl die Administrateur van die Kerk ampshalwe
optree as skriba. Die Kuratorium reël sy werksaamhede volgens
huishoudelike bepalings wat deur homself opgestel word. Die
Kuratorium vergader minstens een keer in vier maande.

c. BEPALINGS 70 EN 71

VOORSTEL

Ruil die twee bepalings om.

Dit lui:

BEPALING 71 handel oor die stukke wat voorgelê moet word
voor die proponentseksamen.

BEPALING 70 handel oor die eksamen self wat plaasvind na
die voorlegging van die stukke.

d. BEPALING 72.2(a)

VOORSTEL

Laaste reël lees "Die aansoek ..."

Dit lui:

"(a) 'n Predikant of 'n proponent van 'n susterkerk wat in
die Kerk beroepbaar gestel wil word, moet skriftelik
aansoek doen by die Kommissie van die Algemene Kerk=
vergadering om toegelaat te word tot die amp van dienaar
van die Woord van die Kerk. Aansoek moet van die
volgende stukke vergesel wees:"

e. BEPALING/.....

e. BEPALING 75.1

VOORSTEL

Skrap "hy" in die derde reël.

Dit lui:

"1. 'n Dienaar van die Woord wat hom op grond van die Woord van God in sy gewete beswaard voel oor die uitsprake van die Kerk wat betrekking het op die belydenis, sal hy sy besware skriftelik en gedokumenteerd aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ter beoordeling voorlê, voordat hy op enige ander wyse openlik daaraan uitdrukking gee.

f. BEPALINGS 77 EN 79

VOORSTEL

Lees telkens "Teologie" in plaas van "teologie".

Dit lui:

"Professore en ander dosente in die teologie het sitting op die Algemene Kerkvergadering met gewone stem en op die Ringsvergadering met adviserende stem indien daartoe opgeroep. Op die Kuratorium het die professore en ander dosente in die teologie sitting met adviserende stem, en kan hulle voorstelle indien.

Die Dekaan van die Fakulteit van Teologie, Afdeling A, wat tewens voorsitter is van die vergadering van professore en ander dosente in die teologie, is belas met die inskrywing van die name van die studente wat toegelaat is tot die Teologiese Opleiding in die album van die Teologiese Fakulteit, asook met die beheer van die album."

HOOFSTUK VII

a. BEPALING 83.2

VOORSTEL

Voeg in aan die einde van 2.: "(Verwys Bepaling 5.1(b)).

Dit lui:

"2. By belangrike gebeurtenisse in die lewe van die Kerk, staat en volk kan daar buitengewone eredienste gehou word. Die Kerkraad stel die getal, plek en tyd van die eredienste vas./"

(Bepaling 5.1(b) handel oor die getal eredienste.)

b./.....

b. BEPALING 83.3(d)

VOORSTEL

Skrap in sy geheel.

Dit lui:

"3. 'n Erediens kan alleen gelei word:

(d) 'n finale jaar teologiese student wat preekvergunning van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang het."

c. BEPALING 83.4

VOORSTEL

Tweede reël lees: "... publikasie wat deur die Kerk vir gebruik goedgekeur is, sal voorlees."

Dit lui:

"4. By afwesigheid van 'n predikant kan 'n ouderling die erediens lei waarby hy 'n preek uit 'n preekbundel of publikasie vanweë die Kerk sal voorlees."

d. BEPALING 84

VOORSTEL

Skrap "vir" in die tweede reël.

Dit lui:

"Die Kerkraad kan besluit om besondere dienste te hou vir die kinders, die jeug en vir die wat buite die kerklike lewe staan."

HOOFSTUK IX

a. BEPALING 90.4

VOORSTEL

Skrap "die sorg van".

Dit lui:

"4. Die Kerkraad is verantwoordelik vir die sorg van die die kategese."

b. BEPALING 90.5

VOORSTEL

Skrap die bestaande en lees:

"Die Kerk bedien hom van die Raad vir Kategese vir advies oor die kategese en vir die leiding aan diegene wat daarmee belas is."

Voeg in as onderafdeling:

"6. Die Kategetiese onderrig vind plaas aan die hand van boeke en geskifte deur die Kerk aangewys."

Dit lui:

"5. Die Kerk bedien hom vir advies oor die kategese en leiding aan diegene wat daarmee belas is van die Raad vir Kategese.
(Raadpleeg Bepaling 56.)"

HOOFSTUK X

a. BEPALING 96.1

VOORSTEL

Sesde reël, voeg in na "inkeer" die woord "en".

Dit lui:

"1. Die uitnodiging aan die lidmate van die gemeente om die viering van die Heilige Nagmaal by te woon en om aan die tafel van die Here aan te sit geskied by die huisbesoek. Die predikant en ouderling beklemtoon by die huisbesoek die gereelde viering van die Heilige Nagmaal en vermaan die lidmate tot verootmoediging en inkeer/om nie te volhard in sondes wat 'n verandering van die regte viering van die Heilige Nagmaal kan wees nie."

b. BEPALING 98.1

VOORSTEL

Vierde reël, lees "formuliere" in plaas van "formulier".

Dit lui:

"1. Minstens vier maal per jaar sal in 'n ereediens die Heilige Nagmaal gevier word op die plek en tyd deur die Kerkraad bepaal. Die bediening geskied met gebruikmaking van die daarvoor bestemde formulier uit die Kerkboek en volgens die gebruik van die Kerk. Die Heilige Nagmaal sal slegs aan die tafel en nie deur die hele kerkgebou bedien word nie."

HOOFSTUK XI/.....

HOOFSTUK XI

a. BEPALING 108.2(a)

VOORSTEL

Skrap "nie" in die vierde reël.

Dit lui:

"2. Die amptelike tug, wat hom uitstrek oor die lidmate en die ampsdraers en vergaderinge van die Kerk kan volg:

(a) indien 'n lidmaat of 'n ampsdraer van die Kerk of lede van 'n amptelike vergadering geen gehoor of geen blyke van verandering in woord en/of daad gee nie nadat met hom of hulle onder die kerklike opsig gehandel is nie;"

b. BEPALING 124.1

i. VOORSTEL

Voeg in na "belofte" die woord "gedoen" in die eerste reël.

ii. VOORSTEL

Vierde reël, skrap die woord "gedoen".

Dit lui:

"1. Elke gemeentelid en ampsdraer sal hom kragtens die belofte/by die aflegging van die belydenis van geloof of by die bevestiging as ampsdraer of by die beroepbaarstelling as dienaar van die Woord gedoen, aan die kerklike tug onderwerp."

c. BEPALING 132.4

VOORSTEL

Sesde reël, skrap "aflas" en lees "afgelas".

Dit lui:

"4. Dit staan die aangeklaagde aan die begin van 'n ondersoek op grond van 'n klag wat teen hom ingedien is of op enige ander stadium van die ondersoek vry om te bely dat hy skuldig is aan al of sekere klagtes soos in die klagstaat vermeld. Die betrokke amptelike vergadering kan, indien dië belydenis aanvaar word, die verdere ondersoek aflas of voortsit, al na gelang van omstandighede met 'n opgaaf van sy redes vir sy optrede aan sowel die klaer as die aangeklaagde. Indien die ondersoek na aanvaarding van die belydenis van die aangeklaagde afgelas word, moet die betrokke amptelike vergadering nog

oordeel/.....

oordeel welke vorm van tug, volgens bepaling 119, toegepas moet word."

HOOFSTUK XII

a. BEPALING 135

VOORSTEL

Eerste reël, lees "professor in Kerkgeskiedenis" in plaas van "professor in die Geskiedenis van die Christendom".

Dit lui:

"DIE RAAD VIR DIE ARGIEF EN MUSEUM

Die Raad bestaan benewens die professor in Geskiedenis van die Christendom, die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Administrateur van die Kerk, uit hoogstens twee lede."

HOOFSTUK XIII

a. BEPALING 144.1(a)

VOORSTEL

Reël een, vervang "sale" met "sake".

Dit lui:

"1. Aan die Raad vir Regsadvies is opgedra om advies uit te bring:

- (a) oor alle sale wat die Algemene Kerkvergadering of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na hom verwys."

b. BEPALING 144.1(b)

VOORSTEL

Tweede reël, skrap "met dien verstande dat" en vervang met "mits".

Dit lui:

"(b) oor alle sake wat kerklike vergaderinge en organe van bystand aan die Raad voorlê met dien verstande dat die Raad se advies deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur word;"

HOOFSTUK XV

a. BEPALINGS 150.2 en 157

i. VOORSTEL

Skrap 157.

Dit lui:

"BEPALING 157

LOSMAKING MET BEHOUD VAN STATUS

1. Losmaking met behoud van status van 'n dienaar van die Woord word op sy versoek verleen aan die predikant wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met inagneming van bepaling 150(2) benoem word, volgens Formule F(c), om tot voordeel van die Kerk in sy geheel 'n besondere taak binne die Kerk te verrig.
2. Aan hom word 'n Akte van Losmaking afgegee deur die Kerkraad volgens Formule F(a).
3. Hy sal sitting hê op die amptelike vergaderinge van die Kerk, wanneer daartoe opgeroep, met adviserende stem.
4. Benewens sy besondere taak binne die Kerk, is so 'n predikant bevoeg tot:
 - (a) die verkondiging van die Woord;
 - (b) die bediening van die sakramente;
 - (c) die diens van die gebede;
 - (d) die vertroosting van die siekes;
 - (e) die leiding van die diens by begrafnisse;
 - (f) die bevestiging van die ampsdraers;
 - (g) die bevestiging van die huwelik;
 - (h) die afneem van die openbare belydenis van die geloof."

ii. VOORSTEL

Bepaling 150.2 word gevolg deur die huidige 157 met nummering:

- (a)
- (b)
- (c)
- (d)

- (i)
- (ii)

(iii)/.....

- (iii)
- (iv)
- (v)
- (vi)
- (vii)
- (viii)

Dit lui (150.2):

"2. 'n Predikant wat deur die Kerk tot die evangeliebediening toegelaat is, kan na oorlegpleging tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies, en met inagneming van bepaling 157, deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word om tot voordeel van die Kerk in sy geheel 'n besondere taak vir 'n bepaalde of onbepaalde tyd binne die Kerk te verrig. Die Raad van Finansies bepaal die diensvoorwaardes en besoldiging en hou toesig oor die benoemde predikant."

iii. VOORSTEL

Die verwysing na die huidige 150.2 in die derde reël na "en met inagneming van bepaling 157" en die verwysing in die huidige 157.1 na "met inagneming van 150(2)" moet geskrap word.

Dit lui (157.1):

"1. Losmaking met behoud van status van 'n dienaar van die Woord word op sy versoek verleen aan die predikant wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met inagneming van bepaling 150(2) benoem word, volgens Formule F(c), om tot voordeel van die Kerk in sy geheel 'n besondere taak binne die Kerk te verrig."

b. BEPALING 162.2(f)

VOORSTEL

Skrap in geheel.

Dit lui:

"1. Die kerkraad van 'n gemeente wat reeds 'n predikant het of van 'n vakante gemeente, kan wanneer hy dit nodig ag, hulp verkry om te voorsien in die pastorale werk.

2. As hulp kan gevra word:

(f) 'n teologiese student van die Kerk na aflegging van die Baccalaureus Divinitatis eksamen en die proefpreek."

HOOFSTUK XVIII

a. BEPALING 184.2(b)

VOORSTEL

Na "ampshalwe" voeg in "met die vise-voorsitter en vise-skriba as sekundi".

Dit lui:

"DIE RAAD VAN FINANSIES

2. Hierdie Raad bestaan uit:

(a) vyf lede gekies deur die Algemene Kerkvergadering;

(b) die voorsitter en skriba van die Algemene Kerk=
vergadering ampshalwe/en"

b. BEPALING 201.3

VOORSTEL

Skrap in sy geheel en vervang met "Die Kerkraad kan 'n finansiële en advieskommissie benoem wat sal funksioneer volgens die riglyne van Bepaling 5.1(o).viii."

Dit lui:

"3. Die Kerkraad kan die beheer aan 'n finansiële kommissie opdra, wat gereeld verslag aan die Kerkraad sal doen."

c. BEPALING 203

VOORSTEL

Reël vyf: Na "gegewens" plaas 'n komma en laat die res van die bepaling lees: "vergesél van 'n gemotiveerde aanbeveling van die Ringskommissie aan die Raad voorgelê word."

Dit lui:

"Geen gemeente, orgaan van bystand of liggaam onder beheer van die Kerk sal geldelike verpligtinge aangaan vir die oprigting en/of aankoop van geboue en eiendomme sonder die vooraf skriftelike toestemming daartoe van die Raad van Finansies nie. Ten einde die Raad in staat te stel om tot 'n besluit te geraak moet alle gegewens/aan die Raad voorgelê word."

d. BEPALING 204

i. VOORSTEL

Reël twee, voeg in 'n komma en die woord "verhuur" na "vervreem".

ii. VOORSTEL/.....

ii. VOORSTEL

Skrap die woord "vooraf" in reël drie.

iii. VOORSTEL

Voeg by: "Die aansoek vir sodanige toestemming word ingedien via die Ringskommissie".

Dit lui:

"Geen gemeente, orgaan van bystand of liggaam onder beheer van die Kerk sal enige vaste eiendom vervreem/of geboue afbreek sonder dat die skriftelike toestemming daartoe van die Raad van Finansiële vooraf verkry is nie./"

D. Na aanleiding van die goedkeuring van die wisselformuliere moet die volgende gewysig word:

1. DIE WET

a. ARTIKEL XVIII.2

VOORSTEL

Verander "formulier" na "formulier(e)".

Dit lui:

"2. Die bevestiging as lidmaat en die opneming onder die belydende lede vind plaas met gebruikmaking van die formulier in die Kerkboek."

b. ARTIKEL XIX

VOORSTEL

Verander "formulier" in die derde reël na "formulier(e)".

Dit lui:

"Die Heilige Nagmaal word op gesette tye in die midde van die gemeente gevier. Dit word met gebruikmaking van die bestemde formulier uit die Kerkboek aan die belydende lidmate van die Kerk bedien deur die dienaars van die Woord, onder opsig van die ouderlinge en met bystand van die diakens."

c. ARTIKEL XXI

VOORSTEL

Verander "formulier" in die vierde reël na "formulier(e)".

Dit lui:/.....

Dit lui:

"Die huwelik, as instelling van God, sal in die gemeente van die Heer heilig gehou word. Dit sal na voorafgaande afkondiging ooreenkomstig die landsreg, in die midde van die gemeente met gebruikmaking van die aangewese formulier uit die Kerkboek bevestig word."

2. DIE BEPALINGS

a. BEPALING 24

VOORSTEL

Verander "formulier" in die vierde reël na "formulier(e) in die Kerkboek".

Dit lui:

"As daar geen besware ingekom het nie of as die besware ongegrond bevind mag word, vind die bevestiging in 'n openbare erediens in die gemeente plaas met gebruikmaking van die daarvoor bestemde formulier."

b. BEPALING 36.1

VOORSTEL

Verander "formulier" in die derde reël na "formulier(e) in die Kerkboek".

Dit lui:

"1. Die bevestiging van die beroepe predikant vind in 'n openbare erediens plaas met gebruikmaking van die daarvoor bestemde formulier binne drie maande na aanvaarding van die beroep. Voor sy bevestiging dien die beroepe predikant die Akte van Losmaking van die vorige standplaas, ingerig volgens formule F, by die Kerkraad van die roepende gemeente in. (Raadpleeg ook bepaling 154(1))."

c. BEPALING 88.1

VOORSTEL

Verander "formulier" na "formulier(e)" in die derde reël.

Dit lui:

"1. Die Heilige Doop word op sodanige vasgestelde geleentehede soos deur die Kerkraad bepaal slegs in die openbare erediens bedien met die gebruikmaking van die daarvoor bestemde formulier uit die Kerkboek. Die tyd en plek word deur die Kerkraad vasgestel."

d./.....

d. BEPALING 94.1

VOORSTEL

Verander "formule" in die vierde reël na "formulier(e)".

Dit lui

"1. Hulle wat deur die Kerkraad toegelaat word om in die openbaar belydenis van die geloof af te lê, word in die openbare erediens onder die belydende lidmate van die gemeente opgeneem, met die gebruikmaking van die daarvoor bestemde formule vervat in die Kerkboek. Die wat nog nie gedoop is nie, ontvang na aflegging van die belydenis van die geloof die Heilige Doop."

e. BEPALING 98.1

VOORSTEL

Verander "formulier" in die vierde reël na "formuliere".

Dit lui:

"1. Minstens vier maal per jaar sal in 'n erediens die Heilige Nagmaal gevier word op die plek en tyd deur die Kerkraad bepaal. Die bediening geskied met gebruikmaking van die daarvoor bestemde formulier uit die Kerkboek en volgens die gebruik van die Kerk. Die Heilige Nagmaal sal slegs aan die tafel nie deur die hele kerkgebou bedien word nie."

f. VOORSTELLE VIR WYSIGINGS IN DIE BEPALINGS VIR DIE ARGIEFBewaAR-
PLEK EN S.P. ENGELBRECHT-MUSEUM

(Voorgestelde byvoegings word onderstreep - weglatings word
tussen hakies geplaas.)

BEPALING 134

Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum.

BEPALING 135

Die Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum.

BEPALING 136

1. Die Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum het as

(b) ... oor die Argiefbewaarplek en Museum.

BEPALING 137

Die Raad van Finansies stel in oorleg met die Raad vir die

Argiefbewaarplek/.....

Argiefbewaarplek en Museum 'n (argivaris en kurator)
'n direkteur vir die Argiefbewaarplek en S.P. Engelbrecht-
Museum en die nodige assistente aan. (Verwys Bepaling
194.)

BEPALING 139

Aanvulling van die inhoud van die Argiefbewaarplek en

BEPALING 140

Navorsing in die Argiefbewaarplek en Museum
... sal in die Argiefbewaarplek en Museum
... mag uit die Argiefbewaarplek en Museum

BEPALING 141

Plasing van kerklike stukke in die Argiefbewaarplek
... Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum
... in die Argiefbewaarplek en Museum

BEPALING 142

... In die Argiefbewaarplek en Museum
... Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum

AFHANDELING VAN DIE AGENDA

Die vergadering moet besluit oor:

- A. Moontlike onafgehandelde punte op die agenda.
- B. Die gedeelte van die notule wat nog nie goedgekeur is nie en die beskikbaarstelling daarvan aan die kerk.
- C. Die formulering van Wet- en Bepalingveranderinge.
- D. Die publikasie en uitstuur van die gewysigde Kerkwet en Bepalings.

RONDVRAAG

Lede van die vergadering word vriendelik versoek om sake wat nie in die agenda aangeraak is nie maar wat hulle tog voor die vergadering wil lê, voor te lê by die agendapunt wat daarop betrekking het sodat daar nie aan die einde van die vergadering sake te berde kom waaroor reeds gehandel is nie.

BEDANKINGS/.....

BEDANKINGS EN AFSLUITING

Die voorsitter spreek bedankings uit en sluit die vergadering af met Skriflesing, oordenking, gebed en sang.

Die agendakommissie vertrou dat die agenda so ingerig is dat dit bygedra het tot 'n geseënde, vrugbare en ordelike vergadering.

DIE AGENDAKOMMISSIE

P.M. SMITH en
A.B. van N. HERBST
NAMENS DIE KOMMISSIE

PRETORIA
15 Maart 1976

STUKKE VIR OPNAME IN DIE

DIENSBOEK VAN DIE KERK

1^e DEELCHRISTELIKE GEBEDE WAT IN DIE SAMEKOMS VAN DIE GELOWIGES EN ELDERS
GEBRUIK WORD'N GEBED VOOR DIE PREDIKING OP SONDAG

Ewige God en allergenadigste Vader, ons verootmoedig ons uit die grond van ons hart voor u hoë majesteit waarteen ons so dikwels en so swaar gesondig het. Ons bely dat as U met ons in die gerig wil gaan, ons niks anders as die ewige dood verdien het nie. Behalwe dat ons almal deur die erfsonde voor U onrein en kinders van die toorn is, in sonde ontvang en in ongeregtigheid gebore, waardeur allerhande sondige begeertes in ons woon, wat teen U en ons naaste stry, het ons nog bowendien met die daad u gebooie voortdurend oortree deur na te laat wat U ons beveel het en te doen wat ons uitdruklik verbied is. Ons bely, en ons het van harte berou daarvoor dat ons almal soos skape gedwaal en grootliks teen U gesondig het; ja, dit is tot ons vernedering en tot roem van u ontferming oor ons wanneer ons bely dat ons sondes meer is as die hare van ons hoof en dat ons tienduizend talente skuldig is, terwyl ons niks het om te betaal nie. Daarom is ons ook nie werd om u kinders genoem te word of ons oë na die hemel op te slaan om ons gebede voor U uit te spreek nie. Nogtans, o Here God en barmhartige Vader, weet ons dat U nie die dood van die sondaar begeer nie, maar wil hê dat hy hom bekeer en lewe, en dat u barmhartigheid oneindig is wat U bewys aan hulle wat hulle tot U bekeer. Ons roep U van harte aan in die vertroue op ons Middelaar Jesus Christus, die Lam van God wat die sonde van die wêreld wegneem. Ons bid U om medelye met ons swakhede te hê deur ons al ons sondes om Christus ontwil te vergewe. Was ons met sy bloed, dat ons rein en wit soos sneeu mag word. Bedek ons sonde met sy onskuld en geregtigheid ter wille van die eer van u Naam. Reinig ons verstand van alle blindheid en ons harte van alle moedswilgheid en hardnekkigheid. Open nou die mond van u dienaar en vervul dit met u wysheid en kennis, dat hy u Woord suiwer en vrymoedig kan verkondig. Berei ook die harte van ons almal voor sodat ons dit kan hoor, verstaan en bewaar. Skryf u wette, volgens u belofte, op die tafels van ons harte en gee ons die verlange en die krag om daarin te wandel tot roem en eer van u Naam en tot stigting van u gemeente.

Dit genadige Vader, bid en begeer ons in die Naam van Jesus Christus wat ons geleer het om soos volg te bid:

"Ons Vader wat in die hemele is, laat u Naam geheilig word, laat u koninkryk kom, laat u wil geskied soos in die hemel net so ook op die aarde. Gee ons vandag ons daaglikse brood, en vergeef ons ons skulde,

soos ons/.....

soos ons ook ons skuldenaars vergewe; en lei ons nie in versoeking nie, maar verlos ons van die bose. Want aan U behoort die koninkryk en die krag en die heerlikheid tot in ewigheid. Amen."

'N GEBED VIR AL DIE NOOD VAN ALLE CHRISTENE OP SONDAG NA DIE PREDIKING

Almagtige, barmhartige God, ons erken in ons hart en bely voor U dat ons nie waardig is om ons oë op te slaan na die hemel en ons gebed voor U te bring as U ons verdienste en waardigheid sou wil aansien nie; want ons gewete beskuldig ons en ons sondes getuig teen ons. Ons weet ook dat U 'n regverdige Regter is wat die sondes straf van hulle wat u gebooie oortree. Maar, Here, omdat U ons beveel het om U in alle nood aan te roep en uit u onuitspreeklike barmhartigheid beloof het om ons gebede te verhoor, nie op grond van ons verdienste nie (want die is daar nie) maar ter wille van verdienste van ons Here Jesus Christus, wat U vir ons as 'n Middelaar en Voorspraak beskik het, - daarom sien ons van alle ander hulp af en neem ons toevlug alleen tot u barmhartigheid.

By al die ontelbare weldade, o Here, wat U in die algemeen aan alle mense op aarde bewys, het U bowendien aan ons so veel genade betoon, dat dit vir ons onmoontlik is om die omvang daarvan te beseef of uit te spreek. U het ons verlos uit die skandelijke diens van die duiwel en alle afgodery waarin ons gevange was. U het ons gelei tot die lig van u waarheid en tot die kennis van u heilige evangelie. Maar ons het deur ons ondankbaarheid hierdie weldade van U vergeet: ons het van U afgewyk en ons eie begeertes gevolg; ons het U nie geëer soos ons moes nie. Ons het daardeur, o Here, swaar gesondig en U baie vertoorn. As U met ons na ons verdienste wil handel, sou ons niks anders as die ewige dood en verderf kan verwag nie. Ja ons merk, o Here, uit die kastydinge wat U daagliks oor ons laat kom, dat U met reg oor ons vertoorn is. Aangesien U regverdig is, straf U tog niemand sonder oorsaak nie: en nog sien ons u hand opgehef om ons meer te straf. Al sou U ons nog swaarder straf as tot nou toe, ja al sou al die plaas oor ons kom, waarmee U die sondes van u volk Israel gestraf het, sou ons tog moet bely dat U ons geen onreg aandoen nie.

Here, U is ons God, en ons is aarde en stof. U is ons Skepper en ons is die werk van u hande. U is ons Herder, en ons is u skape. U is ons Verlosser, en ons is die verlostes. U is ons Vader, en ons is u kinders en erfgename. Daarom, straf ons nie in u toorn nie, maar in genade. Onderhou eerder die werk wat U in ons deur u barmhartigheid begin het, sodat die hele wêreld mag weet en bely, dat U onse God en Saligmaker is. U volk Israel het U dikwels vertoorn en U het hulle met reg gestraf, maar wanneer hulle hul weer tot U bekeer het, het U hulle altyd in genade aangeneem. Hoe swaar hulle sondes en misdade ook al was, het U tog die plaas wat vir hulle voorberei was, afgewend ter wille van die verbond wat U gemaak het met u dienaars, Abraham, Isak en Jakob en het so die gebed van u volk nooit afgewys nie. Nou het ons deur u genade daardie selfde verbond, wat U deur Jesus Christus, ons Middelaar tussen U en al die gelowige opgerig het; ja, dit is nou soveel heerliker en kragtiger, nadat Christus met sy lyding en sterwe, opstanding en hemelvaart, dit bevestig en vervul het.

Daarom/.....

Daarom o Here, terwyl ons van onself en alle menslike hulp afsien, is ons toevlug alleen tot die heerlike genadeverbond, waardeur die Here Jesus Christus wat sy liggaam eenmaal aan die kruis tot 'n volkome offerande vir ons oorgegee het, ons met U in ewigheid versoen het. Daarom, o Here, sien u Gesalfde aan en nie ons sondes nie, sodat u toorn deur sy voorbidding gestil mag word. Laat u aangesig oor ons skyn tot ons vreugde en saligheid.

Lei en beskerm ons voortaan. Regeer ons met u Heilige Gees sodat Hy daaglik meer en meer ons vlees met al sy bese begeres mag doodmaak, ons tot 'n beter lewe vernuwe en in ons waaragtige vrugte van die geloof voortbring, waardeur u naam in ewigheid geloof en geprys mag word. Gee dat ons met vurige begeerte alle verganklike dinge verag en alleen die hemelse bedink.

Omdat dit u wil is dat vir alle mense gebid word, daarom bid ons U dat u seën sal gebied oor die leer van u heilige evangelie, sodat dit orals verkondig en aangeneem sal word en die hele wêreld vervul word met u saligmakende kennis; die wat U nog nie ken nie bekeer en die swakkes gesterk word en elkeen u heilige Naam nie alleen met woorde nie, maar ook met die daad groot maak en heilig. Wil daarvoor getroue dienaars uitstuur om u oes in te samel en hulle so met gawes toerus, dat hulle hul amp getrou bedien. Wil daarenteen alle valse leraars uitroei, roofsgtige wolwe en huurlinge, wat hulle eie eer en voordeel soek, en nie die eer van u heilige Naam alleen of ook die welsyn en saligheid van arme mense nie.

Wil ook al u christelike gemeentes, wat U oral geroep het, genadiglik bewaar en regeer in eenheid van die waaragtige geloof en godsaligheid van die lewe, sodat u ryk mag toeneem, en die ryk van die Satan vernietig word, totdat u ryk volkome word en U sal wees alles in almal.

In die besonder bid ons U vir die owerhede wat U oor ons aangestel het. Verleen aan hulle almal, elkeen in sy verantwoordelike posisie waarin hy deur U gestel is, u genade en gawes sodat hulle die volk wat U aan hulle toevertrou het, met wysheid regeer, dapper beskerm, dat hulle u diens getrou handhaaf en die reg oor hulle onderdane goed uitoefen. Wil deur u Heilige Gees in hulle samekomste lei sodat hulle in alle sake niks anders as wat goed en behoorlik is besluit nie en daarom ook voorspoedig mag uitvoer, sodat ons land van sy vyande bewaar, die kwaaddoeners gestraf, die gelowiges beskerm, u naam daar deur geëer, die ryk van die Koning van die konings, Christus Jesus bevorder mag word en ons 'n rustige en stil lewe lei, in alle godsvrug en waardigheid.

Verder bid ons vir ons medebroeders wat vervolg word. Vertrou hulle met u Heilige Gees en verlos hulle genadiglik daaruit. Laat nie toe dat u kerk geheel en al verwoes en die gedagtenis van u Naam op aarde uitgeroei word nie, sodat die vyande van die evangelie hulle nie beroem tot oneer en lastering van u Naam nie. Maar as dit u goddelike wil is dat die vervolgte christene met hulle dood vir die waarheid moet getuig en u Naam moet prys, gee dan troos aan hulle in hulle lyding. Gee dat hulle dit uit u vaderlike hand mag aanneem en, deurdat hulle daarin u wil volg, standvastig mag bly in lewe en in sterwe, tot u eer, tot opbouing van u gemeente en tot hulle eie saligheid.

Ons bid/.....

Ons bid ook vir almal wat U besoek met armoede, gevangenis, siekte van die liggaam, of aanvegting van die gees. Troos hulle almal, o Here, na mate hulle nood is. Gee dat hulle beproewing dien tot kennis van hul sondes en verbetering van hulle lewe. Gee hulle ook standvastige geduld, versag hulle lyding en verlos hulle eindelik, sodat hulle hulle oor u goedheid verbly en u Naam vir ewig prys.

Eindelik, Here, wil tog ons en die wat aan ons verbind is, sowel as alles wat aan ons behoort in u beskerming en bewaring neem. Gee dat ons elkeen in ons omstandighede volgens u wil lewe en die gawes waarmee U ons seën, so gebruik dat hulle nie in ons weg staan nie, maar veel meer bevorderlik mag wees tot die ewige lewe. Sterk ons ook in alle versoekinge en stryd dat ons deur die ware geloof in U die oorwinning mag behaal en hierna met Christus die ewige lewe mag besit.

Ons bid al hierdie dinge van U, soos ons getroue Here en Saligmaker self ons geleer het:

"Onse Vader", ens. Amen.

'N GEBED VOOR DIE ONDERRIG UIT DIE KATEGISMUS

Hemelse Vader, u Woord is volmaak en bekeer die sondaars. Dit is 'n ware getuigenis wat aan die onkundiges wysheid gee en die blindes laat sien. U Woord is 'n kragtige middel tot saligheid vir almal wat glo. Omdat ons van nature nie alleen blind is nie maar onbekwaam tot enige goed, en U ook niemand wil help wat nie ootmoedig en berouvol is nie, bid ons U dat U ons verstand wil verlig met u Heilige Gees. Gee ons 'n sagmoedige hart waaruit alle verwaandheid en eiewysheid verwyder is sodat ons as ons u Woord hoor, dit reg verstaan en ons lewe daarvolgens innig. Bekeer ook genadiglik almal wat nog van die waarheid afdwaal sodat ons almal saam U eendragtig mag dien in ware heiligheid en geregtigheid al die dae van ons lewe. Dit begeer ons alleen om Christus wil, wat ons geleer het om soos volg in sy Naam te bid en ook beloop het om ons te verhoor:

"Onse Vader", ens. Amen.

'N GEBED NA DIE ONDERRIG UIT DIE KATEGISMUS

Genadige, barmhartige God en Vader, ons dank U, dat U nie net ons nie maar ook ons klein kinders in u verbond opgeneem het. U het hulle nie alleen deur die heilige doop verseël nie maar bevestig dit nog daagliks as U vir U lof uit hulle mond berei om so die wysheid van die wêreld te beskaam. Ons bid U, vermeerder u genade aan hulle sodat hulle altyd toeneem en groei in Christus u Seun, totdat hulle hulle die mate van die volle grootheid van Christus in alle wysheid en geregtigheid verkry. Gee ons ook u genade, dat ons hulle in u kennis en vrees onderrig, soos u ons beveel het. Dan sal deur hulle wandel in Christus die ryk van die satan verwoes word en die ryk van Jesus Christus in hierdie en ander gemeentes versterk word, tot eer van u heilige Naam en tot hulle ewige saligheid, deur Jesus Christus. Amen.

'N KORT GEBED/.....

'N KORT GEBED VOOR DIE PREDIKING IN DIE WEEK (OF HUISGODSDIENS)

Hemelse Vader, ewige en barmhartige God, ons erken en bely voor u goddelike Majesteit dat ons arme, ellendige sondaars is, in sonde ontvang en gebore in ongeregtigheid, geneig tot alle kwaad en onbekwaam tot enige goed. Ons bely dat ons met ons sondige lewe sonder ophou u heilige geboorte oortree, waardeur ons u toorn teen ons verwek en volgens u regverdige oordeel die ewige verdoemenis op ons laai. Maar, Here, ons het berou en bely met droefheid dat ons U vertoorn het. Ons bely ons skuld, betreur ons misdade en begeer dat u genadiglik ons ellende wil aansien. Ontferm U oor ons, o allergoedertierenste God en Vader, en vergeef ons al ons sondes op grond van die lyding van u liewe Seun Jesus Christus. Skenk ons ook die genade van u Heilige Gees, dat Hy ons ons ongeregtighede van harte leer ken sodat onself so leer mishaag, en die sonde in ons doodgemaak word en ons in 'n nuwe lewe opstaan, waarin ons ware vrugte van heiligheid en geregtigheid voortbring wat vir U deur Jesus Christus welgevallig sal wees. Gee dat ons ook u heilige Woord volgens u goddelike reg verstaan, sodat ons daaruit leer om al ons vertrou op U alleen te stel en op niemand anders nie. Laat ook ons ou mens met al sy begeertes daaglik al hoe meer gekruisig word, en dat ons onself aan U wy as 'n lewende offer, tot eer van u heilige Naam en tot opbou van ons naaste, deur onse Here Jesus Christus wat ons geleer en beveel het om soos volg te bid: "Onse Vader", ens. Amen.

'N KORT GEBED NA DIE PREDIKING IN DIE WEEK (HUISGODSDIENS)

Here, almagtige God, laat u heilige Naam vanweë ons sondes nie gelaster word nie; want ons het op baie maniere teen U gesondig deurdat ons nie aan u heilige Woord gehoorsaam is soos ons moet nie. Deur ons onkunde en onregverdige geklaag verwek ons daaglik u toorn teen ons. Daarom straf U ons met reg. Maar, o Here, dink aan u groot barmhartigheid en ontferm U oor ons. Laat ons ons sondes ken en daaroor berou hê en verbeter ons lewe. Sterk die dienaars van u kerk, dat hulle getrou en volhardend u heilige Woord verkondig. Sterk ons owerheid dat hulle die wêreldlike swaard met geregtigheid en versigtigheid hanteer. Bewaar ons vir alle valsheid en ontrou. Vernietig alle slinkse planne teen u Woord en kerk. O Heer neem nie u Gees en Woord van ons weg nie, maar vermeerder ons geloof, en gee lydsamheid en standvastigheid in die lyding enteenspoed. Help u kerk en verlos hom van alle verdrukking, bespotting en tirannie. Sterk ook alle wankelmoediges en bedroefdes, en gee ons u vrede deur Jesus Christus, ons Here, wat ons hierdie vaste belofte gegee het: Voorwaar Ek sê vir julle, alles wat julle die Vader sal vra in my Naam, sal Hy julle gee, en wat ons beveel het om soos volg te bid: "Onse Vader", ens. Amen.

MOREGEBED

Barmhartige Vader, ons dank U dat u hierdie nag so getrou oor ons gevaak het, en ons bid U dat U ons wil versterk deur u Heilige Gees: dat Hy ons voortaan lei, sodat ons hierdie dag sowel as al die dae van ons lewe, tot alle geregtigheid en heiligheid aanwend. Gee dat wat ons ook al doen ons voorneme altyd tot u eer mag wees, sodat ons by ons voornemens al die voorspoed van u milde hand alleen verwag.

Om daardie/.....

Om daardie genade van U te kan kry, vergewe ons, volgens u belofte, al ons sondes op grond van die heilige lyding en bloedvergiëting van ons Heer en Saligmaker Jesus Christus; want ons het daarvoor van harte berou. Verlig ook ons harte, sodat ons alle werke van die duisternis aflê en as kinders van die lig in alle godsaligheid in 'n nuwe lewe wandel. Gee ook u seën by die verkondiging van u goddelike Woord. Vernietig alle werke van die duiwel. Sterk alle dienaars van die kerk en owerhede. Troos alle vervolgte en benoude harte deur Jesus Christus, u liewe Seun, wat ons beloof het dat U ons alles wat ons van u in sy Naam vra, sekerlik sal gee en ons daarom beveel het om soos volg te bid: "Ons Vader", ens. Amen.

AANDGEBED

Barmhartige God, ewige Lig wat skyn in die duisternis, U wat die nag van sondes en alle blindheid van die hart verdryf, U het die nag verorden om te rus net soos die dag om te werk, ons bid U, gee dat ons liggame stil en in vrede mag rus, sodat hulle daarna versterk mag wees om die werk wat opgedra is te doen. Laat ons slaap matig en nie onordelik wees nie, sodat ons aan liggaam en siel onbevlek mag bly, ja dat selfs ons slaap tot u eer mag geskied. Verlig die oë van ons verstand dat ons nie ongelowig ontslaap nie, maar altyd ons verlossing uit hierdie ellende verwag. Beskerm ons ook teen alle aanvegtinge van die duiwel en neem ons in u beskerming. Aangesien ons hierdie dag nie deurgebring het sonder om grootliks teen u te sondig nie, bid ons U, wil ons sondes bedek deur u barmhartigheid, soos U alle dinge op aarde met die duisternis van die nag bedek, sodat ons daardeur van u aangesig nie verstoot word nie. Gee ook rus en troos aan alle siekes, bedroefdes en beproefdes, deur onse Here Jesus Christus, wat ons geleer het om soos volg te bid: "Ons Vader", ens. Amen.

'N GEBED VOOR DIE HANDELINGE VAN DIE KERKRAAD

Hemelse Vader, ewige en barmhartige God, dit het U behaag in u oneindige wysheid en goedheid om uit al die mense van die aarde vir U 'n gemeente deur die verkondiging van die heilige evangelie te versamel en te regeer deur die diens van mense. U het ons ook tot so 'n amp genadiglik geroep en ons beveel om goed ag te gee op onself en op die kudde wat Christus met sy dierbare bloed verwerf het. Ons is dan nou hier in u heilige Naam vergader om volgens die voorbeeld van die kerk in die tyd van die apostels, ooreenkomstig ons amp oor die dinge te handel wat voor ons sal kom en wat betrekking het op die welstand en die opbou van u gemeentes. Ons moet egter bely dat ons daartoe onbekwaam is, want ons kan van nature uit onself niks goeds dink of doen nie, daarom bid ons U, o getroue God en Vader, dat U, met die Heilige Gees, volgens u belofte in hierdie vergadering van ons wil wees om ons in alle waarheid te lei. Neem ook van ons weg alle misverstand en sondige motiewe, en gee dat u heilige Woord die enigste reël en rigsgnoer van al ons beraadslaginge mag wees, sodat alles strek tot eer van u Naam, tot opbou van u gemeente en tot verligting van ons eie gewete deur Christus Jesus, u Seun, wat met U en die Heilige Gees as die enige en waaragtige God, ewig geloof en geprys moet word. Amen.

'N GEBED/.....

'N GEBED NA DIE HANDELINGE VAN DIE KERKRAAD

Here God, hemelse Vader, ons dank U van harte dat dit U behaag om in hierdie land van U 'n kerk te versamel en dat U daartoe ons diens wil gebruik en ons die genade wil gee om vry en ongehinderd u heilige evangelie te verkondig en te gebruik en ook dank ons U dat U nou met u Heilige Gees in hierdie vergadering van ons was, ons beraadslaginge bestuur het volgens u wil en ons harte in onderlinge vrede en eendrag verbind het. Ons bid U, o getroue God en Vader, wil tog ons voor=genome arbeid genadiglik seën en die werk wat U begin het, met krag deurvoer. Versamel vir U altyd 'n ware kerk en bewaar dit by die suiwere leer, die regte gebruik van die heilige sakramente en die ywerige uitoefening van die tug. Vernietig elke bose en listige plan wat teen u Woord en kerk gesmee word. Sterk ook alle dienaars van die kerk, dat hulle getrou en volhardend u heilige Woord verkondig; verder ook die owerheid sodat hulle die wêreldlike swaard met geregtigheid en versigtigheid mag hanteer. In die besonder bid ons U vir die owerhede wat U behaag het om oor ons te stel, die hoëre sowel as die laere en veral vir die plaaslike owerheid. Gee dat hulle hele regering daarop gerig mag wees dat die Koning van alle konings oor hulle en hulle onderdane mag regeer en die ryk van die duiwel, wat 'n ryk is van lasteringe, deur hulle as u dienaars hoe langer hoe meer verbreek en tot niet gemaak mag word, en sodat ons onder hulle 'n rustige en stil lewe mag lei, in alle godsaligheid en waardigheid. Verhoor ons o God en Vader, deur Jesus Christus, u liewe Seun, wat met U en die Heilige Gees, as die enige en waaragtige God, ewig geloof en geprys moet word. Amen.

'N GEBED VOOR DIE VERGADERING VAN DIE DIAKENS

Barmhartige God en Vader, U het nie alleen gesê dat ons altyd armes by ons sal hê nie, maar U het ook beveel dat ons hulle moet bystaan. Vir hierdie doel het U in u gemeente die diens van die diakens ingestel, waardeur hulle gehelp kan word. Aangesien ons wat in hierdie gemeente tot die amp van die diakens geroep is nou hier in u Naam vergader is om oor ons bediening met mekaar te spreek, bid ons U in alle ootmoed, om Jesus Christus wil, dat U by ons sal wees met die Gees van onderskeiding, sodat ons goed onderskeid kan maak tussen die wat waarlik arm is, en die wat nie is nie; en dat ons met alle blymoedigheid en getrouheid die offergawes wat deur ons versamel is, aan elkeen mag uitdeel ooreenkomstig die nood, sodat die behoeftige lidmate nie onversorg sal wees nie maar dat ons ook nie aan hulle wat geen gebrek het sal gee nie. Laat die harte van mense met vurige liefde teens die armes ontbrand sodat hulle mildelik sal meedeel uit hulle besittings waaroor U hulle as beheerders gestel het. Gee dat ons wat liefdegawes ontvang om die behoeftiges te help, ons amp getrou, sonder dat dit ons 'n las is, en met 'n blymoedige hart, mag bedien. Verleen ons ook die gawe om nie alleen met die uiterlike gifte nie, maar ook met u heilige Woord die behoeftiges te vertroos. Aangesien die mens nie net van brood lewe nie, maar van elke woord wat uit u mond uitgaan, vra ons u seën oor ons uitdeling en die liefdegawes aan die armes sodat hulle en ons U kan loof en dank, want ons verwag die salige koms van u liewe Seun Jesus Christus wat om ons ontwil arm geword het, om ons ryk te maak tot in ewigheid. Amen.

GEBED/.....

GEBED VOOR DIE ETE

"Die oë van almal wag op U en U gee vir hulle hul voedsel op die regte tyd. U maak u hand oop en versadig alles wat lewe met welbehag." (Ps. 145:15, 16).

Heer almagtige God, U wat alles geskape het en nog deur u goddelike krag onderhou en die volk Israel in die woestyn gevoed het - Wil u seën oor ons, u arme diensknegte uitstort en hierdie gawes vir ons heilig wat ons uit u oorvloedige rykdom ontvang, sodat ons dit matig en heilig volgens u goeie wil sal gebruik en daardeur bely dat U ons Vader en die oorsprong van al die goeie is. Gee ook dat ons altyd, en voor alles, die geestelike brood van u Woord soek, waarmee ons siele gevoed word tot die ewige lewe, wat U vir ons berei het deur die bloed van u liewe Seun, ons Here Jesus Christus. Amen.
"Ons Vader", ens.

Ons Here Jesus Christus vermaan ons soos volg in Luk. 21:34, 35:
"Maar pas op vir julleself dat julle harte nie miskien beswaar word deur swelgery en dronkenskap en sorg van die lewe nie, en die dag julle nie skielik oorval nie. Want soos 'n skrik sal hy kom oor almal wat op die hele aarde woon."

GEBED NA DIE ETE

So spreek die Here in Deut. 8:10, 11: "Jy sal eet en versadig word en die Here jou God loof oor die goeie land wat Hy jou gegee het. Neem jou in ag dat jy die Here jou God nie vergeet deur sy geboorte en sy verordeninge en sy insettinge wat ek jou vandag beveel, nie te hou nie."

Here God, hemelse Vader, ons dank U vir al u weldade wat ons sonder ophou uit u milde hand ontvang; dat dit u goddelike wil is om ons te onderhou in hierdie tydelike lewe, en ons te versorg met alles wat ons nodig het; maar insonderheid dat ons deur U wedergebore is tot die hoop op 'n beter lewe wat U aan ons geopenbaar het deur u heilige evangelie. Ons bid U, barmhartige God en Vader, om nie toe te laat dat ons harte hier aan hierdie aardse en verganklike dinge vasgroeï nie, maar dat ons altyd opwaarts sien na die hemel, terwyl ons ons Saligmaker Jesus Christus verwag, totdat Hy op die wolke tot ons verlossing verskyn. "Ons Vader", ens. Amen.

GEBED VIR KRANKES EN BEPROEFTES

O almagtige, ewige en regverdige God, ons barmhartige Vader, U wat die Here van dood en lewe is, sonder wie se wil niks in die hemel of op die aarde gebeur nie - hoewel ons nie werd is u Naam aan te roep of te hoop dat U ons sal verhoor nie, as ons daarop let hoe ons tot nou toe ons tyd deurgebring het; ons bid U dat U na u barmhartigheid ons wil aansien deur Jesus Christus wat ons swakheid op Hom geneem het. Ons bely, dat daar niks in ons is as geneigdheid tot die bose en onbekwaamheid tot enige goed, waarom ons ook hierdie straf, ja nog baie meer verdien het nie. Maar Here, U weet dat ons u volk en U ons God is. Ons het geen ander toevlug nie, as alleen tot u barmhartigheid, wat U nooit geweier het aan iemand wat hom tot U bekeer het nie.

Daarom/.....

Daarom bid ons dat U ons sondes ons nie sal toereken nie, maar reken ons die wysheid, geregtigheid en heiligheid van Jesus Christus toe sodat ons in Hom voor U kan bestaan. Verlos ons om sy ontwil uit hierdie lyding, sodat die bese nie dink dat U ons verlaat het nie. As dit U behaag om ons langer so te beproef, gee ons dan geduld en sterkte om dit alles na u wil te dra en laat dit alles na u wysheid tot ons beswil strek. Straf ons liever hier as dat ons hierna met die wêreld verlore sou moet gaan. Gee aan ons dat ons hierdie wêreld, en al wat aards is, mag afsterwe sodat ons voortdurend na die ewebeeld van Jesus Christus vernuut word. Laat ons deur niks van u liefde geskei word nie, maar trek ons voortdurend tot U sodat ons die einddoel van ons roeping, naamlik om met Christus te sterwe, op te staan en in ewigheid te lewe, met vreugde mag aanvaar. Ons glo ook, dat U ons sal verhoor deur Jesus Christus wat ons soos volg leer bid het: "Ons Vader", ens.

Sterk ons ook in die regte geloof wat ons van harte en met die mond bely: "Ek glo in God", ens.

OF ALDUS

Ewige, barmhartige God en Vader, U die ewige saligheid van die lewendes en die ewige lewe van die sterwendes, U wat alleen dood en lewe in u hand het, en sonder ophou so vir ons sorg dat gesondheid en siekte, of enige goed of kwaad nie oor ons kan kom nie, ja, geen haar van ons hoof sonder u wil kan val nie, terwyl U ook vir u gelowiges alle dinge ten beste keer: ons bid U, verleen ons die genade van u Heilige Gees, dat Hy ons leer om ons ellende reg te ken en geduldig u straf te verdra, wat ons tienduizendmaal groter verdien het. Ons weet dat dit vir ons geen teken van u toorn is nie, maar van u vaderlike liefde teenoor ons, sodat ons nie saam met die wêreld veroordeel word nie. Vermeerder, o Here, ons geloof deur u oneindige barmhartigheid sodat ons hoe langer hoe meer in Christus ingelyf word soos lidmate in hulle geestelike Hoof, aan wie U ons in lyding en heerlikheid gelyk wil maak. Maak die kruis ligter sodat ons swakheid dit kan verdra. Ons onderwerp ons geheel en al aan u wil, of dat U ons langer in hierdie tentwoning wil laat bly of ons tot U in die ewige lewe wil neem, want ons is Christus se eiendom en kan daarom nie vergaan nie. Ons wil graag hierdie liggaam verlaat in die hoop van die salige opstanding, wanneer dit veel heerliker aan ons teruggegee sal word. Gee dat ons die salige troos van die vergewing van sondes en van die regverdigmaking deur Christus mag ontvang, sodat ons met daardie skild elke aanval van die satan kan weerstaan. Laat sy onskuldige bloed die vlekke en die onreinheid van ons sondes uitwis, en sy geregtigheid vir ons ongeregtigheid instaan in u laaste oordeel. Wapen ons met geloof en hoop, sodat ons nie tot skande word deur enige skrik vir die dood nie; maar as ons liggaamlike oë duister word, laat dan die oë van die gees op U sien; en as U ons die gebruik van die tong ontnem het, laat die hart dan nie ophou om U aan te roep nie. O Here, ons stel ons lewens in u hande, wil ons in ons laaste nood nie verlaat nie, doen dit om Jesus Christus wil alleen, wat ons geleer het om soos volg te bid: "Ons Vader", ens.

"Ek glo in God", ens.

DIE SIEKETROOS

'N ONDERWYSING IN DIE GELOOF EN IN DIE WEG VAN SALIGHEID

DIE SONDE EN ELLENDE VAN DIE MENS

Adam was reg en goed. Dit beteken dat hy heilig, regverdig, onbespreeklik was en as heer gestel was oor alle skepsele, wat God geskape het. (Gen. 1:26). Hy het egter nie lank in hierdie staat gebly nie. Deur die listigheid van die satan en Adam se eie ongehoorsaamheid het hy uit hierdie heerlikheid geval, en het so die verderf van die tydelike en ewige dood oor ons almal gebring (Rom. 5:12). Dit is die erfsonde waarvan Dawid praat: Kyk, in ongeregtigheid is ek gebore, en in sonde het my moeder my ontvang (Ps. 51:7). So sê Paulus ook, dat deur een mens die sonde in die wêreld ingekom het, en deur die sonde die dood, en so die dood tot alle mense deurgedring het, omdat ons almal gesondig het (Rom. 5:12).

DIE DOOD EN DIE GEVOLG VAN DIE SONDE

Die onmiddellike gevolg van Adam se sondeval was dat hy in 'n onontkombare vervloeking verstriek geraak het. Daarvan lees ons in Genesis, waar God sê: "Vervloek is die aarde om jou ontwil; met moeite sal jy daarvan eet al die dae van jou lewe." (Gen. 3:17) En: "In die sweet van jou aangesig sal jy brood eet, totdat jy terugkeer na die aarde, want daaruit is jy geneem. Want stof is jy, en tot stof sal jy terugkeer." (Gen. 3:19) Daaruit weet ons seker, dat alles wat lewe ontvang, eenmaal moet sterf (2 Sam. 14:14). Dit getuig Dawid duidelik as hy sê: "Watter mens leef daar wat die dood nie sal sien nie?" (Ps. 89:49) Ook Salomo sê: "Die lewendes weet dat hulle moet sterwe." (Pred. 9:5) "Want ons het hier geen blywende stad nie, maar ons soek die toekomstige." (Hebr. 13:14) In Hebreërs staan, dat die mens bestem is om eenmaal te sterwe en daarna die oordeel (Hebr. 9:27). Verder sê die Skrif: "Ons moet eenmaal sterwe, soos water wat uitgegooi word op die grond, wat 'n mens nie weer kan versamel nie." (2 Sam. 14:14) "Ons dae," sê Job, "is soos die dae van 'n dagloner en vinniger as 'n hardloper." (Job 7:1) En ons verdwyn soos 'n stroom, (Ps. 90:5) sê Moses; ja, "soos 'n verwaaië blaas en 'n droë stoppel," (Job 13:25) "soos 'n kleed wat die mot verteer." (Job 13:28) Want die stof moet "na die aarde terugkeer, soos dit gewees het, en die gees na God terugkeer, wat dit gegee het." (Pred. 12:7) Job sê: God het ons soos klei gevorm en sal ons tot stof laat terugkeer (Job 10:9). So sê Jakobus ook, dat die mens se lewe maar 'n miswolk is wat vir 'n kort tydjie verskyn en dan gou weer verdwyn (Jak. 4:14). Ja, ons leeftyd gaan verby soos 'n wolk, en vergaan soos 'n newel, dit vlug soos 'n skaduwee. Petrus sê ook as hy aanhaal uit Jesaja, dat "alle vlees soos gras is, en alle heerlikheid van die mens soos 'n blom van die gras is. Die gras verdor en sy blom val af" (1 Petr. 1:24; Jes. 40:6, 7) en word nie meer gevind nie. 'n Ou skrywer het gesê: Dit is 'n ewige insetting: Julle sal seker sterwe, die een vandag, die ander môre, soos die uitspruitsel van die blare aan die immergroen boom, die een verwelk, die ander een spruit uit; so is die geslagte van vlees en bloed, die een sterf en die ander een word gebore (Jesus Sirach 14:18, 19). Salomo sê: Alles het sy bepaalde uur, daar is 'n tyd om gebore te word en 'n tyd om te sterwe (Pred. 3:1, 2).

DIE VASGESTELDE TYD VAN DIE MENS

Hierdie tyd om te sterwe is in die hand van die Heer. Job sê: Die mens se "dae is vasgestel, die getal van sy maande is by U, U het vir hom grense gestel waar hy nie oor kan gaan nie." (Job 14:5). Paulus sê ook, dat God "vooraf bepaalde grense en tye vasgestel het" vir die nasies om oor die hele aarde te woon (Hand. 17:26). Dawid sê: "Kyk, U het my dae 'n paar handbreedtes gemaak, en my leeftyd is soos niks voor U nie; ja, as pure nietigheid staan elke mens daar." (Ps. 39:6). "Want ons dae is vinniger as 'n wewerspoel" en vinniger as 'n hardloper (Job 7:6). Ook is ons hier maar vreemdelinge en bywoners vir 'n klein tydjie (Hebr. 11:13). "Want wat die dae van ons jare betref - daarin is sewentig jaar, of as ons baie sterk is, tagtig jaar; en die uitnemendste daarvan is moeite en verdriet; want gou gaan dit verby en ons vlieg daarheen." (Ps. 90:10). As ons lank leef, leef ons honderd jaar; soos 'n druppel water teenoor die see, so min is ons jare teenoor die ewigheid. Petrus sê dat "een dag by die Here soos duisend jaar is, en duisend jaar soos een dag." (2 Petr. 3:8). So is ons jare in vergelyking met die ewigheid.

DIE SONDEVAL EN DIE ELLENDE VAN DIE MENS

Omdat ons nou, volgens die heilige Skrif almal moet sterf (2 Sam. 14:14), wie sou dan nie sterk na die dood verlang nie (2 Kor. 5:2), as ons bemerk in watter toestand en verderf ons deur Adam gekom het (Rom. 5:12), naamlik, in alle ongeregtigheid, rampsaligheid en lyding, sodat ons boos is, en tot boosheid geneig is van ons jeug af (Gen. 8:21). Want soos Paulus sê: ons is van nature kinders van die toorn (Efes. 2:5) en onbekwaam tot enige goed, en uit onself het ons niks as sonde nie. Soos Dawid ook sê: daar is niemand wat goed doen nie; hulle het almal afgewyk, tesame het hulle ontaard (Ps. 14:1, 3; Ps. 53:2). Want die goeie wat ons wil, doen ons nie, vanweë die sonde wat in ons woon (Rom. 7:19, 20). Van hierdie inwonende sonde getuig Dawid, dat ons in sonde ontvang en gebore is (Ps. 51:7), en daarin voortgaan (Jer. 9:3), want die versinsels van die mensehart is sleg van sy jeug af (Gen. 8:21).

DIE VERLOSSING VAN DIE MENS

Omdat ons dan nou in die toorn van God, en in die skaduwee van die dood (Mat. 4:16), ja, in die hel en die verdoeming lê, het Christus, die lig van die wêreld (Joh. 9:5) aan ons verskyn, en as die son van die geregtigheid opgegaan (Mal. 4:2). Hy is oorgelewer ter wille van ons misdade en opgewek ter wille van ons regverdigmaking (Rom. 4:25). Ons wat dood was deur die misdade en sondes het Hy saam met Hom lewendig gemaak (Efes. 2:5) en ons dit kwytskel. Die skuldbrief teen ons, wat met sy insettinge ons vyandig was, het Hy uitgedelg en weggeruim deur dit aan die kruis vas te nael (Kol. 2:14), waardeur Hy al ons vyande soos die dood (1 Kor. 15:26; Efes. 2:16), die duiwel, die hel en die verdoemenis van die wet oorwin het, soos God deur die profeet Hosea gesê het: Dood, waar is jou peste? Doderyk, waar is jou verderf? (Hos. 13:14; 1 Kor. 15:55). Dank dan God, wat ons die oorwinning gee deur die Here Jesus Christus (1 Kor. 15:57) wat volgens die belofte van God, die kop van die

duiwel/.....

duiwel vermorsel het (Gen. 3:15), in wie se mag ons gevange was, deur die sondige oortreding.

CHRISTUS IS ONS VERLOSSING

So het God aan ons, om ons daaruit te verlos, sy pand gegee (1 Tim. 6:20) namelijk sy enige geliefde Seun, in wie die Vader 'n welbehag het (Matt. 17:5; Luk. 3:22), en van wie hy gebied om na Hom, wat Hy as 'n versoening (1 Joh. 4:10) en 'n losprys gegee het (1 Tim. 2:6), te luister. Want so lief het God die wêreld gehad, dat Hy sy eniggebore Seun gegee het, sodat elkeen wat in Hom glo, nie verlore mag gaan nie, maar die ewige lewe kan hê (Joh. 3:16). En verder: Hierin is die liefde van God tot ons geopenbaar, dat God sy eniggebore Seun in die wêreld gestuur het, sodat ons deur Hom kan lewe (1 Joh. 4:9). En dit is die ewige lewe, dat hulle U ken, sê Christus, die enige, waarlike God, en Jesus Christus wat U gestuur het (Joh. 17:3). Hy is waarlik Messias (Joh. 1:42; Joh. 4:25), wat in die wêreld gekom het, in die volheid van die tyd (Gal. 4:4), waarlik God (1 Joh. 5:20), om die geweld van die satan te verbreek (1 Joh. 3:8); en waarlik mens, om ons Middelaar te wees voor God, sodat Hy ons, wat onder die wet gevange lê (Rom. 7:23) sou verlos. Hy is die vlekkelose lam, wat vir ons sonde geslaan en geoffer is (Jes. 53:7), tot 'n versoening vir al ons sonde, soos Jesaja duidelik getuig. En Hy, wat ryk was, het om ons ontwil arm geword, sodat Hy ons ryk sou maak (2 Kor. 8:9). Want al sy rykdom het Hy aan ons geskenk, al sy weldade, al sy geregtigheid, verdienste en heiligheid. Hiervoor moet ons Hom met die geloof omhels, en in liefde en gehoorsaamheid dankbaar wees. Wie sou Hom wat ons eerste liefgehad het, nie liefhê nie. Toe ons nog vyande was, het Hy ons verlos en versoen, hoeveel te meer sal ons deur sy lewe salig word nou dat ons vriende geword het (Rom. 5:10). Want kan iemand meer liefde hê as om sy lewe vir sy vriende te gee, wat Christus as die goeie Herder bewys het, deurdat Hy aan sy Vader gehoorsaam geword het tot die dood, ja, die dood van die kruis. 'n Klein tydjie was Hy minder as die engele, waardeur Hy met heerlikheid en eer gekroon is, vanweë die lyding van die dood, sodat Hy deur die genade van God vir almal die dood sou smaak (Hebr. 2:9). Ook is Hy die ware Samaritaan, wat olie en wyn in ons wonde giet het (Luk. 10:34), dit beteken dat Hy sy dierbare bloed vir ons sonde vergiet het, en ons met so 'n duur prys gekoop het. Petrus sê: ons is nie deur goud of silwer losgekoop nie, maar deur die kosbare bloed van Christus, soos van 'n lam, sonder gebrek en vlekkeloos (1 Petr. 1:18, 19). Want ons is nie verlos deur die bloed van bokke en kalwers nie, maar Hy het deur sy eie bloed eenmaal ingegaan in die heiligdom en 'n ewige verlossing teweeggebring (Hebr. 9:12). Ook het God, die Vader, ons verlos uit die mag van die duisternis, en oorgebring in die koninkryk van die Seun van sy liefde, in wie ons die verlossing het deur sy bloed naamlik die vergifnis van die sondes (Kol. 1:13, 14).

ONS MOET TOT CHRISTUS ONS TOEVLUK NEEM

Aangesien ons dit nou sonder twyfel weet, dat ons alleen, sonder enige verdienste (want die het ons nie, ons is nuttelose slawe), deur die dood en die weeropstanding van Christus die ewige saligheid verkry, moet ons met 'n vaste vertroue na die troon van die genade gaan, sodat

ons/.....

ons barmhartigheid kan verkry, en genade vind om op die regte tyd gehelp te word. Omdat ons almal hulp nodig het, moet ons na Hom toe gaan. Deur die profeet Dawid sê Hy: Roep My aan in die dag van benoudheid Ek sal jou uithelp (Ps. 50:15). En: Ofskoon 'n moeder haar kind vergeet, nogtans sal Ek jou nie vergeet nie. Christus sê self in die evangelie: Kom na My toe, almal wat vermoeid en belas is, en Ek sal julle rus gee, en julle sal rus vind vir julle siele (Matt. 11:28, 29). Na wie toe sal ons anders gaan? Hy het die woorde van ewige lewe en die lewe is in Hom geopenbaar. Hy is daar= die hemelse manna, wat ons siele vir ewig versadig; die hemelse brood, wie daarvan eet deur die geloof sal nooit weer honger kry nie, en wie sy bloed drink, sal nooit weer dors kry nie.

CHRISTUS DIE FONTEIN VAN DIE EWIGE LEWE

Christus roep weer duidelik deur Johannes uit as Hy sê: As iemand dors het, laat hom na My toe kom en drink! (Joh. 7:37). Hy wat in My glo, soos die Skrif sê, strome van lewende water sal uit sy binneste vloei (Joh. 7:38), wat die werke van die Heilige Gees is. Wie van daardie lewende water drink, sal in ewigheid nooit dors kry nie, maar die water wat Ek hom sal gee, sal in hom word 'n fontein van water wat opspring tot in die ewige lewe (Joh. 4:14). God spreek deur die profeet Jesaja: O, almal wat dors het, kom na die waters; en wie geen geld het nie, kom, koop en eet; ja kom, koop sonder geld en sonder prys, wyn en melk! (Jes. 55:1). Daarom laat ons na hierdie fontein toe gaan vir ons verkoeling, en nie na die stinkende putte wat geen water het nie; want uit sy volheid het ons ontvang, ja genade op genade, want die wet is deur Moses gegee; die genade en die waarheid het deur Jesus Christus gekom (Joh. 1:16, 17).

CHRISTUS ONS MIDDELAAR

Hy is waarlik Middelaar, wat tussen God en ons staan, om ons Voor= spraak (1 Joh. 2:1) te wees teen al ons beskuldigers, want daar is een Middelaar tussen God en die mense, die mens Jesus Christus (1 Tim. 2:5). Ook daarom is Hy die Middelaar van die Nuwe Testament, sodat terwyl daar 'n dood plaasgevind het vir die versoening van die oortredinge onder die eerste testament, die wat geroepe is, die belofte van die ewige erfenis kan ontvang. Daarom kan Hy ook hulle volkome salig maak, wat deur Hom tot God gaan, omdat Hy altyd leef om vir hulle te bid (Hebr. 7:25). Johannes stem hiermee ooreen as hy sê: As iemand gesondig het, ons het 'n Voorspraak by die Vader, Jesus Christus, die regverdige. Hy is 'n versoening vir ons sondes, en nie alleen vir ons s'n nie, maar ook vir die van die hele wêreld (1 Joh. 2:1, 2), naamlik vir al die volke en nasies van die hele wêreld, wat hulle waarlik tot God bekeer. Want die Lam is van die begin af vir die gelowiges geslag (Openb. 13:8), soos Christus self sê, dat Abraham sy dag gesien en hom verbly het (Joh. 8:56).

OOR DIE REGVERDIGING

God is nie 'n aannemer van die persoon nie, want God is nie alleen God van die Jode nie, maar ook van die heidene, aangesien dit inderdaad

een God/.....

een God is wat die besnedenes sal regverdig uit die geloof en die onbesnedenes deur die geloof. Want deur die geloof alleen het Hy ons geregverdig, sonder die werke van die wet. Soos Dawid ook sê, dat die saligheid alleen vir die mens is, wat God die geregtigheid toereken sonder werke, as Hy spreek: Welgeluksalig is hy wie se oortreding vergewe, wie se sonde bedek is. Welgeluksalig is die mens aan wie die Here die ongeregtigheid nie toereken nie (Ps. 32:1, 2).

CHRISTUS BID VIR ONS

Omdat ons dan uit die geloof geregverdig is, het ons vrede by God deur ons Here Jesus Christus, in wie ons die vrymoedigheid en die toegang het, met vertroue, om in die heiligdom in te gaan deur sy bloed, waardeur Hy vrede gemaak het tussen God en ons, want Hy is ons ware vrede, sodat ons nou nie meer hoef te vrees nie. Want Paulus sê: As God vir ons is, wie kan teen ons wees (Rom. 8:31). Wie sal beskuldiging inbring teen die uitverkorenes van God? God is dit wat regverdig maak. Wie is dit wat veroordeel? Christus is dit wat gesterf het, ja meer nog, wat ook opgewek is, wat ook aan die regterhand van God is, wat ook vir ons intree. Wie sal ons skei van die liefde van Christus? Verdrukking of benoudheid of vervolging of honger of naaktheid of gevaar of swaard? (Rom. 8:33-35) Daarom al sondig ons elke dag met woord en daad, moet ons tog nie moed verloor nie. Want Jesaja sê: Al was julle sondes soos skarlaken, dit sal wit word soos sneeu; al was dit rooi soos purper, dit sal word soos wol (Jes. 1:18). Dit geskied deur Christus, wat ons van ons sondes gewas het in sy bloed. Daarvan is die doop 'n teken, en ook die nagmaal, dat ons verlos is deur die offerande van Christus wat eenmaal aan die kruis plaasgevind het, sodat Hy ons sou verlos van die toekomstige toorn, en van alle ongeregtigheid en vir Homself 'n volk as sy eiendom sou reinig, ywerig in goeie werke, waardeur God geprys word.

ONS MOET NA DIE DOOD VERLANG, EN UIT DIE LIGGAAM VERHUIS, VOORDAT ONS BY DIE HERE KAN KOM

Nou dat ons dit verseker weet, dat ons deur Christus met God versoen is, behoort ons volgens die Woord van God 'n volkome begeerte te hê om ontslae te wees van hierdie sterflike liggaam, waardeur ons tot die heerlike erfenis van al die kinders van God moet kom, wat vir ons in die hemel bewaar is. Dit het Paulus, die uitverkore werktuig van God, ook begeer, as hy sê: Ek ellendige mens! Wie sal my verlos van die liggaam van die dood (Rom. 7:24) en die sonde? Verder sê hy nog: Want ons weet dat, as ons aardse tentwoning afgebreek word, ons 'n gebou het van God, ewig, in die hemele, en ons verlang om daarmee oorklee te word (2 Kor. 5:1, 2). Daarom het ons altyd goeie moed en weet dat as ons in die liggaam inwoon ons van die Here uitwoon (2 Kor. 5:6). Maar ons verkies om liever uit die liggaam uit te woon en by die Here in te woon (2 Kor. 5:8). Paulus sê verder: Want ons weet dat die hele skepping tesame sug, en nie alleen dit nie, maar onself ook, wat die eerstelinge van die Gees het, ons sug ook in onself in afwagting van die aanneming tot die kinders, naamlik die verlossing van ons liggaam (Rom. 8:22, 23). Ons is pelgrims en vreemdelinge, wie sou dan nie begeer om in sy vaderland tuis te kom nie? Want ons wandel hier in die vreemde en deur die geloof en nie deur aanskouing

nie./.....

nie. Nou sien ons deur 'n spieël in 'n raaisel, maar eendag van aangesig tot aangesig (1 Kor. 13:12). Ons sal Hom sien soos Hy is. Wie sou dan nie verlang na hierdie aanskouing nie, waar ons sien dat die heilige manne van God daarna verlang het? Ons lees: Soos 'n hert wat smag na waterstrome, so smag my siel na U, o God. My siel dors na God, na die lewende God; wanneer sal ek ingaan en voor die aangesig van God verskyn? My trane is my spys dag en nag, omdat hulle die hele dag vir my sê: Waar is jou God? (Ps. 42:2-4). Hierdie onuitspreeklik heerlike aanskouing van God is so groot, soos die apostel sê: Wat die oog nie gesien en die oor nie gehoor en in die hart van 'n mens nie opgekom het nie, wat God berei het vir die wat Hom liefhet (1 Kor. 2:9). Dawid sê weer: 'n dag in die voorhowe van die Here is beter as duisend elders. Ek wil liever by die drumpel staan in die huis van my God, as om te woon in die tente van goddeloosheid (Ps. 84:11). Welgeluksalig is hulle wat woon in u huis, hulle prys U gedurig (Ps. 84:5). Hulle verkwik hulle aan die vettigheid van u huis, en U laat hulle drink uit die stroom van u genietinge. Want by U is die fontein van die lewe; in u lig sien ons die lig (Ps. 36:9, 10). Dit is die heerlike woning, waarvan Christus spreek deur Johannes: In die huis van my Vader is daar baie wonings; as dit nie so was nie, sou Ek dit vir julle gesê het. Ek gaan om vir julle plek te berei, en kom weer en sal julle na My toe neem, sodat julle ook kan wees waar Ek is (Joh. 14:2, 3), te wete in die nuwe Jerusalem, wat die son of die maan nie nodig het nie, want die heerlijkheid van God verlig hom en die Lam is sy lamp. Daar sal God al die trane van ons oë afvee, en daar sal geen dood meer wees nie (Openb. 21:4). Dit is die laaste vyand wat die Here onder sy voete sal vertrap. Daar het God 'n heerlike bruilof berei, waar ons saam met Abraham, Isak en Jakob sal aansit in die koninkryk van die hemele. Salig is die wat genooi is na die bruilofsmaal van die Lam.

ONS BESTEMMING

Tot hierdie bruilofsmaal kan ons nie kom anders as deur die dood nie. Daarom sê Paulus: Want vir my is die lewe Christus en die sterwe wins (Filip. 1:21). So gou as die gelowiges hiervandaan skei, gaan hulle in die ewige rus soos Christus sê: Ek wil dat waar Ek is ook my dienaar sal wees (Joh. 12:26). En weer: Wie my woord hoor en Hom glo wat My gestuur het, het die ewige lewe en word nie veroordeel nie, maar het oorgegaan uit die dood in die lewe (Joh. 5:24). Dit is ook duidelik te merk by die moordenaar, as hy bid en sê: Dink aan my, Here, wanneer U in u koninkryk kom. Waarop Christus hom antwoord: Vandag sal jy met My in die paradys wees (Luk. 23:42, 43). Daarom sê Paulus in ooreenstemming hiermee: Ek het verlange om heen te gaan en met Christus te wees. Salomo sê ook dat die stof na die aarde terugkeer soos dit gewees het, en die gees na God terugkeer wat dit gegee het (Pred. 12:7). Dit blyk ook duidelik uit die voorbeeld van Henoch (Hebr. 11:5) en Elia (2 Kon. 2) wat altwee opgeneem is in die hemel, waar ons burgerskap en wandel is, vanwaar ons ook die Here Jesus Christus as Verlosser verwag wat ons vernederde liggaam van gedaante sal verander, om gelykvormig te word aan sy verheerlikte liggaam (Filip 3:20, 21).

VOOR/.....

VOOR ONS VERHEERLIK KAN WORD MOET ONS EERS STERF

Tot hierdie verheerliking kan ons nie kom, anders as deur veel lyding nie. Hiervan sê Jesus Sirach heel mooi: My kind, sê hy, as jy kom om die Heer te dien, berei jou siel vir beproewing, waarin jy jou ook verheug, jy, wat vir 'n kort tydjie bedroef is onder allerhande beproewinge. Maar die God van alle genade, wat ons geroep het tot sy ewige heerlikheid in Christus Jesus, sal jou, nadat jy 'n kort tyd gely het, volmaak, bevestig, versterk en grondves. Paulus sê weer: As ons met Christus ly, sal ons ook met hom verheerlik word. Want ek reken dat die lyding van die teenwoordige tyd nie opweeg teen die heerlikheid wat aan ons geopenbaar sal word nie (Rom. 8:17, 18). Want ons ligte verdrukking wat vir 'n oomblik is, werk vir ons uit 'n alles oortreffende ewige gewig van heerlikheid. En Dawid sê: Saans vernag die geweene, maar smôrens is daar gejuig (Ps. 30:6). Namate julle gemeenskap het aan die lyde van Christus, moet julle bly wees, sodat julle ook in die openbaring van sy heerlikheid met blydschap kan jubel (1 Petr. 4:13). Jesus het ook buitekant die poort gely. Laat ons dan uitgaan na Hom toe buitekant die laer en sy smaad dra (Hebr. 13:13). Want daarin het Christus vir ons 'n voorbeeld nagelaat, sodat ons sy voetstappe kan navolg. Weer sê Petrus: Omdat Christus dan vir ons na die vlees gely het, moet julle ook jul wapen met dieselfde gedagte dat wie na die vlees gely het, opgehou het met die sonde (1 Petr. 4:1). Verder sê Jakobus ook: Ag dit louter vreugde, my broeders, wanneer julle in allerhande versoekinge val (Jak. 1:2). En Paulus sê ook: Ons roem in die verdrukkinge, omdat ons weet dat die verdrukking lydsaamheid werk, en die lydsaamheid beproefdheid, en die beproefdheid hoop en die hoop beskaam nie (Rom. 5:3-5). Daarom moet ons die tugtiging van die Here nie gering ag, en beswyk as ons deur hom bestraf word nie, want die Here tugtig hom wat Hy liefhet, en Hy gésel elke seun wat Hy aanneem (Hebr. 12:6). Dit sien ons deurgaans in Hebreërs 12. Daarom, wees geduldig; versterk julle harte, omdat die weerkoms van die Here naby is (Jak. 5:7). Neem as voorbeelde van lyding en van geduld die profete. Ons reken hulle gelukkig wat verdra, want ons het van die verdraagsaamheid van Job gehoor, en die einddoel van die Here met hom gesien (Jak. 5:10, 11) wat vir ons 'n voorbeeld van volharding nagelaat het. Want ons sien dat Christus vanweë die lyding van die dood met ewige heerlikheid en eer gekroon is. Daarom sê Christus ook: Wie volhard tot die einde toe, hy sal gered word (Mark. 13:3). En Paulus sê: Ek het die goeie stryd gestry; ek het die wedloop vol-eindig; ek het die geloof behou. Verder is vir my weggeleë die kroon van geregtigheid, wat die Here my in die dag sal gee; en nie aan my alleen nie, maar aan almal wat sy verskyning liefgehad het (2 Tim. 4:7 en 8). Jakobus sê ook so: Salig is die man wat versoeking verdra, want as hy die toets deurstaan het, sal hy die kroon van die lewe ontvang wat die Here belof het aan die wat Hom liefhet (Jak. 1:12).

ONS MOET DAPPER TEEN AL ONS VYANDE STRY

Om hierdie kroon van geregtigheid te verkry, moet ons dapper stry teen al ons vyande, wat ons van al kante beveg, insonderheid teen die listige aanslae van die duiwel. Trek die volle wapenrusting van God teen hom aan (Efes. 6) sodat u die bese met al sy geweld kan weerstaan. Van hierdie stryd sê ook Petrus, dat die duiwel rondloop

soos/.....

soos 'n brullende leeu en soek wie hy kan verslind. Hom moet julle teëstaan, standvastig in die geloof (1 Petr. 5:8, 9), en hy sal van julle af wegvlug. Hierdie weerstand en oorwinning het ons van God deur Christus, wat die satan onder ons voete verbrysel (Rom. 16:20), in wie se geweld en strikke ons gevange was. Hy is die owerste van hierdie wêreld, wat buitentoe gedryf is deur Christus, en so het ons deur Hom die oorwinning verkry, en het deel aan Hom deur ons geloof. Hy is die ou slang (Openb. 12:9; 20:2) wat soek om ons te verslind, wat ook ons eerste ouers verslind het, ook ons nog in die hakskeen byt, waarom hy 'n mensemoordenaar van die begin af genoem word.

ONS MOET WAAK EN BID

Daarom moet ons teen sy listige moordery op ons hoede wees, soos Petrus sê: Wees nugter en waak in die gebede (1 Petr. 5:8). Want soos Christus sê: Ons weet nie die tyd of die uur wanneer die Here sal kom nie, maar ons weet dit: As die huishoof gewet het in watter nagwaak die dief sou kom, sou hy gewaak het. Daarom moet julle ook gereed wees omdat die Seun van die mens kom in 'n uur wat ons nie waak nie (Matt. 24:42-44) maar begin om ons medediensknepte te slaan en saam met die dronkaards begin eet en drink. So sal die Heer kom en ons middeldeer sny en ons deelgenote maak van die geveinsdes. Daar sal geween wees en gekners van tande (Matt. 24:51), waar die wurm nie sterf en die vuur nie uitgeblas word nie. Want ons weet baie goed dat die dag van die Here kom net soos 'n dief in die nag en wanneer ons sê: Vrede en veiligheid - dan oorval 'n skielike verderf ons soos die barensnood 'n swanger vrou (1 Thes. 5:2, 3). Wees waaksaam dat julle harte nie miskien beswaar word deur swelgery en dronkenskap en sorge van die lewe nie, en die dag julle skielik oorval nie (1 Thes. 5:4). Want soos 'n strik sal hy oor ons kom, en so vinnig as die bliksem. Waak dan en bid altyd deur, sodat julle waardig geag mag word om al hierdie dinge wat kom, te ontvlug, en onbevreesd te staan voor die Seun van die mens. Hierdie waardigheid om te staan voor die Seun van die mens bestaan in 'n rein, onbevleete en onwankelbare geloof, wat deur die liefde werk, waarmee ons Christus met al sy verdienstes en weldade ontvang en omhels. Daardie geloof moet ons tot uiting bring in 'n rein lewe soos Jakobus sê (Jak. 4:8); en van hierdie reinheid, sê Christus: Salig is die wat rein van hart is, want hulle sal God sien (Matt. 5:8). Die vernaamste reinheid lê in die hart. Want so sê Christus: Uit die hart kom daar moord, egbreuk, hoerery, diewery, valse getuienis, lasteringe. Dit is hierdie dinge wat die mens onrein maak (Matt. 15:19, 20). Daarom jaag na die vrug van die Gees, naamlik: liefde, blydschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelikheid, goedheid, geloof, sagmoedigheid, kuisheid (Gal. 5:22), geregtigheid en waarheid. Daarom as ons nie weer gebore word nie, kan ons die koninkryk van God nie ingaan nie (Joh. 3:3). Ja, soos Christus sê: As julle nie verander en soos die kindertjies word nie, maar in die boosheid bly, sal julle nooit in die koninkryk van die hemele ingaan nie (Matt. 18:3). En daarin sal nie inkom, iets wat verontreinig en gruwelikeid doen en leuens spreek nie, soos Johannes duidelik getuig (Openb. 21:27).

DIE WET VAN GOD ROEP ONS OP OM VOLMAAK TE WEES

Die wet van God eis hierdie volkomeheid van ons, soos geskrywe staan: Vervloek is elkeen wat nie bly in alles wat geskryf is in die boek van die wet om dit te doen nie (Gal. 3:10). Jakobus sê ook: Wie in een opsig struikel, het aan almal skuldig geword (Jak. 2:10). En weer: Die mens wat die wet sal doen, sal daardeur lewe, maar ons volbring die allerkleinste gebod nie volkome nie, soos die wyse man sê: As ons meen ons het klaar, dan begin ons eers. En al was dit dat ons alles gedoen het wat ons beveel is, dan het ons nog maar net gedoen wat ons verplig was om te doen. Daarom is ons deur die wet in Gods regverdige toorn veroordeel. Maar hiervoor het ons 'n onfeilbare geneesmiddel naamlik Christus, wat ons, soos Paulus sê losgekoop het van die vloek van die wet (Gal. 3:13) en aan die geregtigheid van God vir ons voldoen het. Hy het vrede gemaak en die middelmuur van skeiding afgebreek (Efes. 2:14) naamlik die wet van geboorte, wat in insettinge bestaan, en ons ons sonde kwytskeld en die skuldbrief uitgedelg deur dit aan die kruis vas te nael. Vir hierdie groot liefde van Christus behoort ons Hom weer lief te hê en dankbaar te wees met goeie werke, en in Hom waaragtig te glo, dat Hy ons al hierdie heerlike weldade geskenk het. Want die wat tot God kom, moet glo dat Hy 'n beloner is van die wat hom soek (Hebr. 11:6). Die regverdige sal deur sy geloof lewe (Rom. 1:17). Ons besluit dan, dat die mens deur die geloof geregverdig word sonder die werke van die wet (Rom. 3:28). En al is dit dat ons met Christus iets ly, (Rom. 8:17) dan moet ons nie kleinmoedig wees nie, want ons sien dat Christus self, toe Hy ter wille van ons sonde geslaan is, nie teruggeslaan het nie, maar geduldig gely het.

DIE VOORSPOED VAN DIE GODDELOSE

Al is dit dat die goddelose mense in groot voorspoed lewe, soos Dawid en die profete getuig, so moet ons ons nie verwonder en ook nie struikel nie, maar ons troos met die versekering, dat hulle einde die ewige dood is. God bring hulle af soos skape om geslag te word. Dit is selfs wonderlik dat die gelowiges nie nog meer teenspoed het vanweë die heerlike vreugde wat vir hulle berei is nie: daarenteen dat die goddelose nie nog meer voorspoed geniet, as wat hulle het, as in aanmerking geneem word, die gruwelike verdoemenis wat hulle wag nie. Daarom al is dit, dat die beproewinge van die gelowiges ongelyk is aan die van die ongelowiges, kan ook die opstanding van die dodes ongelyk wees.

DIE OPSTANDING VAN DIE ONTSLAPENES

Hierin het ons 'n groot troos, dat al die gelowiges op die jongste dag sal verrys. As Paulus dit uiteensit, sê hy: As daar geen opstanding van die dode is nie, dan is Christus ook nie opgewek nie (1 Kor. 15:13). Dan is ons prediking tevergeefs, en word ons valse getuie van God bevind. Aangaande die wyse van die opstanding, kan ons duidelik sien in Esegïël 37 hoedat ons met vlees en been sal verrys (Eseg. 37:1-8). Job sê ook duidelik: Ek weet my Verlosser leef; en Hy sal as laaste oor die stof opstaan, en nadat dit alles my vel afgeskeur het, sal ek nogtans uit my vlees God aanskou (Job 19:25).

So sê/.....

So sê Jesaja ook, dat die aarde en Johannes, dat die see sy dodes sal gee, wat daarin geslaap het, want Christus is die opstanding, die eersteling van die wat ontslaap het (1 Kor. 15:20). Julle moet nie onkundig wees met betrekking tot die ontslapenes nie, sodat julle nie treur soos die ander wat geen hoop het nie (1 Thes. 4:13). Want as ons glo, dat Jesus gesterwe en opgestaan het, sal God ook die wat in Jesus ontslaap het, saam met Hom bring. Want dit sê ons vir julle deur die Woord van die Here, dat ons wat in die lewe oorbly tot by die wederkoms van die Here, die ontslapenes hoegenaamd nie voor sal wees nie. Want die Here self sal van die hemel neerdaal met 'n geroep, met die stem van die aartsengel en met geklank van die basuin van God; en die wat in Christus gesterf het, sal eerste opstaan. Daarna sal ons wat in die lewe oorbly, saam met hulle in wolke weggevoer word, die Here tegemoet in die lug (1 Thes. 4:15). Want ons moet almal verskyn voor die regterstoel van Christus, sodat elkeen kan ontvang, wat hy deur die liggaam verrig het, volgens wat hy gedoen het, of dit goed is of kwaad (2 Kor. 5:10). Dan sal Christus die skape van die bokke afskei. En Hy sal die skape aan sy regterhand sit, wat sy lieflike stem sal hoor: Kom, julle geseëndes van my Vader, beërf die koninkryk, wat vir julle toeberei is van die grondlegging van die wêreld af (Matt. 25:32-34). Dan sal ons met groot vrymoedigheid staan teenoor hulle wat ons verdruk het. Dan sal ons skyn soos die son, in die koninkryk van ons Vader. Daar sal ons kom by die tienduiseende van engele. Daar sal ons met Hom as konings heers in alle ewigheid (Openb. 22:5). Amen. Salig is die, wat geskrywe is in die boek van die lewe.

ENKELE SPREUKE VAN TROOS UIT DIE HEILIGE SKRIF

O Here, straf my nie in u toorn nie, en kasty my nie in u grimmigheid nie (Ps. 38:2).

O Here, verkwik my siel en lei my in die spore van geregtigheid, en wees met my (Ps. 23:3).

Wees my genadig en aanskou my ellende vanweë my haters. U wat my verhef uit die poorte van die dood (Ps. 9:14).

Wees nie ver van my af nie, want die nood is naby, en daar is geen helper nie (Ps. 22:12).

By U, o Here, skuil ek; laat my nie beskaamd staan nie (Ps. 31:2).

Wend U tot my en wees my genadig, want ek is eensaam en ellendig; aanskou my ellende en moeite, en vergeef al my sondes (Ps. 25:16, 18).

U is my rots en my bergvesting; wil my lei en bestuur (Ps. 31:4).

As ek U aanroep, weet ek seker, U is my God, wat my siel van die dood red.

Verberg u aangesig vir my sondes en delg uit al my ongeregtighede (Ps. 51:3).

O Here, verberg u aangesig nie vir my nie, want ek is benoud; verhoor my dan gou, en verlos my (Ps. 69:18).

In die dag van my benoudheid roep ek U aan; wend U tot my en wees my genadig; gee u sterkte aan u kneg (Ps. 86:7).

Bande van die dood het my omring, en angste van die doderyk het my getref. O Here, verlos my siel! (Ps. 116:3).

O Here, gaan nie na die gereg met u kneg nie, want niemand wat leef is voor u aangesig geregverdig nie (Ps. 143:2).

Hierdie en dergelike spreuke kan u deur die hele boek van die Psalms lees.

SOMMIGE SPREUKE VIR DIE SIEKES IN HULLE NOOD

Kom na My toe, almal wat vermoeid en belas is, en Ek sal julle help, en julle sal rus vind vir julle siele (Matt. 11:28).

Help nou met Simon Ciréne Sy kruis dra.

Gaan nou uit buitekant die laer en sy smaad dra (Hebr. 13:13).

Laat ons nou een uur met Hom waak, sodat ons nie in versoeking kom nie (Matt. 26:40, 41).

Nou moet u die beker drink wat Christus gedrink het; Hy het bloed=druppels gesweet om dit te ontgaan, maar gebid dat die wil van die Vader moet geskied.

Sê nou met die moordenaar: Dink aan my, Here, wanneer U in u koninkryk kom (Luk. 23:42).

O God, wees my, sondaar, genadig (Luk. 18:13).

Here, Seun van Dawid, wees my barmhartig (Matt. 20:30).

O Here Jesus, ontvang my gees (Hand. 7:59).

Ek verlang na U; wanneer sal ek u lieflike aangesig aanskou? Want my siel dors na U soos 'n dor land.

O Here, U is vir my die lewe, en die sterwe is vir my wins (Filip. 1:21).

Ek het verlanse om heen te gaan en met U te wees.

Ek, ellendige mens! Wanneer sal U my verlos van die liggaam van hierdie dood? (Rom. 7:24).

Dis vir my beter om te sterwe as om te lewe (1 Kor. 9:15).

Maar Here, laat u wil geskied (Matt. 6:10; Luk. 11:2).

Vader, in u hande gee ek my gees oor (Luk. 23:46).

Mag God, onse liewe Vader, ons dit alles vergun, deur die verdienste van sy liewe Seun, onse Here, Jesus Christus. - Amen.

GELOOFSBELYDENISSE

DIE APOSTOLIESE GELOOFSBELYDENIS

- (1) Ek glo in God die Vader, die Almagtige, Skepper van hemel en aarde.
- (2) En in Jesus Christus, sy eniggebore Seun, onse Heer;
- (3) wat ontvang is van die Heilige Gees, gebore uit die maagd Maria;
- (4) wat gely het onder Pontius Pilatus, gekruisig, gestorwe en begrawe is, en neergedaal het na die hel;
- (5) wat op die derde dag weer opgestaan het uit die dode;
- (6) opgevaar het na die hemel, en sit aan die regterhand van God, die almagtige Vader;
- (7) vanwaar Hy sal kom om te oordeel die wat nog lewe en wat reeds ontslaap het.
- (8) Ek glo in die Heilige Gees;
- (9) 'n heilige, algemene, Christelike kerk, die gemeenskap van die heiliges;
- (10) vergewing van sondes;
- (11) wederopstanding van die vlees,
- (12) en 'n ewige lewe.

GELOOFSBELYDENIS OPGESTEL IN DIE KERKVERGADERING VAN NICÉA (325) EN IN DIE VAN KONSTANTINOPEL (391) VERNUUT (1)

Ons glo in een God, die almagtige Vader, die Skepper van hemel en aarde, en van alle dinge, sienlike en onsienlike. En in een Heer, Jesus Christus, die eniggebore Seun van God, gebore uit die Vader voor alle eeue; (God uit God) Lig uit Lig, waaragtige God uit waaragtige God, gebore, nie gemaak nie, van dieselfde wese met die Vader; deur wie alle dinge gemaak is; wat ter wille van ons, mense, en ons saligheid neergekom het uit die hemel en vlees geword het uit die Heilige Gees en die maagd Maria, en 'n mens geword het, wat ook vir ons gekruisig is onder Pontius Pilatus, gely het en begrawe is; en op die derde dag opgestaan het volgens die Skrifte; wat opgevaar het na die hemel, en wat sit aan die regterhand van die Vader; wat weer sal kom met heerlikheid om te oordeel die lewende en die dode; wie se ryk geen einde sal hê nie. En in die Heilige Gees, die Heer en Lewendmaker, wat van die Vader en die Seun uitgaan, wat saam met die Vader en die Seun aanbid en verheerlik word, wat gespreek het deur die profete. En een heilige, algemene en apostoliese kerk. Ons bely een doop tot vergifnis van die sondes; ons verwag die opstanding van die dode, en die lewe van die toekomstige eeu. Amen.

DIE GELOOFSBELYDENIS/.....

-
- (1) Aangehaal in art. ix van die Nederlandse Geloofsbelydenis.

DIE GELOOFSBELYDENIS GENOEM NA ATHANASIUS (1)

1. Vir elkeen wat wil salig word is voor alle dinge nodig dat hy die algemene geloof hou;
2. Maar elkeen wat dit nie geheel-en-al en ongeskonde bewaar nie, sal sonder twyfel vir ewig verlore gaan.
3. Die algemene geloof dan is dit dat ons die ewige God in die drievuldigheid en die drievuldigheid in die eenheid eer.
4. Sonder om die persone te vermeng of die substansie te deel.
5. Want die persoon van die Vader is 'n ander, van die Seun 'n ander, van die Heilige Gees 'n ander.
6. Maar die Vader, die Seun en die Heilige Gees het een Godheid, gelyke eer en mede-ewige majesteit.
7. Hoedanig die Vader is, sodanig is ook die Seun, sodanig is ook die Heilige Gees.
8. Ongeskepe is die Vader, ongeskepe is die Seun, ongeskepe is die Heilige Gees.
9. Oneindig is die Vader; oneindig is die seun, oneindig is die Heilige Gees.
10. Ewig is die Vader, ewig is die Seun, ewig is die Heilige Gees.
11. Nogtans is dit nie drie ewiges nie, maar een ewige.
12. Net so ook nie drie ongeskapenes of drie oneindiges nie, maar een ongeskapene en een oneindige.
13. Net so is die Vader almagtig, die Seun almagtig, die Heilige Gees almagtig.
14. En tog is dit nie drie Almagtiges nie, maar een Almagtige.
15. So ook is die Vader God, die Seun God, die Heilige Gees God.
16. En tog is dit nie drie Gode nie, maar dit is een God.
17. So is die Vader Heer, die Seun Heer, die Heilige Gees Heer.
18. En tog is dit nie drie Here nie, maar dit is een Heer.
19. Want soos ons deur die christelike waarheid gedwing word om elke persoon afsonderlik God en Heer te noem, so is dit ons ook deur die algemene geloof verbode om van drie Gode of Here te praat.
20. Die Vader is deur niemand gemaak of geskepe of gegenereer nie.

21. Die Seun is deur die Vader alleen, nie gemaak of geskape nie, maar gegenereer.
22. Die Heilige Gees is deur die Vader en die Seun nie gemaak of geskape of gegenereer nie, maar uitgaande.
23. So is daar dan een Vader, nie drie Vaders nie; een Seun, nie drie Seuns nie; een Heilige Gees, nie drie Heilige Geeste nie.
24. En in hierdie drievuldigheid is niks eerder of later nie; niks meer of minder nie; maar al die drie persone is onderling mede-ewig en volkome aan mekaar gelyk.
25. Sô dat in alle opsigte, soos alreeds hierbo gesê is, die eenheid in die drievuldigheid en die drievuldigheid in die eenheid moet geëer word.
26. Daarom wie dus salig wil word, moet so oor die drieëenheid voel.
27. Maar vir die ewige saligheid is dit nodig dat hy ook getrou aan die menswording van onse Here Jesus Christus moet glo.
28. Sô is dan die regte geloof dat ons glo en bely dat onse Here Jesus Christus, die Seun van God, te gelyk God en mens is.
29. Hy is God uit die substansie van die Vader, voor alle tye gegenereer, en mens uit die substansie van sy moeder, in die tyd gebore.
30. Volkome God, volkome mens bestaande uit 'n redelike siel en menslike vlees.
31. Aan die Vader gelyk na die Godheid, minder as die Vader na die mensheid.
32. En alhoewel Hy God is en mens, is Hy nogtans nie twee nie, maar een Christus.
33. Hy is een, nie deur die verandering van die Godheid in die vlees nie, maar deur die aanneming van die mensheid in God.
34. Hy is een, nie deur die vermenging van substansie nie, maar deur die eenheid van die persoon.
35. Want soos die redelike siel en die vlees een mens is, so is God en die mens Christus een.
36. Wat gely het om ons saligheid ontwil, neergedaal het na die hel; op die derde dag weer opgestaan het uit die dode.
37. Opgevaar het na die hemel, aan die regterhand van die Vader sit, en vandaar sal kom om te oordeel die lewende en die dode.
38. By wie se kom alle mense weer sal opstaan met hulle liggame, en rekenskap sal gee van hulle eie werke.

39. En die wat goed gedoen het, sal in die ewige lewe ingaan, maar die wat kwaad gedoen het, in die ewige vuur.
40. Dit is die algemene geloof, en as iemand dit nie getrou en vas glo nie, sal hy nie salig word nie.

BEGRAFNISFORMULE

Daar dit die almagtige God behaag het om ons dierbare tans gestorwe broeder (suster) N.N. tot Hom te neem;

daarom vertrou ons sy (haar) liggaam aan die aarde toe, aarde tot aarde, as tot as, stof tot stof,

in die vaste en sekere hoop van die opstanding tot die ewige lewe deur onse Here Jesus Christus, wat ons vernederde liggaam aan sy verheerlikte liggaam gelyk sal maak en ons tot Hom sal neem in ewigheid. - Amen.

HISTORIESE AANTEKENINGE

(Om in die Diensboek opgeneem te word).

1. DIE GELOFSBELYDENISSE

DIE XII ARTIKELS

'n Legende uit die vierde eeu vertel dat hierdie belydenis deur die apostels in Jerusalem saamgestel is net voordat hulle op hulle sending=reise vertrek het. Elke apostel sou dan één artikel bygedra het. Vanweë dié legende het die belydenis ook die populêre naam Die Apostoliese Geloofsbelydenis gekry.

Die volledige belydenis, soos ons dit vandag het, kom egter die eerste maal in die 8e eeu voor. Onderdele van die belydenis is egter baie ouer en word al in die 4e eeu in Rome aangetref terwyl sommige navorsers die oorsprong van die belydenis so vroeg as die jaar 150 stel.

Hoewel die oorsprong van die belydenis nie meer met sekerheid vasgestel kan word nie, is dit duidelik dat dit uit die gemeente Rome afkomstig is. Vroeg in die Middeleeue word dit al in sy huidige vorm gebruik by die doop van volwasse bekeerlinge. Ongeveer in dieselfde tyd word dit ook 'n vaste onderdeel van die godsdiensoefening.

Hierdie belydenis wat in die Latynse of Westerse kerk algemeen in gebruik is, word nie in die Griekse of Oosterse kerk gebruik nie. Met die Kerk=hervorming is die belydenis as 'n vaste element van die godsdiensoefening behou en verder word dit ook uitgelê in die kategismusse wat deur die reformatoriese vadere opgestel is.

DIE GELOFSBELYDENIS VAN NICEA

Hierdie belydenis wat in Art. 9 van die Nederlandse Geloofsbelydenis genoem word, het 'n interessante geskiedkundige agtergrond. Die Geloofsbelydenis van Nicea is in 325 deur 'n Konsilie van biskoppe van die hele kerk, onder voorsitterskap van keiser Konstantyn, opgestel. Met dié belydenis wou die vadere die ware geloof suiwer omlin teen die dwaalleer van Arius en sy volgelinge. Hierdie belydenis is betreklik kort en het geëindig met die woorde: "... en in die Heilige Gees". Daarna het 'n viertal veroordelings van die leer van Arius gevolg.

Na die aanvaarding van hierdie belydenis was daar 'n uitgerekte stryd oor die woordgebruik en die inhoud van die belydenis. By die Konsilie van Konstantinopel is die belydenis van Nicea herbevestig. Maar die Konsilie het waarskynlik nie 'n teks van die belydenis van Nicea voor hom gehad nie maar wel die teks wat ons vandag gebruik. Hierdie teks het basies dieselfde inhoud as dié van Nicea maar is uitvoeriger en waarskynlik afkomstig van 'n belydenis wat in Jerusalem gebruik is. Die verskil met die oorspronklike belydenis van Nicea is dat hier die uiteensetting oor die Persoon van Jesus Christus uitvoeriger is; dat die gedeelte oor die Persoon en werk van die Heilige Gees ook meer sê terwyl die artikels oor die kerk, die opstanding en die ewige lewe nie by die Nicea-belydenis voorkom nie.

Vanaf 451 word hierdie geloofsbelydenis, volgens die oordeel van die

Konsilie/.....

Konsilie van Chalcedon, beskou as die amptelike geloofsbelydenis van Nicea en Konstantinopel. As sodanig is dit dan in die Oosterse en Westerse kerk aanvaar en reëlmatig in die godsdiensoefening gebruik.

In die Westerse, Latynse kerk is gedurende die Middeleeue die woorde "... en die Seun ..." toegevoeg tot die artikel wat lui: "Ons glo ... (en) in die Heilige Gees, die Heer en Lewendmaker, wat van die Vader en die Seun uitgaan." Hierdie toevoeging het tot 'n skeuring tussen die Oosterse en Westerse kerk gelei omdat die Oosterse kerk hierdie toevoeging nie wou aanvaar nie.

Gedurende die Hervorming is hierdie belydenis gehandhaaf as deel van die erfenis van die kerk hoewel dit geen vaste plek in die godsdiensoefening gekry het nie. Die rede hiervoor was dat die hervormde vadere geoordeel het dat alleen dié belydenis wat in die kategismus uitgelê word en dus deur almal geken word, in die godsdiensoefening gebruik kan word. Omdat die inhoud en betekenis van hierdie belydenis van Nicea en Konstantinopel vandag in verskillende boeke en geskrifte uitgelê word, word hierdie belydenis in ons godsdiensoefening ook gebruik as 'n alternatief vir die Twaalf Artikels.

DIE GELOOFSBELYDENIS GENOEM NA ATHANASIUS

Hierdie geloofsbelydenis wat ook in Art. 9 van die Nederlandse Geloofsbelydenis genoem word, het in die Westerse kerk ontstaan en word soms ook, na die Latynse beginwoorde, Quicumque Vult, genoem.

Hoewel die belydenis toegeskryf word aan Athanasius, 296-373, een van die leidinggewende teoloë by die Konsilie van Nicea 325 en daarna, is dit waarskynlik nie van Athanasius self afkomstig nie. Dit is 'n Latynse geloofsbelydenis wat net in die Westerse kerk bekend was en gebruik is.

Die oorsprong van hierdie belydenis is nie meer histories vasstelbaar nie. Tog is daar aanduidings dat dit moontlik van Ambrosius, 339-397, biskop van Milaan en een van die bekende Latynse kerkvaders, afkomstig kan wees. Die oorsprongsdatum word gewoonlik gestel tussen die jare 381 en 428.

Oor die algemeen word die belydenis nie in die calvinistiese kerke in die godsdiensoefening gebruik nie maar wel deur die Lutherse en Anglikaanse kerke en in 'n beperkte mate in die Roomse kerk. In die Grieks-Ortodokse en Russies-Ortodokse kerke word dit nié as 'n belydenis, gelykstaande aan die Twaalf Artikels en die belydenis van Nicea-Konstantinopel, beskou nie.

2. BIOGRAFIESE BESONDERHEDE

a. Augustinus, 354-450, biskop van Hippo in Noord-Afrika en een van die groot Latynse kerkvaders. Gebore in Noord-Afrika word hy eers in 387, wanneer hy gedoop word, 'n oortuigde Christen. Vanaf 396 tot sy dood is hy biskop van die stadjie Hippo.

Augustinus wat 'n uitnemende teoloog was en aan wie se insigte die hervormde vadere groot waarde geheg het, het hom onderskei vanweë sy diepgaande kennis van die Skrif en die teologie van die kerk. Hy lewer 'n besondere bydrae in die bestryding van die dwaalleringe van die Manicheïsme,

die/.....

die Donatisme en die Pelagianisme.

Twee van sy uitstaande geskrifte is sy Lofprysings en Die Stad van God, werke wat tot vandag toe nog van belang is. (Bl. 4)

b. Pous Gregorius I, 540-640. In hierdie opsig is hy veral belangrik omdat hy heelwat gedoen het om die orde van die godsdiensoefening in die Roomse kerk vas te lê. Hy het die Gregoriaanse sangmetode in die Roomse kerk ingevoer en hy ontwerp 'n orde van diens wat vanaf 790 die vaste orde in die Frankiese Kerk word. So het sy arbeid 'n blywende invloed op die orde en gang van die Roomse godsdiensoefening. (Bl. 5)

c. Johannes Calvyn, 1509-1564, die vader van die gereformeerde Protestantisme. Na sy eerste verblyf in Genève van 1536-1538, het hy tot 1542 in Straatsburg gewerk as predikant van die Franssprekende vlugtelinggemeente aldaar. Vir dié gemeente ontwerp Calvyn 'n orde vir die godsdiensoefening en beywer hom ook vir die totstandkoming van berymde psalms vir gebruik in die godsdiensoefening. Hierdie werk van Calvyn, waarmee hy hom na 1542 in Genève ook besig hou, was van blywende waarde aangesien die meeste calvinistiese kerke deeglik rekening gehou het met hierdie werk van Calvyn.

d. Martin Bucer, 1491-1551, Duitse kerkhervormer en teoloog. Beïnvloed deur Martin Luther speel hy vanaf 1523 'n leiersrol in die Kerkhervorming. Na die dood van Zwingli in 1531 word hy aanvaar as die leidinggewende figuur van die Kerkhervorming in Duitssprekende Switserland en in Suid-Duitsland.

As hervormer in Straatsburg het Bucer baanbrekende werk gedoen ten opsigte van die orde van die godsdiensoefening en die lewe en werk van die kerk. Calvyn het hom, gedurende die tyd wat hy in Straatsburg gewerk het, laat lei deur Bucer se insigte.

In 1549 moet Bucer, vanweë die vervolginge in Duitsland, na Engeland vlug. Hy woon en werk in Cambridge tot aan sy dood in 1551. (Bl. 8)

e. Huldrych Zwingli, 1484-1531, hervormer van Duitssprekende Switserland. Vanaf 1519 begin Zwingli, as gevolg van sy studie van die Nuwe Testament, wegbeweeg van die Roomse kerk. In 1522 publiseer hy sy eerste reformatoriese geskrif terwyl hy nog priester is. Na 1522 neem hy die daadwerklike leiding om Zürich en omstreke te hervorm.

In sy hervormingswerk gee hy baie aandag aan die orde van die godsdiensoefening en heelwat van sy besluite in hierdie verband het algemene aanvaarding gevind.

In 1531 sneuwel Zwingli op die slagveld te Kappel waar hy diens gedoen het as kapelaan van 'n protestantse leër wat teen 'n Roomse oormag weerstand moes bied. (Bl. 8)

f. Guillaume Farel, 1489-1565, Frans-Switserse kerkhervormer. Ongeveer in 1521 gaan hy oor na die Hervorming en moet in 1523, onder druk van die vervolginge, Frankryk verlaat. Hy werk dan hoofsaaklik in Switserland waar hy die hervorming in die stad Bern deurvoer en vandaar brei sy arbeid uit na Genève waar hy vanaf 1533 werksaam is. In Julie 1536 slaag hy daarin om Johannes Calvyn te oorreëdel om saam met hom die

hervorming/.....

hervorming in Genève deur te voer en te konsolideer. Nadat hy en Calvyn in 1538 uit Genève verban is, het hy die res van sy lewe in Neuchâtel gewerk. Farel het 'n positiewe bydrae gemaak om die protestantse kerk en die vorm van sy godsdiensoefening in te rig en te orden. (Bl. 9)

g. Johannes a Lasco, 1499-1560, Poolse edelman en teoloog wat veral aan die Nederlandse kerk leiding gegee het. Vanaf 1543 het hy die leiding geneem van die hervorming in Oos-Friesland maar moet vandaar vlug. In die Nederlandssprekende vlugtelinggemeente in Londen verrig hy waardevolle werk. In 1553 moet hy weer uit Engeland vlug en vind dan 'n werkring in Frankfurt am Main. In 1556 vertrek hy na Pole waar hy die hervormde kerk dien tot aan sy dood in 1560.

A Lasco het veral in die Londense gemeente belangrike bydraes gelewer tot die vormgewing van 'n hervormde orde vir die godsdiensoefening. Ook op kerkordelike vlak het hy sy bydrae gelewer. (Bl. 9)

h. Martin Luther, 1483-1546, vader van die Kerkhervorming. Nadat Luther in 1520 finaal afskeid geneem het van die Roomse kerk het hy die taak gehad om die geheel van die lewe en werk van die kerk na die eis en leer van Gods Woord te hervorm. Deur middel van sy Bybelvertaling, sy Groot en Klein Kategismus, sy werk ten opsigte van die kerklied en die orde van die godsdiensoefening, soos uiteengesit in sy Deutsche Messe, 1536, het hy baanbrekende werk verrig. Daarnaas het Luther nog op talle ander vlakke beweeg en 'n leiersrol gespeel in die vormgewing van 'n reformatoriese teologie. (Bl. 10)

i. Petrus Datheen, 1531-1588, leidinggewende figuur in die Nederlandse Kerkhervorming. Die belangrikste deel van sy kerkhervormende werk het hy verrig as predikant van die Nederlandssprekende vlugtelinggemeente in Frankenthal, in die Duitse staat, die Paltz. Hier het hy veral vanaf 1561 'n leiersrol gespeel.

Aan Datheen is te danke die Nederlandse vertaling van die Heidelbergse Kategismus wat in 1563 verskyn het. Deur sy werk het hierdie kategismus in die Nederlandse kerk so 'n aansien geniet dat dit as belydenisskrif aanvaar is. Daarnaas het hy, deur 'n Nederlandse bewerking te maak van die Franse psalmberyming van Marot en Beza, in 1566 gesorg vir die kerklied. Verder het hy die liturgiese formuliere en gebede saamgestel en daarvoor veral gebruik gemaak van die formuliere van die Duitssprekende kerk in die Paltz. Die formuliere vir die doop, nagmaal en huweliksbevestiging, soos ons dit vandag nog gebruik, is al drie van die hand van Datheen.

3. HISTORIESE OPMERKINGS OOR DIE HERKOMS VAN "DIE SIEKETROOS"

Die Sieketroos is opgestel deur ds. Cornelis van Hille, 1540-1600, predikant te Oudenaarde en Rotterdam. Die Sieketroos is die eerste maal in 1579 in Gent gepubliseer en so ver vasgestel kan word, is dit in 1590 die eerste maal agter in 'n Bybeluitgawe opgeneem.

Hierdie Sieketroos en die Sommige Troostelike Spreuke, wat vandag nog in ons Kerkboek voorkom, is nooit deur 'n Sinode van die Nederlandse Hervormde Kerk bespreek, aanvaar of goedgekeur nie. Die boekdrukkers en uitgewers van die 16e eeu het hierdie stukke eenvoudig op eie inisiatief opgeneem in die Psalmboek na die formuliere. Aangesien die stukke algemene byval gevind het, is dit daar gehandhaaf. So het dit, vanweë die gewoonte, deel geword van die Kerkboek.

FORMULIER OM DIE NAGMAAL TE HOU

Geliefdes in die Here Jesus Christus, luister na die instellingswoorde van die heilige nagmaal van onse Here Jesus Christus soos die apostel Paulus dit vir ons beskrywe in 1 Kor 11:23-29 die eerste Korintiërsbrief.

Ek het van die Here ontvang wat ek ook aan julle oorgelewer het, dat die Here Jesus in die nag waarin Hy verraaï is, brood geneem het; en nadat hy gedank het, het Hy dit gebreek en gesê: Neem, eet; dit is my liggaam wat vir julle gebreek word; doen dit tot my gedagtenis. Net so ook die beker ná die ete, met die woorde: Hierdie beker is die nuwe testament in my bloed; doen dit, so dikwels as julle daaruit drink, tot my gedagtenis. Want so dikwels as julle hierdie brood eet en hierdie beker drink, verkondig julle die dood van die Here totdat Hy kom. Wie dan op onwaardige wyse hierdie brood eet of die beker van die Here drink, sal skuldig wees aan die liggaam en bloed van die Here. Maar die mens moet homself beproef en só van die brood eet en uit die beker drink. Want wie op onwaardige wyse eet en drink, eet en drink 'n oordeel oor homself terwyl hy die liggaam van die Here nie onderskei nie.

Om tot ons troos die nagmaal van die Here te kan hou is dit eerstens nodig dat ons ons vooraf reg sal ondersoek en, tweedens, dat ons dit sal hou soos Christus beveel het, naamlik tot sy gedagtenis.

Die ware selfondersoek bevat hierdie drie hoofpunte:

Ten eerste: Elkeen moet nadink oor sy sonde en vervloeking, sodat hy homself kan mishag en hom voor God kan verootmoedig; want die toorn van God teen die sonde is so groot dat Hy dit, eerder as om dit ongestraf te laat bly aan sy geliede Seun, Jesus Christus met die bittere en smadelike kruisdood gestraf het.

Ten tweede: Elkeen moet sy hart ondersoek of hy die vaste belofte van God glo dat al sy sondes hom alleen op grond van die lyding en dood van Jesus Christus vergewe is en dat die volkome geregtigheid van Christus hom as sy eie toegereken en geskenk is, ja, so volkome asof hy in eie persoon vir al sy sondes betaal en alle geregtigheid volbring het.

Ten derde: Elkeen moet sy gewete ondersoek of hy van voorneme is om van nou af met sy hele lewe ware dankbaarheid aan God te betoon en opreg voor Hom te wandel; ook om eerlik alle vyandskap, haat en nyd te laat vaar en voortaan in ware liefde en eensgesindheid met sy naaste te lewe.

Almal wat so gesind is, wil God in genade aanneem en as waardige tafelgenote van sy Seun, Jesus Christus, beskou.

Maar die/.....

1 Kor. 5:11

Ef. 5:5

Ex. 20:12-17

Lev. 19:12

Sag. 8:17

Maar die wat aan die ander kant hierdie getuienis nie in hulle hart ondervind nie, eet en drink 'n oordeel oor hulleself. Volgens die bevel van Christus en van die apostel Paulus vermaan ons dan ook almal wat weet dat hulle met die volgende aanstootlike sondes besmet is, om nie die nagmaal van die Here te gebruik nie, en ons verkondig aan hulle dat hulle geen deel aan die ryk van Christus het nie: Alle afgodsdienaars; almal wat afgestorwe heiliges, engele of ander geskape dinge aanroep, en die wat beelde vereer; alle towenaars en waarsêers wat diere of mense of ander dinge besweer en die wat aan so 'n beswering glo; alle veragters van God en sy Woord en die heilige sakramente; alle Godslasteraars; almal wat skeuring en oproer in kerk en staat wil veroorsaak; almal wat vals sweer en wat hulle ouers en owerhede ongehoorsaam is; alle moordenaars en twissoekers en die wat in haat en nyd teen hulle naaste lewe; alle egbrekers, hoereerders, dronkaards, diewe, onwettige winsmakers, rowers, dobbelaars, gierigaards en almal wat aanstootlik lewe. Hulle almal moet, solank hulle in sulke sondes volhard, hulle van die nagmaal onthou, wat Christus alleen vir sy gelowiges ingestel het, sodat hulle oordeel en verdoemenis nie nog swaarder word nie.

Ef. 2:1,5

Maar, geliefde broeders en susters in die Here, die bedoeling is nie om die verslae harte van die gelowiges kleinmoedig te maak nie, asof slegs die wat sonder enige sonde is, na die nagmaal van die Here mag kom. Ons kom tog nie na die nagmaal om daarmee te kenne te gee dat ons in onself volmaak en regverdig is nie. Inteendeel, ons kom juis omdat ons ons lewe buite onself in Christus soek, en daarmee bely ons dat ons deur ons misdade dood is. Dit is wel so dat ons nog baie ellende en gebreke in onself vind, byvoorbeeld dat ons nie 'n volmaakte geloof het nie; dat ons God ook nie met so 'n ywer dien as wat ons verskuldig is nie; dat ons daaglik moet stry teen die swakheid van ons geloof en ons sondige drifte. Waar ons egter deur die genade van die Heilige Gees oor sulke gebreke van harte berou het en opreg begeer om volgens al die gebooie van God te lewe, mag ons daarvan heeltemal seker wees dat geen sonde of swakheid wat teen ons wil in ons oorgebly het, kan verhinder dat God ons in genade aanneem en hierdie hemelse voedsel en drank waardig en deelagtig maak nie.

Laat ons nou verder oordink vir watter doel die Here vir ons sy nagmaal ingestel het, naamlik dat ons dit tot sy gedagtenis moet doen. Dit beteken dat ons Hom daarby soos volg moet gedenk:

Ons moet van harte glo dat Jesus Christus, - volgens die beloftes wat van die begin af aan die aartsvaders gegee is - deur die Vader in hierdie wêreld gestuur is; dat Hy ons vlees en bloed aangeneem en die

toorn van/.....

Luk. 22:44

Kol. 2:14

Matt. 27:46

Mark. 15:34

Joh. 19:30

1 Kor. 11:23

toorn van God, waaronder ons ewig moes versink, van die begin van sy menswording af tot aan die einde van sy lewe op aarde vir ons gedra het; dat Hy in alle gehoorsaamheid aan die Goddelike wet die geregtigheid vir ons volbring het, veral toe ons die las van ons sonde en van die toorn van God Hom bloedsweet in Getsémané ontpers het; dat Hy Hom laat bind het om ons te ontbind en daarna ontelbare smaadhede gely het, sodat ons nooit meer in skande sou geraak nie; dat Hy onskuldig tot die dood veroordeel is, sodat ons voor die gerig van God vrygespreek kan word; ja dat Hy sy geseënde liggaam aan die kruis laat spyker het om die skuldbrief van ons sonde daaraan vas te heg; dat Hy so ons vervloeking op Hom gelaai het om ons met sy seën te vervul; dat Hy Hom aan die kruishout, na liggaam en siel, tot in die allerdiepste smaad en angs van die hel verneder het, toe Hy hardop geroep het: My God My God, waarom het U My verlaat? - sodat ons tot God geneem en nooit meer deur Hom verlaat sou word nie; dat Hy aan die einde met sy dood en bloedstorting die nuwe en ewige testament, die verbond van genade en versoening, bevestig het toe Hy gesê het: Dit is volbring.

Dat ons vas kan glo dat ons tot hierdie genadeverbond behoort, het die Here Jesus toe Hy die nagmaal ingestel het, die brood geneem, en nadat Hy gedank het, het Hy dit gebreek, aan sy dissipels gegee en gesê: Neem, eet; dit is my liggaam wat vir julle gebreek word; doen dit tot my gedagtenis. Net so het Hy ná die ete die beker geneem, en nadat Hy gedank het, het Hy dit aan hulle gegee en gesê: Drink almal daaruit; hierdie beker is die nuwe testament in my bloed wat vir julle en vir baie uitgestort word tot vergifnis van sondes. Doen dit so dikwels as julle daaruit drink, tot my gedagtenis. Dit wil sê, so dikwels as wat julle van hierdie brood eet en uit die beker drink sal julle daardeur, soos in die geval van 'n blywende aandenking en pand, herinner en verseker word van hierdie hartlike liefde en trou van My teenoor julle. Dit blyk daaruit dat Ek vir julle, wat anders die ewige dood moes sterwe, My liggaam aan die kruishout in die dood gee en My bloed stort en julle hongerige en dorstige harte met My gekruisigde liggaam en uitgestorte bloed tot die ewige lewe voed en verkwik. Julle word hiervan verseker deur die brood wat voor julle oë gebreek word, die beker wat aan elkeen gegee word, en die feit dat julle dit tot My gedagtenis met die mond eet en drink.

Uit hierdie instelling van die heilige nagmaal van ons Here Jesus Christus sien ons dat Hy ons geloof en vertroue op sy volmaakte offer rig, wat eenmaal aan die kruis volbring is, as die enigste grondslag van ons saligheid. Daardeur het Hy die ware voedsel en drank van die ewige lewe vir ons hongerige harte geword; want deur sy dood het Hy die oorsaak van ons ewige honger en kommer, naamlik die sonde, weggeneem. So het Hy vir ons die lewend-

makende Gees verwerf, sodat ons deur die Gees - wat in Christus as die Hoof en in ons as sy lede woon - ware gemeenskap met Hom kan hê en aan al sy rykdom, die ewige lewe, geregtigheid en heerlikheid deel kan kry.

1 Kor. 10:17

Verder word ons ook deur dieselfde Gees onderling as lede van een liggaam in ware broederlike liefde saamgebind soos die apostel sê: Omdat dit een brood is, is ons almal een liggaam, want ons het almal deel aan die een brood. Net soos uit baie graankorrels een meel gemaal en een brood gebak word en uit baie druiwekorrels, as hulle gepars word, een wyn vloei, so moet ons almal wat deur die geloof in Christus ingelyf is, een liggaam wees. Terwille van ons geliefde Saligmaker wat ons eerste so uitnemend liefgehad het, moet ons broederlike liefde nie alleen met woorde nie maar ook met die daad teenoor mekaar bewys.

Mag die almagtige, barmhartige God en Vader van ons Here Jesus Christus deur sy Heilige Gees ons daartoe help.
AMEN

Laat ons nou, om dit alles te verkry, ons voor God verootmoedig en Hom met waaragtige geloof om sy genade aanroep:

Gebed

Barmhartige God en Vader, in hierdie Nagmaal herdenk ons die heerlike gebeurtenis van die bittere dood van U geliefde Seun, Jesus Christus. Ons bid U dat U deur U Heilige Gees 'n opregte vertroue in ons harte sal bewerk om ons al meer aan u Seun oor te gee, sodat ons belaste en verslae harte met sy liggaam en bloed, ja met Hom, waaragtige God en mens, die enige hemelse brood, deur die krag van die Heilige Gees gevoed en verkwik word en nie meer in ons sondes lewe nie maar Hy in ons en ons in Hom. Laat ons só waarlik deel hê aan die nuwe en ewige testament en verbond van genade, sonder om te twyfel dat U ewig ons genadige Vader is wat ons ons sondes nooit toereken nie en ons as u geliefde kinders en erfgename na liggaam en siel met alle dinge versorg.

Verleen ons ook u genade om getroos ons kruis op te neem, onself te verloën, ons Heiland te bely en onder alle droefheid met verlange ons Here Jesus Christus uit die hemel te verwag, waar Hy ons sterflike liggame aan sy verheerlikte liggaam gelyk sal maak en ons tot in ewigheid by Hom sal neem.

Verhoor ons, o almagtige God en barmhartige Vader, deur Jesus, wat ons geleer het om so te bid:

Ons Vader wat in die hemele is,
laat u Naam geheilig word;
laat u koninkryk kom;
laat u wil geskied,
soos in die hemel net so ook op die aarde;
gee ons vandag ons daaglikse brood;

en vergeef/.....

en vergeef ons ons skulde,
soos ons ook ons skuldenaars vergewe;
en lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die Bose.
Want aan U behoort die koninkryk en die
krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.

AMEN

Daarna spreek die bedienaar van die Woord:

Joh. 6:35
Rom. 8:34

Om dan nou met die ware hemelse brood, Christus, gevoed te word moet ons nie met ons harte aan die sigbare tekens van brood en wyn verkleef bly nie maar ons harte ophef na die hemel, waar Jesus Christus ons Voorspraak aan die regterhand van sy hemelse Vader is, soos ons ook in die Artikels van ons Christelike geloof bely. Laat ons ook nie daaraan twyfel nie dat ons lewe net so werklik deur die werking van die Heilige Gees met sy liggaam en bloed gevoed en verkwik word as wat ons die brood en drank tot sy gedagtenis ontvang.

As die brood gebreek en uitgedeel word, sê die bedienaar:

Die brood wat ons breek, is die gemeenskap met die liggaam van Christus. Neem, eet, gedenk en glo dat die liggaam van ons Here Jesus Christus gebreek is tot 'n volkome versoening van al ons sondes.

En as hy die beker aangee:

Die beker van danksegging wat ons met danksegging seën, is die gemeenskap met die bloed van Christus. Neem, drink almal daaruit, gedenk en glo dat die kosbare bloed van ons Here Jesus vergiet is tot 'n volkome versoening van al ons sondes.

Lofverheffing

Na die bediening sê die bedienaar:

Geliefdes in die Here, aangesien die Here ons siele nou aan sy tafel gevoed het, laat ons almal saam sy Naam met dankbaarheid prys en in ons hart soos volg spreek:

Loof die Here, o my siel, en alles wat
binne-in my is, sy heilige Naam!
Loof die HERE, o my siel, en vergeet
geeneen van sy weldade nie!
wat al jou ongeregtigheid vergewe,
wat al jou krankheid genees,
wat jou lewe verlos van die verderf,
wat jou kroon met goedertierenheid
en barmhartighede.
Barmhartig en genadig is die HERE,
lankmoedig en groot van goedertierenheid.
Hy sal nie altyd twis nie en nie
vir ewig die toorn behou nie,

Hy handel/.....

Hy handel met ons nie na ons sondes nie
en vergeld ons nie na ongeregtighede nie.
Want so hoog as die hemel is bo die aarde,
so geweldig is sy goedertierenheid
oor die wat Hom vrees.
So ver as die ooste verwyderd
is van die weste,
so ver verwyder Hy ons oortredinge van ons.
Soos 'n vader hom ontferm
oor die kinders,
so ontferm die HERE Hom oor die
wat Hom vrees.

Rom. 8:32

Rom 5:8-10

Hy het selfs sy eie Seun nie gespaar nie maar Hom
vir ons almal oorgegee en ons alles genadiglik met Hom
geskenk. Aangesien God reeds sy liefde vir ons
daarin bewys het dat Christus vir ons gesterf het toe
ons nog sondaars was, soveel te meer sal ons deur Hom van
sy toorn gered word nou dat ons in sy bloed geregverdig
is. As ons, terwyl ons nog vyande was, met God versoen
is deur die dood van sy Seun, hoeveel te meer sal ons
deur sy lewe gered word nou dat ons met Hom versoen is.
Daarom sal my mond en hart die lof van die Here verkondig
van nou af tot in ewigheid.

AMEN.

GEBED

Almagtige, barmhartige God en Vader,
ons dank U met ons hele hart dat U
uit grondelose barmhartigheid u eniggebore
Seun aan ons as 'n Middelaar en offer vir
ons sondes en as 'n spys en drank van
die ewige lewe geskenk het.
Ons dank U ook dat U ons 'n opregte
geloof gee, waardeur ons hierdie
weldade deelagtig word, en dat
U ook tot versterking van die
geloof vir ons die Nagmaal laat instel en
verorden het.
Ons bid U getroue God en Vader,
dat U deur die werking van u
Heilige Gees die gedagtenis van
ons Here Jesus Christus en die
verkondiging van sy dood bevorderlik wil
laat wees vir ons daaglikse
vooruitgang in die regte geloof en
in die salige gemeenskap.
Dit bid ons deur Hom u geliefde Seun,
Jesus Christus.

AMEN.

FORMULIER OM DIE DOOP AAN DIE KINDERS VAN
GELOWIGES TE BEDIEN

Geliefdes in die Here Jesus Christus,

Die leer oor die doop word in hierdie drie hoofpunte
saamgevat:

Sonde

Ten eerste: Ons en ons kinders word in sonde ontvang en gebore. Daarom is ons onder die toorn van God en kan ons nie in sy ryk kom nie, tensy ons weer gebore word. Dit word ons geleer deur die indompeling in en besprenkeling met die water, wat die onreinheid van ons siele aandui. So word ons vermaan om 'n mishae in onself te hê, ons voor God te verootmoedig en ons reiniging en saligheid buite onself te soek.

Verlossing

Ten tweede: Die doop betuig en verseël aan ons die afwassing van die sondes deur Jesus Christus. Daarom word ons gedoop in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees.

As ons in die Naam van die Vader gedoop word, betuig en verseël die Vader aan ons dat Hy 'n ewige genadeverbond met ons sluit en dat Hy ons tot sy kinders en erfgename aanneem. Daarom wil Hy ons met alle goeie dinge versorg en alle kwaad van ons afweer of tot ons beswil laat dien.

As ons in die naam van die Seun gedoop word, verseël die Seun aan ons dat Hy met sy bloed al ons sondes afwas en dat Hy ons in die gemeenskap van sy dood en van sy opstanding inlyf. So word ons van ons sondes verlos en voor God regverdig gereken. Net so ook: As ons in die Naam van die Heilige Gees gedoop word verseker die Heilige Gees ons deur hierdie sakrament dat Hy in ons wil woon en dat Hy ons tot lidmate van Christus wil heilig. Dit doen Hy deur tot ons eie te maak wat ons in Christus het, naamlik die afwassing van ons sondes en die daaglikse vernuwning van ons lewe, totdat ons uiteindelik volmaak sal wees as ons in die gemeente van die uitverkorenes in die ewige lewe gestel sal word.

Dankbaarheid

Ten derde: Alle verbonde het twee kante. So word ons in die doop deur God vermaan en verplig tot 'n nuwe gehoorsaamheid. Ons moet naamlik hierdie enige God, Vader, Seun en Heilige Gees, aanhang, vertrou en liefhê met ons hele hart, met ons hele siel, met ons hele verstand en met al ons kragte. Ons moet ook die wêreld versaak, ons oue natuur kruisig en godvrugtig lewe. As ons soms uit swakheid in sondes val, moet ons nie aan die genade van God twyfel of in sondes bly lê nie: die Doop is immers 'n seël en onbetwisbare getuienis dat ons 'n ewige verbond met God het.

Die kinderdoop

Alhoewel ons kinders hierdie dinge nie verstaan nie, is dit nie 'n rede om hulle van die Doop uit te sluit nie, want sonder dat hulle dit weet, het hulle in Adam deel aan die verdoemenis, en sonder dat hulle dit weet, word hulle ook weer in Christus in genade aangeneem. God spreek dit baie duidelik uit as Hy aan Abraham, die vader van al die ge-

Gen. 17:7 ~~Sal my verbond oprig tussen My en jou en jou nageslag ná jou~~
Hand. 2:39 in hulle geslagte as 'n ewige verbond, om vir jou 'n God te wees en vir jou nageslag ná jou. Daarvan getuig Petrus ook: Want die belofte kom julle toe en julle kinders en almal wat daar ver is, dié wat die Here onse God na Hom toe sal roep.

Mark. 10:16 Daarom het God voorheen beveel om die kinders te besny, want dit was toe die seël van die verbond en van die geregtigheid van die geloof. So het Christus ook sy arms om hulle geslaan, sy hande op hulle gelê en hulle geseën. Omdat Kol. 2:11-12 die doop in die plek van die besnydenis gekom het, moet die kinders as erfgename van die ryk van God en van sy verbond gedoop word en die ouers is verplig om hulle kinders, namate hulle groter word, hieroor breedvoeriger te onderrig.

Gebed Om hierdie instelling van God tot sy eer, tot ons troos en tot opbouing van die gemeente uit te voer, laat ons saam bid:

Almagtige, ewige God, U het in u streng oordeel die ongelowige en onboetvaardige wêreld met die sondvloed gestraf maar die gelowige Noag met sy gesin in groot barmhartigheid gered en bewaar. U het die verharde farao en al sy manne in die Rooisee laat verdrink, maar u volk Israel op droë grond daardeur laat trek. Hierin het U ons 'n heenwysing na die doop gegee.
Daarom bid ons U om ook hierdie kind van U genadiglik aan te sien en hom deur u Heilige Gees in Jesus Christus, u Seun, in te lyf sodat hy deur die doop saam met Hom in die dood begrawe word en saam met Hom in 'n nuwe lewe opgewek word. Gee dat hy sy kruis blymoedig mag opneem, Christus daaglik volg en, Hom aanhang met 'n opregte geloof, vaste hoop en vurige liefde, totdat hy eindelik hierdie lewe - wat onvermydelik op die dood uitloop - om U ontwil getroos verlaat en die laaste dag sonder vrees voor die regterstoel van Christus, u Seun, verskyn.
Dit bid ons van U deur Hom, ons Here Jesus Christus, u Seun, wat met U en die Heilige Gees die een en enige God is en tot in ewigheid leef en regeer.

AMEN.

DIE DOOPOUERS MOET NOU OP DIE VOLGENDE VRAE ANTWOORD:

Vrae Geliefdes in die Here Christus, U het gehoor dat die doop 'n instelling van God is om aan ons en ons kinders sy verbond te verseël. Daarom moet ons dit vir dié doel en nie uit gewoonte laat bedien nie. Dat dit dan kan blyk dat u so gesind is, moet u op hierdie vrae ongeveins antwoord.

Ten eerste: Bely u dat ons kinders, al is hulle in sonde ontvang en gebore en daarom aan allerhande ellende, ja aan die verdoemenis self onderworpe, tog in Christus geheilig is en daarom as lidmate behoort gedoop te wees.

Ten tweede: Bely u dat die leer van die Ou en Nuwe Testament, wat in die Artikels van die Christelike geloof saamgevat is en in die Christelike kerk hier geleer word, die ware en volkome leer van die saligheid is?

Ten derde/.....

Ten derde: Beloof u en is dit u voorneme om hierdie kind, van wie u vader en/of moeder is, as hy tot sy verstand gekom het, in hierdie leer na u vermoë te onderrig of te laat onderrig?

N, wat is hierop u antwoord?

ANTWOORD: Ja.

Doop

As die bedienaar van die Woord die doop bedien, sê hy:

Dankgebed

N, ek doop u in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees.

Almagtige, barmhartige God en Vader ons dank en loof U dat U ons en ons kinders deur die bloed van U geliefde Seun, Jesus Christus, al ons sondes vergewe het; dat U ons deur u Heilige Gees tot lidmate van U eniggebore Seun en daardeur tot u kinders aangeneem het en dat u dit aan ons met die heilige doop beseël en bekragtig.

Ons bid U ook deur Hom, u geliefde Seun, dat U hierdie kind van U altyd met u Heilige Gees wil regeer, sodat hy Christelik en godvrugtig opgevoed mag word.

Laat hy in die Here Jesus Christus groei en toeneem, sodat hy u vaderlike goedheid en barmhartigheid, wat U aan hom en ons almal bewys het, mag leer ken. Gee dat hy in alle geregtigheid onder ons enigste Leraar, Koning en Hoëproester sal lewe en moedig teen die sonde, die duiwel en sy hele ryk sal stry en oorwin en dat hy U en u Seun, Jesus Christus, en ook die Heilige Gees, die enige en waaragtige God, ewig sal loof en prys.

AMEN.

FORMULIER OM DIE DOOP AAN VOLWASSENES TE BEDIEN

Geliefdes in die Here Jesus Christus,

Die leer oor die doop word in hierdie drie hoofpunte saamgevat:

Sonde

Ten eerste: Ons en ons kinders word in sonde ontvang en gebore. Daarom is ons onder die toorn van God en kan ons nie in sy ryk kom nie, tensy ons weer gebore word. Dit word ons geleer deur die indompeling in en besprenkeling met die water, wat die onreinheid van ons siele aandui. So word ons vermaan om 'n mishae in onself te hê, ons voor God te verootmoedig en ons reiniging en saligheid buite onself te soek.

Verlossing

Ten tweede: Die doop betuig en verseël aan ons die afwassing van die sondes deur Jesus Christus. Daarom word ons gedoop in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees.

As ons in die Naam van die Vader gedoop word, betuig en verseël die Vader aan ons dat Hy 'n ewige genadeverbond met ons sluit en dat Hy ons tot sy kinders en erfgename aanneem. Daarom wil Hy ons met alle goeie dinge versorg en alle kwaad van ons afweer of tot ons beswil laat dien.

As ons in die Naam van die Seun gedoop word, verseël die Seun aan ons dat Hy met sy bloed al ons sondes afwas en dat Hy ons in die gemeenskap van sy dood en van sy opstanding inlyf. So word ons van ons sondes verlos en voor God regverdig gereken.

Net so ook: As ons in die Naam van die Heilige Gees gedoop word, verseker die Heilige Gees ons deur hierdie sakrament dat Hy in ons wil woon en dat Hy ons tot lidmate van Christus wil heilig. Dit doen Hy deur tot ons eie te maak wat ons in Christus het, naamlik die afwassing van ons sondes en die daaglikse vernuwning van ons lewe, totdat ons uiteindelik volmaak sal wees as ons in die gemeente van die uitverkorenes in die ewige lewe gestel sal word.

Dankbaarheid

Ten derde: Alle verbonde het twee kante. So word ons in die doop deur God vermaan en verplig tot 'n nuwe gehoorsaamheid. Ons moet naamlik hierdie enige God, Vader, Seun en Heilige Gees, aanhang, vertrou en liefhê met ons hele hart, met ons hele siel, met ons hele verstand en met al ons kragte. Ons moet ook die wêreld verlaat, ons ou natuur kruisig en godvrugtig lewe. As ons soms uit swakheid in sondes val, moet ons nie aan die genade van God twyfel of in die sondes bly lê nie: die Doop is immers 'n seël en onbetwisbare getuigenis dat ons 'n ewige verbond met God het.

Doop van/.....

Doop van volwassenes Die kinders van die gelowiges moet kragtens die verbond gedoop word, al verstaan hulle hierdie dinge nie. Dit is egter nie geoorloof om volwassenes te doop sonder dat hulle eers hulle berou oor hulle sondes en hulle geloof in Christus bely nie. Toe Johannes die Doper op bevel van God die doop van bekering tot vergifnis van sondes verkondig het, het hy dan ook net diegene gedoop wat hulle sondes bely. So het ons Here Jesus Christus ook sy apostels beveel om dissipels van al die nasies te maak en hulle te doop in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees. Daarby het Hy hierdie belofte gevoeg, dat hy wat glo en hom laat doop, gered sal word. Net so het ook die apostels volgens hierdie reël net dié volwassenes gedoop wat belydenis gedoen het van hulle berou en geloof. Daarom is dit ook vandag nie geoorloof om enige ander volwassene te doop nie as die wat deur die verkondiging van die heilige evangelie geleer het wat die betekenis van die doop is en dit ook inderdaad verstaan, en deur 'n mondelinge belydenis sowel daarvan as van hulle geloof rekenskap kan gee.

Gebied Om hierdie instelling van God tot sy eer, tot ons troos en tot opbouing van die gemeente uit te voer, laat ons saam bid: -

Almagtige, ewige God, U het in U streng oordeel die ongelowige en onboetvaardige wêreld met die sondvloed gestraf maar die gelowige Noag met sy gesin in groot barmhartigheid gered en bewaar. U het die verharde farao en al sy manne in die Rooisee laat verdrink, maar u volk Israel op droë grond daardeur laat trek. Hierin het U ons 'n heenwysing na die doop gegee.

Daarom bid ons U om ook hierdie broeder van U genadiglik aan te sien en hom deur u Heilige Gees in Jesus Christus, U Seun, in te lyf sodat hy deur die doop saam met Hom in die dood begrawe word en saam met Hom in 'n nuwe lewe opgewek word. Gee dat hy sy kruis blymoedig mag opneem, Christus daagliks volg en Hom aanhang met 'n opregte geloof, vaste hoop en vurige liefde, totdat hy eindelijk hierdie lewe - wat onvermydelik op die dood uitloop - om U ontwil getroos verlaat en die laaste dag sonder vrees voor die regterstoel van Christus, U Seun, verskyn.

Dit bid ons van U deur Hom, ons Here Jesus Christus, U Seun, wat met U in die Heilige Gees die een en enige God is en tot in ewigheid leef en regeer.

AMEN.

Vrae Die dopeling moet op die volgende vrae antwoord

U, N, begeer om gedoop te word sodat dit vir u 'n seël van u inlywing in die kerk van God kan wees. Dat dit dan nou kan blyk dat u die Christelike godsdiens aanneem, waarin ons u onderrig het en waarvan u voor ons

belydenis/.....

belydenis gedoen het, en dat u ook begeer om u lewe deur die genade van God daarvolgens in te rig, daarom moet u voor God en sy gemeente op hierdie vrae opreg antwoord: -

Ten eerste: Glo u in die enige ware God - onderskeie in drie persone: Vader, Seun en Heilige Gees - wat hemel en aarde en alles wat daarin is uit niks geskep het? Glo u dat Hy alles nog só onderhou en regeer dat daar niks in die hemel of op die aarde sonder sy goddelike wil gebeur nie?

Ten tweede: Glo u dat u in sonde ontvang en gebore is en daarom onder die toorn van God is? Erken u dat u kragtens u natuur heeltemal onbekwaam is tot enige goed en geneig tot alle kwaad? Bely u dat u met gedagte, woord en daad dikwels die gebooie van die Here oortree het en het u van harte berou oor al hierdie sondes?

Ten derde: Glo u dat die Here Jesus Christus, wat tegelyk ware en ewige God en ware mens is, wat sy menslike natuur uit die vlees en bloed van die maagd Maria aange- neem het, aan u deur God as Saligmaker geskenk is. Bely u dat u deur hierdie geloof vergewing van sondes in sy bloed ontvang? Glo u dat u deur die krag van die Heilige Gees 'n lidmaat van Jesus Christus en van sy kerk geword het?

Ten vierde: Stem u in met al die Artikels van die Christelike geloof soos dit hier in die Christelike kerk uit die Woord van God geleer word? Is u van voorneme om in hierdie leer tot aan die einde van u lewe standvastig te volhard? Verwerp u ook alle ketterye en dwalinge wat met hierdie leer in stryd is? Beloof u om in die gemeenskap van die Christelike kerk in die aanhoor van die Goddelike Woord en in die gebruik van die nagmaal te volhard?

Ten vyfde: Is dit u ernstige voorneme om altyd Christelik te lewe en van die wêreld en sy sondige begeerlikhede af te sien, soos dit lidmate van die kerk van Christus betaam? Sal u u aan alle Christelike vermaninge gewillig onderwerp?

N, wat is hierop u antwoord?

ANTWOORD: Ja

Mag die goeie en grote God in sy barmhartigheid aan u sy goddelike genade en seën skenk om in hierdie voorneme te volhard deur ons Here Jesus Christus.

AMEN.

Doop/.....

Doop

As die bedienaar van die Woord die doop bedien sê hy:

N, ek doop u in die Naam van die Vauer en die Seun en die Heilige Gees.

Dankgebed

Almagtige, barmhartige God en Vader, ons dank en loof U dat U ons en ons kinders deur die bloed van u geliefde Seun, Jesus Christus al ons sondes vergewe het; dat U ons deur U Heilige Gees tot lidmate van u eniggebore Seun en daardeur tot u kinders aangeneem het en dat U dit aan ons met die heilige doop beseël en bekragtig.

Ons bid U ook deur Hom, u geliefde Seun, dat U hierdie kind van U altyd met u Heilige Gees wil regeer, sodat hy Christelik en godvrigtig opgevoed mag word. Laat hy in die Here Jesus Christus groei en toeneem, sodat hy u vaderlike goedheid en barmhartigheid, wat U aan hom en ons almal bewys het, mag leer ken. Gee dat hy in alle geregtigheid onder ons enigste Leraar, Koning en Hoëpriester sal lewe en moedig teen die sonde, die duiwel en sy hele ryk sal stry en oorwin en dat hy U en u Seun, Jesus Christus, en ook die Heilige Gees, die enige en waaragtige God, ewig sal loof en prys.

AMEN.

FORMULIER VIR DIE BEVESTIGING VAN BEDIENAARS VAN
DIE WOORD

Na beëindiging van die preek en na die gewone gebed
spreek die voorganger die gemeente soos volg toe:

Geliefdes in ons Here Jesus Christus, die naam van ons medebroeder, N, wat hier teenwoordig is, is herhaaldelik in die gemeente afgekondig nadat hy as herder en leraar van hierdie gemeente beroep is.

Niemand het 'n wettige beswaar teen sy leer en lewe ingebring nie, en daarom gaan ons nou in die Naam van die Here oor tot sy bevestiging.

Dit is egter nodig dat u, broeder N, en ons almal wat hier teenwoordig is, eers sal luister na wat die Woord van God ons leer oor die instelling en ampswerk van herders of bedienaars van die Woord.

Ef. 4:11,12

God, ons hemelse Vader, roep en vergader uit die verdorwe menslike geslag 'n gemeente tot die ewige lewe. Hiervoor maak Hy deur 'n besondere genade gebruik van die diens van mense. Daarom sê Paulus dat die Here Christus sommige as apostels, ander as profete, ander as evangeliste, ander as herders en leraars gegee het om die heiliges toe te rus vir hulle dienswerk, tot opbouing van die liggaam van Christus. Hieruit is dit duidelik dat die herdersamp 'n instelling van Jesus Christus is.

Uit die naam self kan maklik afgelei word wat hierdie heilige amp alles behels. 'n Gewone herder tog laat die kudde wat aan hom toevertrou is, wei; hy lei, beskerm en regeer hulle. Dit is ook die werk van die geestelike herders, want God stel hulle aan oor die kudde wat Hy tot die saligheid roep en wat Hy as die skape van sy weiding beskou. Die weiding waarvan hierdie skape moet lewe, is die verkondiging van die Goddelike Woord saam met die bediening van die gebede en die sakramente. Die woord van God is ook die staf waarmee die kudde gelei en geregeer word.

Op grond hiervan is dit duidelik dat die amp van die herders of bedienaars van die Woord die volgende behels.

Ten eerste moet hulle die Woord van die Here, soos dit in die Heilige Skrif geopenbaar is, grondig en opreg aan hulle gemeentes verkondig. Hulle moet dit in die openbaar en afsonderlik tot heil van die toehoorders doen deur hulle te onderrig, te vermaan, te vertroos en te bestraf volgens elkeen se behoefte. Die bekering tot God en die versoening met Hom deur

Hand. 20:21

die geloof/.....

1 Tim. 5:17

Rom. 12:7

Tit. 1:9

2 Tim. 2:15

1 Kor. 14:3

Hand. 20:20

Hand. 20:21

2 Kor. 5:18-20

Tit. 1:9, 11

Hand. 6:4

1 Tim. 2:1

Matt. 28:19

1 Kor. 11:23

die geloof in Jesus Christus moet verkondig word, en met die Heilige Skrif moet alle dwalinge en ketterye wat met die suiwere leer in stryd is, weerlê word. Dit word vir ons duidelik in die Skrif geleer; want terwyl die apostel Paulus sê dat hulle in die Woord moet arbeid, leer hy ook elders dat dit na die maat of reël van die geloof moet geskied. Hy skrywe ook dat 'n herder moet vashou aan die betroubare Woord wat volgens die leer is, en dit reg moet sny; net so ook: hy wat profeteer - dit wil sê: wat die Woord van God spreek -, spreek tot mense woorde van opbouing en troos en bemoediging. Op 'n ander plek as hy verklaar dat hy in die openbaar en in die huise onderrig gegee het en kragtig aangedring het op die bekering tot God en die geloof in Jesus Christus. Ons het veral 'n duidelik beskrywing van die amp van 'n evangeliedienaar waar die apostel dit sê stel:

Dit alles is uit God, wat ons met Homself versoen het deur Jesus Christus en aan ons - dit wil sê aan die apostels en herders - die bediening van die versoening gegee het, naamlik dat God in Christus die wêreld met Homself versoen het deur hulle hulle misdade nie toe te reken nie en die woord van versoening aan ons toe te vertrou. Ons tree dan op as gesante om Christus wil, asof God deur ons vermaan. Ons bid julle om Christus wil: Laat julle met God versoen.

Verder met betrekking tot die weerlegging van die on-suiwere leer sê dieselfde apostel dat 'n dienaar aan die Woord van God moet vashou om die teënsprekers te kan weerlê en die mond te snoer.

Ten tweede is dit die amp van die herders om die Naam van God in die openbaar vir die hele gemeente aan te roep. Want ook vir die herders geld wat die apostels van hulleself sê, naamlik: Maar ons sal volhard in die gebed en die bediening van die Woord. Dit het die heilige apostels Paulus in gedagte as hy vir Timotheus sê: In die eerste plek vermaan ek dan dat smeking, gebede, voorbedes, danksegginge gedoen moet word vir alle mense; vir konings en almal wat hooggeplaas is.

Ten derde is dit hulle amp om die sakramente te bedien wat die Here as seëls van sy genade ingestel het. Dit blyk uit die bevel wat Christus aan die apostels gegee het en daarmee ook aan die herders: Doop hulle in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees. Net so ook die volgende: Want ek het van die Here ontvang wat ek ook aan julle oor-gelewer het, dat die Here Jesus in die nag waarin Hy verrai is, brood geneem het

Ten laaste/.....

Matt. 18:18

1 Tim. 3:5

Ten laaste is dit die amp van die bedienaars van die Woord om saam met die ouderlinge die gemeente van God in goeie tug en orde te hou en te regeer soos die Here dit voorgeskryf het. Want nadat Christus oor die christelike tug gespreek het, sê Hy vir sy apostels: Alles wat julle op die aarde bind, sal in die hemel gebonde wees. En Paulus verlang dat die bedienaars in staat moet wees om hulle eie huise goed te regeer, omdat hulle anders nie vir die gemeente van God kan sorg of dit regeer nie. Daarom word die herders in die Skrif ook genoem rentmeesters van God en biskoppe dit wil sê opsieners en wagters. Hulle moet toesig hou oor die huis van God waarin hulle verkeer, sodat alles daarin ordelik en betaamlik kan verloop. Verder moet hulle met die sleutels van die hemelryk wat aan hulle toevertrou is, oop- en toesluit volgens die opdrag wat die Here aan hulle gegee het.

Matt 28:20

2 Tim. 2:2

Tit. 1:5

Uit die voorgaande is dit duidelik hoe 'n heerlike werk die herdersamp is, omdat sulke groot dinge daardeur tot stand kom; ja, hoe uiters noodsaaklik dit is, omdat mense daardeur tot die saligheid gebring word. Dit is dan ook die rede waarom die Here wil hê dat hierdie amp altyd sal bly bestaan. Daarom sê Christus aan sy apostels as Hy hulle uitstuur om hierdie heilige bediening te vervul: Kyk, Ek is met julle al die dae tot aan die voleinding van die wêreld. Hieruit blyk dit dat dit sy wil is dat hierdie heilige diens altyd deur op die aarde onderhou moet word, want die persone wat Hy daar aanspreek, kon nie tot die voleinding van die wêreld in die lewe bly nie. Daarom vermaan Paulus Timotheus ook om wat hy van hom gehoor het, toe te vertrou aan getroue manne wat bekwaam sal wees om ander te leer; soos hy dan ook aan Titus, nadat hy hom as herder in diens gestel het, beveel gee om van stad tot stad ouderlinge aan te stel.

Omdat ons nou 'n (nuwe) bedienaar van die Woord in die diens bevestig ten einde hierdie diens in die kerk van die Here in stand te hou, moet u, broeder N, antwoord op wat aan u gevra sal word, sodat elkeen kan hoor dat u bereid is om hierdie diens te aanvaar:

Ten eerste: Is u in u hart oortuig dat u wettig deur die gemeente, en daarom deur God self, tot hierdie heilige diens geroep is?

Ten tweede: Bely u dat die Skrifte van die Ou en Nuwe Testament die enige Woord van God en die volkome leer van die saligheid is en verwerp u alle leringe wat daarmee in stryd is?

Ten derde/.....

Ten derde: Beloof u om u amp, soos dit aan u voor-
gehou is, volgens hierdie leer getrou uit te oefen
en om u leer met 'n godvrugtige lewe te versier,
terwyl u u sal onderwerp aan die kerklike opsig en tug
volgens die algemene orde van die kerke as u miskien
in leer of lewe afwyk?

Hierop moet hy antwoord:

Ja, van harte.

Daarna moet die bedienaar wat die vrae gestel het hom
die regterhand op die hoof lê en soos volg spreek: *

Mag God, ons hemelse Vader, wat u tot hierdie diens
geroep het, u deur sy Heilige Gees verlig, u deur
sy hand versterk en u in u bediening so regeer dat u
daarin na behore en vrugbaar kan wandel, tot groot-
making van sy Naam en tot uitbreiding van die ryk van
sy Seun, Jesus Christus.

AMEN.

Daarna moet die bedienaar vanaf die kansel die be-
vestigde bedienaar en verder die hele gemeente soos
volg vermaan:

Hand. 20:28

1 Petr. 5:2, 3

1 Tim. 4:12

1 Tim. 4:13

1 Tim. 4:14

1 Tim. 4:15

1 Tim. 4:16

2 Tim. 2:3

1 Tim. 4:16

1 Petr. 5:4

Geliefde broeder en mededienaar in Christus, gee dan
nou ag op uself en op die hele kudde waaroor die
Heilige Gees u as opsiener aangestel het om as herder
die gemeente van God te versorg wat Hy deur sy eie
bloed verkry het. U moet Christus liefhê en as herder
sy skape laat wei deur oor hulle toesig te hou, nie uit
dwang nie maar gewillig; nie om vuil gewin nie maar
met bereidwilligheid; ook nie as heerser oor die erf-
deel van die Here nie maar as 'n voorbeeld vir die kudde.
Wees 'n voorbeeld vir die gelowiges in woord, in wandel,
in liefde, in gees, in geloof, in reinheid. Hou aan
met voorlesing, vermaning en lering; en verwaarloos
nie die genadegawe wat u gegee is nie. Wees vlytig in
hierdie dinge, leef daarin, sodat u vooruitgang vir
almal duidelik kan wees. Let op die leer en volhard
daarin. Verdra geduldig alle lyding en verdrukking
soos 'n goeie krygsman van Christus, want deur dit te
doen sal u uself red sowel as die wat u hoor. En wanneer
die Opperherder verskyn, sal u die onverwelklike kroon
van heerlikheid ontvang.

* Hierdie handeling vind slegs plaas in geval van
die bevestiging van 'n proponent.

En u/.....

Jes. 52:7

Hebr. 13:17

Matt. 10:41

En u, geliefde Christene, ontvang u bedienaar in die Here met blydschap. Betoon sulke manne die nodige agting. Dink daaraan dat God self u deur hom toespreek en vermaan. Neem dan die woord aan wat hy u volgens die Heilige Skrif verkondig, nie as die woord van mense nie maar soos dit waarlik is, as die Woord van God. Laat die voete van hulle wat die goeie boodskap van vrede verkondig, vir u lieflik en aangenaam wees. Wees gehoorsaam en onderdanig aan u voorgangers, want hulle waak vir u siele as diegene wat rekenskap moet gee, sodat hulle dit met blydschap kan doen en nie met 'n gesug nie; want dit is nie vir u voordelig nie. As u dit doen, sal die vrede van God in u huise inkom en sal u wat hierdie broeder ontvang omdat hy 'n profeet is, die loon van 'n profeet ontvang, en omdat u deur sy woord in Christus glo, deur Christus die ewige lewe beërwe.

Maar aangesien niemand uit homself tot enigiets van al hierdie dinge bekwaam is nie, laat ons God met danksegging bid:

Barmhartige Vader, ons dank U dat dit U behaag om vir U uit die verlore menslike geslag deur die diens van mense 'n gemeente tot die ewige lewe te vergader; en dat U hierdie gemeente nog so genadig voorsien het van 'n getroue bedienaar van die Woord.

Ons bid U, maak hom deur u Gees hoe langer hoe meer bekwaam vir die diens waarvoor U hom toeberei en geroep het. Open sy verstand om u Heilige Skrif te verstaan en gee aan hom 'n woord, as hy sy mond oopmaak, om met vrymoedigheid die verborgenheid van die evangelie bekend te maak. Gee hom wysheid en insig om die gemeente waarvoor hy gestel is, reg te regeer en in Christelike vrede te bewaar, sodat u gemeente onder sy bediening en deur sy goeie voorbeeld mag toeneem in getal en deug. Gee dat hy moedig mag wees in alle moeilikhede en probleme wat hy in sy diens mag teëkom. Versterk hom deur die troos van u Heilige Gees, sodat hy tot die einde toe standvastig kan bly en eenmaal saam met die getroue dienskengte in die vreugde van sy Here ontvang mag word.

Verleen ook aan die gemeente u genade om hulle teenoor hulle herder te gedra soos dit behoort. Gee dat hulle hom as u gesant erken, sy leer met agting aanneem en hulle aan sy vermaning onderwerp, sodat hulle deur sy woord in Christus mag glo en die ewige lewe deelagtig word.

Verhoor ons, o Vader, deur u geliefde Seun, wat ons geleer het om so te bid:

Ons Vader/.....

Ons Vader wat in die hemele is,
laat u Naam geheilig word;
laat u koninkryk kom;
laat u wil geskied,
soos in die hemel net so ook op die aarde;
gee ons vandag ons daaglikse brood;
en vergeef ons ons skulde,
soos ons ook ons skuldenaars vergewe;
en lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die Bose.
Want aan U behoort die koninkryk en die
krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.

Amen.

FORMULIER VIR DIE BEVESTIGING VAN OUDERLINGE EN DIAKENS

Geliefdes in ons Here Jesus Christus,

U weet hoe ons nou verskillende male die name afgekondig het van ons medebroeders wat as ouderlinge en diakens van hierdie gemeente gekies is, ten einde te verneem of iemand iets het waarom hulle nie in hulle amp bevestig kan word nie.

Aangesien niemand egter enige wettige besware teen hulle bevestiging voorgelê het nie, sal ons hulle nou in die Naam van die Here in hulle amp bevestig.

Vir dié doel moet u, broeders wat bevestig word, en ook alle aanwesiges eers uit die Woord van God 'n kort uiteensetting van die instelling en ampswerk van die ouderlinge en diakens aanhoor.

Instelling

Ouderlinge

Met betrekking tot die ouderlinge die volgende:

Ex. 18:19 e.v.

1 Tim. 5:17

1 Kor. 12:28

Die woord ouderling of oudste is aan die Ou Testament ontleen en dui 'n persoon aan wat 'n regeeramp beklee. Dit word gebruik van twee soorte persone wat in die kerk van Christus dien; want as die apostel sê: Laat die ouderlinge wat goed regeer, dubbele eer waardig geag word, veral dié wat in woord en leer arbeid, blyk hieruit dat daar in die kerk van daardie tyd twee soorte ouderlinge was. Sommige van hulle het in die Woord en leer gearbeid en die ander nie. Eersgenoemdes was die bedienaars van die Woord en herders, wat die evangelie verkondig en die sakramente bedien het. Die ander, wat nie die Woord uitgelê het nie en nogtans in die gemeente gedien het, was in 'n afsonderlike amp werksaam. Hulle het naamlik oor die gemeente opsig gehou en dit saam met die bedienaars van die Woord geregeer; want nadat Paulus van die leeramp en ook van die amp van die uitdeling of diakenskap gespreek het, praat hy in Rom. 12:8 van hierdie diens afsonderlik waar hy sê: Wie 'n voorganger is, laat hy dit met ywer wees. Net so vermeld hy ook op 'n ander **plek** die regering onder die gawes en ampte wat God in die gemeente ingestel het.

Hierdie soort ampsdraers is dus vir die ander, wat die evangelie verkondig, tot hulp en bystand, terwyl dit tog twee verskillende ampte gebly het. Bowendien is dit goed dat daar by die bedienaars van die Woord mederegeerders gevoeg word, sodat daardeur alle tirannie en magmisbruik uit die gemeente van God des te beter geweer kan word: Dit kan makliker intree wanneer die regering aan een alleen of aan 'n paar toevertrou is. Die bedienaars van die Woord en

die ouderlinge/.....

Matt. 18:17

die ouderlinge vorm dan saam 'n liggaam of vergadering wat as die kerkraad dien en die hele gemeente verteenwoordig. Daarna verwys die Here Christus as Hy beveel: Sê dit aan die gemeente, wat seker nie op elke lidmaat van die gemeente afsonderlik betrekking het nie maar wel op diegene wat deur die gemeente gekies is om hulle te regeer.

Ampswerk

Die ampswerk van die ouderlinge is soos volg:

1 Kor. 5

2 Kor. 2

Ten eerste: Die ouderlinge moet saam met die bedienaars van die Woord oor die gemeente wat aan hulle toevertrou is, opsig hou, om sorgvuldig toe te sien dat elkeen hom in belydenis en wandel betaamlik gedra, om die onordelikes te vermaan en om soveel moontlik te voorkom dat die sakramente ontheilig word. Verder moet hulle volgens die Christelike dissipline of kerklike tug optree teen die wat nie berou het nie, en die wat wel berou het, weer in die gemeenskap van die kerk ontvang. Soos uit die voormelde uitspraak van Christus en uit meer uitsprake van die Skrif blyk, berus hierdie pligte nie net by een of twee persone nie maar by 'n aantal wat daarvoor aangestel is.

Ten tweede: Die apostel beveel dat alles onder Christene welvoeglik en ordelik moet toegaan en dat niemand in die kerk van Christus mag dien wat nie wettig geroep is volgens die Christelike reëling wat daaromtrent bestaan nie. Daarom is dit die werk van die ouderlinge om op die goeie orde ag te gee en die bedienaars van die Woord in alle sake wat die welstand en die orde van die kerk betref, met raad behulpzaam te wees. Ja, hulle moet ook alle Christene met raad en troos bystaan.

Ten derde: Dit is hulle amp om veral oor die leer en wandel van die bedienaars van die Woord opsig te hou, sodat alles tot opbouing van die kerk mag strek en geen vreemde leer voorgedra word nie. Daarvan lees ons in Hand. 20:29, waar die apostel vermaan dat goed wag gehou moet word teen die wolwe wat onder die kudde van Christus mag inkom.

Om daartoe in staat te wees moet die ouderlinge die Woord van God ywerig ondersoek en hulle gedurig oefen in die bepeinsing van die verborgenhede van die geloof.

Instelling

Die diakens

Hand. 4:34, 35

Van die oorsprong en instelling van die diakenamp lees ons in die Handeling van die apostels. Daar vind ons dat die apostels in die begin die bediening van die armes self behartig het. Aan hulle voete is

neergelê/.....

Hand. 6:1-6

neergelê die opbrengs van wat verkoop is en aan elkeen is uitgedeel volgens wat hy nodig gehad het. Maar toe daar 'n ontevredenheid gekom het omdat die weduwees van die Griekssprekende Jode in die daaglikse versorging oor die hoof gesien is, is daar op aandrang van die apostels manne gekies wat bepaaldelik die bediening van die armes moes behartig, sodat die apostels in die gebed en in die bediening van die Woord des te beter kon volhard. Dit is van die tyd af in die kerk onderhou, soos blyk uit Rom. 12:8, waar die apostel van hierdie diens sê: Laat dié wat uitdeel, dit doen in opregtheid. En as hy in 1 Kor. 12:26 van die helpers praat, bedoel hy diegene wat in die gemeente aangestel is om die armes en ellendiges in hulle nood te help.

Ampswerk

Uit hierdie tekste is dit baie duidelik wat die amp van dié diakens is. Hulle moet getrou en ywerig die bydraes en goedere wat vir die armes gegee word, versamel en bewaar; hulle moet ook net so nougeset sorg dat daar tot ondersteuning van die armes goeie middele gevind word.

Rom. 12:8

Hulle amp behels verder die uitdeling. Daarvoor word nie alleen die gawe van onderskeiding en versigtigheid vereis om die bydraes net te bestee waar dit nodig is nie, maar ook blymoedigheid en opregtheid, om met bewoë hart en toegeneë gemoed die armes te help. Daarom is dit goed dat hulle nie net met die uiterlike gawes nie maar ook met gepaste trooswoorde uit die Woord van God aan die armes en ellendiges hulp verleen.

2 Kor. 9:7

Vrae

Geliefde broeders, u moet op hierdie vrae antwoord, sodat elkeen kan hoor dat u bereid is om hierdie dienste (elkeen sy eie) te aanvaar.

Ten eerste: Is u in u hart daarvan oortuig dat u wettig deur die gemeente van God en daarom deur God self tot hierdie heilige diens/dienste (elkeen sy eie) geroep is?

Ten tweede: Bely u dat u die Ou en Nuwe Testament aanvaar as die onfeilbare Woord van God en as die volkome leer van die saligheid, en verwerp u alle leringe wat daarmee in stryd is?

Ten derde: Beloof u om u amp, soos dit aan u voorgelê is, volgens hierdie leer getrou te vervul; die ouderlinge in die kerkregering saam met die bedienaars van die Woord en die diakens in die versorging van die armes? Beloof u ook gesamentlik om in alle godsaligheid te wandel en om u ook aan die

kerklike/.....

kerklike vermaninge te onderwerp as u miskien in leer of lewe afwyk?

Hierop vra die bedienaar: N N, wat is hierop u antwoord?

Hierop moet hulle antwoord: Ja.

Daarop moet die bedienaar sê: Mag die alvermoënde God en Vader u sy genade gee dat u in hierdie diens (of in hierdie dienste) getrou en vrugbaar werksaam mag wees. Amen.

Verder moet hy hulle sowel as die hele gemeente soos volg vermaan:

Wees dan, ouderlinge, ywerig in die regering van die kerk, wat aan u saam met die bedienaars van die Woord toevertrou is. Wees ook soos wagters oor die huis en die stad van God en vermaan en waarsku elkeen getrou teen sy verderf. Gee daarop ag dat die suiwerheid van die leer en die vroomheid van lewenswandel in die gemeente van die Here onderhou word.

Gal. 6:10

En u, diakens, wees vlytig in die insameling van die gawes, versigtig en blymoedig by die uitdeling daarvan; kom die bedruktes te hulp; versorg die regte weduwees en wese; doen goed aan almal maar veral aan die huisgenote van die geloof.

1 Tim. 3:13

Wees almal saam in u diens getrou, bewaar die verborgenheid van die geloof in 'n rein gewete en wees goeie voorgangers vir die hele gemeente. So sal u vir uself 'n eervolle plek verkry en veel vrymoedigheid in die geloof in Christus Jesus en na hierdie lewe in die vreugde van u Here ingaan.

1 Tim. 5:17

Aan die ander kant, geliefde Christene, ontvang hierdie manne as diensknegte van God. Ag die ouderlinge wat goed regeer, dubbele eer waardig; stel u gewillig onder hulle opsig en regering.

Voorsien die diakens van goeie middele tot hulp van die armes. Laat die rykes weldadig wees, mildelik gee en mededeelsaam wees. Laat die armes arm van gees wees en hulle versorgers met alle agting bejeën, dankbaar teenoor hulle wees en nie murmureer nie. Volg Christus na ter wille van die spys van die siel en nie ter wille van die brood nie. Doen u daaglikse werk met getrouheid, sodat u ook iets kan hê om mee te deel aan diegene wat gebrek ly. As u dit doen, elkeen in sy amp, sal u van die Here die loon van die geregtigheid ontvang.

Gebed/.....

Gebed

Maar omdat ons uit onself hiertoe onbekwaam is,
laat ons die Almagtige God aanroep:

Here God, hemelse Vader, ons dank U dat dit U
behaag om, tot groter bloei van u kerk, daarin
naas die bedienaars van die Woord ouderlinge en
diakens te gee, deur wie u gemeente in goeie
vrede en welstand bewaar en die behoeftiges ver-
sorg kan word. Ons dank U dat U ons in hierdie ge-
meente manne skenk van goeie getuienis wat die
gawe van u Gees besit. Ons bid U, verleen hulle
meer en meer die gawes wat hulle in hulle bedien-
ing nodig het: die gawe van wysheid, van moed,
van onderskeiding en van weldadigheid, sodat elkeen
sy amp kan uitoefen soos dit hoort. Gee dat die
ouderlinge vlytig toesig mag hou oor die leer en
wandel, die wolwe mag weer uit die kudde van u
geliefde Seun en die ontroues vermaan en bestraf.
Gee dat die diakens die gawes ywerig mag ontvang
en mild en versigtig aan die armes uitdeel en hulle
liefdevol met u heilige Woord vertroos. Skenk aan
die ouderlinge en die diakens u genade dat hulle in
hulle troue arbeid standvastig voort gaan sonder om
deur enige moeite, verdriet of vervolging van die
wêreld ooit te verslap.

Verleen ook u Goddelike seën aan die gemeente waaroor
hulle gestel is, sodat die gemeente hom gewillig
onderwerp aan die goeie vermaning van die ouderlinge
en hulle ook in ere hou ter wille van hulle amp. Gee
aan die rykes milde harte vir die armes en aan die
armes 'n dankbare gemoed teenoor diegene wat hulle
help en bedien, sodat hulle deur die getroue uit-
voering van hulle amp u heilige Naam groot maak en die
ryk van u Seun Christus bevorder, in wie se Naam ons
ons gebed afsluit met die woorde:

Ons Vader wat in die hemele is,
laat u Naam geheilig word;
laat u koninkryk kom;
laat u wil geskied,
soos in die hemel net so ook op die aarde;
gee ons vandag ons daaglikse brood;
en vergeef ons ons skulde,
soos ons ook ons skuldenaars vergewe;
en lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die Bose.
Want aan U behoort die koninkryk en die
krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.

Amen.

FORMULIER VAN DIE BAN OF AFSNYDING VAN DIE GEMEENTE

2 Thes. 3:14
2 Tim. 2:26

Geliefdes in die Here Jesus Christus, ons het nou al verskillende kere van stap tot stap aan u bekend gemaak watter groot sonde ons mede-lidmaat, N, gedoen het en watter groot aanstoot hy daarmee gegee het. Ons het dit bekend gemaak sodat hy hom deur u Christelike vermaninge en gebede tot God sou bekeer en dat hy, bevry van die strik van die duiwel wat hom gevange hou om sy wil te doen, weer nugter sou word om die wil van die Here te doen.

Rom. 2:5, 6

Maar met groot droefheid moet ons u meedeel dat daar nog niemand gekom het wat kon getuig dat hy as gevolg van die vermaninge - aan hom alleen en voor ander - tot berou oor of belydenis van sy sonde gekom het nie. Inteendeel, hy het sy oortreding, wat nie gering is nie, deur sy hardnekkigheid nog daagliks vergroot.

Ons het u reeds meegedeel dat ons die uiterste geneesmiddel sal moet toepas as hy hom na al die geduld wat die kerk met hom gehad het, nie bekeer nie en ons nog meer rede tot droefheid gee. Daarom is ons verplig om hom volgens die bevel en opdrag van die heilige Woord van God van die gemeente af te sny, sodat hy, as dit nog moontlik is hom oor sy sonde sal skaam. So sal ook voorkom word dat die hele gemeente deur hierdie lidmaat, wat tot nou toe in die sonde volhard, in gevaar gestel en die Naam van God gelaster word.

1 Kor. 5:4
Openb. 22:15
Matt. 18:17, 18
Hand. 8:21
Matt. 18:8

Daarom verklaar ons, die kerkraad van hierdie gemeente, wat in die Naam en krag van ons Here Jesus Christus vergader is, voor almal dat N as gevolg van genoemde redes uitgesluit is en hiermee uit die gemeente van die Here uitgesluit word. Verder verklaar ons openlik dat hy, so lank as hy so sonder berou in sy sondes volhard, geen deel het aan die gemeenskap van Christus, aan die sakramente en aan al die geestelike seëninge en weldade wat God aan sy gemeente beloof en bewys nie. Daarom moet u hom as 'n heiden en tollenaar beskou volgens die bevel van Christus, wat verklaar dat alles wat sy dienaars op die aarde bind, in die hemel gebonde is.

Verder vermaan ons u, geliefde Christene, om nie met hom gemeenskap te hou nie, sodat hy beskaam mag word. Nogtans moet u hom nie as vyand beskou nie maar hom van tyd tot tyd vermaan soos met 'n broeder gedoen word.

1 Kor. 10:11, 12

Intussen moet elkeen van ons uit hierdie en soortgelyke voorbeelde leer om die Here te vrees. Ons moet ook daardeur aangespoor word om op ons hoede te wees dat ons nie val as ons dink dat ons staan nie. As ons ware

gemeenskap/.....

1 Joh. 1:6, 7 gemeenskap met die Vader en sy Seun Christus en met alle
Mark. 13:13 gelowiges het, moet ons daarin volhard tot die einde toe,
om so die ewige saligheid te verkry. Geliefde broeders
en susters, u het gesien hoe hierdie lidmaat wat afgesny
is, begin afwyk het en algaande nader aan sy val gekom
het. Let dan op hoe listig die satan die mens tot die
verderf lei en wegtrek van al die heilsame middele tot
saligheid.

Hebr. 12:1 Waak teen die geringste begin van die kwaad. Wees dan
gehoorsaam aan die vermaning van die apostel en lê elke
las af en ook die sonde wat ons so maklik omring. Loop
met volharding die wedloop wat voor u lê, met die oog
gevestig op Jesus, die Leidsman en Voleinder van die ge-
loof. Wees nugter, waak en bid dat u nie in versoeking
val nie. Vandag, as u die stem van die Here hoor, ver-
hard u hart nie, maar werk u eie heil uit met vrees en
Filip. 2:12 bewing. Elkeen moet berou hê oor sy sonde, sodat God
ons nie weer verneder en ons weer oor een van ons moet
Filip. 1:27 treur nie maar dat u deur eendragtig in godsaligheid te
lewe, ons kroon en blydschap in die Here kan wees.

Maar aangesien dit God is wat in ons werk om te wil sowel
as om te werk na sy welbehag, laat ons sy heilige Naam met
belydenis van ons sonde aanroep:

Gebed Regverdige God, barmhartige Vader, ons treur oor ons sondes
voor u hoë majesteit en erken dat ons die droefheid en die
smart wat ons in die afsnyding van ons gewese lidmaat
ervaar het, terdeë verdien het. Ons almal verdien dit om
weens ons groot oortreding deur u afgesny en verstoot te
word as U met ons in die gerig wil tree. Maar, Here, wees
ons om Christus ontwil genadig en vergeef ons ons misdade,
want ons het van harte berou daarvoor. Gee in ons
harte hoe langer hoe meer 'n gevoel van smart oor ons
sonde, sodat ons ons sal beywer om U te behaag omdat
ons vrees vir die oordele wat U oor die hardnekkiges
laat gaan. Stel ons op ons hoede teen alle besmet-
ting van die wêreld en van die wat van die gemeenskap
van die kerk afgesny is, sodat ons geen deel aan hulle
sondes mag hê nie en dat die wat afgesny is, beskaam
mag word.

Aangesien U geen behag in die dood van die sondaar het
nie maar daarin dat hy hom bekeer en lewe, staan
U kerk altyd oop vir die wat terugkeer. Laat dan tog
'n goeie ywer in ons ontvlam, sodat ons met gepaste
Christelike vermaninge en voorbeelde sal trag om
hierdie persoon wat afgesny is, sowel as almal wat
deur ongeloof of 'n roekelose lewe afdwaal, weer op die
regte pad te bring. Gee u seën op ons vermaninge,
sodat ons daardeur rede mag vind om ons weer in hulle

oor wie/.....

oor wie ons nou moet rou, te verbly en dat so u
heilige Naam geprys mag word. Dit vra ons deur
ons Here Jesus Christus, wat ons geleer het om so
te bid:

Ons Vader wat in die hemele is,
Laat u Naam geheilig word;
laat u koninkryk kom;
laat u wil geskied,
soos in die hemel net so ook op die aarde;
gee ons vandag ons daaglikse brood;
en vergeef ons ons skulde,
soos ons ook ons skuldenaars vergewe;
en lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die bose.
Want aan U behoort die koninkryk en die
krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.

Amen.

FORMULIER VIR DIE HEROPNAME VAN DIÉ WAT VAN DIE GEMEENTE
VAN CHRISTUS AFGESNY IS

Afkondiging

Geliefdes in die Here, u weet dat ons medelidmaat, N, 'n tyd gelede van die gemeente van Christus afgesny is. Nou kan ons u meedeel dat hy deur hierdie geneesmiddel sowel as deur goeie vermaninge en u Christelike gebede so ver gekom het dat hy hom oon sy sonde skaam en begeer om weer in die gemeenskap van die kerk opgeneem te word. Ons is op grond van die bevel van God verplig om die boetvaardiges met blydschap te ontvang, en dit is nodig om dit met goeie orde te doen. Daarom gee ons u hiermee kennis dat ons die lidmaat wat afgesny is, by die eerste geleentheid wanneer die nagmaal van die Here gehou word, deur die genade van God van die band van afsnyding sal losmaak en weer in die gemeenskap van die kerk sal ontvang. Ons sal dit doen tensy iemand van u iets wettigs daarteen kan voorlê. Intussen moet elkeen die Here dank vir die weldaad wat aan hierdie arme sondaar bewys is. U moet die Here bid dat Hy sy werk aan hom tot ewige saligheid mag voltooi.

Formulier

As daar geen wettige beswaar ingebring is nie, moet die bedienaar van die Woord op die volgende wyse oorgaan tot die heropname van die sondaar wat afgesny was

Geliefde Christene, ons het u reeds meegedeel dat ons medelidmaat, N, hom bekeer het, sodat hy met u medewete weer in die gemeente van Christus opgeneem kan word. Niemand het 'n wettige beswaar teen sy heropname ingebring nie, en daarom gaan ons nou daartoe oor.

Matt. 18:18

Eseg. 33:11

Luk. 15:10

1 Kor. 5

2 Kor. 2:7

Wanneer die Here Christus in Mattheus 18 die vonnis van sy kerk in die afsnyding van die onboetvaardige sondaar bevestig, verklaar Hy onmiddellik daarby dat alles wat sy dienaars op die aarde ontbind, in die hemele ontbonde sal wees. Daarmee gee Hy te kenne dat alle hoop op die saligheid iemand nie ontnem is as hy van sy kerk afgesny is nie maar dat hy weer van die bande van verdoemenis vry kan word. Aangesien God in sy Woord verklaar dat Hy geen behae in die dood van die sondaar het nie maar daarin dat hy hom bekeer en lewe, het die kerk ook nog altyd hoop op die bekering van die afgedwaalde sondaar en staan die kerk oop om die bekeerde terug te ontvang. In die Korintiërbriewe beveel die apostel Paulus dat 'n sondaar uit die gemeente verwyder moet word maar ook dat hy weer opgehelp en vertroos moet word, nadat hy deur die bestraffing van baie tot inkeer gekom het, sodat hy nie deur al te groot droefheid ver-teer word nie. Verder leer Christus in genoemde uit-spraak dat die heropname van so 'n bekeerde sondaar,

volgens die/.....

Joh. 20:23

volgens die Woord van die Here, deur God as bindend en vas beskou word. Daarom hoef niemand wat hom opreg bekeer, enigsins daaraan te twyfel dat hy beslis deur God in genade aangeneem is nie, soos Christus sê: As julle die mense hulle sondes vergewe, dan word dit hulle vergewe; as julle die mense hulle sondes hou, dan is dit gehou.

Vrae

Om oor te gaan tot die heropname, vra ek u, N: Verklaar u van harte voor God en sy gemeente dat u opreg berou het oor die sonde en hardnekkigheid waaroor u regverdiglik van die gemeente afgesny was?

Glo u waaragtig dat die Here u sonde om Christus ontwil vergewe?

Begeer u om weer in die gemeente van Christus opgeneem te word?

Beloof u om u voortaan ooreenkomstig die gebod van God godvrugtig te gedra?

Antwoord

Ja.

Vermaning

Hierop moet die bedienaar sê:

Ons wat hier in die Naam en krag van die Here Christus vergader is, verklaar dat u, N, nie meer van die gemeente afgesny is nie, en ons ontvang u terug in die gemeente van Christus. Ons verkondig aan u dat u nou weer deel het aan die gemeenskap van Christus, aan die sakramente en aan al die geestelike seënninge en weldade wat Christus aan sy gemeente beloof en bewys. Mag die ewige God u tot die einde toe deur sy eniggebore Seun, Jesus Christus, daarin bewaar.

Amen.

1 Joh. 1:9

My geliefde broeder/suster, wees in u hart verseker dat die Here u in genade aangeneem het. Wees voortaan uiters versigtig vir die listigheid van Satan en die boosheid van die wêreld, sodat u nie miskien weer in die sonde verval nie. U moet Christus baie liefhê, want baie sondes is u vergewe.

Luk 7:47

Geliefde Christene, ontvang hierdie broeder/suster met hartlike toegeneentheid. Wees bly, want hy was dood en het weer lewendig geword, hy was verlore en is gevind. Verheug u saam met die engele in die hemel oor hierdie sondaar wat hom/haar bekeer het.

Ef. 2:19

Beskou hom/haar nie langer as 'n vreemdeling nie maar as medeburger van die heiliges en 'n huisgenoot van God.

Rom. 3:12

Omdat daar in ons niks goeds is nie, laat ons die Here,

die Almagtige/.....

die Almagtige, loof en dank en om sy genade bid:

Gebed

Barmhartige God en Vader, ons dank U deur Jesus Christus dat U aan hierdie broeder/suster die bekering tot die lewe geskenk het en aan ons rede om oor sy/haar terugkeer verheug te wees. Ons bid U, bewys hom/haar die genade dat hy in sy gemoed steeds meer en meer van die vergewing van sy sondes verseker kan wees en daaruit 'n onuitspreeklike blydschap en behae kan put om U te dien. Gee dat hy soos hy voorheen deur sy sonde aan baie aanstoot gegee het, nou deur sy bekering baie mense mag versterk in die geloof en dat hy tot die einde toe volhardend in u weë mag wandel. Laat ons uit hierdie voorbeeld leer dat daar by U genade is sodat U gevrees mag word. Laat ons saam met ons broeder/suster wat ook erfgenaam van die ewige lewe is, U met kinderlike vrees en gehoorsaamheid dien al die dae van ons lewe. Dit alles bid ons van U op grond van die verdienste van ons Here Jesus Christus, in wie se Naam ons ons gebed met hierdie woorde sluit:

Ons Vader wat in die hemele is,
laat u Naam geheilig word;
laat u koninkryk kom;
laat u wil geskied,
soos in die hemel net so ook op die aarde;
gee ons vandag ons daaglikse brood;
en vergeef ons ons skulde,
soos ons ook ons skuldenaars vergewe;
en lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die bese.
Want aan u behoort die koninkryk en die
krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.
Amen.

DIE HUWELIKSFORMULIER

N en N, u het begeer dat u huwelik in die Naam van God bevestig sal word. Aangesien daarteen geen wettige beswaar ingebring is nie, gaan ons nou daartoe oor.

Hebr. 13:4

U moet egter eers hoor hoe eerbaar die huwelik volgens die Woord van God is, en weet dat dit 'n instelling van God is waarin Hy behae het. Daarom het Hy ook beloof om die getroudes te seën en hulle by te staan, maar die wat in ontug lewe, oordeel en straf Hy.

Gen. 1:27

Gen. 1:28

Gen. 2:18

Gen. 2:21, 23

EERSTENS: U moet weet dat God, ons Vader, nadat Hy die hemel en die aarde en alles wat daarin is, geskep het, die mens na sy beeld en gelykenis gemaak het. God het hulle ook geseën en vir hulle gesê: Wees vrugbaar en vermeerder en vul die aarde, onderwerp dit en heers oor die visse van die see en die voëls van die hemel en oor al die diere wat op die aarde kruip. En God het ook gesê: Dit is nie goed dat die mens alleen is nie. Ek sal vir hom 'n hulp maak wat by hom pas. Toe het die HERE God 'n diepe slaap op die mens laat val; en terwyl hy slaap, het Hy een van sy ribbebene geneem en die plek daarvan met vlees toegemaak. En die HERE God bou die rib wat Hy van die mens geneem het, tot 'n vrou en bring haar na die mens. Toe sê die mens: Dit is nou eindelijk been van my gebeente en vlees van my vlees. Sy sal mannin genoem word, want sy is uit die man geneem. Hierdie instelling van God noem die apostel Paulus met die oog op Christus en sy gemeente, 'n groot verborgenheid.

Ef. 5:32

Joh. 2:1-11

Op grond hiervan moet u dan ook nie daaraan twyfel dat die huwelik God die HERE behaag nie, want Hy het vir Adam sy vrou geskep, haar self na hom toe gelei en haar aan hom as vrou gegee. Daarmee dui Hy aan dat Hy vandag nog elkeen se vrou as't ware met sy hand na hom toe lei. Daarom het die Here Jesus Christus die huwelik ook so hoog geëer met sy teenwoordigheid, gawes en wondertekens op Kana in Galilea, om daarmee te kenne te gee dat dit deur almal as eerbaar beskou moet word.

Hoewel daar as gevolg van die sonde gewoonlik ook allerhande teëspoed en lyding oor getroudes kom, kan u nogtans in u hart seker wees van God se hulp en in die vertroue lewe dat Hy sy bystand aan u wil verleen, selfs wanneer u dit glad nie verwag nie.

TWEEDENS: Maar om in hierdie staat godvrugtig te kan lewe moet u vervolgens weet met watter doel God die huwelik ingestel het.

Ten eerste: Die een moet die ander getrou help en bystaan in alles wat tot die tydelike en ewige lewe behoort.

Ten tweede: Die menslike geslag moet deur die huwelik

gebou/.....

gebou word, ouers moet die kinders, wat hulle van die Here ontvang, in die ware kennis en die vrees van God opvoed, tot sy eer en tot hulle saligheid. Die huwelik dien ook daartoe dat die mens alle onkuisheid en bese-
 1 Thes. 4:3-5 luste vermy en met 'n goeie en geruste gewete lewe. Want om onkuisheid te vermy moet elke man sy eie vrou hê en elke vrou haar eie man.

So vermaan die evangelie ons dan dat ons hierdie heilige staat moet eer as 'n instelling wat nie ge-
 grond is in die goeddunke van die skepsel nie maar in die welbehae van God, ons Skepper. Tensy deur God anders gewil, is almal wat die leeftyd daartoe bereik het, volgens die bevel van God geroepe om
 1 Kor. 7:9 te trou volgens Christelike ordening en met mede-
 wete en toestemming van hulle ouers of voogde. Hul-
 le moet in hierdie staat ook heilig met mekaar lewe sodat die tempel van God, dit is ons liggaam, nie verontreinig word nie, want as iemand die tempel van God skend, sal God hom skend.

DERDENS: U moet weet hoe die gedrag van die een teen-
 oor die ander volgens die Woord van God moet wees.
 En dan moet u, man, weet dat God u as hoof van die
 Ef. 5:23 vrou gestel het, sodat u haar, na u vermoë, verstandig
 sal lei, onderrig, vertroos en beskerm soos die
 Ef. 5:25 hoof die liggaam regeer, ja, soos Christus die Hoof,
 Wysheid, Troos en Bystand van sy gemeente is. U
 moet ook u vrou liefhê soos u eie liggaam, soos
 Christus sy gemeente liefhet. U moet nie teen haar
 verbitterd word nie maar verstandig met haar saamwoon.
 1 Petr. 3:7 U moet aan die vrou, as die swakker geslag, haar eer
 gee, omdat u mede-erfgename van die genade van die
 lewe is, sodat u gebed nie verhinder word nie.
 1 Petr. 3:7 En aangesien dit die bevel van God is dat die man
 in die sweet van sy aangesig sy brood moet eet, moet
 u ook getrou en ywerig in u beroep arbeid, sodat u u
 huisgesin met God en met eer kan onderhou en bowendien
 ook iets kan hê om aan die hulpbehoewendes te gee.

Net so moet u, vrou, weet hoe u u volgens die Woord
 van God teenoor u man moet gedra. U moet u man lief-
 hê en eer en aan hom gehoorsaam wees in alle sake wat
 reg en billik is, net soos die liggaam aan die hoof
 en die gemeente aan Christus onderdanig is. U moet
 nie oor u man heers nie. Adam is immers eerste ge-
 maak, daarna Eva as 'n hulp vir hom. En na die val
 het God aan Eva en deur haar aan die hele vroulike
 geslag gesê: Na jou man sal jou begeerte wees, en hy
 sal oor jou heers. Hierdie verordening van God moet u
 nie teëstaan nie, maar u moet die gebod gehoorsaam
 en die voorbeeld navolg van die heilige vroue wat op
 God gehoop het en aan hulle mans onderdanig was net
 soos Sara ook aan haar man gehoorsaam was. U moet u man

ook behulpsaam/.....

1 Petr. 3:1-6

ook behulpzaam wees in alles wat goed en reg is, en aan u gesin en huishouding die regte aandag gee. Verder moet u ingetoë en eerbaar lewe, sonder wêreldse prag, sodat u vir ander 'n voorbeeld van die ligzaamheid kan wees.

DIE BEDIENAAR VRA NOU AAN DIE BRUIDSPAAR:

N en N, nou dat u weet dat God die huwelik ingestel het en wat Hy u beveel, getuig u hier voor die aanwesiges dat dit u opregte voorneme is om in hierdie staat so te lewe en begeer u dat u huwelik bevestig sal word?

ANTWOORD: Ja.

Verklaar u A B, dat sover u weet daar regtens geen beletsel is teen u voorgenome huwelik met C D, hier teenwoordig, en dat u almal hier teenwoordig roep om getuie te wees dat u C D, tot u wettige vrou neem?

ANTWOORD: Ja.

Verklaar u C D, dat sover u weet daar regtens geen beletsel is teen u voorgenome huwelik met A B hier teenwoordig, en dat u almal hier teenwoordig roep om getuie te wees dat u A B tot u wettige man neem?

ANTWOORD: Ja.

DAARNA SPREEK DIE BEDIENAAR DIE BRUIDSPAAR SOOS VOLG TOE:

Mag ons Here God die voorneme wat Hy u gegee het, bevestig, en mag die begin van u huwelik wees in die naam van die Here, wat hemel en aarde geskep het.

NOU GEE HULLE MEKAAR DIE REGTERHAND, EN DIE BEDIENAAR SÊ VIR DIE BRUIDEGOM:

N, u het hier voor God en almal teenwoordig verklaar dat u N as u wettige vrou neem. Beloof u dat u haar nooit sal verlaat nie, dat u haar sal liefhê en getrou sal onderhou soos 'n getroue en godvresende man aan sy vrou verskuldig is? Beloof u verder dat u heilig met haar sal lewe en haar in alles getrou sal bly, ooreenkomstig die uitspraak van die heilige evangelie?

ANTWOORD: Ja.

DAARNA VIR DIE BRUID

N, u het voor God en almal teenwoordig verklaar dat u N as u wettige man neem. Beloof u om hom lief te hê, hom gehoorsaam te wees, hom te dien en te help en hom nooit te verlaat nie? Beloof u

verder/.....

verder om heilig met hom te lewe en aan hom in alles getrou te bly, soos 'n vrome en getroue vrou aan haar man verskuldig is, ooreenkomstig die uitspraak van die heilige evangelie?

ANTWOORD: Ja.

HIERNA SÊ DIE BEDIENAAR:

Ek verklaar dat A B en C D hier teenwoordig regtens getroud is. Mag die Vader van alle barmhartigheid, wat u deur sy genade tot hierdie huwelik geroep het, u met opregte liefde en trou verbind en u sy seën gee. Amen.

Matt. 19:3-9

Luister nou hoe sterk die huweliksband is, soos Mattheus dit in die evangelie beskrywe: Toe kom die Fariseërs na Hom toe om Hom te versoek, en sê vir Hom: Is dit 'n man geoorloof om oor allerhande redes van sy vrou te skei? En Hy antwoord hulle se sê: Het julle nie gelees dat Hy wat hulle gemaak het, hulle van die begin af man en vrou gemaak het nie, en gesê het: Om hierdie rede sal die man sy vader en sy moeder verlaat en sy vrou aankleef, en hulle twee sal een vlees wees; sodat hulle nie meer twee is nie, maar een vlees? Wat God dan saamgevoeg het, mag geen mens skei nie. Hulle sê vir Hom: Waarom het Moses dan beveel om 'n skeibrief te gee en van haar te skei?

Hy antwoord hulle: Omdat Moses weens die hardheid van julle harte julle toegelaat het om van julle vroue te skei; maar van die begin af was dit nie so nie. Maar Ek sê vir julle, elkeen wat van sy vrou skei, behalwe oor hoerery, en 'n ander een trou, pleeg egbreuk, en die wat met die geskeie vrou trou pleeg egbreuk.

Aanvaar hierdie woorde van die Here Christus gelowig en wees daarvan seker dat ons Here God u tot hierdie staat saamgevoeg het. Daarom moet u ook alles wat daarin oor u kom, met geduld en danksegging aanneem omdat niks in ons lewe buite die wil van God om geskied nie. So sal alles tot u beswil en saligheid strek. Maar omdat daar in onself niks goeds is nie en alle goeie gawes van bo af, van die Vader van die ligte, kom, versoek ek u om neer te kniel voor die aangesig van die Here, sodat ons almal saam met u en vir u kan bid:

Jak. 1:17

GEBED:

Almagtige God, U wat u goedheid en wysheid in al u werke en ordeninge openbaar en van die begin af gesê het dat dit nie goed is dat die mens alleen moet wees nie - U het vir hom 'n hulp geskep wat by hom

pas, en/.....

pas, en verorden dat die wat twee was, een moet wees. Ons bid U dat U aan hierdie egpaar wat U tot die huwelik geroep en saam verbind het, u Heilige Gees gee, sodat hulle in 'n ware en vaste geloof heilig mag lewe volgens u goddelike wil en alle boosheid teëstaan. Seën hulle dan ook soos U die gelowige vaders, u getroue vriende en dienaars, Abraham, Isak en Jakob, geseën het. En waar hulle mede-erfgename is van die verbond wat U met dié vaders opgerig het, bid ons dat u aan hulle die genade sal verleen om hulle kinders, as dit U behaag om hulle dié te gee, godvrugtig op te voed, tot eer van u heilige Naam, tot opbouing van u gemeente en tot verbreiding van u heilige evangelie. Verhoor ons, Vader van alle barmhartigheid, deur Jesus Christus, u geliefde Seun, ons Here, wat saam met U en die Heilige Gees leef en regeer - die enige, ware, ewige God, wat altyd geprys moet word. AMEN.

TEN SLOTTE SÊ DIE BEDIENAAR:

Mag ons Here God u met sy genade vervul en gee dat u in alle godsaligheid en liefde saamverbonde, lank en heilig mag lewe. AMEN.

WISSELFORMULIER BY DIE GEBRUIK VAN DIE NAGMAAL

Geliefdes in die Here Jesus Christus!

Luister nou na die instellingswoorde van die heilige nagmaal van ons Heer, Jesus Christus, soos die apostel Paulus dit beskrywe in 1 Kor. 11:23-29. (Teks)

Ons glo en bely, op grond van hierdie en ander Skrifwoorde, dat ons Saligmaker, Jesus Christus, die sakrament van die heilige nagmaal gegee en ingestel het. Hy het dit gedoen om almal wat reeds deur die geloof in Hom wedergebore is deur Hom in sy huisgesin, naamlik die kerk, ingelyf is, te voed en te onderhou. Nou het hulle wat wedergebore is, tweërlei lewe in hulle: die één is liggaamlik en tydelik. Dit is 'n lewe wat hulle by hulle natuurlike geboorte ontvang het en die besit van alle mense is. Die ander lewe is geestelik en hemels en dit word aan hulle gegee in die tweede geboorte wat plaasvind deur die Woord van die evangelie in die gemeenskap van die liggaam van Christus. Nie alle mense besit hierdie tweede lewe nie. Dit is alleen aan die uitverkorenes van God gegee.

Nou het God tot onderhoud van die liggaamlike en aardse lewe vir ons gewone brood gegee. Die gewone brood word, net soos die aardse lewe, aan alle mense gegee. Om die geestelike en hemelse lewe wat die gelowiges besit, te onderhou, het God aan hulle 'n lewende brood, Jesus Christus, wat uit die hemel neerdaal, gestuur. Hierdie hemelse brood, Jesus Christus, voed en onderhou die geestelike lewe van die gelowiges wanneer Hy geëet word dit wil sê wanneer Hy in die gees, deur die geloof toegeëien en ontvang word.

Om hierdie geestelike en hemelse brood vir ons af te beeld (uit te beeld?) het Jesus Christus gewone brood en wyn geneem en dit ingestel tot 'n sakrament, tot 'n teken en seël van sy liggaam en bloed. Daarmee bevestig Jesus Christus nou aan ons dat so seker as ons die gewone brood en wyn, waarmee ons aardse lewe gevoed word, ontvang, in ons hande hou en eet en drink net so seker ons, deur die geloof, die ware liggaam en ware bloed van ons enigste Saligmaker ontvang tot voeding en versterking van ons geestelike lewe.

Verder is dit baie seker dat Jesus Christus nie verniet sy sakrament onder ons ingestel het nie. In sy krag bewerk Hy alles in ons wat Hy deur hierdie heilige tekens aan ons laat verkondig. Hoewel dit ons verstand te bowe gaan en ons nie begryp hoe dit presies gebeur nie, net soos die werking van die Heilige Gees verborge en onbegryplik is, mag ons nie

daaraan/.....

daaraan twyfel nie. Daarom, as ons sê dat ons die eie, natuurlike liggaam en die eie bloed van Christus in die heilige nagmaal eet en drink dan is ons nie verkeerd nie. Ons bedoel dit so dat ons met die gees en deur die geloof deel kry aan die liggaam en bloed van ons enigste Saligmaker.

Want ons glo en bely dat Jesus Christus liggaamlik altyd in die hemel is waar Hy aan die regterhand van God, sy Vader, sit. Tog maak Jesus Christus deur die geloof Homself aan ons deelagtig. Daarom is die heilige nagmaal 'n geestelike maaltyd waar Jesus Christus Homself aan ons gee. In die geloof kry ons deel aan Hom en aan die verlossing uit die sonde en die dood wat Hy deur sy lyding en sterwe vir ons bewerkstellig het.

By die heilige nagmaal voed, versterk en vertroos die Here Jesus Christus ons arme, troostelose siel wanneer ons sy vlees in die geloof eet. Net so verkwik en verlewendig Hy ons siel wanneer ons sy bloed, in die geloof, drink.

Nou moet ons onthou dat die sakrament van die heilige nagmaal en alles wat dit beteken, in ware geloof ontvang moet word as ons die werking daarvan wil ervaar. Die genade en seën van die sakrament is nie vanselfsprekend aan die uiterlike brood en wyn verbind nie. So ontvang die goddelose en die ongelowige ook wel die uiterlike tekens van die sakrament maar nie die waarheid van die sakrament nie. So het, byvoorbeeld, Judas en Simon die towenaar albei ook die sakrament ontvang maar nie die Christus en die verlossing wat daardeur aangedui en aan die gelowiges allêen gegee word nie.

Ons ontvang die heilige sakrament van die nagmaal in die gemeente met ootmoed en eerbied. In diepe dankbaarheid roep ons daar die dood van Christus, ons Saligmaker, in herinnering en doen ons belydenis van ons geloof (en van ons christelike godsdiens?). Terwyl dit so is, behoort elkeen wat na die heilige nagmaal gaan homself éérs voor te berei en goed te beproef sodat hy nie miskien, deur van hierdie brood te eet en van hierdie drinkbeker te drink, 'n oordeel oor homself te eet en te drink nie.

Om saam te vat: deur die gebruik van hierdie heilige sakrament word ons beweeg tot 'n vurige liefde tot God en ons naaste.

Daarom verwerp ons ook al die byvoegings en verwerplike uitvindings wat mense aan hierdie sakrament verbind het en ons oordeel dat dit alles die sakrament ontheilig. Ons is dankbaar en tevrede met die heilige nagmaal soos Jesus Christus dit ingestel het en soos sy apostels dit aan ons geleer het en ons oordeel oor die heilige nagmaal soos hulle dit aan ons oorgelewer het.

Mag die almagtige God ens. ...

FORMULIER VIR DIE BEVESTIGING VAN DIAKENS

Geliefdes in die Here Jesus Christus, ons het verskillende male die name afgekondig van ons mede-broeders en susters wat as diakens vir hierdie gemeente gekies is, om te verneem of iemand iets het waarom hulle nie in hulle amp bevestig kan word nie. Omdat niemand egter enige wettige besware teen hulle bevestiging voorgelê het nie, sal ons hulle nou in die Naam van die Here in hulle amp bevestig.

Vir die doel moet u, wat bevestig word, ook alle aanwesiges eers uit die Woord van God 'n kort uiteensetting van die instelling en ampswerk van die diakens aanhoor.

Die amp van diaken is nie gegrond in die mens nie, maar in God. Dit is nie die mens se gevoel tot barmhartigheid wat die grondslag daarvan vorm nie, maar God se barmhartigheid soos geopenbaar in Jesus Christus. Omdat God eerste in Jesus Christus aan ons barmhartigheid bewys het, word sy kerk ook nou geroep om barmhartigheid aan ander te bewys. Die barmhartigheid van God in Jesus Christus, is die verlossing van die mens uit sy grootste nood en ellende naamlik die sonde en die dood. Die eerste roeping van die kerk met betrekking tot sy barmhartigheidsdiens sal daarom verkondiging van Jesus Christus moet wees, in wie die mens, deur die Heilige Gees, alleen barmhartigheid kan ontvang. Om hierdie diens te vervul, het God in die besonder bepaal, dat daar dienaars van die Woord en ouderlinge moet wees. God se verlossing uit sonde en dood omvat ook die belofte van die mens se bevryding van die gevolg van die sonde. Op grond hiervan wil God dat sy kerk die mens in sy aardse nood sal bystaan en het God van die vroegste tye af manne en vroue geroep om hierdie dienswerk in sy kerk te verrig (Handelinge 6:3-5; Romeine 12:6-8; Romeine 16:1 en 2, I Korinthiërs 16:1-4; I Timotheus 3:8-13 en 5:9 en 10). God roep nie alleen hierdie dienaars nie, maar skenk self, deur die Heilige Gees, die bekwaamheid om hierdie dienswerk te verrig (I Kor. 7:7 en I Kor. 12:4).

Aan die begin het die apostels self die bediening van die armes behartig (Handelinge 4:34 en 35). Toe daar klagtes ontstaan het, omdat die weduwees van die Griekssprekende Jode oor die hoof gesien is, is op aandrang van die apostels manne gekies wie se werk die bediening van die armes sou wees, sodat die apostels in die gebed en die bediening van die Woord des te beter kon volhard. (Handelinge 6:1-6). En dit is van daardie tyd af in die kerk onderhou, soos blyk uit Romeine 12:8, waar die apostels van hierdie diens spreek en sê: Laat die wat uitdeel dit doen in opregtheid. En wanneer hy in I Korinthiërs 12:28 van die helpers en in Romeine 16:1 van 'n dienaar spreek, bedoel hy diegene wat in die gemeente gestel is om die armes en ellendiges te help in nood.

Uit hierdie plekke is dit duidelik genoeg wat die amp van die diaken is: Hulle moet ten eerste met getrouheid die huisgenote van die geloof, maar ook alle mense in nood versorg; die armes, die siekes, die oues van dae, die bedroefdes, die weduwees, die wese, ja elke mens in nood en ellende. Aangesien ons alleen ware troos en verlossing in Jesus Christus kan vind, sal die vertroosting uit die Woord van God sentraal in hulle werk moet staan en sal dit gedoen moet word in noue samehang met die ander ampte. Ten tweede, moet die diaken met alle getrouheid en ywer die offergawes wat aan die armes en vir die instandhouding van die kerk en erediens gegee word, versamel en bewaar; die lidmate saam met die ander

ampsdraers/.....

ampsdraers só toerus, dat hulle hulle gawes mildelik uit dankbaarheid sal gee. Ten derde, dat hulle die bediening by die tafels, soos die naam diaken aandui en soos dit in die vroegste tyd in die kerk gedoen is, nie sal verwaarloos nie.

Hierdie verhewe diens kan alleen uit dankbare gehoorsaamheid teenoor die Heer van die kerk verrig word. Dit vereis van die diaken: Getroue opgaan na die erediens, getroue onderhouding van die huisgodsdiens en 'n godsalige lewe, onder alle omstandighede.

Dat dan elkeen, geliefdes, kan hoor dat u gesind is om die voormelde diens aan te neem, moet u antwoord op wat aan u voorgehou sal word.

Ten eerste Is u in u hart daarvan oortuig dat u wettig deur die gemeente van God en daarom deur God self, tot hierdie heilige diens geroep is?

Ten tweede Bely u dat u die Ou en Nuwe Testament aanvaar as die onfeilbare Woord van God en as die volkome leer van die saligheid, en verwerp u alle leringe wat daarmee in stryd is?

Ten derde Beloof u om u amp, soos dit aan u voorgehou is, volgens hierdie leer getrou te vervul? Beloof u ook om 'n Christelike lewe te lei en u aan die kerklike vermaninge en tug te onderwerp as u u misdra en u amp nie getrou bedien nie?

Hierop moet hulle antwoord: JA

En daarop moet die dienaar sê: Mag die almagtige God en Vader u sy genade gee dat u in hierdie diens getrou en vrugbaar werksaam mag wees. Amen.

Onthou die Skrifwoord: "Voorwaar Ek sê vir julle, wie sover julle dit nie gedoen het aan een van hierdie geringstes nie, het julle dit aan My ook nie gedoen nie." (Mattheus 25:45). "Die wat goed gedien het, verkry vir hulle 'n eervolle plek en veel vrymoedigheid in die geloof in Christus Jesus" (I Timotheüs 3:13). Die gemeente moet die Skrifwoord onthou: "Op die eerste dag van die week moet elkeen van julle by homself opsy sit en opspaar namate sy voorspoed" (I Korinthiërs 16:2). "Beproef my tog hierin sê die Here van die leërskaer, of Ek vir julle nie die vensters van die hemel sal oopmaak en op julle 'n oorvloedige seën sal uitstort nie" (Maleagi 3:10).

Aangesien ons uit onself nie bekwaam is om die dienswerk te verrig, waartoe ons geroep word nie, laat ons die almagtige God aldus aanroep:

Barmhartige God en Vader, ons dank U dat U in Jesus Christus die aller-grootste barmhartigheid aan ons bewys het; dat U deur Hom ons sonde vergewe het, graf en dood vir ons oorwin het. Ons dank U dat ons, op grond van die barmhartigheid aan ons bewys, nou ook aan ander, uit dankbaarheid, barmhartigheid kan bewys. Ons dank U, dat U self hierdie dienswerk in u kerk wil onderhou deurdat u naas die amp van die dienaar van die Woord en die ouderling, ook die amp van die diaken ingestel het.

Uit/.....

Uit barmhartigheid het u tans op hierdie plek aan ons manne en vroue gegee van goeie getuienis. Wil U self deur genade hulle bekwaam maak vir hierdie diens. Skenk aan hulle getrouheid. Oe dat hulle sal besef dat hulle nie in diens van die mense staan nie, maar in u verhewe diens.

Skep ook by die gemeente die regte gesindheid teenoor hulle. Gee dat die gemeente hulle sal ontvang asof deur U self gestuur. Open U self die hand van elkeen dat hulle uit dankbaarheid, na die maat wat U aan hulle meegedeel het, sal gee. Gee vertroosting in die harte van hulle wat U self gemaak het tot voorwerp van u kerk se versorging. Leer ons almal om alleen van u genade te leef. U genade is vir ons genoeg. Laat deur alles u Naam groot gemaak en geprys word en bevorder die ryk van u Seun Jesus Christus, in wie se Naam ons ons gebed afsluit met die woorde:

"Onse Vader", ens.

FORMULIER VIR DIE AFNEEM VAN OPENBARE GELOOFSBELYDENIS

(OM NA DIE GEWONE PREDIKING GELEES TE WORD)

Die Kerkraad het hierdie broeders en susters nadat hulle vooraf behoorlik gekatkiseer is, ondersoek met die oog op hulle bekwaamheid om belydende lidmate van die Kerk van Jesus Christus te word. In die Naam van God en in u teenwoordigheid as sy gemeente, wil ons hulle nou die geleentheid bied om openlik te bely dat hulle glo in die drie-enige God wat Hom tot ons saligheid in Jesus Christus aan ons geopenbaar het.

U, broeders en susters, wat u geloof sô wil bely, word versoek om dit aan die gemeente te kenne te gee deur op te staan, aan te hoor hoe 'n groot voorreg en verantwoordelikheid dit is om 'n belydende lidmaat van Christus se Kerk te wees en hardop te antwoord op die vrae wat aan u gestel sal word.

Sô groot is God se barmhartigheid dat Hy deur sy Woord en Gees aan ons die geloof skenk waardeur ons vas en seker weet dat ons voor God gereg=verdig is. Al kla ons gewete ons nog elke dag aan dat ons swaar teen God gesondig het en nog steeds tot alle kwaad geneig is, vertrou ons nietemin dat Hy, sonder enige verdienste aan ons kant, uit louere genade die verdienste van Christus aan ons skenk en toereken asof ons nooit sonde gehad of gedoen het nie. Ja, met 'n gelowige hart neem ons ten volle aan dat Christus se weldade nie net vir ander mense nie, maar ook vir ons toegereken en geskenk is asof ons persoonlik vir al ons sondes betaal en alle geregtigheid volbring het.

Deur die geloof weet ons ook dat ons lewende lidmate van God se Kerk hier op aarde is. Ons neem ook van harte aan dat Hy deur die regte prediking van sy Woord en die bediening van dié sakramente volgens die instelling van Christus ons in Sy Kerk in die lewende geloof wil bewaar en ons vir elke goeie werk wil toerus, sodat ons daarin kan wandel.

Ons is almal verplig om ons by die ware kerk te voeg en daarmee te verenig in hart en wil in dieselfde Gees deur die krag van die geloof. Ons moet die enigheid van die kerk bewaar - ons gewilliglik onder die onderrig en tug van die Kerk stel en die opbouing van die gemeente met die gawes en talente wat ons van die Here ontvang het, dien en bevorder.

Om dit alles trou te kan weet en te kan doen moet ons daaglik getrou en ywerig die Woord van God ondersoek en Hom bid om die onmisbare bystand en leiding van sy Heilige Gees.

Dat dit bo alle twyfel bekend kan word dat u hierdie geloof ontvang het en daarom tot hierdie dankdiens van harte bereid en gewillig is, vra ons u NN:

1. Bely u dat u glo in God die Vader, die Almagtige, Skepper van hemel en aarde en in Jesus Christus, sy eniggebore Seun, onse Here en in die Heilige Gees?
2. Is dit ook u voorneme om deur Gods genade by hierdie belydenis te bly en u voortdurend tot die Here te bekeer?
3. Belowe u om die groei en die vooruitgang van die een heilige, algemene

christelike/.....

christelike kerk en van die Nederduitsch Hervormde Kerk in die besonder na die beste van u vermoë en met toewyding te bevorder.

4. Beloue u ook om waar en wanneer dit nodig mag wees, u kinderlik aan die goeie vermanings en tug van die kerk te onderwerp? Wat is hierop u antwoord? JA

Die Kerkraad van hierdie gemeente verklaar u tot belydende lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk en nooi u uit om gereeld saam met die gemeente die nagmaal van ons Here Jesus Christus te ontvang.

"Terwyl ons dan, broeders, vrymoedigheid het om in die heiligdom in te gaan deur die bloed van Jesus op die nuwe en lewende weg wat Hy vir ons ingewy het deur die voorhangsel heen, dit is sy vlees, laat ons toetree met 'n waaragtige hart in volle geloofsversekerheid, die harte deur besprinkeling gereinig van 'n slegte gewete en die liggaam gewas met rein water. Laat ons die belydenis van die hoop onwankelbaar vashou, want Hy wat dit beloof het, is getrou; en laat ons op mekaar ag gee om tot liefde en goeie werk aan te spoor; en laat ons die onderlinge byeenkoms nie versuim soos sommige die gewoonte het nie maar laat ons mekaar vermaan, en dit des te meer na mate julle die dag sien naderkom."

DANKSEGGING

Aangesien niemand uit homself hiertoe in staat is nie, laat ons die Naam van die Here in die gebed aanroep:

Here, ons dank U dat U ons uit genade gered het, ons in Jesus Christus as U kinders aangeneem het en ons deur U Heilige Gees in U diens wil heilig. Ons dank U dat U ons die geloof geskenk het, waardeur ons u weldade so onverdiend mag ontvang. Daarom bid ons U: Bewaar ons by U Woord sodat ons altyd U dissipels en getroue diensknegte bevind mag word; dat ons U altyd met blydschap sal dien en U Naam in ons en deur ons groot gemaak sal word.

Amen.

DIE CHRISTELIKE EREDIENS

I. INLEIDING

Die Christelike godsdiens verskil wesenlik van alle ander godsdienste. Dit is 'n godsdiens wat sy ontstaan daaraan te danke het, dat God Homself in sy heilsopenbaring aan die mense bekend gemaak het. Die diens van sy Naam is 'n integrale deel van die heil wat Hy aan die mense geskenk het.

Hiermee is gestel dat ten opsigte van die Christelike godsdiens, elke vorm van menslike willekeur by voorbaat uitgesluit is aangesien hierdie godsdiens na inhoud en draagwydte van goddelike oorsprong is.

GODSDIENS EN EREDIENS

Dat God Homself deur sy Woord aan die mense bekend gemaak het, is bepalend vir die wese van die Christelike godsdiens. God se Selfopenbaring is immers s6 dat dit 'n antwoord van die mense opeis. Die Christelike godsdiens is wesenlik 'n gespreks-godsdiens. God spreek en die mens moet daarop antwoord.

Die belangrikste wyse waarop hierdie gespreksverkeer tussen God en die mense voltrek word, is die erediens. Hiermee is gesê dat erediens 'n wesenlike bestanddeel van die Christelike godsdiens vorm. Waar daar werklik Christelike godsdiens is, moet daar ook werklik godsdiensoefening plaasvind.

Dit moet egter ook gesê word dat die hele Christelike godsdiens nie vasgevang en opgeneem is in die verskynsel wat ons erediens noem nie. Dit handel in hierdie verband egter om die erediens wat die vernaamste en sentraalste gestalte van die gespreksverkeer tussen God en die mense is.

DIE EIESOORTIGHEID VAN DIE CHRISTELIKE GODSDIENS

Soos reeds aangestip, is die godsdiens wat deur die openbaring van God in aansyn geroep word, nie net nog 'n variasie van die menslike godsdiens (religie) nie, maar 'n geheel eiesoortige godsdiens.

Soos die Christelike godsdiens self is die Christelike erediens ook iets geheel eiesoortigs. Wanneer 'n mens dus oor die Christelike erediens wil praat, kan hy nie na die verskillende godsdienste gaan en gaan kyk na alles wat daar as erediens aangebied word, die hoogste of mooiste of beste elemente daaruit neem en in die Christelike erediens opneem nie. Hy moet noodwendigerwyse na die oorsprong of bron van die Christelike godsdiens en erediens teruggaan.

BYBEL EN GODSDIENS

Die Godsopenbaring waardeur die Christelike godsdiens en die Christelike erediens in aansyn geroep is, is die Woord. Hierdie Woord wat vlees geword het, het ook op 'n heel besondere wyse Skrif geword.

Daarmee bedoel ons dat ons in die Bybel te doen het met die maatgewende getuigenis van die oor- en ooggetuies aangaande die Godsopenbaring. Daarom kan ons sê dat die enigste outentieke bron en maatstaf vir die

Christelike/.....

Christelike erediens die Bybel is. Hiermee is die eerste en vernaamste voorwaarde vir 'n verantwoorde Christelike erediens vasgelê. As 'n erediens uitdrukking wil wees van die Christelike godsdiens, moet dit na inhoud en vorm met die getuienis van die Heilige Skrif ooreenstem.

Dit is egter 'n onmiskenbare feit dat daar in die Bybel geen vaste diensorde voorgeskryf word nie. Daar kom selfs nie 'n volledige voorbeeld van 'n ideale diensorde voor nie - nie eers 'n voorbeeld van hoe 'n diens in die tyd van die apostels verloop het nie. Al is dit sô, is dit tog ook net so waar dat die Bybel alles bevat wat vir 'n erediens noodsaaklik is. Wat dus in die Bybel gesoek moet word, is nie een vaste en onveranderlike diensorde nie, maar wel die elemente of miskien beter nog, die fundamente waarop 'n erediens in gehoorsaamheid aan die totale boodskap en bedoeling van die Bybel gebou moet word. Daarom is die vormgewing van die erediens nie 'n kwessie van individuele voorkeur of smaak nie. Dit is 'n teologiese onderneming waarin die gegewens en bedoeling van die Skrif deurslaggewend moet wees.

KERK EN EREDIENS

Die openbaring van God in Christus is sodanig dat waar en wanneer Hy Homself openbaar, daar stig Hy ook sy kerk. Omdat God self sy kerk stig en instandhou, is die kerk die gemeenskap met wie God in gesprek verkeer, aan wie Hy die voorreg van die diens van sy Naam skenk. Omdat die kerk in hierdie sin 'n geloofsgemeenskap is en die erediens die belangrikste gestalte is van die verkeer tussen God en sy gemeente, is die erediens iets wesenlik kerklik.

Dit is 'n voorreg wat God self aan sy gemeente verleen om met Hom so te mag omgaan. Dit is egter ook waar dat God se selfopenbaring so is dat Hy alleen in die geloof geken en gedien kan word. Daarom is die kerk die gemeenskap van gelowiges en die erediens omgang met God in die geloof. Dit spreek dus eintlik vanself dat die erediens alleen dan werklik erediens is, as dit ooreenstem met die geloof van die gemeente - dié geloof wat voortspruit uit en ooreenstem met die Heilige Skrif. Die geloof wat in die kerk lewe, word verwoord in die belydenis. Trouens waar die kerk werklik leef, daar word die geloof op grond van die Skrif noodwendig bely. Hiermee is die tweede voorwaarde van 'n verantwoorde erediens gegee: Dit moet in ooreenstemming met die kerklike belydenis van die geloof gebou en voltrek word. Dit kan egter nie so verstaan word asof hierdie dogmatiese voorwaarde 'n selfstandige voorwaarde naas of self teenoor die Bybelse voorwaarde kan wees nie. Die teendeel is waar. Die dogmatiese voorwaarde wil niks anders doen as om daarvoor te sorg dat die erediens in gehoorsaamheid aan die Skrif sal verloop nie.

HEDE EN EREDIENS

God wil deur elke nuwe geslag geken en gedien word. Daarom moet die Skrif, die kerk en die erediens hulle betekenis vir elke geslag onverkort behou. Daarmee is egter ook aan die kerk in elke tydvak die onvermydelike opdrag gegee om op sinvolle en verantwoorde wyse vormgewing van die erediens ter hand te neem sodat elke geslag betekenisvol in die diens van God kan staan. Dit kan ook sô gestel word: Die kerk moet in elke tyd oor die vorm van sy erediens besin, nie tot bevrediging van allerlei smake en estetiese eise nie, maar wel sô dat elke geslag op grond van

die/.....

die Skrif en in ooreenstemming met die belydenis van die kerk die erediens kan verstaan en beleef as sy diens van God. Daarom kan as derde voorwaarde van 'n erediens gestel word: 'n Verantwoorde erediens moet sorg vir die voortgang van die regte diens van God in die hede.

DEFINISIE

Onderhewig aan bogenoemde bindinge, kan gesê word: 'n Christelike erediens is 'n lewende gesprek tussen God en sy gemeente.

PRAKTIESE RIGLYNE

- a. Die Bybel self gee geen aanduiding daartoe dat een besondere diensorde as die enigste bruikbare diensorde per besluit vasgelê moet word nie.
- b. Die mees houdbare ~~werk~~wyse skyn te wees dat die kerk die liturgiese beginsels, of liever, die bybelse fundamente waarop die erediens gebou moet word, aandui.
- c. Vervolgens behoort daar verskillende diensordes wat as verantwoordelike bouwerk op die bybelse fundamente vir die kerk aanvaarbaar is by gemeentes aanbeveel te word. Kerkrade kan dan self na ondersoek van die ter sake gegewens besluit watter van die aanbevole diensordes in elke gemeente gebruik sal word.

II. (A) VOTUM

Baie kenners van die liturgie (orde van erediens) is eenstemmig daaroor dat die votum daardie element is wat die erediens amptelik open. Die votum is 'n algemeen aanvaarde beginpunt van die erediens.

Die votum het die bedoeling om in die Naam van God namens die Kerkraad die erediens te begin of te open. Deur die woorde van die votum word die drie-enige God aangeroop in wie se Naam alles wat daarna gebeur, in die erediens, sal geskied. Die denkrigting van die Reformatore gaan ook uit van die gedagte dat dit God self is wat aan die begin staan van sy skepping, openbaring en bemoeienisse met die mense. In die gemeenskap tussen God en mens wat in die erediens volg, is God dus ook die grond en begin en daarom staan sy Woord in die votum ook sentraal aan die begin in die eerste spreuk van die dienaar van die Woord. As die Woord van God self só in die votum voorop gaan, verseker hierdie spreuk ook die gemeente van God se bereidheid tot ontmoeting met die gemeente. Onder die klank van die votum erken die gemeente daarom ook altyd dat die Here hulle só saamgeroep het en dat hulle saam in sy Naam vergader tot sy eer. Daarmee het die gemeente ook aanvaar dat die aktiwiteit van die erediens wat heil, geloof, krag en hulp bring, van God uitgaan.

Daarom is die votum nie iets wat aan God opgedra word nie, maar 'n proklamasie van God se wil wat tot sy eer die gemeente saamgeroep het. Reeds by die aanvang van die erediens moet dit dus duidelik wees dat God in sy genade sy gemeente byeengebring het. God se genade en heil gaan mos immers aan alle menslike handeling vooraf. Die woorde wat gebruik word, moet betrekking hê op die aard en doel van die gemeentelike same-syn. Die volgende Skrifsite is deur baie eeue in die kerk as votum gebruik:

"Ons hulp is in die Naam van die Here wat hemel en aarde gemaak het"

(Ps./.....

(Ps. 124:8).

"... wat trou bly tot in ewigheid" (Ps. 146:6) "en nie ...
laat vaar die werke van sy hande nie." (Ps. 138:8).

Ook die volgende tekste lyk aanvaarbaar vir gebruik as vota: Ps.
19:15; Ps. 24:9; Ps. 43:3; Ps. 121:2 en Ps. 123:2.

(B) SEËN (GROET)

Die vraag ontstaan of die tweede gedeelte van die openingspreuk van die erediens formule seën of groet is. Die groet het veel later as deel van die liturgie beslag gekry. Die vraag wat sterk na vore kom, is of dit die gewone groet is en of dit beskou moet word as 'n groet waarop die gemeente moet antwoord en of dit 'n seën is in die naam van God uitgespreek of toegesê.

Vir die moontlikheid dat die seën 'n gewone groet is, kies Augustinus deur die erediens te laat begin met 'n groet aan die gemeente waarop die gemeente: "Die Here is met u!" antwoord. In die Clementynse liturgie van die 4de eeu vind ons die Trinitariese formule in die groet van die biskop aan die gemeente, waarop die gemeente dan antwoord: "En met u Gees". Vir die oorsprong van die groet: "Die Here is met U" word verwys na die boek Rut, waar Boas die maaiers tegemoet tree met die woorde: "Die Here is met u". Ander begroetingsvorme staan in Rigters 6:12 en Lukas 1:28. Die antwoord van die gemeente: "Met u Gees" is van Hebreuse oorsprong wat ons terugvind in Gal. 6:18. Die vredegroet "Vrede vir julle" (Joh. 20:19) is ook geken veral in die Roomse liturgie, waar dit aan die begin van die erediens alleen deur die biskop gebruik kon word. By die Spaanse Gallicaanse en Milaanse liturgie begin die diens met die intogslied (introïtus) wat in sy oervorm teruggevoer word na Pous Gregorius I (596-604).

Sommige geleerdes is van mening dat die groet op die votum moet volg. Dit is God se groet wat deur die dienaar van die Woord oorgebring mag word. Sy groet beteken die soek van kontak en kommunikasie. God soek gemeenskap met die gemeente en verwys daarom na die heilsfeit van sy werk in sy groet.

Die Sinode van Dordt (1574) en Calvyn se diensorde dra ook in hierdie verband gewig. Vir hulle is die aanvaarde votum Psalm 124:8, wat dan die erediens open. Daarná word die trinitariese formule as seën biddend uitgespreek. So word die trinitariese formule biddend in die Naam van God, die gemeente toegesê. Dit is dus meer seënbede as seën wat uitgedeel word. As ons saam met die votum 2 Kor. 13:13 en Num. 6:27 as seën in gedagte hou, lyk dit 'n verantwoordelike konklusie om te aanvaar dat votum en seën tesame gehandhaaf moet word as die openingselement van die erediens van die gemeente. In die Reformatoriese kerke blyk die weder= sydse groet tussen voorganger en gemeente in onbruik te geraak het. Dit moet egter gestel word dat by die toesegging van die seën dit nie handel oor 'n uitdeling van genade nie, dis ook nie bloot gebed en genade nie maar toesegging van genade. Die huidige vorm van votum en seën (groet) met die uitstrek van hande gee hieraan uitdrukking.

KONKLUSIE

1. Die votum is die aanvaarde begin van die erediens.
2. Slegs direkte Skrifsite mag gebruik word.

3. Die handeling na die votum moet beskou word as toeseegging van seën en nie bloot as 'n gebed of groet nie. Dit moet daarom geskied met uitgestrekte hande.

4. Ook vir die seën word net direkte Skrifsite gebruik.

III. (A) DIE KERKLIED

Van die vroegste tye af het dit tot die wese van die diens aan God behoort om Hom in sy grootheid te loof en te prys in sang en lied; om Hom in dankbaarheid te eer en te prys vir weldade bewys. Hieruit is af te lei dat die lied van die vroegste tye af gesien is as 'n wyse om dankbaar te antwoord op die Woord, die roepstem van God. In die Heilige Skrif vind ons oorgenoeg bevestigende, oortuigende bewyse van prominente plek wat die lied ingeneem het in die diens aan God.

Die kerklied, die kerksang is 'n onmisbare deel van die antwoord van die gemeente van Christus op die Woord van God. In reaksie op die dinamiese aanspraak van die Woord van God, antwoord die gemeente belydend, biddend en eenstemmig in die lied.

Maar omdat die kerklied 'n dankbare antwoord is op die aanspraak van God, moet dit 'n sinvolle antwoord wees. Dit moet sober, weldeurdrag en teologies gefundeerd wees, dogmaties korrek. Ook hierdie antwoord moet in ooreenstemming wees met die Woord wat spreek. Die antwoord moet verband hou met die aanspraak van die Woord.

In I Kor. 14:15 roep Paulus die gemeente op om ook met die verstand te sing en nie net met die gees nie. Daar moet met ander woorde, verstaanbaar gesing word, nie net tot stigting en lering van jouself nie, maar ook tot stigting en lering van ander. Daar word nie net met die mond gesing nie, maar veral met die hart.

Die liturg moet sorg dra dat die psalms en gesange at hy in die erediens laat sing, verband het met die skriflesing en prediking. Dit sal ook bevorderlik wees vir die regte verstaan van die inhoud as hy die verse wat gesing word, eers sal voorlees en dan sinvol voorlees en nie net as middel om die gemeente tyd te gee om die betrokke verse op te soek nie.

Die kerklied vorm 'n belangrike deel van die erediens as dankbare antwoord op die Woord van God.

Die lied bied aan die gemeente die geleentheid om self aktief deel te neem aan die diens. In hierdie sin bly die kerklied 'n antwoord van die gemeente. As antwoord van die gemeente moet dit altyd geplaas word na die spreke en handeling van God deur sy sigbare en onsigbare Woord. Die plasing van die lied sal daarom wees na die votum en seën, na die Skriflesing en na die prediking.

(B) DIE ORREL

Die orrel staan in diens van die kerklied en mag daarom net begelei. Die orrelis moet as lidmaat saam met die gemeente harmonieer tot lof en eer van God alleen.

(C) KOORSANG EN SOLOSANG

Daar is niks verkeerd met koorsang en solosang as wyses om die lof

van God/.....

van God te besing nie. Maar dan moet dit om die eer en verheerliking van God gaan en nie om aanleg en kundigheid te vertoon nie.

In die erediens egter het hierdie koorsang en solosang geen plek nie. In die erediens gaan dit in die eerste plek om die Woord van God wat tot die hele gemeente spreek. Hierdie Woord spreek die hele gemeente aan, nie net enkelinge of 'n deel van die gemeente nie. Daarom vra hierdie Woord ook die antwoord van die hele gemeente.

KONKLUSIE

1. As antwoord van die gemeente vorm die sang 'n integrale deel van die erediens.
2. As antwoord op Gods Woord het dit altyd plek na die optrede van Gods Woord.
3. Die sang moet aansluit by die inhoud van die prediking aangesien dit antwoord op die Woord wat hier en nou tot die gemeente spreek.
4. Die eerste lied van die gemeente moet 'n lofsang wees, 'n lofuiting uit dankbaarheid vir die toesegging van God se seën en genade wat pas weerklink het met die uitspraak van die seën.
5. Om willekeur en sentimentaliteit te voorkom, moet die aankondiging=spreuk van elke lied saaklik en van pas wees soos: "Die lofsang van die gemeente is ..." of "Die gemeente sing tot lof van God ..."
6. Vir koorsang en solosang is daar nie plek in 'n Reformatoriese erediens nie.

IV. WET EN BELYDENIS

1. INLEIDING

Wanneer ons oor Wet en Belydenis as liturgiese elemente besin, is dit vanselfsprekend dat ons antwoord sal moet gee op die vraag of daar in 'n prinsipiële verantwoorde orde van die erediens enigsins plek is vir die Wet en/of die Belydenis en indien wel, waar sou hierdie elemente inpas.

2. DIE WET

Voor die reformatoriese tyd het die Wet nie as selfstandige liturgiese element voorgekom nie. Ons kan hoogstens aanvaar dat die Wet in die Ou- en Nuwe Testamentiese erediens (tot voor die reformasie) wel van tyd tot tyd deel gevorm het van die spreke van God tot sy volk of gemeente by wyse van skriflesing of prediking.

2.1 DIE DEKALOOG IN DIE OU TESTAMENT

In Ex. 19 lees ons dat die volk in opdrag van God aan die voet van die Sinaïberg bymekaar gekom het om na Gods Woord te luister. Hierdie spreke van God begin dan met Ex. 20:2 wat lui: "Ek is die Here jou God wat jou uit Egipteland, uit die slawehuis, uitgelei het", waarop dan die Dekaloog volg. God gee dus sy Wet aan die volk terwyl

Hy hulle/.....

Hy hulle aanspreek as die verlose volk, wat Hy uit die Egiptiese slawehuis uitgelei het. Hieruit kan ons aflei dat die Dekaloog die godgegewe reël was hoe God wou hê dat sy volk as dankbare verlose volk moes lewe en Hom dien. Verder het die volk gebe en bevrees geword by die aanhoor van die Wet (Ex. 20:18-21). Dit blyk duidelik dat die volk by die aanhoor van die Wet diep onder die indruk gekom het van hulle sondige aard, op grond waarvan hulle alleen die dood verdien.

Derdens het die kliptafels 'n belangrike plek ingeneem in die tabernakel (1 Kon. 8:9; Deut. 31:26) "om hulle te onderrig" (Ex. 24:12). Dit is duidelik dat Israel voortdurend van die inhoud van die Dekaloog kennis moes neem.

2.2 DIE WET IN DIE NUWE TESTAMENT

In die Nuwe Testament moet ons duidelik onderskei tussen die Farisese beskouing van die Wet as reël vir die menslike heilsprestasie (vgl. as voorbeeld die ryk jongman in Matt. 19:16-20), en die voortsetting van die wesenlike doel en betekenis van die Wet soos hierbo uit die Ou Testament aangetoon.

Die uitspraak van Christus in Matt. 5:17, "Ek het nie gekom om die Wet of die profete te ontbind nie... maar om (dit) te vervul" impliseer dat die Wet geldende waarde vir die volk van die Nuwe Verbond besit het. Dit blyk ook duidelik uit Matt. 5:19 waar Jesus sê dat die gebooie ... gedoen en geleer moet word.

In verse 13-16 word gehandel oor die lewenswyse van die gelowige, en die beelde van "die sout van die aarde", "die stad bo-op 'n berg", "die lamp op die staander" word gebruik. Uit die geheel van Matt. 5:13-19 blyk duidelik dat die wet die godgegewe lewensreël is waarvolgens die gelowige, as verlose sondaar, dankbaar tot verheerliking van God lewe. Dieselfde blyk o.a. uit Rom. 6:13 en 12:1, 2; 1 Pet. 2:5, 9 en 1 Kor. 6:20.

Die Wet word in die Nuwe Testament verder as kenbron van die sonde aangedui (vgl. Rom. 3:20; 7:7).

2.3 DIE WET AS LITURGIESE ELEMENT IN DIE REFORMATORIESE KERK

Soos reeds vermeld, is die Wet skynbaar nooit as selfstandige liturgiese element gebruik tydens die voor-reformatoriese tydperk van die Christelike kerk nie. Daar bestaan verskil van mening oor die presiese herkoms van die Wet as selfstandige en gereelde liturgiese element. Onder andere word die name van Calvyn en Bucer in hierdie verband genoem. Daar bestaan egter geen twyfel daaroor dat die Wet heel vroeg in die orde van die reformatoriese erediens voorkom nie, soos blyk uit die liturgieë van Bucer, Zwingli, Calvyn en andere.

2.4 PLEK VAN DIE WET IN DIE REFORMATORIESE LITURGIE

Daar was geen eenvormigheid ten opsigte van 'n vasgestelde en duidelike gemotiveerde plek vir die Wet in die reformatoriese liturgie nie. Bucer het die Dekaloog opgeneem in die skuldbelydenis van die gemeente. In Zürich word onder leiding van Zwingli in 1532 besluit dat die dienaar van die Woord na die prediking die Onse Vader, die Tien Gebooie

en die/.....

en die Artikels van die geloof sal voorlees sodat die drie vernaamste dele van die Christelike religie: die gebed, die geboorte en die geloof des te beter by die eenvoudige volk ingeprent sou word.

In die Straatburgse uitgawe van Calvyn se "La forme des prieres ecclésiastiques" skryf hy voor dat die Dekaloog deur die gemeente gesing moet word na die genadeverkondiging (absolusie), terwyl die "Kurie eleison" (Here erbarm U) na elke gebod ingevoeg word, terwyl in Genève die Dekaloog voorgelees is voor die skuldbelydenis om by die gemeente 'n bewussyn van sondigheid en verlorenheid op te wek. In die Franse vlugtelinggemeente in Straatburg is die eerste tafel voor die skuldbelydenis gesing en die tweede tafel na die genadeverkondiging.

Farel en A'Lasco plaas die Wet na die prediking terwyl Martin Micron na die prediking die volgorde Wet, skuldbelydenis en genadeverkondiging volg.

Die Sinode van Dordrecht bepaal in 1574 dat die Dekaloog na die gebed voor die Kategismusprediking voorgelees moet word.

GEVOLGTREKKING

1. Die lees van die Wet dien tweërlei doel in die erediens:
 - a. Om te dien as kenbron van die sonde. In hierdie geval word die Wet vroeg in die erediens geplaas, waarna gewoonlik skuldbelydenis en genadeverkondiging volg.
 - b. Om te dien as reël vir die dankbaarheid. In hierdie verband is die Wet na die skriflesing of prediking of genadeverkondiging geplaas.
2. Ook hier moet die aankondigingspreuk ooreenstem met die aard en die doel van die Wet as liturgiese element. Die volgende kan aanbeveel word:
 - a. "Hoor die Wet van die Here".
 - b. "Gemeente, luister nou met aandag na die voorlees van die Wet van die Here".
 - c. "Waaruit ken jy jou ellende? Uit die Wet van God" ... (as die Wet gebruik word as kenbron van die sonde). (Kort Begrip, vraag en antwoord 2).
 - d. Hoe ek God vir sy verlossing dankbaar sal wees vind ons opgeteken in die Wet wat as volg lui: (As die wet dien as reël vir dankbaarheid).
3. Indien na die lesing van die Wet onderskeidelik genadeverkondiging en dankgebed volg, lyk dit asof sang hier oorbodig is.
4. Vir die lees van die Wet word Ex. 20 of Deut. 5 of Matt. 22:35-40 gebruik.

3. DIE GELOFSBELYDENIS

In die geloofsbelydenis word die geloof in die drie-enige God, soos

wat/.....

wat Hy Hom deur sy Woord aan die mens openbaar, bely. Geloofsbelydenis is geen menslike spitsvondigheid nie, maar dit is die nasê van wat God reeds gesê het. Petrus bely: "U is die Christus, die Seun van die lewende God" (Matt. 16:16) en daarvan sê Jesus dat dit deur God aan hom geopenbaar is (Matt. 16:17).

3.1 GELOOFSBELYDENIS IN DIE NUWE TESTAMENT

Soos die geval met verskeie ander liturgiese elemente het ons in die Bybel geen duidelike aanduiding van die geloofsbelydenis as selfstandige en gereelde liturgiese element nie. Tog het ons in die Nuwe Testament verskeie voorbeelde van 'n geloofsbelydenis. Soos Matt. 16:16, Hand. 8:37, Rom. 10:10, 1 Kor. 8:6, Fil. 2:6-11, Hebr. 4:14, 1 Pet. 3:18-22 en 1 Joh. 4:15.

3.2 GELOOFSBELYDENIS BY DOOP IN DIE VROEË CHRISTELIKE KERK

Uit Hand. 8:37, Hebr. 10:19-23 en 1 Pet. 3:18-22 blyk dat geloofsbelydenis en doop reeds vroeg in die Christelike kerk nou aan mekaar verbonde was. Hierdie gebruik het in die vroeë kerk ontwikkel tot die gebruik van drie vrae wat aan die dopeling gevra is aangaande die geloof in die drie-enige God, waarop die dopeling telkens moes antwoord met: "ek glo". Hierdie doopvrae by die doopdiens het later gelei tot die formulering van die apostolicum.

3.3 DIE GELOOFSBELYDENIS AS LITURGIESE ELEMENT VOOR DIE REFORMASIE

Dit wil voorkom asof die geloofsbelydenis as liturgiese element in die erediens in die Ooste reeds tydens die vyfde eeu, en in die Weste buite Rome reeds voor die elfde eeu in gebruik was. In Rome is die credo tydens die Roomse mis gebruik sedert 1014, as oorgang van die woorddiens na die tafeldiens. Die gemeente moes opnuut sy geloof bely, voor deelname aan die mis. Ons kan aanvaar dat die geloofsbelydenis sedertdien redelik algemeen as liturgiese element gebruik is.

4. GELOOFSBELYDENIS AS LITURGIESE ELEMENT IN DIE REFORMATOERIESE KERK

In die Reformatoriese erediens word die geloofsbelydenis vry algemeen gebruik. Luther laat byvoorbeeld die Nicenum sing na skriflesing uit die evangelie en voor die prediking. Zwingli volg dieselfde orde, maar gebruik die Apostolicum. Bucer en Calvyn laat die Apostolicum sing na die prediking en terwyl die nagmaal voorberei word. Die Sinode van Dordrecht in 1574 laat die geloofsbelydenis volg op die gebed na die prediking.

GEVOLGTREKKING

1. Die geloofsbelydenis kan op verskillende plekke in die erediens geplaas word. Die mees algemene plasing was na die Woorddiens, want die geloof is uit die gehoor van die Woord (Rom. 10:17). Dit sal daarom sinvol wees om die geloofsbelydenis na die genadeverkondiging of die prediking te plaas.
2. Die aankondigingspreuk moet ook kort en saaklik wees, soos:
 - a. Die gemeente doen nou staande belydenis van sy algemene Christelike geloof en elkeen spreek in sy hart soos volg ...

b./.....

- b. Saam met die kerk van alle eeue, doen ons nou staande belydenis van ons algemene Christelike geloof ...
3. Die gebruik van die Apostolicum word aanbeveel, met die vryheid om die Nicenum en Athanasianum ook te gebruik.
4. Indien die skuldbelydenis direk na die geloofsbelydenis volg, moet die sang van die gemeente na die geloofsbelydenis weggelaat word. Indien die skuldbelydenis nie direk daarop volg nie, kan die sang behou word. Aan te beveel is Ges. 80:6 of 66:1, 3 of 52:11.

V. SKULDBELYDENIS EN GENADEVERKONDIGING

1. KORT VOORGESKIEDENIS

Namate die vroegste kerk gegroei het, het daar verdere nadenke oor die vorm van die erediens plaasgevind. Dit het daartoe aanleiding gegee dat ook die wetlesing, skuldbelydenis en genadeverkondiging vaste bestanddele van die erediens geword het.

In die Roomse kerk het die skuldbelydenis en genadeverkondiging in verskillende vorms voorgekom. Vanaf die 10de eeu word die skuldbelydenis genoem in die vorm van 'n persoonlike gebed wat voor die aanvang van die mis of selfs tydens die diens gebed kon word. Vanselfsprekend is hierdie belydenis-gebed nie deur 'n vryspraak gevolg nie. Die skuldbelydenis kom ook in die Roomse erediens in die vorm van die sogenaamde trapgebed voor. Dit is die gebed waarin die priester by die trap van die altaar sy onwaardigheid bely waarop die assistente met 'n smekende vryspraak antwoord.

Dit is eintlik buite die Roomse erediens waar hierdie "liturgiese elemente" wye beoefening in die Roomse Kerk gevind het in die sogenaamde biege en absolusie. Die kerkhervorming wou nie afskaf nie. Dit wou hervorm: wat bybels verantwoord was moes in bybelse ooreenstemming word. So het die kerkhervorming die privaat skuldbelydenis, die trapgebed tussen die priesters en assistente die biege en absolusie van die Roomse kerk hervorm tot openbare skuldbelydenis van die gemeente in die genadeverkondiging aan die gemeente in die erediens. By Zwingli en Calvyn is die openbare skuldbelydenis nie gevolg deur 'n vryspraakformule nie terwyl in die diensorde van Straatburg die skuldbelydenis wel deur so 'n formule gevolg is. In hierdie opsig was daar geen strak eenvormigheid onder die hervormers nie.

2. DIE BESTAANSREG VAN DIE SKULDBELYDENIS EN GENADEVERKONDIGING AS LITURGIESE ELEMENTE

(a) Bybelse en dogmatiese gronde

- (i) Daar is baie tekste wat direk oproep tot skuldbelydenis en net soveel tekste waarin vryspraak van skuld en sonde voorkom, soos Jos. 7:19, 2 Sam. 12, Ps. 51, Jak. 5:16, Rom. 10:9 en 10.
- (ii) Belangriker nog as die afsonderlike tekste, is die feit dat die hele evangelieboodskap 'n oproep tot skulderkenning, skuldbelydenis en vryspraak uit genade is.

(iii)/.....

- (iii) Eintlik is die dogmatiese veronderstelling wat agter die hele reformatoriese versoeningsleer lê, die feit van die erkenning en gevolglike belydenis van ons skuld voor God.

(b) In verantwoordelikheid vir vandag

In die lig van punt (a) hierbo, lyk dit in elk geval vir ons noodsaaklik dat daar ook vir die mense van ons tyd geleentheid gegee moet word om openbare skuldbelydenis af te lê.

Ons wil in ons kerk nie graag die sektariese en Roomse bieg of die "sharings" van die Morele Herbewapening ingang laat vind nie. Daarom meen ons dat daar in die erediens meer erns gemaak moet word met die openbare skuldbelydenis as element van die erediens in reformatoriese gees. Dit is veral dringend omdat lidmate soms swaar gebuk gaan onder vertwyfeling wat byna aan wanhoop grens. Daarom meen ons dat die dinge met die kwaliteit van vryspraak of genadeverkondiging in ons tyd 'n nuwe aksent moet ontvang.

3. SAMEHANG VAN SKULDBELYDENIS EN GENADEVERKONDIGING

Dat daar 'n besondere verband en samehang tussen skuld (-belydenis) en genadeverkondiging is, kan nie betwyfel word nie. Liturgies gesproke meen ons dat goeie grond in die Bybel self te vinde is om skuldbelydenis en genadeverkondiging te laat saamgaan. 'n Paar voorbeelde kan dit genoegsaam illustreer:

- (i) In sommige van die boetepsalms (die psalms was waarskynlik vir liturgiese gebruik bestem) kom die element van skuldbelydenis wat 'n gebed om verlossing insluit, saam met 'n direkte of indirekte vryspraak of genade-aankondiging voor. Psalm 6 is 'n goeie voorbeeld hiervan.
- (ii) Ook in die Nuwe Testament het ons talle voorbeelde hiervan soos byvoorbeeld die geskiedenis van die oorspelige vrou (Joh. 8, veral vers 11) en die gelykenis van die verlore seun (Luk. 15, veral verse 20 en 21).

4. DIE PLEK VAN SKULDBELYDENIS EN GENADEVERKONDIGING IN DIE EREDIENS

Daar is eintlik net drie posisies waarin die skuldbelydenis en vryspraak in die erediens kan optree. Hierdie drie posisies is ook al drie in die geskiedenis van die liturgie betuig, t.w.:

a. Na die Wetlesing

Hierdie posisie is eintlik in 'n reformatoriese kerk die mees vanselfsprekende (in die lig van Rom. 3:20 en 7:7). Wanneer dit in hierdie posisie optree, kom die skuldbelydenis gewoonlik as 'n selfstandige element in die erediens voor en word dit dan gewoonlik ook direk gevolg deur 'n vryspraak of genadeverkondiging, behalwe by Calvyn waar Ps. 51 as skuldbelydenis sonder 'n daaropvolgende vryspraak gesing is.

b. Tussen skriflesing en prediking

In hierdie posisie vorm die skuldbelydenis gewoonlik deel van die

gebed/.....

gebed voor die prediking. Die prediking wat daarop volg geld dan as 'n direkte (of 'n indirekte) vryspraak. Wanneer die skuldbelydenis hier geplaas word, is daar ook nog 'n ander moontlikheid. Die lied wat na die gebed gesing word, kan so gekies word dat dit 'n vryspraak bevat. Daar is psalms en gesange wat uitmuntend geskik is vir hierdie doel.

c. Na die preek

Hierdie plasing van skuldbelydenis is onder andere gevolg in die Frankendaalse liturgie van Datheen 1566, wat 'n geskrif, "Eene algemene belydenis der zonden na de prediking" bevat. In hierdie geval is twee moontlikhede oop, naamlik

- i. Sondebelydenis vorm 'n selfstandige element (soos by Datheen) in plaas van die gebed na die prediking of
- ii. sondebelydenis word 'n deel van die gebed na die preek of selfs as slotsang. In albei hierdie gevalle geld die seën aan die einde van die diens as die vryspraak.

Ten opsigte van al drie hierdie posisies moet opgemerk word dat die skuldbelydenis volg op die gestalte van die Woord van God. Dit is teologies sinvol aangesien ons nie op eie inisiatief ons sonde ontdek of bely nie. Ons doen dit slegs op grond van die Woord. Om hierdie rede lyk die gebruik wat ook in die geskiedenis voorgekom het, naamlik dat die erediens met 'n skuldbelydenis begin, nie aanvaarbaar nie.

Aangesien by die sakramentsbediening albei die momente van skuldbelydenis en vryspraak so sterk in die formuliere en gebede opgeneem is, hoef hulle nie soos by die gewone oggenddiens op ander plekke voor te kom nie.

5. DIE VORM VAN SKULDBELYDENIS EN GENADEVERKONDIGING

Wanneer hierdie elemente as selfstandige elemente in die eredienste optree, moet as stelreël geld: Dit moet dan skriftuurlik wees soos byvoorbeeld Luk. 15:21 en Kol. 2:13-15. Vrye formulerings moet vermy word.

Presies dieselfde geld van die spreuk waarmee 'n selfstandige skuldbelydenis of vryspraak aangekondig word. Geskikte tekste hiervoor is byvoorbeeld Jak. 5:16(a), Ps. 51:9-14 (die tekste afsonderlik of die hele perikoop).

VI. SKRIFLESING

(a) INLEIDING

Van die vroegste tye af het daar 'n baie noue samehang tussen skriflesing en prediking bestaan. Histories was dit sowel in die ou kerk as in die tyd van die Reformasie die geval. Die vroeg Christelike kerk het hom in wese by die diens in die Joodse sinagoge aangesluit. 'n Voorbeeld hiervan uit die Heilige Skrif het ons in Luk. 4:14 vv. Hier word gesê dat Jesus in Nasaret op die sabbatdag na die sinagoge gegaan het. "En die boek van die profeet Jesaja is aan Hom oorhandig". Nadat Hy hieruit gelees het, word vanaf vers 21 gesê dat Hy ook daaruit verkondig het.

Hierdie/.....

Hierdie verbinding van skriflesing en prediking tref ons ook in die boek Handeling aan. In Hand. 13:14 vv. verneem ons van Paulus wat in Antiochië aangekom het en wat op die sabbatdag in die sinagoge gegaan en gaan sit het.

"En na die lesing van die Wet en die profete het die hoofde van die sinagoge na hulle gestuur en gesê: Broeders, as julle 'n woord van opwekking vir die volk het, spreek dan!" Hierdie spreke, hierdie preek het dan ook plaasgevind.

In die tyd van Calvyn en die ou-gereformeerde liturgieë was skriflesing en prediking ook ten nouste met mekaar verbonde. Voorafgaande aan die skriflesing het 'n gebed plaasgevind met die vertroue dat die genade van die Here God toebedeel sal word, sodat die Woord van God getrou uitgelê sal word tot eer van sy Naam en tot opbou van die kerk.

Dit dien opgemerk te word dat skriflesing en prediking baie dig bymekaar aangesluit het, in so 'n mate dat hulle nie deur allerlei elemente van mekaar geskei moes word nie. Die noue verbinding van skriflesing en prediking bring mee dat die Skrif gelees word, sodat hierdie Skrif uitgelê en toegepas sal word.

(b) AANKONDIGINGSPREUK

Talle uitdrukkings soos die volgende, hoort nie in die liturgie tuis nie:

"Die Woord van die Here spreek tot ons ..."

"Onse Here wil ons aandag op die volgende vestig ..."

"Die ewige, onfeilbare Woord spreek ons aan ..."

Sommige lidmate neem hierdie spreuke soms verkeerdelik op. Met sodanige uitdrukkings word gepoog om die diepe betekenis van die Skrifwoord deur allerlei gevoelsmatighede in te kleur. Dit is geensins nodig dat ons die Woord van die Here inkleur, versier en aantreklik vir die mens maak nie.

By die aankondiging van die Skriflesing moet die spreuk van nugterheid en eenvoud getuig. Die volgende aankondigingspreuke word aanbeveel:

"Die Skriflesing is uit ..."

"Ons Skriflesing is uit ..."

Wanneer ons die Skriflesing uit een van Paulus se briewe neem of wanneer ons Skriflesing geneem word uit een van die evangelies of uit enige ander boek van die Bybel, moet ons die opskrif van daardie besondere Bybelboek noem soos wat dit in die Bybel self voorkom. Byvoorbeeld:

"Die Skriflesing is uit die eerste brief van die apostel Paulus aan die Korinthiërs ..."

"Ons Skriflesing is uit die heilige evangelie volgens Lukas ..."

"Die Skriflesing is uit die Spreuke van Salomo ..."

Die kopstuk of titel wat die vertaler aan 'n hoofstuk, perikoop of psalm gegee het, moet nie gelees word nie.

(c)/.....

(c) DIE PLEK VAN DIE SKRIFLESING

In die Protestantse erediens waar die Woordverkondiging sentraal staan, sal die skriflesing altyd 'n sentrale plek moet inneem. In die skriflesing verneem ons die aansprekende stem van die enige God. Sy spreke gaan die van die mens vooraf en dit is daarom goed om die skriflesing so na as moontlik aan die begin van die erediens te plaas.

Hierdie posisie van die skriflesing beklemtoon ook dat alles wat in die erediens plaasvind, plaasvind vanuit die Skrif en nie berus op menslike willekeur nie.

Aangesien die prediking altyd vanuit die Skrif is, sal as norm gestel moet word dat die skriflesing altyd die prediking sal voorafgaan.

(d) LENGTE

Wat die lengte van die skriflesing betref, behoort daar voortdurend na 'n samehangende gedeelte of perikoop gestreef te word. Deurdat die skriflesing sy eie bepaalde en selfstandige betekenis het, mag dit nooit ondergeskik aan die skrifuitleg wees nie. Deurdat die skriflesing uit die Bybel geneem word, dien daarop gelet te word dat die Bybel die Woord van God is, omdat God daardeur tot ons spreek, omdat Hy Homself aan ons bekendstel. Hierdie Woord van God het 'n bepaalde inhoud.

Ons ken die Woord van God net daardeur dat dit tot ons kom, dus nie deurdat ons na die Bybel gryp nie, maar dat dit die Bybel is wat ons vasgryp.

Bo en behalwe die feit dat die skriflesing ten nouste verband hou met die prediking, is dit 'n afsonderlike element in die erediens. Daarom behoort die skriflesing met oplettheid en versigtigheid gekies te word, ook wat die lengte daarvan betref.

Indien die teks nie geneem word uit die gedeelte van die Skrif wat voorgelees word nie, moet sorg gedra word dat die skriflesing by die teks na inhoud en betekenis aansluit.

(e) UIT WATTER GEDEELTES GELEES MAG WORD

Elkeen het geliefkoosde dele in die Bybel wat ons altyd weer aantrek, wat ons gedurig herlees. Wanneer ons die Bybel opneem moet ons dit doen met die erkenning dat dit as geheel die Woord van God is en in die verwagting dat dit vir ons wat dit lees, in sy geheel Woord van God kan word. Dit is nie net die dele wat vir ons volgens een of ander maatstaf mooi is nie, maar die hele Bybel is waaragtige getuie van die openbaring van God self.

Wat sal 'n mens lees?

Die dienaar van die Woord mag sy Skriflesing uit albei Testamente neem, maar ons wil waarsku teen 'n onnodige verdeling tussen Ou en Nuwe Testament, asook teen die gebruik om uit verskillende boeke van die Bybel kort gedeeltes te lees. Onthou moet word dat die Bybel 'n eenheid is, dat ons in die Bybel die een Woord van God het. Die vryheid van die dienaar van die Woord ten opsigte van die Skriflesing mag egter nie willekeurig wees nie. Daar moet te alle tye rekening

gehou/.....

gehou word met die kerklike jaar, in so 'n mate dat die Bybelse stof as 'n geheel na vore gebring word.

(f) AFSLUITINGSPREUK

Wat die afsluitingspreuk betref, dien gemeld te word dat 'n aanhaling uit die Bybel korrek en Skrifgebonde moet wees. As aanbeveling dien die volgende twee moontlikhede:

"Salig is hulle wat die woord van God hoor en dit bewaar" (Luk. 11:28).
"Wie 'n oor het, laat hom hoor wat die Gees aan die gemeente sê" (Openb. 2:7).

Voordat genoemde teks deur die voorganger aangehaal word, sal dit goed wees dat hy die gemeente tot kennis bring dat die Skriflesing tot 'n einde gekom het. Om aansluiting met die aankondigingspreuk te vind, kan hy hierdie kennis soos volg oordra:

"Hier eindig ons Skriflesing".

"Hier eindig die Skriflesing".

SAMEVATTING

1. Die Skriflesing kom altyd voor die prediking. Twee moontlike posisies is na die geloofsbelydenis of direk na die lofsang.
2. Die aankondigingspreuk is: "Ons Skriflesing is uit: (en dan die aanhaling van die boek soos dit in die Afrikaanse Bybelvertaling staan)."
3. 'n Samehangende Skrifgedeelte of perikoop moet gelees word.
4. Die Skriflesing is selfstandige element van die erediens.
5. Die eenheid van die twee Testamente moet met die Skriflesing beklemtoon word.
6. Vanweë die noue samehang tussen preking en Skriflesing moet daar so min as moontlik tussen die twee elemente staan. Miskien moet net die gebed vir die opening van die Woord wat gesien word as ("epiklese") tussenin behou word en hoogstens een maal gesing word.
7. Die afsluitingspreuk is: "Salig is hulle wat die woord van God hoor en dit bewaar" (Luk. 11:28) of: "Wie 'n oor het, laat hom hoor wat die Gees vir die gemeente sê" (Openb. 2:7).

VII. PREDIKING

1. DIE GETUIENIS UIT DIE BYBEL

Eerstens dien opgemerk te word dat God uit die verdorwe menslike geslag 'n gemeente wil roep en vergader tot die ewige lewe en deur sy besondere genade daarvoor die diens van mense gebruik. Daarom sê Paulus in Ef. 4:11 en 12 dat die Here Christus gegee het "sommige as apostels, ander as profete, ander as evangeliste, ander as herders en leraars, om die heiliges toe te rus vir hulle dienswerk, tot die

opbouing/.....

opbouing van die liggaam van Christus. Die taak van hierdie mense was dan om die bekering tot God en die versoening met Hom deur die geloof in Jesus Christus te verkondig en met die Heilige Skrif alle dwalinge en ketterye te weerlê wat in stryd met die suiwere leer is. Die apostel Paulus stel dit baie duidelik in 1 Tim. 5:14 waarin hy sê dat hulle in die Woord moet arbeid. In 1 Tim. 2:15 en Tit. 1:9 stel hy dat 'n herder aan die betroubare Woord wat volgens die leer is, moet vashou en dit reg moet sny. Die taak kan saamgevat word in die bevel van Paulus aan Timotheus: "Verkondig die Woord, hou aan tydig en ontydig."

Tydens Jesus se omwandeling op aarde was dit sy gewoonte om die sinagoge te besoek en die mense te leer. In Hand. 17:2 vv. lees ons dat die apostel Paulus in die sinagoge te Thessalonika vir drie sabbatte lank met die Jode uit die Skrifte gespreek het, dat hy dit uitgelê en aangetoon het dat die Christus moes lê en uit die dode opstaan.

2. DIE PREDIKING IN DIE REFORMASIE

Nie alleen was die Hervorming 'n terugkeer tot die Heilige Skrif in die algemeen nie, maar dit het ook die kerk in belydenis en liturgie, in Woorddiens en pastorale sorg tot die Woord van God teruggevoer. Die prediking het in die Reformasie 'n sterk aksent gekry, omdat die prediking die middel is om die waarheid van die Skrif uit te lê en te verdedig teenoor die dwalinge van Rome. Calvin het die prediking, nog sterker as Luther, in skriftuurlike bane gelei. In sy Institusie beweer hy dat die regte prediking noodsaaklik is vir die opbou van die gemeente. Wat die vorm van die prediking betref, het Calvin sterk aangedring op die harmonie van explicatio en applicatio (uitleg en toepassing). Dit was noodsaaklik dat die prediker hom moes weerhou van spekulasie en sensasie. Calvin het die gemeente gesien as 'n vergadering van gelowiges in wie se midde die Woord van God bedien moet word.

Hierdie enkele flitse uit die geskiedenis, toon dat die prediking die sentrale is waarom dit in die kerk gaan.

3. BESONDERE KENMERKE VAN DIE PREDIKING

In die erediens neem die prediking 'n baie belangrike plek in. Dit is lewensbelangrik dat die kerk sal toesien dat niks anders, hoe noodsaaklik en belangrik dit ook mag wees, die sentrale betekenis van die kansel sal oorskadu nie. Voor alles moet die kerk onthou dat sy taak bediening van die goddelike Woord is. Hierdie inhoud van hierdie opdrag bestaan daarin dat die kerk aan die wêreld sal verkondig wat hy self deur die openbaring van God gehoor het, dat Jesus Christus die Here is, die Woord van God in die vlees.

Die prediking is die menslike spreke aangaande die Woord van God in die midde van 'n gemeente. Daarom kan gesê word dat die prediking die telkens herhaalde aktueel-word van die kerklike verkondiging is. Die prediking is primêr en dit behoort die sentrale plek in die verkondiging in te neem. Omdat die prediking in die middelpunt staan, verenig die ander elemente van die erediens wat die ontsluiting van die Woord van God voorberei en afsluit daarom heen. Die prediking is 'n unieke gebeure. Dit is wesenlik iets anders as alle ander vorme van openbare redevoering en welsprekendheid.

(a) TEKSAANKONDIGING

Die teksaankondiging moet plaasvind wanneer die prediking begin en dit kan herhaal word.

(b) AANKONDIGINGSPREUK

Net soos in die geval van die aankondigingspreuk by die skriflesing, moet dit ook by die aankondigingspreuk van die prediking om nugterheid en eenvoud gaan. Spreuke soos: "Die Woord van die Here spreek tot ons uit ...", "Die tekswoord van ons oordenking is ...", moet afgekeur word. Ons moet in gedagte hou dat ons nie na aanleiding van of oor 'n teks prreek nie. Drie moontlikhede vir die aankondigingspreuk by die prediking word aanbeveel:

"Die teks vir ons prediking is ..."

"Die tekswoord is ..."

Bloot die noem van die teks.

(c) GEVOLGTREKKING

1. Die prediking is die sentrale element van die erediens.
2. Aankondigings- en afsluitingspreuk is hier net soos by die ander elemente kort en saaklik.
3. Die prediking volg altyd na die skriflesing.

VIII. DIE GEBED IN DIE EREDIENS

Die gebed neem 'n baie prominente plek in in die Ou Testament sowel as die Nuwe en is verweef met die hele heilsboodskap. Om hierdie rede staan die gebed ook prominent in die erediens.

Deur die gebed word aan die sondaar die voorreg gegun om in 'n besondere verhouding met die hemelse Vader te staan. Deur die gebed mag die sondaar dankbaar antwoord op die Woord van God.

Daar is 'n noue verband tussen Woord, verkondiging van hierdie Woord en gebed. As God nie eerste gespreek het nie, sou die mens nooit kon antwoord nie. Gebed is antwoord op die spreke van God.

Om hierdie rede is dit ook gepas in die erediens dat die gebed sal volg na die Skriflesing en Woordverkondiging.

Die gebed in die erediens behoort aan al die vereistes te voldoen wat Christus gestel het. Dit moet sober en voorbereid wees. Omdat dit antwoord van die gemeente op die spreke van God is, moet hierdie antwoord aansluiting vind by die betrokke skrifgedeelte wat gelees is en verkondig is.

Geen omslagtigheid, onnodige herhaling en slordigheid mag daarin voorkom nie. Omdat die liturg voorbid ten behoeve van die hele gemeente, moet sy taalgebruik keurig maar eenvoudig wees. Die gebedstempo en gedagtegang moet so wees dat die gemeente dit maklik kan volg.

Onnodige/.....

Onnodige gebruik van die Naam van God moet vermy word. Die lof aan God mag nie ontbreek nie. Omdat die geloof in die gebed tot uitdrukking kom, moet dit uitgaan van die geloof in die drie-enige God soos Hy Homself aan ons geopenbaar het in sy Woord.

Teenoor hierdie God staan die mens as sondig en doemwaardig. In ootmoed moet die mens sy algehele afhanklikheid van God bely; moet hy homself en alles wat aan hom behoort in sy hand stel.

Die liturg moet ook gedurig waak teen subjektiwiteit in sy gebed. Hy bid nie vir homself nie maar as deel van die geheel, as lid van die liggaam, as lidmaat nie net van 'n bepaalde gemeente nie, maar as lidmaat van die kerk van Christus. Altyd weer moet ons ons gebede beoordeel in die lig van die volmaakte gebed, die Onse Vader.

Die gebed is nie 'n preek nie, en daarom moet onnodige lang gebede vermy word. Die gebed as antwoord op die Woord van God vind sy regmatige plek na die skriflesing en die prediking. Die gebed na die skriflesing is in hoofsaak Woordgebed waarin gevra word vir die opening van die Skrif.

Die gebed na die prediking is gebed uit dankbaarheid vir wat in die ere diens plaasgevind het asook dankbaarheid in die algemeen. Die Reformatoriese gebruik was dat die voorgebed kort is en die dankgebed langer. In die dankgebed is gewoonlik gedink aan die nood van alle mense.

VRYE GEBED EN FORMULIERGEBED

Hierdie twee vorme van gebed is deur die eeue beurtelings bekleemtoon. Die Reformatore het egter beide aanvaar sonder om aan die een of die ander voorrang te gee.

Daar moet egter gewaak word teen gevare by die gebruik van albei hierdie vorme.

By die vrye gebed moet al die bybelse riglyne gedurig in gedagte gehou word en moet hierdie gebed nie willekeurig en subjektief wees nie.

Formuliergebiede is gewoonlik vertaalde gebede en het daarom lang en lomp sinne. Hierdiegebiede moet so voorgedra word dat die gemeente die gedagtegang kan volg anders bly dit starre leë woorde sonder inhoud.

IX. DIE AFSLUITING VAN DIE DIENS

Na die slotgebed aan die einde van die prediking volg die slotsang wat die einde van die diens inlei. Die bedoeling van die slotsang is om die gemeente weer aan die woord te laat kom, om die indruk wat die diens moes agterlaat te verdiep en die diens te laat eindig met 'n toon van triomf. Onder die diens het die gemeente in gemeenskap met God getree, hulle voor Hom verootmoedig, hulle sonde bely, maar ook die genadeverkondiging ontvang. Nou is hulle gereed om gesterk, bemoedig en getroos weer die wêreld in te gaan, om van God te getuig, vir Hom te leef en onder sy beskerming hulle veilig te voel. Die gemeente behoort ook onder die slotsang op te staan om daardeur te kenne te gee dat hulle nou gesterk na die wêreld terugkeer.

Die/.....

Die erediens het begin met die votum as 'n proklamasie van die drie-enige God in wie se Naam die diens gehou word. Die samekoms van die gemeente staan in die ligglans van die drie-enige God. Dit is God wat sy gemeente saamroep. Die gemeente gaan nie uitmekaar sonder die laaste plegtige seën nie. Dit is die samevatting en bekroning van die hele godsdiensoefening, wat geskied deur die uitspreek van die seën.

In die Skrif vind ons baie verwysings aangaande die uitspreek van die seën. Vergelyk Rom. 15:33; I Kor. 16:23; II Kor. 13:13; Gal. 6:18; Ef. 6:24; Fil. 4:23; I Thes. 5:28; II Thes. 3:18; I Tim. 6:24; II Tim. 4:22; Titus 3:15; Hebr. 13:25; I Petr. 5:14 en Openb. 22:21.

Omdat hierdie tekste so gelykluidend is, bestaan die vermoede dat hulle liturgiese formules was.

Die mees gebruiklike formules is die Aäronitiese seën (Num. 6:24-26) en die Apostoliese (II Kor. 13:13).

Die seën is goddelike weldade wat aan mense geskenk word en dit kan God alleen doen. Die dienaar van die Woord is dus by die seën niks anders as die draer en bemiddelaar van die goddelike Woord in die sin van die Nuwe Testamentiese profesie. Ook waar die seën met uitgestrekte hande op die vergaderde skare gelê word, daar spreek dit van self dat dit slegs simboliese betekenis het. Ons deel die seën nie uit nie, maar spreek dit uit in die Naam van Hom, wat alleen maar die woord tot werklikheid kan maak.

In die ou kerk is die woorde: "die Here sy met u" of "gaan heen in vrede" oorspronklik deur die diakens uitgespreek terwyl die hoëpriesterlike seën alleen deur die biskop uitgespreek is. Die voorliefde van baie liturje vir die hoëpriesterlike seën hang by sommige saam met 'n meer ou- as nuwe testamentiese gees, by ander weer met 'n oratoriese plegtigheid, waarby die verskil tussen liturg en priester nie altyd in die oog gehou word nie. Alle mooi klinkende woorde en vry-uitsprake wat die seën voorafgaan moet weggelaat word en daar moet slegs gehou word by die suiwer aanhaling van Bybelgedeeltes.

X. OFFERGAWES

Daar is geen teologiese beginsel wat kollekte in die erediens tot liturgiese element kan verhef nie, behalwe die liefdegawe by die nagmaal. Dit is sinvol wanneer die kollekte by die deur ingesamel word. Inderdaad is die deurkollekte ook 'n eeue oue gebruik.

Omdat die Nuwe Testamentiese gegewens skraal is deurdat die kerk nog nie so georganiseerd was nie, moet die kerk vandag gebruik maak van die Nuwe Testamentiese beginsel van die dankoffer, sonder om te bly staan by die spesifieke insidentele metodiek.

Ons moet twee beginsels in ag neem: Eerstens beweeg die kerk deur die wêreld na die koninkryk. Om almal in hierdie beweging deur die wêreld in stand te hou, moet daar binne die hart van die kerk, naamlik die erediens, liefdegawes wees, wat die kerk heeltemal korrek inrig rondom die nagmaalsakrament. Tweedens beweeg die kerk ook na die wêreld met 'n opdrag van sy Heer. Hiervoor moet daar vanaf die hart van die kerk, die erediens, beweeg word. Op die drumpel van die wêreld, by die kerkdeur, neem hierdie roeping 'n aanvang.

Vanuit/.....

Vanuit bostaande prinsipiële besinning het die kerk die volgende ordes van erediens vasgestel:

ORDE A

1. Votum en seën
2. Sang deur gemeente
3. Lesing van die Wet
4. Skuldbelydenis
5. Genadeverkondiging
6. Geloofsbelydenis
7. Skriflesing
8. Gebed
9. Sang
10. Prediking
11. Dankgebed
12. Slotsang
13. Seën
14. Afkondigings
15. Offergawes

ORDE B

1. Votum en seën
2. Sang
3. Skriflesing
4. Gebed
5. Sang
6. Prediking
7. Genadeverkondiging
8. Geloofsbelydenis
9. Wet
10. Skuldbelydenis
11. Dankgebed
12. Slotsang
13. Seën
14. Afkondigings
15. Offergawes

ORDE C

A of B word gebruik maar die skuldbelydenis en genadeverkondiging word onderskeidelik ingewerk by die aanhef van die Wet en geloofsbelydenis.

ORDE D

(Slegs by huweliksbevestigings en begrafnisse).

Wet, geloofsbelydenis, skuldbelydenis en genadeverkondiging word in die gebed of sang ingesluit.

BESONDERE OF BUITENGEWONE EREDIENSTE

Die algemene kenmerke van 'n erediens, naamlik dat dit bestaan uit twee hoofmomente: spreke en handelinge van God deur sy sigbare en onsigbare Woord en antwoord van die gemeente deur belydenis, gebed en sang, sal in hierdie eredienste ook gestalte moet aanneem. Alles in die erediens, ook in 'n buitengewone erediens, wat hierdie karakteristieke nie dra nie, hoe goed of mooi dit ookal mag lyk of klink, sal uit die erediens verwyder moet word.

A. DIE DOOPDIENS

Alhoewel die doopformulier in 'n groot mate didakties van aard is, is prediking by elke doopgeleentheid nog noodsaaklik. Die Nuwe Testamentiese gegewens betuig dat die doop altyd bedien is in die buurt van die evangelieverkondiging (Hand. 2:14-41, 8:26-38 en 10:1-48). 'n Skeiding van doop en verkondiging is ook deur die Reformatore afgewys. Die Reformatore het aan kategeese en prediking 'n regmatige plek gegee tydens die doopbediening. Beide sal daarom gehandhaaf moet word tydens die bediening van die doop. Die preek tydens die doopbediening hoef nie noodwendig 'n "dooppreek" te wees nie.

Waar word die prediking geplaas? Voor of na die bediening? In die vroeg Christelike kerk het die bediening plaasgevind voor die prediking. Die doop het eerste gekom ter beklemtoning dat die dopeling met sy doop sigbaar in die gemeente ingelyf word. Die prediking na die doop dien ook as aanduiding dat die dopeling voortaan "afgebakende terrein" vir die kerklike verkondiging is. Op net sulke goeie gronde kan die prediking voor die doop bepleit word. Die prediking voor die doop dien as aanduiding dat die doop plaasvind op grond van God se genadige beloftes in sy Woord. Die prediking voor die doop kan ook dien as middel om die betekenis van die doop te verklaar. Dit dien as beklemtoning dat die sakrament van die doop nie selfwerkende krag besit nie. Die doop dien as bevestiging van wat in die evangelie verkondig word, van wat in Christus Jesus tot werklikheid geword het en wat nie anders as deur die Woord vir ons toeganklik is nie.

Aangesien die doop betekenis het vir die mens tydens sy ganse lewe en bedien word binne die raamwerk van die verbondsgemeente se geloof, moet die bediening so ingerig word dat die hele gemeente by die bediening betrek word. Die doopformulier spreek tot die hele gemeente. Die doopouers kom staan daarom eers voor die kansel as die vrae aan hulle gestel word. Die doop het betrekking op die hele gemeente. Die hele gemeente moet opgeroep word om te luister na die formulier. Die aankondigingspreuk voor die lees van die formulier kan die volgende wees: "Die gemeente luister nou na die formulier om die heilige doop aan die kinders van die gelowiges te bedien." Die doop word bedien nadat die kerkraad die betrokkenes toegelaat het. Die doopouers word met die volgende spreuk opgeroep: "Die doopouers wat deur die kerkraad toegelaat is om die doop aan hulle kinders te bedien, word nou versoek om voor die kansel te verskyn en te antwoord op die vrae wat aan hulle gestel sal word." Persoonlike aansprake, gelukwensings, skud van hande en aanbiedinge, is geen wesenlike deel van die erediens nie en moet daarom agterweë gelaat word. Met betrekking tot die opsig, moet 'n ouderling of ouderlinge teenwoordig wees by die doophandeling.

Die/.....

Die voornamen en familienaam is 'n eenheid en daarom moet tydens die doop die persoon se volle voornamen en familienaam gemeld word. Die doop kan bedien word met of sonder handoplegging.

By die bediening van die doop aan elke kind word amen gesê en die hand opgelê. Die gemeente sing dan uit 'n psalm of gesang wat hier pas. Indien die handoplegging nie by die doop individueel plaasvind nie, kan dit hier gesamentlik geskied met die uitstrek van die hande.

Die orde van die doopdiens is die volgende: Orde A, B of C van 'n gewone erediens, soos reeds voorgestel. Na die prediking word die doopformulier gelees. Die ouers (of volwasse dopelinge) word opgeroep. Onder die sing van 'n psalm of gesang word die kinders na vore gebring. Na die bediening, sing die gemeente die ouers en kinders toe, wat terselfdertyd as die slotsang van die gemeente kan dien. Daarna volg die seën, afkondigings en offergawes. Hier dien die gebed in die doopformulier as die dankgebed. Wanneer orde B gebruik word, volg die doop na die skuldbelydenis. Wanneer die doop voor die prediking geplaas word, volg dit na die skriflesing en dien die gebed in die doopformulier as die voorgebed.

B. BELYDENIS VAN GELOOF DEUR ONGEDOOPTE PERSONE

Die vraag ontstaan of die doop van sulke voornemende lidmate noodwendig met die openbare belydenis van geloof moet gebeur en of dit nie liever hiervan geskei moet word en sy eie regmatige plek as 'n afsonderlike doopbediening aan die volwassenes moet kry nie. Daar is baie publieke vooroordeel teen die doop van persone wat op volwasse leeftyd tot geloof kom met die gevolg dat hulle doop gans te veel weggewerk word tussen die ander dinge rondom die aflegging van geloofsbelydenis. Daar behoort meer betekenis aan hierdie doop gegee te word. Verder bestaan die vraag of die doop van volwassenes net betrekking het op die doop van heidene. Waarskynlik sal in hierdie a-religieuse tydperk aanvaar moet word dat daar mettertyd 'n kategorie van mense in ons gemeenskap sal ontstaan aan wie die doop afsonderlik bedien sal moet word. Ons kan eintlik nie iemand ná aflegging van sy geloofsbelydenis doop nie, aangesien die gevaar bestaan van die misverstand dat iemand op grond van sy of haar belydenis gedoop word, wat natuurlik onjuis is. Dit is verder ook bekend dat in die vroeg Christelike kerk die heidene en heidenkinders afsonderlik van die kinders van die gelowiges gekatkeiseer het.

In die geval van 'n heiden, sal die doop plaasvind met gebruikmaking van die formulier vir volwassenes, maar eers na grondige kategeties en so 'n dopeling sal ná die doop nie weer belydenis van geloof aflê nie, aangesien hy dit reeds gedoen het, deur bevestigend te antwoord op die vrae in die doopformulier. Die liturgie verloop soos onder A beskryf.

Die volwasse kinders van "gelowiges" of dié wat wel 'n Christelike opvoeding ontvang het, kan óf met gebruikmaking van die formulier vir volwassenes óf soos tans, ná aflegging van geloofsbelydenis gedoop word.

C. DIE NAGMAALDIENS

Die oorspronklike bedoeling van die voorbereidingsdiens was kategeties van aard. Dit het gedien om die Roomse dwaalleër af te wys en om die

regte betekenis van die nagmaal in te skerp. Daarnaas het dit plaasgevind ter wille van die regte opsig oor die gemeente. Bogenoemde tendens naamlik "regte ontvangs" van die nagmaal is vandag nog gebiedend noodsaaklik. Hierdie voorbereiding met die oog op "regte ontvangs" hoef nie noodwendig die Saterdagavond voor die nagmaal plaas te vind nie. Dit kan die Sondag vantevore geskied en kan selfs plaasvind tydens die prediking van die nagmaaldiens. Die dankseggingsdiens hoef ook nie direk na die nagmaal plaas te vind nie. Dit kan die volgende Sondag eers geskied.

Aangesien die nagmaal volgens die Nuwe Testament en deur die vroeg Christelike kerk, elke Sondag bedien is, moet die "minstens vier maal per jaar", soos bepaal in die bepalings van die Kerkwet (Bepalings, hoofstuk 10, artikel 98), nie verstaan word as 'n "meestens vier maal per jaar" nie. Die viering elke Sondag sal steeds gesien moet word as 'n ideaal, hoewel hieraan ook allerlei gevare verbonde is.

Die nagmaal geskied onder opsig van die ouderlinge en met bystand van die diakens. Die diakens se amp was aanvanklik die bediening by die tafels en hulle moet so aktief as moontlik by die bediening betrek word.

Die prediking tydens die nagmaalsdiens kan korter wees as gewoonlik, maar mag nie weggelaat word nie. Woord en sakrament mag nooit los van mekaar staan nie.

Die formuliere van die vroegste tye af, betuig dat die lees van Psalm 103 en die daarop volgende woorde na die bediening eerder woorde van lofprysing is. Die gebruik dat die gemeente hierdie woorde staande aanhoor en in die hart uitspreek, is daarom geregverdig.

'n Moontlike orde vir 'n nagmaalerediens kan die volgende wees: Orde A, B en C soos reeds voorgestel. Na die prediking in orde A of na die skuldberydens in orde B word die hele formulier vanaf die kansel gelees. Die voorbed word weggelaat aangesien die gebed in die formulier hierdie funksie vervul, na die gebed sing die gemeente terwyl die elemente voorberei word. Die uitnodiging geskied. Die nagmaal word bedien. Tydens die bediening kan gepaste gedeeltes uit die Bybel gelees word. Na die bediening van elke tafel sing die gemeente. Na die bediening van die laaste tafel gaan die predikant weer op die kansel onderwyl die gemeente sing. Psalm 103 en die dankgebed volg.

Die lidmate van die laaste tafel staan ook op na die bediening en neem hulle plekke in. Dan volg: slotsang, seën, afkondigings en offergawes.

Met die uitnodiging na die tafel en tydens die bediening moet slegs gebruik gemaak word van spreuke wat skriftuurlik gegrond is. Die volgende kan aanbeveel word:

(a) TEN OPSIGTE VAN DIE UITNODIGING

"Broeders en susters, alles is gereed, kom smaak en sien dat die Here goed is"

of

"Broeders en susters, kom sit aan, laat ons die dood van die Here verkondig"

of/.....

"Broeders en susters, alles is gereed, kom sit aan die tafel van die Here."

(b) TEN OPSIGTE VAN DIE BEDIENING

"Die brood wat ons breek, is die gemeenskap met die liggaam van Christus; neem, eet; doen dit tot sy gedagtenis. (Gedenk en glo dat sy liggaam vir ons verbreek is tot 'n volkome versoening van al ons sondes.)

Die beker van danksegging is die gemeenskap met die bloed van Christus; drink almal daaruit, doen dit tot sy gedagtenis. (Gedenk en glo dat sy bloed vir ons vergiet is, tot 'n volkome versoening van al ons sondes.)

Want so dikwels as julle hierdie brood eet en hierdie beker drink, verkondig julle die dood van die Here totdat Hy kom."

Met betrekking tot die ordelike verloop van die diens is dit aan te beveel dat die lidmate vanaf 'n bepaalde punt sal kom aan sit.

D. BEVESTIGING IN DIE AMP

Handoplegging tydens die bevestiging van dienaars van die Woord, ouderlinge en diakens word gesteun deur Nuwe Testamentiese gegewens en reformatoriese gebruik. Dit gaan hier om bevestiging in die amp en nie om onherhaalbare ampswyding nie. Die betekenis van die handoplegging is hier teken van toerusting deur die Heilige Gees en afsondering vir 'n besondere diens. In die plek van die handoplegging kan die handreiking - dit wil sê die regterhand van gemeenskap - gebruik word.

Persoonlike toesprake en gelukwensings vervaal, as elemente wat nie in 'n erediens hoort nie.

Aangesien bogenoemde bevestigings geen sakramente is nie, maak dit prinsipiël geen verskil of die bevestiging voor of na die prediking plaasvind nie. In die formuliere is egter aanduidings dat dit na die prediking behoort te volg.

1. OUDERLINGE EN DIAKENS

Die orde van die diens tydens die bevestiging van ouderlinge en diakens kan die volgende wees: Die gewone ordes A, B of C soos aanbeveel. Na die prediking in orde A of na die skuldbelydenis in orde B, kondig die predikant aan: "Die gemeente luister nou na die formulier vir die bevestiging van ..." Die formulier word gelees. Net voor die ampsdraers op die vrae moet antwoord, word hulle by name opgeroep om voor die kansel te verskyn. Die vrae word gestel. Na hulle antwoord volg die bevestigingsformule, waar die gesamentlike handoplegging geskied of die individuele handreiking.

Die formuliergebed volg, wat terselfdertyd dien as dankgebed. Die gemeente sing dan 'n toepaslike psalm of gesang wat terselfdertyd dien as slotsang. Dan volg: seën, afkondigings en offergawes.

2. BEVESTIGING EN INTREEPREK VAN 'N DIENAAR VAN DIE WOORD

Naas die gebruik om van bogenoemde twee dienste te maak, is dit volkome sinvol om beide in een diens te laat plaasvind.

Orde A, B of C soos aanbeveel word gebruik. Die erediens verloop normaal tot na die Skriflesing in orde A en B. Die bevestigingsformulier word gelees. Na die lees van die formulier word die dienaar van die Woord wat bevestig word, opgeroep om voor die kansel te kom staan. Die vrae word aan hom gestel. Die bevestiging vind plaas met die handoplegging of die handreiking. Na die bevestiging lees die diensdoende dienaar van die Woord die vermaning. Die formuliergebed volg wat terselfdertyd dien as die voorgebed. Die gemeente sing - waartydens die dienaar van die Woord of 'n ouderling die pasbevestigde na die kanseltrap begelei en laasgenoemde die kansel opgaan. Die bevestigde dienaar van die Woord volg nou die orde van die erediens normaalweg vanaf die prediking.

E. AFLEGGING VAN OPENBARE BELYDENIS VAN GELOOF EN TOELATING TOT DIE SAKRAMENTE

In die algemene kerktaal praat ons dikwels van bevestiging en voorstelling van nuwe lidmate. Hierdie begrippe moet vervang word met die woorde openbare belydenis van die geloof, toelating tot die sakramente en die daarmee gepaardgaande verantwoordelikheid vir die opbouing van die gemeente.

Soos in enige ander erediens, is hier ook nie plek vir allerlei sinlose bykomstighede nie. Toesprake, aanbiedings en dergelike moet na die erediens plaasvind.

Normaalweg vind hierdie belydenis plaas tydens die voorbereidingsdiens. Dit is veral hier sinvol omdat die openbare belydenis van die geloof toelating tot die nagmaal beteken.

Hierdie erediens verloop normaal tot na die prediking in orde A en na die skuldbelydenis in orde B. Met 'n gepaste spreuk word die betrokkenes opgeroep: "Gemeente, daar word nou geleentheid gegee aan diegene wat daartoe deur die kerkraad toegelaat is, om openbare belydenis van geloof af te lê." Die groep, wat in die middelste ry voor in die kerk sit, se name word afgelees. Hulle staan een vir een op. Die uiteensetting word gelees en die vrae deur hulle gesamentlik of individueel beantwoord. In laasgenoemde geval word die uiteensetting en vrae eers gelees. Die name word dan een vir een gelees waarop elkeen ja antwoord. Die predikant lees 'n formule soos vervat in Rom. 10:9 en 10. Dan volg: dankgebed, slotsang, seën, afkondigings en offergawes.

F. HUWELIKSBEVESTIGING

Die feit dat die huweliksbevestiging in 'n erediens geskied, bepaal dat alle beginsels met betrekking tot 'n erediens hier gehandhaaf sal word. In die lig daarvan sal alle menslike voorkeur of ingeburgerde ongemotiveerde tradisie moet verval.

Aangesien die huwelik in 'n erediens geskied, sal die elemente van 'n erediens gehandhaaf moet word. Tydens 'n huweliksbevestiging sal daar

votum,/.....

votum, sang, gebed, wet, belydenis, skriflesing, prediking, skuldbelydenis, genadeverkondiging en seën moet wees. Wet, belydenis, skuldbelydenis en genadeverkondiging kan opgeneem word in die gebed of in die sang. Deur voortgesette arbeid in hierdie rigting kan alle praktiese besware, wat tog nooit belangriker as die prinsipiële behoort te wees nie, uitgeskakel word. Die feit dat dit in 'n ere-diens geskied, bepaal dat alle soberheid en ingetoënheid hier sal heers. Alle wêreldse vertoon moet op die agtergrond geskuif word. Die bruidspaar, wat vir 'n gesamentlike doel na die kerk kom, kan saam die kerk binne kom. Die seremonie waartydens die vader die dogter oorhandig, kan voor die kerk in die ingangsportaal plaasvind. Die Woord wat hier verkondig gaan word en die formulier wat hier gaan spreek, het betrekking op almal teenwoordig. Die korrekte sou daarom wees dat die egpaar bly sit tot die vrae aan hulle gestel word.

Die ere-diens verloop normaal volgens orde A tot die prediking en volgens orde B tot na die skuldbelydenis. Die formulier word gelees, vrae beantwoord en die ring(e) gegee. Die bevestigingsformule word gelees sonder die uitsteek van hande. Die gebed wat volg, kan gebruik word as slotgebed. Die predikant bly op die kansel en die egpaar bly staan. Die egpaar kan ook kniel aangesien dit 'n Skriftuurlike gebedshouding is. Die vraag is egter waarom moet hierdie twee nou juis anders bid as die res van die gemeente. Na die gebed sing die gemeente Psalm 134:3 wat ook die slotsang is. Daarna volg: seën, afkondigings en offergawes. Indien laasgenoemde onuitvoerbaar blyk te wees, kan 'n kollektebus vir die doel by die ingang van die kerk aangebring word.

Die huweliksbevestiging is 'n ere-diens, daarom sal die gemeente kennis daarvan moet kry, die bysyn van 'n ouderling met die oog op die opsig sal as noodsaaklik aangemeld moet word, alle neem van foto's en steurende elemente terwyl die diens aan die gang is, sal afgewys moet word; die kleding van die teenwoordiges sal in ooreenstemming met die van 'n gewone ere-diens moet wees. Tydens die diens sal daaralleen gesing moet word deur die hele gemeente. Alle solosang en praatkore moet plaasvind na die ere-diens. Die prediking moet steeds verklaring en toepassing van die Skrif wees en nie persoonlike aanspraak of slegs gelukwensing nie.

G. DIE BEGRAFNISDIENS

Die kerk moet duidelik onderskei tussen die begrafnisdiens, wat 'n vertroostende verkondigingstaak van die kerk is aan die agtergeblewenes én die teraardebestelling wat die taak en voorreg is van die agtergeblewenes. Die teraardebestelling word in die Bybel duidelik geteken as taak en voorreg van die familie. (Gen. 23:6, 11, 15; Gen. 47:30; Gen. 49:29; Matt. 8:21; Matt. 27:57-61 en Joh. 11:34). Die kerk en sy ampsdraers is alleen betrokke by die teraardebestelling as hulle daartoe deur die familie gevra word. Aangesien die predikant daarvoor toegerus is, kan hy aanbied om die verrigtinge by die graf namens die familie te lei of hulle met die reëlins daaraan verbonde behulpzaam te wees.

Die begrafnisdiens is net soos enige ander diens in die kerk ere-diens en moet daarom al die kenmerke en elemente van 'n gewone ere-diens vertoon. Dit vind plaas met al die elemente net soos die Sondagerediens. (Net soos in die geval van die huweliksbevestiging kan wet, geloofsbelydenis, skuldbelydenis en genadeverkondiging in die gebed of in die sang opgeneem word.)

Die/.....

Die prediking tydens hierdie diens geskied met die uitsluitlike doel om die treurendes te vertroos en te bemoedig vanuit die evangelie van die opstanding van Jesus Christus. 'n Verheerliking van die oorledene het geen plek in hierdie verkondiging nie. Dit kan ook geen troos bied nie. Die begrafnisdiens is nie daarop gerig om te betreur nie, maar dit wil vertroos en bemoedig.

Aangesien hierdie erediens in die volle sin van die woord is, is opsig deur 'n ouderling noodsaaklik. Die bysyn van 'n diaken is gewens met die oog op die kollekte. Indien die bysyn van laasgenoemde onmoontlik is, kan by die kerkdeur bussies aangebring word vir die doel.

Omdat die begrafnisdiens in die besonder die agtergeblewenes as objek het, is dit vanselfsprekend dat die kis met die oorledene hier geen rol speel nie, want die verkondiging is tot die lewendes gerig. Die kis met die oorledene hoef daarom nie in die ingangsportaal van die kerk te staan nie, maar kan in die lykswa bly. Prinsipiëel gesien bestaan die gevaar dat die bediening van die Woord belemmer kan word deur die inbring van die lyk in die kerkgebou. In die praktyk veroorsaak dit 'n groot droefheid by naasbestaendes wat dit moet aanskou, met die gevolg dat die aandag van die verkondiging afgetrek word en die vertroosting vanuit die Bybel bemoeilik word.

Na die afsluiting van die diens met die seën, word die begrafnisbrief met die name van die draers gelees. Laasgenoemde lei die familie uit die kerk uit.

Aangesien die teraardebestelling 'n familie-aangeleentheid is, blyk dit sinvol om hier 'n liturgie te volg wat gewoonlik in 'n "huiskerk" voorkom naamlik die van die huisgodsdiens: Skriflesing terwyl die kis na benede sak, sang en dankgebed. Die begrafnisformule as vertroostende geloofsantwoord van die familie op die Woord van God, kan direk na die Skriflesing volg. Die gooi van grond op die kis, is alleen wenslik gedurende die uitspreek van die formule.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDSE, TEKORTE EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
	<u>OPGEHOOPTE FONDSE</u>				
109.348	AL GEMENE KERKFONDS	87.529 ✓	1.323.195	VASTE EIENDOM (Bylae A)	1.492.016
244.903	FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU	285.227	65.987	MEUBELS, TOERUSTING EN VERVOERMIDDELS	77.914
102.020	TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS	214.397 ✓	4.126	AANDELEBELEGGINGS	4.126
96.571	GENERAAL PRETORIUSGEBOU	194.362		- Kerklike instellings (teen nominale waarde)	
5.263	ANGOLAFONDS	4.860		- Voortrekker Tehuis (81 aandeel van R2 elk)	2
92.302	ADMINISTRATEURSKANTOOR	102.617 ✓		- Ons Tuis (30 aandeel van R2 elk)	2
1.535	SENTRALE FONDS VIR PUBLIKASIES	4.684 ✓		- De Hervormde Weeshuis (997 aandeel van R2 elk)	2
30.792	RAAD VIR BELYDENDE JEUG	41.061		- Ander instellings	
13.745	RAAD VIR KATEGES	16.245		- Bollandse Kunshandelaars (Edms.) Bpk - 150 volopbetaalde aandeel van R2 elk	2
20.179	VERSEKERINGSFONDS	29.583 ✓		- Dagbreek Trust Bpk. - 4000 volopbetaalde aandeel van 50c elk	2
1.844	HOSPITAALBEARBEIDING	2.797		- Die Afrikaanse Pers (1962) Beperk - 1680 gewone aandeel van 50c elk (markwaarde 31 Desember 1975 = R1.764)	4.116
1.927	ARGIEF EN MUSEUM	8.234 ✓		FONDSBELEGGINGS	126.413
15.775	VAN DER HOFF STUDIEFONDS	18.455 ✓		- Fonds vir Gemeente-Opbou	71.860
11.076	RAAD VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND	32.912		- Generaal Pretoriusgebou	34.000
-	AFDELING INSTANDHOUDING	2.762		- Dirk van der Hoffgebou	37.860
637.176	KAPITAALVOORSIENINGSFONDSE	685.477	127.794		
155.100	- Generaal Pretoriusgebou	185.100 ✓			
79.698	- Dirk v.d. Hoffgebou	110.673 ✓			
45.156	- Raad vir Kerke in eie Volksverband	57.677			
134.400	- Studielening	134.400 ✓			
110.422	- Kerkentrum Johannesburg	195.547 ✓			
-	- - Paarl eiendom	2.080			
1.384.456	OORGEDRA	685.477	1.521.102	OORGEDRA	1.700.469

C.98

1.935.300	OORGEERING	621.133	5.157.458		
49.886	- Teologiese Opleidingsfonds	49.886		9.244	12.761
	- Onversekerde lening oor Dirk van der Hoffgebou			4.824	20.863 44
1.537.884	- Kerkgeld-vir-Kerkwerkfonds	3.011.395		1.289	14.636
	- Beleggings			2.614	5.415 44
51.292	- Ned. Herv. Gemeente Preto=			642.221	8.039
	ria-Oos				"Kerkgeld-vir-Kerk=
26.450	- Sanlam			8.321	werk"-lenings 1.488.476 44
	- T.o.v. verbande - Gemeente Kensington				Ringsrade vir Kerke in eie Volks= verband 8.873 44
	DIVERSE KREDITEURE		206.594	70.853	- Verbandlenings en huurkoop= debiteure 57.101
23.095	- Ope rekeninge	20.230		61.202	- H.A.U.M. Boekhandel, Pretoria 111.324
56.724	- Diverse trustfondse	78.041			- De Hervormde Weeshuis 279.175 44
1.864	- Predikante Pensioenfondse	18.208		58.989	- De Hervormde Weeshuis 82.559 44
764	- Ander				- N.H.W. Pers - masjiene, aankope ens.
70.707	- Ongewisselde tjeks	90.115		198.377	- H.A.U.M. Uitgewery, Kaapstad 313.690
				151.931	- Konservatorium vir Musiek, Pretoria 138.083
					- Die Ondersteuningsraad 15.029
					- Huis De la Rey 54.552
				524.716	KONTANT OP HANDE EN OP BELEGGING 254.829
				415.195	- Vaste deposito's en aandele 120.570
				24.574	- Spaarrekeninge 15.449
				6.939	- Opgeloope rentes 1.497
				76.371	- Lopende rekenings 114.541
				1.637	- Deposito's 2.772
				253	VOORUITBETAALDE UITGAWE 20
3.653.966			5.364.052		5.364.052

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE: 31 DESEMBER 1975

1. Daar bestaan die volgende voorwaardelike aanspreeklikhede ten opsigte van bedrae gewaarborg deur die Raad van Finansies:
 - a. 'n Bankoortrekking vir H.A.U.M. Pretoria vir R30.000-00.
 - b. 'n Bankoortrekking vir H.A.U.M. Kaapstad vir R50.000-00.
 - c. 'n Verband ten gunste van S.A. Mutual vir R10.000 gegee deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente vir Nederlandssprekendes.
 - d. Verbande ten gunste van Saambou-Nasionale Bouvereniging vir R22.000-00 gegee deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Port Elizabeth (onbepaalde termynaandeel van R7.000-00 in pand gegee - ingesluit in bedrag van R46.450-00).
 - e. Gedeelte van verband ten gunste van Saambou-Nasionale Bouvereniging gegee deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Kaapstad tot die bedrag van R7.750-00 (vaste deposito van R5.000 - ingesluit in die bedrag van R139.119-99 en onbepaalde termynaandeel van R2.750-00 ingesluit in die bedrag van R46.450-00 in pand gegee).
2. Die Kerk besit nie eiendomsreg oor die volgende eiendomme nie:
 - a. Vlakfontein (Mamelodilokasie), Pretoria, waar 'n kerkgebou en woning vir bantoes opgerig is.
 - b. Turfloop, waar die dosente- en studentewonings opgerig is.
 - c. Sebokeng, waar 'n kerkgebou opgerig is.
 - d. Khobone, waar 'n kerkgebou en 'n woning opgerig is.
 - e. Jeugkampterrein (Pienaarsrivier) waar geboue opgerig is.
 - f. Chiawelo - Soweto, waar 'n kerkgebou opgerig is.
3. Plaas Tunda, Angola (geregistreer op naam van Eerwaarde P.S. van der Walt) is verkoop aan Swangola Beleggings (Eiendoms) Beperk. Op 31 Desember 1975 was die eiendom nog in proses van registrasie aan die koper en die bedrag van R3.976-57 is ingesluit onder Verbandlenings en Huurkoopdebiteure (R57.100-71).
4. Erf 1791 te Norkem Park (R13.422-82) is aangekoop onder Huurkoopvoorwaardes en op Balansstaatdatum was die koopprys ten volle betaal. Die eiendom is nog nie op die naam van die Kerk geregistreer nie.
5. Geen voorsiening vir risiko's onder kassierswaarborgversekering is teen die Versekeringsfonds in berekening gebring nie.
6. Erwe nrs. 755, 756 en 757 met verbeterings daarop soos per BYLAE A is verbond onder Eerste Verbande ten gunste van Yskor Pensioenfonds. Bedrag verskuldig op 31 Desember 1975 het R549.272-82 bedra.
7. Die bedrag van R29.869-44 betaal ten opsigte van die Rest. Ged. van ged. 11 van die plaas De Onderstepoort nr. 300 verteenwoordig:

(a)/.....

Gedeelte benut deur Huis de la Rey	R30.445-34
Eiendom getoon op Balansstaat van die Kerk	<u>15.621-92</u>
Koopprys plus koste gekapitaliseer	R46.067-26

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BYLAE A

VASTE EIENDOM OP 31 DESEMBER 1975

ALGEMENE EIENDOMME

1. Erf 755, Pretoria (pro rata gedeelte van koopprys van grond) met gebou daarop, bekend as Generaal Pretoriusgebou, teen oprigtingskoste plus koste van verbeterings
2. Erf 756, Pretoria (pro rata gedeelte van koopprys van grond) met Barton Keepgebou daarop plus koste van verbeterings
3. Erf 757, Pretoria (pro rata gedeelte van koopprys van grond) met gebou daarop bekend as Dirk van der Hoffgebou, teen oprigtingskoste plus koste van verbeterings
4. Standplaas 4573, geleë aan Kapteijnstraat, Johannesburg (insluitende arigtkeversoeding en planfooi)
5. Erf 11554, Paarl
6. Ged. 139 ('n ged. van ged.102) van die plaas Waterval nr. 211 (uitgesonder die gedeelte wat benut word deur Huis De la Rey ten bedrae van R30.445-34)
7. Rest. ged. van gedeelte 11 ('n gedeelte van ged.3) van die plaas De Onderstepoort nr. 300) - (Erflating wyle P.C. van Niekerk)
8. Erf 171, Claremont Pretoria met woonhuis daarop
9. Pastorie Eiendomme

9.1 Studentebearbeiding

- 9.1.1 Ged. 1 van erf 44, Muckleneuk, Pretoria (Fonteinedal)
- 9.1.2 Erf 1726, Potchefstroom (Potchefstroom)
- 9.1.3 Erf 160, Hillcrest, Pretoria (Philadelphia)
- 9.1.4 Erf 1068, Stellenbosch (Stellenbosch)
- 9.1.5 Erf 133, Rossmore, Johannesburg (Johannesburg)

9.2 Kompilasie Kerklike Literatuur

- 9.2.1 Erf 735, Arcadia, Pretoria

9.3 Hospitaalbearbeiding

- 9.3.1 Erf 409, Auckland Park, Johannesburg

9.4 Johannesburg Middestad bearbeiding

- 9.4.1 Ged. 1 van erf 506, Emmarentia Uitbreiding 1, Johannesburg

NOTA	1975	1972
6	499.723-21	470.799
6	20.169-88	53.099
6	304.991-64	298.979
	76.367-99	36.991
	32.611-20	-
9	15.621-92	-
8	29.896-44	-
	14.303-45	14.303
	21.549-52	21.550
	26.629-36	25.844
	22.913-25	22.913
	28.612-09	28.612
	60.000-00	-
	23.056-95	23.057
	17.000-00	13.168
	48.474-00	-

10. Kensington Hulpfonds Eiendomme

- 10.1 Sekere erwe 2484/5/6/7 geleë in Kensington met pastorie daarop)
- 10.2 Sekere erf 129, geleë in Troyeville dorpsgebied met kerkgebou daarop)
- 10.3 Erf 249, Fairview, Johannesburg met woonstelgebou

11. Raad vir Kerke in eie Volksverband

- 11.1 Dosentewoning Turfloop (grond uitgesonderd)
- 11.2 Studentewoning Turfloop (grond uitgesonderd)
- 11.3 Kerkgebou te Mamelodi, Pretoria (slegs boukoste van kerkgebou en woning - grond uitgesonderd)
- 11.4 Kerkgebou te Khobone (grond uitgesonderd)
- 11.5 Pastorie te Khobone (grond uitgesonderd)
- 11.6 Kerkgebou te Sebokeng (grond uitgesonderd)
- 11.7 Kerkgebou te standplaas no.1, Chiawelo, Soweto (grond uitgesonderd)

12. Raad vir die Belydende Jeug

- 12.1 Geboue en verbeterings op Jeugkamplein, Roodeplaatdam (grond uitgesonderd)

13. Teologiese Opleidingsfonds

- 13.1 Erwe 255 en 264, Petrusburg, distrik Fauresmith
- 13.2 Erf 544, Auckland Park, Johannesburg, met woonhuis

14. Eiendomme in trust gehou vir gemeentes of toekomstige gemeentes of ander organe van die Kerk

- 14.1 Gekonsolideerde erf 751, Hennenman, O.V.S.
- 14.2 Erf 1791, Norkem Park, dist. Kempton Park
- 14.3 Erwe 475 en 476, Frankfort, O.V.S. met kerkgebou daarop
- 14.4 Resterende Gedeelte van Ged. A van Erf 1688, Bloemfontein
- 14.5 Vaalkop Skool

15. Eiendomme verkoop gedurende die drie jaar Januarie 1973-Desember 1975

- 15.1 Erf 548, Groenkloof, Pretoria
- 15.2 Erf 167, Greenside, Johannesburg, met pastorie
- 15.3 Erf 411, Clewer
- 15.4 Lot 121, geleë aan Lynnwoodweg, Hillcrest, Pretoria, met kerkgebou

NOTA	1975	1972
	50.800-00 35.149-72	50.800 35.150
2.b	14.320-11	14.320
2.b	6.836-37	6.836
2.a	6.033-18	6.033
2.d	1.422-46	1.422
2.d	824-14	824
2.c	10.320-00	10.320
2.f	5.000-00	5.000
2.e	30.659-67	19.469
	8.864-80 26.875-00	8.685 -
4	2.289-67 13.422-82 2.076-00 26.000-00 9.200-00	2.290 12.000 2.076 26.000 -
		6.446 22.990 7.843 75.195
	1.492.014-84	1.323.195

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

GEBOUE GESKENK, OPPERIG OF AANGEKOOP DEUR RINGSGRADE VIR DIE KERKE IN
EIE VOLKSVERBAND TEEN WAARDASIE VAN DIE SUPERINTENDENT VIR BYSTAND AAN
KERKE IN EIE VOLKSVERBAND OP 31 DESEMBER 1975

Geelbeksvei	Kerkgebou	R2.500-00
Mamelodi-Oos	Kerkgebou	7.000-00
Ga-Rankuwa	Kerkgebou	8.000-00
Saulsville	Kerkgebou	8.000-00
Tsakane	Kerkgebou	10.000-00
Bloemfontein	Kerkgebou	8.000-00
Bloemfontein	Pastorie	2.000-00
Magaliesburg	Kerkgebou	1.500-00
Potchefstroom	Kerkgebou	15.000-00
Potchefstroom	Pastorie	2.000-00
Sharpeville	Kerkgebou	2.000-00
Balfour	Pastorie	2.000-00
Balfour	Kerkgebou	6.000-00
Carletonville	Pastorie en kerkgebou	1.000-00
Parys	Kerkgebou	1.500-00
Parys	Pastorie	1.500-00
Didudu	Kerkgebou	3.500-00
Didudu	Pastorie	1.500-00
Zamafutu	Kerkgebou	4.000-00
Zamafutu	Pastorie	2.000-00
Kangjo	Kerkgebou	5.000-00
Lusikisiki	Kerkgebou	3.500-00
Mount Frere	Kerkgebou	1.500-00
'nKungwini	Kerkgebou	1.500-00
Madlala	Kerkgebou	5.000-00
Madlala	Pastorie	2.000-00
Ndomo	Kerkgebou	3.000-00
Dobsonville	Kerkgebou en pastorie	25.000-00
Mount Fletcher	Kerkgebou	2.000-00
		<u>R137.500-00</u>

BYLAE B

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

MEUBELS, TOERUSTING EN VERVOERMIDDELS OP 31 DESEMBER 1975

	Boekwaarde 1 Januarie 1973	Byvoegings ge- durende die drie jaar	Verkope	Waardevermin- dering vir die drie jaar	Boekwaarde 31 Desember 1975
<u>MEUBELS, TOERUSTING EN KANTOORAPPARAAT</u>					
- Kantore en vergaderkamers	24.499	23.888	175	12.804	35.408
- Dirk van der Hoffgebou	27.890	4.406	-	6.141	26.155
- Argief en Museum	3.339	-	-	419	2.920
- Konservatorium vir Musiek	7.518	-	-	2.214	5.304
<u>RAAD VIR BELYDENDE JEUG</u>					
- Kantoorapparaat	67	527	-	106	485
- Jeugkamptoeerusting	1.265	1.324	-	628	1.961
<u>RAAD VIR KATEGES</u>	71	-	-	24	47
<u>RAAD VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND</u>	325	-	-	170	158
<u>VERVOERMIDDELS</u>					
- Fietse, Raad vir Kerke in eie Volksverband	101	-	-	39	62
- Fietse - kantoor	22	-	-	11	11
- Kantoor motors	890	-	30	443	417
<u>KOMPILASIE KERKLIKE LITERATUUR</u>	-	752	-	303	449
<u>INSTANDHOUDINGSAFDELING</u>					
- Motorvoertuie	-	2.194	-	784	1.410
- Toerusting	-	3.093	-	466	2.627
- Los gereedskap	-	557	-	55	500
	65.987	36.741	205	24.609	77.914

ALGEMENE KERKFONDS

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
	<u>TOEDELING VOLGENS BEGROTING VIR BESTE=</u>				
	<u>DING DEUR ANDER REKENINGS</u>				
167.550	- Administrasiekoste				1.360.779
35.720	- Teologiese opleiding	977.184	858.094		298
42.043	- Predikante Pensioenfondse				16.361
80.910	- Studentebearbeiding		13.005		
49.344	- Hospitaalbearbeiding				
30.675	- Johannesburg Middestad				
	- Johannesburg Middestad				
34.572	- bearbeiding				
	- Kompilasie Kerklike Litera=				
	- tuur				
31.500	- Hulpfondse Gem. Kensington				
36.288	- Raad vir Kerke in eie				
	- Volksverband				
18.150	- Raad vir Belydende Jeug				
2.400	- Raad vir Kategese				
47.898	- Argief en Museum				
	<u>DIREKTE KAPITAALVOORSIENING</u>	298.500			
30.000	- Generaal Pretoriusgebou				
45.000	- Diak van der Hoffgebou				
63.000	- Kerkentrum Johannesburg				
31.600	- Fonds vir Gemeente-Opbou				
20.800	- Studieleninge (1970/71)				
	- Raad vir Kerke in eie				
	<u>Volksverband</u>				
	- Reserwe vir toekomstige				
	- uitgawes t.o.v. eie				
	- opleiding				
	- Vir kerke en				
	- wonings				
707.455	<u>OORGEDRA</u>	1.275.684	871.099	<u>OORGEDRA</u>	1.377.438

767.455	OORGEBRING	1.275.684	871.099	OORGEBRING	1.377.438
	<u>DIREKTE BESTEDINGS</u>				
24.647	- Koste insake Algemene Kommissie en ander rade				
					33.135
33.058	- Bystand aan maatskaplike en opvoedkundige instellings				53.533
34.506	- Teologiese opleiding				-
	- Salariesse professore				
	1973/75				
7.204	<u>ANDER UITGAWES</u>	3.247			
473	<u>DRUKWERK, BROJURES EN TYDSKRIFTE</u>	1.773			
684	<u>LIDMAATSKAPGELDE</u>	743			
3.072	<u>ONKOSTE BUITENGEWONE ALGEMENE KERKVERGADERING (1975)</u>	226			
-	<u>"S. P. J. J. VAN RENSBURG GEDENKUITGAWES"</u>	1.718			
	- Hervormde Teologiese Studies				
-	<u>ONTHAALKOSTE</u>	1.397			
	- Legitimasie				
-	<u>SKENKINGS</u>	4.210			
-	<u>BEVORDERING EKUMENE</u>	1.772			
	- Besoek van professor en 16 studente van die Teologiese Fakulteit Wes-Berlyn				
871.099		1.377.438	871.099		

FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1975</u>
253.915	<u>KAPITAALFONDS</u>	280.267	71.860	<u>BELEGGINGS</u>	71.860
-	- Saldo 1 Januarie 1973	253.916		- Generaal Pretoriusgebou	34.000
	Plus: Bydraes ontvang	1.028		- Dirk van der Hoffgebou	37.860
	Plus: Oorplasing vanaf				
	Rentefonds	25.323	4.250	<u>UITSTAANDE BELOOFDE KAPITAAL</u>	2.728
-	<u>ONTWIKKELINGSFONDS - NOORDWES-KAAP</u>	4.960	463	<u>UITSTAANDE RENTE OP BELOOFDE KAPITAAL</u>	302
	- Oorplasing uit Rentefonds		1.334	<u>LENINGS - GEMEENTE COLIGNY</u>	1.637
-	<u>RENTEFONDS</u>	-	166.996	<u>ADMINISTRATEURSKANTOOR</u>	208.700
	- Oorskot vir die drie jaar	30.735		- Hulpbelegging	
	Plus: Bydraes ten opsigte	8.560			
	van Kuruman/Sishen	39.295	9.012	<u>RENTEFONDS</u>	-
	Min: Saldo op 1 Januarie	9.012			
	1973	30.283			
-	- Oorplasing na Ontwikkelings=				
	fonds Noordwes-Kaap	4.960			
-	- Oorplasing na Kapitaalfonds	25.323			
253.915		285.227	253.915		285.227

C.109

FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
42.860	HULP AAN GEMEENTES	97.930	41.424	RENTE ONTVANG EN ONTVANGBAAR	55.107
	- Port Elizabeth	8.313	-	— OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	78.315
	- Empangeni	7.150			
	- Kuruman	3.600			
	- Johannesburg Middestad	6.375			
	- Ring van Bloemfontein	9.480			
	- Ring van Rhodesië	18.560			
	- Ladysmith	3.000			
	- Bethlehem	19.800			
	- Kimberley	15.236			
	- Windhoek	6.416			
-	KOSTE TEN OPSIGTE VAN BEARBEIDING	713			
	IN BOTSWANA				
	Min: Bydraes ontvang	456			
3.000	ADMINISTRASIEKOSTE	4.500			
45.860	TOTALE UITGAWES	102.687			
(4.436)	OORSKOT INKOMSTE	30.735			
41.424		133.422	41.424		133.422
					C.110

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
60.237	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>				35.740
-	- Saldo 1 Januarie 1973	47.141	8.865	<u>VASTE EIENDOM</u>	
	Min: Tekort vir die drie jaar	60.237	4.002	<u>AANDELEBELEGGING</u>	4.002
		<u>13.096</u>	49.886	<u>BELEGGING</u>	49.886
-	<u>MERIE TE BEURSFONDSE</u>	12.894		- Dirk van der Hoffgebou	
-	- Saldo 1 Januarie 1973	821	21.377	<u>FONDSBELEGGING BY RAAD VAN FINANSIES</u>	101.581
	Plus: Bydraes	<u>12.891</u>	162.616	<u>STUDIELEENINGS</u>	317.512
	Min: Toekennings	<u>13.712</u>			
		<u>818</u>			
34.803	<u>DIVERSE FONDSE</u>	139.959			
6.980	<u>OPGEHOOPTE RENTE</u>	14.403			
134.400	<u>KAPITAALVOORSIENING - STUDIELEENINGS</u>	134.400			
10.326	<u>HULPOORTREKKING</u>	159.924			
-	- Administrateurskantoor				
246.746		<u>508.721</u>	<u>246.746</u>		<u>508.721</u>
					<u>C.111</u>

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWE</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
11.843	<u>KORTING OP STUDIELENINGS</u>	16.354		<u>ORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	100.500
17.820	<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	68.231	7.500	- Ten opsigte van korting op studieleenings	12.000
	- Salarisse professore		17.820	- Ten opsigte van salarisse professore	62.100
7.470	<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN BYBELVERTALING</u>	8.733		- Ten opsigte van koste van Bybelvertaling	12.000
6.300	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	9.000		- Ten opsigte van rente	14.400
2.420	<u>MERIEETEBEURSFONDSTOEKENINGS</u>	-	9.484	<u>RENTE EN DIWIDENDE ONTVANG</u>	15.512
570	<u>MERIEETEBEURSE TOEGESTAAN</u>	2.730	312	<u>DIVERSE BYDRAES</u>	-
555	<u>ONINVORDERBARE LENINGS AFGESKRYF</u>	12	2.500	<u>MERIEETEBEURSFONDSE</u>	-
440	<u>ANDER UITGAWES</u>	580	1.037	<u>RENTE OP HULPBELEGGING</u>	-
-	<u>RENTE TEN OPSIGTE VAN LENING UIT KERKGELD-VIR-KERKWERK-FONDS VIR STUDIELENINGS</u>	23.468	38.653	<u>TOTALE INKOMSTE</u>	116.012
47.418		129.108	8.765	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	13.096
			47.418		129.108

C.112

GENERAAL PRETORIUSGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDSE EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
96.571	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	194.362	499.723	<u>VASTE EIENDOM</u>	499.723
	- Saldo 1 Januarie 1973	96.571		- Erf 755, Pretoria (pro rata gedeelte van	
	Plus: Oorskot oor die drie jaar	68.867		kosprys R28.924 (munisipale waardasie van	
	Plus: Pro rata gedeelte van kosprys van grond	28.924		grond R480.000), met gebou daarop teen	
				koste van oprigting bekend as Generaal	
				Pretoriusgebou	
155.100	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	185.100	299.434	<u>HULPBELEGGING</u>	387.506
	- Saldo 1 Januarie 1973	155.100		- Administrateurskantoor	
	Plus: Bygevoeg 1973/75	30.000			
	<u>LENINGS</u>	507.767			
513.486	- Yskor Pensioenfonds	473.767			
34.000	- Fonds vir Gemeente-Opbou	34.000			
799.157		887.228	799.157		887.228

GENERAAL PRETORIUSGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>
				<u>1973/75</u>
159.018	RENT BETAAL	169.690	250.851	374.025
32.991	ONDERHOUD EN HERSTELLINGS	78.769	35.486	35.135
55.532	MUNISIPALE KOSTES	74.592		
41.134	ANDER	17.242		
288.675	TOTALE UITGAWES	340.293		
(2.338)	OORSKOT	68.867		
286.337		409.160	286.337	409.160

ADMINISTRATEURSKANTOOR

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
292.616	<u>SALARISSE, LONE, PENSIOENFONDS EN</u> <u>MEDIESEFONDSBYDRAES</u>	446.562	167.550	<u>ORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	332.496
1.374	<u>ADJESIONELE HULP MET OUDIT</u>	10.133	99.035	<u>TERUGVERDIEN DEUR ADMINISTRASIE</u>	164.800
19.500	<u>KANTOORHUUR</u>	43.296	9.469	<u>AFROLWERK VIR BUIITE-INSTANSIES</u>	9.443
5.408	<u>REIS- EN VERBLYFKOSTE</u>	12.133	5.390	<u>TANTIEM - ALMANAK</u>	7.990
5.400	<u>ODITEURSVERGOEDING</u>	7.500	43.065	<u>ODITGELDE (BEPALING 193(2))</u>	67.081
287.972	<u>RENTE BETAAL</u>	579.502	349.408	<u>RENTE VERDIEN</u>	630.507
32.191	<u>SKRYFBENODIGDHEDE EN DRUKWERK</u>	53.483	2.845	<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	6.618
18.936	<u>KANTOORBENODIGDHEDE EN ALGEMENE</u> <u>ONKOSTE</u>	42.753			
8.809	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	13.259			
672.206	<u>TOTALE UITGAWES</u>	1.208.621			
4.556	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	10.314			
676.762		1.218.935	676.762		1.218.935

C.115

RAAD VIR DIE BELYDENDE JEUG

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
30.792	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	41.060	19.469	<u>VASTE EIENDOM</u>	30.659
	- Saldo 1 Januarie 1973		1.264	<u>TOERUSTING - JEUGKAMP</u>	1.928
	Plus: Oorskot vir die drie jaar	<u>10.268</u>	67	<u>KANTOORMEUBELS EN BOEKERY</u>	521
			2.627	<u>LENINGSREKENING</u>	3.159
				- Raad van Finansies	
			4.711	<u>HULPBELEGGING</u>	2.018
				- Administrateurskantoor	
			2.654	<u>KONTANT IN BANK</u>	2.775
<u>30.792</u>		<u>41.060</u>	<u>30.792</u>		<u>41.060</u>

RAAD VIR BELYDENDE JEUG

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
1.111	<u>REKOSTE</u>			<u>ORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	19.800
600	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	2.106	18.150	<u>BYDRAES EN DONASIES</u>	13.288
146	<u>ANDER</u>	3.300	10.757	<u>RENTE OP LENINGSREKENING</u>	615
-	<u>TELEFOON</u>	407	80	<u>RENTE OP HULPBELEGGING</u>	255
8.803	<u>KOSTE ORGANISEERDER</u>	372	121	<u>WINS OP BEDRYFSREKENING</u>	612
-	<u>KANTOORHUUR EN ELEKTRISITEIT</u>	17.411	2.049	- Jeugkamp	
		2.194		<u>WINS MET TOERE</u>	1.488
10.660	<u>TOTALE UITGAWES</u>	25.790	2.227		
22.724	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	10.268			
33.384		36.058	33.384		36.058

RAAD VIR KATEGES

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
13.745	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	16.245	71	<u>KANTOORMEUBELS EN MASJIE</u>	47
	- Saldo 1 Januarie 1973				
	Plus: Oorskot vir die	13.745	1.500	<u>DIVERSE DEBITEURE</u>	
	drie jaar	<u>2.500</u>	3.728	<u>LENINGSREKENINGE</u>	6.066
				- Ned. Herv. Weeshuis	
				(Verjaardagfonds)	600
				- Ned. Herv. Weeshuis	<u>5.466</u>
			8.446	<u>ADMINISTRATEURSKANTOOR</u>	10.132
				- Leningsrekening	6.251
				- Hulpbelegging	<u>3.881</u>
<u>13.745</u>		<u>16.245</u>	<u>13.745</u>		<u>16.245</u>

RAAD VIR KATEGES

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
2.579	<u>REISKOSTE - VERGADERINGS</u>	4.357	5	<u>BYDRAES EN DONASIES</u>	-
1.143	<u>ADMINISTRASIEKOSTE EN ANDER UITGAWES</u>	1.392	2.400	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	2.400
3.722	<u>TOTALE UITGAWES</u>	5.749	4.000	<u>INSKRYWINGSSELDE - BYBELKENNISEKSAMEN</u>	3.500
4.168	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	2.500	1.485	<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	2.349
7.890		8.249	7.890		8.249

HOSPITAALBEARBEIDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
1.844	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	2.797	13.168	<u>VASTE EIENDOM</u>	17.000
	- Oorskot vir die drie jaar		1.574	<u>HULPBELEGGING</u>	2.797
	Min: Saldo 1 Januarie 1973			- Administrateurskantoor	
12.898	<u>LENINGSREKENING</u>	17.000			
	- Raad van Finansies				
14.742		19.797	14.742		19.797

HOSPITAALBEARBEIDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWE</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
22.959	<u>STANDPLAASKOSTE - PRETORIA</u>	29.212	49.344	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	64.281
24.328	<u>STANDPLAASKOSTE - JOHANNESBURG</u>	33.493		- Volgens Begroting	
150	<u>ADMINISTRATIEWE EN ANDER UITGAWES</u>	970	198	<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	347
47.437	<u>TOTALE UITGAWE</u>	63.675			
2.105	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	953			
49.542	- Oorgedra na Opgehoopte Fonds	64.628	49.542		64.628

C.121

ARGIEF EN MUSEUM

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
30.350	<u>SALARISSE EN LONE</u>	42.861	47.898	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	72.420
13.500	<u>HUUR</u>	22.170	1	<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	2
973	<u>DIVERSE ONKOSTES</u>	664			
499	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	419			
45.322	<u>TOTALE UITGAWES</u>	66.114			
2.577	<u>OORSKOT - Oorgedra na Opgehoopte Fonds</u>	6.308			
47.899		72.422	47.899		72.422

SENTRALE RAAD VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>BATES</u>	<u>1973/75</u>
7.200	<u>OPLEIDINGSFONDS</u>	7.200	44.756	<u>VASTE EIENDOM</u>	44.757
45.156	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	57.677	7.200	<u>BELEGGING VAN OPLEIDINGSFONDS</u>	7.200
-	<u>RESERWE VIR TOEKOMSTIGE UITGAWES</u>	42.540			
-	- Ten opsigte van eie opleiding		101	<u>FIETSE</u>	62
-	<u>KREDITEURE</u>	454	326	<u>MEUBELS - TURFLOOP</u>	155
			11.791	<u>DIVERSE DEBITEURE</u>	29.296
				- Studielenings	8.434
				- Ringe ten opsigte van verpligte bydraes	<u>20.862</u>
			(7.342)	<u>HULPBELEGGING</u>	9.430
				- Administrateurskantoor	
				<u>KONTANT</u>	143
				- Spaarrekening	
			(3.876)	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	16.828
				- Tekort vir die drie jaar	20.704
				Min: Saldo 1 Januarie 1973	<u>3.876</u>
<u>52.356</u>		<u>107.871</u>	<u>52.356</u>		<u>107.871</u>

C.123

SENTRALE RAAD VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
1.354	<u>SALARISSE, ONDERHOUD EN REISKOSTE</u>	3.413	33.288	<u>ORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	61.710
	- Evangeliste en studente		21.615	<u>BYDRAES</u>	51.291
25.616	<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN OPLEIDING</u>	54.477		- Bydraes en heffings vir bydraes (Ringe)	48.184
	- Turfloop			- H.A.U.M. Skolierebeurs	3.000
	- ONKOSTE SUPERINTENDENT	33.965		- Diverse	107
12.353	<u>SUBSIDIES AAN RINGRADE</u>	19.581	1.061	<u>RENTE ONTVANG</u>	675
5.750	<u>REIS- EN VERBLYFKOSTE</u>	5.142	-	<u>HUUR - HUIS TE TURFLOOP</u>	160
5.400	<u>ADMINISTRASIEKOSTE</u>	13.200	55.964	<u>TOTALE INKOMSTE</u>	113.836
-	<u>STUDIELENINGS AFGESKRYF - NIE VERHAALBAAR</u>	2.146	(2.762)	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	20.704
2.729	<u>ANDER UITGAWES</u>	2.616			
53.202		134.540	53.202		134.540

AFDELING INSTANDHOUDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE TWEE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>UITGAWES</u>	<u>WERK GEDOEN</u>	<u>INKOMSTE</u>
MATERIAALAANKOPE	26.443	125.822
LONE EN SALARISSE	81.351	
MOTORKOSTE	6.705	
ADMINISTRASIEKOSTE	6.000	
ANDER UITGAWES	984	
WAARDEVERMINDERING	1.577	
TOTALE UITGAWES	123.060	
OORSKOT INKOMSTE	2.762	
	125.822	125.822

STUDENTEBEARBEIDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
(1.102)	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>				
	- Oorskot vir die drie jaar Min: Saldo op 1 Januarie 1973	12.541	98.919	<u>VASTE EIENDOM</u>	159.704
			(1.214)	<u>HULPBELEGGING</u>	12.429
				- Administrateurskantoor	
98.807	<u>LENINGSREKENINGS</u>	159.592			
	- Rand van Finansies				
<u>97.705</u>		<u>172.133</u>	<u>97.705</u>		<u>172.133</u>

STUDENTEBEARBEIDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING OOR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
	<u>PHILADELPHIA</u>				
17.176	- Subsidie t.o.v. traktement en toelaes	20.972			
7.600	- Woningvoorsiening	8.025			
4.771	- Koste - kerkgebou	404	441	RENTÉ OP HULPBELEGGING	980
	<u>FONTEINEDAL</u>		33	DIVERSE	-
23.986	- Subsidie t.o.v. traktement en toelaes	13.994			
629	- Woningvoorsiening	13.582			
	- Koste	1.800			
	Min: Huur	11.782			
	<u>POTCHEFSTROOM</u>				
13.806	- Subsidie t.o.v. traktement en toelaes	22.980			
7.521	- Woningvoorsiening	8.213			
	<u>STELLENBOSCH</u>				
3.905	- Subsidie t.o.v. traktement en toelaes	20.534			
4.771	- Woningvoorsiening	9.591			
48	<u>JOHANNESBURG</u>				
	- Subsidie t.o.v. traktement en toelaes	16.347			
	- Woningvoorsiening	14.456			
	<u>DIVERSE UITGAWES</u>				
		119			
84.213	<u>TOTALE UITGAWES</u>	147.417			
(2.829)	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	13.643			
81.384		161.060	81.384		161.060

JOHANNESBURG MIDDESTAD BEARBEIDING

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
(367)	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>				
-	Wins met verkoop van Greenside eiendom	5.860			
	Min: Tekort vir die drie jaar	535	824	22.990	48.474
	Min: Heffings verskul= dig deur die Ringe van Johannesburg en Zuurfontein afgeskryf	4.133	4.133	DIVERSE DEBITEURE	-
	Min: Saldo 1 Janua= rie 1973	368	(7.800)	HULPBELEGGING	824
				- Administrateurskantoor	
19.690	<u>LENINGSREKENING</u>				
	- Raad van Finansies		48.474		
19.323			49.298	19.323	49.298

JOHANNESBURG MIDDESTAD BEARBEIDING

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
17.982	<u>PREDIKANTSTANDPLAASKOSTE</u>	334	6.800	<u>BYDRAES ONTVANG EN ONTVANGBAAR</u>	-
7.496	<u>WONINGVOORSIENING</u>	14.345	30.675	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	14.385
1.224	<u>ADMINISTRATIEWE EN ANDER UITGAWES</u>	-	-	<u>TEKORT VIR DIE DRIE JAAR</u>	535
-	<u>RENTE OP HULPOORTREKKING</u>	241			
26.702	<u>TOTALE UITGAWES</u>	14.920			
10.773	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	-			
37.475		14.920	37.475		14.920

HULPFONDS KENSINGTON

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>OPGEHOOPTE FONDS EN LASTE</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>BATES</u>	<u>1973/75</u>
(1.859)	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>				
	- Oorskot vir die drie jaar	15.558			
	Plus: Hulpfonds-reserwe	<u>7.207</u>			
	oorgeplaas	22.765			
	Min: Saldo 1 Januarie	<u>1.859</u>			
	1973				
7.207	<u>HULPFONDSRESERWE</u>				
26.450	<u>VERBANDLENING</u>				
34.976	<u>LENINGSREKENING</u>	51.234			
	- Raad van Finansies				
19.976	<u>HULPOORTREKKING</u>	14.110			
	- Administrateurskantoor				
		<u>86.250</u>	<u>86.750</u>		<u>86.250</u>
86.750					
					<u>C.130</u>

HULPFONDS KENSINGTON

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
19.335	<u>RENTE BETAAL</u>	15.561	31.500	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	34.050
2.434	<u>MUNISIPALE KOSTES</u>	5.560	7.200	<u>HUUR ONTVANG EN ONTVANGBAAR</u>	19.284
2.441	<u>ONDERHOUD EN VERSEKERING</u>	15.532	275	<u>DIVERSE</u>	-
-	<u>REGSKOSTE</u>	889			
46	<u>DIVERSE</u>	234			
24.256	<u>TOTALE UITGAWES</u>	37.776			
14.719	<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	15.558			
38.975		53.334	38.975		53.334

KOMPILASIE - KERKLIKE LITERATUUR

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1975</u>
23.057	<u>LENINGSREKENING</u>	23.057	23.057	<u>VASTE EIENDOM</u>	23.057
	- Raad van Finansies (ten opsigte van pastorie)			- Erf 735, Arcadia, Pretoria met pastorie	
5.840	<u>HULPOORTREKING</u>	5.538	-	<u>MATTE</u>	449
	- Administrateurskantoor		5.840	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	5.089
				- Saldo 1 Januarie 1973	5.840
				Min: Oorskot vir die drie jaar	<u>751</u>
<u>28.897</u>		<u>28.595</u>	<u>28.897</u>		<u>28.595</u>

KOMPILASIE - KERKLIKE LITERATUUR

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
27.581	STANDPLAASKOSTE	37.110	34.572	OOPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS	61.062
12.835	ONKOSTE NUUSBRIEF	21.371	-	BYDRAE TOT KOSTE	3.600
-	SUBSIDIE HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES	1.800		- N.H.W. Pers	
-	OOPLASING NA SENTRALE FONDS VIR PUBLIKASIES	3.000	4	DIVERSE	-
-	DIVERSE UITGAWES	630	5.840	TEKORT VIR DIE DRIE JAAR	-
	TOTALE UITGAWES	63.911			
	OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR	751			
<u>40.416</u>		<u>64.662</u>	<u>40.416</u>		<u>64.662</u>

BARTON KEEPGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1975</u>
70.777	<u>HULPOORTREKKING</u>	82.765	53.099	<u>VASTE EIENDOM</u>	20.170
-	- Administrateurskantoor			- Erf 756, Pretoria, pro rata gedeelte van koopprys van grond plus gebou (Munisipale waardasie van grond R91.900)	
	<u>LENING VIR OPRIGTING VAN MOTOR=</u>	1.236			
	<u>AFDAKKE</u>				
			17.678	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	63.831
				- Saldo 1 Januarie 1973	17.678
				<u>Plus: Tekort vir die drie jaar 11.691</u>	
				<u>Plus: Pro rata gedeelte van die koopprys van grond oorgedra na Generaal Pretoriusgebou en Dirk van der Hoffgebou</u>	<u>34.462</u>
		<u>84.001</u>	<u>70.777</u>		<u>84.001</u>
<u>70.777</u>					

BARTON KEEPGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>
2.892	<u>ONDERHOUD EN HERSTELLINGS</u>	9.018	<u>HUUR ONTVANG</u>	<u>1973/75</u>
5.817	<u>MUNISIPALE ONKOSTES</u>	7.802	- Kantore en parking	5.512
481	<u>ANDER UITGAWES</u>	383	<u>TEKORT</u>	11.691
9.190		17.203		17.203

BALANSSTAAT OP 31 DECEMBER 1975

C.136

DIRK VAN DER HOFFGEBOU

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

<u>1972</u>	<u>FONDSE EN LASTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES EN DEBETSALDO</u>	<u>1975</u>
79.698	<u>KAPITAALVOORSIENINGSFONDS</u>	110.669	304.992	<u>VASTE EIENDOM</u>	304.992
	- Saldo 1 Januarie 1973	79.698		- Erf 757, Pretoria (pro rata gedeelte van	
	Plus: Byvoeging 1973/75	<u>30.971</u>		kosprys van grond) met gebou plus ver-	
	<u>LENINGS</u>	163.253		beterings daarop teen kosprys bekend as	
				Dirk van der Hoffgebou	
98.281	- Yskor Pensioenfonds	75.507	26.915	<u>MEUBELS EN TOERUSTING</u>	26.155
37.860	- Fonds vir Gemeente-Opbou	37.860			
49.886	- Teologiese Opleidingsfonds	<u>49.886</u>		- Teen kosprys min waardevermindering	
67.511	<u>HULPOORTREKKING</u>	64.204	1.329	<u>OPGEHOOPTE TEKORT</u>	6.983
	- Administrateurskantoor			- Saldo 1 Januarie 1973	1.329
				Plus: Tekort vir die drie jaar	<u>11.192</u>
				Min: Pro rata gedeelte van	12.521
				kosprys van grond	<u>5.538</u>
<u>333.236</u>		<u>338.130</u>	<u>333.236</u>		<u>338.130</u>

DIRK VAN DER HOFFGEBOU

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>1970/72</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1973/75</u>
44.997	<u>RENTE BETAAL</u>	45.721	67.279	<u>HUUR ONTVANG</u>	87.774
13.536	<u>ONDERHOUD EN HERSTELLINGS</u>	39.981	23.112	<u>OORPLASING UIT ALGEMENE KERKFONDS</u>	20.025
15.337	<u>MUNISIPALE KOSTES</u>	20.282	3.810	<u>TEKORT</u>	11.192
-	<u>VERGOEDING VIR BELIGTING</u>	3.617			
15.573	<u>ANDER</u>	3.040			
4.758	<u>WAARDEVERMINDERING</u>	6.350			
		<u>118.991</u>	<u>94.201</u>		<u>118.991</u>
94.201					

STAAT VAN BRON EN AANWENDING VAN FONDSE OOR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 1975

<u>FONDSE VERKRY UIT OORSKOT INKOMSTE</u>	<u>178.788</u>	<u>AANGEWEND SOOS VOLG</u>	
- Fonds vir Gemeente-Opbou	30.736	- Om tekorte te bestry	84.467
- Generaal Pretoriusgebou	68.867	- Algemene Kerkfonds	21.819
- Administrateurskantoor	10.315	- Tekort	
- Raad vir Belydende Jeug	10.269	- Verlies met verkoop van Groenkloof eiendom	16.361
- Raad vir Katëgese	2.500		5.458
- Versekeringsfonds	9.404	- Teologiese Opleidingsfonds	13.096
- Hospitaalbearbeiding	953	- Angolafonds	403
- Argief en Museum	6.307	- Sentrale Raad vir Kerke in eie Volks=	
- Van der Hoff Studiefonds	2.680	verband	20.704
- Afdeling Instandhouding	2.762	- Barton Keepgebou	11.690
- N.H.S.V. Hoofbestuursbeurslenings=		- Paarl eiendom	5.563
fonds	2.851	- Dirk van der Hoffgebou	11.192
- Studentebearbeiding	13.643	<u>TOENAME IN VASTE EIENDOM</u>	<u>168.821</u>
- Johannesburg Middestad bearbeiding	1.192	<u>TOENAME IN MEUBELS, TOERUSTING EN VERVOERMIDDELS</u>	<u>36.537</u>
- Hulpfonds - Kensington	15.558	<u>VERMEERDERING IN DEBITEURE EN LENINGS</u>	<u>1.799.927</u>
- Kompilasie Kerklike Literatuur	751	<u>VERMEERDERING IN VOORRAAD</u>	<u>680</u>
<u>BYDRAES</u>	<u>180.750</u>		
- Fonds vir Gemeente-Opbou	9.588		
- Teologiese Opleidingsfonds	125.473		
- Sentrale Fonds vir Publikasies	3.149		
- Sentrale Raad vir Kerke in eie			
Volksverband - Reserwe vir toekom=			
stige uitgawes t.o.v. eie opleiding	42.540		
<u>TOENAME IN KAPITAALVOORSIENINGS</u>	<u>48.300</u>		
<u>VERMEERDERING IN LENINGS</u>	<u>1.333.275</u>		
<u>VERMEERDERING IN KREDITEURE</u>	<u>53.441</u>		
<u>VERMINDERING IN FONDSBELEGGINGS</u>	<u>1.381</u>		
<u>VERMINDERING IN KONTANT</u>	<u>269.886</u>		
<u>WAARDEVERMINDERING</u>	<u>24.611</u>		
	<u>2.090.432</u>		
			<u>2.090.432</u>
			<u>C.139</u>

PREDIKANTE PENSIOEN EN WEDUWEE- EN WESEFONDS VAN DIE

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

BALANSSTAAT OP 31 DESEMBER 1975

	<u>1975</u>	<u>1972</u>
<u>KAPITAAL AANGEWEND</u>		
<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>		
- Saldo 1 Januarie 1973	1.144.570	741.831
Plus: Nuwe bydraes	744.796	275.234
Plus: Oorskot inkomste	207.519	110.697
Plus: Herwaardasie Sanlampolisse	5.638	16.808
<u>TOTALE KAPITAAL AANGEWEND</u>	<u>2.102.523</u>	<u>1.144.570</u>
 <u>AANWENDING VAN KAPITAAL</u>		
- <u>Vaste Bate</u>		
- Minerale regte - Plaas Lisbon teen nominale waarde	2	2
- <u>Afkoopwaarde</u> - Sanlampolisse	15.237	43.213
- <u>Aandelebeleggings</u>		
- Saambou Nasionale Bouvereniging	20.000	-
- Bank van die Oranje-Vrystaat	9.117	-
- <u>Netto Bedryfskapitaal</u>	2.058.167	1.101.355
- <u>Bedryfsbates</u>	2.066.319	1.107.963
- Verbandlenings	1.628.471	887.833
- Debiteure	57.452	24.931
- Vaste deposito's en spaarrekenings	350.570	193.127
- Kontant	29.826	2.072
<u>Min: Bedryfslaste</u>	8.152	6.608
- Pensioenbydraes vooruit ontvang	5.333	5.516
- Krediteure	2.819	1.092
 <u>TOTALE AANWENDING VAN KAPITAAL</u>	<u>2.102.523</u>	<u>1.144.570</u>

PREDIKANTE PENSIOEN EN WEDUWEE- EN WESEFONDS VAN DIE
NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

INKOMSTESTAAT VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER
1975

	<u>1973/75</u>	<u>1970/72</u>
<u>BYDRAES VAN GEMEENTES</u>	54.000	42.048
<u>PENSIOENBYDRAES</u>	744.796	275.234
<u>RENTE EN HEFFINGS OP VERBANDE EN BELEGGINGS</u>	489.854	254.821
<u>OPBRENGS VAN POLISSE</u>	11.047	15.373
<u>DIVERSE INKOMSTE</u>	2.113	2.085
<u>TOTALE INKOMSTE</u>	1.301.810	589.561
<u>MIN: UITGAWES</u>	349.496	203.631
- Herversekeringskema	2.366	6.289
- Premies betaal aan Sanlam		
- Pensioenuitkerings		
- Eenmalige bedrae	104.248	101.792
- Jaargelde	223.755	80.247
- Reiskoste vergaderings	183	404
- Administrasiekoste	15.000	10.800
- Ouditeursvergoeding	2.350	1.925
- Bankkoste en diverse	94	299
- Koste - aktuariële opmeting	1.500	1.875
<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	952.314	385.931
- Oorgedra na Opgehoopte Fonds		
- Pensioenbydraes	744.796	275.234
- Oorskot inkomste	207.519	110.697

DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

BALANSSTAAT OP 31 MAART 1975

<u>1972</u>	<u>LASTE EN OPGEHOOPTE FONDS</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>BATES</u>	<u>1975</u>
23.640	<u>OPGEHOOPTE FONDS</u>	26.989	11.412	<u>MOTORVOERTUIE</u>	8.065
	- Saldo op 1 April 1972		2	<u>MEUBELS EN TOERUSTINGS</u>	2
	Plus: Oorskot vir die drie jaar	3.349		- Teen nominale waarde	
1.107	<u>DIVERSE TRUSTREKENINGE</u>	1.226	50	<u>HANDELSBELEGGING</u>	50
4.879	<u>KREDITEURE</u>	4.198		- 25 gewone aandele van R2 elk in Voortrekkerpers Beperk teen kosprys	
	- Ope rekeninge		319	<u>BELEGGINGS</u>	-
	- Pensioen en Mediese fondse bydraes	384		- Trustfonds by Ned. Herv. Kerk van Afrika A. Lubbe	
			110	<u>VOORRAAD KOMBERSE</u>	72
			2.510	<u>DIVERSE DEBITEURE</u>	1.842
			76	<u>DEPOSITO'S</u>	416
			15.147	<u>KONTANT</u>	21.966
		32.413	29.626		32.413
29.626					

DIE OUDERSTEUNINGSRAAD

INKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE DRIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 1975

<u>1972</u>	<u>INKOMSTE</u>	<u>1975</u>	<u>1972</u>	<u>UITGAWES</u>	<u>1975</u>
	<u>BYDRAES EN DONASIES</u>				
107.461	- Transvaler Kersfeesfonds	146.273	190.527	<u>SALARISSE</u>	267.170
29.181	- Diverse	38.189	11.524	<u>MOTORKOSTE</u>	25.142
25	- Republiek brieftekens	-	34.205	<u>ADMINISTRATIEWE UITGAWES</u>	43.571
130.132	<u>SUBSIDIES</u>	164.175	2.272	<u>HULPVERLENING EN ARMVERSORGING</u>	2.750
	- Departement van Volkswelsyn en Pensioene		5.537	<u>WAARDEVERMINDERING AFGESKRYF</u>	8.264
834	<u>WERKKLASVERKOPE</u>	361	1.198	<u>WERKKLAS BENODIGDHEDE</u>	287
377	<u>TEENPRESTASIES</u>	935	245.263	<u>TOTALE UITGAWES</u>	347.184
14	<u>DIWIDENDE</u>	13	23.147	<u>OORSKOT VIR DIE DRIE JAAR</u>	3.349
	- Voortrekkers Beperk			- Oorgedra na Opgehoopte Fonds	
-	<u>RENTE ONTVANG</u>	582			
126	<u>TELEFOON VERHAAL</u>	-			
120	<u>BYDRAE TOT WELSYNSKOU</u>	-			
75	<u>ADVERTENSIEKOSTE VERHAAL</u>	-			
65	<u>WAARDEVERMINDERING VERHAAL</u>	-			
268.410		350.533	268.410		350.533

BALANSSTAAT OP 31 MAART 1975

FONDSE AANGEWEND

Aantekening

OPGEHOOPTE FONDS

6.302-98

- Oorskot inkomste

LANGTERMYNLENING

2

43.563-94

- Ned. Herv. Kerk van Afrika

TOTALE FONDSE AANGEWEND

R49.866-92

AANWENDING VAN FONDSE

VASTE BATES

1

51.717-25

Min: Netto bedryfslaste

1.850-33

- Bedryfslaste

6.150-65

- Lopende rekening - Ned. Herv.
Kerk van Afrika

5.406-33

- Krediteure

33-89

- Ongewisselde tjeks

710-43

Min: Bedryfsbates

4.300-32

- Debiteure

959-21

- Kontant

- Op hande

326-75

- Op lopende rekening Volkskas
Beperk

2.964-36

- Deposito's

50-00

TOTALE AANWENDING VAN FONDSE

R49.866-92

GETEKEN NAMENS DIE RAAD VAN BEHEER

(Handwritten signature)

HUIS DE LA REYAANTEKENINGE TOT DIE BALANSSTAAT OP 31 MAART 1975

1. A. Vaste Eiendom bestaan uit Gedeelte 139 ('n gedeelte van gedeelte 102) van die plaas Waterval Nr. 211, Registrasie Afdeling K.R., Transvaal - groot 2,5433 Ha - teen koopprys plus kapitaal-uitgawes aangegaan tot Balansstaat-datum. Die eiendom is geregistreer in naam van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. 'n Beraamde 1/3 van die grondoppervlakte met die tans benutte geboue word geag die eiendom van Huis De La Rey te wees R44.392-37

B. MEUBELS EN TOERUSTING

Kosprys	5.974-10	
<u>Min: Waardevermindering teen 10% p.j.</u>	<u>261-72</u>	5.712-38

C. MOTORVOERTUIG

Kosprys	1.800-00	
<u>Min: Waardevermindering teen 20% p.j.</u>	<u>187-50</u>	1.612-50

TOTALE VASTE BATESR51.717-25

2. Die langtermynlening verskuldig aan die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika dra rente teen 'n koers van 8% per jaar.
3. Geen vergelykende syfers word getoon nie aangesien hierdie die eerste finansiële state van die inrigting is.

HUIS DE LA REYINKOMSTESTAAT VIR DIE TYDPERK GEËINDIG 31 MAART 1975INKOMSTE

- Donasies	15.153-22
- Losies	837-66
- Huur ontvang	100-00

16.090-88

Min: Uitgawes

9.787-90

- Huishouding	650-74
- Salarisse, lone en loonfondse	2.877-88
- Algemene onderhoud	1.329-23
- Water en elektrisiteit	270-57
- Telefoon	111-14
- Skryfbenodigdhede	25-44
- Bankkoste	6-77
- Motoronkoste	146-48
- Wasgoed	79-59
- Reiskoste	89-04
- Posbushuur	5-00
- Vervoer van meubels	10-00
- Advertensies	18-20
- Administrasiekoste	600-00
- Rente op leningsrekening	3.118-60
- Waardevermindering	
- Meubels en toerusting	163-28
- Linneware	80-37
- Motorvoertuig	187-50
- Tuinmeubels	18-07

OORSKOT INKOMSTE

6.302-98

- Oorgedra na Opgehoopte Fonds

DE HERVORMDE WEESHUISINKOMSTE-EN-UITGAWEREKENING VIR DIE BOEKJAAR GEËINDIG 30 JUNIE 1975

<u>UITGAWES - DS. JAC. VAN BELKUM-HUIS</u>	176.754-83
- Voeding	60.682-34
- Kleding	36.478-29
- Behuising	42.328-44
- Opvoeding	31.538-45
- Hospitalisasie	<u>5.727-31</u>
<u>UITGAWES - ANDRIES HENDRIK POTGIETER-HUIS</u>	69.217-29
- Voeding	19.852-28
- Kleding	13.754-78
- Behuising	19.316-78
- Opvoeding	14.074-19
- Hospitalisasie	<u>2.219-26</u>
<u>HUUR BETAAL</u>	-10
<u>RENTE - BETAALBAAR</u>	69.462-06
<u>ONINVORDERBARE SKULDE</u>	300-83
<u>ADMINISTRASIEKOSTE N.H.S.V. HOOFBESTUUR</u>	731-22
<u>ONGEBRUIKTE EIENDOMME (EIENDOMSBELASTING)</u>	<u>2.821-35</u>
	<u>319.287-68</u>
<u>INKOMSTES</u>	
<u>LOSIESBYDRAES ONTVANGBAAR</u>	113.302-56
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	83.432-94
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>29.696-35</u>
- <u>Totaal ontvang van Volkswelsyn en Pensioene</u>	113.129-29
- <u>Privaatlosies ontvang</u>	<u>173-27</u>
<u>HUUR ONTVANG</u>	2.790-00
<u>OORSKOT INKOMSTE WINKELHAAK EIENDOMME</u>	702-55
<u>OORSKOT INKOMSTE HUIS CAPITAL PARK, PRETORIA</u>	325-06
<u>RENTE ONTVANGBAAR</u>	<u>23.236-75</u>
<u>OORGEDRA</u>	140.356-92

<u>OORGEBRING</u>	140.356-92
<u>HEFFINGS OP PRIVAAT VERKOPE</u>	429-91
<u>DISKONTO ONTVANG</u>	1.377-88
<u>KOLLEKTEBOEKIES</u>	29.920-73
<u>DONASIES - SUSTERSVERENIGINGS</u>	5.681-24
<u>SONDAGSKOOLBYDRAES</u>	1.087-47
<u>STRAATKOLLEKTES</u>	2.664-39
<u>DONASIES - GEMEENTES</u>	23.069-17
<u>WEESHUIS VERSORGINGSFONDS</u>	72.792-18
<u>DONASIES - JEUGVERENIGINGS</u>	191-00
<u>BOEDELBE MAKINGS</u>	13.772-21
<u>DONASIES - PRIVAAT</u>	16.426-05
<u>SURPLUS UITGAWES OOR INKOMSTE</u>	11.518-53
	<u>319.287-68</u>

POTCHEFSTROOM ERWE

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 1975

	<u>1975</u>	<u>1974</u>
<u>KOSPRYS VAN ERWE BEGIN VAN DIE JAAR (21 erwe)</u>	8.639-82	11.930-98
<u>Plus: Uitgawes gekapitaliseer</u>		
- Eiendomsbelasting	-	3.171-06
- Advertensies	-	35-00
- Versekering	-	26-85
- Reiskoste	-	43-56
- Diverse	-	55-96
	8.639-82	15.263-41
<u>Min: Kosprys van 20 onverkoopte erwe einde van die jaar teen R411-42 per erf</u>	8.228-40	8.639-82
	411-42	6.623-59
<u>Min: Verkope (erf 6)</u>	8.500-00	52.300-00
<u>WINS MET VERKOOP</u>	8.088-58	45.676-41
<u>Plus: Rente ontvang op verskuldigde bedrae</u>	7.496-40	14.156-61
Eiendomsbelasting teruggevorder van debiteure	802-67	-
<u>OORGEDRA</u>	16.387-65	59.833-02

OORGEBRING	16.387-65	59.833-02
Min: Eiendomsbelasting	5.411-52	-
<u>SURPLUS INKOMSTE</u>	10.976-13	59.833-02
- Oorgedra na Opgehoopte Fonds		

BALANSSTAAT DE HERVORMDE WEESHUIS VIR DIE BOEKJAAR GEËINDIG 30 JUNIE 1975

WAARBORGFONDS 2.000-00

OPGEHOOPTE FONDSREKENING 505.105-55

- Fondsrekening Inrigting 461.883-53

- Saldo 1 Julie 1974 462.425-93

- Surplus inkomste - Potchef=
stroom erwe 10.976-13

473.402-06

- Surplus uitgawes - inrigting 11.518-53

- Gebeurlikheidsfonds 43.222-02

LASTE 930.603-60

- Versekerde lening 227.426-21

- Onversekerde lenings 378.591-99

- Fondsrekeninge 62.726-56

- Krediteurerekeninge 261.858-84

1.437.709-15

VASTE BATES

1. Vaste eiendomme

A. Krugersdorp 128.770-35

- 27 erwe 15.232-84

- Gedeelte plaas
Paardeplaats met
weeshuis daarop 111.837-51

- 3 erwe Wentworth
Park 1.700-00

B. Pretoria 207.818-96

- Erf 1468, Capital
Park met weeshuis
daarop 101.880-23

- Winkelhaak-eiendom
Daspoort 45.815-10

- Erf 1467, Gedeelte
A, Capital Park 35.490-70

- Erf 1467, Ged. 8,
Capital Park 24.632-93

C. Sedgefield (Knysna) 2.349-30

- Perseel van + 7 morge

OORGEDRA 338.938-61 427.206-23 812.042-04

OORGEDRA

328.938-61 427.206-23 812.042-04

D. <u>Durban</u>	9.142-02		
- 6 gedeeltes van gedeelte 47, plaas Wentworth			
E. <u>Potchefstroom</u>	39.738-60		
- 20 erwe (gedeelte 2529)	8.228-40		
- Lot no.31, plaas Vyfhoek, (+ 10 morge)	<u>31.510-20</u>		
F. <u>Bothaville</u>	28.400-00		
- Plaas Doodsdrift, + 441 morge			
G. <u>Eendracht (Nigel)</u>	120-00		
- 1 erf			
H. <u>Johannesburg</u>	2-00		
- Halwe aandeel in 'n erf in Greymont, onderhewig aan vruggebruik			
I. <u>Vanderbijlpark</u>	10.865-00		
- Hoewe 168, Nanescol	8.365-00		
- Hoewe 165, Nanescol	<u>2.500-00</u>		
2. <u>Roerende goedere</u>	58.579-39		
- <u>Boubedryfuitrusting</u>	29.240-09		
(Word oorgeplaas na Programrekening)			
A. <u>Gereedskap</u>	14.688-25		
B. <u>Bekisting- en steieruitrusting</u>	10.928-11		
C. <u>Voertuie</u>	<u>3.623-73</u>		
- <u>Voertuie</u>	6.275-03		
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	3.140-95		
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>3.134-08</u>		
- <u>Drukpersmasjiene</u>	1.166-11		
- <u>Meubels en toebehore</u>	13.633-49		
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	9.338-56		
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>4.294-93</u>		
- <u>Waterpomp</u>	708-01		
<u>OORGEDRA</u>	51.022-73	485.785-62	812.042-04

OORGEBRING

51.022-73 485.785-62 812.042-04

- <u>Kombuisgereedskap</u>	1.984-18	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	704-19	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>1.279-99</u>	
- <u>Projektor en uitrusting</u>	866-69	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	484-56	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>382-13</u>	
- <u>Tuingereedskap</u>	2.196-90	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	1.962-56	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>234-34</u>	
- <u>Wasseryuitrusting</u>	59-30	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	39-08	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>20-22</u>	
- <u>Los gereedskap</u>	834-42	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	604-84	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	9-63	
- Elektriese afdeling	<u>219-95</u>	
- <u>Sportuitrusting</u>	166-00	
- Ds. Jac. van Belkum-Huis	57-24	
- Andries Hendrik Potgieter-Huis	<u>108-76</u>	
- <u>Kampuitrusting</u>	5-28	
- <u>Musiekinstrumente</u>	474-37	
- <u>Foto-uitrusting</u>	3-62	
- <u>Skoenherstellingsuitrusting</u>	13-96	
- <u>Kleuterskooluitrusting</u>	<u>951-94</u>	
3. <u>Filmbedryf</u>		178-78
- Diverse films teen kosprys		
4. <u>Outeursregte</u>		70-00
- "Belydenis en Avondmaal"		
5. <u>Voorlopige koste</u>		276-96
- Rubbersandaalproduksie	66-15	
- West Rand Hostels	<u>210-81</u>	

OORGEDRA

486.311-36 812.042-04

<u>OORGEBRING</u>	486.311-36	812.042-04
6. <u>Beleggings</u>	325.730-68	
- <u>West Rand Publications</u>	240.293-36	
- Aandele	5.044-15	
- Onversekerde lening	186.783-39	
- Lopende rekening	48.465-82	
- <u>Ned. Herv. Kerk van Afrika</u>	85.437-32	
<u>BEDRYFSBATES</u>		625.667-11
1. <u>Voorraad rekening</u>	12.972-53	
- Magasyn en boubedryf		
2. <u>Vooruitbetaalde uitgawes</u>	174-42	
A. Sanlam	27-72	
B. Poskantore	4-50	
C. Lisensies	142-20	
3. <u>Diverse debiteure</u>	612.140-55	
- Diverse en studente	26.495-90	
- Boubedryf (Programrekening hierby ingesluit)	518.675-57	
- Potchefstroom erwe	66.969-08	
4. <u>Deposito's</u>	379-61	
- Poskantore	70-00	
- Stadsraad Krugersdorp	2-00	
- Stadsraad Potchefstroom	16-00	
- Stadsraad Pretoria	231-00	
- Suid-Afrikaanse Spoorweë	60-61	
		<u>1.437.709-15</u>